SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 03.06.2024

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 3

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 4

3 § Kokouksen selostukset ... 5

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT ... 6

5 § Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 pitämän kokouksen täytäntöönpanot/PT ... 7

6 § Eron myöntäminen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mika Kasoselle ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT ... 9

7 § Eron myöntäminen Sari Linnansalmelle Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT ... 11

8 § Eron myöntäminen Anette Kivistölle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT ... 14

9 § Eron myöntäminen Anette Kivistölle vanhusneuvoston varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT ... 16

10 § Eron myöntäminen Anette Kivistölle Svenska kommitténin jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT ... 18

11 § Eron myöntäminen Janne Rahikkaalle keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt)/ PT ... 20

12 § Virkasuhteisen vakanssin perustaminen, vakanssi 900437 / PT ... 22

13 § Virkasuhteisen vakanssin perustaminen, vakanssi 900438 / PT ... 23

14 § Henkilöstöjohtajan viran perustaminen ja viran auki julistaminen / PT ... 24

15 § Konsernipalvelujohtajan viran perustaminen / PT ... 25

16 § Vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten nimettyjen vaalilautakuntien kokoonpanojen muutoksia / PT ... 26

- Vaalilautakuntien kokoonpanomuutokset – Europarlamenttivaalit 2024 ... 28

17 § Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä /PT ... 34

- Vantaan kaupungin lausunto ... 35

- Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi, luonnos ... 39

- Lausuntopyyntö, Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä ... 85

18 § Vuoden 2024 ensimmäinen osavuosikatsaus 1.1.-30.4.2024 (kvalt) / PT ... 90

- Liite 1: Vantaan kaupungin ensimmäinen osavuosikatsaus 2024 ... 95

- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 1/2024 ... 165

- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 1/2024 ... 185

19 § Vuoden 2025 talousarviolaadinnan kehys (kvalt) / PT ... 217

- Kehyspäätös 2025 liite ... 223

20 § Määrärahamuutokset vuoden 2024 talousarvion käyttötalousosaan sekä investointiosaan (kvalt) / PT ... 227

21 § Asemakaavan muutos 002513 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 80 Matari / Tervahaudantien päiväkoti (kvalt) / TeA ... 234

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 03.06.2024

- 002513 asemakaavamuutosehdotus 14.5.2024, Tervahaudantien päiväkoti (17.5.2024)_allek 238
- 002513 selostus, asemakaavamuutos 14.5.2024, Tervahaudantien päiväkoti 239
- 002513 Koonti lausunnoista 14.5.2024 Tervahaudantien päiväkoti, henkilötiedot peitetty 285
22 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki / TeA 295
- 931400 asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 14.5.2024, Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki 300
- 931400 selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 14.5.2024, Vr: Etel. Vaarala ja pohj. Länsimäki 301
- Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki / TLA 376
23 § Asemakaava, asemakaavan muutos 682200 ja maanalainen asemakaava 682300ma sekä tonttijaon muutos, 68. Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka / TeA 381
- Asemakaava 682200 ja 682300ma asemakaavamuutosehdotus 14.5.2024, Vantaan ratikka: Koivuhaka 389
- 682200 ja 682300ma selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 14.5.2024, Vantaan ratikka: Koivuhaka 390
- 682200 ja 682300ma muistutukset ja vastineet 14.5.2024, Vantaan ratikka: Koivuhaka 456
- 682200 ja 682300ma lausunnot ja vastineet 14.5.2024, Vantaan ratikka: Koivuhaka 462
24 § Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / Asemakaavan muutos nro 002505 Mesikukantie 5 / Tea 475
- 002505 Maankäyttösopimus_luonnos 478
- Liite A1 sopimusalue 002505 485
- henkilötiedot 486
25 § Maankäyttösopimus / Asemakaava nro 232600 Onnenkivi / Yksityishenkilö / TeA 487
- 232600 Maankäyttösopimus_luonnos 7.5.2024 ilman henkilötietoja 492
- A1 sopimusalue kartta 508
- B1 Esisopimus määräalan luovutus (katua) 232600, 409-3-138 509
- C1 Esisopimus määräalojen ostosta 232600, 409-3-138 510
- Pysäköintiyhtiön tarkempi kuvaus - Onnenkivi 511
- henkilötiedot 518
26 § Maankäyttösopimus / Asunto Oy Mesiniitty / Asemakaavan muutos nro 002505 Mesikukantie 5 / Tea 519
- 002505 Maakäyttösopimus Asoy Mesiniitty_luonnos 522
- Liite A1 sopimusalue 002505 532
- Liite B1 421-1-1139 ja 421-1-1140 vastikkeetta luovutettavat alueet 533
27 § Tikkurilan osaamiskampuksen kilpailutuksen 2 (kortteli 62002 ja pysäköintitalo korttelissa 62003 ajoramppeineen) kilpailuohjelman hyväksyminen / TeA 534
- Kilpailuohjelma 537
28 § Lausunto hallituksen esityksestä uuden 40 a §:n lisäämiseksi rakentamislakiin sekä luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista / TeA 569

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 03.06.2024

- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä uuden 40 a §:n lisäämiseksi rakentamislakiin sekä luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista 572

- Liite: Hallituksen esitysluonnos laiksi rakentamislain muuttamisesta 577

- Liite: Ympäristöministeriön asetusluonnos asuin-, majoitus- ja työtiloista 597

- Liite: Perustelumuistio ympäristöministeriön asuin-, majoitus- ja työtila-asetuksesta 601

29 § Vantaan kaupungin lausunto Senkkerin luoteisosan ympäristöluvasta, maa-ainesluvasta ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula / TeA 609

- Vantaan kaupungin lausunto Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula 612

- Lausuntopyyntö, Vantaan kaupungille ja Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaiselle Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Tuusula/Senkkeri Oy 615

30 § Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 / TeA 617

- Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 620

- Meluntorjunnan toimintasuunnitelman liitteet 671

- Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto saapunut sähköpostitse 08.03.2024 / Saapuneet lausunnot/ Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 698

- Finavia Oyj lausunto saapunut 27.02.2024 / Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 702

- Helsingin kaupungin lausunto saapunut sähköpostitse 23.02.2024 / Saapuneet lausunnot/ Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 705

- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom lausunto saapunut 19.2.2024/ Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 708

31 § Vastaus keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa (kvalt)/ TeA 710

- Keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa 713

32 § Vastaus Paula Lehmuskallion ja 37 muun valtuutetun aloitteeseen kiireellisten toimenpiteiden aloittamiseksi meluvallin korjaamiseksi Kehä III:n varrella (kvalt) / TeA 715

- Paula Lehmuskallion ja 37 muun valtuutetun aloite kiireellisten toimenpiteiden aloittaminen meluvallin korjaamiseksi Kehä III:n varella 718

33 § Vastaus Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila (kvalt) / TeA 719

- Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloite Vantaan väestönsuojien tila 722

34 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 51/2024 723

35 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 71/2024 725

36 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 74/2024 728

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 731

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 732

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 733

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 734

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 739

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 740
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 741
Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle 742

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 3.6.2024, klo. 17:00-20:20
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Kasonen Mika, puheenjohtaja	-	Hakala Heli	x
Kaukola Ulla, I varapuheenjohtaja	x (PJ)	Vesa Tiina	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	x	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	x	Hilden Joni	
Karinen Ville	x	Nguyen Chau	
Lundell Kai-Ari	x	Hartikainen Janne	
Orpana Anitta	x	Kanerva Sami	
Raja-Aho Maarit	x	Rehnström Kristian	
Rokkanen Sakari	x	Kaiju Susanna	
Rämö Eve	x	Kuusela Minna	
Räsänen Minna	x	Haapalainen Tuija	
Suoniemi Juha	-	Kärki Niilo	x
Tammi Visa	x	Kähkönen Osmo	
Tuomela Tiina	x	Vacker Marjo	
Valtanen Hanna	x	Seppänen Tia	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Varajäsenet**	
Vincent Joki	x		

Muut osallistujat		**Läsnä**
Tahvanainen Säde, valtuuston puheenjohtaja		x
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja		-
Aidanjuuri Tanja, valtuuston II varapuheenjohtaja		x (§ 1-3, 17:00-19:01)
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja		x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x (17:00-17:23; 18:17-20:20)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja		x
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		x
Kalo Ilkka, perusopetuksen johtaja		x (§ 3 17:23-18:17)
Lampo Matti, tietohallintojohtaja		x (§ 3 17:23-18:17)
Kallislahti Veli-Matti, liikuntajohtaja		x (§ 3 18:17-19:01)
Isotalus Birgit, hallintosihteeri		x
Kauppinen Elina, pöytäkirjanpitäjä		x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Ulla Kaukola

Pöytäkirjanpitäjä Elina Kauppinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 10.6.2024, sähköisesti.

Pykälät 6, 16, 17, 27, 28 ja 29 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Anitta Orpana Maarit Raja-Aho

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 12.6.2024, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 10.6.2024 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Niikko Mika	20.5.2024
Orpana Anitta	3.6.2024
Raja-Aho Maarit	3.6.2024
Rokkanen Sakari	
Rämö Eve	
Räsänen Minna	20.5.2024
Suoniemi Juha	
Tammi Visa	
Tuomela Tiina	
Valtanen Hanna	

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 12.6.2024 lähtien.

Päätös:
Päätettiin
a) valita Anitta Orpana ja Maarit Raja-Aho toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 10.6.2024 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 12.6.2024 lähtien.

3 § **Kokouksen selostukset**

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- DigiOne /Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 3

Kokouksessa annettiin seuraavat selostukset:
- DigiOne / Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja ja Matti Lampo, tietohallintojohtaja
- Liikuntapalveluiden ajankohtaiset / Veli-Matti Kallislahti, liikuntajohtaja

Käsittely:
Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske poistui kokouksesta yhteisöjäävinä DigiOne selostuksen ajaksi.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset/PT**

PT/BI/EK

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraava päätös:

Hankintajohtajan päätös
§ 26 Kuorma-auton neliakselisen varsinaisen perävaunun hankinta (135 000 euroa, alv 0 %)

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja päätös
§ 41 Optiopäätös Tsemppari-työelämävalmennuksen hankinnassa (335 000€, alv 0%)

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 pitämän kokouksen täytäntöönpanot/PT

PT/EK

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 20.5.2024 päätökset seuraavissa asioissa:

§ 3 Vuoden 2023 arviointikertomus
§ 4 Vantaan kaupungin tilinpäätös 2023
§ 5 Hallintosäännön muuttaminen
§ 6 Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden raportti 2023
§ 7 Uusi Ilmailumuseo -hankkeen Vantaan kaupungin rahoituksen linjauksista päättäminen
§ 9 Asemakaava ja asemakaavamuutos 741800 sekä tonttijako, 74 Havukoski / Rosenlund osa 2
§ 10 Taloussuunnitelman 2025 - 2028 lähetekeskustelu
§ 11 Vastaus Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen lasten oikeus kulttuuriin
§ 12 Vastaus vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloitteeseen tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa
§ 13 Vastaus Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloitteeseen kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle
§ 17 Markku Weckmanin ja 23 muun valtuutetun aloite Tikkurilan uusi tori
§ 18 Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kasosen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan
§ 19 Marjo Vackerin ja Nina Nummelan sekä 34 muun valtuutetun aloite Vantaalle jengiytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisevä- hanke peruskouluihin
§ 20 Mikko Viilon ja 29 muun valtuutetun aloite uusia tuulia 56 hehtaarin virkistysalueelle Petikossa
§ 21 Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla
§ 22 Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi
§ 23 Suvi Karhun ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaalle toimenpideohjelma valosaasteen vähentämiseksi
§ 24 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloite sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 5/20.5.2024 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 20.5.2024 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) todeta, että kaupunginvaltuuston 20.5.2024 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ao. toimialat

6 § Eron myöntäminen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mika Kasoselle ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT

VD/3879/00.00.01.00/2023

PT/EK

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mika Kasonen on 29.5.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävästään henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Kuntalain 40 §: mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Hallintosäännön 2 luvun 5 §:n mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja, sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.

Kuntalain 73 §: mukaan kunnanhallitukseen vaalikelpoinen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Hallintosäännön 7 luvun 2 §: mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 19.6.2023 § 6 valinnut kaupunginhallitukseen puheenjohtajistoon toimikaudeksi 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Mika Kasonen (KV 21.8.2023 § 5)	Kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Ulla Kaukola (KV 11.12.2023, § 3)	I varapuheenjohtaja
Mika Niikko	ll varapuheenjohtaja

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi Mika Kasoselle ero kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävästään, ja
b) toimitettavaksi täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle
Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7 § Eron myöntäminen Sari Linnansalmelle Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT

VD/7114/00.00.01.00/2021

PT/EK

Sari Linnansalmi on 17.5.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on vuoden 2019 alusta lukien muodostettu yhdistämällä neljä käräjäoikeutta; Itä-Uudenmaan, Tuusulan ja Vantaan käräjäoikeus sekä osa Hyvinkään käräjäoikeudesta. Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on asiakasmäärältään Suomen suurin ja henkilöstömäärältään toisiksi suurin käräjäoikeus.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Jos pääkäsittely on kesken 1 momentissa säädetyn toimikauden loppuessa, lautamiehen tehtävä jatkuu, kunnes asia on käräjäoikeudessa ratkaistu. Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 10 §:n mukaan, jos lautamies menettää kelpoisuutensa tai muuten tulee sopimattomaksi lautamiehen tehtävään, käräjäoikeuden on oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kokoonpanossa vapautettava hänet tehtävästään tai määrättävä, ettei lautamies määräaikana saa hoitaa lautamiehen tehtävää. Ennen tehtävästä vapauttamista lautamiehelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Tuomioistuinvirasto on määrännyt Vantaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumääräksi 60. Lautamiesten valinnassa tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää ja että lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 21 valinnut käräjäoikeuden lautamiehiksi toimikaudelle 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Antti Kortesalmi	Calle Viteli (kv 14.11.2022 § 5)
Eeva Wetterstrand-Pihola	Ari Siponen
Hannu Puranen	Sari Linnansalmi
Ilkka Meriläinen	Juha-Pekka Mäkelä (kv 31.1.2022 § 3)

Irina Alanne	Roosa Wallius (kv 26.2.2024 § 3)
Jenny Nyman	Peter Nyström
Kari Anttila	Eeva Lammenranta
Mikko Ilmonen	Hannu Savolainen
Outi Tulosmaa	Peter Lammenranta (kv 29.1.2024 § 9)
Pasi Hakala	Ari Jussila
Susanna Issakainen	Sanna Puuppo-Ponomarev
Camilla Garchi (kv 27.2.2023 § 4)	Kai Laaksonen
Virpi Kuorikoski	Taina Raitanen
Pekka Äikäs	Kalle Kivimaa
Siv Lindfors	Paavo Airaksinen
Anatoly Lvov	Mira Sten
Tiina-Maaria Päivinen	Anni Salonen
Lars-Peter Bäckström	Nina Ndukwe
Emilia Vesanto	Heini Salmela (kv 22.8.2022 § 4)
Marko Tuppurainen	Jari Pellinen
Vesa-Pekka Meskanen	Jarmo Lahti
Hanna Koivula	Martti Vilpas
Ulla-Maija Kopra	Tiina Arlin
Juha Kähärä	Pia Heikkinen
Nina Uskola	Georgiana Forsang
Timo Jelekäinen	Anne Lehto
Paula Leppäkoski	Pirkko Kotila (kv 28.3.2022 § 4)
Päivi Viljasalo	Saara Antturi
Juha Lahdensuu	Tommi Bäckström
Kalle Eklund	Martti Paavilainen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myönnettäväksi Sari Linnansalmelle ero Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Päätetään *esittää kaupunginvaltuustolle,*
a) myönnettäväksi Sari Linnansalmelle ero Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi Vantaan käräjäoikeuden lautamiehen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

8 § Eron myöntäminen Anette Kivistölle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt) / PT

VD/6994/00.00.01.00/2021

PT/EK

Anette Kivistö on 22.5.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Hallintosäännön 9 luvun 5 §:n mukaan kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Hallintosäännön 7 luvun 4 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimiss lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosent tia.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 14 valinnut kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä toimikaudelle 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Paula Lehmuskallio, puheenjohtaja	Petri Kallionpää
Jari Sainio, varapuheenjohtaja (kv 29.1.2024 § 7)	Tero Hakanen
Manav Phull	Tiia Karpin
Susanna Kaiju	Oona Altug
Kristian Rehnström	Solveig Halonen
Matilda Stirkkinen	Hanna Laitinen (kv 19.9.2022 § 3)
Aadan Ibrahim (kv 29.1.2024 § 7)	Risto Heinonen
Naima el Issaoui (kv 29.1.2024 § 8)	Johanna Hristov (kv 29.1.2024 § 8)
Annette Kivistö (kv 21.8.2023 § 7)	Jarkko Haanpää (kv 21.8.2023 § 7)
Aapo Happonen	Aki Mäkipernaa
Tanja Saarinen	Antti Lihavainen
Eva Tawasoli (kv 21.8.2023 § 18)	Annukka Majanto
Gurmann Saini	Markus Vähälä
Eeva Tikkanen	Jussi Järvinen
Gashaw Bibani	Funda Demiri

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle,

a) myönnettäväksi ero Anette Kivistölle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenen tehtävästä, ja

b) toimitettavaksi täydennysvaali kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

9 § **Eron myöntäminen Anette Kivistölle vanhusneuvoston varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT**

VD/4818/00.00.01.00/2023

PT/JT/EK

Anette Kivistö on 22.5.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa vanhusneuvoston varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Kaupunginhallituksen 20.9.2021 hyväksymässä Vantaan kaupungin vanhusneuvoston toimintasäännössä on määritelty vanhusneuvoston kokoonpano ja tehtävät. Toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi.

Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vanhusneuvostoon valituista jäsenistä.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 7.8.2023 § 23 valinnut vanhusneuvoston jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä toimikaudelle 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen Henkilökohtainen varajäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Risto Pyhältö, puheenjohtaja	Georg Nummelin
Marja-Liisa Saares, varapuheenjohtaja	Sirkka Laaksonen
Marja Leppänen	Varpu Peltonen
Taisto Mäntynen	Jaakko Hakala
Anneli Karhunen	Lasse Nikula
Raimo Huvila	Seija Puha
Eija Savela	Marja-Vuokko Mäkinen
Olli Korkalainen	Markku Weckman
Hannele Pekkola	Anette Kivistö
Håkan Sandell	Guy Baarman
Pirkko Forsberg (KH 20.5.2024 § 4)	Veikko Väisänen

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää ero Anette Kivistölle vanhusneuvoston varajäsenen tehtävästä, ja
b) toimittaa vanhusneuvoston varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi

toimikaudesta 2023–2025.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

10 § **Eron myöntäminen Anette Kivistölle Svenska kommitténin jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen / PT**

VD/4598/00.00.01.00/2023

PT/EK

Anette Kivistö on 24.5.2024 saapuneella sähköpostiviestillä pyytänyt eroa Svenska kommitténin jäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, Svenska kommittén ja monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Kaupunginhallitus on todennut 21.8.2023 § 5, että Svenska kommitténin tehtävänä on laatia toimintasuunnitelma toimikausittain, seurata ja arvioida kaupungin toimintaa ja palveluita ja se, että ruotsinkielinen väestö saa riittävästi tietoa kaupungista ja sen palveluista ruotsin kielellä. Svenska kommittén voi tehdä kannanottoja ja esityksiä asioista, jotka koskevat Vantaan ruotsinkielistä väestöä sekä tehdä kaupunginhallitukselle aloitteita, jotka koskevat Vantaan ruotsinkielistä väestöä. Toimielimen tehtävänä on lisäksi edistää ruotsinkielisen väestön osallisuutta ja hyvinvointia ja raportoida toiminnastaan toimikausittain kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 21.8.2023 § 5 valinnut Svenska kommitténiin toimikaudeksi 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Varajäsen**
Patrik Karlsson, puheenjohtaja	Jan-Erik Eklöf
Kaj Andersson, varapuheenjohtaja	Jonas Fyrqvist
Barbara Westman	Madeleine Cedercreutz-Pesonen
Solveig Halonen	Susanne Siimelä
Hanna Holmberg-Soto	Pia Rannikko
Tom Häggblom	Thomas Elfgren
Andreas Forsbäck	Tatjaana Kuivas
Peter Nyström	Ulf Dahlman
Anette Kivistö	Yrjö Lipasti

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Anette Kivistölle ero Svenska kommitténin jäsenen tehtävästä ja,
b) toimittaa Svenska kommitténin jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2023–2025.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

11 § **Eron myöntäminen Janne Rahikkaalle keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen (kvalt)/ PT**

VD/6982/00.00.01.00/2021

PT/KK/EK

Janne Rahikka on 18.5.2024 saapuneella viestillään pyytänyt eroa keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Hallintosäännön 7 luvun 7 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

Vaalilain tiukentuneesta esteellisyystulkinnasta johtuen vaalitoimisto katsoo, että varajäseniä tulisi olla enemmän kuin viisi.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 23.8.2021 § 10 valinnut keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Varajäsen**
Niilo Kärki, puheenjohtaja	Johanna Ropponen
Matti Pirjetä, varapuheenjohtaja	Jaana Honkonen
Tiina-Maaria Päivinen	Marko Ratinen
Laura Häggblom	Mona Lanaeus
Juha Hirvonen	Tiina Kesänen
	Pekka Nieminen
	Lauri Rantalainen
	Janne Rahikka
	Petri Aho
	Tiina Vuosalmi-Aho
	Liisa Tilander

Kaupunginhallitus 3.6.2023 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle,

a) myönnettäväksi Janne Rahikalle ero keskusvaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja

b) toimitettavaksi keskusvaalilautakunnan varajäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

12 § Virkasuhteisen vakanssin perustaminen, vakanssi 900437 / PT

VD/3894/01.01.00.00/2024

PT/T-VS/EK

Kuntalain 11 luvun 88 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin. Kuntalain 11 luvun 88 §:n 2 momentin mukaan kun virka, jossa ei käytetä julkista valtaa, tulee avoimeksi, se lakkautetaan.

Voimassa olevan hallintosäännön 13 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta.

Tällä päätöksellä perustetaan asiakkuuspäällikön virka täydentämään ennakoivasti tulevien kotoutumispalveluiden organisaatiota (osaamiskeskuspalveluiden asiakkuuspäällikkö). Tehtävä ei kuulu valtion siirtosopimuksen piiriin, vaan on osa kaupungin omaa toimintaa.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään perustaa asiakkuuspäällikön virka (vakanssi nro 900437) 1.6.2024 lukien.
Kelpoisuusvaatimukseksi vahvistetaan tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Päätetään perustaa asiakkuuspäällikön virka (vakanssi nro 900437) 1.6.2024 lukien.
Kelpoisuusvaatimukseksi vahvistetaan tehtävään soveltuva *ylempi* korkeakoulututkinto.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Kaupunkistrategia ja johdontoimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Susanna Taipale-Vuorinen, 0400444883,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

13 § Virkasuhteisen vakanssin perustaminen, vakanssi 900438 / PT

VD/3895/01.01.00.00/2024

PT/T-VS/EK

Kuntalain 11 luvun 88 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää valtuusto tai hallintosäännössä määrätty kunnan muu toimielin. Kuntalain 11 luvun 88 §:n 2 momentin mukaan kun virka, jossa ei käytetä julkista valtaa, tulee avoimeksi, se lakkautetaan.

Voimassa olevan hallintosäännön 13 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta.

Tällä päätöksellä perustetaan asiakkuuspäällikön virka täydentämään ennakoivasti tulevien kotoutumispalveluiden organisaatiota (kotoutumispalveluiden asiakkuuspäällikkö). Tehtävä ei kuulu valtion siirtosopimuksen piiriin, vaan on osa kaupungin omaa toimintaa.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään perustaa asiakkuuspäällikön virka (vakanssi nro 900438) 01.06.2024 lukien.
Kelpoisuusvaatimukseksi vahvistetaan tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Kaupunkistrategia ja johdontoimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Susanna Taipale-Vuorinen, 0400444883,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

14 § Henkilöstöjohtajan viran perustaminen ja viran auki julistaminen / PT

VD/4288/01.01.00.00/2024

PT/PV-S/S-AP/EK

Kaupunginvaltuusto käsittelee 17.6.2024 ehdotusta hallintosäännön muuttamiseksi. Mikäli valtuusto hyväksyy uuden, 1.8.2024 voimaan tulevan hallintosääntömuutoksen kaupunkistrategian ja johdon toimialalle tulee uusi palvelualue: Henkilöstöpalvelut. Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö-, ja palkanlaskentapalveluista, henkilöstön kehittämispalveluista sekä vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Hallintosäännön mukaan palvelualuetta johtaa henkilöstöjohtaja. Virka on uusi ja tulee korvaamaan myöhemmin lakkautettavan henkilöstö- ja konsernijohtajan viran siltä osin kuin hallintosäännössä on määräykset henkilöstöjohtajan toimivaltaan kuuluvista vastuista. Tulevan palvelualueen toiminnan käynnistämiseksi on tarpeen käynnistää henkilöstöjohtajan rekrytointi mahdollisimman nopeasti.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) perustaa henkilöstöjohtajan virka 1.8.2024 alkaen sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy uuden hallintosäännön, jossa henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta on määritetty;

b) todeta, että henkilöstöjohtajan viran kelpoisuusvaatimus on: soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä käytännössä osoitettu johtamistaito ja riittävä perehtyneisyys tehtäväalueeseen sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä taito;

c) todeta, että viran palkkaus määräytyy kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan (hinnoittelun ulkopuolinen tehtävä) ja viran täyttämisessä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa, ja

d) julistaa virka avoimeksi ja laittaa se välittömästi hakuun, kun edellä mainitut hallintosäännön muutokset on hyväksytty.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Kaupunkistrategia ja johdontoimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Pia Viskarinen-Soutamo, va. henkilöstö- ja konsernijohtaja,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

15 § Konsernipalvelujohtajan viran perustaminen / PT

VD/4298/01.01.00.00/2024

PT/PV-S/S-AP/EK

Kaupunginhallitus käsittelee 17.6.20024 ehdotusta hallintosäännön muuttamiseksi. Mikäli vastuusto hyväksyy uuden, 1.8.2024 voimaan tulevan hallintosäätömuutoksen kaupunkistrategian ja johdon toimialalle tulee uusi palvelualue: Konsernipalvelut. Konsernipalvelujen palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: Konserniohjaus, Tietohallinto ja Hankinnat.

Hankintasäännön mukaan palvelualuetta johtaa konsernipalvelujohtaja. Virka on uusi ja tulee korvaamaan myöhemmin lakkautettavan henkilöstö- ja konsernijohtajan viran siltä osin kuin hallintosäännössä on määräykset konsernipalvelujohtajan toimivaltaan kuuluvista vastuista.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) perustaa konsernipalvelujohtajan virka 1.8.2024 alkaen sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto hyväksyy uuden hallintosäännön, jossa konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalvonta on määritetty,

b) todeta, että konsernipalvelujohtajan viran kelpoisuusvaatimus on: soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä käytännössä osoitettu johtajataito ja riittävä perehtyneisyys tehtäväalueeseen sekä erinomainen suomen kielen ja tyydyttävä ruotsin kielen taito,

c) todeta, että viran palkkaus määräytyy kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan (hinnoittelun ulkopuolinen tehtävä).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut
Kaupunkistrategia ja johdontoimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Pia Viskarinen-Soutamo
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

16 § Vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten nimettyjen vaalilautakuntien kokoonpanojen muutoksia / PT

VD/2512/00.00.00.01/2024

PT/NK/EK

Kaupunginhallitus on 20.5.2024 § 7 asettanut vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat. Vaalilain 15 §:n mukaan vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Vaalilautakunnat vastaavat vaalipäivän äänestyksen toimittamisesta. Vaalipäivän äänestys toimitetaan 9.6.2024. Kaupunginhallituksen 20.5. päätöksen jälkeen osa vaalilautakuntiin nimetyistä jäsenistä on ilmoittanut esteestä, ja heidän tilalleen on nimettävä uudet jäsenet, jotta vaalilautakuntien kokoonpanot ovat vaalilain mukaisia.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään vahvistaa liitteen **mukaisesti** vaalilautakuntien kokoonpanot.

Tarkastetaan ja hyväksytään kokouksen pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esityksen liitettä seuraavasti:

110 Jönsas: Jäseneksi siirtynyt varajäsenpaikalta Taru Ruotsalainen (VAS).
202 Keimola: Jäsen Häyhä Sirkka (KESK) estynyt, tilalle tullut Odunaoy Samuel (KESK) varajäsenen paikalta. Varajäseneksi tullut Laitila Emma (SIT).
204 Piispankylä: Jäseneksi tullut Juho Pajari (KD). Varajäseneksi siirtyy jäsenpaikalta Hannu Savolainen (PS).
302 Pakkala: Salokannel Sirkku (SDP) rooli korjattu jäsenestä varajäseneksi.
315 Maarinoja: Varajäsen Taiwo Abiola Rukayat (KESK) estynyt, tilalle tullut Kallio Susanna (SIT).
414 Havukallio: Ahola Eija (VAS), korjattu tehtävä jäsenestä varajäseneksi.
506 Vaarala: Tidenberg Heikki (SDP), korjattu tehtävä varapuheenjohtajasta jäseneksi.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vaalilautakuntien kokoonpanomuutokset – Europarlamenttivaalit 2024 (sisältää henkilötietoja)

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5598 621, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vaalilautakuntien kokoonpanomuutokset – Europarlamenttivaalit 2024

110 Jönsas

- jäseneksi siirtynyt varajäsenpaikalta Taru Ruotsalainen (VAS)

Ahjolinna Sisko	Puheenjohtaja	PS
Vieltojärvi Mikko	Varapuheenjohtaja	KOK
Porri Lauri	Jäsen	KESK
Laakso Päivi	Jäsen	SDP
Ruotsalainen Taru	Jäsen	VAS
Piitulainen Ellen	Varajäsen	KD
Kukkola Liisi	Varajäsen	KOK
Airaksinen Jani	Varajäsen	SDP
Ndukwe Kingsley	Varajäsen	VIHR
Euro Matti	Varajäsen	SIT

202 Keimola

- jäsen Häyhä Sirkka (KESK) estynyt, tilalle tullut Odunaoy Samuel (KESK) varajäsenen paikalta
- varajäseneksi tullut Laitila Emma (SIT)

Sieviläinen Marianne	Puheenjohtaja	RKP
Hakala Pasi	Varapuheenjohtaja	KOK
Kafka Anniina	Jäsen	PS
Viilo Mikko	Jäsen	VIHR
Odunaoy Samuel	Jäsen	KESK
Hietamäki Saara	Varajäsen	KOK
Maaniittu Sami	Varajäsen	PS
Åhman Maria	Varajäsen	SIT
Saarinen Katriina	Varajäsen	SIT
Laitila Emma	Varajäsen	SIT

204 Piispankylä

- jäseneksi siirtynyt varajäsenen paikalta Hannu Savolainen (PS)
- jäseneksi tullut Juho Pajari (KD)
- varajäseneksi siirtyy jäsenpaikalta Hannu Savolainen (PS)

Forsell Sanna	Puheenjohtaja	SDP
Meriläinen Ilkka	Varapuheenjohtaja	KOK
Diedler Janina	Jäsen	LN
Oive Tiina	Jäsen	PS
Pajari Juho	Jäsen	KD
Savolainen Hannu	Varajäsen	PS

Paavilainen Susan	Varajäsen	KOK
Lähteenmäki Tia-Riikka	Varajäsen	VIHR
Jakku Jenni	Varajäsen	SIT
Suursalmi Tiia	Varajäsen	SIT
Halttunen Satu	Varajäsen	SIT

208 Vihertie

- jäseneksi siirtynyt varajäsenpaikalta Niko Pitkänen (SDP)

Linde Teresa	Puheenjohtaja	KD
Heinänen Timo	Varapuheenjohtaja	PS
Ropponen Johanna	Jäsen	KOK
Väisänen Veikko	Jäsen	VIHR
Pitkänen Niko	Jäsen	SDP
Huppunen Petteri	Varajäsen	KOK
Lahti Jarmo	Varajäsen	LN
Laurén Leena	Varajäsen	PS
Nousiainen Kirsi	Varajäsen	VAS
Kolu Katariina	Varajäsen	SDP

301 Veromies

- varajäsen Irina Rinne (PS) estynyt, tilalle tullut Jorma Niemi (SIT)

301 Veromies

Lappi Vesa	Puheenjohtaja	PS
Valtanen Hanna	Varapuheenjohtaja	VIHR
Jussila Antti	Jäsen	KOK
Åkman Riitta	Jäsen	SDP
Stick Inka	Jäsen	VAS
Silventoinen Antti	Varajäsen	KD
Jääskeläinen Liisa	Varajäsen	KESK
Martinez Eliveth	Varajäsen	KOK
Niemi Jorma	Varajäsen	SIT
Zaher Esmail	Varajäsen	VIHR

302 Pakkala

- Salokannel Sirkku (SDP) rooli korjattu jäsenestä varajäseneksi

Kostilainen Anniina	Puheenjohtaja	VIHR
Heinonen Marko	Varapuheenjohtaja	SDP
Hakala Merja	Jäsen	KD

Ivonen Joona	Jäsen	KOK
Heliö Jukka	Jäsen	VAS
Lehtonen Onni	Varajäsen	KD
Saxberg Helena	Varajäsen	KOK
Lähdeaho Jasmine	Varajäsen	VIHR
Salokannel Sirkku	Varajäsen	SDP
Uimonen Jouko	Varajäsen	SIT

310 Talkootie

- jäsen Juho Auvinen (VIHR) estynyt, tilalle siirtynyt varajäsenpaikalta Esko Joensuu (KD)
- varajäseneksi tullut Sirkka Häyhä (KESK)

Lappi Kylli	Puheenjohtaja	KESK
Lehtonen Olavi	Varapuheenjohtaja	SDP
Lumberg Lucas	Jäsen	KOK
Halonen Pirjo	Jäsen	PS
Joensuu Esko	Jäsen	KD
Häyhä Sirkka	Varajäsen	KESK
Toivola Henna	Varajäsen	KOK
Pehkonen Pertti	Varajäsen	PS
Seppälä Kerttu	Varajäsen	VAS
Kinnunen Laura	Varajäsen	VIHR

313 Kukkaketo

- jäseneksi siirtynyt varajäsenpaikalta Susanna Väisänen (LN)
- varajäseneksi siirtynyt jäsenen paikalta Kirsi Huvinen (KESK)
- varajäseneksi tullut Taina Kemppainen (SIT)

Huotari Juhani	Puheenjohtaja	VAS
Tamminen Ida	Varapuheenjohtaja	SDP
Linnakangas Taru	Jäsen	KOK
Auvinen Antti	Jäsen	VIHR
Väisänen Susanna	Jäsen	LN
Huvinen Kirsi	Varajäsen	KESK
Lindqvist Noa	Varajäsen	KOK
Martelius Axel	Varajäsen	PS
Kankaanpää Katja	Varajäsen	VAS
Kemppainen Taina	Varajäsen	SIT

315 Maarinoja

- varajäsen Taiwo Abiola Rukayat (KESK) estynyt, tilalle tullut Kallio Susanna (SIT)

Männikkö Ari	Puheenjohtaja	VIHR
Hoviniemi Matilda	Varapuheenjohtaja	KOK
Pellinen Titus	Jäsen	LN
Heusala Marko	Jäsen	PS
Heikura Emilia	Jäsen	VAS
Kallio Susanna	Varajäsen	SIT
Haapala Risto	Varajäsen	KOK
Holmi Janika	Varajäsen	PS
Vapamaa Minna	Varajäsen	SIT
Närhi Sari	Varajäsen	SIT

402 Asola

- varajäseneksi tullut Amanda Sundell (VL)

Kauhanen Marja	Puheenjohtaja	KD
Turunen Tuomo	Varapuheenjohtaja	PS
Heino Helinä	Jäsen	KOK
Hynninen Mari	Jäsen	SDP
Järvinen Teuvo	Jäsen	VIHR
Vehosmaa Timo	Varajäsen	KD
Kiviranta Martti	Varajäsen	KESK
Xhemail Jashanica	Varajäsen	KOK
Ranta Merja	Varajäsen	PS
Sundell Amanda	Varajäsen	VL

405 Vierumäki

- varajäsen Arttu Jokinen (SIT) estynyt, tilalle tullut Anni Huovinen (SIT)

Luukkanen Jouni	Puheenjohtaja	SDP
Karhu Suvi	Varapuheenjohtaja	PS
Savimäki Juha	Jäsen	KOK
Ikäheimo Miia	Jäsen	VAS
Jaakola Päivi	Jäsen	VIHR
Jarva Ulpu	Varajäsen	KOK
Sieviläinen Sonja	Varajäsen	RKP
Myller Mikko	Varajäsen	SDP
Ahokas Heini	Varajäsen	SIT

Huovinen Anni	Varajäsen	SIT

406 Leppäkorpi

- jäseneksi tullut Sari Sandström (VL)

Laitinen Hanna	Puheenjohtaja	SDP
Hakala Akseli	Varapuheenjohtaja	KOK
Axberg Jan	Jäsen	KD
Saarijärvi Heidi	Jäsen	PS
Sandström Sari	Jäsen	VL
Rajala Eveliina	Varajäsen	KOK
Mattila Anssi	Varajäsen	PS
Pennanen Toivo	Varajäsen	SDP
Heinonen Tuuli	Varajäsen	VAS
Sysikaski Kalle	Varajäsen	VIHR

410 Mikkola

- varajäsen Chi Fobugwe Stanley (KESK) estynyt, tilalle tullut Maritta Sivander-Määttä (SIT)

Ollikainen Oskari	Puheenjohtaja	SDP
Leinonen Kaarina	Varapuheenjohtaja	VIHR
Allinen Anja	Jäsen	KD
Savolainen Maija	Jäsen	KOK
Minna Aroniitty	Jäsen	SIT
Sivander-Määttä Maritta	Varajäsen	SIT
Taimouri Rebänd	Varajäsen	SIT
Sarttila Kalevi	Varajäsen	SIT
Heikkinen Toni	Varajäsen	VL
Korpelainen Jukka	Varajäsen	SIT

414 Havukallio

- Ahola Eija (VAS), korjattu tehtävä jäsenestä varajäseneksi

Abdi Faysal	Puheenjohtaja	SDP
Aro Kari	Varapuheenjohtaja	KOK
Sjöman Sten	Jäsen	RKP
Josefsson Helen	Jäsen	KOK
Parviainen Tomi	Jäsen	PS
Ahola Eija	Varajäsen	VAS

Pitkänen Eeva	Varajäsen	SDP
Lahdenperä Reijo	Varajäsen	VAS
Viljakainen Kirsi	Varajäsen	SIT
Ylhäinen Paula	Varajäsen	SIT

416 Päiväkumpu

- jäsen Deniz Bayhan (LN) estynyt, tilalle varajäsenen paikalta Ellen Pessi (KOK)
- varajäseneksi tullut Sirpa Kataja (SIT)

Ahokas Jari	Puheenjohtaja	KOK
Khalili Serveh	Varapuheenjohtaja	SDP
Barck Kristiina	Jäsen	PS
Yliollitervo Johanna	Jäsen	RKP
Pessi Ellen	Jäsen	KOK
Saarinen Mio	Varajäsen	PS
Heikinheimo Säde	Varajäsen	VIHR
Orava Tiina	Varajäsen	SIT
Anttila Anne-Mari	Varajäsen	SIT
Kataja Sirpa	Varajäsen	SIT

506 Vaarala

- Tidenberg Heikki (SDP), korjattu tehtävä varapuheenjohtajasta jäseneksi

Heikkinen Minna	Puheenjohtaja	PS
Uistola Marja	Varapuheenjohtaja	KOK
Tidenberg Heikki	Jäsen	SDP
Friman Reija	Jäsen	VIHR
Mytty Paavo	Jäsen	KESK
Korhonen Maija	Varajäsen	KD
Virkkunen Matti	Varajäsen	KOK
Nirvinen Tarja	Varajäsen	SIT
Pajunen Ari	Varajäsen	SIT
Pajari Helena	Varajäsen	SIT

17 § Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä /PT

VD/3856/00.04.03/2024

PT/SL/S-AP/EK

Valtioneuvosto antoi 31.8.2023 eduskunnalle tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämistä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tiedonannossa todetaan, että hallitus valmistelee hallitusohjelman pohjalta Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman jatkon. Toimenpideohjelma linjaa valtioneuvoston yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä annetun tiedonannon käytännön toimeenpanoa eri hallinnonaloilla. Samalla se on valtioneuvoston seuraava kansallinen rasisminvastainen toimintaohjelma.

Valtioneuvoston kanslia on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta 10.6.2024 mennessä.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Valtionneuvoston kanslialle oheinen lausunto luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto
- Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi, luonnos
- Lausuntopyyntö, Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
Suvi Linden, palvelupäällikkö
Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Ohjelman neljä tavoitetta ovat Vantaan kaupungin kannalta erittäin keskeisiä ja kannatettavia. Vantaan kaupunki on toiminut pitkään hyvien väestösuhteiden edelläkävijänä ja ollut mukana useissa teemaa edistävissä hankkeissa. Vantaan kaupunki on mukana Oikeusministeriön ja Euroopan neuvoston ”Building an inclusive integration strategy in Finland” -hankkeessa yhtenä kuudesta kohderyhmäkaupungista.

Toimenpideohjelma on kattava ja monipuolinen sisältäen useita toimenpiteitä ja kohdennettuja toimia. Ohjelman vahvuus on sen laaja-alaisuus, jossa huomioidaan moninaiset yhteiskunnalliset sektorit kuten työelämä, koulutus ja julkinen hallinto. Positiivista on, että ohjelma sisältää suunnitelmia toimien seurannasta ja arvioinnista, mikä on olennainen osa pitkäjänteisen politiikan toteutumisen varmistamisessa.

Yleinen heikentynyt ilmapiiri sekä esimerkiksi kotoutumiseen kohdistuvat säästöpaineet vaikuttavat kuitenkin vahvasti yhteiskunnassa, millä voi olla vaikutuksia myös toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Tarkentavat kysymykset

1. Millaista sidosryhmäyhteistyötä tulisi tehdä toimeenpanon aikana (yhteistyötahot, yhteistyön muoto ja fokus)?

Sidosryhmäyhteistyön osalta tulisi ensinnäkin tarkentaa minkälaista sitoutumista eri yhteistyötahoilta vaaditaan ja millä tasolla. Teeman haasteena on, että rasismin ja syrjivien rakenteiden tunnistaminen ei ole helppoa, eikä osaamista ole kaikilla toimijoilla ja tasoilla riittävästi. Edistämisvelvollisuus täytetään usein muodollisesti, mutta tavoitteellisuuteen ja vaikuttavuuteen ei ole panostettu riittävällä tasolla.

Yhteistyötä tulisi tehdä laajasti paikallistasolla yritysten, koulutuslaitosten, järjestöjen sekä muiden julkisten palveluiden, kuten sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Yhteistyössä tulisi keskittyä erityisesti työelämämahdollisuuksien parantamiseen maahanmuuttaneille ja sosiaalisen integraation edistämiseen. Yhteistyö voisi konkreettisesti sisältää esimerkiksi mentorointiohjelmia, jotka tukevat maahanmuuttaneita heidän urapolullaan ja kotoutumisessaan.

Näemme vahvan työelämäyhteyden tunnistamisen erittäin tärkeänä, ja yksityisen sektorin mukaan ottaminen toimenpideohjelman toteutukseen on ehdoton edellytys sen onnistumiselle.

Kansalaisyhteiskunnan kanssa tehtävää työtä korostetaan, mutta samaan aikaan monesta suunnasta leikataan järjestöjen perusrahoitusta. Tällä on kertautuvia vaikutuksia kuntien perustyötä täydentäviin, hyvinvointia ja hyviä väestösuhteista tukeviin palveluihin. Vantaalaisissa järjestöissä herättää huolta erityisesti STEA-rahoitukseen kohdistuvat leikkaukset, jotka toteutuessaan olisivat moninkertaisia verrattuna esimerkiksi toimenpideohjelmassa suunniteltuihin resursseihin.

Lapset ja nuoret elävät paljon monimuotoisemmassa Suomessa kuin vanhemmat ikäluokat, onhan maahanmuuttajataustaisia ja eri kielisiä ja eri uskontoja edustavia henkilöitä heidän ikäluokissaan prosentuaalisesti selvästi aikuisväestöä enemmän. Erityisesti tämä on tilanne Etelä-Suomen suurimmissa kaupungeissa. Lasten ja nuorten osallistaminen onkin tämän vuoksi erittäin tärkeää. He ovat asiassa kokemusasiantuntijoita ja heitä varten me myös luomme tulevaisuuden Suomea. Kuntasektorilla kuntien nuorisovaltuustoja voi hyödyntää myös tässä työskentelyssä.

2. Miten ja missä toimenpiteissä risteävän ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen tulisi erityisesti huomioita?

Torjuntaa tulisi painottaa erityisesti työllistymiseen liittyvissä palveluissa kuten työnhakuvalmennuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Tärkeää on myös huomioida, että esimerkiksi oppilaiden ohjauksessa tunnistetaan taustalla vaikuttavat mekanismit, eikä automaattisesti ohjata maahanmuuttajataustaista oppilasta S2-opetukseen tai hoiva-alan koulutukseen eikä rajata koulutus- ja ammattivalintoja sukupuolen perusteella. Suomessa työmarkkinat ovat hyvin vahvasti jakautuneet naisten ja miesten aloihin. On tärkeää pyrkiä vaikuttamaan asenteisiin niin, että jokainen voi vapaasti valita koulutusalansa ja ammattinsa omien kykyjensä eikä yhteiskunnan asenteiden mukaan.

Erityisesti tukea tarvitsevat toisen ja kolmannen polven maahanmuuttajat, jotta heillä on näköala jatko-opintoihin ja usko omiin mahdollisuuksiin.

3. Mitä sellaisia toimenpiteitä toimenpideohjelmasta puuttuu, joita valtioneuvosto yhdenvertaisuustiedonannon puitteissa pitäisi mielestäni edistää?

Toimenpideohjelmaan tulisi lisätä konkreettisia toimenpiteitä maahanmuuttajayrittäjyyden tukemiseksi, kuten yrittäjävalmennusta ja rahoituksen helpottamista. Lisäksi ohjelmaan tulisi sisällyttää erityisiä toimenpiteitä, jotka kohdistuvat maahanmuuttajanaisiin, kuten tukipalveluja työmarkkinoille pääsyyn ja koulutukseen liittyen.

Lisäksi tulisi pohtia tehokkaampia keinoja antaa kaikille yhtäläinen mahdollisuus olla osa digitaalista yhteiskuntaa, eli digitaitojen kehittämistä ja tukea digivälineiden saatavuutta sekä erityisesti viranomaistahojen antamien digitaalisten palveluiden kehittämistä ja käyttäjäystävällisyyttä. Tähän kehitystyöhön pitäisi myös osallistaa maahanmuuttaneita.

Toimenpideohjelmassa ei huomioida riittävällä tasolla muuta kuin antisemitismin torjuntaan liittyviä toimenpiteitä. EU-tason selvitysten mukaan antisemitismin lisäksi islamofobia on Euroopassa ja Suomessa kasvussa. Olisi tärkeää, että ohjelmassa huomioitaisiin myös islamofobiaa torjuvat toimet yhdenvertaisesti. Esimerkiksi Vantaalla on hyökätty moskeijaa kohtaan polttopullolla tänä keväänä.

Vantaalaiset järjestöt ovat nostaneet esiin huolen erityisesti venäjää puhuvia kohtaan kasvavasta vihamielisyydestä. Eri ryhmiin kohdistuvat syrjintä ja rasismi ovat kuitenkin osa samaa kasvavaa ongelmaa, ja tähän tulisi tarttua laajemmin toimenpideohjelmassa. Ohjelmassa pitäisi olla myös selkeitä toimia ja kampanjoita, jotka madaltaisivat kynnystä ilmoittaa viranomaisille vihapuhe- ja syrjintätapauksista.

Toimenpideohjelmasta on jäänyt pois kokonaan EU-komission Suomen rikoslakiin toivomat muutokset liittyen rasismin ja muukalaisvihan torjumiseen. Komissio on kiinnittänyt huomiota erityisesti säännökseen kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, joka on liian suppea. Tähän ei luonnoksessa ole kuitenkaan otettu kantaa millään tavalla.

Kasvattajat tarvitsevat koulutusta antirasistisesta työotteesta ja konkreettisia menetelmiä, joilla puuttua rasistiseen häirintään ja vihapuheeseen.

4. Miten toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Kun esitellään eri syrjinnän kohteina olevia ryhmiä, ei nosteta esiin intersektionaalisuutta, joka on kuitenkin tärkeä lähestymistapa yhdenvertaisuutta tarkastellessa.
Tavoitteiden toteutumista tulisi seurata säännöllisin väliajoin suoritettavilla kyselytutkimuksilla, haastatteluilla ja fokusryhmäkeskusteluilla, joissa kartoitetaan maahanmuuttaneiden kokemuksia palveluiden toimivuudesta. Vaikutusten arviointiin tulisi sisällyttää sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia menetelmiä, kuten tilastollinen seuranta työllistymisasteista ja koulutukseen osallistumisesta sekä syvälliset haastattelut maahanmuuttajien elämänlaadun ja yhteiskuntaan integroitumisen arvioimiseksi.
Palautteen ja seurantatiedon pohjalta tulisi säännöllisesti päivittää ja muokata toimenpideohjelmaa, jotta se vastaisi paremmin maahanmuuttajien tarpeita ja tukisi tehokkaammin heidän kotoutumistaan.

5. Muut kommentit

Monimuotoisuuden ja syrjinnän vastaista työtä tulisi konkretisoida: vaikka ohjelma sisältää paljon toimenpiteitä, sen tehokkuutta voisi lisätä konkreettisilla esimerkeillä. Tämä auttaisi ymmärtämään, miten teoria muuttuu käytännöksi.

Resurssit ja rahoitus tulee määritellä tarkemmin: monissa kohdissa mainitaan uudet hankkeet ja koulutukset, mutta niiden rahoitus ja resurssit jäävät epäselviksi. Ohjelmassa olisi hyvä tarkentaa rahoituksen jakautumista eri toimenpiteille ja tavoitteille.

Ohjelman toteutuksessa ja kehityksessä tulee varmistaa laaja sidosryhmien osallistuminen. Tämä tarkoittaa erityisesti niiden ryhmien kuulemista, joita toimenpiteet eniten koskettavat.

Kansainvälisen yhteistyön korostaminen: Vaikka ohjelmassa viitataan kansainvälisiin sopimuksiin ja EU:n suosituksiin, voisi sen kansainvälinen ulottuvuus olla vielä vahvempi. Tämä voisi sisältää esimerkiksi parhaiden käytäntöjen vaihtoa muiden maiden kanssa.

Tietoteknologian ja innovaatioiden hyödyntäminen: Ohjelmassa voisi olla enemmän tilaa uusien teknologioiden ja innovatiivisten ratkaisujen käyttöönotolle, kuten tekoälyn ja algoritmien hyödyntäminen syrjinnän tunnistamisessa ja seurannassa.

Toimenpideohjelmassa on käytetty eri käsitteitä harhaanjohtavasti. Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä yhteydessä sukupuolten välistä tasa-arvoa, josta säädetään omassa laissaan. Toisinaan toimenpideohjelmassa on lisätty sukupuoli yhdenvertaisuuslaissa lueteltujen syrjintäperusteiden joukkoon, vaikka se ei siihen kuulu. Ohjelmassa on sukupuolen lisäksi syrjintäperusteena mainittu seksuaalinen suuntautuminen, mutta ei sukupuoli-identiteettiä eikä sukupuolen ilmaisua, joista on säädetty laissa naisten ja miesten välisesti tasa-arvosta. Nämä syrjintäperusteet tulisi lisätä toimenpideohjelmaan.

xxx ministeriön julkaisusarja 2024:xx

Uutta vauhtia yhdenvertaisuuteen Suomessa

Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

LUONNOS 30.4.2024

Valtioneuvoston kanslia, Helsinki, 2024

Julkaisujen jakelu
Distribution av publikationer

Valtioneuvoston julkaisuarkisto Valto

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Publication distribution

Institutional Repository for the Government of Finland Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Tuplaklikkaa ja kirjoita ministeriö
Klikkaa ja valitse tekijänoikeustaso

ISBN pdf: VNK täyttää
ISSN pdf: VNK täyttää

ISBN painettu: VNK täyttää
ISSN painettu: VNK täyttää

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2024 Finland (kieliversioissa)

Paino: Grano Oy, 2024

Kuvailulehti
x.x.2024

Uutta vauhtia yhdenvertaisuuteen Suomessa

Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

VNK täyttää, sarja ja numero		**Teema**	Yhdenvertaisuus
Julkaisija	Valtioneuvoston kanslia		
Tekijä/t			
Toimittaja/t			
Yhteisötekijä	Valtioneuvoston kanslia		
Kieli	Suomi	**Sivumäärä**	46
Tiivist	Napsauta ja kirjoita tiivistelmä, enintään 1 400 merkkiä. Paina kappaleen lopussa Enter.		

Klausuuli	VNK täyttää		
Asiasanat	Napsauta ja kirjoita https://finto.fi/juho/fi/		
ISBN PDF	VNK täyttää	**ISSN PDF**	VNK täyttää

ISBN nid.	VNK täyttää	**ISSN painettu**	VNK täyttää
Asianumero	Napsauta ja kirjoita	**Hankenumero**	Napsauta ja kirjoita
Julkaisun osoite	VNK täyttää		

Sisältö

1 Tiivistelmä 8

1.1 Tilannekuva ja toimintaympäristö 8

1.2 Toimenpideohjelman tavoitteet ja linjaukset 9

1.3 Toimenpideohjelman toimenpidekokonaisuudet 10

1.3.1 Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet 10

1.3.2 Kasvatus ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka 11

1.3.3 Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys 11

1.3.4 Rasistisen häirinnän ja väkivallan torjunta 11

1.3.5 Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet 12

1.4 Toimenpideohjelman toimeenpano ja seuranta 12

2 Toimenpideohjelman tausta ja fokus 13

3 Määrätietoisesti kohti sosiaalisesti kestävää, yhdenvertaisten mahdollisuuksien Suomea 15

3.1 Yhdenvertaisuuslainsäädäntö antaa vankan pohjan rasismin vastaiselle työlle 15

3.2 Yhdenvertaisuuden lupauksesta kohti yhdenvertaisuuden toteutumista 16

3.3 Toimenpideohjelman linjaukset rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi 18

4 Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet 20

4.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet 22

4.2 Yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvä yhteistyö ja toimijuus 22

4.3 Yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvä tietopohja 24

4.4 Eri väestöryhmien väliset suhteet valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla 26

4.5 Muut toimet 27

5 Kasvatus ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka 29

5.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet 31

5.2 Yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja tasa-arvon sekä ihmisoikeuksien toteutuminen liikunnan, urheilun ja nuorisotyön alalla 32
5.3 Yhdenvertaisuus ja moninaisuus taiteen ja kulttuurin sekä vapaa-ajan toiminnassa 33

6 Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys 35
6.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet 36
6.2 Muut työelämän monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävät toimet 36

7 Rasistisen häirinnän ja väkivallan torjunta 38
7.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet 39
7.2 Antisemitismin torjuntaan liittyvät toimet Suomessa 39

8 Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet 41
8.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet 42
8.2 Ministeriöiden tulosohjaus väylänä edistää hallinnonalojen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä 42
8.3 Yhdenvertaiset mahdollisuudet ja monimuotoisuus valtioneuvoston rekrytoinneissa ja työpaikkailmoituksissa 43

9 Toimenpideohjelman seuranta ja arviointi 45

Lähteet ..... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

ESIPUHE

1 Tiivistelmä

Valtioneuvoston kanslian toimenpideohjelma yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa perustuu tiedonannolle, jonka pääministeri Petteri Orpon hallitus antoi eduskunnalle 31.8.2023.

Toimenpideohjelman valmistelussa on huomioitu tiedonannon valmistelua varten toteutettujen kuulemisten kautta saadut aineistot, Yhdenvertainen Suomi – toimintaohjelman arviointiraportti sekä toimintaohjelmasta saatu sidosryhmäpalaute.

Toimenpideohjelma käsittelee tiedonannon tapaan yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Toimenpideohjelman kärkenä ovat aktiiviset ja konkreettiset toimet rasismin torjumiseksi. Muita syrjintäperusteita kuten ikää, vammaisuutta ja seksuaalista suuntautumista sekä sukupuolten tasa-arvoa käsitellään läpileikkaavasti toimenpiteissä, jotka perustuvat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien edistämisvelvollisuuksien toimeenpanoon.

Toimenpideohjelman tavoitteena on antaa uutta vauhtia valtioneuvoston rasismin vastaiselle työlle, jotta yhdenvertaiset mahdollisuudet voisivat aidosti toteutua jokaisen tässä maassa asuvan elämässä. Toimenpideohjelma on työkaluna kokonaisvaltainen ja mahdollistaa eri tasoilla ja eri elämänalueilla toteutettavien toimenpiteiden edistämisen koordinoidusti.

1.1 Tilannekuva ja toimintaympäristö

Suomen yhdenvertaisuuspolitiikkaa on muovannut hyvin vahvasti Suomen jäsenyys Euroopan Unionissa, ja Suomen yhdenvertaisuuslainsäädäntö onkin kehittynyt nopeasti EU-lainsäädännön myötä yhdeksi EU:n vahvimmista. Vuoden 2015 lakimuutos laajensi syrjinnän kiellon kattamaan iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden ja seksuaalisen suuntautumisen. Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien edistämisvelvollisuudet ulottavat lainsäädännön rakenteellisen syrjinnän torjumiseen.

LIITE: Kaupunginhallitus 03.06.2024 / 17 §

Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien yhdenvertaisuuden edistämisvelvollisuudet on täytetty useimmiten muodollisesti, mutta tavoitteellisuuteen ja vaikuttavuuteen ei panosteta riittävästi.

Ulkomaalaistaustaisen väestön osuus Suomen koko väestöstä on kasvanut 2000-luvulla merkittävästi. Siinä missä ulkomaalaistaustaiset muodostivat vuonna 2000 pienen vähemmistön, tulevaisuudessa kyse on merkittävästä väestönosasta. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Suomen ulkomaalaistaustainen väestö voi kasvaa vuoteen 2040 mennessä miljoonaan henkilöön. Tämä haastaa hallintoa nykyistä huomattavasti laajemmin. Yhdenvertainen viranomaistyö tukee yhteiskunnallista osallisuutta ja eri väestöryhmien kokemusta kuuluvuudesta suomalaiseen yhteiskuntaan.

Moni Suomessa syntynyt ulkomaalaistaustainen nuori on kokenut arkiympäristöissään rasismia sekä syrjivää kohtelua, ja se aiheuttaa turvattomuutta ja ulkopuolisuuden kokemusta. Rasisminvastainen työ ja aidon yhdenvertaisuuden toteutumiseen tähtäävät toimet ovat ennaltaehkäisevää työtä, joka edistää myös laajempaa yhteiskunnallista koheesiota. Myös kansalaisjärjestöjen ja uskonnollisten yhdyskuntien toimilla on suuri merkitys, koska niillä on viranomaisia läheisempi yhteys eri taustaisten etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen yhteisöihin.

1.2 Toimenpideohjelman tavoitteet ja linjaukset

Tämän toimenpideohjelman tarkoituksena on toimeenpanna tiedonannossa tehtyjä linjauksia. Toimenpiteet myös jatkavat sitä työtä, jota viime vuosikymmeninä Suomessa on jo tehty rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Valitut toimenpiteet pohjautuvat edellisen hallituksen aikana tehdyn työn arviointiin, Suomen ihmisoikeussopimuksia valvovilta elimiltä saatuihin suosituksiin, käytettävissä olevaan tutkimustietoon ja strategisen ennakoinnin kautta saatavilla olevaan tietoon. Tilannekuvaa täydentää sidosryhmiltä kerätty mittava aineisto, jonka pohjalta toimenpideohjelman painotukset ja läpileikkaavat linjaukset on valittu.

Tiedonannon pohjalla olleet neljä tavoitetta muodostavat myös tämän toimenpideohjelman perustan: 1) Yhteiskunnan eriarvoistavien rakenteiden purkaminen työmarkkinoilla ja muualla yhteiskunnassa, 2) Hyvien väestösuhteiden vahvistaminen, 3) Työmarkkinoille pääsyn edistäminen, 4) Rasismia koskevan tietopohjan vahvistaminen. Toimenpideohjelman valmistelussa on lisäksi eri sidosryhmien kautta noussut esiin tarve uusille avauksille rasismin vastaisessa työssä sekä lisähuomio nuorten yhdenvertaisuuden edistämiseen. Ne on valittu toimenpideohjelman läpileikkaaviksi linjauksiksi.

1.3 Toimenpideohjelman toimenpidekokonaisuudet

Toimenpideohjelma sisältää uusia avauksia yhteiskunnallisen ilmapiirin ja väestöryhmien välisten suhteiden parantamiseen, tietoisuuden lisäämiseen haasteista ja ratkaisuista sekä erityisesti työelämässä ja koulutuksessa tapahtuvan rasismin ja syrjinnän torjumiseen. Resursseja kohdennetaan myös jo hyviksi havaittujen toimien vahvistamiseen ja laajentamiseen. Tulevaisuuden yhteiskunnallisen koheesion ja demokratian kannalta erityisen tärkeää on kiinnittää huomiota lasten, nuorten ja perheiden yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen. Toimenpideohjelman puitteissa kehitetään julkishallinnon toimia, ja tehostetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain mukaisten edistämisvelvollisuuksien toteutumista. Valtionhallinnon lisäksi työhön tarvitaan mukaan paikallistason toimijat, eli kunnat, hyvinvointialueet ja muut viranomaiset. Yhteistyötä tehdään toimenpideohjelman toimeenpanon aikana laajasti yhteiskunnan eri toimijoiden, kuten kansalaisjärjestöjen kanssa.

Toimenpidekokonaisuudet mukailevat tiedonannon toimenpidekokonaisuuksia.

1.3.1 Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet

Valtioneuvoston kanslian ja pääministerin johdolla käydään yhteiskunnallista keskustelua rasismin vastaisen ja laajemmin yhdenvertaisuuden edistämistyön suunnasta. Laajan ja koko hallituskauden mittaisen rasisminvastaisen

LIITE: Kaupunginhallitus 03.06.2024 / 17 §

kampanjan kautta työhön kutsutaan mukaan kaikki yhteiskunnan toimijat. Keskustelun pohjalle tuotetaan uutta tietoa sekä koko väestön asenteista että tunnistetuista haasteista. Edesautamme dialogia hankalista aiheista yhteiskunnan eri tasoilla. Hyvien väestösuhteiden edistämiseen tähtääviä toimia tuetaan erityisesti alue- ja paikallistasolla.

1.3.2 Kasvatus ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

Koulutusjärjestelmän eri tasoilla toimivia ammattilaisia tuetaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämisen toimien suunnittelussa ja kohdentamisessa. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilökunnan osaamiseen tunnistaa rasistista kiusaamista ja tukea ja ohjata rasismia kohdanneita nuoria. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikassa vahvistetaan läpileikkaavasti yhdenvertaisuuden huomioimista ministeriön rahoittamassa toiminnassa ja sektoreiden informaatio-ohjauksessa.

1.3.3 Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Toimenpideohjelman toimilla parannetaan työnantajien tietoisuutta ja osaamista yhdenvertaisuuden edistämisen sekä monimuotoisuusjohtamisen käytännöistä tarjoamalla koulutusta ja tuottamalla materiaaleja. Pääministerin pyöreän pöydän keskustelusta saatiin myös uusia toimenpidesuosituksia työelämän yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

1.3.4 Rasistisen häirinnän ja väkivallan torjunta

Antisemitismi on lisääntynyt Suomessakin tiedonannon antamisen jälkeen ja antisemitismin vastaiset toimet on koottu erilliseksi kokonaisuudeksi toimenpideohjelmaan. Toimenpideohjelman toimilla tuotetaan tietoa uskonnollisten vähemmistöjen kokemuksista yhdenvertaisuudesta, toteutetaan koulutusta eri kohderyhmille, jotta he osaisivat paremmin työssään tunnistaa rasistisen häirinnän ja väkivallan, ja tukea niiden uhreja.

1.3.5 Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet

Toimenpideohjelman toimilla tehostetaan yhdenvertaisuustyön ohjausprosesseja valtionhallinnossa, erityisesti tulosohjauksessa. Tavoitteena on käynnistää toimia, joilla saadaan aikaan todellista muutosta virastojen toimintakulttuureissa ja henkilöstörakenteessa. Tämän tueksi tuotetaan koulutuksia, tietopohjaa ja muita käytännön työkaluja.

1.4 Toimenpideohjelman toimeenpano ja seuranta

Toimenpideohjelmaa toimeenpannaan valtioneuvoston kanslian johdolla yhdessä muiden ministeriöiden ja viranomaisten kanssa. Työtä seuraa valtioneuvoston poikkihallinnollinen hankeryhmä. Työn etenemistä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan hallituksen puoliväliriihen yhteydessä vuonna 2025, jolloin voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia toimia hallituskauden toiselle puoliskolle. Tarkistuspistettä varten laaditaan väliraportti, johon kootaan tietoa toimeenpanon toteutumisesta siihen mennessä, sekä mahdollisesti esiin nousseita kehittämistarpeita.

Toimenpideohjelman huolellinen seuranta ja arviointi mahdollistavat pitkäjänteisen ja tietopohjaisen työn yhdenvertaisuuden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa. Toimenpideohjelman seurantaan ja arviointiin osallistetaan laajasti eri sidosryhmiä, kuten rasismia ja syrjintää kohtaavat yhteisöt, kansalaisjärjestöt, aiheen parissa työskentelevät edustukselliset järjestöt, keskeiset viranomaiset sekä työelämän toimijat.

2 Toimenpideohjelman tausta ja fokus

Tämä toimenpideohjelma on osa valtioneuvoston tiedonantoa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Tiedonannossa todetaan toimenpideohjelmasta seuraavasti:

”Hallitus valmistelee Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman[1] jatkon hallitusohjelman pohjalta. Ohjelman laadinta, toimenpiteiden koordinaatio ja seuranta tehdään pääministerin ja valtioneuvoston kanslian johdolla. Hallitus ohjaa riittävät resurssit toimenpiteille budjettiriihessä menokehysten puitteissa. Ohjelma laaditaan ottamalla huomioon EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025. Hallitus arvioi tilannetta ja jatkotoimien tarvetta puoliväliriihessään vuonna 2025. Jatkotyö tehdään laajasti osallistaen ja siinä hyödynnetään tämän tiedonannon valmistelussa toteutettua kuulemiskierrosta.”[2]

Tämä toimenpideohjelma perustuu yhdenvertaisuustiedonannon tavoitteisiin ja toimenpidekokonaisuuksiin, jotka hyväksyttiin osana valtioneuvoston periaatepäätöstä. Toimenpideohjelman on valmistellut tiedonannon toimeenpanoon nimitetty hankeryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki ministeriöt. Valtioneuvoston kansliassa toimiva sihteeristö on koordinoinut valmistelua.

Toimenpideohjelman valmistelussa on huomioitu tiedonannon valmistelua varten toteutettujen kuulemisten kautta saadut aineistot, Yhdenvertainen Suomi – toimintaohjelman arviointiraportti sekä toimintaohjelmasta saatu sidosryhmäpalaute.

Toimenpideohjelma käsittelee tiedonannon tapaan yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä, kärkenä aktiiviset ja konkreettiset toimet rasismin torjumiseksi. Muita syrjintäperusteita kuten ikää, vammaisuutta ja seksuaalista suuntautumista sekä sukupuolten tasa-arvoa käsitellään läpileikkaavasti toimenpiteissä,

[1] Sanna Marinin hallitusohjelman mukainen Yhdenvertainen Suomi – valtioneuvoston toimintaohjelma rasismin torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi hyväksyttiin syksyllä 2021 ja sitä toimeenpantiin kevääseen 2023 saakka. Linkki ohjelmaan: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163577

[2] Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165110

jotka perustuvat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien edistämisvelvollisuuksien toimeenpanoon.

3 Määrätietoisesti kohti sosiaalisesti kestävää, yhdenvertaisten mahdollisuuksien Suomea

3.1 Yhdenvertaisuuslainsäädäntö antaa vankan pohjan rasismin vastaiselle työlle

Yhdenvertaisuus on yksi keskeisimmistä perusoikeuksista suomalaisessa yhteiskunnassa. Suomen perustuslain mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Suomen yhdenvertaisuuslainsäädäntö on kehittynyt 2000-luvulla nopeasti EU-lainsäädännön myötä yhdeksi Euroopan Unionin vahvimmista. Ensimmäinen yhdenvertaisuuslaki hyväksyttiin vuonna 2004, ja sen tarkoituksena oli edistää ja turvata kansalaisten yhdenvertaisten palvelujen toteutumista sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeussuojaa. Vuonna 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä syrjinnän kielto kattaa nykyään iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella tapahtuvan syrjinnän kaikille elämänalueilla. Vuoden 2023 osittaisuudistus vahvisti lakia entisestään.

Laissa määritellyt viranomaisten, varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien sekä työnantajien edistämisvelvollisuudet ulottavat lainsäädännön työkalupakin rakenteellisen syrjinnän tunnistamiseen ja torjumiseen.

Tutkimusten mukaan tietoisuudessa yhdenvertaisuuslaista ja siihen liittyvistä oikeussuojakeinoista on kuitenkin vielä parannettavaa. Samoin laissa määritellyt viranomaisen, varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien sekä työnantajan yhdenvertaisuuden edistämisvelvollisuudet on täytetty

useimmiten muodollisesti, mutta tavoitteellisuuteen ja vaikuttavuuteen ei panosteta riittävästi.

Suomen yhdenvertaisuuspolitiikkaa on muovannut hyvin vahvasti Suomen jäsenyys Euroopan Unionissa sekä laajemmassa kansainvälisessä yhteisössä. Toisaalta globaalin yhteisön jäsenenä maailmanlaajuiset kehityskulut vaikuttavat myös Suomeen.

Toisen maailmansodan jälkeisenä aikana YK:n ja muiden kansainvälisten organisaatioiden piirissä solmittiin rasismin ja syrjinnän vastaisen työn kannalta merkittäviä ihmisoikeussopimuksia, jotka yhdessä kansallisen lainsäädännön kanssa muodostavat vahvan oikeudellisen pohjan yhdenvertaisen ja sosiaalisesti kestävän yhteiskunnan rakentamiselle. Viime vuosikymmenten aikana työ on pitkälti keskittynyt sopimusten toimeenpanon valvontaan. Suomen kansainvälisiltä ihmisoikeussopimusvalvontaelimiltä saamissa suosituksissa syrjintäkysymykset ovatkin nousseet hyvin vahvasti esiin. EU-tasolla on viime vuosinakin annettu merkittäviä lainsäädäntöaloitteita, joskin osa niistä kuten nk. yhdenvertaisuusdirektiivi[3], on törmännyt joidenkin jäsenmaiden vastustukseen. EU-komission tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät politiikkaohjelmat ja niiden mukaiset toimet, kuten ohjeet, jäsenmaiden väliset työryhmät ja tapahtumat, muodostavat tärkeän viitekehyksen myös kansallisen tason toimille.

3.2 Yhdenvertaisuuden lupauksesta kohti yhdenvertaisuuden toteutumista

Keskustelua syrjinnästä ja rasismista käydään usein vähemmistökysymyksinä, mikä johtaa harhaan ongelman yhteiskunnallisen merkityksen suhteen. Pelkästään ulkomaalaistaustaisia henkilöitä oli Suomessa vuoden 2022 lopussa 508 173 henkilöä. Tämän lisäksi rasismia ja syrjintää voivat arjessaan kohdata monet muut väestöryhmät, kuten romanit, saamelaiset, muslimit ja juutalaiset.

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52008PC0426

Näiden lisäksi myös vammaiset ja toimintarajoitteiset henkilöt sekä seksuaalivähemmistöihin kuuluvat henkilöt kokevat syrjintää eri elämänalueilla. Kuka tahansa voi myös kohdata syrjintää ikänsä tai sukupuolensa johdosta.

Edellä kuvatun väestön monimuotoisuuden lisäksi on huomioitava Suomen väestön nopea monimuotoistuminen. Toisen ja kolmannen sukupolven ulkomaalaistaustaisten henkilöiden määrä kasvaa jatkuvasti, ja heidän uskonsa yhdenvertaisiin mahdollisuuksiin suomalaisessa yhteiskunnassa on koetuksella syrjintään liittyvien kokemusten johdosta. Yhdenvertaisuuden edistämisen politiikkatoimia suunniteltaessa on huomioitava myös väestöpohjan alueelliset erot. Ulkomaalaistaustaisten kohdalla korostuu väestön keskittyminen kaupunkeihin ja erityisesti pääkaupunkiseudulle, josta löytyy omankielisiä yhteisöjä ja palveluita.

Yhdenvertaisuuskysymyksistä käydään tämän päivän Suomessa aktiivista yhteiskunnallista keskustelua. Viime aikaiset väestökyselyt kertovat, että suomalaiset myös pitävät tärkeänä viranomaisten toimia yhdenvertaisuuden edistämisestä. Yhdenvertaisuustyötä tehdään tänä päivänä lukemattomien toimijoiden toimesta. Viranomaisten työn kannustimena on lakisääteisten velvoitteiden täyttämisen lisäksi toiminnan aidon saavutettavuuden parantaminen.

Monet tutkimukset ja selvitykset ovat viime vuosina osoittaneet, että politiikkatoimista huolimatta rasismia ja syrjintää esiintyy suomalaisen yhteiskunnan eri palveluissa ja tasoilla. Tämä osoittaa, että yhdenvertaisuustyö tarvitsee uusia avauksia ja uusia panostuksia johtaakseen haluttuun muutokseen. Sekä tiedonantoa edeltänyt julkinen keskustelu että valmistelun aikana järjestetyt kuulemiset toivat sitä viestiä, että julkiselta vallalta odotetaan konkreettisia panostuksia yhdenvertaisuuden lupauksen lunastamiseksi.

Aidosti yhdenvertaisen yhteiskunnan toteutuminen edellyttää pitkäjänteistä työtä eri tasoilla ja elämänalueilla. Suositus maille laatia kansallisia rasismin vastaisia toimintaohjelmia on peräisin YK:n rasisminvastaisesta maailmankonferenssista (WCAR) Durbanista vuodelta 2001. Toimintaohjelmien on todettu olevan tehokas ja kattava politiikkatyön väline, jonka avulla on mahdollista puuttua rasismiin konkreettisesti eri tasoilla.

3.3 Toimenpideohjelman linjaukset rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon tarkoituksena oli jatkaa ja vauhdittaa sitä työtä, jota viime vuosikymmeninä Suomessa on jo tehty rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tämä toimenpideohjelma tarkentaa tiedonannossa tehtyjä linjauksia konkreettisilla toimenpiteillä. Valitut toimenpiteet pohjautuvat edellisen hallituksen aikana tehdyn työn arviointiin, Suomen ihmisoikeussopimuksia valvovilta elimiltä saatuihin suosituksiin, käytettävissä olevaan tutkimustietoon ja strategisen ennakoinnin kautta saatavilla olevaan tietoon. Tilannekuvaa täydentää sidosryhmiltä kerätty mittava aineisto, jonka pohjalta toimenpideohjelman painotukset ja läpileikkaavat linjaukset on valittu.

Valtioneuvoston tiedonannon valmistelussa kuultiin yli sataa eri toimijaa ja heiltä pyydettiin näkemyksiä tarvittavista toimista Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelman jatkona. Nämä huomioiden seuraavat neljä tavoitetta muodostavat tiedonannon perustan:

• Yhteiskunnan eriarvoistavien rakenteiden purkaminen työmarkkinoilla ja muualla yhteiskunnassa,

• hyvien väestösuhteiden vahvistaminen,

• työmarkkinoille pääsyn edistäminen,

• rasismia koskevan tietopohjan vahvistaminen.

Toimenpideohjelman valmistelussa on lisäksi eri sidosryhmien kautta noussut esiin tarve uusille avauksille rasismin vastaisessa työssä sekä lisähuomio nuorten yhdenvertaisuuden edistämiseen.

Toimenpideohjelman läpileikkaaviksi linjauksiksi on valittu lisäksi seuraavat:

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Rasisminvastaista ja yhdenvertaisuuden edistämiseen pyrkivään työhön osallistuu jo nykyisellään ympäri maata valtava joukko toimijoita niin kansalaisyhteiskunnassa kuin viranomaiskentällä ja yksityisellä sektorillakin. Valtioneuvostolla on kuitenkin tärkeä rooli yhdenvertaisuustyöhön kannustamisessa, sekä sen johtamisessa ja viitoittamisessa. Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelmasta tehdyssä arvioinnissa todettiin, että toimintaohjelman rahoitus ei saa olla vain hankerahoituksen varassa vaan poliittisen johdon tulisi varata siihen riittävät resurssit. Petteri Orpon hallitus on osoittanut 6 miljoonan euron määrärahan tiedonannon toimeenpanoon. Tämä mahdollistaa sen, että toimenpideohjelmalla voidaan tehdä uusia avauksia kysymyksissä, jotka vaativat huomiota sekä kohdistaa lisäresursseja tärkeisiin toimiin, jotka ovat vielä kesken.

Lisäpanostukset nuorten yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen

Sekä kotimaassa että EU-tasolla toteutetut tutkimukset ovat osoittaneet, että Suomessa syntyneet ulkomaalaistaustaiset nuoret tunnistavat hyvin itseensä kohdistuvan syrjinnän ja rasismin, ja nämä kokemukset heikentävät nuorten hyvinvointia, sekä luottamusta yhteiskuntaan ja omiin mahdollisuuksiin. Toisen ja kolmannen sukupolven ulkomaalaistaustaisten määrä kasvaa Suomessa, minkä myötä yhteiskunnallisen yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistamisesta on tullut kysymys, joka vaikuttaa koko yhteiskunnan suuntaan. Nuorta ympäröivien yhteiskunnan rakenteiden tulee tukea yhdenvertaisuuden toteutumista. Yhdenvertaisuustyössä tulee konkreettisten toimien lisäksi huomioida vähemmistönuorten oma osallisuus toimien suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa. Näin voidaan edistää nuorten kokemusta yhdenvertaisuuden aidosta toteutumisesta.

4 Yhteiskunnallinen ilmapiiri ja keskustelu, tietoisuuden kasvattaminen, hyvät väestösuhteet

Yhdenvertaisuuskysymyksistä käydään tänä päivänä Suomessa aktiivista yhteiskunnallista keskustelua. Valtaosa suomalaisista pitää hyvin tärkeänä, että julkinen valta edistää ihmisoikeuksia. Perusoikeusbarometrin[4] mukaan 95% suomalaisista on sitä mieltä, että ihmisoikeudet ovat tärkeitä luotaessa reilumpaa yhteiskuntaa Suomessa. Toisaalta joulukuussa 2023 julkaistun Eurobarometrin[5] suomalaisista vastaajista 69 % katsoi, että syrjinnän vastaiset toimet omassa maassa ovat tehokkaita, kun EU:ssa keskimäärin näin ajatteli 84 %.

Suomalaisten asenteista ja arvoista on viime vuosina tuotettu tietoa eri tutkimuslaitosten, esim. Elinkeinoelämän valtuuskunnan (EVA) toimesta, ja niiden perusteella on nähtävissä suuriakin eroja arvoissa ja asenteissa esimerkiksi eri-ikäisten ja eri koulutustaustaisten henkilöiden välillä. YLE:n Hyvin sanottu –hanke on tuottanut selvityksiä suomalaisten näkemyksistä keskustelukulttuurin tilasta. Yksi konkreettinen tulos selvityksistä on se, että suomalaiset toivovat enemmän mahdollisuuksia rauhalliseen keskusteluun hankalistakin aiheista. Erätauko –säätiön kehittämä, suuren suosion saanut dialogimenetelmä on havaittu viranomaistenkin toimesta erittäin hyväksi työkaluksi hallinnon ja kansalaisten välisen vuoropuhelun edistämiseksi. Samalla dialogit tuottavat viranomaisille myös tietoa arjen kokemuksista politiikkatoimien suunnittelun pohjalle.

Kansainväliset ihmisoikeuksien sopimusvalvontaelimet ovat suosituksissaan toistuvasti kannustaneet Suomea vahvistamaan rasismin vastaista työtä. Jäsenvaltioiden välisessä määräaikaistarkastelussa (UPR) vuonna 2022 Suomi

[4] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163261

[5] Discrimination in the European Union - joulukuu 2023 - - Eurobarometer survey (europa.eu)

sai kymmeniä suosituksia muilta sopimusvaltioilta rasismiin ja syrjintään puuttumisen tehostamiseksi, esimerkiksi kannustusta toimien riittävälle resursoinnille ja järjestelmälliselle toteutukselle. Sopimusvalvontaelimet ovat nostaneet esiin valtion roolin yleisen asenneilmapiirin rakentamisessa, ja kannustavat viranomaisia toteuttamaan viestintäkampanjoita yhdenvertaisuuden edistämiseksi, rohkaisemaan julkisuuden henkilöitä ja etenkin poliitikkoja paitsi tuomitsemaan kaikenlaisen rasistisen puheen, myös pyrkimään vahvistamaan niitä arvoja, jota tämänkaltainen puhe uhkaa[6]. Suomea on myös kehotettu edistämään vuoropuhelua viranomaisten ja etnisten vähemmistöjen kanssa, esimerkiksi vahvistamalla etnisten suhteiden neuvottelukuntaa (ETNO)[7]. Suomea on kannustettu vahvistamaan osallistavaa lähestymistapaa rasismin ja syrjinnän vastaisen työn toteuttamisessa, ja lisäämään etnisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden näkyvyyttä yhteiskunnassa, jotta Suomi voisi edistää kunnioitusta kulttuurista moninaisuutta kohtaan[8].

[6] Rotusyrjinnän poistamista käsittelevä komitea CERD 2017 ja Euroopan rasismin ja suvaitsemattomuuden vastainen komissio ECRI 2019 ja Lapsen oikeuksien komitea 2023

[7] Kansallisten vähemmistöjen suojelua koskeva puiteyleissopimus, FCNM 2020

[8] Taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitea 2021

4.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanon resurssit vauhdittavat kansallista yhdenvertaisuustyötä (VNK, 2024-2027)

Pyöreän pöydän keskustelut yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämisestä pääministerin johdolla; vuosittain valittava teema (VNK, 2024-2027)

Rasismin vastainen kampanja yhdessä työmarkkinajärjestöjen, urheilu-, kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. (VNK, 2024-2027)

Dialogien sarja, jonka tavoitteena on lisätä vuoropuhelua koko väestön keskuudessa rasismista ja sen vaikutuksista. (VNK, 2024-2027)

Erityistoimet nuorten yhdenvertaisuuden parantamiseksi

Etnisten suhteiden neuvottelukunnat laajentavat dialogitoimintaa lasten ja nuorten kohtaamasta rasismista, sekä järjestävät eri puolilla Suomea tilaisuuksia päättäjille nuorten kokemusten esiin tuomiseksi. (OM, 2024-2027)

4.2 Yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvä yhteistyö ja toimijuus

Yhdenvertaisuuden edistämisen kannalta keskeisiä toimijoita ovat ne, joilla on lakisääteinen velvollisuus torjua syrjintää ja edistää suunnitelmallisesti ja tietopohjaisesti yhdenvertaisuutta. Muita yhdenvertaisuuden toteutumiseen vaikuttavia tärkeitä toimijoita ovat kansalaisyhteiskunta, poliittiset päättäjät, media ja yritykset. Rasisminvastaisen työn kannalta tärkeitä yhteistyörakenteita ovat esimerkiksi valtakunnallisen ja paikallisen tason edustukselliset toimielimet: maahanmuuttajaneuvostot, romanityöryhmät, etnisten suhteiden neuvottelukunnat, romaniasiain neuvottelukunnat jne.

Tiedonannon puitteissa on tavoitteena lisätä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa, sekä lisätä kansalaisjärjestöjen ja rasismia kohtaavien ryhmien osallisuutta toimenpideohjelman seurannassa ja arvioinnissa. Tämä vastaa myös yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelman arviointiin, jossa suositettiin, että toimintojen vaikuttavuusanalyysia tulisi laajentaa toteuttajatahojen sisäisestä analyysistä kohderyhmiltä saatuihin arvioihin.

Myös kansalaisyhteiskunta yleisemmin on julkisen keskustelun ja arjen vuorovaikutuksen luojana. Tiedonanto pyrkii mahdollistamaan myös tavallisille kansalaisille tietoisuuden lisäämisen yhdenvertaisuudesta ja osallistumisen yhdenvertaisuuden edistämiseen omassa ympäristössään.

Toimenpideohjelman toimet:

- Järjestetään vuosittainen järjestöfoorumi tiedonannon teemoista ja toimenpideohjelman arvioinnista. (VNK, 2024-2027)

- Järjestetään temaattisia sidosryhmätilaisuuksia läpi hallituskauden yhdessä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötahoina esim. kunnat, seurakunnat, valtionhallinto, kansalaisjärjestöt, etnisten suhteiden neuvottelukunnat, romaniasiain neuvottelukunnat. (VNK, 2024-2027)

- Tuetaan yhdenvertaisuutta edistävien järjestöjen toimintaedellytyksiä kansalaisjärjestöstrategian toimenpiteillä. (OM, 2024-2027)

- Järjestetään yhdenvertaisuustapahtuma, joka kokoaa yhteen esimerkiksi työ- ja kulttuurielämän ja kansalaisyhteisön toimijoita sekä viranomaisia. Tapahtuman tavoitteena on lisätä tietoisuutta verkostoitumisen ja vuoropuhelun kautta. (OM, VNK, OKM, 2024)

4.3 Yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvä tietopohja

Suomessa on kehitetty syrjinnän seurantaa valtioneuvostotasolla jo 1990-luvulta saakka. Nykyisellään kansallista syrjinnän seurantajärjestelmää koordinoi oikeusministeriö, joka tuottaa ja kokoaa muiden tuottamaa tietoa kokonaiskuvaksi yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Oikeusministeriö myös koordinoi syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmää, jonka puitteissa tutkimuslaitokset, viranomaiset ja kansalaisjärjestöt yhdessä pyrkivät tunnistamaan tiedonaukkoja ja kehittämään kansallista syrjinnän seurantaa. Viime vuosina on pyritty kehittämään EU-tason yhteistä tiedonkeruuta yhdenvertaisuuden toteutumisesta EU-komission ja EU:n perusoikeusvirasto FRA:n johdolla.

Tietoa on Suomessa tuotettu viime vuosina runsaasti yhdenvertaisuuden toteutumisen eri osa-alueista. Esimerkkejä tutkimuksesta ovat ministeriöiden erillisselvitykset, tutkimuslaitosten väestötutkimukset, erilaiset barometrit, tilastokatsaukset ja tutkimuskoosteet. Oikeusministeriö on julkaissut Syrjintä Suomessa 2020-2023 –tutkimuskatsauksen, joka antaa poikkileikkauksen tarkastelujakson aikana julkaistuun tutkimustietoon.

Tarkastelujaksolla on käyty runsaasti keskustelua tiedonkeruun kehittämisestä ja haasteiden ratkaisemisesta. Keskeinen haaste yhdenvertaisuuden toteutumisen mittaamisessa on viranomaisrekistereiden taustatiedot, jotka määrittävät sitä, minkä muuttujien mukaan tietoja voidaan eritellä. Tutkitun tiedon merkitys nousi myös kesän kuulemiskierroksella esiin. Tilastollisen tiedonkeruun lisäksi koetaan tarvetta akateemisen tutkimuksen lisäämiselle, jotta tunnistetaan vahvemmin rasismiin johtavat mekanismit ja käytännöt.

Suomi on saanut aiheesta myös suosituksia ihmisoikeussopimusten valvontaelimiltä- esimerkiksi taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien komitealta vuonna 2021 saatu suositus kuvaa haastetta ja ratkaisumalleja: Sopimusvaltion tulee parantaa tiedonkeruujärjestelmäänsä, jotta se tuottaisi luotettavia, kiellettyjen syrjintäperusteiden mukaan eriteltyjä tietoja ja jotta pystyttäisiin tunnistamaan ne ryhmät, jotka ovat muita heikommassa asemassa käyttäessään taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksiaan. Tältä osin komitea suosittelee myös, että sopimusvaltio a) soveltaa osallistavaa lähestymistapaa ja asianmukaisia menetelmiä kerätäkseen tietoja vaikeasti laskettа-

vista, syrjäytyneistä väestöryhmistä ja niistä ihmisistä, jotka voivat jäädä perinteisten kotitalouksiin kohdistuvien tutkimusten ulkopuolelle; ja b) käyttää itsemäärittelyn periaatteen pohjalta sijaismuuttujia kiertääkseen lailla säädetyn kiellon, jonka mukaan tietoja ei saa kerätä etnisyyden perusteella.

Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelman arvioinnissa suositeltiin lisäksi, että ryhmäkohtaisten erityiskysymysten tunnistamista tulisi vahvistaa lisäämällä tutkimusta eri ryhmien rasismikokemuksista ja että mahdollisimman moni toimiala kehittäisi tiedonkeruuta rasismista ja sen ilmenemisestä kyseisellä elämänalueella.

Toimenpideohjelman toimet:

- Asetetaan valtioneuvoston syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmä analysoimaan syrjintää koskevaa tutkimustietoa tiedonannon tavoitteiden tukemiseksi. (OM, VNK, 2024-2027)

- Tuotetaan tietoa yhdenvertaisuustiedonannon tueksi syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmässä tunnistettujen tarpeiden mukaisesti. (VNK, OM 2024-2027)

    - Vuonna 2024 tutkimus viranomaiskäyttöön ulkomaalaistaustaisten turvallisuuden ja osallisuuden kokemuksista.

    - Hyödynnetään VNK:n ja Tilastokeskuksen toteuttamaa Kansalaispulssia koko väestön näkemysten keräämiseksi.

    - Vuonna 2025 selvitetään eri uskontokuntiin kuuluvien määrää ja kokemuksia yhdenvertaisuudesta Suomessa.

    - Vuonna 2026-2027 toteutetaan tutkimus yhdenvertaisuuden edistämisen toimista ja niiden yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta.

- Julkaistaan valtioneuvoston perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen seurantaa tukeva verkkosivusto www.perusoikeusseuranta.fi ja tuotetaan verkkosivun sisältöjen perusteella analyysiraportteja tiedonannon tavoitteiden tukemiseksi. (VNK, OM, 2024-2027)

4.4 Eri väestöryhmien väliset suhteet valtakunnallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla

Väestösuhteiden näkökulmasta voidaan tarkastella valtaväestön ja vähemmistöjen välisiä suhteita sekä eri väestöryhmien keskinäisiä suhteita. Väestösuhteet katsotaan toimivaksi, jos eri ryhmät ja eri ryhmiin kuuluvat ihmiset suhtautuvat toisiinsa kunnioittaen, kykenevät olemaan vuorovaikutuksessa, ja jos yhteiskunta ja oma osallistuminen siihen koetaan turvallisena ja yhdenvertaisena taustoista riippumatta.

Valtioneuvostossa on kehitetty väestösuhdepolitiikkaa vuodesta 2010 brittiläisen good relations measurement frameworkin pohjalta. Väestösuhdepolitiikalla tarkoitetaan politiikkaa, jonka tavoitteena on lisätä myönteistä vuorovaikutusta ja luottamusta ryhmien välillä ja ennaltaehkäistä ja ratkaista väestösuhteisiin liittyviä konflikteja. Väestösuhdepolitiikka kiinnittää huomiota myös ryhmien yhteiskunnallisiin asemiin ja mahdollisiin epätasaarvoisiin asetelmiin.[9]

Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelma sisälsi tavoitteen väestösuhdepolitiikan kehittämisestä. Tämän puitteissa käynnistettiin pilottihanke, joka tarjosi rahoitusta alue- ja paikallistason toimintoihin hyvien väestösuhteiden edistämiseksi. Käytännössä pilottihankkeen toimet toimeenpanivat laajemminkin toimintaohjelman tavoitteita alue- ja paikallistasolle ja toivat yhteen eri toimijoita pohtimaan alueellisia haasteita ja toimia niiden ratkaisemiseksi.

Toimintaohjelmasta tehdyn arvioinnin suosituksissa todettiin, että hyvien väestösuhteiden -pilottihankkeen toiminnot olivat erittäin tärkeitä toimintaohjelman alueellisen ja paikallisen tason toteuttamisen näkökulmista ja kyseisen kaltainen toiminta tulisi ottaa mukaan myös tuleviin rasisminvastaisiin toimintaohjelmiin niiden alueellisen ja paikallisen vaikuttavuuden turvaamiseksi.

[9] https://rm.coe.int/raportti-kotoutumis-ja-vaestosuhdepolitiikan-tilannekatsaus-suomessa-/1680ab3d68

Toimenpideohjelman toimet:

- Tuetaan saamelaisten ja viittomakielisten totuus- ja sovintokomissioiden työtä mm. tukemalla tulosten jalkauttamista (viestintä ja tapahtumat). (VNK, OM, 2024-2027)

- Suoritetaan arviointi ETNO:n toiminnan ja rakenteen kehittämiseksi (nykytilanne, tulevaisuus), toimintaympäristö, tarkoitus, tehtävät, organisoituminen ja resurssit. (OM, ETNO 2024)

- Tuetaan Uudenmaan ELY-keskuksen Hyvien väestösuhteiden hankkeen puitteissa laadittujen alueellisten toimintasuunnitelmien toimeenpanoa. (OM, VNK, 2024-2025)

- Kehitetään väestösuhteita vahvistavaa yhteisölähtöistä työskentelyä museoalalla. Valmistellaan kehittämishanke OM:n ja Kansallismuseon kanssa. (OM, OKM, 2025-2027)

4.5 Muut toimet

- Koulutetaan ammattilaisia ja lisätään tietoisuutta kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisystä. Parannetaan ilmiön tunnistamista ja siihen puuttumista. Lisätään yhteistyötä yhteisöjen kanssa ja vahvistetaan Etnisten suhteiden neuvottelukunnan roolia tietoisuuden lisäämisessä. Lisäksi pyritään vahvistamaan tietopohjaa ilmiöstä. (TEM, OM, STM)

- Valmisteilla olevalla uhripoliittisella toimenpideohjelmalla edistetään tukitoimia järjestelmällisen häirinnän uhreille. (OM, 2024-2026)

- Kehitetään Ankkuri-toimijoiden osaamista toteuttamalla valtakunnallista jatkokoulutusta. (SM/POLAMK, 2025)

- Oikeusministeriö on valmistellut hallituksen esityksen uudistetusta saamelaiskäräjälaista kansliapäällikkö Timosen toimikunnan työn pohjalta

yhteistoiminnassa Saamelaiskäräjien kanssa. Hallitus antoi esityksen saamelaiskäräjälain muutoksiksi eduskunnalle 14.12.2023. (OM, 2024)

5 Kasvatus ja koulutusjärjestelmä sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ohjaavat koko koulutuspolitiikkaa varhaiskasvatuksesta alkaen. Kansalliset varhaiskasvatussuunnitelmien sekä opetussuunnitelmien perusteet sisältävät arvopohjan, joihin kuuluvat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, ihmisoikeuksien kunnioitus ja kestävä kehitys. Koulujen ja muiden oppilaitosten rooli tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä korostui myös tiedonannon kuulemiskierroksella. Lausunnoissa nousi esiin, että yhdenvertaisuusteemoista tulisi opettaa ja puhua perusasteelta alkaen läpi koko kouluajan.

Tasa-arvolaissa ja yhdenvertaisuuslaissa säädetään velvollisuudesta edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ehkäistä häirintää ja tehdä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Suunnitelmavelvoite on laajentunut viime vuosina, viimeksi velvollisuus laajeni varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin.

Vastuu täydennyskoulutuksesta on varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjillä. Opetushallitus rahoittaa vuosittain opetushenkilöstön täydennyskoulutusta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat kuuluneet rahoituksen painopistealueisiin.

Opetus - ja kulttuuriministeriön asettama valtakunnallinen Opettajankoulutusfoorumi on edistänyt vuonna 2022 julkaistun Opettajankoulutuksen kehittämisohjelman toimeenpanoa. Kehittämisohjelman tavoitteena on vastata opettajankoulutuksen uusiin tarpeisiin 2020-luvun toimintaympäristössä ja siinä on huomioitu mm. yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä haasteita. Opettajankoulutusfoorumi jatkaa toimintaansa vuosina 2024-2027.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on ohjeistanut korkeakouluja laatimaan omat saavutettavuussuunnitelmansa korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelman (Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua) yhteisten

suuntaviivojen pohjalta vuoden 2022 aikana. Jatkossa korkeakoulujen saavutettavuussuunnitelmien tavoitteiden toteutumista seurataan osana korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön välistä ohjausprosessia.

Monet tutkimukset ovat antaneet viime vuosina viitteitä siitä, että yhdenvertaisuuteen liittyvästä lainsäädännöstä ja ohjeistuksista huolimatta kasvatuksen ja koulutuksen rakenteissa esiintyy paikoin syrjintää ja rasismia, mikä heijastuu koulupolun ja ammatinvalinnan kautta myös muuhun elämään. Eriarvoistumista ilmentäviä esimerkkejä ovat esimerkiksi se, että vuonna 2019 julkaistussa kansainvälisessä PISA-vertailussa maahanmuuttajien ja valtaväestön PISA-tulosten ero on Suomessa OECD-maiden suurin.[10] Vaikka nämä erot eivät suoraan kerro rasismin tai syrjinnän ilmenemisestä koulutusjärjestelmässä, tulokset ovat huolestuttavat yhdenvertaisten mahdollisuuksien toteutumisen näkökulmasta. Viime vuosina on keskusteltu runsaasti siitä, että maahanmuuttajaoppilaita on ohjattu Suomi toisena kielenä -opetukseen riippumatta siitä, ovatko oppilaat syntyneet Suomessa tai oppineet suomen kielen jo varhaislapsuudessa. Opetushallitus on käynnistänyt runsaasti toimia tähän puuttumiseksi, mm. selvittänyt ongelman laajuutta ja järjestänyt aiheesta täydennyskoulutusta.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun tekemä selvitykseen vastanneet afrikkalaistaustaiset suomalaiset kertoivat, että syrjintää esiintyy ja sitä joudutaan kohtaamaan kaikilla koulutusasteilla varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja aina korkeakouluun asti. Lähes kolmasosa koulutuksessa syrjintää kokeneista vastaajista oli kokenut syrjintää jo ennen kouluikää varhaiskasvatuksessa.[11]

Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksien komitea suositti Suomelle vuonna 2021, että koulujen opetussuunnitelmiin tulisi sisällyttää yhdenvertaisuuden edistäminen. Lisäksi tulisi kouluttaa opetushenkilöstöä yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta, panna täytäntöön toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa

[10] Esiselvitys rakenteellisesta syrjinnästä : Syrjinnän tunnistaminen ja seuraaminen yhteiskunnan eri osa-alueilla, OM, 2023, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165023
[11] Selvitys afrikkalaistaustaisten henkilöiden kokemasta syrjinnästä, yhdenvertaisuusvaltuutettu, 2020

ja oppilaitoksissa, sekä turvata kaikkien lasten oikeus inklusiiviseen opetukseen. Tuoreen Eurobarometrin[12] suomalaista vastaajista 94% piti tärkeänä, että koulujen oppituntien ja oppimateriaalien sisältää tietoa rasismista.

Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelmasta tehdyssä arvioinnissa todettiin, että konkreettisten tavoitteiden ja toimenpiteiden tunnistaminen voi edellyttää syventymistä rajatumpaan määrään elämäalueita. Siten vaikuttamiskanavia ja toimenpiteitä voidaan suunnitella kaikki hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan tasot leikkaavina kokonaisuuksina. Tämän suosituksen toimeenpanemiseksi toimenpideohjelman puitteissa toteutetaan kyseisenlainen kokonaisvaltainen kehittämisohjelma koulutuksen ja opetuksen alalla.

5.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Suunnitellaan ja toteutetaan koko koulutusjärjestelmän kattava tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisohjelma. Kehittämisohjelman tavoitteena on tukea ja seurata lakisääteisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimista ja parantaa niiden vaikuttavuutta tasa-arvon yhdenvertaisuuden edistämisen välineenä. (OKM, 2024-2027)

Erityistoimet nuorten yhdenvertaisuuden parantamiseksi

Vahvistetaan nuorisoalan yhdenvertaisuusosaamista osana valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelman ja osaamiskeskusten toimeenpanoa. (OKM, 2024-2027)

Toteutetaan selvitys varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien tueksi ja tietopohjan kartuttamiseksi. (VNK, OKM, STM/Lapsistrategia, 2024-2025)

Kehitetään harrastamisen Suomen mallin –kehittämishankkeiden kautta harrastusten ohjaajien ja valmentajien pedagogista osaamista mm. yhdenvertaisuudessa ja syrjimättömyydessä. Lisäksi rahoitettavien hankkeiden kautta edistetään lasten ja nuorten yhdenvertaisia

[12] Discrimination in the European Union - joulukuu 2023 - - Eurobarometer survey (europa.eu)

harrastamismahdollisuuksia. (OKM/järjestöt/kunnat/Taideyliopisto, 2024-2027)

5.2 Yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja tasa-arvon sekä ihmisoikeuksien toteutuminen liikunnan, urheilun ja nuorisotyön alalla

Liikuntaa edistäviltä järjestöiltä on edellytetty valtionavustushaussa ajantasaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia ja niiden toimeenpanon seurantaa. Vuodesta 2021 alkaen vastuullisuuskokonaisuus on laajentunut ja sen painoarvo avustusten määrän harkinnassa kasvanut. Vuoden 2024 aikana OKM tarkentaa liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustamisen vastuullisuuskriteereitä (yhtenä sukupuolten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus), arvioi järjestöjen vastuullisuustoimet ja jatkaa arvioinnin huomiointia valtionavustusten määrän harkinnassa. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee myös liikunta-alan yhdenvertaisuushankkeita, ml. rasismin vastaista toimintaa sekä alan tutkimusta.

Myös nuorisolaki edellyttää valtionavustusta saavilta organisaatioilta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnitelmallista edistämistä. Nuorisojärjestöjen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelusta julkaistiin raportti vuonna 2022. Sen mukaan useimmilla järjestöillä suunnitelma on tehty ja se on vaikuttanut toimintaan. Yhdenvertaisuuden edistämisen vaatimukset ja velvoitteet koetaan kuitenkin epäselviksi. Toimijat ovat myös epätietoisia siitä, mistä työhön saisi tukea.

Toimenpideohjelman toimet:

- Tarkennetaan liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustamisen vastuullisuuskriteereitä (yhtenä sukupuolten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus), arvioidaan järjestöjen vastuullisuustoiminta ja jatketaan arvioinnin huomiointia valtionavustusten määrän harkinnassa (15 %). (OKM, 2024 arviointi, 2024 – 2027 määrän harkinta)

- Vakiinnutetaan ja laajennetaan Et ole yksin -toiminta (hallitusohjelman ja valtioneuvoston tiedonannon 2/2023 mukaisesti). (OKM, 2024-2027)

- Jatketaan nuorisoalan yhdenvertaisuuden edistämistä nuorisolain tavoitteiden mukaisesti. (OKM, 2024-2027)

5.3 Yhdenvertaisuus ja moninaisuus taiteen ja kulttuurin sekä vapaa-ajan toiminnassa

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 mukaisesti Kulttuuripolitiikka, maahanmuuttajat ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen -työryhmä on valmistellut linjauksia ja toimenpide-ehdotuksia liittyen moninaisuuden, suunnitelmallisen yhdenvertaisuuden ja osallisuuden lisäämiseen taiteen ja kulttuurin toimialalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2023 julkaistuun toimenpideohjelmaan on koottu kuusi toimenpidekokonaisuutta, joiden avulla edistetään kulttuurista moninaisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kulttuuripolitiikassa, hallinnonalan virastoissa, kansallisissa taidelaitoksissa sekä yhteistyössä kulttuurialan yhteisöjen kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää valtionavustushaussa, että taiteen ja kulttuurin yhteisöt ottavat toiminnassaan huomioon tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain. Vuodesta 2025 hakijoilta edellytetään vastuullisuussuunnitelmaa, jonka tulee pitää sisällään myös tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä toimia yhteisön toimialalla.

Kulttuurisen moninaisuuden ja yhdenvertaisuustyön edistämistoimia tukee vahvasti viimeaikaiset selvitykset, joiden mukaan vähemmistöryhmiin kuuluvat taiteen ja kulttuurin toimijat ovat kokeneet työssään epäasiallista kohtelua, rasismia ja syrjintää. (Ulkomaalaistaustaiset taiteilijat Suomessa, Moninaisuusraportti, Cupore, 2023, Näyttelijäliiton selvitys rasismista ja syrjinnästä, 2022, Avaus: Ulkomaalaissyntyisten taide- ja kulttuurialan ammattilaisten asema Suomessa, Cupore, 2020,)

Toimenpideohjelman toimet:

- Jatketaan taiteen ja kulttuurin alan eettisen ohjeistuksen toimeenpanoa ja kehittämistä. (OKM, järjestöt, 2024-2027)

- Sovitaan kulttuurisen moninaisuuden ja yhdenvertaisuuden painopisteistä, käytännön toimenpiteistä ja niiden seurannasta tulossopimuskaudella 2024-2027. (OKM, virastot)

- Kehitetään vastuullista toimintaa tukevia kriteerejä, joilla edistetään ja seurataan hyvän hallinnon, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden sekä kestävän kehityksen toteutumista yhteisöjen toiminnassa osana valtionavustustoimintaa. (OKM, järjestöt, 2024-2027)

- Toteutetaan arvio kulttuurisen moninaisuuden ja rasisminvastaisen toiminnan valtionavustusten vaikuttavuudesta. (OKM, Taike, 2024-2025)

- Hyödynnetään kulttuurista moninaisuutta ja kestävää kehitystä edistävän dialogikortti-työkalun tarjoamat mahdollisuudet edistää yhdenvertaisuutta koulutustilaisuuksissa sekä käytännön työelämän kehittämisessä. (OKM, Taike, järjestöt, 2024-2027)

- Toteutetaan kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian mukaiset toimenpiteet, jotka mahdollistavat lähiluonnossa liikkumisen yhdenvertaisesti ja esteettömästi kaikille. (YM, STM, OKM, Metsähallitus, 2023-2030)

6 Työelämän yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys

Työelämään pääsyllä on hyvin keskeinen rooli yksilön yhteiskunnallisen aseman ja osallisuuden rakentumisessa. Ulkomaalaistaustaisten työllisyysasteen ero verrattuna suomalaistaustaiseen väestöön on kaventunut, mutta eroa Suomessa syntyneiden työllisyysasteeseen oli vuonna 2022 edelleen miehillä 9,3 prosenttiyksikköä ja naisilla 21,6 prosenttiyksikköä.[13] Tiedonannon kuulemiskierroksen lausunnoissa kaivattiinkin panostuksia erityisesti ulkomaalaistaustaisten naisten koulutuksellisten mahdollisuuksien parantamiseen sekä kielitaidon ja yhteiskuntaan osallistumisen kehittämiseen.

Nähtävissä on ollut myös työmarkkinoiden segregoitumista siten, että ulkomaalaistaustaiset ovat yliedustettuina matalapalkka-aloilla. Tätä kuvastaa myös E2-tutkimuksen tulos, jonka mukaan arabiankielisistä 53 % ja venäjänkielisistä 45 % katsoi olevansa työhönsä ylikoulutettuja.[14] Ulkomaalaisten työntekijöiden asema on suomalaistaustaisia haavoittuvampi, sillä he työskentelevät Tilastokeskuksen tietojen mukaan useammin epätyypillisissä työsuhteissa.[15]

Myös ihmisoikeussopimusten valvontaelimet ovat kannustaneet Suomea toimiin työsyrjintään puuttumiseksi. Esimerkiksi ECRI suositti vuonna 2019, että viranomaiset ryhtyvät voimallisiin toimiin läheisessä yhteistyössä asianomaisten yhteisöjen kanssa afrikkalaisperäisten syrjintäongelmaan puuttumiseksi ja sen torjumiseksi sekä asunto- että työmarkkinoilla. Naisten oikeuksien komitea CEDAW taas suositti vuonna 2022, että Suomen tulisi parantaa maahanmuuttajanaisten osallistumista poliittiseen ja julkiseen elämään, sekä pääsyä hyvin palkattuihin töihin.

[13] Kotoutumisen kokonaiskatsaus, TEM, 2024 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165441/TEM_oppaat_1_2024_Kotoutumisen_kokonaiskatsaus_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y

[14] How different are we? Survey on identities, values and attitudes among the Finnish majority population and the largest ethno-linguistic minorities. 2020 https://www.e2.fi/media/julkaisut-ja-alustukset/identiteetti-tutkimus/how-different-are-we.pdf

[15] Syrjintä Suomessa 2020-2023, OM, 2024

Kotoutumislain kokonaisuudistus astuu voimaan vuoden 2025 alussa. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien työllisyyttä, kielitaitoa ja osallisuutta, selkeyttää eri toimijoiden vastuita, huomioida viranomaistehtävien siirtoja, vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista.

6.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Maahanmuuttajanaisten työmarkkinoille siirtymistä edistetään hallitusohjelman mukaisesti maahanmuuttajaäitien kotoutumiseen ja työllistymiseen osoitetulla viiden miljoonan euron lisäyksellä vuoden 2025 alusta lukien. (TEM, 2025 alkaen)

Toteutetaan/rahoitetaan alueellinen pilottihanke, jonka avulla tuetaan korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien pääsyä työharjoitteluihin, osaamistaan vastaaviin tehtäviin sekä yleistä urakehitystä. Hankkeen toteuttajina voivat olla esim. työllisyysviranomainen, korkeakoulu tai/ja järjestötoimija. (2025-2026)

Osana TE-toimistoista kunnille siirtyville asiantuntijoille toteutettavaa koulutussarjaa toteutetaan koulutusosio yhdenvertaisuudesta ja monimuotoisuudesta työelämässä. Koulutusosio pitää sisällään sisältöjä mm. syrjimättömyydestä työnvälityksessä, monimuotoisuuden edistämisestä työpaikoilla sekä monikulttuurisuuden huomioimisesta rekrytoinneissa. (TEM, 2024-2025)

6.2 Muut työelämän monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävät toimet

- Työelämän syrjimättömyyttä, monimuotoisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia edistetään TEM:n asettamassa työryhmässä vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseksi ja työelämäosallisuuden lisäämiseksi. Työryhmän tehtävänä on valmistella toimintaohjelma

vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien ryhmien työelämään osallistumisen lisäämiseksi ja seurata ohjelman toteutusta. (TEM, 2024-2027)

- Jatketaan IMAGO-valmennusta (IMAGO - IMAGO - TE-palvelut) Suomessa toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille. Palvelu auttaa yrityksiä parantamaan liiketoimintaansa kehittämällä monimuotoista rekrytointia, monimuotoisen henkilöstön perehdytystä, työnhakijoita kiinnostavaa työnantajamielikuvaa ja sellaista yrityskulttuuria, jossa jokainen työntekijä voi viihtyä ja onnistua työssään. (TEM, 2024-2025)

- Tuotetaan ja julkaistaan työelämän yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelun videosarja työnantajien suunnittelun tueksi. (OM, STM, TEM, 2024)

7 Rasistisen häirinnän ja väkivallan torjunta

Suomessa on valtioneuvoston tasolla pyritty viime vuosina kehittämään uusia ja tehokkaampia tapoja puuttua häirintään, syrjivään ja väkivaltaiseen puheeseen ja rasistiseen väkivaltaan. Työtä on koordinoinut oikeusministeriö, joka on hakenut kehittämistyöhön lisäresursseja EU-komission rahoitusohjelmista. Työn puitteissa on parannettu eri toimijoiden välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja tiedonkulkua, tuotettu erillisselvityksiä ja järjestetty koulutuksia. Työn pohjalla on Against Hate –hankkeessa laaditut ja julkaistut toimintasuositukset, joissa on huomioitu eri toimijoiden roolit ja aiemmin toteutetut toimet.[16]

Suomi on saanut useilta ihmisoikeussopimuksia valvovilta elimiltä suosituksia viharikoksiin ja vihapuheeseen puuttumisesta. Suositukset kohdistuvat erityisesti tiedonkeruuseen ja seurantaan, laillisuusvalvojien koulutukseen, uhrien tukipalveluiden kehittämiseen sekä yleisen asenneilmapiirin muuttamiseen, jotta julkinen keskustelu ei osaltaan lietsoisi vihaa vähemmistöryhmiä kohtaan.

ECRI suositti maaraportissaan vuonna 2019 Suomelle, että viranomaiset vahvistavat vihapuheen vastaista reagointiaan perustamalla eri viranomaistahojen välisen työryhmän laatimaan kokonaisvaltaisen strategian rasistisen ja homo-/transfobisen vihapuheen muodostamaan ongelmaan puuttumiseksi tehokkaalla tavalla. Ryhmään tulisi kuulua asianomaisia viranomaisia sekä tasa-arvoelimiä, kansalaisjärjestöjä ja mahdollisuuksien mukaan joukkoviestinten edustajia.

[16] Against hate -hankkeen suosituksia viharikosten ja vihapuheen vastaiseen työhön, OM, 2019

7.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Lisätään uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien ihmisten tietoisuutta syrjintään ja häirintään liittyvistä oikeussuojakeinoista. (OM, 2024-2025)

Selvitetään eri uskontokuntiin kuuluvien määrää ja kokemuksia yhdenvertaisuudesta Suomessa. (VNK, OM, OKM, 2026)

Asetetaan hyvän keskustelukulttuurin koordinaatioverkosto. OM, SM, LVM, Poha, Polamk, Tivi, 2024-2027

Erityistoimet nuorten yhdenvertaisuuden parantamiseksi

Tuotetaan koulutus rasistiseen syrjintään ja häirintään puuttumisen vahvistamisesta koulutuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisohjelmaan. (OM, OKM, 2024-2025)

Suunnitellaan toimenpiteitä Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (Kavi) nuorten kohtaamaa vihapuhetta koskevan selvityksen perusteella. (VNK, OM, 2024-2025)

Tehdään selvitys yhteistyössä Pelipoliisi-hankkeen kanssa pelialustoilla tapahtuvasta syrjivästä ja rasistisesta puheesta ja toteutetaan toimenpiteitä selvityksen pohjalta. (OM, SM, 2024-2026)

7.2 Antisemitismin torjuntaan liittyvät toimet Suomessa

EU-komissio suosittaa jäsenvaltioille erillisen antisemitismin vastaisen toimintaohjelman laatimista. Suomessa valtioneuvoston antisemitismin torjuntaan tähtäävät toimet on sisällytetty tähän toimenpideohjelmaan. Antisemitismin vastaista työtä valtioneuvostossa johtaa oikeusministeriö. Työn edistämisen kannalta tärkeä työkalu on valtioneuvoston antisemitismiverkosto, jonka tarkoituksena on edistää aiheeseen liittyvää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa. Myös yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelmasta tehdyssä arvioinnissa suositettiin,

että antisemitismiä purkavat toimenpiteet olisivat jatkossa hyvä ottaa vahvemmin mukaan rasisminvastaisiin toimintaohjelmiin.

Toimenpideohjelman toimet:

- Muutetaan vainojen uhrien muistopäivän nimi kansainvälisen käytännön mukaisesti holokaustin uhrien muistopäiväksi. (VNK, 2024)

- Selvennetään holokaustin kiellon kriminalisointi rikoslaissa. (OM, 2024-2026)

- Toteutetaan oikeudellinen selvitys natsismin ja kommunismin symbolien käyttämisen kriminalisoinnista. (OM, 2024-2025)

- Myönnetään valtionavustuksia Suomen juutalaisten seurakuntien turvallisuuden edistämiseksi (400 000 euroa/vuosi). (VNK, 2024-2027)

8 Valtioneuvoston ja hallinnon omat toimet

Yhdenvertaisuuslaki asettaa kaikille viranomaisille vahvan velvoitteen edistää yhdenvertaisuutta sekä toiminnassaan että henkilöstöpolitiikassaan. Edistämisen tulee perustua yhdenvertaisuustilanteen arviointiin ja toimet tulee koota suunnitelmaksi, jota seurataan ja päivitetään.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu valvoo yhdenvertaisuuslaissa määriteltyjen edistämisvelvoitteiden noudattamista. Valtuutetun toteuttaman seurannan perusteella valtionhallinnon tasolla yhdenvertaisuussuunnittelussa on edelleen merkittäviä puutteita. Viranomaisista 65 % oli laatinut toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnitelman. Viranomaisista, jotka ilmoittivat laatineensa toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnitelman, 68 % kertoi suunnitelman perustuneen toiminnan vaikutustenarviointiin. Viranomaiset olivat harvoin sisällyttäneet kattavasti eri syrjintäperusteita lähtötilanteen arviointiin. Keskeinen laadullinen puute koski myös vaikutustenarvioinnissa käytettyjä menetelmiä, jotka hyvin harvoin käsittivät ihmisoikeusraporttien havaintojen tai suositusten hyödyntämistä (7 %) tai sellaisten syrjinnän vaarassa olevien henkilöryhmien kuulemista, joihin viranomaisen toiminta kohdistuu (9 %). Säännöllisesti henkilöstöään yhdenvertaisuusasioista koulutti vain 30 % virastoista. Virastoista 38 % ei ollut kouluttanut henkilöstöään yhdenvertaisuuskysymyksistä lainkaan. Johtotehtävissä olevien henkilöiden kouluttaminen yhdenvertaisuudesta oli virastoissa tätäkin harvinaisempaa.[17]

Samansuuntaisia haasteita on todettu muidenkin toimijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa. Runsaasti toimenpiteitä on toteutettu niin valtakunnallisella kuin alue- ja paikallistasollakin edistämisvelvoitteiden laadukkaamman toimeenpanon tueksi. Näiden toimenpiteiden vaikuttavuudesta ei kuitenkaan ole tutkimustietoa.

[17] Lähteenä yhdenvertaisuusvaltuutetulta saadut tiedot.

8.1 Teeman läpileikkaavat toimenpiteet

Uusilla avauksilla vauhtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen

Käsitellään kansainvälisten ihmisoikeusvalvontaelinten Suomelle antamat ratkaisut, päätelmät ja suositukset vuosittain, vuonna 2024 konseptin kehittäminen ja ensimmäinen kierros. Jatkossa käsittely ja siihen liittyvä viestintä vuosittain. (VNK, UM, 2024-2026)

Laaditaan koulutussuunnitelma erilaisista koulutuskokonaisuuksista poliittiselle johdolle ja virkamiesjohdolle, ja järjestetään koulutukset suunnitelman mukaisesti vuosittain vuodesta 2025 alkaen. (VNK, OM, STM, VM, 2024-2027)

Järjestetään valtion henkilöstöjohdolle ja -asiantuntijoille koulutusta monimuotoisuudesta ja anonyymistä rekrytoinnista. (VM, VNK, 2024)

Tuotetaan koulutus- ja taustamateriaali kv- ja EU-asioissa toimivien virkahenkilöiden käyttöön Suomen ihmisoikeuspoliittisesta linjasta, ja viestitään siitä sisäisen viestinnän keinoin. (VNK, STM, OM, 2024-2026)

8.2 Ministeriöiden tulosohjaus väylänä edistää hallinnonalojen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä

Tulosohjauksen yleinen kehittämisvastuu valtionhallinnossa kuuluu valtiovarainministeriölle. Valtionvarainministeriön koordinoimassa tulosohjaus- ja virastorakenneverkostossa sovitaan ministeriöiden kesken yhteisistä poikkileikkaavista tavoitteista. Yhdenvertaisuus on tunnistettu yhdeksi poikkileikkaavaksi teemaksi valtion virastojen tulosohjauksen kehittämisessä ja oikeusministeriö tuotti vuonna 2023 tähän liittyvän tukimateriaalin.

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on kehittänyt työkalun, jonka avulla ministeriöt saavat tietoa yhdenvertaisuussuunnittelun toteutumisesta sekä tuen tarpeesta

oman hallinnonalansa virastoissa. Työkalun kehittämisprosessin aikana ministeriöiltä kysyttiin, millaista tukea ne tarvitsevat tulosohjausroolissaan. Vastausten perusteella tarvetta on muun muassa tiedolle tiedonkeruun hyvistä käytännöistä ja tuelle yhdenvertaisuuteen liittyvien kysymysten tunnistamisessa sekä yhdenvertaisuusvaikutusten arvioinnin suorittamisessa.

Toimenpideohjelman toimet:

- Ministeriöt huomioivat vuoden 2024 aikana käytävissä tulosneuvotteluissa sekä muussa tulosohjausprosessin puitteissa virastojensa kanssa tapahtuvassa yhteydenpidossa hallituksen yhdenvertaisuustiedonannon sekä valtion henkilöstöstrategian 2030 yhdenvertaisuutta koskevat sisällöt. (OM, VNK, VM, 2024)

- Yhdenvertaisuuden edistämistä ministeriöiden tulosohjauksessa tuetaan ja yhtenäistetään esittelemällä oikeusministeriön vuonna 2023 laatimaa tukimateriaalia sekä hallinnonalakohtaisia ohjauskäytäntöjä ministeriöiden tulosohjaajien verkostossa. (OM, VNK, VM, 2024-2025)

- Selvitetään tulosohjauksen hyviä käytäntöjä ja vaikuttavuutta yhdenvertaisuuden edistämiseksi Suomessa ja kansainvälisesti. (OM, VNK, 2024-2025)

- Tehostetaan olemassa olevien yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvien verkkokoulutusten hyödyntämistä ministeriöissä ja niiden hallinnonaloilla osana tulosohjausta. (OM, VNK, muut ministeriöt, 2024-2027)

8.3 Yhdenvertaiset mahdollisuudet ja monimuotoisuus valtioneuvoston rekrytoinneissa ja työpaikkailmoituksissa

Valtion yhteisen henkilöstöstrategian 2030 yhtenä tavoitteena on uudistaa toimintakulttuuria vastuullisuus, yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja osallisuus huomioiden.

Virantäyttöä koskevissa ohjeissaan valtiovarainministeriö suosittelee, että viran hakuilmoituksessa toivotaan hakijoiksi eri ikäisiä ja eri sukupuolia olevia henkilöitä sekä kieli-, kulttuuri- tai muihin vähemmistöihin kuuluvia henkilöitä (ns. monimuotoisuuslauseke).

Valtioneuvoston kanslia on tuottanut raportin työnhaussa tapahtuvasta syrjinnästä. Raportissa on tarkasteltu erilaisia keinoja, joita yleisesti on käytetty rekrytointisyrjintään puuttumisen keinoina, kuten anonyymin rekrytoinnin lisääminen, monimuotoisuuslausekkeet, strukturoidut työhaastattelut, työpaikkailmoituksen tekstin esittäminen neutraalissa muodossa, monimuotoisuusjohtamisen kehittäminen ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Eniten tutkimustietoa on olemassa anonyymistä rekrytoinnista, joskaan tulokset eivät ole aina olleet positiivisia.[18] Anonyymin rekrytoinnin kokeileminen voi kuitenkin auttaa HR-asiantuntijoita ja esihenkilöitä rekrytointiprosessien tarkastelussa ja mahdollisten omien ennakkoasenteiden tunnistamisessa.

Valtion uudessa rekrytointijärjestelmässä virastoilla on mahdollisuus toteuttaa rekrytointi anonyymisti siten, että hakemusten käsittely tapahtuu täysin ilman henkilön tunnistetietoja.

Valtiovarainministeriö on tuottanut yhdessä henkilöstöjohdon foorumin monimuotoisuustyöryhmän kanssa monimuotoisuutta koskevan tukimateriaalin virastojen ja laitosten monimuotoisuustyön tueksi.

Toimenpideohjelman toimet:

- Käynnistetään uudelleen valtion henkilöstöjohdon foorumin monimuotoisuustyöryhmän työ tukemaan monimuotoisuustyötä ja valtion henkilöstöstrategian toimeenpanoa virastoissa. (VM, 2024)

- Seurataan anonyymin rekrytoinnin käyttöönottoa valtion yhteisessä rekrytointijärjestelmässä. Kannustetaan kaikkia ministeriöitä testaamaan anonyymiä rekrytointia. (VM, VNK, 2024-2025)

[18] https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163080/VNTEAS_2021_27.pdf

9 Toimenpideohjelman seuranta ja arviointi

Toimenpideohjelmaa toimeenpannaan valtioneuvoston kanslian johdolla yhdessä muiden ministeriöiden ja viranomaisten kanssa. Työtä seuraa valtioneuvoston poikkihallinnollinen hankeryhmä. Työn etenemistä ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan hallituksen puoliväliriihessä keväällä 2025, jolloin voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia toimia hallituskauden toiselle puoliskolle. Puoliväliriihtä varten laaditaan väliraportti, johon kootaan tietoa toimeenpanon toteutumisesta siihen mennessä, sekä mahdollisesti esiin nousseita kehittämistarpeita.

Sidosryhmien näkemyksiä toimenpideohjelman etenemisestä ja toimenpiteiden onnistumisesta ja vaikuttavuudesta kerätään asiantuntijoita hankeryhmän kokouksiin, vierailemalla erilaisissa aiheen kannalta keskeisissä verkostoissa ja työryhmissä kertomassa työn etenemisestä ja järjestämällä erillisiä sidosryhmätilaisuuksia. Erityisesti 4.2. –kappaleessa mainittu vuosittainen järjestöfoorumi palvelee toimenpideohjelman arviointia, ja antaa yhdenvertaisuutta edistäville järjestöille mahdollisuuden antaa palautetta sekä vaikuttaa toimeenpanon suuntaan.

Valtioneuvoston kanslia

Lausuntopyyntö

14.05.2024 VN/27386/2023-VNK-31

Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Johdanto

Valtioneuvoston kanslia pyytää lausuntoja luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismin torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Toimenpideohjelma linjaa valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon käytännön toimeenpanoa.

Tausta

Valtioneuvosto antoi 31.8.2023 eduskunnalle tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tiedonannossa todetaan, että hallitus valmistelee hallitusohjelman pohjalta Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman jatkon. Ohjelman laadinta, toimenpiteiden koordinaatio ja seuranta tehdään pääministerin ja valtioneuvoston kanslian johdolla. Hallitus on ohjannut toimenpiteiden toimeenpanoon kuusi miljoonaa euroa vuosille 2024-2027. Ohjelman laadinnassa on otettu huomioon EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025 sekä edellisellä hallituskaudella toteutetusta Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelmasta tehty arviointi. Valmistelussa on hyödynnetty tiedonannon valmistelussa pyydettyjä lausuntoja sekä huomioitu sidosryhmiltä valmistelun aikana saatuja näkemyksiä.

Toimenpideohjelma linjaa valtioneuvoston yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä annetun tiedonannon käytännön toimeenpanoa eri hallinnonaloilla. Samalla se on valtioneuvoston seuraava kansallinen rasisminvastainen toimintaohjelma. Suositus maille laatia kansallisia rasismin vastaisia toimintaohjelmia on peräisin YK:n rasisminvastaisesta maailmankonferenssista (WCAR) Durbanista vuodelta 2001.

Petteri Orpon hallitus on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä sekä tekemään työtä rasismin vähentämiseksi. Valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonanto toimenpiteineen on hallituksen merkittävä panostus tämän lupauksen lunastamiseksi. Tämä toimenpideohjelma kuvaa niitä toimenpiteitä, joita valtioneuvosto tulee käynnistämään vuosina 2024-2027.

Tavoitteet

Toimenpideohjelman tavoitteena on antaa uutta vauhtia valtioneuvoston rasismin vastaiselle työlle, jotta monimuotoistuvassa Suomessa yhdenvertaiset mahdollisuudet voisivat aidosti toteutua jokaisen elämässä.

Toimenpideohjelma sisältää uusia avauksia yhteiskunnallisen ilmapiirin ja väestöryhmien välisten suhteiden parantamiseen, tietoisuuden lisäämiseen haasteista ja ratkaisuista sekä erityisesti työelämässä ja koulutuksessa tapahtuvan rasismin ja syrjinnän torjumiseen. Resursseja kohdennetaan myös jo hyviksi havaittujen toimien vahvistamiseen ja laajentamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään julkishallinnon toimiin, ja tehostetaan yhdenvertaisuuslain mukaisen edistämisvelvollisuuden toteutumista. Valtionhallinnon lisäksi työhön tarvitaan mukaan paikallistason toimijat, eli kunnat ja muut viranomaiset. Yhteistyötä tehdään toimenpideohjelman toimeenpanon aikana laajasti yhteiskunnan eri toimijoiden, kuten kansalaisjärjestöjen kanssa.

Toimenpideohjelmaa toimeenpannaan valtioneuvoston kanslian johdolla yhdessä muiden ministeriöiden ja viranomaisten kanssa. Työtä seuraa valtioneuvoston poikkihallinnollinen hankeryhmä. Työn etenemistä arvioidaan vuonna 2025, jolloin voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia toimia hallituskauden toiselle puoliskolle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Kirjallisen lausunnon voi lähettää myös sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.vnk@gov.fi. Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen: Valtioneuvoston kanslia, PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO. Lausunnossa pyydetään viittaamaan asianumeroon VN/27386/2023-VNK-31.

Lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä. Lausuntoja toivotaan mahdollisimman laajasti eri toimijoilta. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia.

Aikataulu

Valtioneuvoston kanslia pyytää lausuntoanne viimeistään 10.6.2024 klo 16.15.

Valmistelijat

Lisätietoa yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanosta antavat erityisasiantuntija Sanna Malkki sanna.malkki@gov.fi ja johtava asiantuntija Katriina Nousiainen katriina.nousiainen@gov.fi .

Linkit

https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=VNK031:00/2023 - Yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanohanke Hankeikkunassa

https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=VNK031:00/2023 - Projekt för genomförande av statsrådets meddelande om likabehandling

Liitteet:

Toimenpideohjelma_taittoversio13052024.pdf - Toimenpideohjelman luonnos

Sammanfattning_toimintaohjelma.pdf - Den svenskspråkiga sammanfattningen av åtgärdsprogrammet

Summary_action_programmeEN.pdf - English summary of the action programme

Jakelu:

Amnesty
Anti-racist Forum ARF ry
Cultura-säätiö
Espoon kaupunki
Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
Fem-R ry
Helsingin kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Kuntaliitto
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Mahdin Nuoret ry
MAP Finland
Mixed Finns ry
Moniheli ry
Monika-naiset
Movement ry
Nuorisotutkimusseura
Nuorisoyhteistyö Allianssi
Opetushallitus
Rauhankasvatusinstituutti
Romaniasiain neuvottelukunta RONK
Romanomissio ry
Saamelaiskäräjät
Siirtolaisuusinstituutti
Suomen muslimifoorumi ry
Suomen Romanifoorumi
Suomen Romaniyhdistys
Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen somalialaisten liitto
Suomen venäjänkielisten keskusliitto
Svenska Finlands Folktinget
Tasa-arvovaltuutettu
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Think Africa
USKOT foorumi
Vantaan kaupunki
Yeesi ry/ Muudi
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Tarkentavat kysymykset

Millaista sidosryhmäyhteistyötä tulisi tehdä toimeenpanon aikana (yhteistyötahot, yhteistyön muoto ja fokus)?

Miten ja missä toimenpiteissä risteävän ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen tulisi erityisesti huomioida?

Mitä sellaisia toimenpiteitä toimenpideohjelmasta puuttuu, joita valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon puitteissa pitäisi mielestäsi edistää?

Miten toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Muut kommentit

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nousiainen Katriina
Valtioneuvoston kanslia

Nousiainen Katriina
Valtioneuvoston kanslia

18 § Vuoden 2024 ensimmäinen osavuosikatsaus 1.1.-30.4.2024 (kvalt) / PT

VD/4287/02.01.00.00/2024

PT/MR/PK/EK

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2024 ensimmäinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 30.4.2024 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Toimintaympäristön ennakointi on ollut viime vuosina haasteellista. Useat eri tekijät ovat vaikuttaneet mm. talouden ja väestörakenteen kehitykseen. Kuluvalla vuosikymmenellä muuttoliikkeen rakenne on elänyt ja maahanmuuton merkitys väestönkasvulle on korostunut. Samaan aikaan taloudessa on tapahtunut nopeita muutoksia.

Vuosikymmenen alkua leimasi ensiksi talouden nopea taantuminen koronasulkujen myötä. Taantumaa seurasi lähes yhtä nopea nousu, joka näkyi mm. työllisyyden nopeana parantumisena ja rekrytointivaikeuksina. Elpyminen päättyi nopeasti, kun kiihtynyt inflaatio ja tämän nostamat korot painoivat talouden uudelleen taantumaan. Taloustilanne oli hyvin poikkeuksellinen, koska pitkään aikaan inflaatio ei ole ollut korkealla samaan aikaan kun talous jarruttaa. Inflaatiota ovat kiihdyttäneet osaltaan korona-aikana keskuspankkien harjoittama laajamittainen kvantitatiivinen elvyttäminen sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat tuotanto-ongelmat mitkä siirtyivät mm. energian hintoihin.

Geopolitiikka on edelleen läsnä Vantaan kehityksessä. Venäjän ylilentokiellon takia matkustajamäärät lentokentällä eivät ole palautuneet koronaa edeltävälle tasolle, millä on kerrannaisvaikutuksia koko Vantaan kehitykseen. Suomen kannalta oleellista on myös koko euroalueen talouskehityksellä. Suomen inflaatiotaso puoltaisi jo EKP:n koronlaskuja, mutta muun euroalueen inflaatio on vielä liian korkealla. Seurattava ilmiö on myös rakentamisen ja väestönkasvun suhde. Rakentaminen on hidastunut huomattavasti ja tämä saattaa vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myös väestönkasvuun.

Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Väestö kasvoi jo neljättä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalaisista 26,9 prosenttia oli vieraskielisiä. Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä. Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Vuoden 2024 alussa Vantaan väestökasvu on jatkunut tasaisesti, jokseenkin edellisvuoden tahdissa.

Vantaan väestökehitystä ajaa eteenpäin etenkin maahanmuutto. Alkuvuodesta 2024 Vantaan väestö kasvoi yhteensä 893 henkilöllä nettomaahanmuuton vuoksi. Vantaan tavoin myös muut pääkaupunkiseudun kaupungit kasvoivat niin luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton ja nettomaahanmuuton ansiosta. Kokonaisuudessaan nettomaahanmuutto oli merkittävin väestöä kasvattavat tekijä kaikissa kymmenessä suurimmassa kaupungissa. Jo viidessä suurimmassa kaupungissa luontainen väestönlisäys on negatiivinen. Jyväskylä oli ainoa suuri kaupunki, jossa kuntien välinen nettomuutto oli negatiivinen. Muuten kehitys näyttäisi siltä, että ihmiset muuttavat taas suuriin kaupunkeihin.

Vantaan työttömyys on selvästi noussut vuoden takaisesta. Alkuvuonna se on kuitenkin pysytellyt lähes vakiona, noin 16 000 työttömässä. Maaliskuussa Vantaalla oli 16 013 työtöntä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana työttömiä oli 13 727. Käänne työttömyyden heikkenemiseen tapahtui loppuvuodesta 2023.

Pitkäaikaistyöttömyys on hienoisessa nousussa. Koronakriisin seurauksensa pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti, mutta lähti myös laskuun kriisin jälkeen. Loppuvuodesta 2023 pitkäaikaistyöttömyys on ollut tasaisessa kasvussa. Kasvu näyttää lähes pysähtyneen vuoden 2024 alussa, mutta ei loppuneen kokonaan. Maaliskuussa Vantaalla oli 5 223 pitkäaikaistyötöntä. Pitkäaikaistyöttömyyden taso on huomattavasti korkeammalla kuin ajalla ennen koronakriisiä. Loppuvuodesta 2019 Vantaalla oli vain 2 300 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu mm. koulujen alkamisesta ja loppumisesta. Tämän takia pieniä vaihteluita nuorisotyöttömyyden trendissä on vaikea havaita. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin noussut hieman. Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 1 669 nuorisotyötöntä.

Työttömyysaste on kehittynyt kuudessa suurimmassa kaupungissa jokseenkin samaa tahtia. Vantaan työttömyysaste oli maalikuussa 2024 12,2 %. Tämä on kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskitasoa. Oulun, Tampereen ja Turun työttömyys oli korkeampi. Tosin ero on pieni. Matalampi työttömyys oli Helsingissä ja Espoossa. Kuudesta suurimmasta kaupungista Espoon työttömyys on ollut koko vuosikymmenen ajan matalin.

Työllisyyden kehitys liittyy luonnollisesti talouden kehitykseen. Vantaalla on paljon rakennusalalla työskenteleviä ja tämän takia rakennusalan tilanne vaikuttaa vantaalaisten työllisyyteen. Odotettavissa olisikin, että inflaation hidastuminen ja korkojen lasku parantaisivat nopeasti myös Vantaan työllisyystilannetta. Epävarmaa kuitenkin vielä on, lähteekö korkotaso laskuun ennakoidusti kesällä ja kuinka voimakkaana.

Yleisen taloustilanteen heikkeneminen näkyy Vantaalla selvimmin juuri rakentamisessa. Se on vähentynyt Vantaalla todella voimakkaasti. Maaliskuuhun 2024 mennessä myönnettiin rakentamislupa vain 58 asunnolle. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä lupia oli myönnetty 434 asunnolle ja vuonna 2021 jopa 945 asunnolle. Myönnettyjen rakennuslupien vähäinen määrä kertoo sen, ettei rakentaminen ole elpymässä ihan lähitulevaisuudessa. Rakentamisen matalasuhdanne näkyy myös aloitettujen asuntojen määrässä. Niiden osalta lasku ei ole yhtä suurta verrattuna edellisvuoteen, koska uusien asuntojen rakentaminen oli matalaa jo vuonna 2023.

Rakentamisen matalasuhdanne on todella voimakas tällä hetkellä. Sillä on vaikutusta työllisyyteen ja vähän pidemmällä aikavälillä se saattaa vaikuttaa myös väestökehitykseen. Kun uusia asuntoja ei aleta rakentaa, on Vantaalle muuttaminen tulevaisuudessa hankalampaa. Vielä on kuitenkin hankalaa ennustaa, miten tämä tulee vaikuttamaan väestökehitykseen.
Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2024 verotilityksiä yhteensä 184,5 milj. euroa (2023: 271,1 milj. euroa), josta kunnallisveroja 143,2 milj. euroa (2023: 215,7 milj. euroa), yhteisöveroja 36,0 milj. euroa (2023: 48,1 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 5,2 milj. euroa (2023: 7,3 milj. euroa). Vuonna 2023 kunnat saivat hyvinvointialueuudistuksen liittyen kertaluonteisia ns. verohäntiä, jotka nostivat kunnallis- ja yhteisöverotilitysten tasoja vuoden 2023 osalta. Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-

huhtikuussa 29,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla 33,6 prosenttia vähemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 6 prosenttia.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen, vuoden 2023 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2024 noin 20 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää työllisyystilanteen heikentyminen erityisesti rakennusalalla. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2024 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran elokuussa sekä syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 36,0 milj. euroa tammi-huhtikuussa, laskua 25,2 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 20,6 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 17 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan talousarvion (86 milj. euroa) noin 7 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen heikkenemisen takia.

Tammi-huhtikuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 5,2 milj. euroa. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,9 milj. euroa vuonna 2024, joka alittaa talousarviossa oletetun 2,1 milj. eurolla.Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 29 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 126,5 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 30,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 19,9 milj. euroa vuonna 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 176,7 milj. euroa, 5,3 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 106,3 milj. euroa, toimintakuluja -329,9 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -223,6 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 31-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 32-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 352,5 milj. euroon ja toimintakulut -1 056,1 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 9,5 milj. eurolla. Ylityksessä on huomioitu ulkopuolisten vuokratuottojen arvioitu ylitys. Toteuma on epävarma ja tarkentuu vuoden loppupuolella. Maanmyyntivoittojen ja maankäyttösopimuskorvausten arvioiminen on erityisen haastavaa ja asuntorakentamisen suhdannekehityksellä on oleellinen vaikutus kaupungin tuloihin.

Toimintakulut ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 23,7 milj. eurolla. Ylitys jakautuu kaikille toimialoille. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannusten ennustetaan ylittävän talousarvion yli 10 milj. eurolla, vaikka tilanne on selvästi parantunut verrattuna vuoteen 2023. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 5 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyyden positiivinen kehitys pysähtyi loppuvuodesta 2023 ja pitkäaikasityöttömyys jäi korkealle tasolle. Kaupunkiympäristön toimialalla menoylitys johtuu katujen kunnossapidon kasvaneista

kuluista alkutalven hankalien olosuhteidenjohdosta. Lisäksi menoja kasvattavat yleinen kustannustason nousu erityisesti poltto- ja raaka-aineiden hinnoissa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin samoin kuin Kasvatuksen ja oppimisen toimialojen kustannuksia kasvattavat VTK:n ilmoittamat vuokrankorotukset 1.4.2024 alkaen. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 14,1 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 28,7 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteen poikkeama vuoden 2023 syystalven ja 2024 kevään välillä on poikkeuksellisen suuri ja verotuloennuste on laskenut kaikissa verolajeissa. Valtionosuustuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 2,8 milj. eurolla.

Rahoituserien ennakoidaan ylittävän talousarvion 4,9 milj. eurolla. Korkokulujen talousarvio vuodelle 2024 on 24,6 milj. euroa, mikä on 10,6 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2023 toteuma. Ennusteen mukaan korkokulut kuitenkin alittavat talousarvion 3,1 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta markkinakorkojen korkea taso näkyy myös kaupungin korkokustannusten voimakkaana kasvuna.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 37,4 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,8 milj. euroa. Vuoden 2024 ensimmäisessä osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 68,9 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 40,7 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu vahvasti ennusteeseen. Tulosennuste päätyy huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 46,9 milj. euron alijäämään (talousarvio -6,2 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos heikkenee erityisen paljon verrattuna kuntatalouden poikkeukselliseen vahvaan vuoteen 2023 verrattuna ja tulevat vuodet näyttävät myös synkiltä.

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 2,1 milj. euroa, investointiosan menoja -33,7 milj. euroa ja investointiosan netto on -31,6 milj. euroa.
Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2024 toteutuvan 178,1 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 20,2 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 7,0 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -171,1 milj. euroa (talousarvio -192,4 milj. euroa).

Investointimenoissa ennustetaan pientä ylitystä aineettoman omaisuuden osalta sekä noin 1,0 milj. euron ylitystä irtaimen omaisuuden osalta. Rakentamisinvestointien puolestaan ennustetaan alittavan talousarvion jopa 21,5 milj. eurolla johtuen useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ajankohtaan mm. henkilöstöresurssipulan sekä rakentamisen markkinatilanteen vuoksi.
Rahoitus

Vuoden 2024 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 89,7 milj. euroa ja kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa näin ollen ensimmäistä kertaa vuosiin. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, jos kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti noin 105,3 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki nostaa ensimmäisen erän pitkäaikaista lainaa toukokuun loppupuolella. Myös kaupungin yhtiöt ovat ottamassa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa kuluvana vuonna.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi vuoden 2024 ensimmäinen osavuosikatsaus, ja
b) esittää vuoden 2024 ensimmäinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liite 1: Vantaan kaupungin ensimmäinen osavuosikatsaus 2024
- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 1/2024
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 1/2024

Täytäntöönpano: kuntademokratia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

OSAVUOSIKATSAUS 1-2024

3.6.2024

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Pekka Timonen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 050 318 1582

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Kaupunkistrategia ja johto, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 050 318 1582
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Kaupunkistrategia ja johto, p. 040 626 7613
Raakel Tiihonen	Kasvatus ja oppiminen, p. 050 302 5187
Jussi Perämäki	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, p. 044 722 2313
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Kiinteistörahasto, p. 0400 815 428
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040 682 4975

HENKILÖSTÖ

Pia Viskarinen-Soutamo	Henkilöstö- ja konsernipalvelut, p. 050 304 4397

KONSERNIYHTIÖT

Riikka Kiljander-Kiiskinen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 040 632 7880

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ 1

Vantaan väestön kasvu painottuu maahanmuuttoon 1

Työttömyys on noussut edellisvuodesta 3

Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti 8

TALOUDEN KEHITYS 12

Yleinen talouskehitys 12

Kaupungin verorahoitus 13

Käyttötalous 15

Investoinnit 17

Rahoitus 17

Rahoitusmarkkinat 18

SITOVAT TAVOITTEET 20

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet 20

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet 20

KESKEISET TUNNUSLUVUT 21

VEROTULOT 22

TULOSLASKELMA 23

RAHOITUSLASKELMA 23

10 YLEISHALLINTO 24

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO 27

13 KASVATUS JA OPPIMINEN 37

16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI 42

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 47

RAHASTOT 54

Kiinteistörahasto 54

Vahinkorahasto 54

INVESTOINNIT 55

Rakentaminen 55

Aineeton omaisuus 58

Julkinen käyttöomaisuus 58

Irtain omaisuus 59

Kiinteä omaisuus 59

Osakkeet ja osuudet 60

HENKILÖSTÖ 61

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys 61

Henkilöstön saatavuus 62

Henkilöstön kehittäminen 63

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia 64

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT 65

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristön ennakointi on ollut viime vuosina haasteellista. Useat eri tekijät ovat vaikuttaneet mm. talouden ja väestörakenteen kehitykseen. Kuluvalla vuosikymmenellä muuttoliikkeen rakenne on elänyt ja maahanmuuton merkitys väestönkasvulle on korostunut. Samaan aikaan taloudessa on tapahtunut nopeita muutoksia.

Vuosikymmenen alkua leimasi ensiksi talouden nopea taantuminen koronasulkujen myötä. Taantumaa seurasi lähes yhtä nopea nousu, joka näkyi mm. työllisyyden nopeana parantumisena ja rekrytointivaikeuksina.

Nopea elpyminen päättyi nopeasti, kun kiihtynyt inflaatio ja tämän nostamat korot painoivat talouden uudelleen taantumaan. Taloustilanne oli hyvin poikkeuksellinen, koska pitkään aikaan inflaatio ei ole ollut korkealla samaan aikaan kun talous jarruttaa. Inflaatiota ovat kiihdyttäneet osaltaan korona-aikana keskuspankkien harjoittama laajamittainen kvantitatiivinen elvyttäminen sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat tuotanto-ongelmat mitkä siirtyivät mm. energian hintoihin.

Geopolitiikka on edelleen läsnä Vantaan kehityksessä. Venäjän ylilentokiellon takia matkustajamäärät lentokentällä eivät ole palautuneet koronaa edeltävälle tasolle, millä on kerrannaisvaikutuksia koko Vantaan kehitykseen. Suomen kannalta oleellista on myös koko euroalueen talouskehityksellä. Suomen inflaatiotaso puoltaisi jo EKP:n koronlaskuja, mutta muun euroalueen inflaatio on vielä liian korkealla.

Seurattava ilmiö on myös rakentamisen ja väestönkasvun suhde. Rakentaminen on hidastunut huomattavasti ja tämä saattaa vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myös väestönkasvuun.

Vantaan väestön kasvu painottuu maahanmuuttoon

Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Väestö kasvoi jo neljättä vuotta peräkkäin ainoastaan vieraskielisten ansiosta. Vantaalaisista 26,9 prosenttia

oli vieraskielisiä. Arabiankielisten määrä ohitti ruotsinkielisten määrän, kun taas vironkielisten määrä poikkeuksellisesti väheni.

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä (10 500). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (8 750), Tampereella (6 050) ja Vantaalla (4 600). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Tampereen vahvan muuttovoiton ansiosta ero on vain kasvanut ja Tampereella asuu 7 600 asukasta enemmän kuin Vantaalla.

Vuoden 2024 alussa Vantaan väestökasvu on jatkunut tasaisesti, jokseenkin edellisvuoden tahdissa. Tammi-helmikuussa kasvuvauhti on ollut hieman nopeampaa ja maaliskuussa se on hidastunut edellisvuoteen verrattuna. Yhden kuukauden osalta ei kuitenkaan voi tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä.

Kuvio 1: Väestön kuukausikertymät Vantaalla vuosina 2021–2024 (2023* ja 2024* ovat ennakkotietoja)

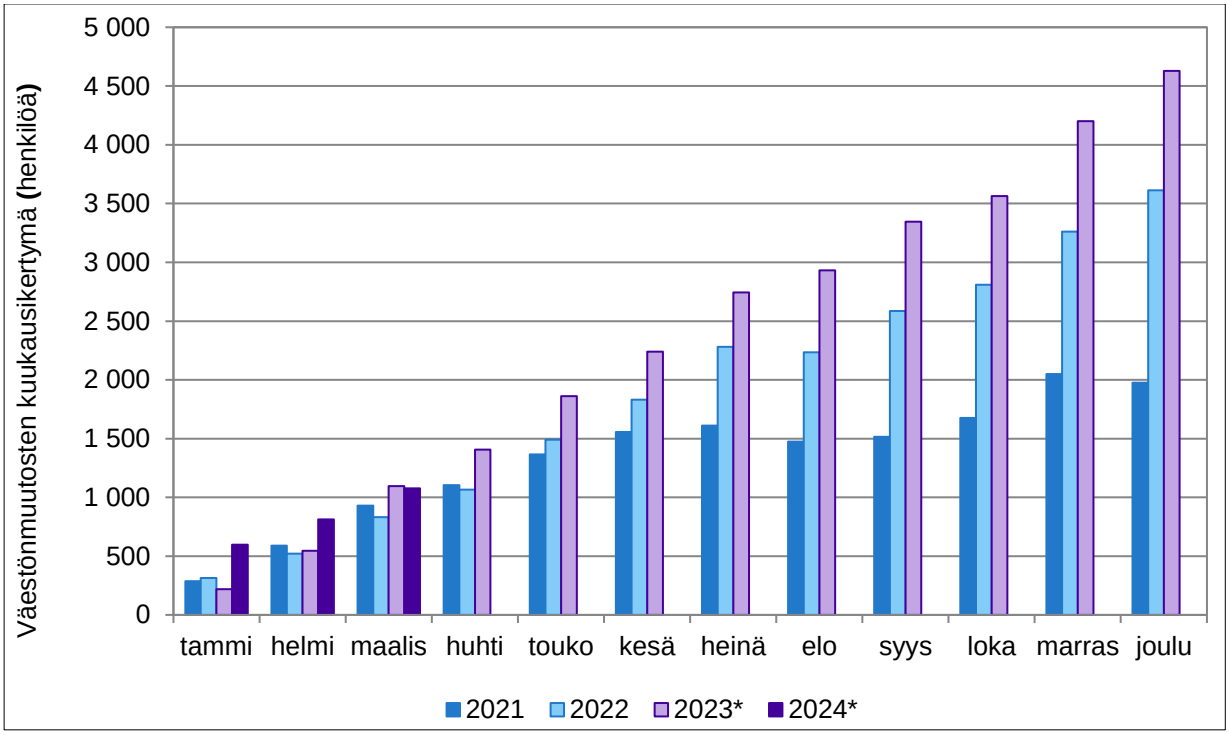

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 25.4.2024

Vantaan väestökehitystä ajaa eteenpäin etenkin maahanmuutto. Alkuvuodesta 2024 Vantaan väestö kasvoi yhteensä 893 henkilöllä nettomaahanmuuton vuoksi. Vantaan tavoin myös muut pääkaupunkiseudun kaupungit kasvoivat niin luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton ja nettomaahanmuuton ansiosta.

Neljäntenä kaupunkina myös Oulu ylsi tähän. Muissa suurissa kaupungeissa vähintään yksi väestönkasvun osatekijä oli negatiivinen. Kokonaisuudessaan kaikki kymmenen suurinta kaupunkia kuitenkin kasvattivat väestöään alkuvuodesta 2024.

Kokonaisuudessaan nettomaahanmuutto oli merkittävin väestöä kasvattava tekijä kaikissa kymmenessä suurimmassa kaupungissa. Jo viidessä suurimmassa kaupungissa luontainen väestönlisäys on negatiivinen. Jyväskylä oli ainoa suuri kaupunki, jossa kuntien välinen nettomuutto oli negatiivinen. Muuten kehitys näyttäisi siltä, että ihmiset muuttavat taas suuriin kaupunkeihin. Tosin monessa muussakin kaupungissa kuntien välinen nettomuutto oli vain niukasti positiivinen. Suurimman nettomuuttovoiton kotimaasta alkuvuodesta sai Tampere.

Kuvio 2: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-maaliskuussa 2024

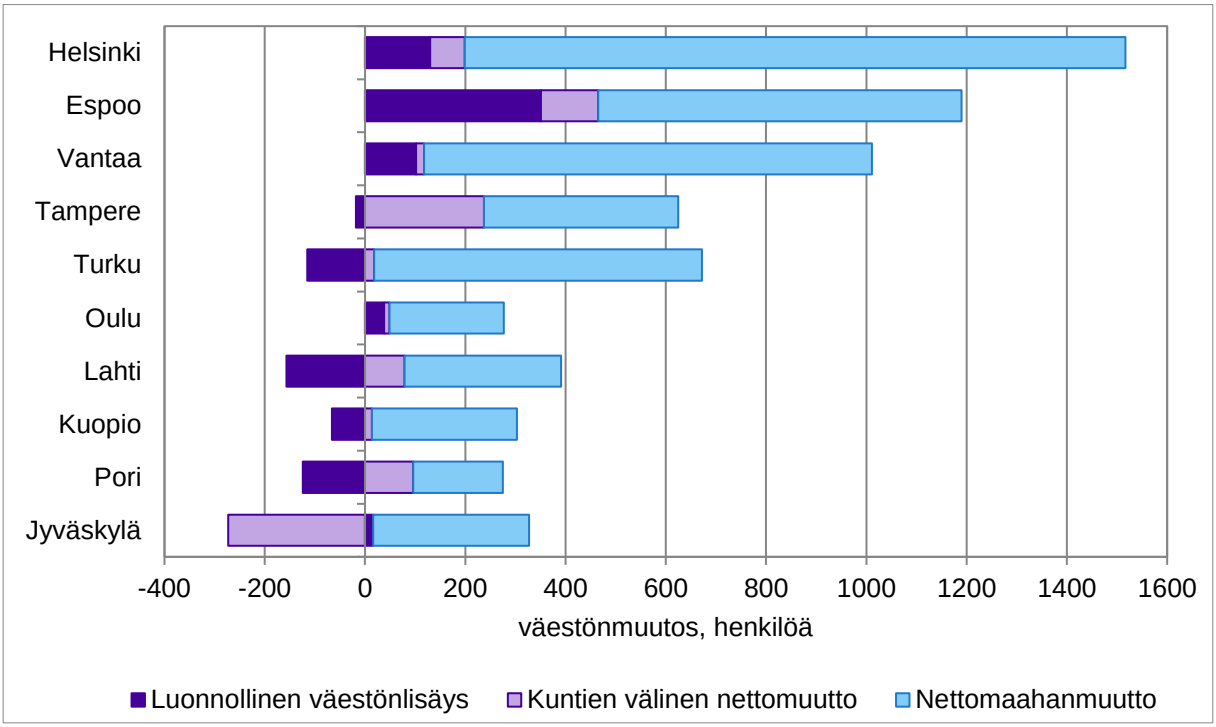

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 25.4.2024 (kuvio ei sisällä väkiluvun korjauksia)

Työttömyys on noussut edellisvuodesta

Vantaan työttömyys on selvästi noussut vuoden takaisesta. Alkuvuonna se on kuitenkin pysytellyt lähes vakiona, noin 16 000 työttömässä. Maaliskuussa Vantaalla

oli 16 013 työtöntä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana työttömiä oli 13 727. Käänne työttömyyden heikkenemiseen tapahtui loppuvuodesta 2023.

Kuvio 3: Työttömät (lomautetut mukaan lukien) kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

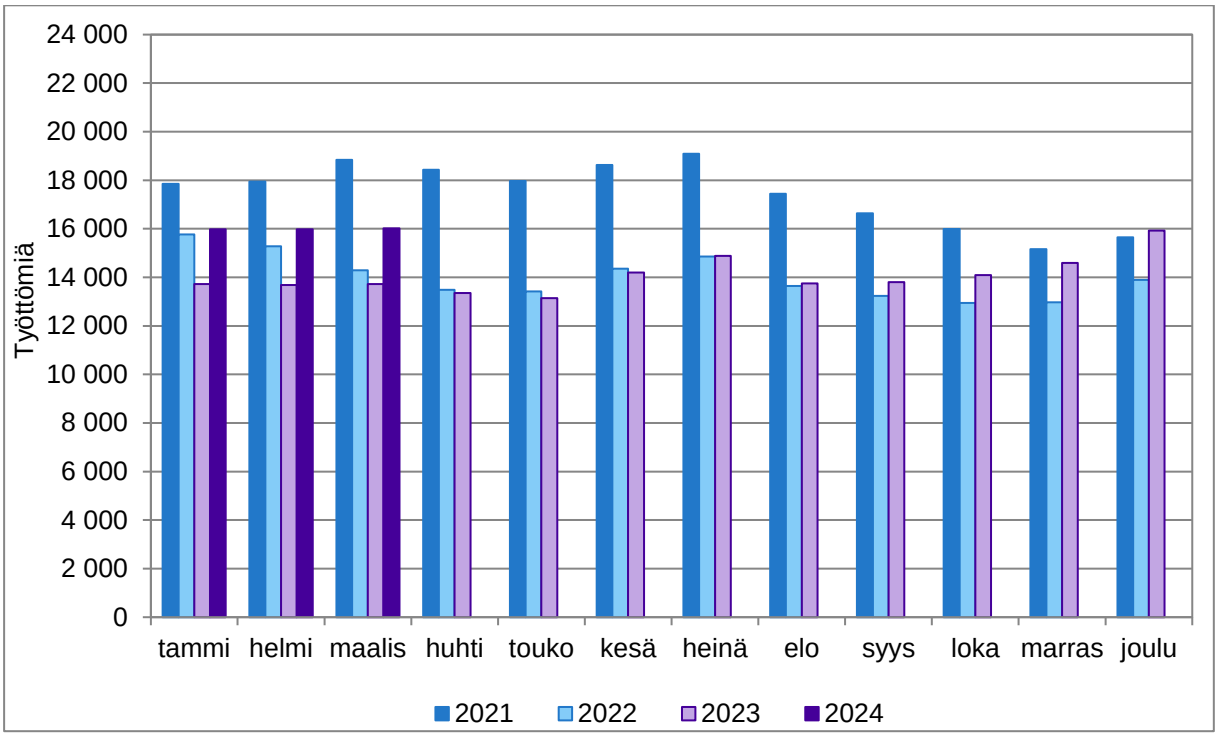

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Pitkäaikaistyöttömyys on hienoisessa nousussa. Koronakriisin seurauksena pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti, mutta lähti myös laskuun kriisin jälkeen. Loppuvuodesta 2023 pitkäaikaistyöttömyys on ollut tasaisessa kasvussa. Kasvu näyttää lähes pysähtyneen vuoden 2024 alussa, mutta ei loppuneen kokonaan. Maaliskuussa Vantaalla oli 5 223 pitkäaikaistyötöntä. Pitkäaikaistyöttömiä on selvästi vähemmän kuin koronakriisin pahimpina vuosina. Enimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli 6 700 vuodenvaihteessa 2021/2022. Pitkäaikaistyöttömyyden taso on kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin ajalla ennen koronakriisiä. Loppuvuodesta 2019 Vantaalla oli vain 2 300 pitkäaikaistyötöntä.

Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä selkeä vaihtelu vuodenaikojen mukaan. Tämä johtuu mm. koulujen alkamisesta ja loppumisesta. Tämän takia pieniä vaihteluita nuorisotyöttömyyden trendissä on vaikea havaita. Nuorisotyöttömyys on kuitenkin noussut hieman. Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 1 669 nuorisotyötöntä.

Kuvio 4: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

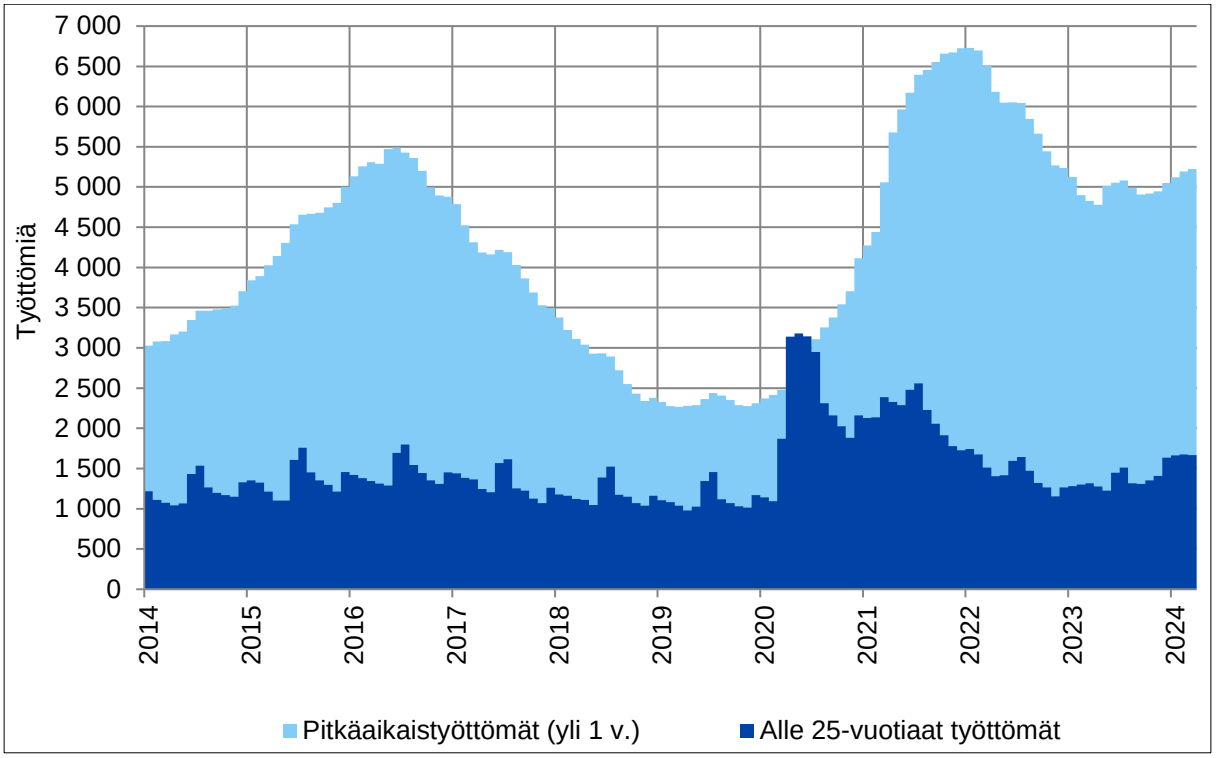

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Miesten työttömyys on selkeästi korkeammalla tasolla kuin naisten. Vuodesta 2020 lähtien miesten työttömyys on ollut korkeammalla tasolla kuin naisten lähes koko ajan. Maaliskuussa ero sukupuolten välisessä työttömyydessä oli kuitenkin suurempi kuin kertaakaan kuluvalla vuosikymmenellä.

Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 9 467 työtöntä miestä ja 6 546 työtöntä naista. Molempien sukupuolten työttömyyskehitys näyttää vakiintuneen alkuvuodesta. Miesten työllisyyteen vaikuttanee etenkin rakentamisen suhdanne.

Kuvio 5: Työttömien miesten ja naisten määrät Vantaalla vuoden 2020 tammikuusta lähtien

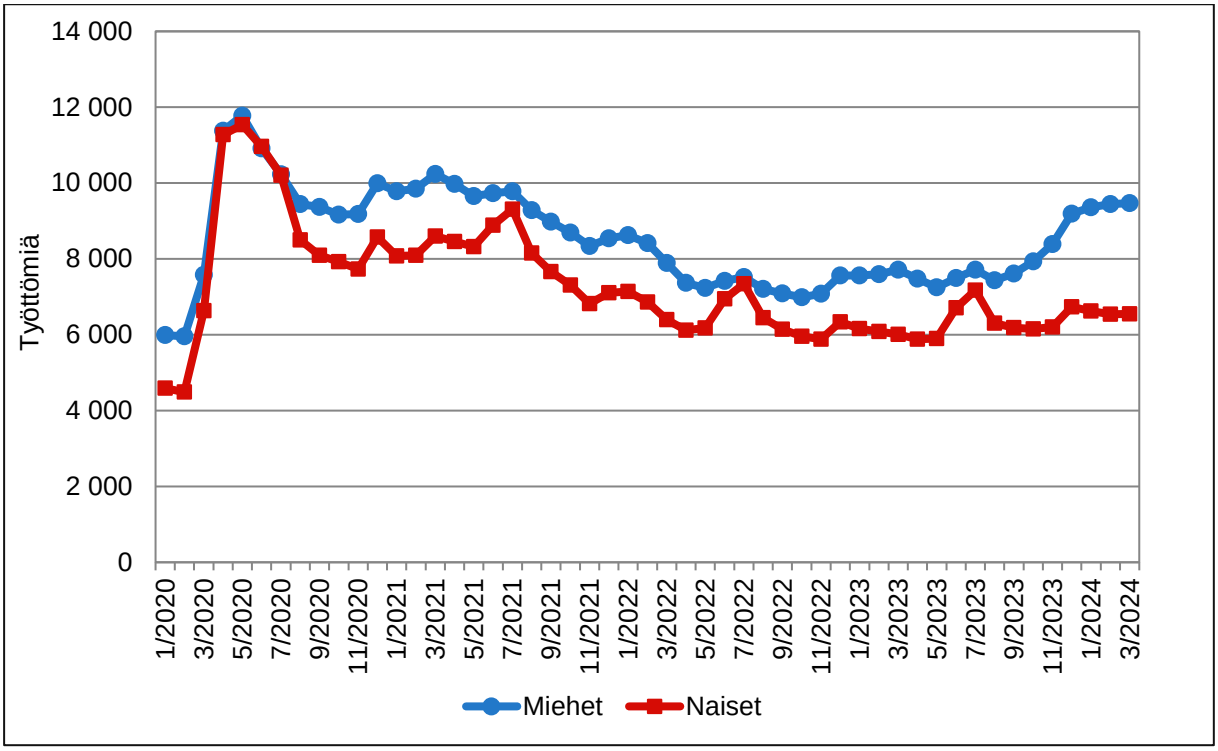

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Työttömyysaste on kehittynyt kuudessa suurimmassa kaupungissa jokseenkin samaa tahtia. Vantaan työttömyysaste oli maaliskuussa 2024 12,2 prosenttia. Tämä on kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskitasoa. Oulun, Tampereen ja Turun työttömyys oli korkeampi. Tosin ero on pieni.

Matalampi työttömyys oli Helsingissä ja Espoossa. Kuudesta suurimmasta kaupungista Espoon työttömyys on ollut koko vuosikymmenen ajan matalin. Korkein työttömyys on ollut Turussa tai Oulussa. Aivan vuosikymmenen alussa Tampere oli ykkönen.

Kuvio 6: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

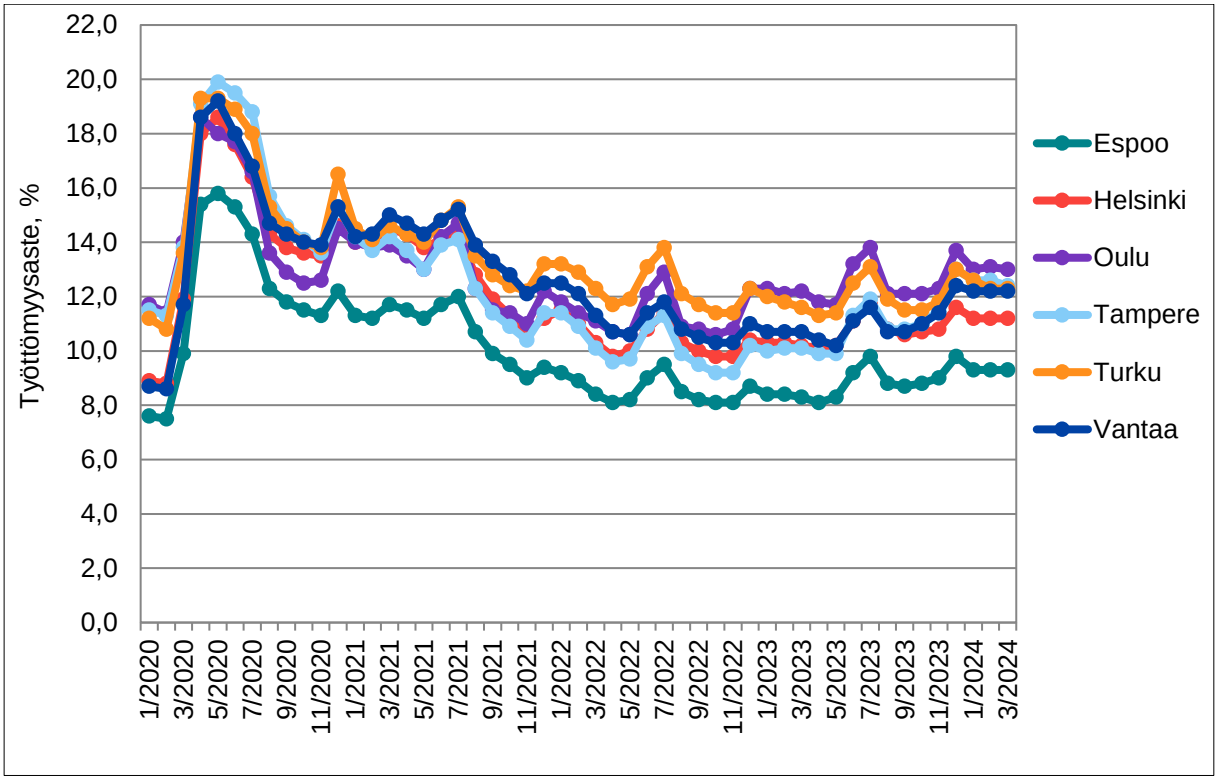

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Avoimien työpaikkojen määrä on laskenut Vantaalla selvästi edellisvuodesta. Maaliskuussa 2024 Vantaalla oli 2 914 avointa työpaikkaa. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana työpaikkoja oli 3 798.

Viime vuosien avoimien työpaikkojen huippu oli alkuvuodesta 2022. Aikaa leimasi koronapandemian jälkeinen nopea toipuminen. Helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainaan ei kerrannaisvaikutuksineen näy vielä alkuvuoden 2022 työpaikkaluvuissa. Maaliskuussa 2022 Vantaalla oli auki 5 326 työpaikkaa.

Vähäinen työpaikkojen määrä tarkoittanee, ettei työllisyys ole lähdössä elpymään lähikuukausina. Positiivista on se, ettei avoimissa työpaikoissa näyttäisi olevan selkeää laskutrendiä.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2021–2024

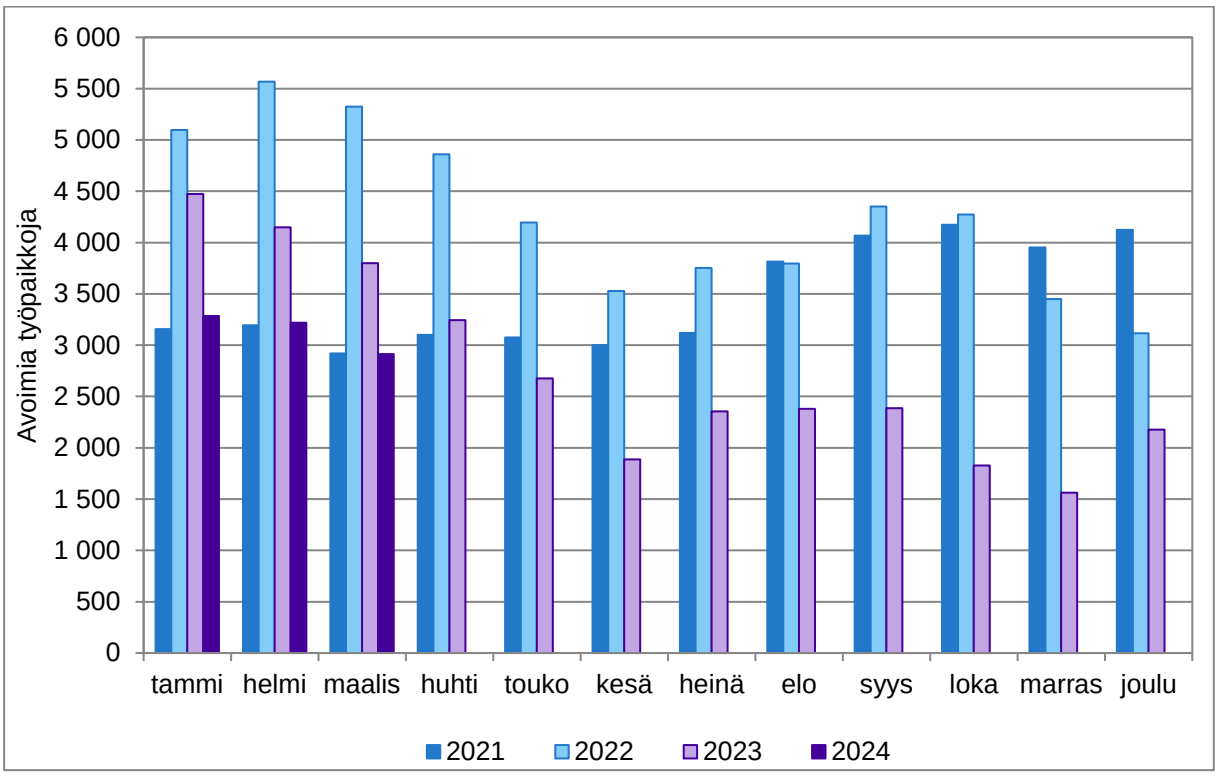

Lähde: TEM, päivitetty 25.4.2024

Työllisyyden kehitys liittyy luonnollisesti talouden kehitykseen. Vantaalla on paljon rakennusalalla työskenteleviä ja tämän takia rakennusalan tilanne vaikuttaa vantaalaisten työllisyyteen. Odotettavissa olisikin, että inflaation hidastuminen ja korkojen lasku parantaisivat nopeasti myös Vantaan työllisyystilannetta. Epävarmaa kuitenkin vielä on, lähteekö korkotaso laskuun ennakoidusti kesällä ja kuinka voimakkaana.

Rakentaminen on hidastunut Vantaalla voimakkaasti

Yleisen taloustilanteen heikkeneminen näkyy Vantaalla selvimmin juuri rakentamisessa. Se on vähentynyt Vantaalla todella voimakkaasti. Maaliskuuhun 2024 mennessä on myönnetty rakentamislupa vain 58 asunnolle. Tämä on todella vähän. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä lupia oli myönnetty 434 asunnolle. Kuitenkaan vuotta 2023 ei voida pitää erityisen vilkkaana vuotena rakentamisen suhteen. Vuonna 2021 samaan aikaan oli myönnetty rakennuslupia 945

asunnolle. Myönnettyjen rakennuslupien vähäinen määrä kertoo sen, ettei rakentaminen ole elpymässä ihan lähitulevaisuudessa.

Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

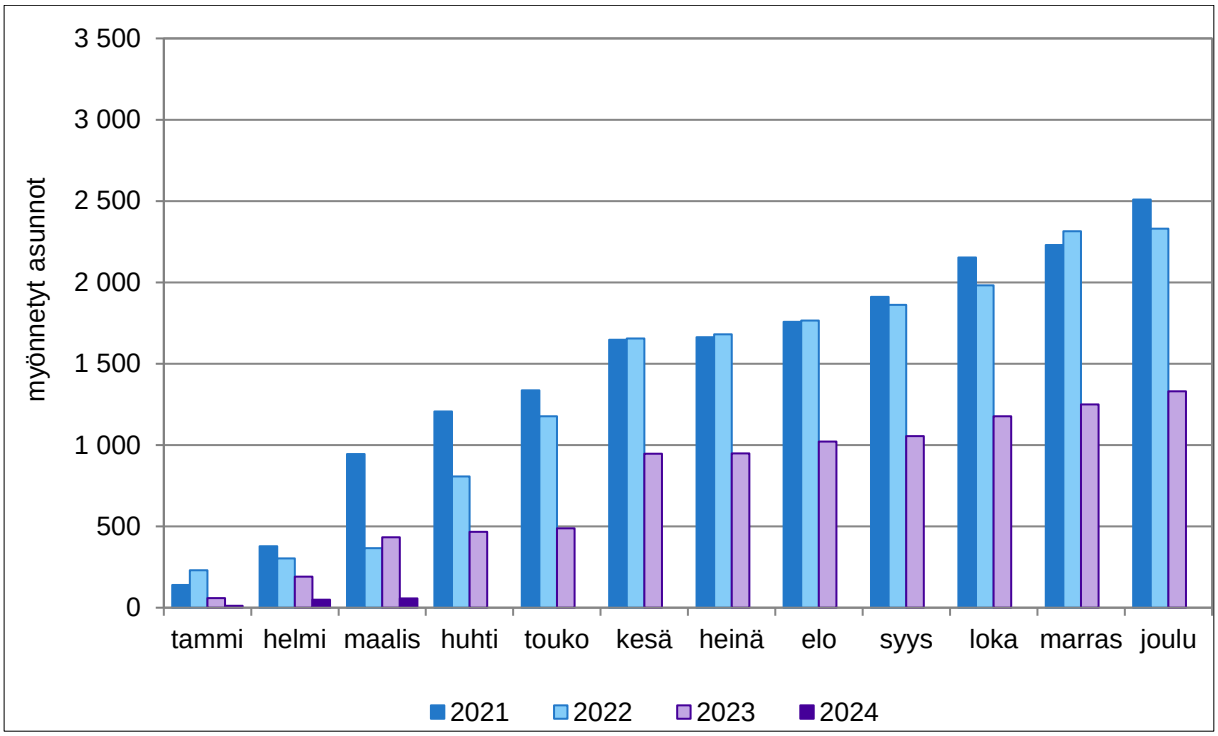

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Rakentamisen matalasuhdanne näkyy myös aloitettujen asuntojen määrässä. Niiden osalta lasku ei ole yhtä suurta verrattuna edellisvuoteen, koska uusien asuntojen rakentaminen oli matalaa jo vuonna 2023. Vuoden 2024 maaliskuussa aloitettiin yhteensä 45 uutta asuntoa, edellisen vuoden maaliskuussa aloitettiin 115 asuntoa. Matalasta vertailutasosta huolimatta aloitettujen asuntojen määrä puolittui. Vilkkaana rakennusvuonna 2021 maaliskuuhun mennessä Vantaalla oli aloitettu 736 uutta asuntoa.

Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

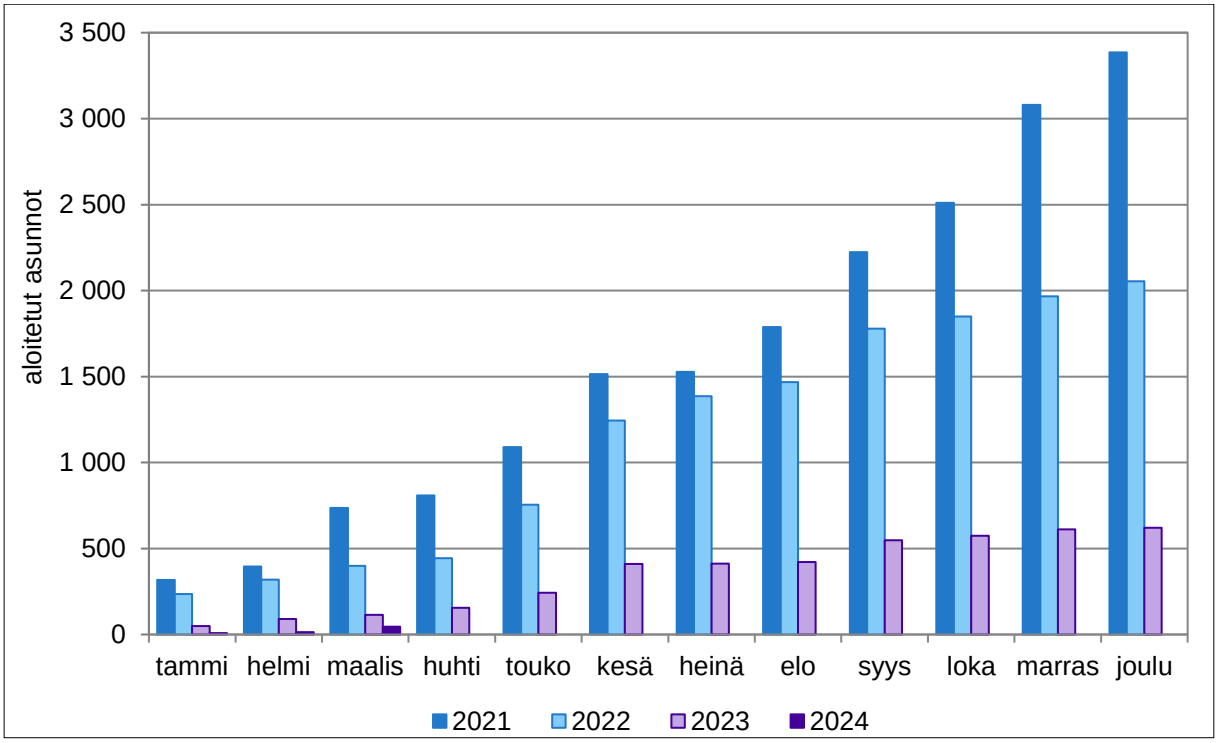

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Valmistuneiden asuntojen osalta oltiin maaliskuussa 2024 vielä jokseenkin edellisvuosien tasolla. Maaliskuussa 2024 Vantaalla valmistui 481 asuntoa. Edellisen vuoden maaliskuussa asuntoja valmistui 793. Tilastollisesti vuonna 2023 valmistuneet asunnot ovat kuitenkin painottuneet alkuvuoteen. Vuoden 2024 maaliskuussa valmistuneiden asuntojen määrä on jokseenkin vuosien 2022 ja 2021 tasolla. Vastaavana ajankohtana asuntoja oli valmistunut 503 vuonna 2022 ja 465 vuonna 2021.

Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

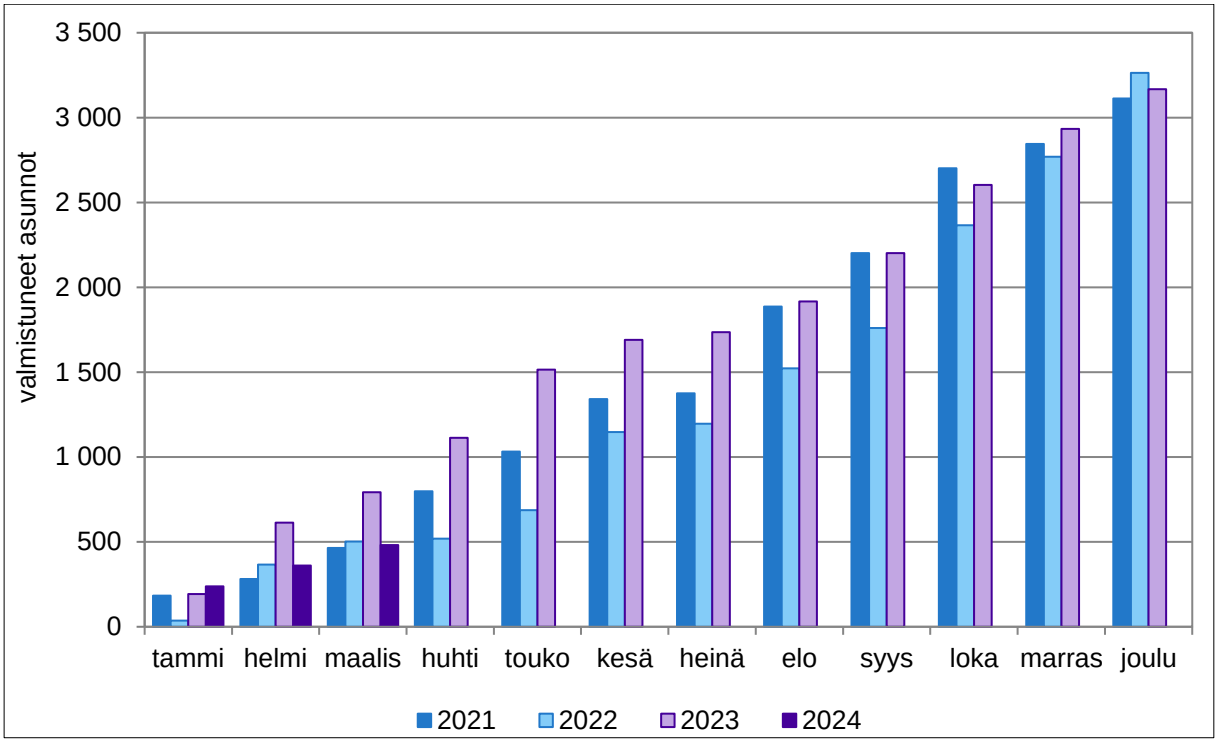

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 19.4.2024

Rakentamisen matalasuhdanne on todella voimakas tällä hetkellä. Sillä on vaikutusta työllisyyteen ja vähän pidemmällä aikavälillä se saattaa vaikuttaa myös väestönkehitykseen. Kun uusia asuntoja ei aleta rakentaa, on Vantaalle muuttaminen tulevaisuudessa hankalampaa. Vielä on kuitenkin hankalaa ennustaa, miten tämä tulee vaikuttamaan väestönkehitykseen.

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Viime vuosien talouskehitys Suomessa on valtiovarainministeriön huhtikuun lopussa julkaiseman talouskatsauksen mukaan selvästi synkentynyt uusimpien tilastojen valossa. Taantuma on ollut pidempi ja syvempi kuin aiemmin arvioitiin. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talous supistui vuonna 2023 yhden prosentin. Vuodelle 2024 bkt:n kehitykseksi ennustetaan tasan 0,0 prosenttia. Ei siis kasvua, mutta ei talouden supistumistakaan. Vuosina 2025 ja 2026 palataan 1,5–1,6 prosentin kasvuun. Ennuste lähtee siitä, että talouden kasvua tukee inflaation hidastuminen ja korkojen lasku. Sitä taas hidastaa hallituksen sopeutustoimet. Valtiovarainministeriö toteaa inflaation hidastumisen olevan laaja-alaista. Tämä mahdollistaa korkojen laskun ja tukee ostovoimaa. Oleellista on kuitenkin se, että korkojen lasku edellyttää inflaatio laskua koko euroalueella riittävän alas.

Investointien odotetaan kasvavan vuonna 2025. Tätä vauhdittaa mm. energianmurros, mutta myös asuntokaupan piristyminen ja tätä seuraavaa rakentamisen elpyminen. Investointien elpymien edellyttää myös ennakoitua korkojen laskua. Merkittävää on se, että myös työllisyys kääntyy kasvuun vuonna 2025. Vuonna 2024 työttömyysasteen oletetaan asettuvan 7,4 prosenttiin. Ensi vuonna työttömyyden odotetaan laskevan 7,2 prosenttiin ja vuonna 2026 6,7 prosenttiin.

Euroopan keskuspankin ennusteen mukaan euroalue kasvaisi tänä vuonna 0,6 prosenttia. Vuosina 2025 ja 2026 kasvu asettuisi Suomen tasolle eli 1,5–1,6 prosenttiin. Vuoden 2024 inflaation ennustetaan olevan euroalueella 2,4 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Tämä on myös EKP:n inflaatiotavoite. Euribor 3kk ennustetaan laskevan 3,5 prosentista 2,5 prosenttiin vuoden 2024 maaliskuusta vuoden 2025 maaliskuuhun.

USA:n keskuspankin mukaan Yhdysvaltojen talous kasvaa vuonna 2024 2,1 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Kasvu on siis hieman euroaluetta nopeampi. Myös USA:n inflaatio on hieman euroaluetta nopeampaa. Vuona 2024 se on 2,6 prosenttia ja vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 2,2 prosenttia.

Vantaan kannalta ennuste lupaa hidasta talouskehitystä vielä vuodelle 2024, mutta vuoden 2025 pitäisi olla jo parempi. Vantaan talouden pitäisi elpyä yhdessä

rakentamisen kanssa ja luonnollisesti myös muut investoinnit tukevat Vantaan taloutta. Maailmankaupan elpyminen taas on merkityksellinen Vantaalla suuren logistiikkakeskittymän takia.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän 1,1 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2024 menojen jatkaessa kasvuaan ja verorahoituksen supistuessa jyrkästi. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, joka vaikuttaa myös verotuloihin positiivisesti. Kuntien verotuloja kasvattaa niin ikään keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin sekä hallituksen päätös nostaa maapohjien kiinteistöverotuksen alarajaa. Kuntien verotulojen arvioidaan kuitenkin laskevan vuoteen 2023 verrattuna yli 5 prosentilla, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu soteuudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruinen verohäntä. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksisäästön vuoksi. Kuntatalouden vuosikate romahtaa kuluvana vuonna noin 1,4 mrd. eurolla 3,1 mrd. euroon, kun kuntien verorahoitus supistuu voimakkaasti soteen liittyvien verohäntien poistumisen ja sote-laskelmien tarkentumisesta johtuvien valtionosuusleikkausten vuoksi. Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna vuonna 2024 noin -1,1 mrd. euroon.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-huhtikuussa 2024 verotilityksiä yhteensä 184,5 milj. euroa (2023: 271,1 milj. euroa), josta kunnallisveroja 143,2 milj. euroa (2023: 215,7 milj. euroa), yhteisöveroja 36,0 milj. euroa (2023: 48,1 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 5,2 milj. euroa (2023: 7,3 milj. euroa). Vuonna 2023 kunnat saivat hyvinvointialueuudistuksen liittyen kertaluonteisia ns. verohäntiä, jotka nostivat kunnallis- ja yhteisöverotilitysten tasoja vuoden 2023 osalta.

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-huhtikuussa 29,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän, Vantaalla 33,6 prosenttia vähemmän. Kuluvana vuonna tilitettävät kunnallisverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 6 prosenttia.

Kuvio 11: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2022–2024

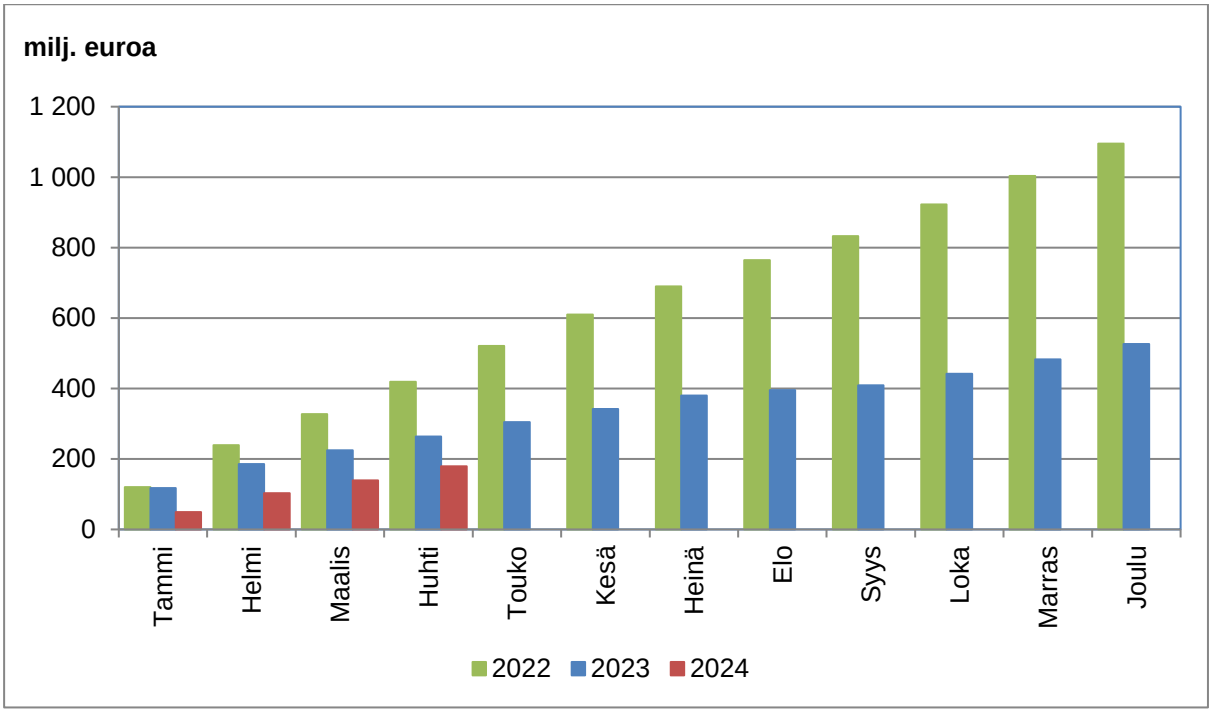

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet kunnallisveroista vuosille 2022–2024

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2024	0,2526	0,0404382
Verovuosi 2023	0,2459	0,0406622
Verovuosi 2022	0,6165	0,0445771

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa toukokuussa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen, vuoden 2023 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto) sekä arvioidun kuntakohtaisen väestön kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kertyvän Vantaalla vuonna 2024 noin 20 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Tätä selittää työllisyystilanteen heikentyminen erityisesti rakennusalalla. Vuoden 2023 verotus valmistuu lokakuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus sekä marraskuun tilityksen suuruus varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastetaan myös vuoden 2024 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet. Kuntaliitto päivittää koko maan kunnallisveroennusteen ja kuntakohtaiset kehikot seuraavan kerran elokuussa sekä syyskuun lopulla, kun valtion budjetin linjaukset ovat tiedossa.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 36,0 milj. euroa tammi-huhtikuussa, laskua 25,2 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen lasku edellisvuoteen oli 20,6 prosenttia. Kuluvana vuonna tilitettävät yhteisöverot laskevat koko maassa arviolta yhteensä noin 17 prosenttia. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan alittavan talousarvon (86 milj. euroa) noin 7 milj. eurolla yleisen taloussuhdannetilanteen heikkenemisen takia.

Tammi-huhtikuussa on kaupungille kertynyt kiinteistöverotilityksiä 5,2 milj. euroa. Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 116,9 milj. euroa vuonna 2024, joka alittaa talousarviossa oletetun 2,1 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 29 milj. eurolla. Veroennusteet tarkentuvat vuoden aikana.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta valtiovarainministeriön päätöksen mukaan 126,5 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 30,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 19,9 milj. euroa vuonna 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi päätösten pohjalta 176,7 milj. euroa, 5,3 milj. euroa alle talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 106,3 milj. euroa, toimintakuluja -329,9 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -223,6 milj. euroa. Tammi-huhtikuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 31-prosenttisesti, toimintakulut 32-prosenttisesti ja toimintakate 32-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 352,5 milj. euroon ja toimintakulut -1 056,1 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 9,5 milj. eurolla. Ylityksessä on huomioitu ulkopuolisten vuokratuottojen arvioitu ylitys. Toteuma on epävarma ja tarkentuu vuoden loppupuolella. Maanmyyntivoittojen ja maankäyttösopimuskorvausten arvioiminen on erityisen haastavaa ja asuntorakentamisen suhdannekehityksellä on oleellinen vaikutus kaupungin tuloihin.

Toimintakulut ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 23,7 milj. eurolla. Ylitys jakautuu kaikille toimialoille. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen sijais- ja avustuskustannusten ennustetaan ylittävän talousarvion yli 10 milj. eurolla, vaikka tilanne on selvästi parantunut verrattuna vuoteen 2023. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 5 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyyden positiivinen kehitys pysähtyi loppuvuodesta 2023 ja pitkäaikaistyöttömyys jäi korkealle tasolle. Kaupunkiympäristön toimialalla menoylitys johtuu katujen kunnossapidon kasvaneista kuluista alkutalven hankalien olosuhteiden johdosta. Lisäksi menoja kasvattavat yleinen kustannustason nousu erityisesti polttoja raaka-aineiden hinnoissa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin samoin kuin Kasvatuksen ja oppimisen toimialojen kustannuksia kasvattavat VTK:n ilmoittamat vuokrankorotukset 1.4.2024 alkaen. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 14,1 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion 28,7 milj. eurolla. Kuntaliiton verotuloennusteen poikkeama vuoden 2023 syystalven ja 2024 kevään välillä on poikkeuksellisen suuri ja verotuloennuste on laskenut kaikissa verolajeissa. Kunnallisverotilitysten kehitykseen vaikuttaa kasvaneet työttömyysluvut ja palkkasumman heikko kehitys. Yhteisöveroissa ennustettua tuloa laskee talouden suhdannetilanne, Vantaan osalta erityisesti rakentamisalalla. Kiinteistöverotuloja kasvatti vuonna 2023 erityisesti rakennuskustannusindeksin nousu, mutta vuonna 2024 rakennusten arvioitu verotusarvojen nousu jää huomattavasti alhaisemmaksi. Valtionosuustuottojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 2,8 milj. eurolla.

Rahoituserien ennakoidaan ylittävän talousarvion 4,9 milj. eurolla. Korkokulujen talousarvio vuodelle 2024 on 24,6 milj. euroa, mikä on 10,6 milj. euroa enemmän kuin tilinpäätöksen 2023 toteuma. Ennusteen mukaan korkokulut kuitenkin alittavat talousarvion 3,1 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta markkinakorkojen korkea taso näkyy myös kaupungin korkokustannusten voimakkaana kasvuna.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-huhtikuussa toteutunut 37,4 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 115,8 milj. euroa.

Vuoden 2024 ensimmäisessä osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 68,9 milj. euroa, joka alittaa talousarviossa oletetun noin 40,7 milj. eurolla. Talouden synkkä suhdanne heijastuu vahvasti ennusteeseen. Tulosennuste päätyy huhtikuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin -46,9 milj. euron alijäämään (talousarvio

-6,2 milj. euroa). Vuoden 2024 tulos heikkenee erityisen paljon verrattuna kuntatalouden poikkeukselliseen vahvaan vuoteen 2023 ja tulevat vuodet näyttävät myös synkiltä.

Investoinnit

Tammi-huhtikuussa kaupungin ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 2,1 milj. euroa, investointiosan menoja -33,7 milj. euroa ja investointiosan netto on -31,6 milj. euroa.

Kaupungin ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2024 toteutuvan 178,1 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 20,2 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 7,0 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan -171,1 milj. euroa (talousarvio -192,4 milj. euroa).

Investointimenoissa ennustetaan pientä ylitystä aineettoman omaisuuden osalta sekä noin 1,0 milj. euron ylitystä irtaimen omaisuuden osalta. Rakentamisinvestointien puolestaan ennustetaan alittavan talousarvion 21,5 milj. eurolla johtuen useiden hankealoitusten siirtymisestä myöhempään ajankohtaan mm. henkilöstöresurssipulan sekä rakentamisen markkinatilanteen vuoksi.

Rahoitus

Vuoden 2024 nettolainanoton arvioidaan olevan enintään 89,7 milj. euroa ja kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa näin ollen ensimmäistä kertaa vuosiin. Lainakannan kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, jos kaupungin muiden investointien lisäksi myös Vantaan ratikka -hanke etenee. Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti noin 105,3 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkentuu loppusyksystä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki nostaa ensimmäisen erän pitkäaikaista lainaa toukokuun loppupuolella. Myös kaupungin yhtiöt ovat ottamassa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa kuluvana vuonna.

Alkuvuoden likviditeettitilanne on ollut ennustettua heikompi johtuen mm. verotulokehityksestä, mikä huomioidaan mm. kaupungin ja sen yhtiöiden pitkäaikaisten lainojen nostojen ajoituksessa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kuvio 12: Kaupungin pitkäaikainen lainakanta (eliminoitu konsernitilin saldo)

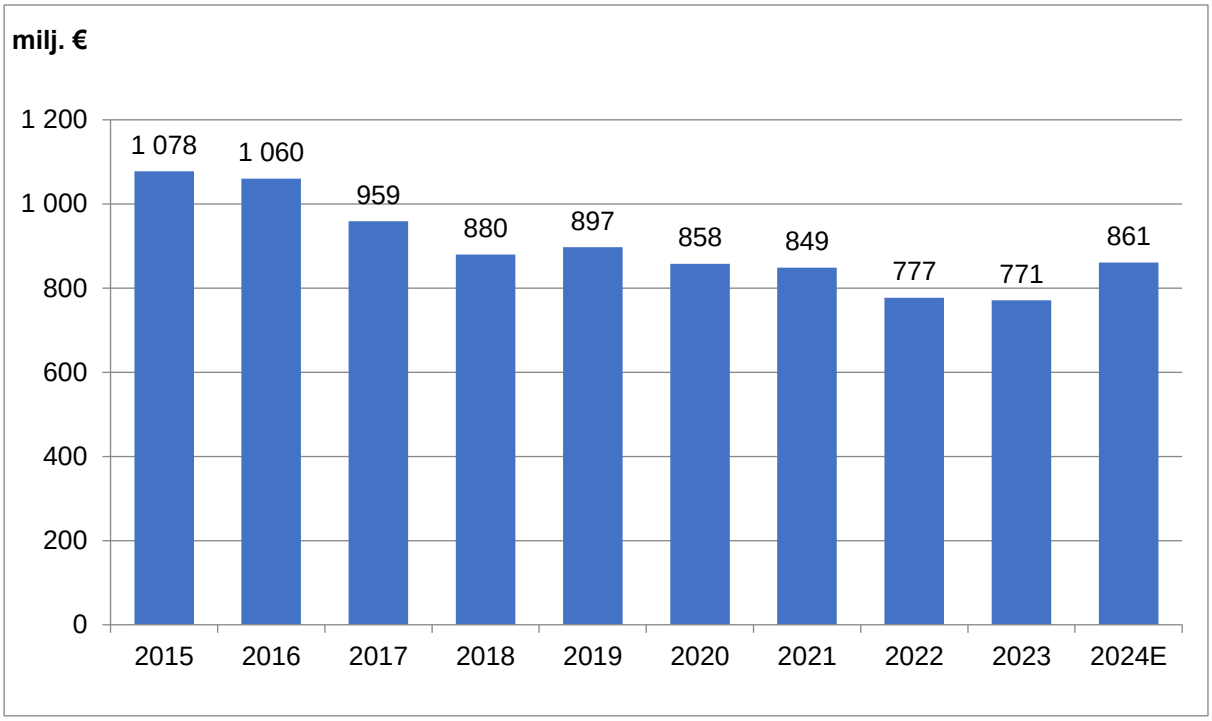

Rahoitusmarkkinat

Talouden näkymät ovat parantuneet pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan jälkeisestä pahimmasta notkahduksesta, mutta erot maiden välillä ovat merkittäviä. Euroalueen talous on polkenut suurelta osin paikallaan jo toista vuotta. Erot talouskasvussa vaikuttavat keskuspankkien rahapolitiikkaan, ja korkojen laskutahdissa nähdään todennäköisesti suuria alueellisia eroja. Ensimmäisenä korkoja ennätti laskemaan Ruotsin Riksbanken.

Huolimatta palvelusektorin hintojen kehityksestä inflaatiopaineiden odotetaan pysyvän maltillisina euroalueella, vaikka kasvu käynnistynee euroalueellakin loppuvuonna. EKP:llä on painavammat syyt laskea korkoja kuin USA:ssa Fedillä. Riskinä on, että inflaatio pysyy koholla aiemmin ennustettua pidempään. Inflaation sitkein osa on työvoimakustannusten nousu sekä pandemian jälkeinen vahva kysyntä,

mistä voi seurata, että keskuspankit eivät pysty laskemaan korkoja yhtä nopeasti kuin on ennustettu. Myös geopoliittiset riskit voivat vaikuttaa rahoitusmarkkinoihin ja korkotasoon: USA:n lähestyvät vaalit, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja sotatoimet Lähi-idässä. EKP:lta odotetaan ensimmäistä koronlaskua kesäkuussa, jos mitään yllättävää kriisiä ei tapahdu markkinoilla.

Markkinakorkojen nousu ei ole heijastunut kaupungin eikä merkittävästi sen tytäryhteisöjen pitkäaikaisen rahoituksen saatavuuteen tai lainojen marginaaleihin, ja kaupunki ja sen tytäryhteisöt ovat voineet näin ollen toteuttaa kustannustehokkaasti tarvittavan pitkäaikaisen varainhankinnan. Kaupungin ja sen yhtiöiden korkokulut ovat nousseet ja tulevat vääjäämättä nousemaan jatkossakin mm. uuden lainanoton myötä, koska uudet lainat nousevat aina vallitsevaan korkotasoon. Korkeammat pitkät korot näkyvät suoraan korkosuojausten ja kiinteäkorkoisten lainojen hinnoittelussa tehden korkosuojauksen merkittävästi kalliimmaksi. Koska kaupungin lainasalkun suojausaste on historiallisesti edelleen korkealla tasolla, korkosuojaukset ovat hidastaneet merkittävästi kaupungin korkokulujen nousua.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2024 niitä on 45 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 30.4.2024 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 16 toteutunee täysin, 21 osittain ja 3 ei lainkaan. 5 tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2024. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatsauksen yhteydessä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

Keskeiset tunnusluvut	KS 2024	TOT 1– 4 2024	Ennuste 2024	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-689	-224	-704	-14,1
Toimintakatteen kasvu %	2,3 %		4,4 %	2,1 %
Vuosikate (milj. eur)	109,6	14,4	68,9	-40,7
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuo-teen	-32,3 %		-57,5 %	-25 %
Vuosikate/poistot, %	95 %		59 %	-35 %
Poistot ja arvonalentumiset	-115,8	-37,4	-115,8	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	-6,2	-23,0	-46,9	-40,7
Investointiosa netto (milj. eur)	-192,4	-30,6	-171,1	21,3
Investointiosa netto tulorahoitus %	57 %		40 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	933		933	0

VEROTULOT

1 000 €	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TOT 30.4.	TOT -%
Verotulot yhteensä	**1 203 661**	**638 679**	**612 000**	**184 483**	**30,1 %**
Kunnallisvero	957 370	431 249	407 000	143 238	35,2 %
Kiinteistövero	108 450	112 094	119 000	5 248	4,4 %
Yhteisövero	137 840	95 336	86 000	35 997	41,9 %

Kuvio 13: Verotulojen kehitys kuukausittain 2022–2024

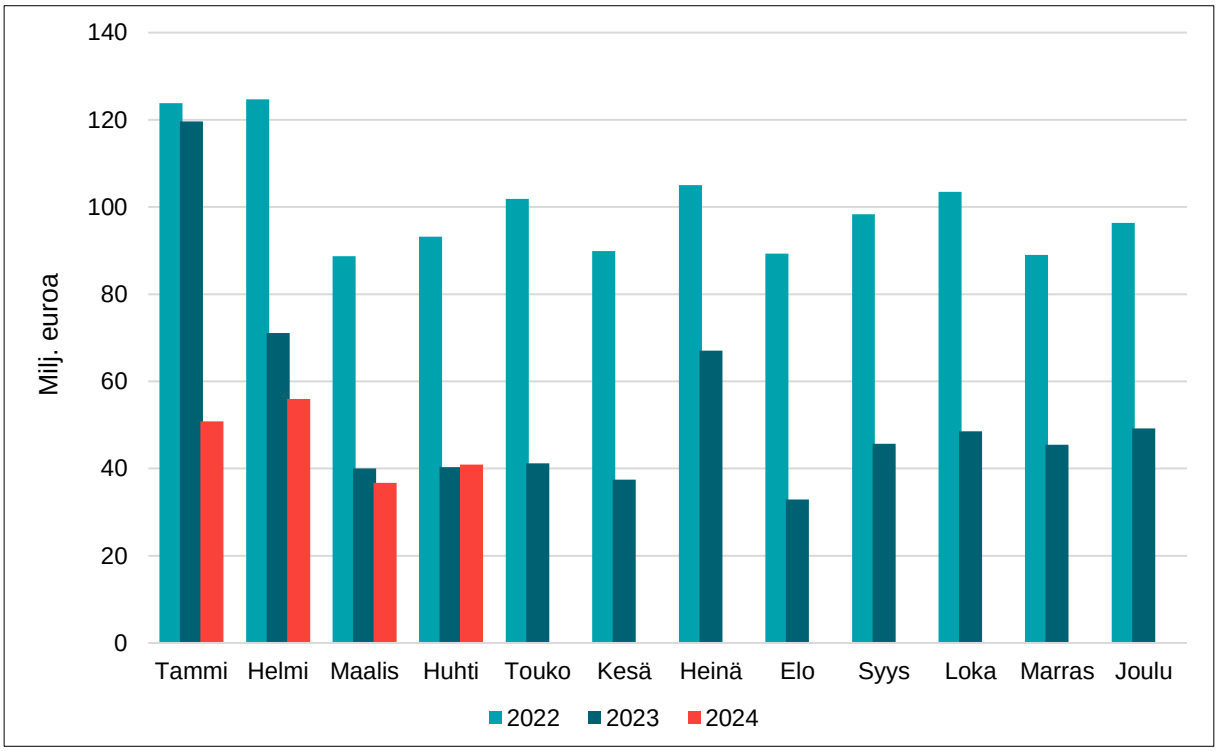

TULOSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toimintatulot	342 993	106 317	352 509
Toimintamenot	-1 032 407	-329 936	-1 056 067
Toimintakate	**-689 415**	**-223 619**	**-703 558**
Verotulot	612 000	184 483	583 300
Valtionosuudet	182 000	58 893	179 200
Korkotulot	16 600	1 180	17 700
Muut rahoitustulot	13 151	1 053	13 851
Korkomenot	-24 600	-7 318	-21 500
Muut rahoitusmenot	-125	-255	-125
Vuosikate	**109 611**	**14 415**	**68 868**
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	-37 441	-115 785
Satunnaiset erät	0	0	0
Tilikauden tulos	**-6 174**	**-23 025**	**-46 917**

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	TA 2024	TOT 30.4.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	109 611	14 415	68 868
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713	-3 031	-25 713
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-198 370	-33 694	-178 126
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	340	2 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutukset	34 213	4 798	29 213
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-82 759**	**-17 172**	**-103 258**
Antolainauksen muutokset	-12 500	-1 995	-1 100
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	-2 010	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	15	3 900
Lainakannan muutokset	89 700	-86 492	89 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	0	195 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	-4 016	-105 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-82 475	0
Oman pääoman muutokset	0	423	423
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-8 047	0
Rahoituksen rahavirta	**77 200**	**-96 110**	**89 023**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-5 559**	**-113 282**	**-14 235**
Nettolainanotto	**89 700**	**-4 016**	**89 700**

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	761	1 050	700	67	1 750
TOIMINTAMENOT	-14 551	-21 182	-5 397	25	-21 148
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-4 697	23	-19 398

Palvelualueittain

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Yleishallinto yhteensä			
Toimintatulot	**1 050**	**700**	**67**
Toimintamenot	**-21 182**	**-5 397**	**25**
Toimintakate	**-20 132**	**-4 697**	**23**
Keskusvaalilautakunta			
Toimintatulot	1 050	0	
Toimintamenot	-2 525	-1 198	47
Toimintakate	-1 475	-1 198	81
Kaupunginvaltuusto			
Toimintamenot	-1 532	-321	21
Toimintakate	-1 532	-321	21
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus			
Toimintamenot	-664	-161	24
Toimintakate	-664	-161	24
Kaupunginhallitus			
Toimintatulot	0	700	
Toimintamenot	-11 404	-2 527	22
Toimintakate	-11 404	-1 827	16
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset			
Toimintamenot	-5 056	-1 189	24
Toimintakate	-5 056	-1 189	24

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 67. Menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 25.

Presidentinvaali järjestettiin tammi-helmikuussa 2024, joten osa vaalien toteutuneista kuluista oli jo vuoden 2023 toteumassa. Vuoden 2024 europarlamenttivaalien sekä vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien suunnittelutyö on käynnistynyt.

Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari aikaistettiin maaliskuulle ja samalla toukokuun valtuustoseminaaria lyhennettiin yksipäiväiseksi. Tarkoituksena on parantaa luottamushenkilöiden kykyä vaikuttaa talousarvioprosessiin hyvissä ajoin.

Historiatoimikunnan Vantaa50-historiahanke huipentuu juhlavuonna 2024.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 67.

Menojen toteumaprosentti tammi-huhtikuussa oli 25. (Keskusvaalilautakunta 47 %, Kaupunginvaltuusto 21 %, Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 24 %, Kaupunginhallitus 22 %, Yhteistoimintaosuudet ja avustukset 24 %).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Presidentinvaali järjestettiin vuoden 2024 tammi-helmikuussa. Kaupunki vastasi vaalien käytännön järjestelyiden lisäksi myös alustavasta ääntenlaskennasta. Varsinaisen ääntenlaskemisen suoritti Uudenmaan vaalipiirilautakunta. Vantaalaisten kokonaisäänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella Suomessa asuvista vantaalaisista 72,1 prosenttia kun taas toisella kierroksella äänestysprosentti jäi hieman alhaisemmaksi 68,7 prosenttiin.

Koska presidentinvaali järjestettiin jo alkuvuodesta 2024, ovat osa vaalien toteutuneista kuluista jo vuoden 2023 toteumassa. **Keskusvaalilautakunta** aloitti vuoden 2023 aikana myös vuoden 2024 europarlamenttivaalien suunnittelun, ja käynnissä on jo myös vuoden 2025 alue- sekä kuntavaalien suunnittelutyö.

Kaupunginvaltuuston toiminnan osalta merkittävä muutos oli kaupunginvaltuuston kaksipäiväisen seminaarin aikaistaminen maaliskuulle siten, että samalla toukokuun valtuustoseminaaria lyhennettiin yksipäiväiseksi. Tarkoituksena on parantaa luottamushenkilöiden kykyä vaikuttaa talousarvioprosessiin hyvissä ajoin. Lisäksi vuoden alussa perustettu Vantaa 2025 –toimikunta tulee vuoden aikana tarkastelemaan kaupunginvaltuuston työkäytänteitä seuraavaa vaalikautta silmällä pitäen.

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus on toiminut vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Arviointikertomus vuodelta 2023

hyväksyttiin tarkastuslautakunnassa 24.4.2024. Tilintarkastus toteutui suunnitellusti. Käyttösuunnitelman ylitysuhkaa ei ole. Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginhallituksen toiminnassa ei ole tapahtunut mainittavia muutoksia.

Historiatoimikunnan Vantaa50-historiahanke huipentuu juhlavuonna 2024. Oike-aksi kaupungiksi – Elämää, politiikkaa ja tapahtumia Vantaalla 1974–2024-historia-teos on edennyt alkuvuonna taittovaiheeseen ja kirja julkaistaan elokuussa Kotiseu-tupäivien aikana. Tutkimustuloksia on avattu yleisölle Kylistä kaupungiksi – Vantaan kaupunki 50 vuotta -luentosarjassa, joka järjestettiin Helsingin yliopiston avoimen yliopiston kanssa yhteistyössä 13.3.–24.4.2024. Kaupunkitutkimusseminaari huhti-kuussa keräsi pohjoismaalaisia tutkijoita Vantaalle.

11 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	10 849	7 516	1 242	17	7 633
TOIMINTAMENOT	-107 593	-115 005	-35 227	31	-119 676
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-33 985	32	-112 043

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunkistrategia ja johto yhteensä			
Toimintatulot	**7 516**	**1 242**	**17**
Toimintamenot	**-115 005**	**-35 227**	**31**
Toimintakate	**-107 489**	**-33 985**	**32**
Yleisjohto			
Toimintatulot	0	3	
Toimintamenot	-6 189	-313	5
Toimintakate	-6 189	-311	5
Sisäinen tarkastus			
Toimintamenot	-425	-128	30
Toimintakate	-425	-128	30
Talous ja strategia			
Toimintatulot	338	101	30
Toimintamenot	-6 471	-1 807	28
Toimintakate	-6 134	-1 706	28
Henkilöstö- ja konsernipalvelut			
Toimintatulot	2 801	545	19
Toimintamenot	-50 049	-15 330	31
Toimintakate	-47 248	-14 786	31
Elinvoimapalvelut			
Toimintatulot	1 581	193	12
Toimintamenot	-4 890	-1 325	27
Toimintakate	-3 309	-1 132	34
Työllisyys ja kotoutumispalvelut			
Toimintatulot	2 796	395	14
Toimintamenot	-40 524	-14 464	36
Toimintakate	-37 728	-14 069	37
Viestintä			
Toimintamenot	-2 802	-782	28
Toimintakate	-2 802	-782	28
Kuntademokratia			
Toimintatulot	0	6	
Toimintamenot	-3 655	-1 078	30
Toimintakate	-3 655	-1 072	29

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on huhtikuun lopussa 17 prosenttia ja toimintakulujen 31 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. eurolla ja tulojen noin 0,1 milj. eurolla.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 5,0 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantuman aiheuttama työllisyyden heikkeneminen.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on huhtikuun lopussa 17 prosenttia ja toimintakulujen 31 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. eurolla ja tulojen noin 0,1 milj. eurolla.

Henkilöstö- ja konsernipalvelujen toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion 4 prosentilla eli noin 0,1 milj. eurolla.

Ennusteen mukaan työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintakulut tulevat ylittämään talousarvion noin 4,7 milj. euroa vuonna 2024, koska työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 5,0 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kumulatiivinen toteuma huhtikuussa on yhteensä noin 10,1 milj. euroa, joka on 42 prosenttia talousarviosta. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantuman aiheuttama työllisyyden heikkeneminen. Työvoiman kysyntä on hiipunut, minkä myötä avointen työpaikkojen määrä on selvästi alemmalla tasolla kuin vuosi sitten ja työttömien työnhakijoiden määrä on lähtenyt kasvuun.

Muiden palvelualueiden ja -yksiköiden toimintatuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Talousohjaus valmistelee parhaillaan talousarvion 2025 kehystä, jolle kaupunkistrategia 2022–2025 ja tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025 luovat reunaehdot. Vuoden 2024 sekä tulevien vuosien taloudellinen tilanne näyttää synkältä koko kuntakentässä ja talouden tasapainon saavuttaminen edellyttääkin merkittäviä toimenpiteitä mukaan lukien menojen tiukkaa hallintaa. Vuoden 2025 alussa tulee voimaan TE2024-uudistus, joka lisää kaupungin tehtäviä huomattavasti ja vaikuttaa kaupungin talouteen vuodesta 2024 eteenpäin. Uudistus lisää toimintamenoja, erityisesti henkilöstömenoja, mutta toisaalta myös valtionosuuksia. TE-uudistuksen siirtolaskelmat tarkentuvat vuoden 2024 aikana.

Rahoitus on käynnistänyt alkuvuonna kaupunkikonsernin vakuutusturvan päivittämisen vastaamaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä organisaatiota ja vastuita. Uudet vakuutussopimukset astuvat voimaan 1.1.2025.

Talouspalveluissa valmistaudutaan TE2024-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon. Tähän hankkeeseen on perustettu talouspalveluille oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirtyessä. Vantaan kaupungin laskujen välitysoperaattori sanoi sopimuksen irti, jonka vuoksi on aloitettu uuden operaattorin kilpailutuksen valmistelut. Vantaan kaupungin taloushallinnon järjestelmähankkeessa on meneillään resurssien kartoitus. Talouspalveluissa on aloitettu esiselvitystyöt arvonlisäveron desimaaliluvun käyttöönoton vaikutuksista taloushallinnon tietojärjestelmissä. Vantaan kaupungin konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni, kun uuden konserniyhtiön taloushallinto siirrettiin SAP-järjestelmään vuoden 2024 alusta lähtien.

Strategia ja tutkimus on käynnistänyt tulevaa strategiaprosessia. Prosessikuvaus on päivitetty strategian laadintaa varten ja mm. osallistamissuunnitelma on tehty. Tietopalveluissa on edistetty tiedolla johtamista. Alkuvuodesta on myös tehty tilastokatsauksia ja kehitetty internet-sivuja ja tuotu niille enemmän Power BI -sisältöjä mm. rakentamisen osalta. Edunvalvontatiimi on muun normaalin edunvalvonnan lisäksi valmistellut Vantaalla järjestettäviä tapahtumia. Vuonna 2024 Vantaa isännöi eri verkostojen konferensseja tavallista enemmän 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden palvelualue

Hankintojen tiedolla johtamisen jatkokehityksessä on nykyiset prosessit päivitetty tiedonkulun varmistamiseksi. Työllisyyspalveluiden siirtoon valtiolta kunnalle on hankintojen osalta valmistauduttu. Lisäksi on käyty läpi siirrettäviä ja kilpailutettavia sopimuksia sekä valmisteltu PKS-yhteistyötä.

Konserniohjaus ja –valvonnan yksikkö on käynnistänyt omistajapoliittisten linjausten päivittämisen. Päivittämiseen liittyen käytiin lähetekeskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan konsernijaoston sekä edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2024. Yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset valmistellaan puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon koreittain syksyllä 2024. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy) omistajapoliittiset linjaukset hyväksyy valtuusto.

Tietohallinnon palveluiden kehittämisen keskiössä ensimmäisellä kvartaalilla on ollut kaupungin työasemien modernisointi uusimpaan Windows versioon, kaupunkitasoisten perustietotekniikkapalveluiden suunnittelu ja tietoaltaan tuotannollistaminen. Tämä kehittäminen tulee jatkumaan koko vuoden.

Työnantajapalveluissa on varmistettu henkilöstökertomuksen tunnuslukujen saatavuus uudesta henkilöstöjärjestelmä Hertasta. Lisäksi yhteistyössä talousohjauksen sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitettiin henkilöstömääräraportointia. Uuden työnantajabrändin tunnettavuutta ja systemaattista toteutusta edistämään rakennettiin vuosisuunnitelma yhteistyössä kaupungin markkinoinnin kanssa. Kaksi kampanjakokonaisuutta on toteutettu, kolmas toteutuu kesällä. Myös rekrytointimarkkinointiin rakennettiin vuosisuunnitelma (massarekrytoinnit) tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Vantaan kanaviin lisättiin viikoittaiset rekrytointimarkkinointinostot yksittäisten nostojen rinnalle. Lisäksi aloitettiin palvelualueiden johtoryhmävierailut kaikilla toimialoilla. Tapaamisissa esitellään rekrytoinnin tuen palvelutarjontaa ja kuullaan palvelualueen toiveita liittyen rekrytoinnin työvälineisiin, koulutuksiin, markkinointiin, tukeen yms. Uusia koulutuksia ja toimintatapoja on jo toteutettu toiveiden pohjalta.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on jatkunut

sopimusten mukaisesti. Uusi työyhteisösovittelupalvelu on otettu käyttöön. Saatavuusohjelman kehittämisrahan hakemisen periaatteet ja haku toteutuksessa sekä kaupunkitasoinen perehdyttämisen kehittämistyö jatkuu. Omaehtoisen koulutuksen jatkuva haku on käytössä varhaiskasvatuksen pätevöitymiskoulutuksiin. Lääkärikeskus Aava on siirtynyt kattohintasopimukseen työterveyshuoltokumppanina varhaiskasvatuksen ja kaupunkiympäristön alueilla. Työkykyraportoinnin tarkastelu osana hr-tiedon kokonaisuutta on käynnistetty. Työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita on jatkettu työterveyshuollon palveluina. Tutkassa on käyttöönotettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Tiivis yhteistyö Kevan kanssa jatkuu ennakointityökalun kokeiluna. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti Osumassa. Työnseuranta-työkalun kehittäminen Aikajana-järjestelmään on käynnistynyt.

Toimialojen hr-palveluissa käynnistyi projekti Hertan hr-tiedon raportoinnin toteuttamiseksi Power BI:n avulla. Vuoden 2024 päätavoite on kokonaisuuden teknisen toteutuksen rakentaminen. Sisällöllisenä tavoitteena on jatkossa toteuttaa henkilöstökertomuksen avaintunnusluvut Power BI-raportteina. Lisäksi toimialojen hr-tiedon raportointitarpeita on kartoitettu vuoden alussa. Hr toimii pilottina tietohallinnon tekoälyn soveltamiskokeilussa (Proof of concept). Hr:n tavoitteena on saada pidemmällä aikavälillä asiakkaiden käyttöön tekoälyn tukea hr-asioissa siten, että tekoäly hyödyntää Virkun hr-aineistoa vastauksissaan. Liukuvan työajan projekti on edennyt ja uuden järjestelmän käyttöönotot käynnistyivät vuoden alussa ja mahdollistivat mobiililleimauksen hybridityössä. Käyttöönotot jatkuvat vuoden 2024 ajan. Projekti on yhä käynnissä. Hertan käytettävyyden ja ohjaavuuden kehittämistyö on käynnistynyt opettajien pelu-lomakkeen (työsuunnitelma -lomake) kehittämisellä. Lisäksi järjestelmätoimittajan kanssa on edistetty asiakaskohtaisiin valikoihin siirtymistä, joka parantaisi loppukäyttäjän järjestelmän käytettävyyttä merkittävästi nykyisestä.

Elinvoimapalveluiden palvelualue

Elinvoimapalvelut on jatkanut yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittämistä, jonka osina on erityisesti työstetty Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyötä yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut on vahvasti mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikkurilan osaamiskampus -hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Osaamiskampuksesta rakentuu ainutlaatuinen kohtaanto-ongelmaa Vantaalla ratkaiseva palvelukokonaisuus. Keskeisimpinä elinvoimapalveluiden toimintoina on tehty yritysten

neuvonta- ja kehityspalvelutyötä sekä autettu yrityksiä sijoittumaan Vantaalle ja laajentamaan toimintaansa Vantaalla.

Osana elinvoimapalveluiden Vantaalla koordinoimaa pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimusta on yksi uusi kehittämisprojekti klusterikehittämisen tueksi. Muita käynnistyneitä projekteja on yritysten digikyvykkyyksiä tukeva yhteisprojekti oppilaitosten kanssa. Kansainvälisten osaajien houkutteluun ja asettautumiseen liittyvän talent –toiminnan kehittämistä on jatkettu tavoitteena tehdä siitä tulevaisuudessa vakituinen palvelu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut koordinoi kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut muun muassa startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Elinvoimapalvelut aloitti toimintansa omana palvelualueenaan 1.9.2023. Palvelualueelle rakennettiin alkuvuodesta uusi toimintamalli ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Uusi organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alusta, jolloin TE-uudistus astuu voimaan.

Työllisyys ja kotoutumispalvelujen palvelualue

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuonna 2024 kuntakokeilun tavoitteiden toteuttamisesta. Kuntakokeilun asiakkaille taataan työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa jatkuu 31.12.2024 saakka, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutetaan. TE2024 -uudistuksen valmistelua ohjaa kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetty TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatio valmistelee työvoimapalveluiden ja kotoutumisen palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto voidaan toteuttaa hallitusti loppuvuodesta 2024.

Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen asiakkaiden määrä on kasvanut kuntakokeilussa loppuvuoden 2023 aikana. Erityisesti vieraskielisten työnhakijoiden määrä on lisääntynyt. Suurin osa työttömyyden kasvusta liittyy rakennusalan taantumaan. Rakennusalan lomautetuista työntekijöistä 72 prosenttia ja työttömistä 55 prosenttia on ollut vieraskielisiä joulukuussa 2023. Vantaan työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden rakennusalalta työttömäksi jääneille tai lomautetuille asiakkaille on tarjottu mahdollisuutta lisäkoulutukseen työttömyyden tai lomautuksen aikana. Tavoitteena on työllistymisvalmiuksien parantaminen.

Suhdannetaantumassa avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt 23 prosenttia edellisvuoden maaliskuuhun verrattuna. Myös työmarkkinatuen kuntaosuuksien odotetaan edelleen kasvavan.

Vantaa, Espoo ja Helsinki ovat perustaneet keväällä 2023 yhteisen PKS- projektitoimiston hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi. Määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset ovat hyväksyneet hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen yhteistyön jatkovalmistelua varten.

Kuntalaispalveluiden asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi on kaupunginjohtajan päätöksellä asetettu ohjausryhmä, joka käynnisti työnsä huhtikuussa. Ohjausryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta. Ohjausryhmän tehtävänä on seurata ja ohjata Vantaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä.

Monikanavaisen asiakaspalvelun asiakaskontaktien määrä oli alkuvuoden aikana noin 48 000.

Asiakkaiden toiveesta digituen neuvonta- ja ohjauspalveluiden pilottia on jatkettu Hakunilan suuralueella. Lisäksi asiakaspalvelussa kokeillaan uutta etäneuvontaa

kirjaston robotiikkahankkeessa. Kaupunkitasoisen digituen näkyvyyttä on lisätty markkinointikampanjalla, joka lisäsi selvästi digituen verkkosivun kävijämääriä.

Kaupungin asiakaspalvelujärjestelmän ja puhelinliittymien osalta Vantaan kaupunki on liittynyt Hanselin teleoperaattorikilpailutukseen 2025–2030.

Kotoutumisen palveluissa varmistetaan yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa kuntakokeilulain mukaiset palvelut kotoutujille sekä muunkielisille asiakkaille. Erityisesti kiinnitetään huomiota työllistymistä edistävien matalan kynnyksen toimintamallien kehittämiseen Osaamiskeskuksessa. Lisäksi kehitetään työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palvelua kotoutumisen johdantojakson pilottihankkeella sekä alkuvaiheen viranomaispalvelua vahvistamalla.

Nykyisen kotoutumislain mukaista kotouttamisohjelman seurantaa toteutetaan kansainvälinen Vantaa -strategiateeman ohjausryhmässä. Ryhmässä on sovittu eri palvelualueiden ja toimialojen vastuurooleista ohjelman tavoitteiden seurannassa. Ohjelman toteutuksesta raportoidaan valtuustolle alkusyksystä 2024.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu on aloitettu huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi on asetettu sekä asiantuntija/kehittämistyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Tavoitteena on parantaa kotoutumisen palveluiden koordinaatiota kaupunkitasoisesti sekä kehittää palveluita tulevan lain mukaiseksi.

Vuoden 2024 tavoitteena on vakinaistaa osaamiskeskuksen ja Neuvova Vantaa-hankkeen toiminta osana tulevaa KOTO24-uudistusta ja tulevaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden organisaatiota. Osana vakinaistamista koko Osaamiskeskustoiminta ja Vanhemmat Mukaan -hanke ovat siirtyneet työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle alkuvuodesta 2024.

Kuntademokratian palvelualue

Palvelualueen toimintoja järjesteltiin uudelleen ja perustettiin tiedonhallintayksikkö vastaamaan kaupunkitasoisesta asianhallinnasta, arkistosta, kirjaamon toiminnasta, lomakesuunnittelusta sekä tiedonhallinnan suunnittelusta. Palvelualueen johtamisjärjestelmää päivitetään. Alkuvuoden aikana on täsmennetty mm. johtamisen rakenteita sekä perehdyttämiskäytänteitä.

Tammikuussa 2024 järjestettiin presidentinvaalit, mikä sitoi kuntademokratian henkilöstöä vaalitehtäviin. Vaalien kulut on kirjattu yleishallinnon menokohtiin. Näissä vaaleissa tarkistuslaskennan hoiti Uudenmaan vaalipiirilautakunta.

Toimielinten kokoukset on järjestetty lähitilaisuuksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään jatkossakin hybridinä. Vuoden alussa aloitti kaupunginhallituksen nimeämä Vantaa 2025 – toimikunta, jonka tehtävänä on tarkastella TE-uudistuksen vaikutuksia organisaatio- ja päätöksentekorakenteeseen.

Sähköisen arkiston tuotantokäyttö on aloitettu pienimuotoisesti jo edeltävänä vuonna. Edellisenä vuonna aloitettu digitointiprojekti tuli päätökseen huhtikuun 2024 alussa. Sähköisen arkiston sisäinen lanseeraus Vantaan kaupungin työntekijöille järjestetään myöhemmin vuoden 2024 aikana.

Asian- ja kokoushallinnan uudistamishanke käynnistettiin yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Lomakesuunnittelun palveluita laajennetaan sähköisen asioinnin lomakkeisiin. Sarastian kokouspalkkiomoduulin käyttöönottovaiheessa ilmenneitä virheitä selvitettiin yhdessä palkanlaskennan kanssa. Löydöksistä ja tehdyistä toimenpiteistä raportoitiin valtuuston puheenjohtajistolle. Havaittujen virheiden määrä on saatu laskemaan.

Valmiussuunnitelman päivittäminen on jatkunut työpajatyöskentelynä. Valmius- ja häiriötilannetasojen määrittelynä sekä johtamisen ja viestinnän rakenteiden määrittelyn parissa. Myös riskienhallintamallin uudistaminen käynnistyi eri ohjelmistovaihtoehtojen testaamisella.

Kaupunkiturvallisuustiimissä aloitti uusi määräaikainen poliisikoordinaattori. Alueellista turvallisuusyhteistyötä on tiivistetty muiden viranomaistahojen kanssa ja toimenpidesuunnitelman laadinta nuorten väkivaltarikosten ja jengiytymiseen on käynnistetty. Turvallisuuskyselyn suunnittelu on käynnistetty. Kysely toteutetaan loppuvuodesta.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tarkastustyön toteutus on edennyt vuosisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2023 huhtikuun alussa käyttöönotettuun ilmoittajansuojelulain edellyttämään väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan on tullut vuositasolla (12kk aikana) 34 ilmoitusta.

Viestintä

Kaupungin viestinnän painopiste oli vahvasti turvallisuusviestinnässä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Viestinnässä keskityttiin Viertolan kouluampumisen akuuttiin kriisiviestintään, tilanteen jälkihoitoon ja kaupungin häiriö- ja kriisiviestinnän sekä laajemmin turvallisuusviestinnän kehittämiseen. Kehittämistyön tavoitteena on kaupunkilaisten turvallisuudentunteen palauttaminen ja parantaminen.

Lisäksi viestimme kuntalaisille aktiivisesti kevään vaaleista, tammikuussa presidentinvaalien ja myöhemmin keväällä europarlamenttivaalien osalta. Vaaliviestinnän tavoitteena on vantaalaisten äänestysaktiivisuuden lisääminen. Kehitimme myös edelleen selkosuomen käyttöä kaupungin viestinnässä.

Kevään aikana viestinnässä varauduttiin myös tulevaan työ- ja elinvoimapalveluiden uudistukseen laatimalla mm. uuden palvelukokonaisuuden viestintäsuunnitelma sekä viestinnän organisointi.

Vantaa 50 -juhlavuoden viestintä ja markkinointi käynnistyi heti vuoden alussa ja jatkuu läpi vuoden. Juhlavuoden markkinoinnin lisäksi kaupunkimarkkinoinnin alkuvuoden kampanjat koskivat mm. osallistuvaa budjetointia, kuntalaisten digitukea ja työantajamielikuvaa.

13 KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	43 793	33 274	10 497	32	32 384
TOIMINTAMENOT	-552 579	-560 749	-177 872	32	-576 010
TOIMINTAKATE	-508 786	-527 476	-167 375	32	-543 627

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kasvatus ja oppiminen			
Toimintatulot	**33 274**	**10 497**	**32**
Toimintamenot	**-560 749**	**-177 872**	**32**
Toimintakate	**-527 476**	**-167 375**	**32**
Kasvatus ja oppiminen, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	32 117	9 351	29
Toimintamenot	-484 513	-153 621	32
Toimintakate	-452 396	-144 269	32
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta			
Toimintamenot	-100	-35	35
Toimintakate	-100	-35	35
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	656	
Toimintamenot	-5 896	-2 049	35
Toimintakate	-5 896	-1 393	24
Perusopetus			
Toimintatulot	18 390	4 549	25
Toimintamenot	-244 913	-77 983	32
Toimintakate	-226 523	-73 434	32
Varhaiskasvatus			
Toimintatulot	13 131	4 028	31
Toimintamenot	-218 141	-68 873	32
Toimintakate	-205 010	-64 845	32
Svenskspråkiga servicen			
Toimintatulot	597	118	20
Toimintamenot	-15 464	-4 680	30
Toimintakate	-14 867	-4 562	31
Toisen asteen koulutus			
Toimintatulot	1 157	1 146	99
Toimintamenot	-76 236	-24 252	32
Toimintakate	-75 079	-23 106	31

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Kasvatuksen ja oppimisen kärkihankkeen, Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava hyväksyttiin ja kampuskorttelin suunnittelu on alkanut. Yhteiskehittämistyötä on jatkettu kampusoperaattorin sekä elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin parissa. DigiOnen alustan sekä eri palveluiden ja kokonaisuuksien määrittely, kehitys ja testaus ovat edenneet alkuvuodesta 2024. DigiOne-palveluiden pilotointi on aloitettu tammikuussa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin kasvanut käyttö sekä perusopetuksen lisääntynyt POP- eli vammaisten lasten opetuksen tarve aiheuttaa lisätalousarviopainetta toimialan menomäärärahoihin. Lisätalousarviota tullaan esittämään myös mm. sisäisiin vuokriin ja hinnankorotusten vuoksi palvelujen ostoihin, varhaiskasvatuksen sijaistus- ja avustuskuluihin sekä palvelusetelin kasvaneeseen käyttöön. Lisätalousarvion tarve ja kokonaisuus varmistuu syksyn aikana. Toimialan tulojen ennustetaan alittavan talousarvion varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajojen noston takia.

Talousarvion toteutuminen 2024

Toimintatuottojen arvioidaan alittavan talousarvion 1,6 milj. eurolla varhaiskasvatuksen (sis. ruotsinkielinen varhaiskasvatus) asiakasmaksujen tulorajojen noston takia. Palvelusetelimenojen arvioidaan kasvavan 1,075 milj. eurolla budjetoitua korkeammaksi palvelusetelin arvon indeksikorotuksen sekä alle 3-vuotiaiden ja tukea tarvitsevien lasten määrän kasvun vuoksi. Avustuksiin varatusta määrärahasta säästyy vastaava summa, kun kotihoidontuelta on lapsia siirtynyt varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Kotihoidontuen lopullista alitusta koko vuodelta on vaikea arvioida tässä vaiheessa vuotta, koska perheiden valintoja ei täysin pystytä ennakoimaan.

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja kasvattaa palkankorotukset ja henkilöstön määrän kasvu. Työvoiman vuokrauksen kustannukset ovat alemmalla tasolla edelliseen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Talousarvio tulee kuitenkin ylittymään, koska oman henkilöstön palkkaamiseen varatulla määrärahalla ei tulla kattamaan työvoiman vuokrauksen kustannuksia kokonaisuudessaan.

VTK Oy ilmoitti alkuvuonna vuoteen 2024 kohdistuvista vuokrankorotuksista, joiden vaikutus kasvatuksen ja oppimisen toimialaan on 2,2 milj. euroa. Myös Vantti on ilmoittanut kuluvaan vuoteen kohdistuvista hinnankorotuksista, joihin haetaan

lisätalousarvio. Lisätalousarviota haetaan myös hankerahoituksiin. Lisäksi POP-opetuksen kasvu ja kuljetuskustannusten nousu aiheuttaa lisätalousarviopainetta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Työ jatkuu nykytilan kartoituksella ja Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelman päivityksellä. Lapsiystävällinen kunta -työ pohjautuu lapsen oikeuksien sopimukseen.

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava hyväksyttiin vuoden vaihteessa ja sai lainvoimaisuuden kevään aikana. Alueen taidekonsepti valmistui. Alueellisen energiaratkaisun kehittämisen ohella alue arvioitiin vähähiiliseksi. Kaupunkikonsernin oppilaitoskorttelin hankesuunnitelma hyväksyttiin ja korttelin suunnittelutyö käynnistyi. Jatkuvan ja elinikäisen oppimisen toimintakenttään kehitettävän uuden toimintamallin, eli kampusoperaattorin kehitystyötä jatkettiin suunnitellusti. Yhteiskehittämistyöhön osallistuu monipuolinen joukko koulutuksen tarjoajia, joista alkuvuoden aikana uusina mukaan liittyivät Helsingin yliopisto, Rastor-instituutti Oy, Kehityspiikki Oy sekä Wenhe Oy. Elinvoimaa edistävän palveluekosysteemin kehitystyötä jatkettiin. Työhön osallistuivat aktiivisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelut, kuntalaispalvelut, elinvoimapalvelut sekä yrityspalveluita tuottavat kumppaniorganisaatiot. Osaamiskampuksen kaupunkitasoinen viestintä-, markkinointi- ja vuorovaikutustyöryhmä aloitti toimintansa. Markkinointityöhön kilpailutettiin kumppani ja hankkeen uusina viestintäkanavina avattiin LinkedIn – sekä BusinessHubVantaa –profiilit.

DigiOnen alustan sekä eri palveluiden ja kokonaisuuksien määrittely, kehitys ja testaus ovat edenneet alkuvuodesta 2024. DigiOne-palveluiden pilotointi on aloitettu tammikuussa 2024, ja pilotointia on tehty vaiheittain huhtikuuhun asti. Eri kokonaisuuksien pilotointiin ovat osallistuneet pilottikoulujen henkilöstö (opettajat, rehtorit ja koulusihteerit) ja hallinnon asiantuntijat. Pilotoinneista on saatu hyvää ja arvokasta palautetta kehitystyön tueksi. Hankkeen aikataulu on tiukka, ja ohjausryhmä tulee arvioimaan eri versioiden laajuutta kevään 2024 aikana. Ohjausryhmä käsittelee loppukeväästä myös käyttöönoton aikataulua. Käyttöönottoa on valmisteltu ja integraatiota Vantaan järjestelmiin on määritelty, kehitetty ja testattu. Toimiala prosesseja on lähdetty valmistelemaan yhtenäisemmiksi DigiOnen toiminnan muutoksen työskentelyn yhteydessä.

Vaativaa tukea tarvitsevien lasten opetusjärjestelyt edellyttävät moniammatillisen yhteistyötä. Kouluvalmentajat 11 koulussa on ollut merkittävä lisätoimi lisäämään oppilaiden hyvinvointia aiempien koulunuorisotyöntekijöiden ja monikielisten ohjaajien lisäksi. POP-opetusta tarvitsevien lasten määrä on lisääntynyt enemmän kuin aiempina vuosina. POP-opetusta annetaan jo 17 eri koululla. Toiminnan kaupunkitasoinen koordinoinnin tukena aloittaa 5 koordinoivaa oppilashoitajaa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeen puitteissa käynnistetty K-0-toiminta alkoi vuoden alusta ja toimintaa kehitetään saatujen kokemusten perusteella. Henkilöstöä on ohjattu poissaolojen puuttumiseen sekä koulut ovat saaneet vahvaa tukea kiusaamisen ehkäisyyn. Pro-koulu toiminnan tavoitteena on rakentaa yhteisöllisyyttä vahvistamalla yhteistä hyvän käyttäytymisen ja välittämisen toimintakulttuuria. Toiminnassa on mukana lukuvuonna 2023–2024 11 koulua ja elokuusta -24 alkaen 21 koulua. Yhteinen koulu- hanke laajentui varhaiskasvatukseen ja hankkeen myötä on saatu koottua tietopohjaa alueiden ja päiväkotien segregaatiosta. Tilastokeskukselta on tilattu datapaketti, josta saadaan tarkempaa päiväkotikohtaista tietoa segregaatioon vaikuttavista asioista.

Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien sekä suomen ja ruotsin kielen osaamisen parantamiseksi on laadittu monikielisten oppijoiden osaamisen kehittämisohjelma, joka on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Ohjelman tavoitteena on 2024–2027 kehittää toimintaa yhtenäisen koulupolun näkökulmasta oppijan yksilölliset tarpeet huomioiden sekä tunnistaa rakenteet ja toimenpiteet, joilla voidaan parhaiten tukea monikielisten oppijoiden oppimista ja kielitietoisen toimintakulttuurin kehittämistä. Ohjelman toteuttamiseen on haettu ESR+ avustusta noin 1 milj. euroa. Myös kouluruokailun kehittämisohjelma, joka kattaa myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen koulutuksen ruokailun, on valmisteltu ja esitelty lautakunnalle.

Varhaiskasvatuksessa on edistetty lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Toiminnan kasvu ja muutokset haastavat toimenpideohjelman toteutumista. Varhaiskasvatukseen on tuen lakimuutokseen liittyen perustettu 8 eritysopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Tammikuussa on ollut lapsia varhaiskasvatuksessa 127 lasta enemmän kuin edellisen vuoden tammikuussa. Suurin osa lapsista on alle 3-vuotiaita, joten henkilöstöön on tarvittu 37 kasvattajan lisäys. Vuoden 2024 alkupuolella on avautunut kolme uutta päiväkotia: Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu. Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto etenee uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu

Valssin käyttöönotto on alkanut piloteilla ja se on saanut hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on käynnissä kaupunginhallituksen 27.11.2023 pyytämä selvitys ruotsinkielisen nuorisotyön sijainnista kaupunkiorganisaatiossa. Ulkopuolinen asiantuntija selvittää, tulisiko nuorisotyön siirtyä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle osaksi nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualuetta vai pysyä kasvatuksen ja oppimisen toimialalla osana ruotsinkielistä palvelualuetta.

Toisen asteen koulutuksen oppimisen tukitoimien kehittäminen etenee. Valtakunnan tason säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti ja siihen on pyritty vaikuttamaan yhteistyössä PKS-seudun toimijoiden kanssa. Parhaillaan valmistellaan lausuntoa lakiesitykseen. Joustavia oppimisen polkuja on kehitetty mm. mallintamalla korkeakouluyhteistyötä ja sopimuksilla korkeakouluopinnot toisen asteen opiskelijoille mahdollistavista kokonaisuuksista. Variassa on valmistauduttu TE 2025-uudistukseen. Toisen asteen koulutuksessa ilmeneviä segregaatiotekijöitä on pyritty tunnistamaan ja suunniteltu niiden pohjalta yhtenäistä tietopohjaa sekä valmisteltu NEET-nuoriin liittyvän selvitystä yhteistyössä nuoriso- ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Huhtikuun alussa tapahtunut kouluampuminen on vaikuttanut koulujen toimintaan. Kriisitukea on tarjottu laajasti ja kattavasti sitä tarvitseville. Opiskeluhuollon resursseja on kohdennettu tarpeen mukaisesti. Osallisten tukeminen tulee jatkumaan vielä pitkään. Tapahtuma on heijastunut myös muihin yksiköihin ja vaatii myös niissä asioiden käsittelyä ja lasten, nuorten ja henkilöstön tukemista.

16 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	12 077	11 120	5 673	51	11 611
TOIMINTAMENOT	-80 161	-85 235	-26 792	31	-87 020
TOIMINTAKATE	-68 085	-74 116	-21 118	28	-75 409

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi			
Toimintatulot	11 120	5 673	51
Toimintamenot	-85 235	-26 792	31
Toimintakate	-74 116	-21 118	28
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, brutto-yksiköt yhteensä			
Toimintatulot	9 752	4 960	51
Toimintamenot	-79 301	-25 028	32
Toimintakate	-69 549	-20 068	29
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi lautakunta			
Toimintamenot	-110	-27	24
Toimintakate	-110	-27	24
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	45	36	81
Toimintamenot	-3 737	-1 393	37
Toimintakate	-3 693	-1 357	37
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut			
Toimintatulot	472	486	103
Toimintamenot	-21 424	-7 274	34
Toimintakate	-20 951	-6 788	32
Liikunta			
Toimintatulot	5 563	1 772	32
Toimintamenot	-30 501	-9 478	31
Toimintakate	-24 938	-7 706	31
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut			
Toimintatulot	1 514	1 652	109
Toimintamenot	-15 453	-4 504	29
Toimintakate	-13 940	-2 852	20

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Elinikäinen oppiminen			
Toimintatulot	2 158	1 014	47
Toimintamenot	-8 076	-2 352	29
Toimintakate	-5 918	-1 339	23
Musiikkiopisto			
Toimintatulot	1 047	557	53
Toimintamenot	-4 724	-1 392	29
Toimintakate	-3 678	-836	23
Kuvataidekoulu			
Toimintatulot	322	157	49
Toimintamenot	-1 210	-371	31
Toimintakate	-888	-214	24

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Toimialan talousarvio toteutui alkuvuonna suunnitellusti. Ennusteessa poikkeamaa talousarvioon aiheuttavat hanketoiminnan muutokset sekä budjetoitua korkeampina toteutuvat vuokrat, joiden vaikutus on noin miljoona euroa. Lisäksi ennusteessa tuloja pienentää hieman budjetoitua pienempänä toteutuvat maksutuotot liikunnassa. Irtaimen investointien ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisena. Toimialan sitovat tavoitteet toteutuvat ennusteen mukaan pääosin suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen 2024

Tarkasteluajanjaksolla toimialan talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Vuoden lopun ennusteessa poikkeamaa talousarvioon aiheuttavat hanketoiminnan muutokset sekä budjetoitua korkeampina toteutuvat vuokrat. Lisäksi ennusteessa tuloja pienentää hieman budjetoitua pienempänä toteutuvat maksutuotot liikunnassa. Ennusteessa hanketoiminnan vaikutus toimintatuloihin on tällä hetkellä 0,6 milj. euroa ja toimintamenoihin 0,7 milj. euroa. Vuokrat kasvattavat toimintamenoja 1,02 milj. euroa. Vuokrien kasvu johtuu pääosin korkojen vaikutuksesta VTK-kiinteistöjen vuokriin.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaihe oli alun perin 1.4.-21.4.2024. Viertolan ampumavälikohtaus 2.4. vaikutti äänestyksen markkinointiin ja toteutukseen, joten äänestysaikaa jatkettiin 28.4. asti.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueella on ratkottu saunapalveluiden haasteita, joihin ovat vaikuttaneet kylmä ja pitkä talvikausi sekä vaihtelut saunojen ja käyttöveden lämpötiloissa. Saunatilat on rakennettu vuosikymmeniä sitten eikä niitä ole alun perin mitoitettu nykyisenlaiselle suosiolle. Toiminnan suunnittelussa on keskitytty kesäkauden palveluiden ja tapahtumien tuottamiseen.

Tapahtumakalenterin kävijämäärä kasvaa suunnitellusti. Kalenteriin tehdään säännöllistä markkinointia. Sitovien tavoitteiden sanamuoto “kävijämäärä kalenterin etusivulla” on harhaanjohtava. Laskemme kävijämäärää koko kalenterissa, emme vain etusivulla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) (ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema, ks. www.vantaa.fi/MEK) vuosille 2023–2025 on toteutunut melko hyvin vuoden 2024 ensimmäisellä kvartaalilla. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 18 toteutui täysin (75 %) ja 6 toteutui osittain (25 %).

Kulttuuri- ja kirjastopalveluissa Vantaa 50-juhlavuoden toteutus on alkanut suunnitelmien mukaan. Kaupunginmuseon ja taidemuseo Artsin juhlavuoden näyttelyt ovat houkutelleet hyvin kävijöitä. Håkansbölen päärakennuksen peruskorjaukseen liittyvä suunnittelu etenee aikataulussa. Kartanoalueen palveluja kehitetään toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kirjaston fyysisten käyntien ja lainaustoiminnan määrä on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Lukemisen edistämisen hankkeet ovat käynnissä suunnitelmien mukaan. Sähköisten palveluiden (uusi Helmet-sivusto) uudistaminen etenee.

Vantaan kulttuurilapset -toiminta on toteutunut suunnitellusti. Alkuvuoden aikana toimintaan on osallistunut 718 lasta perheineen 66 tapahtumassa. Lastenkulttuurikeskus Toteemin peruskorjaus Myyrmäessä valmistuu huhtikuussa 2024 ja toiminta uusituissa tiloissa saadaan käyntiin toukokuussa. Tempo-toiminnassa on viiden kouluorkesterin lisäksi käynnistetty Tempo-kuoron toiminta Jokiniemen koulussa. Dickursby skolanin Tempo-orkesterille saatiin ulkopuolinen rahoitus Svenska kulturfondenilta ja siellä aloittaa uusi orkesteri syyslukukaudella 2024.

Liikuntapalveluiden palvelualueella Vantaan ensimmäinen liikkumisohjelma on valmistunut ja sen toimeenpano on alkanut. Liikkuva Vantaa -ohjelmalla halutaan ratkoa liikkumattomuuden haasteita ja tukea vantaalaisten fyysistä aktiivisuutta.

Martinlaakson uimahalli on ollut kiinni peruskorjauksesta johtuen. Uimahallin, kuntosalin ja ohjatun liikunnan tulot ovat jääneet toteutumatta alkuvuonna. Hakunilan uimahallin kuntosali on ollut kiinni alkuvuoden vesivahingosta johtuen. Tulot kuntosalista ja ohjatusta liikunnasta ovat jääneet toteutumatta.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueella on alkuvuodesta keskitytty uusien palveluavauksien edistämiseen sekä akuutteihin yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Uusia palveluavauksia on saatu edistettyä suunnitellusti (katutyö, uudet järjestönuorisotilat, järjestöjen kanssa yhteistyössä edistetyt hankkeet kuten GettoGym ja laajemman toimenpidesuunnitelman luominen). Palvelualueen kehittämistyö tulevaisuuden vision edistämisessä on edistynyt suunnitellusti ja ensimmäinen versio siitä valmistuu tämän vuoden aikana.

Operatiivisessa toiminnassa palvelualuetta haastaa kaupunginosien turvallisuuteen liittyvät kysymykset. Nuorten ja aikuisten häiriökäyttäytyminen, joka kohdentuu erityisesti tiettyihin kaupunginosiin, haastaa koko palvelualuetta ja sen toimintoja. Palvelualueen henkilöstötilanne on tällä hetkellä suhteellisen hyvä, joten palveluiden kyky vastata haasteisiin omalta tontiltaan on resurssoinnin mukainen. Erityisesti kaduilla oleva tilanne alkaa olemaan paikkapaikon jo sen verran haastava, että lisää tukea muilta organisaatioilta (poliisi, hyvinvointialue) tullaan tarvitsemaan.

Operatiivisen toiminnan toimintaluvut ovat pysyneet suurin piirtein normaalilla tasolla. Myyrmäen alueella on laskua nuoremmissa kävijöissä, joka on liitetty Myyrmäen keskustan turvallisuustilanteeseen. Nuorten aikuisten palveluissa asiakasmäärät ovat hyvällä tasolla. Nuorten aikuisten huonokuntoisuus on aktiivisesti puheissa. Asukastilatoiminnassa asukkaiden mielenterveyteen ja päihteidenkäyttöön liittyvät kysymykset ovat säännöllisesti keskusteluissa. Asukastiloilta tehdään eniten Tutka-ilmoituksia koko palvelualueelta.

Aikuisopistossa kansalaisopiston opintopistekurssien valikoimaa laajennetaan ja kurssitoimintaa kehitetään kuntalaisten toiveiden suunnassa. Maahanmuuttajakoulutusta ja aikuisten perusopetusta laajennetaan ja kehitetään edelleen vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin. Laajentamista mahdollistetaan mm. toukokuun alusta käyttöön otettavan Kultarikontien opetuspisteen lisätiloilla.

Musiikkiopiston opetustarjonta laajenee kattamaan myös yleisen oppimäärän mukaista opetusta syksyllä 2024. Pedagogisen strategian kehitystyö on käynnistetty opettajakunnan kanssa. Pedagogista kehittämistä vahvistetaan erilaisin kokeiluin ja

koulutuksin. Johtamista tuetaan ja kehitetään erilaisilla valmennuksilla ja koulutuksilla.

Kuvataidekoulu laittaa tarjolle uusia opetusryhmiä ja tarjontaa laajennetaan myös viikonlopuille. Oppilashakuaikana on ollut nähtävissä, että oppilaaksi hakevien määrä ikäluokassa 9–11 vuotta on aikaisempia vuosia vähäisempää. Harrastuspolkujen mahdollistaminen esim. Harrastusten Vantaasta taiteen perusopetukseen nähdään tärkeänä kehittämiskohteena.

Harrastusten Vantaan toiminnan saavutettavuutta kehitetään edelleen, ja yhtenä toimenpiteenä harrastusmahdollisuuksia tarjotaan jatkossa myös paja- ja etappiluokille. Lisäksi etsivä harrastustoiminta integroituu osaksi koordinaatiotiimiä ja laajenee uuden kauden alkaessa kattamaan koko kaupungin. Syksyllä 2024 Opetushallituksen rahoittaman koulujen kerhotoiminnan rahoituksen koordinointi siirtyy myös osaksi Harrastusten Vantaan toimintaa.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2023	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
TOIMINTATULOT	265 612	289 612	88 204	30	287 402
TOIMINTAMENOT	-252 030	-248 259	-84 026	34	-257 459
TOIMINTAKATE	13 583	41 353	4 178	10	29 943

Palvelualueittain toteuma

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kaupunkiympäristö yhteensä			
Toimintatulot	**289 612**	**88 204**	**30**
Toimintamenot	**-248 259**	**-84 026**	**34**
Toimintakate	**41 353**	**4 178**	**10**
Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**5 976**	**1 592**	**27**
Toimintamenot	**-16 356**	**-4 705**	**29**
Toimintakate	**-10 380**	**-3 113**	**30**
Kaupunkiympäristölautakunta			
Toimintamenot	-167	-35	21
Toimintakate	-167	-35	21
Yhteiset palvelut			
Toimintatulot	0	0	
Toimintamenot	-2 725	-695	26
Toimintakate	-2 725	-695	26
Kaupunkirakenne ja ympäristö			
Toimintatulot	5 976	1 592	27
Toimintamenot	-13 464	-3 975	30
Toimintakate	-7 488	-2 383	32
Kaupunkitilalautakunta yhteensä			
Toimintatulot	**283 636**	**86 612**	**31**
Toimintamenot	**-231 903**	**-79 321**	**34**
Toimintakate	**51 733**	**7 291**	**14**
Kaupunkitilalautakunta, bruttoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	71 984	15 356	21
Toimintamenot	-133 482	-44 286	33
Toimintakate	-61 498	-28 930	47
Kaupunkitilalautakunta			
Toimintamenot	-80	-19	24
Toimintakate	-80	-19	24

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%
Kadut ja puistot			
Toimintatulot	27 134	5 301	20
Toimintamenot	-42 284	-15 684	37
Toimintakate	-15 150	-10 383	69
Joukkoliikenne			
Toimintatulot	11 954	4 099	34
Toimintamenot	-62 500	-19 577	31
Toimintakate	-50 546	-15 477	31
Kiinteistöt ja tilat			
Toimintatulot	32 896	5 956	18
Toimintamenot	-28 618	-9 007	31
Toimintakate	4 278	-3 050	-71
Kaupunkitilalautakunta, nettoyksiköt yhteensä			
Toimintatulot	211 652	71 256	34
Toimintamenot	-98 421	-35 035	36
Toimintakate	113 231	36 221	32
Kiinteistöt ja tilat netto			
Toimintatulot	206 105	68 899	33
Toimintamenot	-93 323	-32 626	35
Toimintakate	112 782	36 273	32
Varikko			
Toimintatulot	5 547	2 357	42
Toimintamenot	-5 098	-2 409	47
Toimintakate	449	-52	-12

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat taulukossa on rasteroitu.

Alkuvuotta 2024 on leimannut yhä asuntorakentamisen matalasuhdanne, mikä on vaikuttanut toimialan tuloihin ja kaavahankkeiden etenemiseen. Kaupungin omat investoinnit ja kärkihankkeet ovat kuitenkin edenneet: merkittävimpänä Vantaan ratikan rakentamisallianssien hankinta, joka etenee neuvotteluvaiheeseen tarjoajaryhmittymien kanssa touko-kesäkuun aikana. Valtion ja kuntien välisten MAL-neuvotteluiden ratkaisua odotetaan.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevä henkilöstö muuttaa uusiin toimitiloihin vuoden 2024 lopussa. Lauri Korpisen katu 9:ssa sijaitsevassa modernissa toimitilassa työskentelee noin 435 työntekijää, kunnes koko kaupungin yhteinen toimitila Tikkurilaan valmistuu. Huhtikuussa käynnistyi kaupunkipyöräkausi, joka Vantaa 50-juhlavuoden kunniaksi on tänä vuonna maksuton. Luonnon monimuotoisuus on esillä vastavalmistuneen luontopositiivinen Vantaa -toimintasuunnitelman ja niittyjen teemavuoden muodossa.

Toimialan käyttötalouden toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion yhteensä 2,2 milj. euroa ja toimintakulujen ylittävän talousarvion yhteensä 9,2 milj. euroa. Investointimenojen arvioidaan alittavan talousarvion 20,5 milj. euroa. Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan pääosin.

Talousarvion toteutuminen 2024

Asuntotontteja kerrostalo- tai rivitalotuotantoon ei ole myyty tai vuokrattu yhtään kappaletta vuoden 2024 aikana. Vain yksi omakotitontti on myyty. Uudisasuntojen heikko kysyntätilanne vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Maanmyyntivoittojen ennustetaan alittuvan 4,5 milj. euroa.

Toimitilajohtamisen käyttötalouden palvelujen ostoissa ei ole huomioitu Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle maksettavia kiinteähintaisia maksuja täysimääräisinä. Tältä osin vaje on 1,5 milj. euroa. Lisäksi teknisten järjestelmien ylläpidon palvelujen ostoille tulee varata 0,4 milj. euroa kustannusten nousun vuoksi. Ennakoitavissa oleva lisämäärärahan tarve on yhteensä 1,9 milj. euroa.

Ulkoisten vuokratuottojen arvioidaan ylittyvän 4,2 milj. euroa pääosin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (VAKE) vuokrien osalta. VTK Kiinteistöt Oy:n vuokrankorotusten ja ylläpitovuokran tasoituslaskun sekä aiemmin budjetoimattomien ulkoisten vuokrien muutosten vuoksi KIHAn nettoyksiköiden sisäiset vuokratuotot ylittyvät 2,6 milj. euroa ja ulkoiset vuokrakulut 7,6 milj. euroa. Lämmityskulujen ylitysennuste on 1,4 milj. euroa.

Haastavat talviolosuhteet ovat kasvattaneet katukunnossapidon alkuvuoden kuluja. Kustannustason nousu näkyy erityisesti urakoitsijoiden hinnoittelussa sekä poltto- ja raaka-aineiden hinnoissa. Päällysteiden korjaaminen ja Korson uusi alueurakkasopimus aiheuttavat myös lisäkustannuksia. Kunnossapidon määrärahakorotustarve on 2,0 milj. euroa. Maanläjitysmaksutulot ovat romahtaneet erityisesti asuntorakentamisen hiipumisen myötä. Jos loppuvuosi jatkuu samanlaisena, tulotavoitteesta jäädään 1,4 milj. euroa.

Helsingin seudun liikenteelle (HSL) maksettavaksi kotikuntaosuudeksi ja koululaisryhmien matkojen kuluiksi arvioidaan tällä hetkellä 58,4 milj. euroa. Joukkoliikenteen toimintakulujen ennustetaan täten alittavan talousarvion 3,7 milj. euroa.

Rakennusvalvonnan toimintatuottoihin ennustetaan 3,2 milj. euron alitusta. Talouden matalasuhdanteesta johtuva investointien vähäisyys sekä asuntokaupan tyrehtyminen varsinkin uudistuotannon osalta on heijastunut etenkin asunto- mutta myös muuhun rakentamiseen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Tikkurilan osaamiskampuksen kaava on vahvistunut ja alueen infran rakentaminen alkaa syksyllä. Aviapoliksessa uuden lukion suunnittelu on käynnissä, ja uusi Ilmailumuseo sai valtion rahoituksen. Kivistön suuralueella Katrinebergin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu on käynnissä. Myyrmäessä kaupunkikulttuuritalon kaavahanke on alkanut. Korson ja Koivukylän alueita palveleva Elmon uimahallin rakentaminen alkaa kesällä. Hakunilaan on valmisteltu alueen kulttuuri- ja urheilukohteet yhdistävää kokonaissuunnitelmaa. Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat valmistuivat helmikuussa, ne kokoavat keskustojen ajankohtaiset hankkeet yhteen. Suunnitelmat on julkaistu kaupungin verkkosivuilla.

Tikkurilan osaamiskampushankkeen asemakaava on saanut lainvoiman huhtikuussa 2024. Alueelle on hyväksytty toteutettavaksi vähähiilinen alue-energiaverkko. Katusuunnitelmaluonnokset on hyväksytty ja toteutussuunnittelu on parhaillaan meneillään, katusuunnitelmissa toteutuu resurssiviisaus ja katuvihreän runsaus. Koulukampuskorttelin suunnittelu on käynnistynyt. Koulukampuksen käyttäjien Varian, Tikkurilan lukion ja Aikuisopiston kanssa on työstetty yhteiskäyttöisten tilojen koulukampusta.

Aviapoliksessa Ilmailumuseo on saanut valtion rahoitusta 8,5 milj. euroa. Hankekehitysvaihe on käynnissä ja rakennuttajakonsultin kilpailutus on käynnissä. Elmon urheilupuiston toteuttaminen alkaa uimahallin rakentamisen osalta keväällä 2024.

Keskustojen kokonaiselinvoimaluku on palannut pandemiaa edeltävälle tasolle. Vantaan kokonaiselinvoima nousi 3,872:een. Nousuun vaikutti eniten kaupan keskittymien elinvoiman kasvu. Vetovoimaisin keskuksista on Tikkurila. Eniten elinvoimaansa kasvatti Kivistö, jossa avattiin kauppakeskus Kivis.

Vantaalle on valmistunut 26.4.2024 mennessä yhteensä 504 asuinhuoneistoa, joista 445 kerrostaloihin ja 59 pientaloihin. Valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut yhteensä 72 ja 92 asuntoa on rakenteilla. Niiden arvioidaan

valmistuvan vuoden 2024 aikana. Uutta asuinkerrosalaa on kaavoitettu 1 600 k-m². Pientalo-ohjelman toimenpiteet 2024 keskittyvät pientalojen asemakaavoitukseen. Lisäksi on käynnistetty Katrinebergin arkkitehtikilpailu ja kartoitus pientaloalueista.

Ratikan rakentamisen mahdollistavien asemakaavojen edistäminen on edennyt ja nähtävillä on ollut 20/21 kaavaa. Tähän sisältyy Koivuhaan kaava, joka on tulossa vielä tarkistettuna uudelleen nähtäville. Hyväksyttyjä kaavoja on 16/21, ja niistä 13 on lainvoimaisia. Vuoden 2024 työohjelmassa näkyvät korostuneesti ratikan varren kestävän kasvun vyöhykkeelle sijoittuvat asemakaavat ja kaavarunkotasoiset suunnitelmat, joista on alku vuodesta hyväksytty Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteet.
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohankkeen kaavoitus käynnistyi. Laajasti osallistettuun kaavahankkeeseen kuuluu myös harrastustoiminnan käyttöön tuleva Opistotalo ja maanalainen pysäköintilaitos sekä Paalutori ja Iskostie.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä oli valmiina 14 kpl ja ei aloitettuja 26 kpl. Resurssiviisauden tiekarttaa toteuttava alueellisen energiapalvelumallin kehittämisen hanke (ENPA) käynnistyi ja siihen valittiin kohteeksi Oppimiskampus. Ekologisten verkostojen selvitys valmistui alkuvuodesta. Selvitys on osa Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK 0050 -työtä. Luontoviisas Vantaa 2030 -raportti hyväksyttiin ja Vantaan luontojalanjäljen laskenta käynnistyi. Vihreä ja virtaava Vantaa – viherrakenteen kehityskuva YK 0050 valmistuu huhtikuun aikana.

Kaupunginhallitus on vapauttanut vuonna 2022 noin 150 vapaarahoitteista yksittäistä asuntoa myyntiin. Päätöksen mukaisesti asuntoja on myyty aluksi yksittäin ja loppusalkku oli tarkoitus myydä vuoden 2024 aikana. Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen lykätä loppusalkun myyntiä parempaan markkinatilanteeseen. Yksittäisten asuntojen myyntiä kuitenkin jatketaan. Loppusalkun myyntihinnan maksimoimiseksi on käynnistetty toimenpiteet asuntojen käyttöasteen nostamiseksi. Salkkuihin kuuluvista asunnoista on myyty yhteensä noin 30 kappaletta, joista alkuvuoden 2024 aikana yhteensä 8 yksittäistä asuntoa. Näiden 8 asunnon velattomat kauppahinnat olivat yhteensä 1 060 000 euroa.

Kaupungin tavoitteena on ollut myydä emokaupungin omistuksessa olevat täysin tai suurimmaksi osaksi 1.1.2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintaan vuokrasopimuksen nojalla siirtyneet kohteet (rakennukset maanvuokraoikeudella ja keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet) vuoden 2024 aikana. Myynnin edellytyksenä on, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sitoutuu kohteisiin pitkin

vuokrasopimuksin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma hyväksytään huhtikuun lopussa 2024 aluevaltuustossa, jonka jälkeen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella on heidän mukaansa mahdollisuus neuvotella pitkistä vuokrasopimuksista. Pitkät vuokrasopimukset edellyttävät kuitenkin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen puolelta niiden lisäämistä valtiolle hyväksyttäväksi esitettävään investointisuunnitelmaan. Investointisuunnitelma käsitellään loka-joulukuussa hyvinvointialueen aluehallituksessa ja aluevaltuustossa ja lähetetään sen jälkeen valtioneuvoston hyväksyttäväksi (VM, STM ja SM). Näin ollen investointisuunnitelman hyväksyttäminen mennee vuoden 2025 puolelle eli pitkiin vuokrasopimuksiin ei saatane allekirjoituksia tämän vuoden puolella. Tämä tulee viivästyttämään näiden kohteiden myyntiä. Kohteille, jotka eivät kuulu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkkoon, kaupunki etsii muuta käyttöä. Nämä kiinteistöt jäävät joko kaupungin omaan käyttöön tai niistä luovutaan kaavakehityksen kautta.

Kaupunki myi Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 milj. euroa. Samassa yhteydessä myytiin VAV:lle tontti, jolla As Oy Vantaan Sepänpuiston rakennukset sijaitsevat kauppahintaan 1,64 milj. euroa. Sipoon Mölandetin saaressa sijaitsevan neljän kiinteistön julkinen myynti käynnistyy kevään/kesän 2024 aikana.

Yritystontteja ei ole luovutettu alkuvuonna, mutta yritystonttitiedusteluja on liikkeellä useita. Yritystonttialueiden asemakaavat eivät ole edenneet odotetusti. Osana yleiskaavan toteuttamisohjelmaa laaditaan työpaikka-alueselvitys, joka valmistuu 2024.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmistä (RYTJ) tuli voimaan vuoden 2024 alusta. Laki velvoittaa kuntia toimittamaan tietoja valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään. Vantaa osallistuu tänä vuonna kumppanitestaushankkeeseen, jossa mm. testataan tiedon siirtymistä Matti-järjestelmästä RYHTI-järjestelmään sekä kehitetään tietomalleja vastaamaan valtakunnallisia vaatimuksia.

Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025 ja valmistautuminen tähän on käynnissä. Hallitusohjelman mukaiset muutokset (ns. rakentamislain korjaussarja) ovat ympäristöministeriössä valmisteilla. Tämänhetkisen tiedon mukaan osa muutoksista tulee voimaan 1.1.2025 ja osa (mm. rakentamislupakäsittelyn takuuaikataulu) 1.1.2026. Tietojen toimittaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään siirtyy alkaen 1.1.2029.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on uudistumassa hallitusohjelman mukaisesti alueidenkäyttölaiksi, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026. Vantaa edustaa C6 kaupunkeja lakia valmistelevassa työryhmässä.

Kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisen kiinteistöjen ja maankäytön hankeyhteistyön rakenteita ja toimintatapaa valmisteltiin alkuvuonna. Hankeyhteistyön keskeisinä tavoitteina on yhteisesti edistää hankkeita niin uudisrakentamisen kuin olemassa olevien toimitiloja osalta sekä sovittaa yhteen kaupungin ja hyvinvointialueen palveluverkot. Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelma valmistui huhtikuun 2024 lopussa.

Kuusijärven uuteen hallintomalliin on tarkoitus siirtyä vuoden 2025 alkuun mennessä. Yhteistyötä kaupunkikulttuurin kanssa uuteen hallintomallin siirtymisestä on käynnistelty.

HSL:n matkustajamäärät ovat noin 14 prosenttia vuotta 2019 pienempiä. Kahden vyöhykkeen lipunhinnat ovat laskeneet vuodesta 2023. Lakot ovat vaikuttaneet joukkoliikenteeseen yksittäisinä päivinä. Pääradalla tehdään vaihteistomuutoksia huhti-lokakuun aikana, jonka myötä junat kulkevat harvennetulla vuorovälillä. Vantaan juhlavuotta juhlistetaan kaikille ilmaisilla Vantaan kaupunkipyörien käyttöoikeuksilla.

Infran omaisuudenhallinnan tehostamiseksi on katujen ja puistojen palvelualueella määritelty omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja strategiset tavoitteet.
MATTI:ssa on otettu tuotantotestaukseen automaattisen laskutuksen SAP-integraatio, vuonna 2024 saadaan käyttöön ensimmäinen osa noin viidelle eri prosessille. Tämän jälkeen käynnistyy vaihe kaksi, jossa mukaan tulee useita muita toimialan prosesseja. Lupapisteen sähköisen asioinnin ja MATTI-integraation laajentaminen on saatu testaukseen. Omien lukuisten MATTI-pohjaisten karttapalveluiden (esim. intranet, extranet, käyttäjäryhmäkohtaiset ja ulkoiset karttapalvelut) kehittäminen on aloitettu, joka mahdollistaa ostopalveluista irtautumisen.

RAHASTOT

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin Kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan 106 908 407,58 euroa. Lainasaamisten määrä oli 63 592 170,34 euroa. Arvio vuoden 2024 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 3 956 406,05 euroa ja koroista 2 918 763,55 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä vuoden 2024 alussa on 43 316 237,24 euroa.

Loppuvuonna 2023 rahastosta myönnettiin uusi laina määrältään 2 010 000 euroa, joka nostettiin tammikuussa 2024.

Vahinkorahasto

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 619 000 euroa, josta noin 13 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 16 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 590 000 euroa vakuutusmaksuja.

Toteutumistietojen perusteella käyttösuunnitelman arvioidaan toteutuvan.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2024	TOT 1-4	TOT-%	Ennuste
INVESTOINTITULOT	**6 000**	**2 107**	**35,1**	**7 028**
Rakentaminen	**-103 000**	**-15 280**	**14,8**	**-81 506**
Uudisrakentaminen	-53 110	-6 262	11,8	-35 630
Korjausrakentaminen	-48 570	-8 776	18,1	-44 556
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-1 320	-243	18,4	-1 320
Aineeton omaisuus	**-7 000**	**-2 069**	**29,6**	**-7 300**
Julkinen käyttöomaisuus	**-54 000**	**-8 777**	**16,3**	**-54 000**
Liikennealueet	-32 430	-5 760	17,8	-32 065
Urheilualueet	-1 250	-210	16,8	-1 050
Virkistysalueet	-640	-86	13,4	-1 040
Ympäristörakentaminen	-9 080	-1 304	14,4	-9 245
Yhteishankkeet	-1 600	-307	19,2	-1 600
Vantaan ratikka	-9 000	-1 111	12,3	-9 000
Irtain omaisuus	**-7 070**	**-1 482**	**21,0**	**-8 020**
Kiinteä omaisuus	**-24 000**	**-6 083**	**25,3**	**-24 000**
Osakkeet ja osuudet	**-3 300**	**-2**	**0,1**	**-3 300**
INVESTOINTIMENOT	**-198 370**	**-33 694**	**17,0**	**-178 126**
INVESTOINNIT NETTO	**-192 370**	**-31 587**	**16,4**	**-171 098**

Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan määrärahat noin 21,5 milj. euroa.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2024 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 17,5 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai osin myös odotettua edullisimmista tarjouksista. Hankkeista Elmon uimahalli, Karhunkierroksen päiväkoti, Kanniston koulun II-vaihe (halvempi tarjous), Kuusijärven rakennukset ja Lentolan päiväkoti sisältävät suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen

etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarauksiin. Rakentamisvaiheen viiveitä on syntynyt rakentamisen markkinatilanteen häiriöistä, mm. materiaalien saatavuusongelmien takia.

Ensimmäisellä osavuosikatsausjaksolla valmistuivat Pesäpuun päiväkoti ja Latupuiston päiväkoti. Rakennusvaiheessa olivat Kanniston koulu II-vaihe ja Mårtensdals bildingsrum päiväkoti sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Elmon uimahallin rakentaminen oli alkamassa.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen päiväkoti, Kuusijärvihankkeen rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus, Lentolan päiväkoti, Matarin päiväkoti, Puutarhatien päiväkoti, Sotungin lukiopaviljonki, Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu), Varia Hiekkaharju laajennus ja peruskorjaus sekä Vaskivuoren lukion laajennus.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Asukastupa Leinelä, Aviapoliksen asukastilat, Aviapoliksen uusi nuorisotila, Aviapoliksen yhtenäiskoulu sekä liikuntahalli ja päiväkoti (Muuran hanke), Kaskelan I päiväkoti, Kivistön II ja III päiväkodit, Paviljonki Kielo, Suitsikujan korvaava päiväkoti, Tikkurilan toimitilahanke ja Viherpuiston päiväkoti.

Tulevien vuosien investointiesitysten edistämiseksi esiselvitysvaiheessa oli Korson ja Koivukylän alueiden päiväkotiverkkoselvityksen päivitys.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa oli Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Tikkurilan osaamiskampus ja Varia Hiekkaharjun peruskorjaus. Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista rakennusvaiheessa oli Sotungin lukion paviljonki.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentaminen työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 4 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat muodostavat Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu sekä Vaskivuoren lukio. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyvät joko hankealoituksen siirtymisestä

myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksia poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Rakennusvaiheessa olivat mm. Hakunilan lisäoppimistilat, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2, Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Nissaksen päiväkodin ja Piilipuun päiväkodin sekä Seutulan päiväkodin osittaiset peruskorjaukset sekä Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä.

Suunnitteluvaiheessa olivat Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus, Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kaupungintalon varavoimahanke, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2, Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Varia Myyrmäen toimipisteen sisäilmakorjaukset ja Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Lehtikuusen koulun Havu rakennus, Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus ja Tikkurilan kirjastotalo.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa, Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetoidun 3,5 milj. euroa mukaisesti.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Toteutuneita kustannuksia on kertynyt vain vähän tässä vaiheessa vuotta. Budjetti on koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten

perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euron budjetin mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointeja on toteutunut 2 milj. euroa. Investointiohjelman ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti vuoden loppuun mennessä. Ohjelma etenee vauhdikkaasti ja taloudellisesti. Vuoden keskeisimmät hankkeet ja projektit ovat: Digione, Matti -järjestelmä, TE2024 -uudistus, Vasa-järjestelmä, sekä kaupungintalon uusi kokousjärjestelmä. Lisäksi tiedolla johtamisen ratkaisuihin panostetaan merkittävästi. Alkuvuonna Digione hankkeessa on saatu valmiuksia ottaa uusi järjestelmä loppuvuonna käyttöön ja Matti -järjestelmän jatkokehitysprojektissa saatiin täydennettyä järjestelmän toiminnallisuuksia. Alkuvuonna lisäksi suljettiin projekteja, joiden myötä tuotiin kuntalaisille paremmat tavat etsiä harrastuksia, vantaa.fi:n toiminnallisuuksia ja kehittää kaupungin sisäistä toimintaa.

Julkinen käyttöomaisuus

Useat tälle vuodelle ajoitetut julkisen käyttöomaisuuden rakentamishankkeet käynnistyvät vasta syksyllä suunnitelmien viivästyttyä. Merkittävimpiä alkavia liikennealueiden hankkeita ovat Laurintien, Vihertien, Lehmustontien ja Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä alkavia kohteita ovat Tikkurilan jokirannan itäosa, Annefredinpuisto ja Rälssipuisto sekä Paalukylänpuisto. Urheilualueista alkavia hankkeita ovat Kenraalinkenttä ja Virtapuiston kenttä. Virkistysalueiden osalta alkavia hankkeita ovat Kormuniitynojan latusilta ja Kuusijärven esteetön uimapaikka. Yhteishankkeena valtion ja Sipoon kanssa toteutetaan Lahdentien jalankulku- ja pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoontien välillä.

Ratikan suunnittelu jatkuu ja molempien rakentamisallianssien kilpailutukset etenevät neuvotteluvaiheeseen tarjoajaryhmittymien kanssa touko-kesäkuussa siten, että hankintapäätökset voidaan tehdä elokuussa. Allianssien kehitysvaiheen on tarkoitus käynnistyä syyskuussa, kun valtion rahoitus hankkeelle on varmistunut ja hallinto-oikeus on käsitellyt valitukset. Vuonna 2024 käynnistyvien valmistelevien rakennustöiden laajuus selviää vasta kehitysvaiheessa, joten rakentamisesta syntyvien

kulujen arviointi loppuvuodelle on haastavaa. Investointimenojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin on Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen varattu 50 000 euroa, josta on toteutunut tähän mennessä 5 prosenttia.

Kasvatuksen ja oppimisen irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen investointien määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin on Kaupunkitilalautakunta hyväksynyt 0,55 milj. euron korotuksen 20.3.2024. Taajamatraktorin ja kairakoneen hankinnat oli alun perin budjetoitu vuodelle 2023, mutta toimitukset eivät toteutuneet vuonna 2023 toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan kalustamista varten esitetään 0,4 milj. euron määrärahakorotusta.

Kiinteä omaisuus

Kiinteää omaisuutta on hankittu noin 21 ha vapaaehtoisin kaupoin ja asemakaavan mukaisia lähivirkistysalueita osin myös lunastustoimituksin strategisesti merkittäviltä alueilta esimerkiksi Vaaralasta, Lapinkylästä ja Seutulasta. Alkuvuoden maanhankinnoista on merkittävä osa luonnon monimuotoisuutta ja resurssiviisautta turvaavia kohteita. Maanhankintamenojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti.

Vuoden 2024 talousarvioon on budjetoitu maa-alueiden kunnostukseen 3 milj. euroa. Maankunnostuksen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan esirakentamisessa on aloitettu useita investointikohteita. Maa-alueiden kunnostusmäärärahojen arvioidaan kuluvan budjetoidun mukaan.

Osakkeet ja osuudet

Ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana asunto-osakkeita myytiin yhteensä 1,7 milj. eurolla. Osakkeiden ostoja ei toteutunut vastaavana aikana.

HENKILÖSTÖ

Osavuosikatsauksen henkilöstömäärän raportointitapaa täsmennetään 30.4.2024 alkaen. Henkilöstölukuja ei ole saatavissa henkilöstöjärjestelmästä takautuvasti, joten vuosien 2023 ja 2024 luvut eivät ole keskenään täysin verrannollisia raportointitavan muutoksesta johtuen.

Lisäksi samasta ajankohdasta siirrytään myös palkkamenojen seuraamisesta henkilöstökulujen seurantaan. Henkilöstökulut sisältävät kaikki henkilöstölle maksettavat palkat ja palkkiot sivukuluineen pitäen sisällään myös luottamushenkilöiden saamat palkkiot. Henkilöstökulut 2023 ja 2024 ovat verrannollisia keskenään.

Henkilöstömäärä	**30.4.2023**	****30.4.2024**
Kaupunkistrategia ja johto	509	516
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	700	929
Kasvatus ja oppiminen	5 747	5 810
Kaupunkiympäristö	659	683
Yhteensä	***7 615**	**7 938**

* Vuonna 2023 sivuviranhaltijoiden henkilölukumääriä ei ole huomioitu henkilöstömäärien laskennassa toimialoittain tai henkilöstön kokonaismäärässä. Sivuviranhaltijoita oli tarkasteluhetkellä 30.4.2023 yhteensä 234 kappaletta.

** Vuodesta 2024 eteenpäin sivunviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelussuhteen tila ”Läsnä” eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 30.4.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivunviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 323 hengellä verrattuna edellisvuoteen. Vakituisten palvelussuhteiden määrä kasvoi 4 prosenttia ja määräaikaisten 2,7 prosenttia. Suurinta henkilöstömäärän kasvu on ollut Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkiympäristön toimialoilla.

Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 128,6 milj. euroa, joka on 11,8 milj. euroa (10,1 %) enemmän kuin viime vuonna (116, 8 milj. euroa).

Palkkoja on nostanut edellisvuodesta sekä henkilöstömäärän kasvu että kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut, huomattavat palkankorotukset että sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla oli huomattava palkkoja korottava vaikutus vuonna 2023.

Sopimuskorotusten lisäksi Vantaa käytti palkantarkistuksiin erikseen budjetoitua rahaa henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi, jonka kustannusvaikutus vuositasolla on miljoona euroa 1.8.2023 alkaen. Tämä erä suunnattiin pääasiassa varhaiskasvatuksen tehtäväkohtaisiin palkkoihin sekä toisaalta henkilökohtaisina lisinä toimialoilla jaettavaksi pitovoimaa vahvistamaan.

Henkilöstön saatavuus

Vuoden 2024 alussa varhaiskasvatushenkilöstön rekrytoinnissa on otettu käyttöön kaksi kertaa vuodessa tapahtuva keskitetty massahaku, jolloin kaikki avoimet vakanssit (varhaiskasvatuksen opettaja, - erityisopettaja ja -sosionomi) laitetaan hakuun. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytointi tapahtuu keskitetysti ympärivuotisesti. Massahakujen aikana yksittäisiä ilmoituksia ei avata. Hakijan toiveita kuunnellaan tarkasti ja ohjataan niiden mukaan haastatteluihin. Hakijalähtöinen lähestymistapa on herättänyt hakijoissa kiinnostusta ja kiitosta.

Kelpoisten opettajien määrissä on tapahtunut kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Keväällä 2024 kelpoisten erityisopettajien osuus on 73,5 prosenttia. Vuonna 2023 kelpoisten osuus oli 65 prosenttia. Kelpoisten varhaiskasvatusopettajien osuus oli vuonna 2023 56 prosenttia ja keväällä 2024 osuus on 58,2 prosenttia.

Työnantajamielikuvaa rakennettiin suunnitelmallisesti, erilaisten kokeilujen kautta ja #Vantaudu duunille ilmettä hyödyntäen. Ennakoivan rekrytoinnin näkökulmasta yhteistyötä on tiivistetty oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa. Uusia yhteistyömuotoja on kokeiltu ja yhteistyössä kehitetty. Vuonna 2023 erilaisiin opiskelija-/rekrytointitapahtumiin osallistuttiin aiempaa aktiivisemmin ja jalkauduimme myös uudenlaisiin tapahtumiin esim. valmistujaisiin.

Henkilöstön kehittäminen

Osaamisen kehittämistä viedään toimialoilla ja palvelualueilla eteenpäin laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Lisäksi alkuvuodesta on käynnistetty Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelma. Lisäksi strategian mukaista johtamista viedään keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla eteenpäin. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä. Lisäksi huhtikuussa pidettiin ylimmän johdon ja päällikköiden foorumit teemalla segregaatio ja ilmiöiden johtaminen.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisalusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiä.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä-keskustelujen kirjaamistyökalu, (entinen tulos- ja kehityskeskustelu), jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen kehittämisraha, jota toimialat ovat hakeneet lähijohtamisen ja työyhteisöjen kehittämiseen. Kohderyhmänä erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita sekä heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa.

Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointi-koulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennetaan laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Palvelualueet saavat myös lähtöpalautteet käyttöönsä. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen tukea kaupunkitasoisesti.

Työhyvinvoinnin ja työsuojelun arviointia ja tuloksia

Työterveyshuollon toimijoina jatkoivat vuodelta 2023 tutut Terveystalo ja Aava.

Ajalla 1–4/2024 sairauspoissaoloprosentti on 6,01 (lähde Hertta). Esihenkilön luvalla olevia sairauspoissaoloja on ollut 41,5 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista, kun vastaava luku viime vuonna oli 40 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista. Tuunatun työn päivien osuus suhteessa sairauspoissaolopäiviin ajalla 1–4/2024 on ollut 1,97 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 0,91 prosenttia. Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosentti on 1,12.

Yhteistyö Kevan kanssa on jatkunut tiiviinä kuten viime vuonnakin. Kevan Kestävää Työelämää -hankkeen osahankkeessa Data-analytiikan tueksi kehitetty työväline työkyvyttömyysriskin ennakointiin on esitelty Varhaiskasvatuksen johtoryhmälle. He toimivat ensimmäisenä käyttäjäkuntana, jolle on hankittu oikeudet ja opastus Kevan avaintietopalveluihin työvälineen käyttöön liittyen. Työkykyvalmentaja palvelun kokeilua päätettiin jatkaa myös vuonna 2024. Tämän vuoden pääpainoksi kuitenkin otettiin aiempaa aikaisempi hakeutuminen työkykyvalmentajan palveluiden piiriin, jotta hyödynnetään monialaista osaamista jo työkykyyn liittyvien haasteiden varhaisessa vaiheessa. Lisäksi Aavan tuottama Mielen voimalinja –palvelua on ollut mahdollista hakeutua matalalla kynnyksellä sekä pienryhmä mielen hyvinvoinnin tukemiseksi on toiminut menneen puolen vuoden ajan, ryhmä toteutettiin nyt kolmatta kertaa.

Viertolan alakoulussa huhtikuussa tapahtunut kouluampuminen näkyy tilastoissa Tutka-ilmoitusten kohonneina määrinä ja perusopetuksen henkilöstön sairauspoissaolojen nousuna. Tapahtuneessa osallisina olleiden ja kyseisen koulun muun henkilöstön tukemiseksi on toteutettu jo monenlaisia tukitoimenpiteitä ja tehty pitkäkestoisia suunnitelmia yhteistyössä työterveyden ja Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa. Lisäksi kaikkia muita kaupungin työntekijöitä, jotka kokivat tarvitsevansa tukea mielen hyvinvointiin tapahtuneen jälkeen, on ohjattu olemaan yhteydessä Aavan Mielen voimalinja -palveluun. Työyhteisöjen tukena ovat olleet myös työnohjauspalvelut.

Vuoden 2023 lopussa ja 2024 alussa työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan on saatu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI).

Sisäilmailmoitusten määrä on lisääntynyt etenkin kaupunkiympäristön toimialalla työskentelevien osalta, ja toimiala onkin päätynyt vuokraamaan uudet tilat toimialalla toimistotyyppistä työtä tekeville vuodenvaihteesta 2024/2025 alkaen. Epäasiallisen kohtelun selvittämisen tueksi on päivitetty selvittelyprosessia ja kilpailutettu työyhteisösovittelijoita haasteellisimpien tilanteiden selvittämiseen.

Työturvallisuusjärjestelmä Tutka ilmoitusten määrä on lisääntynyt etenkin työtapaturmailmoitusten osalta (lisäystä 15 % osin Viertolan tapahtumaan liittyen). Pientä lisäystä on ollut myös liittyen sisäilmasta oireita saavien ilmoituksiin. Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä on pysynyt edelleen korkeana. Uhka- ja väkivallan ennaltaehkäisyyn liittyen työsuojelu on tehnyt yhdessä kaupunkiturvallisuustiimin ja viestinnän kanssa kaksi videota osana #käyttäydy kunnolla -kampanjaa.

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT

Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosiraportissa raportoidaan näiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-30.4.2024. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien huhtikuun 2024 loppuun mennessä palauttamien Targetor-raportoinnin tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, minkä takia huhtikuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien sisällöstä johtuen raportoinnissa on vaihtelua yhtiöiden välillä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjauksen ja -valvonnan yksikkö.

Vantaa
Vanda

Vantaa

Sitovat tavoitteet OVK 1/2024

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talousarvion 2024 mukainen, -6,9 % vrt. TA 2023	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Ennusteen mukaan toimintakate heikkenee 9,1 %.	Tavoite toteutunee osittain.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuloslaskelmassa	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuloslaskelmassa toteutuu vähintään talousarvion 110 milj. euron suuruisena. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Ohjelman toimenpiteet toteutetaan osana vuoden 2024 käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimii vuoden 2024 kehysvalmistelun pohjana.	Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja rakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Tero Anttila	Asuntotontteja kerrostalo- tai rivitalotuotantoon ei ole myyty tai vuokrattu yhtään kappaletta. Yksi omakotitontti on myyty hintaan 193 000 euroa. Uudisasuntojen heikko kysyntätilanne vaikuttaa vahvasti kaupungin asuntotonttien myyntiin. Yritystontteja ei ole luovutettu vuoden alkuneljänneksellä.	Maanmyyntivoittoja on saatu huhtikuun loppuun mennessä vain 1,85 milj. euroa.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaisevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikohteiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähintään kaksi ulkopaikkakunnilla sijaitsevaa kiinteistöä on myyty.	Tero Anttila	Myyntiin vapautetuista noin 150 yksittäisestä asunnosta on myyty yhteensä noin 30 kappaletta, joista alkuvuoden 2024 aikana yhteensä 8 asuntoa. Loppusalkun myyntihinnan maksimoimiseksi on käynnistetty toimenpiteet asuntojen käyttöasteen nostamiseksi. Sipoon	Alkuvuonna on myyty yksittäisiä asuntoja 8 kpl. ja valmisteltu eri kohteiden myyntiä. Tiettyjen SoTe- ja PeLa-kiinteistöjen myynti edellyttää pitkiä vuokrasopimuksia VaKeHyvan kanssa. Omista päätösaikatauluistaan johtuen, VaKeHyva ei	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					Mölandetin saaren kiinteistöjen myyntivalmistelut etenevät, tavoitteena on myynti kesän alussa 2024.	todennäköisesti tule allekirjoittamaan vuokrasopimuksia ennen vuotta 2025. Myynti voi toteutua aikaisintaan vuonna 2025. Kaupunginhallitus on hiljentyneestä markkinatilanteesta johtuen 8.4.2024 päättänyt lykätä asuntojen loppusalkun myyntiä. Yksittäisten asuntojen myyntiä jatketaan. Mölandetin 4 kiinteistöä valmistellaan myyntiin kesäksi 2024.	
1.5 Konserniomistusten kokonaissuunnitelman edistäminen konserni-rakenteen tiivistämisen osalta markkinatilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten kokonaissuunnitelma hyväksytty konsernija-ostossa ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 aikataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvinvointialueen käytössä olevien kohteiden myyntiprosessin aloittamiseen valmistauduttu mm. due diligence aineiston koonnilla ja NDA-sopimuspohjan laatimisella.	Myyntiprosessia ei ole päästy aloittamaan, koska hyvinvointialueen kanssa ei ole saatu tehtyä pitkäaikaisia vuokrasopimuksia. As Oy Katriinanrinteen myyntiä ei voida käynnistää v. 2024 aikana, koska kohde osa Katriinebergin suunnittelukilpailualuetta. Tavoitteen toteutuminen hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen osalta on epävarmaa, koska on epävarmaa, milloin hyvinvointialueen kanssa voidaan tehdä pitkäaikaiset vuokrasopimukset. As Oy Sepänpuisto on myyty VAV:lle 01/2024.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi							
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Yli 300 päivää työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 62 %.	5223 (3/2024), 4,0 % (12/2022 työvoimasta)	Tavoite toteutunee osittain.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	2852 alle 30-vuotiasta työtöntä (12/2022),	2300, 8,2 %		Alle 30-vuotiaita työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat	3635 (3/2024), 13,0 % (12/2022 työvoimasta)	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
		10,2 % (12/2021 työvoima)			suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 62 %.		
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	5885 vieraskielistä työtöntä (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5500, 18,4 %		Vieraskielisiä työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistämissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 62 %.	7349 (3/2024), 22,0 % (12/2022 työvoimasta)	
2.2 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Tuettu yritysten kasvua eri toimenpitein mm. sijoittumispalveluiden, klusteritoiminnan sekä rekrytoinnin tuen kautta.	132,6 (Q3/2023)	Tavoite toteutunee täysin.
2.3 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Käyty aktiivisia keskusteluja 32 toimijan kanssa sijoittumisesta. Haastavassa taloustilanteessa suurten investointien ja sijoittumisten läpivieminen on pitkittynyt.	Yritystontteja ei ole luovutettu vuoden alkuneljänneksellä. Toukokuussa annettaneen kaksi tonttivarausta.	Tavoite toteutunee osittain.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyynnin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumisliidien määrä on kasvanut 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo ja Mari Kalmari	Elinvoimapalvelut on organisoitu uudestaan ja uusi organisaatio käynnistyy 1.5.2024. Seuraavat vaiheet yhteisen toimintamallin rakentamisessa jatkuvat.	Selvitystyö ja toimintamallin rakentaminen kesken.	Tavoite toteutunee täysin.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Tommo Koivusalo	Organisoitu tiimi ja aloitettu mallin rakentaminen.	Organisoitu elinvoimapalveluissa uusi tiimi keskittymään tämän tehtävän toteuttamiseen.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Tero Anttila	Aktiivista asiakasyhteistyötä.	Asuntoja valmistunut 504 kpl (tilanne 26.4.2024). Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 72 kpl.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.					
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Tero Anttila	Asemakaavahankkeita edistetään pääosin kaavoitusohjelman mukaisesti.	30.4.2024 mennessä on kaavoitettu 1 600 k-m2 uutta asumista.	
3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Tero Anttila	Aktiivista asiakastyötä.	Pientaloja valmistunut 59 kpl (tilanne 26.4.2024).	Tavoite ei toteutune lainkaan.
3.3 Vantaan 50 v. juhlavuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Juhlavuoden tapahtumatuotanto etenee suunnitellusti.	Vuoden 2023 osallisuuskyselyssä vuodenvaihteessa 2023-2024 kuuluvuuden tunnetta Vantaaseen tunsi 44,0 % vastaajista. Seuraava osallisuuskysely tehdään vuoden vaihteessa 2024-2025, jolloin voidaan mitata, miten juhlavuosi on vaikuttanut kuuluvuuden tunteeseen.	Tavoite toteutunee osittain.
	Vantaan juhlavuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhlavuoden päätapahtumia ja asuinaluetasolla järjestöjen organisoimia juhlavuositapahtumia.	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyvyyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille		Vantaan 50 -juhlavuoden päätapahtumia on suunniteltu kaikille suuralueille. Tapahtumat etenevät suunnitellusti. Kaupunginosiin suunniteltuja tapahtumia tilastoidaan seuraavaan toteutumaan, kun suurin osa tapahtuma-avustuksista on haettu.	Tapahtumat etenevät suunnitellusti.	
	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti		Vantaa 50 -juhlavuoden tapahtumia ja toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti.	
3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systeemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on laadittu työkalu, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtumatuotannossa.	Riikka Åstrand	Mm. kulttuurin vetovoimatapahtumiin (5 kpl) sekä Vantaa 50- juhlavuoden kahteen tapahtumaan on tekeillä vaikuttavuuden arviointi ja tapahtuma-analyysi (Salmi Eventlizer).	Mm. kulttuuritapahtumien luokitteluun ja vaikuttavuuden arviointiin on valittu työkalu ja tapahtumat, jotka arvioidaan ja analysoidaan	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	Vantaan tapahtumakalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	233 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla		Tapahtumakalenteriin tehdään kuukausittaista somemainontaa. Lisäksi yksittäisten tapahtumien mainonnasta ohjataan tapahtumakalenteriin.	Kalenterin kävijämäärä 1.1.-30.4. on 340 184 sivuvierailua. Tämä on 86 373 kävijää enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna. Sivuvierailuista etusivun vierailuja on 76 480. On kuitenkin syytä huomioida, ettei mittarina ole syytä pitää etusivun käyntikertoja, vaan koko kalenterin vierailuja.	
	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta tapahtumien järjestäjille laadittu	Suunnitelma laadittu	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla		Seitsemästä suuralueesta neljälle on kartoitettu sopiva paikka/paikat ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja tapahtuma-aluekortit ovat prosessissa (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila).	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa, mutta tapahtuma-aluekortteja ei ole vielä aloitettu.	
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus Alueen elinvoima: Vetovoima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Mainetutkimus + 0,1 Alueen elinvoima: Vetovoima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat) Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
		Vantaa tunnetaan vain nimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	
	Mainetutkimus Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Vantaa tunnetaan vain nimeltä. Markkinoinnin mittarit	Vantaa tunnetaan viihtyisänä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimus toteutetaan vuodenvaihteessa 2024/2025.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			ja yrittäjäystävällisyydestään.				
	Media- ja someseuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia. Jatkuva media- ja someseuranta ja -analyysi.	Vuoden 2024 mediaseuranta valmistuu alkuvuodesta 2025.	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut							
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritelty.	Susanna Taipale-Vuorinen	Asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi asetettu ohjausryhmä on käynnistänyt työnsä. Ohjausryhmässä on edustus kaikilta kaupungin toimialoilta. Ohjausryhmän tehtävänä on seurata ja ohjata Vantaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä.	Ohjausmallin osa-alueet on tunnistettu.	Tavoite toteutunee täysin.
4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnitelma ja sen mittarit	Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumukset kysely 2023. Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus (Finsote 2020): 20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Aktiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.	Riikka Åstrand	TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisen otannan hankintaa on arvioitu vuoden 2025 osalta.	Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia.	Tavoite toteutunee osittain.
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.lk tyt. 40,9 % poj. 37,2 %	Move! -mittauksen toimintakyvyn %-kokonaistulos paranee (laskee). Terveysliikuntasuositukset täyttävien %-osuus nousee.		Opettajien osaamista tuetaan Move!-koulutuksilla. Kouluissa harjoitellaan oppilaiden kanssa Move!-mittausten toteuttamista.	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	liikkumisohjelmassa käyttöönotettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data	8. lk tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)				5.lk tyt. 39,6 % poj. 34,6 % 8. lk tyt. 50,8 % poj. 39,6 % 5. lk oppilaiden sekä 8. lk poikien tulos on parantunut verrattuna edelliseen Move!-mittaukseen 2022.	
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttäjäpalautetta ja kehittämisideoita.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, palautteen ja kehittämisideoiden jättäminen on mahdollista suoraan harrastuspaikoilta.	Riikka Åstrand	Pilotin kohteeksi valittu Kuusijärvi. Palautteen keräämisen tavoitteita määritelty suunnittelupalavereissa. Palautteenkeräämisen pääasialliseksi menetelmäksi valittu kysely/lomake. Aloitettu kyselyn tarkempi suunnittelu.	Pilotin alustava aikataulu 1.6.-31.8.2024. jonka jälkeen arvioidaan toteutus. Pilotista saadaan mallia palautteen keruuseen muilla harrastuspaikoilla.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle							
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimuksien toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuunnitelmia, -sopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LANUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne	Merkittävät yhdyspintasuunnitelmat ja -sopimukset on kartoitettu ja toiminnassa. Myös yhteistyörakenteita on kartoitettu ja sovittu yhdessä HVA:n kanssa rakenne, jossa toimitaan. Yhteisistä tavoitteista ja strategisista linjauksista käyty keskusteluja.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			käsitelty johdon foorumeilla.		yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tilannetta on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4.		
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan							
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuosittain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Katri Kalske	Lukuseula toteutetaan 2.-luokkalaisille helmi-huhtikuun aikana. Lukuseulassa on otettu MPASS-kirjautuminen käyttöön, mikä helpottaa seulan käytännön toteuttamista.	Lukuseulan käyttö kouluilla jatkuu vielä huhtikuun loppuun asti ja kaupunkitasoiset tulokset saadaan kesäkuussa. Tavoitteessa mainittuun tulostasoon pääseminen on epävarmaa, sillä vuosittaiset tulokset ovat olleet laskusuunnassa. Oletettavasti tulokset ovat samankaltaisia kuin edellisessä mittauksessa. Varmemmat tulokset saadaan vasta kaupunkitasoisessa raportissa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yleistulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		Lukuvuoden 2023-2024 FUNA-arviointi 3.- ja 7.-luokkalaisille on saatu toteutettua syyslukukauden 2023 loppuun mennessä. Kaupunkitasoiset tulokset saadaan kevätlukukauden aikana.	FUNA-arviointiväline on todettu toimivaksi ja koulut ovat hyödyntäneet oppilaskohtaisia tuloksia opetuksen ja tuen suunnittelussa sekä toteuttamisessa.	
6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhtiössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksikölle kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle hetkellä virallista tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämään tutustumispaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksiköissään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämääntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksoilla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikkojen toteutumista seurataan työelämääntutustumissopimusten perusteella yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksolle työelämääntutustumispaikan. Näistä työelämääntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävää oppilaanohjausta peruskoulussa.	Katri Kalske ja Tommo Koivusalo	Perusopetuksen oppilaanohjaajat ohjaavat 9. luokan oppilaita opetussuunnitelman mukaiselle työelämääntutustumisjaksolle. Lisäksi nuorella on tehostetun oppilaanohjauksen myötä mahdollisuus osallistua TehoTET-jaksolle. Jokainen TEPPO-oppilas saa tehostettua oppilaanohjausta. Perusopetuksen toimialat ovat kuulleet erilaisista perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksista ja pohtivat, missä omissa yksiköissään perusopetuksen työelämään tutustumismahdollisuuksia voisi lisätä. Jokaisesta työelämääntutustumisjaksosta tehdään työelämääntutustumissopimus, joiden perusteella toteutuneet työelämääntutustumiset voidaan tilastoida.	Jokaisesta työelämääntutustumisjaksosta tehdään työelämääntutustumissopimus, joiden perusteella mitataan tavoitteen toteutumista. Toimialat ovat tietoisempia perusopetusikäisten työelämääntutustumispaikkojen tarpeesta, yhteistyötarpeesta sekä työelämääntutustumisen käytänteistä. Suurin osa perusopetuksen TET-jaksoista toteutuu syyslukukaudella, joten tavoitteen toteutumisen pystyy arvioimaan vasta vuoden lopulla. Riittävä oppilaanohjaajien määrä (keskimäärin 220 oppilasta/opo) peruskoulussa mahdollistaa oppilaiden riittävän ohjauksen saannin.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan							

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Katri Kalske	Oppimisen tukitoimien vaikuttavuuden arviointi on aloitettu. Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämishankkeiden muodossa. Lukiokoulutuksen kehittämishanke käynnistynyt 2/2024 ja ammatillisen rahoitushaku päättyy 8.4. Valtakunnallista oppimisen tuen säädösvalmistelua on seurattu aktiivisesti.	Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu kesäkuuhun 2025 saakka osana hanketta. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämisen suunnitelma on laadittu joulukuuhun 2025 saakka osana avustushakua, rahoituspäätös 4-5/2024. Mahdolliset valtakunnalliset uudistukset tulevat voimaan elokuusta 2025 alkaen.	Tavoite toteutunee osittain.
7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimista kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäinen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoisiin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-	Katri Kalske	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja se on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle. Varhaiskasvatuksessa kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuus läpileikkaa koulutusohjelman. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit vahvistavat kentän osaamista. Monikielisten lasten osallistumisaste raportoidaan väestötietojen julkaisemisen jälkeen. Perusopetuksessa on käynnistetty läksytuki kaikilla kouluilla ja POR-neuvotteluissa on jaettu läksytuen toimivia käytänteitä. Kevään aikana on järjestetty Reading to Learn-koulutusta perusopetuksen aineenopettajille, luokanopettajille ja erityisopettajille. Vieraskielisten kielelliseen tukeen eli monikielisten oppijoiden kehittämisohjelman toteuttamiseen on haettu ESR+ avustusta noin 1 M€.	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on valmistunut ja se on esitelty kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle helmikuussa 2024. Tällä hetkellä tavoitteiden mukainen toiminta on käynnistynyt.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.				
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liittyvän palveluoperointimallin yhteiskehittäminen etenee pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotoitavaksi.	Katri Kalske	Vuonna 2023 aloitettua palveluoperaattorin yhteiskehittämistyötä on jatkettu. Työn tulokset sekä keskeiset johtopäätökset on esitelty työhön osallistuneille sidosryhmille ja palveluoperaattorin kehittämistä on jatkettu johtopäätösten perusteella.	Palveluoperaattorin kehittämistä on jatkettu.	Tavoite toteutunee täysin.
7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Katri Kalske	Toisen asteen opintojen suorittaminen: Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyönä on kehitetty toisen asteen opintoihin siirtymisen käytänteitä. Korkeakoulututkinnon suorittaminen: Joustavia oppimisen polkuja kehittämällä pyritään vahvistamaan toisen asteen opiskelijoiden korkeakouluun siirtymistä. Työllistymistä tukeva osaaminen: Osana TE2025 -uudistusta toisella asteella on suunniteltu pilottikoulutuksia tarjottavaksi TE-asiakkaille (logistiikka, kiinteistö- ja konetekniikka, ravitsemispalvelut ja rakentaminen).	Vantaalaisten koulutustasoa seurataan useilla mittareilla: perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen, toisen asteen suorittaneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin, vantaalaisten koulutustaso.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä							
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOne-palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöönottoa valmisteltu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käyttöönottoon valmistauduttu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokonaisuuksien määrittelyihin, tutustunut tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotoimaan DigiOne-palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua	Katri Kalske	Vantaan edustajat ovat osallistuneet DigiOnen kehittämisryhmien toimintaan. Kahdeksan peruskoulun opettajat ovat pilotoineet DigiOne-hankkeen pilotoinneissa keväällä 2024. Kahdeksan peruskoulun pedagogiset tukihenkilöt ovat valmistautuneet	Pilotointiin osallistuneiden peruskoulujen määrä on 8. Lukiokoulutuksen pilotointi ei ole käynnistynyt hankkeen toimesta.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					DigiOnen pedagogisen käyttöönoton tukemiseen.		
Eriarvoistumisen estäminen							
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan							
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen School day -mittauksen tulokset paranevat 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta Kaupunki vahvistaa henkilökunnan ammattitaitoa ja valmiuksia neurokirjon piirteitä omaavien (nepsy) lasten ja nuorten kohtaamiseen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.	Katri Kalske	Jokaisella perusopetuksen koululla on hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään kerran kuukaudessa tunne- ja vuorovaikutustunnit kaikille 1.-9.-luokan oppilaalle. 8/23 lähtien jokaisella 7.-luokan oppilaalla on 0,5 vuosiviikkotuntia lisää tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta, elokuussa 2024 alkaa myös 8. lk oppilailla sama lisäopetus. School Dayn mukaan kiusaaminen on vähentynyt 7.-luokan oppilailla vuoden 2023 aikana. Koko toisen asteen koulutuksen henkilöstölle suunniteltu koulutus tunne- ja vuorovaikutustaidoista syyslukukaudelle 2024.	Kouluterveyskysely 2023: Kokenut kiusaamista vähintään viikoittain: 10,8 % 4.-5.-lk, 8,2 % 8.-9.-lk, 2,1 % lukio, 2,3 % ammatilliset oppilaitokset. School Day vuoden 2024 ensimmäinen neljännes: Luokassani ei ole kiusaamista: 69 4. lk, 64 7. lk Koulussani puututaan kiusaamiseen: 75 4. lk, 61 7. lk Koko kevätlukukauden School-day-tulokset saadaan kesäkuussa. Kouluterveyskysely 2023: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana: lukio: 31,2 % ammatillinen: 21,0 % Seuraava kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2025 ja tulokset saadaan syksyllä 2025.	Tavoite toteutunee osittain.
9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelmaa NEET-nuorten määrän	NEET-nuoret on tunnistettu	Riikka Åstrand	Esiselvitys esitelty valtuustolle. Hankinta tehty jatkoselvityksen osalta ja työ alkanut. Järjestäydytty toimenpideohjelman laatimiseksi (Nypa, Typa, Toinen aste)	Työ on aloitettu ja etenee. Tavoite, että tämän vuoden aikana tavoitteet saavutettu, on edelleen realistinen.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
		vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	Toimenpideohjelma NEET-nuorten määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuraamiseksi laadittu				
9.3 Kaupunki luo ohjelmakokonaisuuden ja mittariston jengiytymiskehitykseen ja nuorisoväkivaltaan puuttumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan.	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaikutuksia seurataan	Leena Rusanen ja Riikka Åstrand	Järjestäydytty ohjelmakokonaisuuden laatimiseksi kaupungin, hyvinvointialueen, poliisin ja seurakuntayhtymän kesken. Ehdotus turvallisuusyhteistyön johtoryhmään on laadittu, joka käsitellään 26.4.	Tilanteen kehitystä seurataan aktiivisesti. Toimenpideohjelman ensimmäinen luonnos on viety organisaatioiden ylimmän johdon (kaupunginjohtaja, hyvinvointialueen johtaja, poliisipäällikkö, pelastuslaitoksen johtaja ja seurakuntayhtymän johtaja) käsittelyyn. Tehtävää varten asetetun työryhmän työskentely etenee aikataulussaan.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet sekä niiden vaikuttavuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätökset ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tero Anttila	Laaditaan kaupunkiympäristön toimialalle eriytymiskehityksen tiekartta. Aluekohteena on Havukoski, mutta tiekartan toimenpideohjelma on tarkoitus määritellä siten, että se on sovellettavissa myös muille alueille.	Työ on aloitettu ja etenee suunnitelman mukaisesti. Tiekartan työpajat on ohjelmoitu ja konsultti rekrytoitu avuksi tiekartan laadintaan.	Tavoite toteutunee täysin.
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa							
11.1 Uusi malli eriytymisseurannan kehitykseen (korvaa sosioekonomisen indeksin)	Segregaation seurantajärjestelmä	Segregaation seuranta perustuu indekseihin, jotka eivät ole kovin informatiivisia.	Uusi segregaation seurantajärjestelmä käytössä.	Matti Ruusula	Uuden mittariston kehitys on aloitettu osana MEK- tiedollajohtamistyötä.	Uusi järjestelmä ei ole vielä käytössä. Mittaristo saataneen valmiiksi ja käyttöön tänä vuonna.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa							
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimenpiteet	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutettu	Riikka Åstrand	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) (ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema)	Ohjelma on toteutunut melko hyvin vuoden 2024 ensimmäisellä kvartaalilla: toimenpiteistä	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
					tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on rakentanut uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria, jolla tämänkaltaisia systeemisiä ja kompleksisia haasteita voitaisiin ratkaista. Ohjelman painopisteet ovat 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä sekä 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset.	arviolta 18 toteutui täysin (75 %) ja 6 toteutui osittain (25 %). Ohjelman tuloksia raportoidaan tarkemmin strategiateemojen kautta (lisätietoja www.vantaa.fi/MEK).	
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen							
13.1 Demokratia vahvistuu	Osallisuuskyselyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350 - 400	Osallisuuskyselyyn vastanneiden lukumäärä kasvaa.	Riikka Åstrand	Vuoden 2023 osallisuuskysely oli auki ajalla 28.11.2023–7.1.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 884 vantaalaista. Heistä 402 oli valittu vastaajiksi satunnaisotoksen kautta ja 482 vastasi kyselyyn avoimen kyselylinkin kautta. Vuoden 2022 osallisuuskyselyn vastaajamäärä oli 367 henkilöä.	Aiempina vuosina kyselyn vastaajat oli valittu ainoastaan otoksen perusteella, joten avoin kyselylinkki lisäsi vastaajamäärää merkittävästi. Myös otoksen kautta vastanneiden osuus kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Molempien vastaajajoukkojen vastaukset olivat hyvin samankaltaisia.	Tavoite toteutunee täysin.
	Toteutetaan pilottikokeiluja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma valmis	Kuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävät pilotit toteutettu.		Pilottikokeilut toteutetaan eurovaalien yhteydessä. Alueiksi valittu Mikkola, Estepuisto ja Laajavuori, joissa äänestysaktiivisuus oli matala vuoden 2022 aluevaaleissa. Tavoitteena lisätä tietoisuuta EU-vaaleista ja ennakkoäänestämisestä. Kohderyhmänä ovat nuoret aikuiset (1991 ja jälkeen syntyneet) sekä vieraskieliset vantaalaiset.	Vaalipilotit on lisätty EU-vaalien viestintäsuunnitelmaan, selkokielinen uutinen julkaistu.	
	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoinnin prosessiin osallistuneiden lukumäärä 5 %		Äänestysvaihe oli alun perin 1.4.-21.4.2024. Viertolan ampumavälikohtaus 2.4. vaikutti äänestykseen, joten äänestysaikaa jatkettiin 28.4.	Ideointivaiheessa saatu 2080 ideaa. Ideointivaiheen tilaisuuksissa noin 800 osallistujaa. Äänestysvaiheessa saatu digitaalisia	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			suuralueiden asukkaiden lukumäärästä		asti. Äänestämään pystyi digitaalisesti verkossa ja paperilla kirjastoissa. Nuoret äänestivät kouluissa ja muille asukkaille pidettiin äänestystapahtumia. Henkilöstön lisäksi asukasvuorovaikutusta tekivät kokemusasiantuntijat ja Laurean sosionomiopiskelijat. Markkinointikampanja näkyi mm. katujen varsilla, toimipisteissä, busseissa, sosiaalisessa mediassa ja digi- ja paperilehdissä.	ääniä 6604 ja paperiääniä 82. Äänestysprosentti Aviapolis 5,7 %, Hakunila 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Koivukylä 2,1 %, Korso 4,2 %, Myyrmäki 2,2 % ja Tikkurila 3,2 % alueen äänestysikäisistä asukkaista. Tavoite 5 % suuralueiden asukkaista osallistuu prosessiin tultaneen saavuttamaan täysin, koska eri vaiheisiin osallistuneita on tässä vaiheessa jo 4 % suuralueiden asukkaista. Seuraavaksi asukkaat pääsevät osallistumaan hankkeiden yhteiskehittämiseen.	
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumisohjelma hyväksytty	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Susanna Taipale-Vuorinen	Yhteistyötä on tiivistetty ja valmista ohjelmaa on esitelty eri toimialojen johtoryhmissä. Seuranta jatkuu kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelman valmistelu on aloitettu asiantuntijaryhmässä 5.4 ja kaupunkitasoinen ohjausryhmä on asetettu.	Kotoutumisohjelma (vanhan lain mukainen kotouttamisohjelma) on hyväksytty. Vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisesti kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä.	Tavoite toteutunee osittain.
	Kotoutumisohjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistavaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöönotosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulomalli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palveluiden	Riikka Åstrand	Yhteistyötä on tiivistetty kaupungin eri toimialojen välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kakun kotouttamistyöryhmä osallistuu tykon koordinoiman kotoutumisen asiantuntijatyöryhmän työhön. Kaupungin koko palvelutarjontaa selkeytetään ja saavutettavuutta varmistetaan kotoutumista tukevana toimenpiteenä. Osana kotoutumistoimia S2-opetuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen saatavuutta parannetaan. Tervetulomalli sisältää selkeät palvelut ja tervetuloteon, jota	Toimenpidesuunnitelman ja tervetulomallin laatiminen edistyy suunnitelmallisesti. Palveluiden käyttöönoton seurantamalli vaatii täsmennyksiä.	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
			käyttöönottoon luotu seurantamalli.		suunnitellaan Vantaan luonto- ja kulttuurikohteita hyödyntäen. ESR+ rahoitusta on haettu toimialat ylittävänä yhteistyönä vieraskielisten kielellisen tuen vahvistamiseksi, matalan kynnyksen opintopolkujen toteutumiseksi sekä kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi.		
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt -15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästö olivat laskeneet vain 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodessa verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Vuoden 2023 laskenta valmistuu kesäkuussa 2024.	Päästövähennystavoite on 22,6 % (2020-2023). Kaukolämmön päästöt ovat nousseet huomattavasti 2020-2022. Myös työkoneiden päästöt olivat kasvaneet, mutta sen osuus on pieni kokonaispäästöistä. Muissa sektoreissa on vähentynyt.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toteutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi. Luonnon monimuotoisuuden kokonaissuunnitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Tero Anttila	Luontoviisas Vantaa 2030 -raportti hyväksyttiin jatkotyön pohjaksi Kalassa 9.4. ja menee tiedoksi KH:lle 22.4. Vantaan luontojalanjäljen laskenta käynnistyi. Uusi luontoasiantuntija aloitti huhtikuussa ykessä.	Tilanne 19.4.2024: Toimenpiteitä on päivitetty ja nyt yhteensä 38 kpl, josta mittarin mukainen toteuma 84 % Toimenpiteet ovat hyvin edenneet vähintään toteutusvaiheeseen. Valmiita on 4, toteutusvaiheessa 10 ja jatkuvaa käytäntöä 18. Ei aloitettuja 6 kpl.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikkakatujen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitettu.	Tero Anttila	Allianssipartnereiden kilpailutus raitiotieinfran rakentamiseksi on aloitettu. Allianssipartnerit valitaan vuoden 2024 aikana. Ratikkakatujen esirakentamistoimet aloitetaan loppuvuodesta 2024.	Allianssipartnereiden kilpailutus raitiotieinfran rakentamiseksi on aloitettu.	Tavoite toteutunee täysin.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä sekä parannetaan vaihtopaikkojen ja pysäkkien olosuhteita.	Matkustajamäärätiedot saadaan vasta vuodenvaihteessa	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitus myös kehittää	Pyöräilymäärätiedot saadaan vasta vuodenvaihteessa.	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		Kahluuniityn baanareitin suunnittelu (toteutus vuonna 2024) sekä edistetty seuraavien vuosien kohteiden rakentamissuunnittelua.	Pyöräteiden toteumatieto saadaan vuoden lopulla.	
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyselyyn. Kaupunkitasoinen turvallisuuskysely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemusasiantuntijoiden, koulujen ja	Turvallisuuskysely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa.	Turvallisuuskysely on toteutettu, turvallisuuden tunteen mittaaminen on kehittynyt ja turvallisuuden tunne paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Riikka Åstrand	Turvallisuuskyselyn suunnittelu ja valmistelu on edistynyt suunnitellusti.	Turvallisuuskyselyn valmistelu etenee aikataulussaan.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuuden tunteen parantamiseksi.					
	Turvallisuuskyselyn tulosten ja mittareiden analyysin perusteella tehdään toimintaympäristönarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuustekoja, joilla parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu. Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyitä on selvitetty.		Toimintaympäristöarviota päästään tekemään, kun turvallisuuskysely on toteutettu ja siitä saadaan tuloksia.	Turvallisuuskyselyn tuloksia päästää käsittelemään vuoden 2024 lopulla.	
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille							
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Jokaisen suuralueen keskustan kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmia ja niiden toteutusta seurataan keskuskohtaisissa seurantaryhmissä.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmat ovat valmistuneet, ja ne ovat kaupungin kotisivuilla kaikkien saatavilla. Kehittämissuunnitelmien seuranta on alkanut.	Tavoite toteutunee täysin.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakarttana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu tarinakartan muodossa. Tarinakarttoja päivitetään tarvittaessa.	
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskustakohtaisessa seurannassa. EKK-tiedot esitetty osana keskustojen kehittämissuunnitelman tarinakarttaa.		Vuoden 2023 EKK-laskennan tulokset ovat valmistuneet, ja ne on julkaistu kaupungin kotisivujen kehittämissuunnitelmien sivuilla.	Vuoden 2023 EKK-laskennan tulokset ovat valmistuneet, ja ne on julkaistu kaupungin kotisivujen kehittämissuunnitelmien sivuilla. Vantaan vuoden 2023 elinvoimaluku oli 3,685.	
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille	Martinlaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva	Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa	Kartoitus on aloitettu ja seitsemästä suuralueesta neljälle on laadittu tapahtuma-aluekortit.	Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila - tapahtumapaikkoja on kartoitettu. Myös Koivukylässä,	

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.			Aviapoliksessa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa, mutta tapahtuma-aluekortteja ei ole vielä aloitettu.	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Aviapoliksen asukastilan tarveselvitys käynnissä. Leinelän asukastuvan hankesuunnittelu käynnissä. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon tarveselvitysvaihe alkamassa.	Tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia toteutettu investointiohjelmien mukaisesti.	
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määriteltyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Tero Anttila	Aviapolis Visio 2040 toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu	Aviapolis Visio 2040 toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu	Tavoite toteutunee täysin.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen							
28.1 Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kaku: 77,9 % Kato: 72,6 %	Kajo: 76 % (strateginen) Kaso: 79,2 % (strateginen) Kaku: 80,5 % (merkittävä muutos) Kato: 76,0 % (merkittävä muutos)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Valmentavan johtamisen valmennukset.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkyys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 30.4.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tavoitteen toteutumisarvio
	lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)						
	Työyhteisön sosiaalinen pääoma mittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on siis suhteessa henkilöstömäärään).)	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso:74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	
	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvä lähijohtaminen ja itsensä johtaminen, työyhteisöjen vastuullinen työkäyttäytyminen ja työnjako.	Tulokset saadaan joulukuussa 2024, kun Kunta 10- tulokset ja raportit on julkaistu.	
29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	HR:lle toimenpideohjelmassa linjatut toimenpiteet tehty/ tuotannossa; kestävän työkyvyn tuki, työyhteisöjen ja esihenkilötyön kehittämisraha toimialoille, kaupunkitasoinen verkkoperehdytys ja vertaismentorointi tuotannossa	Saatavuusohjelma toteutuksessa. Rekrytointitilastot vuoden lopussa.	Tavoite toteutunee osittain.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Sairauspoissaoloprosentti: 5,02 % Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen prosenttiosuus laskennallisista työpäivistä. Laskentakaava muuttunut, vuoden 2022 luku: 1,42 %	Sairauspoissaoloprosentti 4,3 % ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaoloprosentti 1,3 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Esihenkilötyö, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset	Sairauspoissaoloprosentti 6,01 ja mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 1,12.	Tavoite toteutunee osittain.

TYTÄRYHTIÖIDEN OSAVUOSIRAPORTTI 1–4/2024

LIITE: Kaupunginhallitus 03.06.2024 / 18 §

SISÄLLYSLUETTELO

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ 2

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA 3

VANTAAN ENERGIA OY 4

VAV YHTYMÄ OY 8

VTK KIINTEISTÖT OY 12

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY 15

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY 20

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖT 24

Julkaisija
Vantaan kaupunki
05/2024
Konserniohjaus ja -valvonta
Kansikuva: Vantaan kaupungin Aineistopankki, Sakari Manninen

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Vuoden 2024 alkupuoliskolla talouden kehitys Suomessa on ollut yleisesti vaisua. Esimerkiksi rakennusinvestoinnit ovat olleet matalalla tasolla. Heikko ostovoima ja korkeat korot ovat hillinneet kulutusta, ja asuntokaupat ovat edelleen alhaisella tasolla. Markkinatilanne on poikinut VAV-konsernille poikkeuksellisen hyviä tarjouksia sekä uudisrakennushankkeisiin että korjaustoimintaan liittyen. Inflaation kehitys on jatkanut laskua ja hintapaineet ovat kaikin puolin helpottuneet. Tämä kehitys on näkynyt myös konserniyhtiöissä, sillä kustannusten nousua ei nähdä enää samanlaisena riskinä kuin aiempina raportointijaksoina.

Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana vuonna 2022. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaisista konserniyhtiöiden myynneistä on ennakoitu myyntivoittoja myös lähivuosille, mutta myyntien toteutuminen ja aikataulu on riippuvainen rakentamisen suhdannekehityksestä.

Vantaan Energia Oy teki huhtikuussa 2024 investointipäätöksen kaukolämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Valmistuessaan se on kooltaan ja kapasiteetiltaan maailman suurin lämmön kausivarasto. Energiavaraston toimintaperiaatteena on varastoida maanalaiseen varastoon tuotettua lämpöä, jota voidaan ottaa käyttöön kiinteistöjen lämmityksessä kaukolämpöverkon kautta. Varanto auttaa Vantaan Energiaa varastoimaan ja myöhemmin hyödyntämään aiemmin hukkaan menneen lämmön. Varanto on yksi merkittävä askel kohti Vantaalle rakentuvaa lämmityksen hybridijärjestelmää. Järjestelmän tarkoituksena on, että lämmön tuotannossa voidaan aina valita järkevin mahdollinen tuotantotapa kullekin hetkelle ja ottaa erilaisista energialähteistä saatava hyöty irti.

VAV-konsernin osittaisjakautuminen toteutui aiempien suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä siirtyi kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti alla.

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA

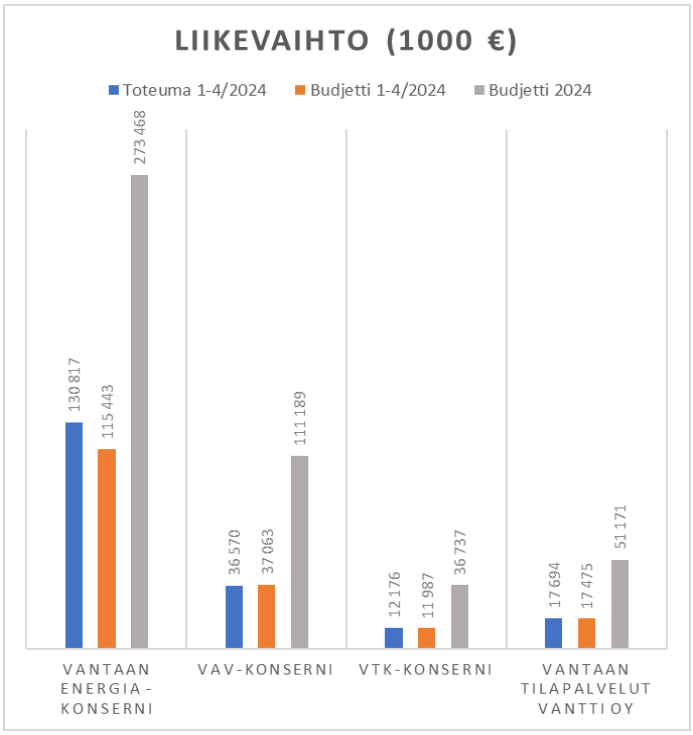

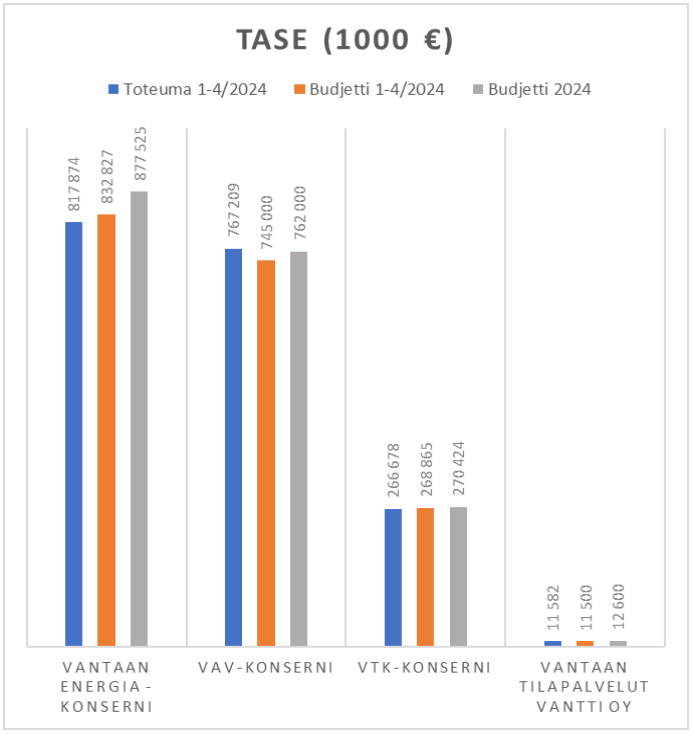

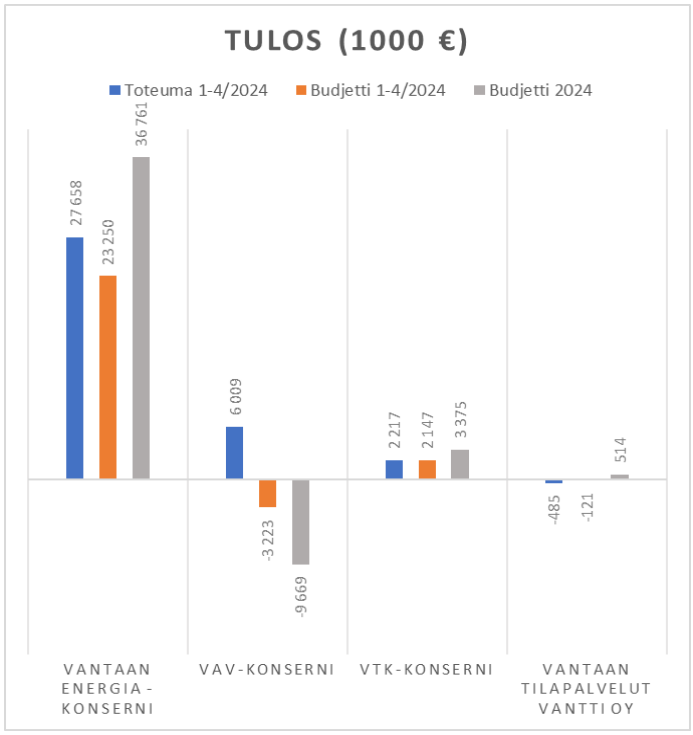

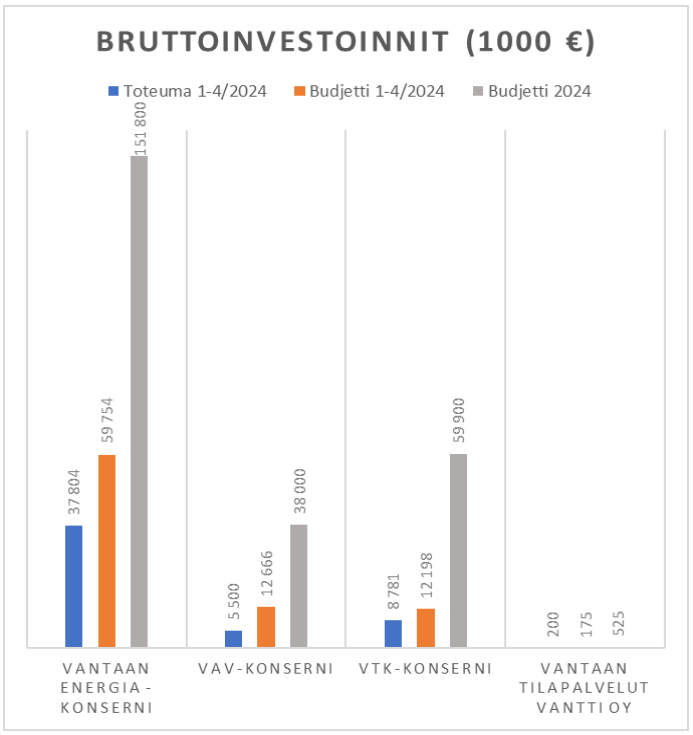

VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen kiertotalousenergiayhtiö vuonna 2030, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö on tehnyt investointipäätöksen kaukolämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että pääkaupunkiseudun edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa. Polttoaine- ja jätemarkkinoiden häiriöstä ja rakentamisen taantumasta johtuen jätevoimalan tuotanto ja jätteiden energiahyödyntämisen määrä pieneni. Yhtiö alkoi hyödyntää korvaavaa Euroopasta tuotavaa jätettä kesällä 2023.

Martinlaakson hiilikattilan jättäminen huoltovarmuuskäyttöön Venäjän hyökättyä Ukrainaan on osoittautunut tärkeäksi ratkaisuksi sähkön ja lämmön riittävyyden kannalta. Yhtiön omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa sekä sähkön varastointia.

Palvelukehitykseen ja asiakastyöhön tehtyjen lisäpanostusten mahdollistamana yhtiö solmi asiakkaiden kanssa ennätysmäärän energiakumppanuussopimuksia ja -palvelusopimuksia, jotka sisältävät energiantoimituksen ohella muun muassa energiankäytön tehostamisen ja optimoinnin mahdollistavia palveluita.

Tuloskehitys ja investoinnit

Alkuvuoden 2024 liikevoitto on hieman budjettia edellä. Keskeisinä tekijöinä ovat tammikuun korkeampi sähkön tukkumarkkinahinta sekä suojausten positiivinen vaikutus. Lisäksi kiinteät kulut ovat lähinnä ajoituksen takia olleet alkuvuonna hieman budjettia alhaisemmat. Koko vuoden tuloksen ennustetaan ylittävän budjetin erityisesti kaukolämmön hinnoittelussa käyttöönotettavan uuden tariffikomponentin sekä osakkuusyhtiöiden tulosennusteiden paranemisen takia. Toisaalta jätteen vastaanottamisesta saatavien tuottojen keskihinnan ennustetaan laskevan tänä vuonna. Investointien alhaisempi määrä ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana johtuu tuotannollisten hankkeiden

ajoituksesta (korkealämpötilalaitos ja kausivarasto).

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 30.4.	30.4.
Liikevaihto	273 468	115 443	130 817
Liikevoitto	49 663	30 083	35 140
Tilikauden tulos	36 761	23 250	27 658
Taseen lop-pusumma	877 525	832 827	817 874
Henkilöstön lkm	388	375	359
Bruttoinvestoin-nit	151 800	59 754	37 804
Quick ratio	0,81	0,96	0,92
Omava-raisuusaste	34,7 %	34,5 %	34,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	415 070	375 703	362 059
Leasingvastuut	185 000	199 000	209 000

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Geopoliittisen ympäristön muututtua huonompaan suuntaan Euroopassa konsernin riskienhallintaa on edelleen tehostettu tunnistettujen riskien osalta. Konsernin Venäjään liittyvät riskikokonaisuudet ovat erityisesti polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Energiamarkkinan voimakkaisiin hintamuutoksiin ja niukkuustilanteisiin on varauduttu parantamalla maksuvalmiutta. Myös fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla on panostettu.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Konsernin avainriskeihin kuuluu myös poliittisiin päätöksiin liittyvä riski. Alaan onkin energiamarkkinan nopean muutoksen vuoksi kohdistunut nopealla aikataululla valmisteltua sääntelyä, joiden vaikutusanalyysit ovat saattaneet jäädä puutteellisiksi. Lainsäädäntöä alaan liittyen on poikkeuksellisen paljon myös valmistelussa.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskienhallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu.

Vantaan Energia on kiertotalousenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyydet, joita vahvistetaan. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M €	67,3 M €	49,7 M €	52,5 M €	Toteutuu täysin
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	9,1 %	7,2 %	7,4 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	50 %	50 %	50 %	
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste %		>30 %	40 %	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,1	2	1,5	Toteutuu täysin
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Projekti on käyttöönottovaiheessa. Tuotantoversio otetaan käyttöön kesän aikana.	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5 (Tutkimus vaihtunut Great Place to Work -kokonaisuuteen)	4,0	4,0	82 % Great Place to Work -henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä SDG tavoite 13 -Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9 -kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh Fossiilisista polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	126 Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden Geoterminen laitos käyttöönotettu Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	111 Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	115 (ennuste vuodelle 2024) Korkealämpötilalaitos rakenteilla Investointipäätös kaukolämmön kausivarasto Investointipäätös ML sähkökattila ja lämpöakku	Toteutuu osittain

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Materiaalitehokkuus SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)		Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2023 44022 m3) Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Lisäveden ennuste 70 368 m3. Kerroin tällä hetkellä siis noin 1,60 Energiatehokkuussopimuksen jaksolle 2017–2025 asetettu tavoite on ylitetty. Vuosisäästöä primäärienergiasta syntyy tehdyistä parannustoimista 84,3 GWh.	Toteutuu osittain
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin Energiatoimituksen luotettavuus Biodiversiteettitavoitteet		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi Biodiversiteettitavoitteiden seuranta	Ei vielä tietoa vuodesta 2024. Ei vielä vertailutietoa Sähkön toimitushäiriöiden ennuste tälle vuodelle on 0,05 h/as/v. Lämmön ennuste 0,74 h/as/lämmityskausi. Biodiversiteettitiekartta on luotu ja olemme tehneet alustavan arvioinnin aihealueista, joissa toiminnallamme on merkittävin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. Syvennämme tulevina vuosina kuvaamme siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä alueilla on ja kuinka voisimme torjua haitallisia vaikutuksia ja vahvistaa myönteisiä vaikutuksia	Toteutuu osittain

VAV YHTYMÄ OY

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöistä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy:stä. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Osittaisjakautuminen toteutui suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä on siirtynyt kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024. As Oy Sepänpuisto tullaan fuusioimaan Yhtymään vuoden 2024 aikana.

Kuluttajahintojen nousu on näkynyt myös VAV:n asukkaiden vuokranmaksuvaikeuksina, ja vuokrasaamiset ovat viime aikoina nousseet. Saamisten määrä on noususta huolimatta toistaiseksi pysynyt tavoitteiden mukaisena. Kuitenkin asumistukien leikkausten myötä VAV:lla ennustetaan saatavien kasvavan entisestään. Vuokranmaksuvaikeudet näkyivät myös kasvaneina häätöjen määränä. Tänä vuonna vuokravelkahäätöjä on toteutunut tammi-maaliskuussa jo yhteensä 17 kpl. Mikäli häätöjä toteutuu suhteessa saman verran loppuvuonna, häätömäärä kaksinkertaistuu viime vuodesta. VAV ja Vantaa-Kerava hyvinvointialue ovat tiivistäneet yhteistyötä häätöjen ehkäisemiseksi.

Vantaa-Kerava hyvinvointialue on pyytänyt lausuntoa palveluverkkosuunnitelmaansa. VAV oli mukana vastaamassa palveluverkkosuunnitelmaan osana Vantaan kaupungin tekemää lausuntoa. Palveluverkkosuunnitelman johdosta saattaa aiheutua muutoksia VAV:n hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden vuokrasuhteissa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason ollen tammi-maaliskuussa 97,9 % (budjetti 98,5 %). Asiakkuudessa on ryhdytty toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi. Kasvaneet vuokrasaamiset ja häätöjen määrä johtanevat ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvana vuonna.

Rakenteilla oleva ARA-kohde, Retiisikuja 2, on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja kohde tulee valmistumaan kesällä 2024. Uudelle ARA-kohteelle, Lipstikkakuja 2, on saatu hankintapäätös ja sen rakentaminen alkaa keväällä 2024. Tikkurilan asumiskeskuksenrakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti.

Pysäköintihalleihin liittyvät ongelmat ovat aiheuttaneet paljon selvittelyjä ARA-rahoitukseen liittyen. Suunnitteilla olevan Myyrmäentie 2 c kohteen etenemiselle on aiheutunut ongelmia nimenomaan pysäköintiratkaisuun liittyen.

Vuodelle 2024 suunniteltu Kannuskuja 5:n perusparannushanke ei toteudu liian suuren hinnan vuoksi. Tähän tarkoitukseen budjetoiduille varoille on löydetty korvaavia kylpyhuone- ja keittiökorjauksia kuluvalle vuodelle. Korjaustoiminta etenee hyvässä vauhdissa tilikauden aikana, ja VAV on saanut urakoihin hyviä tarjouksia. Todennäköisesti VAV jää kuitenkin korjaustoiminnan tavoitteesta mm. viranomaiskäsittelyn aiheuttamien aikatauluviiveiden vuoksi.

PTS-kulut painottuvat loppuvuodelle, jonka takia tulos on raportointikaudella ennakoitua paremmalla tasolla. Talousarviossa liikevoiton ennustetaan olevan positiivinen, mutta korkokulujen takia (13,6 milj. euroa) tilikauden tulos on tappiollinen.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 30.4.	30.4.
Liikevaihto	111 189	37 063	36 570
Liikevoitto	1 294	431	9 322
Tilikauden tulos	-9 669	-3 223	6 009
Taseen loppusumma	762 000	745 000	767 209
Henkilöstön lkm	60	59	58
Brutto-investoinnit	38 000	12 666	5 500
Quick ratio	2,00	2	2,2
Omava-raisuusaste	20,0 %	20,0 %	24,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	490 000	493 500
Leasingvastuut	0	0	0

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Uudisrakentamisessa yhtiöstä riippumattomat ongelmat osaltaan hidastavat uusien kohteiden aloituksia, vaikka VAV on uudisrakentamisessaan tällä hetkellä kohtuullisessa vauhdissa. Yhtiö on käynyt tonttiohjelmaa läpi yhdessä kaupungin edustajien kanssa. Asuntotuotantotavoitetta ei tulla saavuttamaan vielä tilikaudella 2024. Arvion mukaan vuoden 2024 aikana valmistuu yksi kohde, joka sisältää 62 asuntoa.

Yhtiön taloudellinen tila ja maksuvalmius ovat hyvät ja VAV saa suunnitelman mukaisia korjauksia etenemään talousarvion mukaisesti. Vuokranmaksuvelasta johtuvien häätöjen määrä on kuitenkin ollut nousussa, ja häätöjen toimeenpanojen aiheuttamat kustannukset ovat olleet nousussa.

ARA-rahoituksen saatavuuden ehtoihin on suunnitteilla muutoksia valtakunnallisesti, jolla tulee olemaan luonnollisesti vaikutuksia myös VAV Asunnot Oy:ön. Yhtiön vakaan taloudellisen tilan myötä tätä ei kuitenkaan nähdä riskinä liiketoiminnalle.

Strategisena riskinä yhtiössä on tunnistettu kiinteistöomaisuuteen kohdistuvat vahingot, jonka myötä turvallisuus ja asumisviihtyvyys voisivat vaarantua. Näihin riskeihin varaudutaan kiinteistöjen kunnosta huolehtimalla, opastamalla asukkaita asumisturvallisuudessa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan VAV Asunnot Oy Omavaraisuusaste, konserni		Vähintään 30 % alle markkinavuokran 20 %	29,0 % 24	Toteutuu osittain
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115	360	62	Ei toteudu lainkaan
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Pienempi kuin indeksin nousu	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%) Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 % 95 %	95–105 % 95–105 %	75–80 % 80–85 %	Toteutuu osittain
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promoter Score)	29,6	38,5	31,7	Ei toteudu lainkaan
Paloturvallisuus	Kaupungin ja kaupunkikonsernin omistamissa asunnoissa tehdään paloturvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvallisuustyötä		Aloitetaan palovaroitinten asentaminen jokaiseen asuntoon saunallisista asunnoista. Saunalliset asunnot tarkastetaan paloturvalisuuden näkökulmasta. Asukasaktiiveita informoidaan painotetusti paloturvallisuudesta ja viestinnässä huomioidaan paloturvallisuusnäkökulma. Kohdekohtainen paloturvallisuuskartoitus hankitaan ulkopuoliselta konsultilta.	Vuoden 2024 tavoitetasoon liittyvät suunnitelmat ja hankinnat käynnistetty.	Toteutuu täysin

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Kysely toteutetaan syksyllä 2024.	Ei tietoa ☐
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0	3,5	1,8	Toteutuu täysin ■
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregaatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan		Vähintään 30 % alle markkinavuokran	29,0 %	Toteutuu osittain ◧
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030		Ilmastotiekartta valmis	Ei vielä aloitettu	Ei tietoa ☐
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3		39,7	39,7	Toteutuu täysin ■
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa		Vastuullisuus-kriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Kaikissa yli 10 000 euron hankinnoissa tulee tarjoajilta vaatia vapaamuotoinen selvitys yrityksen toiminnan vastuullisuudesta, sekä liittää pakollisena hyväksyttävänä dokumenttina VAV:n yritysvastuuvaatimukset. Lisäksi jokaisessa hankinnassa edellytetään vähintään yhtä hankintakohtaista vastuullisuuskriteeriä, jonka määrittää hankintaa valmisteleva henkilö hankinnan kohteen mukaan.	Toteutuu täysin ■

VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille peruspalveluiden käyttöön tiloja, kuten toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit. Lisäksi sen toimintaan kuuluu niiden tilojen rakennuttamis- ja ylläpitotoiminta. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Konsernijaosto antoi 20.3.2023 § 5 antaman ennakkosuostumuksen mukaisesti VTK Kiinteistöt Oy:n markkinoilla tapahtuva toiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla Vivamus Kiinteistöt Oy:lle 1.1.2024 alkaen.VTK Kiinteistöt Oy:lle jäivät kaupungin peruspalveluiden käyttöön vuokratut kohteet (koulut, päiväkodit ja urheilukiinteistöt). VTK Kiinteistöt Oy on jatkossa ns. inhouse-yhtiö Vantaan kaupunkiin nähden. Verohallinnolta haetun ennakkoratkaisun mukaan järjestely täyttää elinkeinotuloverolain mukaisen liiketoimintasiirron kriteerit ja järjestely on näin ollen tuloverotuksellisesti veroneutraali.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyvien lainojen yhteissumma oli 40,6 milj. euroa (josta uudelleen rahoitettiin tammikuussa 2024 39,4 milj. euroa) ja siirtynyt maaomaisuus sekä aineelliset hyödykkeet n. 39,5 milj. euroa. Siirtynyt sijoitusomaisuus, joka koostuu pääosin tytäryhtiö- ja osakkuusyrityksistä, oli n. 38 milj. euroa. Siirtyvä tase 1.1.2024 oli n. 82 milj. euroa.

VTK Kiinteistöt Oy:lle jäävien lainojen yhteissumma oli 40,3 milj. euroa ja jäljelle jäävän maaomaisuuden ja aineellisten hyödykkeiden arvo n. 88,8 milj. euroa. Jäljelle jäävä sijoitusomaisuus oli 1,9 milj. euroa, koostuen pääosin palautuskelpoisista liittymismaksuista. 1.1.2024 liiketoimintasiirron jälkeinen alkavan taseen loppusumman oli n. 86,9 milj. euroa.

VTK Kiinteistöt Oy uudelleen rahoitti lainojaan huhtikuussa 2024 18 milj. eurolla ja uutta lainaa uudishankkeisiin nostettiin 62 milj. euroa Kuntarahoitukselta. VTK-kiinteistöt Oy:lle myönnetty 70 milj. euron konsernitilin limiitti päättyy toukokuussa 2024.

VTK-konsernin tulos toteutui tarkastelujakson aikana lähes budjetoidusti. Konsernin keskeneräiset investoinnit taseessa olivat n. 22 milj. euroa, josta merkittävimmän 5/2023 aloitetun Varia Vehkala -hankkeen kustannuskertymä 31.3.2024 oli 19 milj. euroa (hankkeen arvo 86 milj. euroa).

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 30.4.	30.4.
Liikevaihto	36 737	11 987	12 176
Liikevoitto	8 933	3 740	3 070
Tilikauden tulos	3 375	2 147	2 217
Taseen lop-pusumma	270 424	268 865	266 678
Henkilöstön lkm	12	12	11
Bruttoinvestoin-nit	59 900	12 198	8 781
Quick ratio	1,8	1,8	4,70
Omava-raisuusaste	29,3 %	29,0 %	30,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	189 465	147 833	147 453
Leasingvastuut	26 266	27 566	27 566

Tavoitteiden toteutumisen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Johto arvioi, että konsernille asetetut tavoitteet saavutetaan vuonna 2024.

Vantaan kaupunki on nimennyt taloussuunnitelmassaan 2025–2027 VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina valmistuviksi Koillis-Vantaan liikuntahallin, Aviapoliksen lukion, Vehkalan ammatillisen oppilaitoksen sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy alkaa rakennuttaa Jokiniemen kampusalueelle lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja aikuisopistolle. Vuosille 2028–2033 VTK-konsernin toteutuksella valmistuviksi kohteiksi on esitetty Kaskelan liikuntahalli, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Tikkurilan liikuntahalli ja Keimolanmäen koulun liikuntahalli, Lumon lukion peruskorjaustyöt sekä Myyrmäen opistotalo.

Joukontie 42:n kaavamuutos on käynnistymässä. Kaava valmistunee vuoden 2024 aikana.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta ja tontinluovutuskilpailu toteutunee vuoden 2025 aikana. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus n. 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille.

Konsernin vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot pystytään säilyttämään. Muuntojoustamattomat ja ikääntyvät toimistotilat tulevat olemaan yhtiön kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisen kannalta ongelmallisia, mutta eivät kuitenkaan muodosta erityistä riskiä. Rakennusten ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla.

Uudishankkeet ja rakennusten ikääntyminen nostaa merkittävästi konsernin lainakantaa. Lainojen korkotasoon liittyvä korkoriski realisoitui vuoden 2023 korkokustannuksissa, sillä yhtiön lainojen korkojen merkittävän kasvun vuoksi yhtiön korkokustannukset nelinkertaistuivat. Vuodenvaihteessa toteutettu yritysjärjestely antaa VTK Kiinteistöt Oy:lle sidosyksikköaseman nojalla mahdollisuuden edullisempaan ja ennakoitavampaan varainhankintaan Kuntarahoitukselta.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Konsernin omavaraisuusaste %	40 %	> 20 %	30 %	Toteutuu täysin ■
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Konsernin tulos, milj. eur	Vertailukelpoinen tulos 3	2,0	2,2	Toteutuu täysin ■
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	93	93	93	Toteutuu täysin ■
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Konsernin liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin	12 %	10 %	N/A Peruskorjaukset painottuvat kesälle ja syksylle.	Toteutuu täysin ■
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5	3,6	-	Kysely tehdään vuonna 2025	Ei tietoa ☐
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	Kysely tehdään syksyllä	Toteutuu täysin ■
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus	Ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 12/2023	Toteutus	Raportointi vuositasolla	Toteutuu täysin ■
SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (%)		Ko. vuodelle ajoitetuista toimenpideehdotuksista toteutettu 100 %	N/A Toimenpiteet painottuvat kesälle ja syksylle.	Toteutuu täysin ■

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Vantin tuottamien aula- ja turvapalveluiden tuotanto Vantaa Kerava hyvinvointialueelle loppui 1.1.2024. Muutoksen yhteydessä Vantista siirtyi vuoden 2024 alussa 23 henkilöä Securitas Oy:n palvelukseen, joka tuottaa jatkossa palvelut Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Helmikuussa 2024 Kuluttaja- ja kilpailuvirasto vaati Vantilta lisäselvitystä Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen raporttiin liittyen. Vantaan kaupungin sisäinen tarkastus teki vuonna 2022 tarkastuksen Vantin Kiinteistöpalveluiden hankinnoista. Tuolloin tehty tarkastus nosti esiin puutteita Kiinteistöpalveluiden hankintakäytännöissä, joiden arvoa ja taustaa KKV haluaa selvittää tarkemmin. Vantti on antanut vastauksen KKV:n esittämiin kysymyksiin 13.3.2024 ja uudelleen esitettyihin lisäkysymyksiin 23.4.2024.

Vantaan kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa tämän vuoden helmikuussa.

Vuoden 2024 alussa Vantti aloitti valmistelut ja henkilöstön koulutuksen liittyen vuoden 2025 alussa tapahtuvaan uudelleen organisoitumiseen. Muutoksen tavoitteena on tuottaa Vantin palvelut asiakkaalle asiakaslähtöisemmin, laadukkaammin ja tulevaisuudessa myös kustannustehokkaammin. Vantti kutsuu tuotantomallia kokonaispalveluksi.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tulos huhtikuun jälkeen on -485 000 € ja budjetti -121 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,3 m€ 10.4.2024 (6,1 m€ 10.3.2023).

Vantin investoinnit ovat huhtikuun jälkeen noin 200 000 €. Vuoden 2024 investointibudjetti on 525 000 €

30.4 avainluvut pitävät sisällään maaliskuun toteumat + huhtikuun budjetin. Taseen avainluvut ovat pelkästään maaliskuun toteumat.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 30.4.	30.4.
Liikevaihto	51 171	17 475	17 694
Liikevoitto	561	-105	-489
Tilikauden tulos	514	-121	-485
Taseen loppusumma	12 600	11 500	11 582
Henkilöstön lkm	915	905	903
Bruttoinvestoin-nit	525	175	200
Quick ratio	1,32	1,32	1,28
Omava-raisuusaste	29,0 %	32,0 %	31,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	917	306	328

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön tilikauden tulostavoite on 1 % liikevaihdosta. Maaliskuun jälkeen olemme 360 000 € alle budjetin ja tämä johtuu pääsääntöisesti siirtymisestä 5 viikon ruokalistaan.

Asiakastyytyväisyyden ja henkilöstötyytyväisyyden osalta mittaukset tehdään loppuvuodesta.

Sairauspoissaoloissa näkyy alkuvuoden runsas sairastaminen, mutta tilanne tyypillisesti tasautuu kesän aikana.

Vantin vastuullisuusohjelman teemojen etenemistä kuvaavia mittareita ovat ympäristövastuullisuuteen, sosiaaliseen vastuullisuuteen ja hyvään hallintotapaan ja johtamiseen liittyvät mittarit.

Ympäristövastuullisuuteen liittyvät mittarit:

Alkuvuoden aikana biojätteen seuranta on siirretty Aromi 14 -tuotannonohjausjärjestelmään, mutta sen raportointiominaisuus on käytössä vasta kevään aikana. Vantti on myös pienimuotoisesti mukana Vantaan yhteisen pöydän hankkeessa, jossa koulun lounaalta ylijäänyttä ruokaa haetaan Yhteisen pöydän tarpeisiin.

Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025, koska valtakunnallisen laskentamallin julkaisua odotetaan syys-lokakuun vaihteeseen 2024.

Autoilla ajetut kilometrit ovat lisääntyneet verrattuna viime vuoteen kuljetusliiketoiminnan kasvun vuoksi ja tämä näkyy hiilidioksidipäästöjen lisääntymisenä. Autokannan uusimista sähköisemmäksi hidastaa mm. latauskapasiteetin rajallisuus.

Sosiaalinen vastuullisuuteen liittyvät mittari:

eNPS (henkilöstön suositteluindeksi). Kerran kuussa tehtävä seuranta, josta raportoidaan kumulatiivinen keskiarvo, on maaliskuun lopussa +3,2. Suositteluindeksin kehittymistä seurataan kuukausittain ja annettu palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Hyvää hallintotapaa ja johtamista kuvaava mittari:

Henkilöstön ammatilliset lisäkoulutukset. Vuoden alussa valmistui 13 henkilöä monimuotoisuuden johtamisen tutkinnon osasta, lisäksi Vantin järjestämään asiakaspalvelukoulutukseen on osallistunut alkuvuonna 24 henkilöä. Muita koulutuksia ja suorituksia on ollut 4. Kesällä päättyy yli 90 henkilölle kohdistettu asiakkuusvalmennus, jonka jälkeen vuoden 2024 tavoite on jo täytetty. Lisäksi oppisopimuksin on useita tutkintojen suorittajia.

Riskien ja tulevaisuuden näkymien osalta yhtiön toimintaan liittyvä merkittävin muutos liittyy 2025 alussa tapahtuvaan uudelleen organisoitumiseen. Muutokseen liittyvien riskien minimoimiseksi on alkuvuoden aikana käynnistetty projekti, joka valmistaa yhtiötä tulevaan muutokseen.

Vantin näkökulmasta Vantaan kaupungin keittiöverkon kehitys, jossa valmistavien keittiöiden kapasiteetti pienenee, näyttää johtavan siihen, että Vantin ulkopuolelta hankkiman ruokatuotteen käyttö tulee lisääntymään. Tämä kehityssuunta tulee osaltaan vaikuttamaan ateriahintojen nousuun tulevaisuudessa**.**

Vantin kehittämisohjelman eteneminen

Ohjelman toimenpiteet ovat edistyneet lähes suunnitellusti alkuvuoden 2024 aikana.

Ateriapalvelujen laadulliset toimenpiteet:

Ruokatuotteen käytön laajentaminen.

- Ruokatuotteen käyttöä on laajennettu edelleen. Käytössä nyt n. 50 keittiössä.

6 viikon ruokalistan muuttaminen 5 viikon ruokalistaksi.

- Käytössä edelleen. Hyvän vastaanoton vuoksi kasvatuksen ja oppimisen toimiala haluaa ruokalistamuutoksen pysyväksi. Muutoksen talousvaikutuksista Vantille neuvotellaan yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa.

Lisäresurssi sisäiseen laadunseurantaan.

-Tarkoitukseen varatun henkilöresurssin käyttö kokopäiväisesti viivästyi, resurssi on ollut käytössä kokonaan helmikuun 2024 alusta.

Toiveruokakysely oppilaille.

- Alkuvuodesta 2024 oppilaille tehtiin toiveruokakysely, johon vastaajia oli 2445. Lapset toivoivat nugetteja, kebabeja, pizzaa, sushia ja lihaa. Kasvisruuista suosituimpia olivat pinaattiletut ja vegepuikot. Kalaruuista toivotuimpia olivat kalapuikot ja kalapullat.

Nuorisovaltuuston tapaaminen.

- Toteutetaan jälleen keväällä 2024.

Asiakastyytyväisyyskysely valituille luokka-asteiden oppilaille (4lk, 8lk, lukio ja Varia) kaksi kertaa vuodessa.

-Seuraava kysely toteutetaan toukokuussa 2024. Joulukuun 2023 kyselyyn vastasi 1442 oppilasta, ruoan maku arvioitiin silloin tasolle 1,7 (asteikko 1–3).

Asiakaskokemuksen parantaminen, toimenpiteet:

Keväällä 2023 aloitettiin Asiakkuuden kehittämisohjelma. Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan suositteluindeksillä, jonka muutos vuodesta 2022 vuoteen 2024 kehittyi merkittävästi. Kehittämisohjelman seuraavassa vaiheessa keväällä tehdään kysely toimenpiteiden toteutumisesta ja näkymisestä henkilöstölle. Seuraava asiakkaille tehtävä kysely tapahtuu loppusyksystä. Ohjelman keskeiset seurattavat asiat liittyvät asiakkaiden ja henkilöstön kohtaamiseen.

Kustannustehokkuuden läpinäkyvyys, toimenpiteet:

Vantin kustannustehokkuutta arvioidaan vertaamalla kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Vuodelle 2025 asiakkaalle esitettyjen kustannushintojen muutos on 6,37 %, jonka vaikutus Vantin palveluhintoihin asiakkaalle tulisi olemaan 5,31 %. Asiakas ei ole vielä kommentoinut hinnantarkistusesitystä.

Vuoden 2023 aikana Vantissa otettiin käyttöön tuotannonohjausjärjestelmät sekä Puhtaus- että Ateriapalveluissa. Järjestelmien käyttöönotto etenee, mutta kaikkia ominaisuuksia ei ole saatu vielä suunnitellusti käyttöön.

Kokonaispalvelumalli, toimenpiteet:

Yhtiö organisoituu uudelleen vuoden 2025 alussa. Tavoitteena on siirtyä tuotantomalliin, jossa Vantin lähes kaikki palvelut tuotetaan asiakkaalle yhden kontaktin kautta. Muutokseen liittyvät henkilöstön koulutukset ovat käynnissä. Uusi organisaatio on valmis ja julkistettu henkilöstölle. Uuden organisaation uudet tehtävänkuvat ovat valmiit. Hakuaika uusiin tehtäviin on 8.4–22.4.2024.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,40	1,00	0,42	Toteutuu osittain ◧
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9	3		Ei tietoa ☐
Kehittämisohjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5	-30		Ei tietoa ☐
Kehittämisohjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,00	1,12	Toteutuu täysin ■
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,15	4,20		Ei tietoa ☐
Sairauspoissaolot %	%	5,90	5,60	6,25 (31.3.)	Ei toteudu lainkaan ▨
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä gram-maa/ruokailija	51,0	49,5		Ei tietoa ☐
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus) LUKEn ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittari	LUKEn ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana			Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025	Ei toteudu lainkaan ▨

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,50	0,50	0,58	Toteutuu osittain
SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11	8	3	Toteutuu osittain
SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	41	Toteutuu täysin

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa. Vantaan kaupungin omistusosuus on 95,5 %.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Vuosi 2024 on käynnistynyt yhtiössä hyvin. Yhtiön uudistettu strategia on otettu käyttöön 1.1.2024. Uusitussa strategiassa oppivelvollisuuskoulutettavilla on omat painopistealueet ja jatkuvan oppimisen asiakkailla (Mercuria Pro) omansa. Lisäksi strategiassa on koko Mercuriaa koskevia painopistealueita kuten Yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen ja Osaamisen jatkuva kehittäminen.

Tammikuun lopulla valmistui oma aurinkoenergiavoimalaitos Mercuria-talon katolle. Hanke on ollut merkittävä harppaus yhtiön vastuullisuustyössä ja näyttää suuntaa kohti hiilineutraalia toimintaa. Omatuotanto kattaa jopa 20 % Mercurian sähkön kulutuksesta.

Kevään yhteishaku päättyi 20.3. ja ensisijaisia hakijoita oli ennätykselliset 270 eli 1,4 hakijaa/aloituspaikka. Kaksoistutkinto (ammatillinen koulutus + ylioppilastutkinto) kiinnosti 154 hakijaa. Tämä voi merkitä sitä, että syksyllä tarvitaan neljäs ryhmä kaksoistutkintolaisille. Ammattitaidon Suomen mestaruuskilpailut pidetään toukokuussa Kuopiossa. Mercurian neljä opiskelijaa selvittivät tiensä finaaliin asiakaspalvelussa, visuaalisessa myyntityössä ja kaksi taloushallinnossa.

Yhtiö osallistui syksyllä 2023 työntekijäkokemusta mittaavaan Great Place to Work -tutkimukseen, ja sai hyvän työpaikan sertifikaatin. Yhtiö sijoittui Suomen parhaiden työpaikkojen listauksessa sijalle yhdeksän. Kaksi vuotta sitten olimme sijalla 14. Henkilöstötyytyväisyys on korkealla tasolla, samoin opiskelija- ja työnantajapalautteet ovat olleet erinomaisia.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt neuvottelut yhtiön määräaikaisesta tontinvuokrasopimuksesta. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2033 asti. Neuvotteluita on tarkoitus jatkaa toukokuussa 2024. Valtion taloustilanteen takia ammatilliseen koulutukseen kohdistuu 100 miljoonan euron rahoitusleikkaukset. Alustavan arvion mukaan tämä merkitsee yhtiölle n. 5 % pienempää valtionosuusrahoitusta vuonna 2025.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloskehityksen näkökulmasta vuosi 2024 on käynnistynyt odotetun kaltaisena. Liikevaihto on noussut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tähän on syynä opiskelijamäärien ja sitä kautta valtionosuusrahoituksen tasainen kasvu. Vuodelle 2025 on kuitenkin odotettavissa rahoitustason leikkauksia,

minkä takia on erityisen tärkeätä pitää kustannusrakenne terveenä. Jakson liiketulos on arviolta 144.000 euroa ylijäämäinen, talousarvion näyttäessä 18.000 euroa.

Vuodelle 2024 on suunniteltu noin 700.000 euron investointiohjelma. Investoinnit pitävät sisällään luokkatilojen korjauksia, ravintolasalin muutostöitä, piha-alueen asfaltointitöitä, tilojen uudelleen kalustamista sekä muita pienempiä hankintoja. Alkuvuonna aktivoidun aurinkoenergiahankkeen kokonaiskustannukset päätyivät 180.000 euroon. Hankinta oli hyväksytty vuoden 2023 investointitalousarviossa, joten se tulee erottamaan budjettiin verrattaessa. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat säilyneet erinomaisella tasolla.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TA 30.4.	30.4.
Liikevaihto	9 354	3 119	3 162
Liikevoitto	680	18	144
Tilikauden tulos	846	17	142
Taseen loppusumma	22 700	22 500	22 516
Henkilöstön lkm	63	63	63
Bruttoinvestoin-nit	700	0	180
Quick ratio	11,0	11,0	13,0
Omava-raisuusaste	95,0 %	95,0 %	95,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0
Leasingvastuut	250	250	262

Tavoitteiden toteutumisen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Valtionvarainministeriö on ilmoittanut ammatillista koulutusta koskevista valtionosuusleikkauksista. Leikkausten suuruus on noin 5 %. Tiedot leikkauksista tarkentuvat kevään aikana. Vuoden 2024 rahoitukseen leikkauksilla ei ole vaikutusta. Ennätyksellisen suuri hakijamäärä antaa kuitenkin hyvät toimintaedellytyksen myös vuodelle 2025. Kaksoistutkintojen suosio merkitsee todennäköisesti myös motivoituneita ja opintoihin sitoutuneita opiskelijoita.

Muutos kyberturvallisuusympäristössä näkyy edellisen vuoden tavoin päivittäisessä toiminnassa. Tietomurtoihin ja -vuotoihin varautuminen tulee olla kunnossa ja siihen liittyvien prosessien päivitys yhtiössä jatkuu. Oppilaitoksen tontin vuokra-asia on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuudesta. Yhtiö toivoo, että molempia osapuolia tyydyttävä ratkaisu löytyisi mahdollisimman pian.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa	1062530	300000	169802	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	860	870	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	67	58	71	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,5	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,2	4,1	4,2	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus"	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,4	4,6	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3 ”Terveyttä ja hyvinvointia”	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,2	4,3	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 5 ”Sukupuolten tasa-arvo”	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5		4,1	4,4	Toteutuu täysin

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 30.4.2024	Tila
SDG-tavoite 12 ”Vastuullista kuluttamista”	Mittari kehitteillä hiilijalanjäljen laskennan yhteydessä (VASKI-HANKE: Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus)		Mittari tulossa	Mittari tulossa	Toteutuu täysin

KIINTEISTÖOSAKEYHTIÖT

1. KOy Tiedepuisto
1988

2. KOy Tikkurilan Terveysasema
1979/1982

3. Tikkuparkki Oy
2012

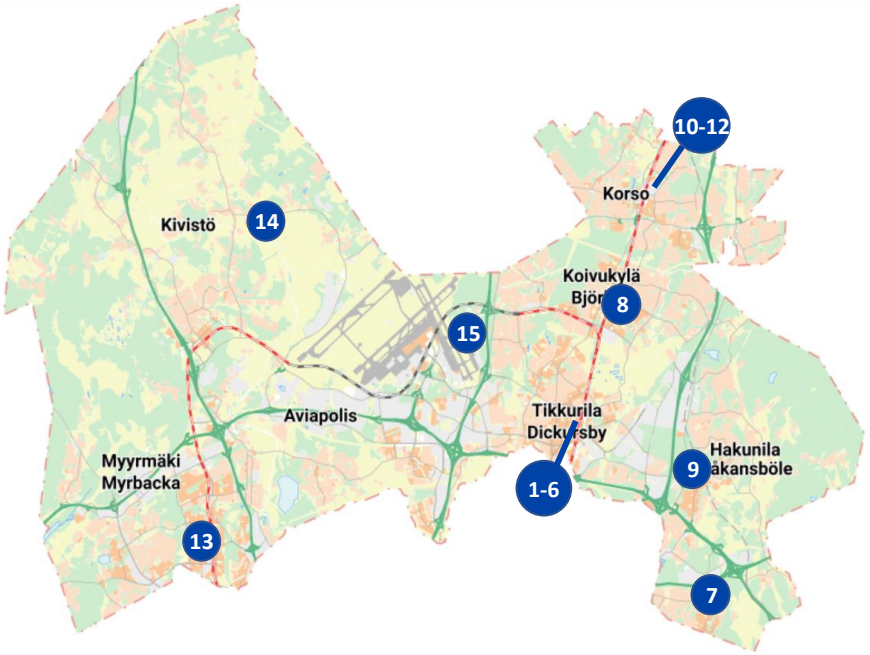

8. Hakopolun Liikekiinteistö Oy
1981

12. Korson Pienteollisuustalo Oy 1965

9. KOy Hakucenter
1986

13. Ruukkukujan Autopaikat
1987

10. KOy Korson Toimistokeskus
1992/1997

14. As Oy Vantaan Katriinanrinne
1991

4. Ratakujan Pysäköinti Oy
2013

5. KOy Lehdokkitien virastotalo
1983

6. As Oy Vantaan Sepänpuisto
1990

7. Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 1977

11. KOy Vantaan Maakotkantie 10 1989

15. KOy Vantaan Helikopteritukikohta
2009

KIINTEISTÖYHTIÖ JA KAUPUNGIN OMISTUS% AVAINLUVUT 1000 euroa	Laajuus m2	Tase 2023	Oma pääoma 2023	Tuotot 1-4/2024	%-osuus tuotot budjetoi-dusta	Hoitoku-lut 1-4/2024	%-osuus hoitokulut budjetoi-dusta	Arvioidut poistot 2024	Ennustettu tilikauden tulos 2023	Kassa 4/2023	Quick Ratio
KOy Tiedepuisto 100 %	10883	16820	12091	632	25	-87	55	-1123	574	485	1,1
KOy Tikkurilan Ter-veysasema 62,2/73,8 %	5 657	7 032	5 892	199	32	-152	22	-417	-222	637	2,2
Tikkuparkki Oy 100 %	13530	9630	9567	144	33	-37	24	-291	-55	1494	84,5
KOy Korson Toimistokeskus 77,1 %	3 775	6 025	5 995	88	31	-71	24	0	-19	185,5	9,0
KOy Lehdokkitien Virasto-talo 85/100 %	3 678	1 129	1 072	117	37	-108	34	-416	-418	95	5,2
As Oy Vantaan Katriinan-rinne 100 %	2400	1876	1525	68	35	-20	23	0	0	56	0,3
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	3590	448	106	53	32	-45	33	-27	0	334	76,6
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	9983	2371	2340	41	33	-34	39	-77	-80	-47	-4,9
KOy Vantaan Heli-kopteriitukikohta 100 %	961	2 018	2 005	48	44	-34	24	-74	-107	519	59,4
KOy Vantaan Maa-kotkantie 10 33,1/88,3 %	768,5	1 017	1 008	14	33	-26	38	-41	-66	13,1	2,0
Pallastunturintien Liikeki-inteistö Oy 52,4 %	1 606	1 502	1 415	41	29	-30	23	-7	0	68,7	3,1
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	10 036	889	657	23	33	-22	32	-61	-47	117	6,1
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 64,5 %	3499	2 543	2 510	108	30	-133	38	0	12	12	3,0
KOy Hakucenter 53,4 %	4840	5 011	4 977	146	33	-146	37	0	39	64	2,4

HUOM! As Oy Sepänpuisto on myyty VAV Yhtymä Oy:lle 31.1.2024, eikä sen talouden tunnuslukuja esitetä enää osana Vantaan tytäryhtiöiden raportointia.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hillitseminen	PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfran toteuttaminen yhtiöissä, joissa tehdyn kartoituksen mukaan järkevää toteuttaa	Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoite	Selite
KOy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu.	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Kaikki tavoitteet toteutuvat. Yhtiössä jatketaan ylläpitoon liittyviä korjaushankkeita, jotka toteutetaan tulorahoituksella. Yhtiö päivittää kuntoarvion kevät-/kesäkaudella.
KOy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan	Toteutuu täysin	Ei asetettu	Ei tietoa	Yhtiön vastuullisuustavoitteena kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta. Kiinteistön tekninen kunto saattaa aiheuttaa isompaa korjaustarvetta, eikä rakennuksen/yhtiön tulevaisuudesta ole varmuutta. Tämänhetkisen tiedon mukaan terveysaseman toiminnot siirtyvät uuteen hyvinvointikeskukseen arvioilta vuoden 2028 lopulla. Ylläpidon kustannukset tulevat nousemaan vuonna 2024, sillä mm. ilmavuotoja tukitaan.
Tikkuparkki Oy 100 %	Ei tietoa	Toteutuu täysin	Toteutuu täysin	Ei asetettu.	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2024 loppuun mennessä. Ei toteudu lainkaan Pysäköintilaitoksen asiakasmäärä on vähentynyt vuoden 2024 ensimmäisellä kolmanneksella. Tikkuparkki Oy:n kiinteistön hoitokulut ovat kasvaneet alkuvuonna kiinteistön ylläpitokustannusindeksin muutosta enemmän. Syynä Tikkuparkki Oy:n kiinteistön hoitokulujen

					kasvuun on alkuvuonna 2024 Vantaan kaupungin katualueelta valuneet hulevedet, jotka kastelivat rakennuksen rakenteita ja teknisiä laitteita. Tästä aiheutui yhtiölle noin 24.000 euron vahinko. Vakuutusyhtiö ja Vantaan kaupunki ovat kiistäneet korvausvastuunsa asiassa. Vahingon takia tavoitteen tila on vielä epäselvä.
KOy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Ei toteudu lainkaan ⦸	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei asetettu	Ylläpitokustannukset tulevat ylittämään tavoitteen, sillä toisin kuin edellisenä vuotena, kuluvan vuoden aikana tehdään enemmän huolto- ja korjaustöitä.
KOy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei tietoa ☐	Yhtiön vastuullisuustavoitteena on kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta. Päävuokralainen poistuu rakennuksesta 2025 alussa, ja toiminta rakennuksessa on päättymässä.
As Oy Vantaan Katriinanrinne 100 %	Ei tietoa ☐	Ei tietoa ☐	Ei asetettu.	Ei asetettu	
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Toteutuu täysin ■	Yhtiön vastuullisuustavoitteena on Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei tietoa ☐	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä. Ei toteudu ollenkaan ⦸ Pysäköintilaitoksen asiakasmäärä on olennaisesti vähentynyt.

					Ratakujan Pysäköinti Oy:n kiinteistön hoitokulut ovat kasvaneet alkuvuonna kiinteistön ylläpitokustannusindeksin muutosta enemmän. Syynä kasvuun on alkuvuonna 2024 Vantaan kaupungin katualueelta valuneet hulevedet, jotka kastelivat rakennuksen rakenteita ja teknisiä laitteita. Tästä aiheutui yhtiölle noin 10.000 euron vahinko. Asiasta on tehty vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön, mutta todennäköisesti vahinkoa ei korvata. Vahingon takia tavoitteen tila on vielä epäselvä.
KOy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei tietoa □	Ei asetettu	Yhtiössä on tarvetta sähköautojen latausinfralle, mutta pysäköintialueen pienuuden vuoksi infraa voi olla hankala toteuttaa. Tätä selvitetään pelastuslaitoksen kanssa, joka suunnittelee latauspaikkoja jokaiselle paloasemalle.
KOy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei asetettu	Kaikki asetetut tavoitteet saavutetaan.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Ei toteudu lainkaan ▨	Toteutuu osittain ■	Ei asetettu	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten osalta tavoite ei voi toteutua, sillä pelkästään korjauksiin on budetoitu 45 teur ennemmän kuin oli viime vuoden toteuma.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Toteutuu täysin ■	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Ei asetettu	Kaikki tavoitteet saavutetaan.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 64,5 %	Ei toteudu lainkaan ▨	Toteutuu täysin ■	Ei asetettu	Toteutuu täysin ■	Ylläpitokustannusten osalta jo talousarviossa kustannukset ovat korkeammat kuin viime vuonna, joten tämä tavoite ei tule täyttymään. Yhtiössä on riskinä rakennuksen tekniikan ikääntyminen, joka voi aiheuttaa

					ennakoimattomia korjauksia. Tämä on jo osin näkynyt vuoden 2024 alussa. Yhtiön vastuullisuustavoitteena rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla.
KOy Hakucenter 53,4 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Yhtiön tavoitteiden toteutumisessa merkittävässä roolissa on ennakoimattomien korjausten kustannukset, mutta jo talousarvion pohjalta on tiedossa ylläpitokustannusten kasvu verrattuna edelliseen vuoteen. Yhtiön vastuullisuustavoitteena on Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta.

Mittarit

Ylläpitokustannusten hillitseminen: Ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Mittarin tilanne kuvaa ennustettu tavoitteen saavuttamisesta vuoden 2024 lopussa.

PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen: Toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. Vuodelle asetettujen toimenpidetavoitteiden toteuttamisaste.

Sähköautojen latausinfran toteuttaminen niissä yhtiöissä, joissa vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan järkevää toteuttaa latausinfraa: latausinfra toteutettu.

Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille on asetettu oma soveltuva vastuullisuustavoite seuraavista:

- Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen.
- Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta.
- Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla.

Tietyissä kiinteistöyhtiöissä sähköautojen latausinfran toteuttaminen ei ole tehdyn kartoituksen mukaan järkevää, vaikka ne eivät ole elinkaaren loppuvaiheessa. Niiden kiinteistöyhtiöiden toiminnassa vastuullisuustavoite huomioidaan hiilineutraalin ja resurssiviisaan PTS:n avulla.

Vantaa
Vanda

19 § Vuoden 2025 talousarviolaadinnan kehys (kvalt) / PT

VD/4257/02.01.00.03/2024

PT/MR/PK/EK

Yleinen taloudellinen tilanne

Viime vuosien talouskehitys Suomessa on valtiovarainministeriön huhtikuun lopussa julkaiseman talouskatsauksen mukaan selvästi synkentynyt. Taantuma on ollut pidempi ja syvempi kuin aiemmin arvioitiin. Valtionvarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talous supistui vuonna 2023 yhden prosentin. Vuodelle 2024 bkt:n kehitykseksi ennustetaan tasan 0,0 prosenttia. Ei siis kasvua, mutta ei talouden supistumistakaan. Vuosina 2025 ja 2026 palataan 1,5–1,6 prosentin kasvuun. Ennuste lähtee siitä, että talouden kasvua tukee inflaation hidastuminen ja korkojen lasku. Sitä taas hidastaa hallituksen sopeutustoimet. Valtiovarainministeriö toteaa inflaation hidastumisen olevan laaja-alaista. Tämä mahdollistaa korkojen laskun ja tukee ostovoimaa. Oleellista on kuitenkin se, että korkojen lasku edellyttää inflaation laskua koko euroalueella riittävän alas.

Investointien odotetaan kasvavan vuonna 2025. Tätä vauhdittaa mm. energianmurros, mutta myös asuntokaupan piristyminen ja tätä seuraava rakentamisen elpyminen. Investointien elpymien edellyttää myös ennakoitua korkojen laskua. Merkittävää on se, että myös työllisyys kääntyy kasvuun vuonna 2025. Vuonna 2024 työttömyysasteen oletetaan asettuvan 7,4 prosenttiin. Ensi vuonna työttömyyden odotetaan laskevan 7,2 prosenttiin ja vuonna 2026 6,7 prosenttiin.

Euroopan keskuspankin ennusteen mukaan euroalue kasvaisi tänä vuonna 0,6 prosenttia. vuosina 2025 ja 2026 kasvu asettuisi Suomen tasolle eli 1,5–1,6 prosenttiin. Vuoden 2024 inflaation ennustetaan olevan euroalueella 2,4 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Tämä on myös EKP:n inflaatiotavoite. Euribor 3kk ennustetaan laskevan 3,5 prosentista 2,5 prosenttiin vuoden 2024 maaliskuusta vuoden 2025 maaliskuuhun.

USA:n keskuspankin mukaan Yhdysvaltojen talous kasvaa vuonna 2024 2,1 prosenttia ja vuonna 2025 2,0 prosenttia. Kasvu on siis hieman euroaluetta nopeampi. Myös USA:n inflaatio on hieman euroaluetta nopeampaa. Vuona 2024 se on 2,6 prosenttia ja vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 2,2 prosenttia. Vantaan kannalta ennuste lupaa hidasta talouskehitystä vielä vuodelle 2024, mutta vuoden 2025 pitäisi olla jo parempi. Vantaan talouden pitäisi elpyä yhdessä rakentamisen kanssa ja luonnollisesti myös muut investoinnit tukevat Vantaan taloutta. Maailmankaupan elpyminen taas on merkityksellinen Vantaalla suuren logistiikkakeskittymän takia.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän 1,1 mrd. euroa negatiiviseksi vuonna 2024 menojen jatkaessa kasvuaan ja verorahoituksen supistuessa jyrkästi. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, joka vaikuttaa myös verotuloihin positiivisesti. Kuntien verotulojen arvioidaan kuitenkin laskevan vuoteen 2023 verrattuna yli 5 prosentilla, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu sote-uudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruinen verohäntä. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksisäästön vuoksi.

Kuntatalouden toimintamenoja kasvattaa vuosina 2025–2028 etenkin hintojen nousu. Koulutuksen palvelutarve pysyy painelaskelmassa kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi, mikä pitää toimintamenojen volyymikasvun negatiivisena. Poikkeuksen toimintamenojen laskevaan volyymikehitykseen muodostaa ainoastaan vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan.

Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2028. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kustannuskehitykseen. Kunta-alanansiokehityksen oletetaan ennusteessa olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa vuosina 2025–2027 kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat koskettavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on muun muassa sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa. Työvoiman saatavuuden heikkous ja tiukat kelpoisuusehdot vaikeuttavat palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista, mutta voivat myös johtaa tilanteeseen, jossa palvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin on entistä vaikeampaa.

Hallituksen uudet sopeutustoimet kohdistuvat myös kuntasektoriin. Kehitysarvioon sisällytettyjen hallituksen päätösten nettovaikutus on kuitenkin kuntataloutta vahvistava. Vahvistaminen toteutetaan sekä tuloja lisäämällä että menoja karsimalla. Kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamisen arvioidaan parantavan kuntataloutta noin 75 milj. eurolla: menojen arvioidaan pienenevän noin 100 milj. eurolla ja rahoitusta vähennetään 25 milj. eurolla. Myös ammatillisen koulutuksen rahoituksen vähentämisen on oletettu vaikuttavan kuntataloudessa menojen vähentymiseen.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien ja kuntien muodostamien yhteistoiminta-alueiden vastuulle. Muutos kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja reilulla 800 milj. eurolla vuonna 2025. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin neljällä tuhannella henkilötyövuodella, mikä näkyy vuonna 2025 etenkin henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna. Uudistus laajentaa kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta, mikä puolestaan heijastuu vuonna 2025 avustusmenojen tason muutokseen. Työllisyyskehityksellä on uudistuksen seurauksena entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen. Uusiin avustusmenoihin vaikuttaa etenkin työttömyyden kehitys, jonka on ennustettu asettuvan noin 6,6 prosenttiin vuosina 2025–2028, sekä muutokset työttömyysetuuksien tasoa määrittävässä kansaneläkeindeksissä. Hallitus on päättänyt muun muassa sosiaalietuuksiin, kuten työmarkkinatukeen, lastenhoidon tukiin ja peruspäivärahaan, liittyvästä indeksijäädytyksestä vuosille 2024–2027.

Kuntien investointinäkymissä on merkittäviä eroja. Osassa kunnista investointien ennakoidaan pienenevän lähivuosina, mutta etenkin suurten kuntien investointipaineet pitävät koko kuntatalouden investoinnit korkealla tasolla. Kunnilla on edelleen merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi.

Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää kuntien valtionosuuksia. Vaikka verotulojen kasvu pysyy vuosina 2025–2028 noin 4,2 prosentissa eli pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin. Toisaalta nopeasti kasvaneet sote-menot ovat siirtyneet pois rasittamasta kuntataloutta.

Kuntien saamat valtionosuudet kasvavat vuonna 2025 noin 12,4 prosenttia. TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille 100 prosentin valtionosuutena peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Lisäksi työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu korvataan kunnille pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä.

Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä pienentää sote-siirtoon liittyvien leikkausten valtionosuusvähennyksiä vajaalla 300 milj. eurolla vuodesta 2025 alkaen kuntatalouden rahoitusaseman vahvistamiseksi. Kuntien sote-siirtolaskelmaan liittyvä valtionosuusvähennys kasvaa vuonna 2025 kuitenkin noin 150 milj. eurolla takaisinperittävien valtionosuuksien vuoksi ja kuntien saamat verokompensaatiot pienenevät yli 300 milj. eurolla ansiotulovähennyksen poiston ja tehtävämuutosten vuoksi. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027. Kun sote-siirtolaskelmaanliittyvä takautuvien vähennysten osuus poistuu valtionosuuksista ja hallituksen valtionosuuksiin kohdistama indeksijarru päättyy, kasvavat valtionosuudet vuonna 2028 noin 8,5 prosenttia.

Kuntatalouden vuosikate romahtaa kuluvana vuonna noin 1,4 mrd. eurolla 3,1 mrd. euroon, kun kuntien verorahoitus supistuu voimakkaasti soteen liittyvien verohäntien poistumisen ja sote-laskelmien tarkentumisesta johtuvien valtionosuusleikkausten vuoksi. Vuosikatteen heikkeneminen jatkuu edelleen vuonna 2025 ja vuosikate on vuosina 2025–2027 noin 2,8 mrd. euroa. Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna vuonna 2024 noin -1,1 mrd. euroon ja vuonna 2025 jo noin -1,6 mrd. euroon. Vuosina 2026 ja 2027 toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen hieman: -1,8 mrd. euroon vuonna 2026 ja -2,0 mrd. euroon vuonna 2027. Kun valtionosuuksiin tehtävät takautuvat sote-vähennykset ja hallituskauden aikainen indeksijarru poistuvat, asettuu toiminnan ja investointien rahavirta -1,8 mrd. euroon vuonna 2028.

Vuosikatteet eivät riitä kehysvuosina poistoihin tai nettoinvestointeihin. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuksia ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina. Sote-uudistuksen jälkeisessä kuntakentässä talouden liikkumavara on kaventunut huomattavasti ja palveluverkon ennakoivan suunnittelun ja investointien tarveharkinnan tärkeys korostuvat. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kiinteistöjen tehokas käyttö, kaupungistuminen, syntyvyyden pienentyminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa yhteistyö korostuu.

Vuoden 2025 talousarvion kehys

Vantaan vuoden 2025 talousarvion kehyksen lähtökohtana on 1.2.2022 voimaan tullut Kaupunkistrategia 2022–2025 sekä Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025. Tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että käyttötalous on tasapainossa. Tavoitteen mukaan vuoden 2025 vuosikatteen pitäisi olla vähintään 130 milj. euroa, mutta tästä tavoitteesta tullaan jäämään. Vuosikate 130 milj. euroa saavutetaan kehyksen mukaan vasta vuonna 2027. Samalla kuitenkin kaupungin investointitaso kasvaa voimakkaasti, joten talouden tasapainottamiseksi pitäisi myös vuosikatetta saada nostettu ylöspäin.

Vuoden 2023 alussa voimaan tullut hyvinvointialueuudistus muutti kuntataloutta radikaalisti, kun sosiaali- terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät pois kunnilta. Seuraava suuri uudistus tulee vuoden 2025 alussa, kun työvoima- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle. Suuret uudistukset aiheuttavat epävarmuutta kuntatalouteen ja vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Lisäksi epävarmuutta tuo maailmantilanne. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on jatkunut jo yli kaksi vuotta ja vaikka inflaatio on jo kääntynyt laskuun niin koronlaskuja edelleen odotetaan. Asuntorakentaminen hiljeni voimakkaasti vuonna 2023 ja on ollut lähes pysähdyksissä alkuvuonna 2024. Työllisyystilanne on myös heikentynyt ja työttömyys kääntyi nousuun loppuvuodesta 2023. Kehys perustuu valtiovarainministeriön kevään 2024 taloudellisessa katsauksessa ja julkisen talouden suunnitelmassa esitettyihin talouden kasvuarvioihin. Vantaan väestönkasvu on jatkunut tasaisena alkuvuodesta 2024 ja vuoden 2025 väestönkasvuksi ennakoidaan yli 4 300 henkeä eli 1,7 prosenttia. Väestöennuste päivittyy kesän 2024 aikana. Ennusteet päivitetään kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen, kuten myös valtion budjettiriihen ja -esityksen tarkentuneet vaikutukset.

Vuoden 2025 käyttötalouskehyksessä on huomioitu toimintamenojen osalta palvelutarpeen kasvu lakisääteisissä palveluissa. Kaupungin kasvaessa myös kaupungin henkilöstömäärä kasvaa. Uusien vakanssien perustamisessa pyritään kuitenkin harkittuihin ja maltillisiin lisäyksiin. Kehyksessä on varauduttu mm. 81 uuteen vakanssiin perusopetuksessa, 115 vakanssiin varhaiskasvatuksessa ja 41 vakanssiin toisen asteen koulutuksessa. TE2024-uudistukseen liittyen valtiolta siirtyy laskennallisesti 215 vakanssia ja elinvoimapalveluissa varaudutaan 10 uuteen vakanssiin. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla varaudutaan 24 uuteen vakanssiin ja kaupunkiympäristön toimialalla 4 vakanssiin. Kunta-alan palkkaratkaisu on voimassa kevääseen 2025 saakka. Palkkaratkaisun yleiskorotukset on otettu huomioon toimialojen kehyksessä, mutta paikallisesti sovittavien erien määrärahavaraukset on kehysvaiheessa keskitetty kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Kehyksessä toimintakulut nousevat vuoden 2024 käyttösuunnitelmasta vuoteen 2025 noin 9,9 prosenttia. Vuonna 2025 toimintakulujen kasvua lisäävät palvelutarpeen kasvun ja yleisen hintatason nousun lisäksi mm. TE2024-uudistus, kunta-alan palkkaratkaisu, panostukset strategisiin tavoitteisiin mm. eriarvoistumiskehityksen estämiseen, luku- ja laskutaidon nostamiseen, nuoriso- ja maahanmuuttajatyöhön sekä aikuisten perusopetukseen. Myös luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja liikuntapalveluihin on lisätty määrärahoja. Sisäisten vuokratulojen ja vuokramenojen muutos on päivitetty kehykseen. Kehyksessä on varauduttu myös korkotason nousun aiheuttamaan korkomenojen kasvuun. HSL-kuntayhtymän infrakorvaukset sekä joukkoliikennemaksut on esitetty kehyksessä arvioina ja ne tarkennetaan kaupunginjohtajan esitykseen talousarviovaiheessa. Myös TE2024-uudistuksen vaikutuksia tarkennetaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä syksyllä.

Negatiivisen toimintakatteen kasvu vuodesta 2024 vuoteen 2025 on kasvatuksen ja oppimisen toimialalla 5,9 prosenttia, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla 8,3 prosenttia ja kaupunkistrategian ja johdon toimialalla 46,8 prosenttia. Kaupunkikulttuurin ja johdon toimialan toimintakatetta kasvattaa TE2024-uudistus. Kaupunkiympäristön toimialan toimintakate on muista toimialoista poiketen positiivinen suurten tuloerien vuoksi. Kaupunkiympäristön positiivinen toimintakate kasvaa 16,3 prosenttia sisäisten ja ulkoisten vuokrankorotusten vuoksi.

Kehyksen verotuloarviot perustuvat kuntatalousohjelmassa esitettyihin veroperustemuutoksiin sekä Kuntaliiton veroennusteeseen. Verotulojen arvioidaan kasvavan noin 7,3 prosenttia vuoden 2024 ennusteeseen nähden. Valtionosuusarviossa on huomioitu kaupungin ikäryhmittäinen väestö 1.1.2024, kevään 2024 kuntatalousohjelmassa esitetyt valtionosuusmuutokset sekä aiemmin tehtyjen valtionosuuspäätösten vaikutukset. Valtionosuustuottojen arvioidaan nousevan noin 17,4 prosentilla vuoden 2024 ennusteeseen nähden. Kasvu selittyy valtaosin TE2024 -uudistuksella, johon liittyvät siirtolaskelmat vielä tarkentuvat syksyn aikana, joten valtionosuuksiin liittyy vielä paljon epävarmuutta. Verotulo- ja valtionosuusarviot päivitetään talousarviovaiheessa.

Kehyksen tuloslaskelma päätyy 71,7 milj. euron vuosikatteeseen, -49,4 milj. euron tilikauden tulokseen ja -48,1 alijäämään. Kehyksessä kaupungin suunniteltu bruttoinvestointitaso vuodelle 2025 on 290,4 milj. euroa (investointiosa netto 257,9 milj. euroa). Uudis- ja korjausrakentamisen investointeihin on varattu 116,4 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana on rakenteilla mm. Vantaan ratikka, 5 uutta päiväkotitilaa, Elmon uimahalli ja useampi koulun peruskorjaus. Julkiseen käyttöomaisuuteen investointeja kohdistuu 143 milj. euroa. Vantaan ratikan osuus tästä on 98 milj. euroa ja muu julkinen käyttöomaisuus 45 milj. euroa pitäen sisällään mm. katujen ja puistojen investointeja. Kiinteän omaisuuden investointeihin on varattu 10 milj. euroa.

Kaupungin pitkäaikainen lainakanta vuoden 2023 tilinpäätöksen tilanteessa oli noin 771 milj. euroa. Vuonna 2023 korkotaso lähti poikkeuksellisen jyrkkään nousuun ja on edelleen korkealla tasolla. Kehyksessä vuoden 2025 korkokulut on ennakoitu 27 milj. euron tasolle. Vantaan ratikan rakentaminen tulee kasvattamaan investointimenoja sekä kaupungin lainakantaa.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä vuoden 2025 talousarvion käyttötalouden ja investointien laadintakehys liitteen mukaisesti,
b) ohjeistaa toimialoja laatimaan investointisuunnitelmansa kaikkien talousarvion hankeryhmien osalta kymmenvuotiskaudelle 2025–2034,
c) esittää vuoden 2025 talousarvion laadintakehys tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

~~Toimintakatteen vertailukelpoinen kasvu (ilman palkkaratkaisun vaikutuksia) vuodesta 2024 vuoteen 2025 on kasvatuksen ja oppimisen toimialalla 3,4 prosenttia, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla 3,0 prosenttia, kaupunkiympäristön toimialalla 17,8 prosenttia sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialalla 41,3 prosenttia. Kaupunkiympäristön toimialan suurta korotusprosenttia selittää suuret vuokrankorotukset, kiinteistönhoito ja inflaatio. Kaupunkistrategian ja johdon toimialan prosenttia korottaa puolestaan TE2024-uudistus.~~

Negatiivisen toimintakatteen kasvu vuodesta 2024 vuoteen 2025 on kasvatuksen ja oppimisen toimialalla 5,9 prosenttia, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla 8,3 prosenttia ja kaupunkistrategian ja johdon toimialalla 46,8 prosenttia. Kaupunkikulttuurin ja johdon toimialan toimintakatetta kasvattaa TE2024-uudistus. Kaupunkiympäristön toimialan toimintakate on muista toimialoista poiketen positiivinen suurten tuloerien vuoksi. Kaupunkiympäristön positiivinen toimintakate kasvaa 16,3 prosenttia sisäisten ja ulkoisten vuokrankorotusten vuoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Merkitään, että kaupunginhallitus jätti asiakohtaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

”Kaupunginhallitusryhmät pyytävät kaupunginjohtajaa valmistelemaan talousarvioesitykseensä määrärahalisäyksen kouluruokailun kehittämiseen ja laadun parantamiseen hyödyntäen toimialan aiempaa valmistelua vaikuttavista toimenpiteistä.”

Liitteet:
- Liite 1 Kehystaulukot 2025
-

Täytäntöönpano: kuntademokratia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VUODEN 2025 TALOUSARVION KEHYS
Kaupunginhallitus 3.6.2024

A. TULOSLASKELMA – SIS. KAUPUNKI JA RAHASTOT

TULOSLASKELMA (1 000 €) KAUPUNKI JA RAHASTOT	TP 2023	KS 2024	Ennuste 2024	K 2025	K 2026	K 2027	K 2028
TOIMINTATUOTOT	333 561	342 993	352 509	363 037	378 893	394 940	406 679
TOIMINTAKULUT	-1 007 611	-1 032 407	-1 056 067	-1 134 104	-1 162 457	-1 191 518	-1 221 306
TOIMINTAKATE	**-674 050**	**-689 415**	**-703 558**	**-771 067**	**-783 563**	**-796 578**	**-814 627**
VEROTULOT	638 679	612 000	583 300	626 000	663 000	698 000	735 000
VALTIONOSUUDET	179 656	182 000	179 200	210 300	223 300	235 300	245 300
KORKOTUOTOT	17 944	16 600	17 700	19 400	20 800	20 100	25 600
MUUT RAHOITUSTUOTOT	13 829	13 151	13 851	13 851	13 851	13 851	13 851
KORKOKULUT	-13 990	-24 600	-21 500	-26 500	-31 700	-40 500	-51 300
MUUT RAHOITUSKULUT	-80	-125	-125	-263	-263	-263	-263
VUOSIKATE	**161 988**	**109 611**	**68 868**	**71 721**	**105 425**	**129 910**	**153 561**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-111 844	-115 785	-115 785	-121 158	-132 713	-145 206	-153 406
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0	0	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	**50 144**	**-6 175**	**-46 917**	**-49 437**	**-27 288**	**-15 296**	**155**
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS	-2 465	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313	1 313
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	**47 678**	**-4 861**	**-45 605**	**-48 124**	**-25 976**	**-13 983**	**1 468**

Verorahoitus yhteensä	818 335	794 000	762 500	836 300	886 300		
Verorahoituksen muutos		-3,0 %	-6,8 %	9,7 %	6,0 %		

			KS2024–2025	E2024–2025	2025–2026	2026–2027	2027–2028
Toimintatuottojen kasvu			5,8 %	3,0 %	4,4 %	4,2 %	3,0 %
Toimintakulujen kasvu			9,9 %	7,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Toimintakatteen kasvu			11,8 %	9,6 %	1,6 %	1,7 %	2,3 %

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset on huomioitu kehyksessä

VUODEN 2025 TALOUSARVION KEHYS
Kaupunginhallitus 3.6.2024

B. TOIMIALOJEN JA RAHASTOJEN KEHYKSET

Kunta-alan palkkaratkaisun yleiskorotukset on kohdistettu toimialoille, mutta paikalliset erät keskitetysti kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

YLEISHALLINTO	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	761	1 050	350	-66,7 %
TOIMINTAKULUT	-14 551	-21 182	-21 850	3,2 %
TOIMINTAKATE	-13 790	-20 132	-21 500	6,8 %

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	10 849	7 516	7 326	-2,5 %
TOIMINTAKULUT	-107 593	-115 005	-165 119	43,6 %
TOIMINTAKATE	-96 744	-107 489	-157 793	46,8 %

KASVATUS JA OPPIMINEN	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	43 793	33 274	30 245	-9,1 %
TOIMINTAKULUT	-552 579	-560 749	-588 638	5,0 %
TOIMINTAKATE	-508 786	-527 476	-558 393	5,9 %

VUODEN 2025 TALOUSARVION KEHYS
Kaupunginhallitus 3.6.2024

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	12 077	11 120	11 080	-0,4 %
TOIMINTAKULUT	-80 161	-85 235	-91 357	7,2 %
TOIMINTAKATE	-68 085	-74 116	-80 278	8,3 %

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	265 612	289 612	313 615	8,3 %
TOIMINTAKULUT	-252 030	-248 259	-265 563	7,0 %
TOIMINTAKATE	13 583	41 353	48 051	16,2 %

RAHASTOT YHTEENSÄ	TP 2023	KS 2024	Kehys 2025	Muutos-% (TA 2025/KS 2024)
1 000 €				
TOIMINTATUOTOT	468	421	421	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-697	-1 977	-1 576	-20,3 %
TOIMINTAKATE	-229	-1 556	-1 155	-25,8 %

VUODEN 2025 TALOUSARVION KEHYS
Kaupunginhallitus 3.6.2024

C. INVESTOINTIOSA – SIS. KAUPUNKI JA RAHASTOT

1000 eur	TP 2023	KS 2024	Ennuste 2024	KEHYS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
KAUPUNGIN INVESTOINTIOSAN TULOT	**6 904**	**6 000**	**7 028**	**32 500**	**56 500**	**56 500**	**42 500**
RAKENTAMISINVESTOINNIT	-73 102	-103 000	-81 506	-116 403	-150 250	-143 162	-98 393
AINEETON OMAISUUS	-6 469	-7 000	-7 300	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	-54 571	-54 000	-54 000	-143 000	-222 000	-222 000	-175 000
Josta Vantaan ratikka	-6 191	-9 000	-9 000	-98 000	-177 000	-177 000	-130 000
Muu julkinen käyttöomaisuus	-48 380	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
IRTAIN OMAISUUS	-7 728	-7 070	-8 020	-12 000	-7 000	-7 000	-7 000
KIINTEÄ OMAISUUS	-24 366	-24 000	-24 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
OSAKKEET JA OSUUDET	-584	-3 300	-3 300	-2 000	-1 900	-2 000	-2 000
KAUPUNGIN INVESTOINTIOSAN MENOT	**-166 820**	**-198 370**	**-178 126**	**-290 403**	**-398 150**	**-391 162**	**-299 393**
KAUPUNGIN INVESTOINTIOSAN NETTO	**-159 916**	**-192 370**	**-171 098**	**-257 903**	**-341 650**	**-334 662**	**-256 893**

20 § Määrärahamuutokset vuoden 2024 talousarvion käyttötalousosaan sekä investointiosaan (kvalt) / PT

VD/4251/02.01.00.04/2024

PT/MR/PK/EK

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Hallintosäännön 15 luvun 5 §:n mukaisesti talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana sitovuustasojen mukaisesti. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin sekä tulo- ja menoarvioihin. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024. Talousarviossa on määritelty valtuuston nähden sitovat määrärahat.

Talousarvion sitovuustaso on kuvattu harmaalla pohjavärillä

Vantaan kaupungin ja VTK Kiinteistöt Oy:n välisissä pääomavuokrasopimuksissa vuokrantarkistukset tapahtuvat vuosittain 1.4. vuokrasopimuksissa sovittujen ehtojen mukaisesti. Vuokra sisältää sekä pääomavuokran että ylläpitovuokran. VTK ilmoittaa kaupungin tilahallintaan edellisenä keväänä ennusteen seuraavana vuonna tapahtuvista vuokrantarkistuksista. 1.4.2024 voimaan astuvissa vuokrantarkistuksissa pääomavuokrakohteiden vuokrat olivat n. 3,6 miljoonaa euroa suurempia verrattuna siihen, mikä VTK:n ilmoittama ennuste keväällä 2023 oli. Ennusteesta poikkeava vuokrien nousu johtuu VTK:n ilmoituksen mukaan pääosin korkojen nousuista. Vuokrasopimuksen ehtojen mukaan korkoprosentti on vähintään vuokranantajan maksama kokonaiskorkokustannus lisättynä 0,5 prosentin marginaalilla.

Sopimusehtojen mukaan ylläpitovuokra perustuu edellisen vuoden toteumaan tarkistettuna elinkustannusindeksin muutoksella. Vuokranantajalla on lisäksi oikeus periä tasoituslaskulla ylimääräinen ylläpitovuokra, mikäli ylläpidon kustannukset ovat ylittäneet ylläpitovuokrana perityn määrän. Tämän vuoksi vuoden 2023 ylläpitovuokrien tasauksesta kaupungille tuli VTK:lta noin 0,5 miljoonan euron lisälasku keväällä 2024.

VTK:n vuokrien nousu korottaa Kasvatuksen ja oppimisen toimialan bruttobudjetoitujen yksiköiden sisäisiä vuokria 1,3 miljoonaa euroa ja nettobudjetoitujen yksiköiden sisäisiä vuokria 1,4 miljoonaa euroa. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan bruttobudjetoitujen yksiköiden sisäisiä vuokria 0,9 miljoonaa euroa ja musiikkiopiston sisäisiä vuokria 1 500 euroa.

Sisäisten vuokrien tasoa on tarkastettu kaupunkitasoisesti vielä lautakuntien esitysten jälkeen. Toimialojen maksamat sisäiset vuokrakulut huomioidaan Kaupunkiympäristön toimialan sisäisten vuokrien tuloissa.

Kasvatus ja oppiminen, bruttobudjetoidut	**TA 2024**	**MUUTOS 2024**	**UUSI TA 2024**
Tulot	32 117 100	0	32 117 100
Menot	-484 513 300	-1 308 300	-485 821 600
Toimintakate	-452 396 200	-1 308 300	-453 704 500

Kasvatus ja oppiminen, toisen asteen koulutus	TA 2024	MUUTOS 2024	UUSI TA 2024
Tulot	1 156 600	0	1 156 600
Menot	-76 236 000	-1 369 800	-77 605 700
Toimintakate	-75 079 400	-1 369 800	-76 449 200

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta käsitteli 13.5.2024 kokouksessaan määrärahamuutosta.

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, bruttobudjetoidut	TA 2024	MUUTOS 2024	UUSI TA 2024
Tulot	9 751 500	0	9 751 500
Menot	-79 300 900	-946 400	-80 247 300
Toimintakate	-69 549 400	-946 400	-70 495 800

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi, musiikkiopisto	TA 2024	MUUTOS 2024	UUSI TA 2024
Tulot	1 046 600	0	1 046 600
Menot	-4 724 500	-1 500	-4 725 900
Toimintakate	-3 677 900	-1 500	-3 679 400

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta käsitteli 13.5.2024 kokouksessaan määrärahamuutosta.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden määrärahamuutosesitys 2024

Kaupunkiympäristölautakunnan bruttoyksiköihin esitetään 3,2 miljoonan euron alitusta Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen toimintatuottoihin.

Kaupunkitilalautakunnan Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden talousarvioon esitetään 4,5 miljoonan euron alitusta toimintatuottoihin ja 1,9 miljoonan euron ylitystä toimintakuluihin. Katujen ja puistojen palvelualueen bruttoyksiköiden talousarvioon esitetään 1,4 miljoonan euron alitusta toimintatuottoihin ja 2,0 miljoonan euron ylitystä toimintakuluihin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköille esitetään 4,2 miljoonan euron ylitystä ulkoisiin vuokratuottoihin ja 3,6 miljoonan euron ylitystä sisäisiin vuokratuottoihin. Lisäksi esitetään 7,6 miljoonan euron ylitystä ulkoisiin vuokrakuluihin ja 1,4 miljoonan euron ylitystä lämmityksestä aiheutuviin kuluihin.

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen rakennusvalvonnan toimintatuottoihin ennustetaan 3,2 miljoonan euron alitusta vuodelle 2024. Näkymät rakentamisen osalta ovat loppuvuodelle hyvin matalalla tasolla. Talouden matalasuhdanteesta johtuva investointien vähäisyys sekä asuntokaupan tyrehtyminen varsinkin uudistuotannon osalta on heijastunut etenkin asuntojen mutta myös muuhun rakentamiseen. Vastaavasti rakennuslupia, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, haetaan vähemmän.

Kaupunki sai vuoden 2023 aikana useita lisäaikapyyntöjä päättyviin tonttivarauksiin, koska asuntorakentamisen kysyntä on laskenut jyrkästi. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia pääsääntöisesti jatkettiin. Maanmyyntitulotavoitteiden saavuttaminen vuonna 2024 on vaikeaa johtuen erityisesti taloudellisista epävarmuuksista sekä rahoitusmarkkinoiden epävarmuuksista, erityisesti korkeasta korkotasosta. Niillä on ollut suuri vaikutus asuntorakentamisen hidastumiseen ja erityisesti vapaarahoitteisten vuokra- ja omistusasuntojen osalta kysyntä on vähentynyt runsaasti. Vuoden 2024 kesällä korkojen odotetaan lähtevän laskuun ja myös inflaatio on hellittänyt. Merkittävä piristävä vaikutus asuntomarkkinoiden kysyntään tullee kuitenkin vasta vuoden 2025 puolella, joten tästä syystä vuoden 2024 maanmyyntivoittojen ennustetaan jäävät hyvin todennäköisesti budjetoidusta 24,5 miljoonasta eurosta. Uusi ennuste vuodelle 2024 on 20 miljoonaa euroa, joten maanmyyntivoittojen talousarvioon esitetään 4,5 miljoonan euron alitusta.

Toimitilajohtamisen käyttötalouden palvelujen ostot sisältävät mm. toimitilojen kiinteistönhoidon hankinnat. Palvelujen ostoissa ei ole huomioitu Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle maksettavia kiinteähintaisia maksuja täysimääräisinä. Tältä osin vaje on 1,5 miljoonaa euroa. Lisäksi teknisten järjestelmien ylläpidon palvelujen ostoille tulee varata 0,4 miljoonaa euroa kustannusten nousun vuoksi. Muiden käyttötalouden menojen ennustetaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Toimitilajohtamisen ennakoitavissa oleva lisämäärärahan tarve yhteensä on 1,9 miljoonaa euroa.

Kadut ja puistot palvelualueen maanläjitysmaksutulot ovat romahtaneet erityisesti asuntorakentamisen hiipumisen myötä. Jos loppuvuosi jatkuu samanlaisena, tulotavoitteesta saatetaan jäädä jopa 1,4 miljoonaa euroa.

Haastavat talviolosuhteet ovat kasvattaneet katukunnossapidon alkuvuoden kuluja. Kustannustaso on myös noussut, mikä näkyy urakoitsijoiden hinnoittelussa sekä poltto- ja raaka-aineiden hinnoissa. Päällysteiden reikiintymisen korjaaminen ja Korson uusi alueurakkasopimus aiheuttavat vielä lisäkustannuksia tavanomaiseen niin, että kunnossapitoon arvioidaan tällä hetkellä tarvittavan määrärahakorotusta 2,0 miljoonaa euroa.

Kiinteistöt ja tilat nettobudjetoitujen yksiköiden sisäisten vuokratuottojen kasvussa on huomioitu aiemmin päätöksessä esitetyt VTK:n vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku. Sisäisten vuokratuottojen ennakoidaan ylittyvän 3,6 miljoonaa euroa. Ulkoisten vuokratuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion 4,2 miljoonaa euroa johtuen pääosin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen suuremmista vuokratuotoista.

Ulkoisten vuokrakulujen ennustetaan ylittyvän 7,6 miljoonaa euroa VTK:n vuokrankorotusten ja ylläpitovuokran tasoituslaskun vuoksi.

Lämmityskustannusten ennustetaan ylittyvän 1,4 miljoonalla eurolla, johon on vaikuttanut muun muassa alkuvuoden keskimääräistä kylmemmät sääolosuhteet.

Kaupunkiympäristölautakunta, bruttobudjetoidut	**TA 2024**	**MUUTOS 2024**	**UUSI TA 2024**
Tulot	5 976 000	-3 200 000	2 776 000
Menot	-16 356 100	0	-16 356 100
Toimintakate	-10 380 100	-3 200 000	-13 580 100

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 14.5.2024 kokouksessaan määrärahamuutosta.

Kaupunkitilalautakunta, bruttobudjetoidut	TA 2024	MUUTOS 2024	UUSI TA 2024
Tulot	71 984 000	-5 900 000	66 084 000
Menot	-133 481 700	-3 900 000	-137 381 700
Toimintakate	-61 497 700	-9 800 000	-71 297 700

Kaupunkitilalautakunta, kiinteistöt ja tilat netto	TA 2024	MUUTOS 2024	UUSI TA 2024
Tulot	206 105 000	7 825 900	213 930 900
Menot	-93 323 000	-9 000 000	-102 323 000
Toimintakate	112 782 000	-1 174 100	111 607 900

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 15.5.2024 kokouksessaan määrärahamuutosta.

Irtain omaisuus -investointiryhmän investointien määrärahamuutosesitys 2024

Irtaimen omaisuuden investointiryhmän määrärahoihin esitetään yhteensä 0,95 miljoonan euron ylitystä vuodelle 2024.

Kaupunkiympäristön toimialan taajamatraktorin ja kairakoneen hankinnat oli alun perin budjetoitu vuodelle 2023, mutta toimitukset eivät toteutuneet vuonna 2023 toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi. Koneiden hankintahinnat ovat yhteensä 0,55 miljoonaa euroa.

Varikko tilasi taajamatraktorin 1.12.2022 katujen kunnossapidon käyttöön korvaamaan vanhempaa kalustoa. Koneella suoritetaan talvi- sekä kesäkunnossapitoa kaupungin katuverkossa. Varikon olisi pitänyt saada tarjouksen mukaan 217 625 euroa (alv 0 %) maksava taajamatraktori toukokuussa 2023. Koneen toimitus on viivästynyt toimittajan mukaan komponenttipulan vuoksi.

Mittaus- ja geopalvelujen maatutkimuksen olisi pitänyt saada tarjouksen mukaan 332 000 euroa (alv 0 %) maksava kairakone joulukuussa 2023. Koneen toimitus viivästyi toimittajasta johtuvista syistä. Koneen toimitus oli 8.3.2024. Kairakoneilla suoritetaan kaupungin maankäytön, kaavoituksen sekä rakentamisen edellyttämiä maaperätutkimuksia osana geoteknistä suunnittelua. Uudella kairakoneella korvataan vanhentunutta ja käytöstä poistunutta kalustoa. Konehankinta vastaa nykyisiä tutkimusstandardeja, kuten siipikairausta ja puristin-heijarikairausta.

Kaupunkiympäristön toimiala muuttaa vuoden 2024 aikana yhteisiin tiloihin osoitteeseen Lauri Korpisen katu 9. Kalustamiseen käytetään mahdollisimman paljon jo olemassa olevia kalusteita ja laitteita, mutta osa toimialan kalusteista ja laitteista on siinä kunnossa, ettei niitä kannata siirtää. Lisäksi osaa kalusteista ei voida siirtää, jotta mahdolliset epäpuhtaudet eivät siirry niiden mukana. Työpisteiden ja yhteisten tilojen kalustamisen uushankintaa varten esitetään 0,4 miljoonan euron lisämäärärahaa.

Irtain omaisuus, menot	TA 2024 -7 070 000	MUUTOS 2024 -950 000	UUSI TA 2024 -8 020 000
Kaupunkistrategia ja johto	-50 000	0	-50 000
Kasvatus ja oppiminen	-3 000 000	0	-3 000 000

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-1 970 000	0	-1 970 000
Kaupunkiympäristö	-2 050 000	-950 000	-3 000 000

Kaupunkitilalautakunta käsitteli 20.3.2024 ja 15.5.2024 kokouksissaan määrärahamuutosta.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 20

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) kasvatuksen ja oppimisen bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 1 308 300 euroa
b) kasvatuksen ja oppimisen nettobudjetoidun toisen asteen koulutuksen toimintakuluja korotetaan 1 369 800 euroa
c) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 946 400 euroa
d) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin nettobudjetoidun musiikkiopiston toimintakuluja korotetaan 1 500 euroa
e) kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 3 200 000 euroa
f) kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 5 900 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 900 000 euroa
g) kaupunkitilalautakunnan kiinteistöt ja tilat nettobudjetoidun yksikön toimintatuloja korotetaan 7 825 900 euroa ja toimintakuluja korotetaan 9 000 000 euroa
h) investointiosan irtaimen omaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan osalta 300 000 euroa ja kaupunkiympäristön toimialan osalta 950 000 euroa.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Irtaimen omaisuuden investointiryhmän määrärahoihin esitetään yhteensä ~~1,25~~ *0,95* miljoonan euron ylitystä *Kaupunkiympäristön toimialalle* vuodelle 2024. ~~Ylityksestä 0,95 miljoonaa euroa kohdistuu Kaupunkiympäristön toimialalle ja 0,3 miljoonaa euroa Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle.~~

~~Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala suunnittelee Vantaa 50-juhlallisuuksien loppuvuoden päätapahtumaksi laajaa talvikarnevaalia, joka toteutuisi Myyrmäen stadionilla joulukuussa 2024. Talvikarnevaalin lisäksi on syntynyt toive jääpuiston toteuttamisesta talvikaudella Tikkurilan keskustaan. Molemmat tarpeet saadaan toteutettua samalla siirrettävällä tekojääradalla.~~

~~Osaksi 50-vuotisjuhlien talvikarnevaalia suunnitellaan monenlaisia ohjelmakokonaisuuksia sekä avointa yleisöluistelua. Päätapahtumana tulisi olemaan yhdessä Kiekko-Vantaan kanssa toteutetut ”Winter Classic”-ulkoilmajääkiekko-ottelut. Tapahtuman yhteistyökumppaneina ovat Mestiksen Kiekko-Vantaan edustusjoukkue, Suomen Jääkiekkoliitto ry, Mestis ry sekä muita tapahtuman toteuttamiseen osallistuvia kumppaneita. Kaupungin osuudeksi tapahtuman järjestelyissä on kaavailtu tekojääkaukalon rakentamista ja ylläpitoa sekä stadionin yleisöolosuhteiden tarjoamista sekä 50-vuotisjuhlaohjelman tuottamista.~~

-

~~Talven 2024–2025 aikana tekojääkenttä suunnitellaan siirrettäväksi Myyrmäen jälkeen Tikkurilan keskustaan, jossa se palvelisi alueen elinvoimaa lisäävänä jääpuistona. Tekojäälle etsitään aktiivisesti myös muita jäätoimijoita. Kaupunki kartoittaa tekojään sijoituspaikkoja talven 24–25 jälkeen ja ne tuodaan lautakunnan päätettäväksi.~~

~~Tekninen toteutus vaatii siirrettävän jäärataputkiston hankkimisen tai vuokraamisen sekä muita investointi- sekä käyttötalousmenohankintoja. Siirrettävän tekojäärataputkiston, tarvittavan kaukalon sekä muiden irtaimen omaisuuden hankintahinnaksi on arvioitu maksimissaan 300 000 euroa, johon on syytä varautua erillisenä menoeränä jo vuoden 2024 aikana. Näiden lisäksi radan toiminnasta arvioidaan koituvan käyttötalousmenoja (vuokrat, energia, vesi, ylityö- ja muut vastaavat korvaukset) lopullisen summan tarkentuessa valmistelun edetessä. Käyttötalousmenojen määrä on vahvasti riippuvainen säistä. Tarkempi käyttötalousmenon osuus tullaan esittämään lisätalousarvion yhteydessä myöhemmin syksyllä.~~

~~Siirrettävän tekojääradan hankinnat jäävät myöhemmin hyödyttämään kuntalaisia ja jäälajien harrastajia mahdollistaen erillisen tekojääradan perustamisen tai jonkin nykyisten laajentamisen yleisöluistelutarpeisiin.~~

~~**Irtain omaisuus,**~~	~~**TA 2024**~~	~~**MUUTOS 2024**~~	~~**UUSI TA 2024**~~
~~**menot**~~	~~**-7 070 000**~~	~~**-1 250 000**~~	~~**-8 320 000**~~
~~Kaupunkistrategia ja johto~~	~~-50 000~~	~~0~~	~~-50 000~~
~~Kasvatus ja oppiminen~~	~~-3 000 000~~	~~0~~	~~-3 000 000~~
~~Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi~~	~~-1 970 000~~	~~-300 000~~	~~-2 270 000~~
~~Kaupunkiympäristö~~	~~-2 050 000~~	~~-950 000~~	~~-3 000 000~~

Irtain omaisuus,	***TA 2024***	***MUUTOS 2024***	***UUSI TA 2024***
menot	***-7 070 000***	***-950 000***	***-8 020 000***
Kaupunkistrategia ja johto	*-50 000*	*0*	*-50 000*
Kasvatus ja oppiminen	*-3 000 000*	*0*	*-3 000 000*
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	*-1 970 000*	*0*	*-1 970 000*
Kaupunkiympäristö	*-2 050 000*	*-950 000*	*-3 000 000*

~~Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta käsitteli 13.5.2024 kokouksessaan määrärahamuutosta.~~

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) kasvatuksen ja oppimisen bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 1 308 300 euroa
b) kasvatuksen ja oppimisen nettobudjetoidun toisen asteen koulutuksen toimintakuluja korotetaan 1 369 800 euroa
c) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 946 400 euroa
d) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin nettobudjetoidun musiikkiopiston toimintakuluja korotetaan 1 500 euroa

e) kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 3 200 000 euroa
f) kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 5 900 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 900 000 euroa
g) kaupunkitilalautakunnan kiinteistöt ja tilat nettobudjetoidun yksikön toimintatuloja korotetaan 7 825 900 euroa ja toimintakuluja korotetaan 9 000 000 euroa
h) investointiosan irtaimen omaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan ~~kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan osalta 300 000 euroa ja~~ kaupunkiympäristön toimialan osalta 950 000 euroa.

___

Päätös:
Päätetiin esittää kaupunginvaltuustolle, että

a) kasvatuksen ja oppimisen bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 1 308 300 euroa
b) kasvatuksen ja oppimisen nettobudjetoidun toisen asteen koulutuksen toimintakuluja korotetaan 1 369 800 euroa
c) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintakuluja korotetaan 946 400 euroa
d) kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin nettobudjetoidun musiikkiopiston toimintakuluja korotetaan 1 500 euroa
e) kaupunkiympäristölautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 3 200 000 euroa
f) kaupunkitilalautakunnan bruttobudjetoitujen yksiköiden toimintatuottoja lasketaan 5 900 000 euroa ja toimintakuluja korotetaan 3 900 000 euroa
g) kaupunkitilalautakunnan kiinteistöt ja tilat nettobudjetoidun yksikön toimintatuloja korotetaan 7 825 900 euroa ja toimintakuluja korotetaan 9 000 000 euroa
h) investointiosan irtaimen omaisuuden hankeryhmän menojen määrärahaa korotetaan kaupunkiympäristön toimialan osalta 950 000 euroa.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

21 § **Asemakaavan muutos 002513 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 80 Matari / Tervahaudantien päiväkoti (kvalt) / TeA**

VD/12216/10.02.04.00/2021
Tea/SP/MJA/MHa/SSO/EK

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Matariin uusi, kerrosalaltaan 2060 k-m2, kaksikerroksinen päiväkotirakennus. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan yleisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Asemakaavan muutosehdotuksen tavoitteena on Matarin pientaloalueen mittakaavaan sopiva ja korkealaatuinen päiväkotiratkaisu ja kaava-alueen itäosan metsäalueen säilyttäminen.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 80056, kaupunginosassa 80 Matari.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelia 80056 ja osaa puistoalueesta, kaupunginosassa 80 Matari.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 80056, kaupunginosassa 80 Matari.

Alue sijaitsee Matarin pientaloalueella osoitteessa Tervahaudantie 1. Asemakaavamuutosalue rajautuu pohjoisessa Tervahaudantiehen, idässä puistoalueeseen ja ojaan, etelässä nuorisokotiin ja puistoalueeseen hiihto- ja ulkoilureitteineen sekä lännessä Rekolantiehen.

Hakija
Kaavamuutoksen hakija on Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Koko alueen omistaa Vantaan kaupunki.

Valmistelu
Asemakaavamuutos on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pientalovaltaista asuinaluetta (AP).

Asemakaavamuutos
Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Matariin uusi, kerrosalaltaan 2060 k-m2, kaksikerroksinen päiväkotirakennus. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan yleisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL).

Päiväkotirakennuksen rakennusala osoitetaan tontin länsi- ja keskiosaan. Ajoyhteys tontille järjestetään Tervahaudantieltä. Metsäalue tontin itäosassa osoitetaan säilytettäväksi ja päiväkodin metsäpihana kehitettäväksi. Lisäksi kaavassa esitetään säilytettäväksi kaksi piha-alueella olevaa puuta. Asemakaavassa annetaan määräyksiä mm. arkkitehtuurin ja kaupunkikuvan laadusta, melun ja pienhiukkasten torjunnasta sekä pyöräilyn ja jalankulun yhteyksien turvallisuudesta. Vihertehokkuus ja uusiutuvat energiamuodot on huomioitu kaavassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 15.12.2022.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 7 kappaletta, joista yksi oli asukkailta.

Mielipiteistä oleellisimmat koskivat muuntamovarausta tontille Rekolantien puoleiseen osaan sekä kaava-alueen ja pientaloympäristön ominaispiirteiden huomioimista. Asukkaat toivoivat puuston ja moreenikumpareen säilyttämistä, rakentamisen sovittamista pientaloympäristön mittakaavaan ja polkuyhteyden säilymistä Tervahaudantieltä etelään Matarin hiihto- ja ulkoilureiteille.

Mielipiteet on otettu kaavatyössä huomioon. Kaavahanketta on esitelty asukastilaisuuksissa Korsossa 2.3.2023, 21.11.2023 ja 12.12.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta lähipalvelurakennusten kerrosalaa (397 k-m2).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 16.1.2024 § 9

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään

a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 16.1.2024 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002513 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 80 Matari / Tervahaudantien päiväkoti,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 7.2. - 7.3.2024. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 16.1.2024 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 11 ja saatiin 6 kappaletta. HSL:n, HSY:n, Rekola–Asolan Omakotiyhdistys ry:n, Uudenmaan ELY-keskuksen, Vantaan Energian ja Vantaan kaupunginmuseon lausunnot on otettu huomioon kaavatyössä ja niille on laadittu vastineet.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä (HSL) ja kaupunginmuseolla ei ollut lausuttavaa. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY totesi, että yleinen vesihuolto on alueella rakennettu valmiiksi, eikä asemakaavamuutoksella ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry toivoi, että ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan eikä rakennettava kerrosneliömetrimäärä ylitä 1 700 k-m2 eikä kerroslukumäärä kahta. Lisäksi yhdistys toivoo risteysalueelle suunniteltavan ja asennettavan älykkäästi toimivat liikennevalot ja nopeusrajoitukset sekä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin kohdalle pysäköintialuetta lyhytaikaista pysäköintiä varten. Yhdistys vaatii myös, että virkistysyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille säilytetään.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY totesi lausunnossaan, että kaava-alueen pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet on syytä määrätä käsiteltäväksi haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla. Myös rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M2069. Muuntamo korvataan sen nykyisen sijainnin viereen tulevaisuudessa uudella puistomuuntamolla, jonka rakennusala on osoitettu asemakaavakarttaan vm-rakennusalamerkinnällä.

Tehdyt tarkistukset
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY:n lausunnon johdosta on asemakaavamuutosehdotukseen tehty tarkistuksia julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueelle (YL) hulevesien hallintaa koskevien määräysten osalta.

Kaavaselostukseen on tehty lisäyksiä ja tarkennuksia. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 12

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.5.2024 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002513 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 80 Matari / Tervahaudantien päiväkoti

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johdon vasemmistoliiton, sosialidemokraattien, perussuomalaisten ja Liike Nytin ryhmät yhtyivät:
“Katu- ja liikenteenohjaussuunnittelua tehtäessä on varmistettava lasten turvallinen saapuminen päiväkotiin jalan ja pyöräilllen. Katu- ja liikenteenohjaussuunnittelun yhteydessä tulee tarkastella Rekola-Asolan omakotiyhdistyksen liikenneratkaisuehdotusta yhtenä toteutettavana vaihtoehtona.“

_____

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 14.5.2024 päivätty, asemakaavamuutosehdotus 002513 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 80 Matari / Tervahaudantien päiväkoti

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosehdotus 14.5.2024
- Asemakaavamuutoksen selostus 14.5.2024
- Lausunnot ja vastineet 14.5.2024

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411,
asemakaava-arkkitehti Milja Halmkrona, p. 040 536 9606
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002513

Päiväys
Datum

14.5.2024

Vantaan kaupunki

TERVAHAUDANTIEN PÄIVÄKOTI

Kaupunginosa 80, MATARI

Vanda stad

TJÄRDALSVÄGENS DAGHEM

Stadsdel 80, MATAR

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 80056.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 80056.

1:2000

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 80056.

Tomtindelning och ändring av tomtindelning.

Del av kvarteret 80056.

1:2000

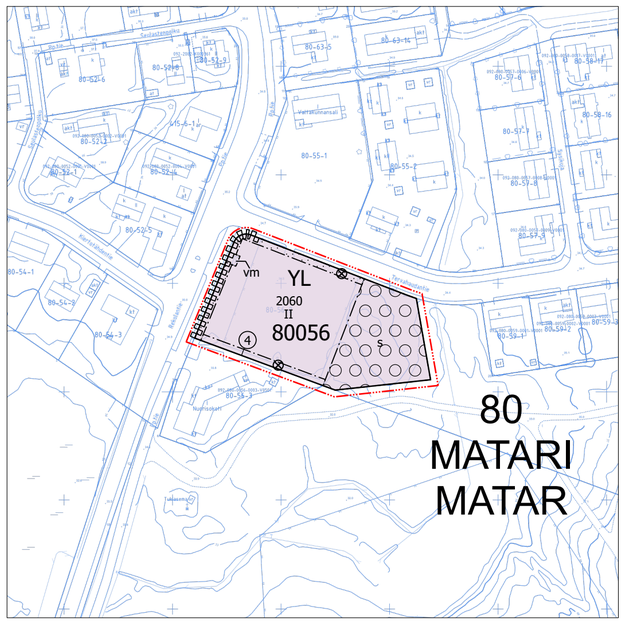

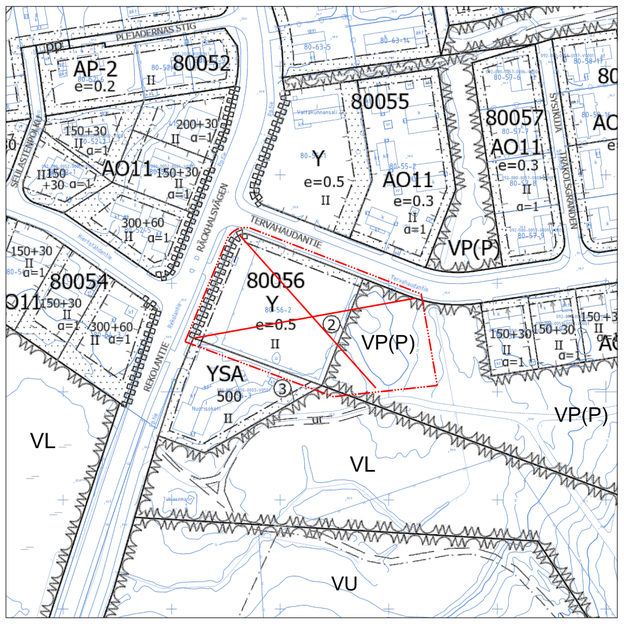

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

YL

Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.

Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.

Rakennusten on oltava kantavilta rakenteiltaan ja julkisivuiltaan pääosin puuta.

Rakennusten arkkitehtuuri tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvaan esimerkiksi katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Korttelialue tulee rajata ympäristöstään rakentein tai istutuksin siten, että pientaloympäristön kaupunkikuvan vehreys säilyy.

Maantasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee integroida arkkitehtuuriin ja sovittaa kaupunkikuvaan.

Ulkoiluvälinevarastot ja katokset voidaan rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina ja niiden tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Lasten ulkoilualueena toimiva päiväkodin piha-alue on aidattava. Aita tulee linjata säilyvät puut ja niiden juuristo huomioiden ja huolellisesti maastoon sovittaen.

Osa rakennusten tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa rakennusten katoille sijoitettavilla aurinkopaneeleilla.

Riittävä päiväkotirakennuksen luonnonvalo sisätiloissa tulee turvata.

Päiväkotirakennusta ei saa sijoittaa lähemmäs kuin 10 m päähän Rekolantien ajoradan reunasta.

Rakennuksen raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman etäälle päästölähteistä ja varustaa riittävällä, tilojen käyttötarkoituksen mukaisella suodatuksella.

Rakennusten ulkokuoren äänitasoeron (ΔLA) lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla päiväkotitiloissa 30 dB ja toimistotiloissa 25 dB.

Oleskeluun- ja leikkiin käytettävää pihaa ei saa sijoittaa lähemmäs kuin 20 m päähän Rekolantien ajoradan reunasta.

Oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla piha-alueilla melutaso ei saa ylittää päiväajan ohjearvoa 55 dB.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.

Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.

Byggnaderna ska till sina bärande konstruktioner samt till fasaderna huvudsakligen bestå av trä.

Byggnadernas arkitektur ska anpassas till småhusmiljöns gatubild till exempel genom takkonstruktioner, verandor eller andra småskaliga byggnadsdelar.

Kvartersområdet skall avgränsas från sin omgivning med konstruktioner eller planteringar så, att småhusmiljöns gatubildens grönska bevaras.

Markplansvåningarna ska ge ett öppet och funktionellt intryck.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska integreras i arkitekturen och anpassas till stadsbilden.

Förråd för friluftsutrustning och takkonstruktioner kan byggas utöver den byggrätt som anvisats i planen. Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak och de ska hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.

Daghemmets gårdsområde, som fungerar som ett område för utomhusvistelse för barn, ska inhägnas. Staketet ska placeras med hänsyn till träden som ska bevaras och deras rotsystem och noggrant anpassas till terrängen.

En del av den energi som byggnaderna behöver ska produceras med solpaneler som placeras på byggnadernas tak.

Tillräckligt med dagsljus i daghemmets lokaler ska tryggas.

Daghemsbyggnaden får inte placeras närmare än 10 meter från kanten av Rekolavägen.

Byggnadens friskluftsintag skall placeras så långt som möjligt från utsläppskällan och förses med tillräcklig filtrering efter användningsändamålet av utrymmen.

I byggnadernas ytterhölje ska ljudnivåskillnaden (ΔLA) mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara 30 dB i daghem och 25 dB i kontorslokaler.

Gårdsområden avsedda för vistelse och lek får inte placeras närmare än 20 meter från kanten av Rekolavägen.

Bullernivån på gårdsplaner avsedda för utevistelse får inte överskrida 55 dB.

Piha-alueiden melusuojauksen ja rakennuksen ulkokuoren äänitasoeron riittävyys tulee tarkistaa rakennuslupavaiheessa, mikäli rakennusten tai piha-alueiden sijainnit poikkeavat asemakaavavaiheen meluselvityksestä.

Tillräcklighet av ljudisoleringen av byggnadens ytterhölje och gårdsområdenas bullerskydd ska säkerställas i samband med bygglovet, om byggnadernas eller gårdsområdenas lägen skiljer sig från den bullerutredning som gjorts i detaljplanskedet.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

1 ap / 75 k-m²

Minimiantalet bilplatser:

1 bp / 75 m²-vy

Tontilla pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.

De områden på tomten som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner och planteringar.

Huoltoliikenteelle varattu alue on erotettava pysäköinnistä ja jalankulku- ja pyöräily-yhteyksistä rakentein ja mahdollisuuksien mukaan istutuksin.

De områden som reserverats för servicetrafik ska avskiljas från parkering och gång- och cykelförbindelser med hjälp av konstruktioner och i mån av möjlighet med planteringar.

Työntekijöiden käyttöön tarkoitettujen pyöräpaikkojen tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Cykelplatser som är avsedda för personal ska vara väderskyddade och ramlåsbara.

Pyöräilylle ja jalankululle tulee toteuttaa turvallinen yhteys sekä kadulta sisäänkäynneille että pysäköinnistä sisäänkäynneille.

Från huvudingången skall det finnas en trygg förbindelse för gång- och cykeltrafik både till parkering och till gång- och cykelvägar.

Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kvarterets gröneffektivitet ska vara minst 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Puustokartoituksen perusteella hyväkuntoisiksi todettuja puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Puut tulee säilyttää ja hoitaa elinvoimaisina, ja ne on suojattava rakentamisen ajaksi.

Träd som utgående från kartläggningen av trädbeståndet är i gott skick ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Träden ska bevaras och skötas så att de hålls livskraftiga, och de ska skyddas under byggandet.

Olevaa kasvillisuutta ja maaperää tulee säilyttää piha-alueilla.

Befintlig växtlighet och jordmån ska bevaras på gårdsområdena.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Kaava-alueella pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.

Dagvatten från områden som reserveras för parkering i planområdet ska behandlas med en metod som filtrerar bort skadliga ämnen, såsom med biofiltrering i planteringsområden som omger parkeringsområdena.

Rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.

Vatten som uppstår på byggplatsen under byggtiden ska behandlas innan det leds ut i dagvattensystemet. I fråga om koncentrationen av fasta ämnen i och andra egenskaper hos byggplatsvatten som avleds ska riktvärdena i huvudstadsregionens anvisningar om byggplatsvatten (år 2024) beaktas.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

4

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

80

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

MATA

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

80056

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

2060

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

vm

Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.

Merkintä on sitova, mutta sijainti ohjeellinen.

Markeringen är bindande men platsen riktgivande.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Istutettava alueen osa.

Del av område som skall planteras.

S

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.

Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.

Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.

Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti, 30.4.2024 9.53

Kimmo Junttila, Kaupungingeodeetti, 17.5.2024 15.43

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

002513 TERVAHAUDANTIEN PÄIVÄKOTI

MATARI

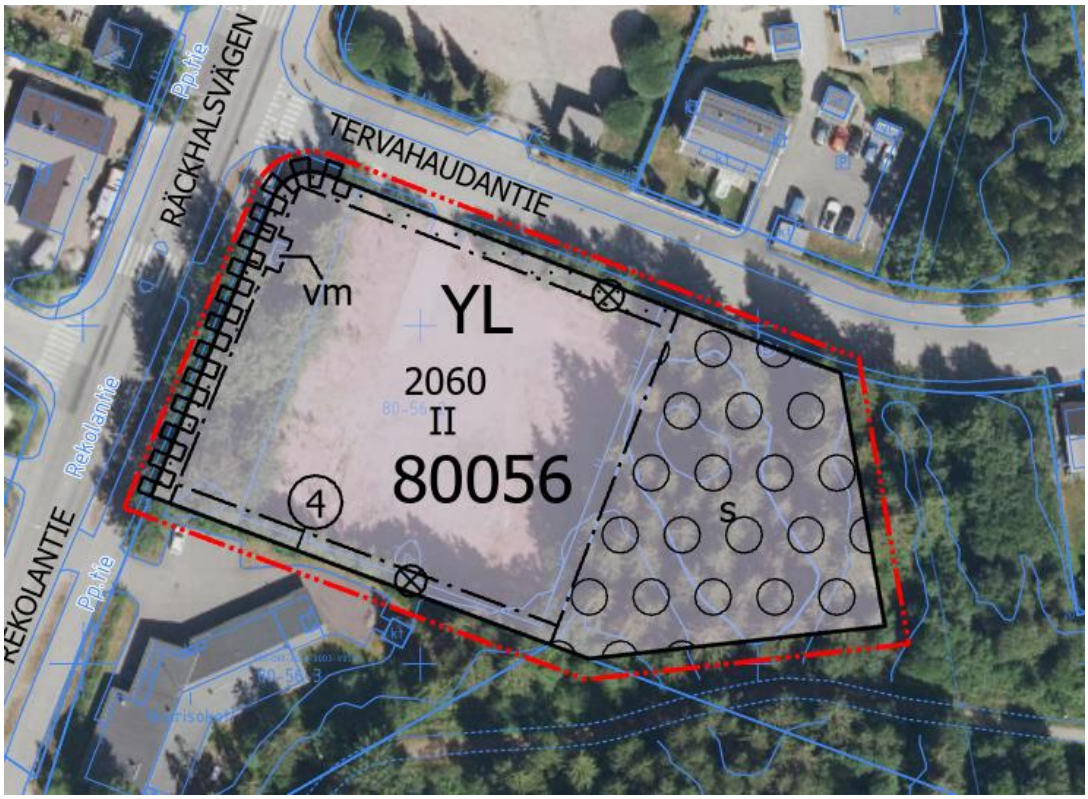

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.5.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002513. Kaavoitus on tullut vireille 15.12.2022.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Osa korttelia 80056 kaupunginosassa 80 Matari (kumoutuvan asemakaavan osa korttelista 80056 ja osa Tervahaudanmetsän puistoaluetta).

Tonttijako ja tonttijaon muutos:

Osa korttelia 80056 kaupunginosassa 80, Matari.

Asemakaavan muutoksella laajennetaan julkisten lähipalvelujen rakennusten korttelialuetta (YL) nykyiselle puistoalueelle ja osoitetaan sille 2 060 k-m² rakennusoikeutta. Kaava-alueen pinta-ala on 0,5 ha ja korttelitehokkuus e = 0,41.

Päiväkodin tavoitevalmistumisaika on kesäkuussa 2026.

Kaavan laatija:
Milja Halmkrona, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
milja.halmkrona@vantaa.fi, puh. 040 536 9606

Mari Jaakonaho, aluearkkitehti, Vantaan kaupunki;
mari.jaakonaho@vantaa.fi, puh. 050 302 9411

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Matarin pientaloalueen eteläreunalla, Rekolantien varressa, osoitteissa Tervahaudantie 1 ja Rekolantie 83 sekä korttelin itäpuolisella Tervahaudanmetsän puistoalueella. Alue rajautuu lännessä Rekolantiehen, idässä ojan muodostamaan painanteeseen ja etelässä puistoalueeseen reitteineen sekä Matarin nuorisokodin kiinteistöön. Korttelin kaavoitettavalla alueella ei ole nykyisin toimintaa. Alue on reilun kilometrin päässä koilliseen Rekolan asemalta.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan kaupungin jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 30.11.2021.
- Kaavoitus tuli vireille 15.12.2022 ja sai numeron 002513.
- Mielipiteet pyydettiin 22.2.2023 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.
- 17.1.2020 osallistumis- ja arviointisuunnitelman kuulemisaikaa pidennettiin jatkumaan 22.2.2023 asti.

- Hanketta esiteltiin asukastilaisuudessa Korsossa 2.3.2023 Korson kaavarungon esittelytilaisuudessa Korson asukastilassa, 12.12.2023 Lumossa sekä 21.11.2023 Korson omakotiyhdistyksen omassa tilaisuudessa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 16.1.2024 asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 7.2. - 7.3.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 11 kappaletta ja vastaanotettiin 6 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 4
2.2 Suunnittelutilanne 18
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 21
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 21
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 21
3.3. Asemakaavan tavoitteet 23
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 24
4. Asemakaavan kuvaus 26
4.1 Kaavan rakenne 26
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 26
4.3 Aluevaraukset 28
4.4 Kaavan vaikutukset 29
4.5 Ympäristön häiriötekijät 37
5. Asemakaavan toteutus 37
6. Kaavatyöhön osallistuneet 37
7. Asemakaavan seurantalomake 39
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 41
9. Muu suunnitelma-aineisto 45

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Meluselvitys, Sitowise Oy, 10.11.2023
- 002513 Koonti lausunnoista 14.5.2024 Tervahaudantien päiväkoti

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Pihasuunnitelmaluonnos, 15.12.2023
- Viherkerroinlaskelma, tuloskortti, 15.12.2023

- Tervahaudantie, asustava tutkimusraportti (PIMA-selvitys), WSP Finland Oy, 15.5.2023
- Tervahaudantie 1, Vantaa – Puiden kuntoarviointi, Puunkaatopalvelu O & L Oy, 26.10.2023
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma, Faunatica Oy, Manninen O. & Nieminen M., 7.2.2020
- Vantaan Matarin alueen luontoselvitykset vuonna 2022, Faunatica, Vanhatalo A., Koskimies P., Nieminen M. & Vasko V., 30.11.2022
- Vantaan hulevesiohjelma 2023
- Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014
- Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje 2024
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 (Kh. 19.9.2022)
- Vantaan päiväkotisuunnitteluohje, 15.2.2023

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Matariin uusi, kerrosalaltaan 2060 k-m2, kaksikerroksinen päiväkotirakennus. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan yleisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Asemakaavan muutosehdotuksen tavoitteena on Matarin pientaloalueen mittakaavaan sopiva ja korkealaatuinen päiväkotiratkaisu ja kaava-alueen itäosan metsäalueen säilyttäminen.

Rakennusten tulee rakenteiltaan ja julkisivuiltaan olla pääosin puuta. Rakentamisen arkkitehtuuri sovitetaan pientaloympäristön kaupunkikuvaan. YL-korttelin vihertehokkuuden tavoiteluku on 0,9.

Kaavamuutos vastaa päiväkotipaikkojen tarpeeseen, tehostaa alueen maankäyttöä ja uudistaa alueen kaupunkikuvaa. Rakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntatekniikkaan ja on yhdyskuntarakenteellisesti sekä -taloudellisesti perusteltua.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Matari sijaitsee pääradan itäpuolella, Pohjois-Vantaalla, Korson suuralueen eteläosassa. Matari on pientalovaltainen asuinalue Koivukylän ja Korson kaupunkikeskustojen välissä. Korson rautatieasema on 1,3 kilometrin päässä.

Kaava-alue sijaitsee Matarin pientaloalueen ja Tervahaudanmetsän välissä, Tervahaudantien ja Rekolantien risteyksessä. Alueen länsiosa on yleisten rakennusten korttelialuetta ja itäosa puistoa. Yleisten rakennusten korttelialueella on toiminut Vantaan kaupungin varikko ja siihen liittyviä rakennuksia 1980-luvulta 2000-luvun alkuun saakka. Tuolloin ajoyhteys kortteliin on ollut Tervahaudantieltä. Kaava-alueen lounaispuolella on nuorisokoti.

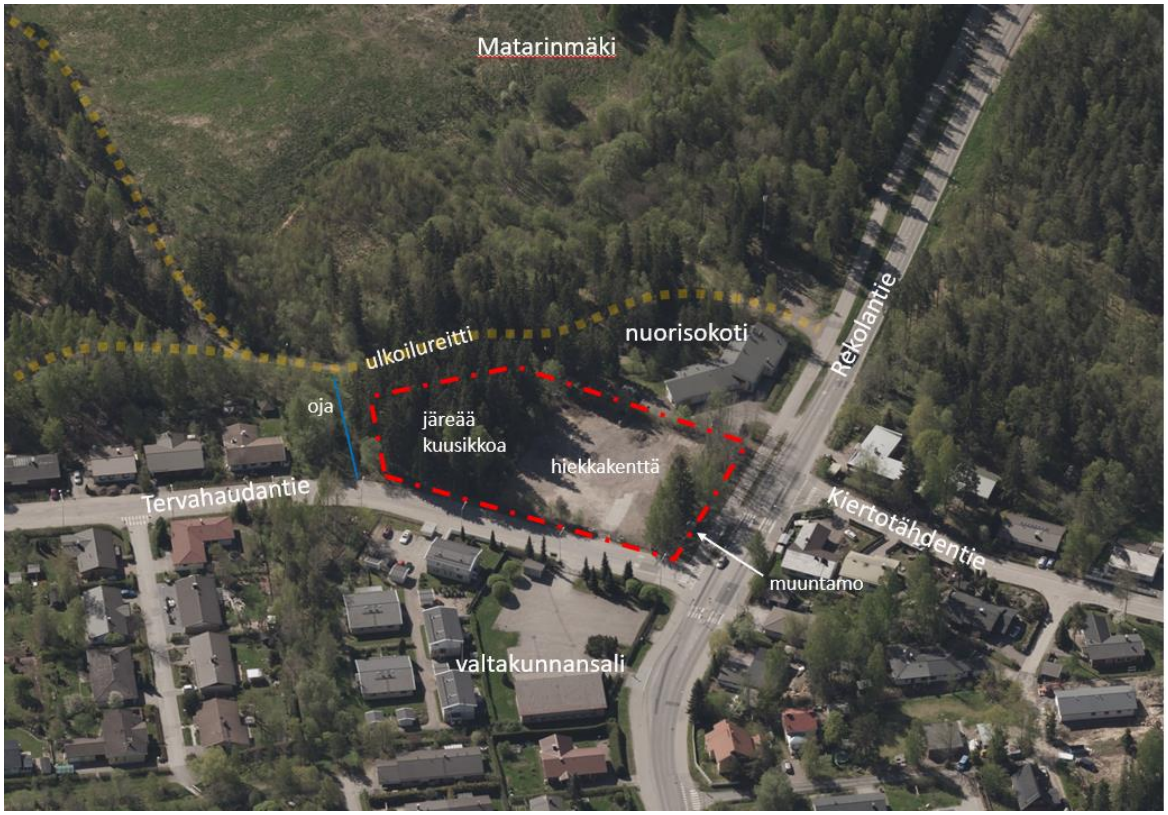

Kuva: Analyysikartta lähtötilanteesta.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Rekolanojan laakson savitasangolle. Vuonna 1870–1871 mitatussa Senaatin kartassa näkyy, että alue on tuolloin ollut kahden selänteen välistä kosteikkoa. Vielä Pitäjänkartassa 1933 nykyisen yleisten rakennusten korttelialueen kaakkoiskulmaan ulottuu kosteikkoalue, Pitäjänkartassa 1958 alue on ojitettu ja kosteikko on hävinnyt. Matarin pientaloalueen eteläosassa on vielä havaittavissa alkuperäistä luonnonmaisemaa, jota edustavat erityisesti kaava-alueen itäosan sekä Matarinmäen itäpuolella olevan Tervahaudanmetsän kookkaat kuuset. Maiseman ja kaupunkikuvan kannalta kaava-alue sijoittuu keskeisesti Rekolantien ja Tervahaudantien risteykseen. Kuusikko rajaa ulkoilureittiä, ja se on määritelty arvopuustoksi kaupungin omassa arvopuukartoituksessa (ks. kuva alla).

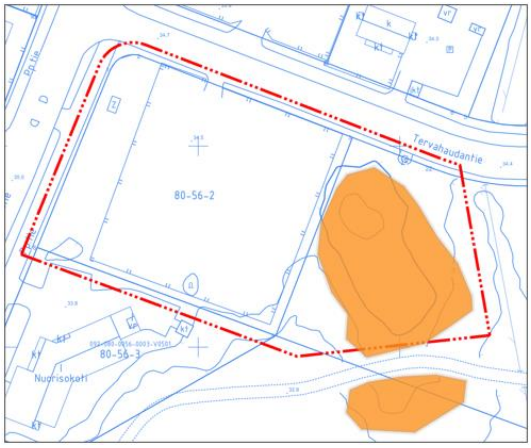

Kuva: Arvopuukartoitus, Vantaan kaupunki, 2023. Arvokkaaksi määritelty kuusikko kuvassa oranssilla värillä.

Kuva: Kaava-aluetta rajaavia tekijöitä ja kaava-alueen ominaispiirteitä.

Kuva: Kaava-alueen itäosan moreenikumpareenjäreää kuusimetsikköä ja kiviä. Kuvassa näkyy kuluneita polkumaisia kohtia ja alikasvoksen lehtipuun taimia.

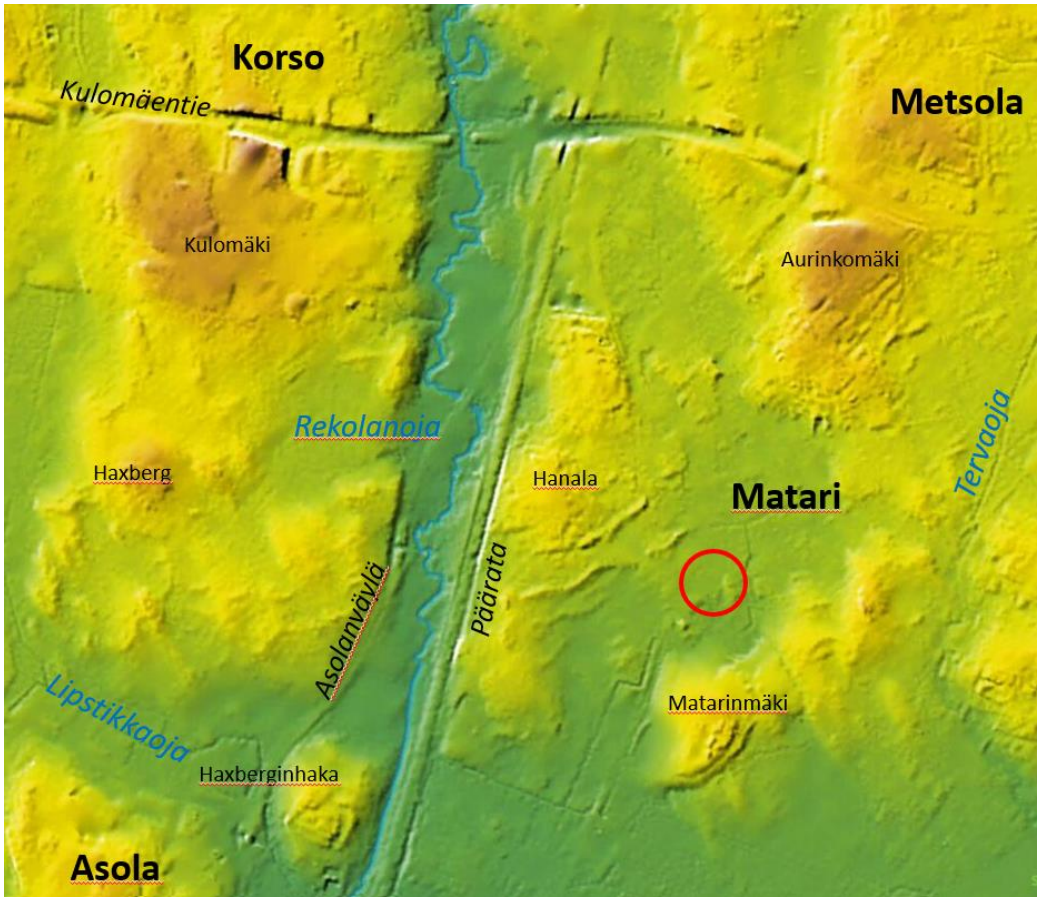

Kuva: Kaava-alueen sijainti maisemarakenteessa selänteiden välisessä savilaaksossa.

Vantaan karttapalvelun luontotietojen ja Vantaan Matarin alueen luontoselvityksen (2022, Faunatica) perusteella kaava-alueella ei ole todettu erityisiä luontoarvoja. Alueen itäosan järeä kuusikko on kuitenkin säilynyt osa alkuperäistä luonnonmaisemaa, ja siten maisemallisesti tärkeä. Se onkin määritelty kokonaisuudessaan arvopuualueeksi. Metsikkö on myös tärkeä hiilinielu. Metsänpohja on melko kulunut, mutta kuuset eivät näytä toistaiseksi merkittävästi kärsineen kulutuksesta.

Puustokartoitus

Kaava-alueella ja sen välittömässä ympäristössä sen itäpuolella on tehty puustokartoitus (Tervahaudantie 1, Vantaa - Puiden kuntoarviointi, Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023). Puille tehtiin arboristin toimesta VTA-silmämääräinen kuntoarviointi ja Picus-tomografiatutkimus. Picus-tomografiatutkimuksen avulla voidaan vertailla puuaineksen kovuutta ja täten arvioida puussa olevaa lahoa.

Raportissa todetaan, että kaava-alueen itäosassa sijaitsee järeää kuusimetsää. Metsässä kasvaa kymmeniä kuusia tiheästi toistensa lähellä. Suurin osa metsän kuusista on korkeita (15–20 m) ja varttuneita. Kuuset ovat kasvaneet pitkään kyseisissä olosuhteissa, ja tottuneet tuuliolosuhteisiin, jotka vallitsevat tiheässä metsässä. Metsän reunakuuset ovat todennäköisesti kasvattaneet juuristoa, joka sietää kovia tuulia metsän sisäosan kuusia paremmin. Kuuset metsässä ovat riippuvaisia toisistaan, ja niiden tuuliolosuhteet muuttuvat merkittävästi, jos metsästä poistetaan useita korkeita kuusia. Muuttuneissa tuuliolosuhteissa tervekin kuusi on altis kaatumaan myrskytuulilla. (Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023)

Metsän kuuset ovat suurilta osin silmämääräisesti kunnoltaan kohtalaisia. Kuusissa ei havaittu merkittävää kuivumista tai kirjanpainajan tuhoja. Metsässä havaittiin muutamia kuusia, joiden rungoilla ja tyvissä on havaittavissa runsasta pihkavuotoa ja kuoren irtoilua. Oireet viittaavat kuusenjuurikäävän aiheuttamaan lahoon puissa. Kuusenjuurikääpä leviää tehokkaasti juurien kautta

kuusesta toiseen. Erityisesti kuusenjuurikäävän vaivaamat kuuset ovat alttiita kaatumaan muuttuneissa tuuliolosuhteissa. Tiheässä metsässä, erityisesti metsän sisäosissa, kuusenjuurikäävän lahottama puu voi pysyä pystyssä pitkäänkin. Siksi suurin osa kuusista tulisi säästää. Mikäli se ei rakennustöiden vuoksi ole mahdollista, tulisi metsästä poistaa kaikki korkeat kuuset. Tällöin metsään jäisi muutamia matalampia kuusia, koivuja, raitoja, pihlajia, yksi vaahtera ja muutama tammen vesa. (Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023)

Picus-tutkittujen kuusien lisäksi metsässä kasvaa useita korkeita kuusia (noin 30 kpl), jotka arvioitiin silmämääräisesti. Silmämääräisen kuntoarvion perusteella puut ovat kuntonsa puolesta säästettäviä puita. Kuusenjuurikääpä voi kuitenkin levitä jatkossa myös elinvoimaisiin kuusiin, ja koko metsän kuntoa tulee seurata jatkossa. (Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023)

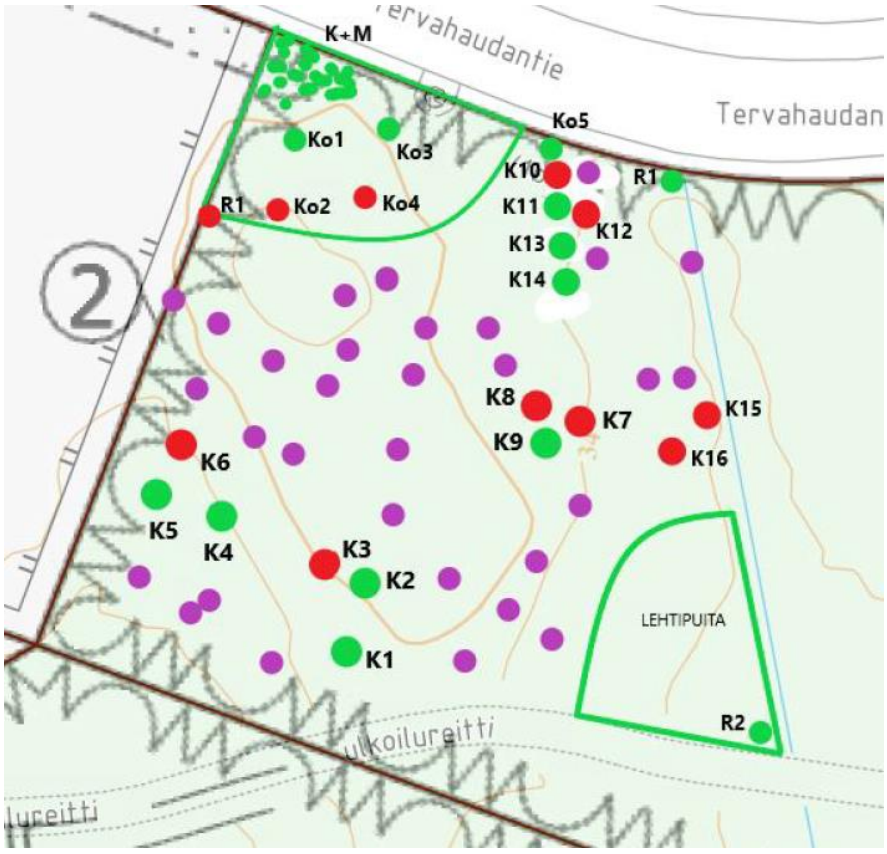

Kuva: Kartta kaava-alueen itäosan metsästä. Värikoodit on puille suositeltujen toimenpiteiden mukaisia (punainen = poisto vihreä = säästö ja seuranta). Violetilla merkityt puut ovat korkeita kuusia, jotka arvioitiin silmämääräisesti kuntonsa puolesta säästettäviksi. Kartalla Picus-mitatut kuuset (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K11, K13) ja silmämääräisesti huonokuntoiseksi määritellyt kuuset K7, K10, K12, K15 ja K16. Lisäksi silmämääräisesti erityistä huomiota vaativa kuusi K14. Kartalle merkittyjen kuusten lisäksi metsässä kasvaa kymmeniä muita kuusia, jotka ovat silmämääräisen kuntoarvion mukaan kunnoltaan kohtalaisia, ja kuusia ei ole Picus-mitattu. Kartalla lisäksi metsän luoteisosassa vihreällä viivalla merkittynä alue, jolla ei kasva korkeita kuusia, ja jolla arvioitiin silmämääräisesti koivujen ja yhden raidan kunto. Kaakkoisosassa vihreällä rajattuna alue, jolla kasvaa vain nuoria lehtipuita.

Myös kaava-alueen länsiosassa kasvaa useita kunnoltaan hyviä puita. Osa puista on kasvanut kiinni hiekkakenttää ympäröivään aitaan, eli aita kulkee nyt niiden rungon läpi. Kaikki aitaan kiinni kasvaneet puut tulisi poistaa. Hiekkakentän reunoilla kasvaa lisäksi runsaasti nuorten puiden vesoja, joita kannattaa harventaa, ja jättää hyväkuntoiset ja rakenteeltaan kestävät yksilöt kasvamaan, mikäli kentän reunoille halutaan lisää kasvillisuutta. (Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023)

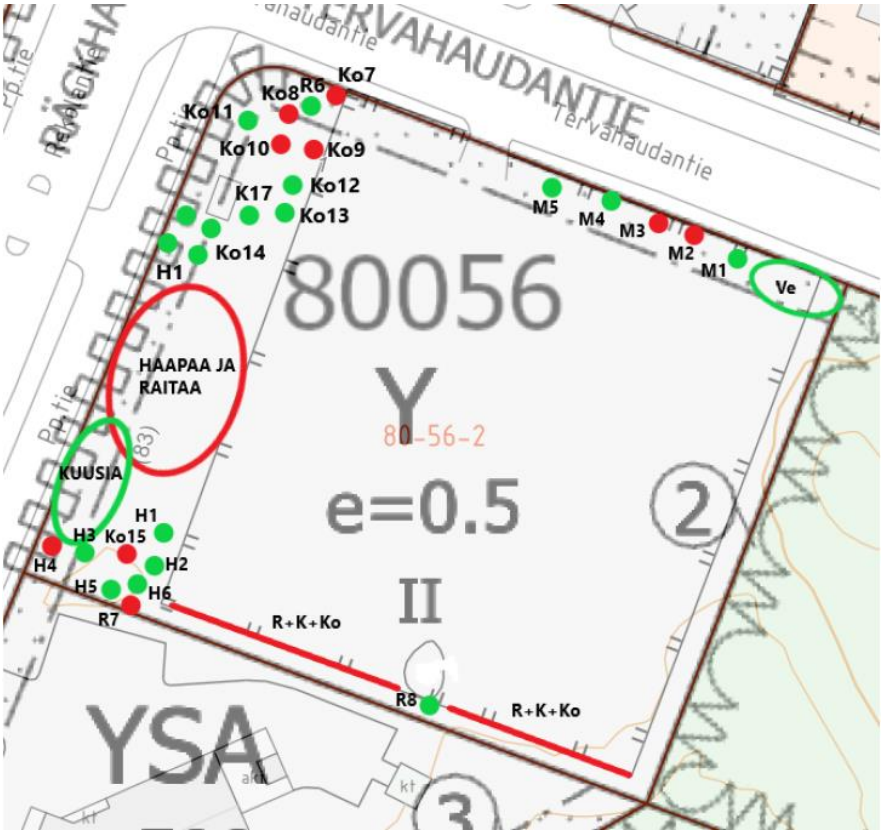

Kuva: Kartta kaava-alueen länsiosasta. Värikoodit on puille suositeltujen toimenpiteiden mukaisia (punainen = poisto vihreä = säästö ja seuranta).

Luontoarvot

Matarin alueen luontoarvoja on selvitetty (Vantaan Matarin alueen luontoselvitykset vuonna 2022, Faunatica Oy, 2022). Erityisesti huomioitavia lintulajeja tai lepakoita ei kaava-alueella tavattu. Asemakaava-alueen itäosa (luontokohde 13, kuva alla) sijoittuu luontokohteiden arvotuksessa IV-luokkaan (ei merkittävä). Faunatica suosittelee erityisen arvokkaiden (arvoluokan II) luontotyyppikohteiden säästämistä maankäytössä, ja paikallisesti arvokkaiden (arvoluokan III) kohteiden säästämistä, mikäli siitä ei ole kohtuutonta haittaa tulevan maankäytön kannalta. Lisäksi raportissa kuitenkin todetaan, että tulevassa maankäytön suunnittelussa on syytä ottaa huomioon muidenkin sellaisten elinympäristöjen säilyminen, jotka ovat oleellisia ekologisten yhteyksien säilymiselle tai vahvistamiselle. Siten esimerkiksi puustoinen mutta luontoarvoiltaan vähäinen alue voi toimia puskurivyöhykkeenä arvokkaammalle metsäiselle elinympäristölle ja suojata sen ydinalueita esimerkiksi haitallisilta reunavaikutuksilta tai kulumiselta. Näin ollen luokan IV kohteetkin voivat olla ekologisten yhteyksien säilymisen kannalta tärkeitä. (Faunatica Oy, 2022) Asemakaava-alueen itäosan metsän voi tulkita olevan tällainen ekologisen yhteyden säilymistä tukeva alue.

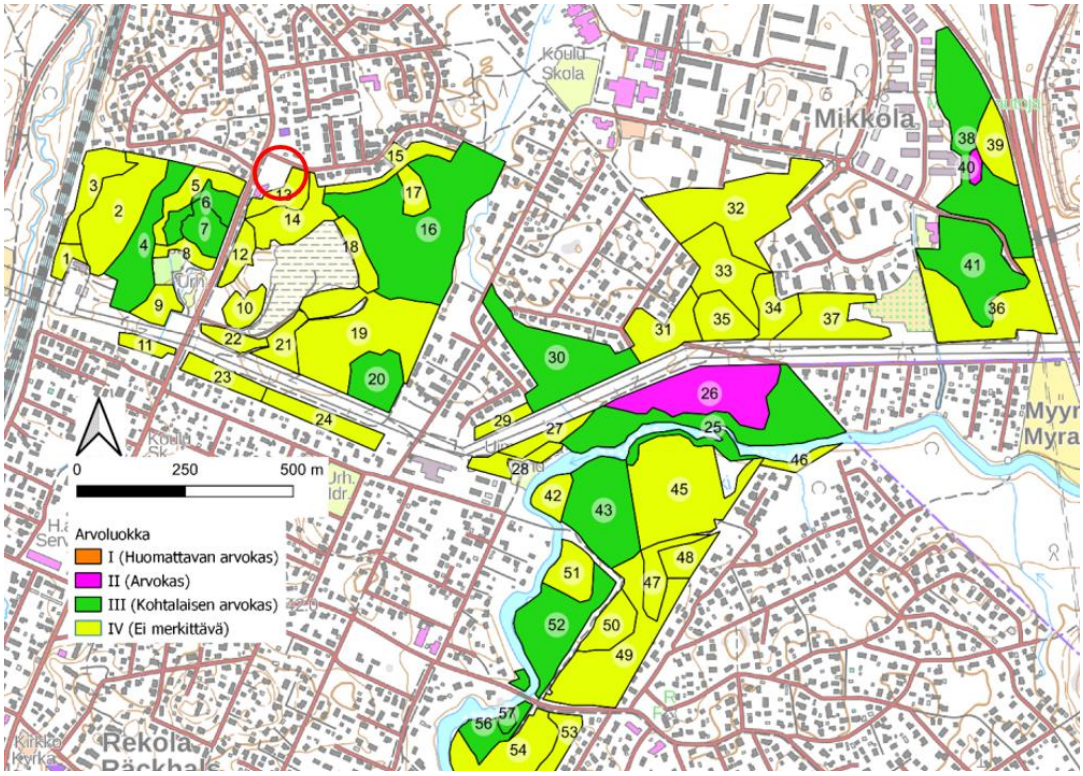

Kuva: Luontokohteiden arvotus. Faunatica Oy, 2022.

Luontokohteen 13 kuvaus: Kohteen luontotyyppi on valtakunnallisesti silmälläpidettävää varttunutta havupuuvaltaista lehtomaista kangasta. Kohde on kuitenkin edustavuudeltaan heikko (D) ja luonnontilaisuudeltaan täysin muuttunut (D). Tarkempi kuvaus: Varttunut talousmetsäkuusikko, jossa tuoreitakin kantoja. Tien tieltä siirrettyjä kivenlohkareita, haitallisista vieraslajeista kurtturuusua, komealupiinia ja isotuomipihlajaa. (Faunatica Oy, 2022)

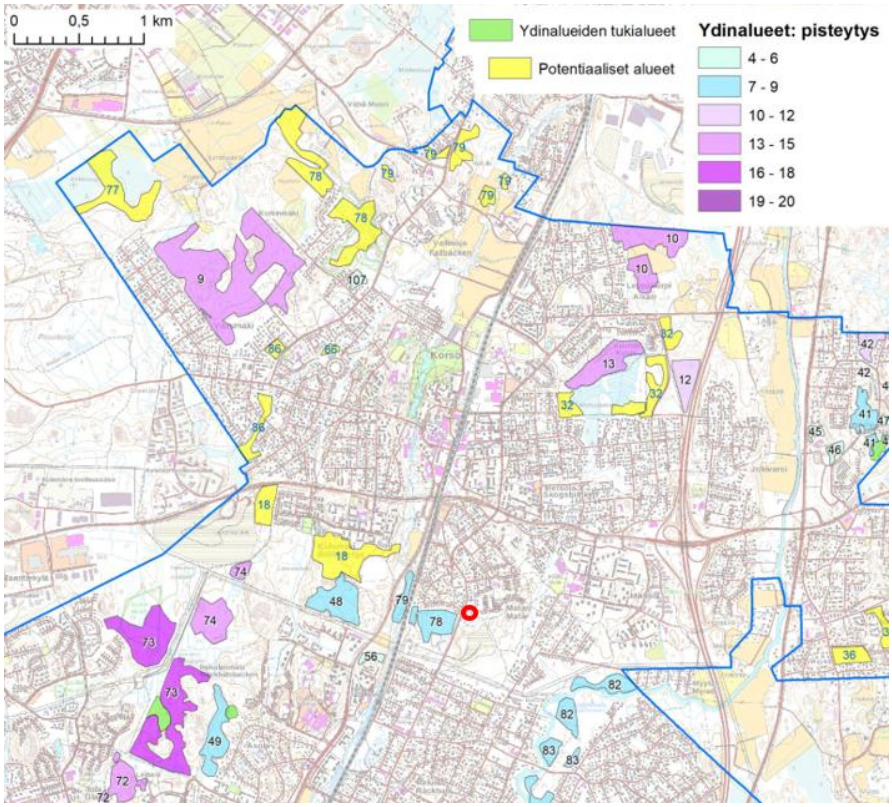

Kuva: Lahokaviosammal, havainnot ja aluerajaukset. Faunatica Oy, 2020.

Selvityksen (Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma, Faunatica Oy, 2020) perusteella kaava-alueella ei ole lahokaviosammalesiintymiä (kuva yllä).

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue sijaitsee Rekolanojan valuma-alueella. Puroksi luokiteltu Rekolanoja virtaa alueen länsipuolella. Alue on maanpinnaltaan osin rakennettu ja osin luonnontilaista ja metsäpeitteistä. Kaava-alueella ei esiinny pohjavettä.

Kaava-alueen itä- ja eteläpuolella virtaa nykyisin avo-oja, joka johtaa kaava-alueen hulevedet Rekolanojaan. Hulevesireitti kulkee tien ja radan alituksien rumpuja lukuun ottamatta maan pinnalla.

Maaperä

Maalajikartan (kuva alla) mukaan kaava-alueen maaperä on savea ja moreenia.

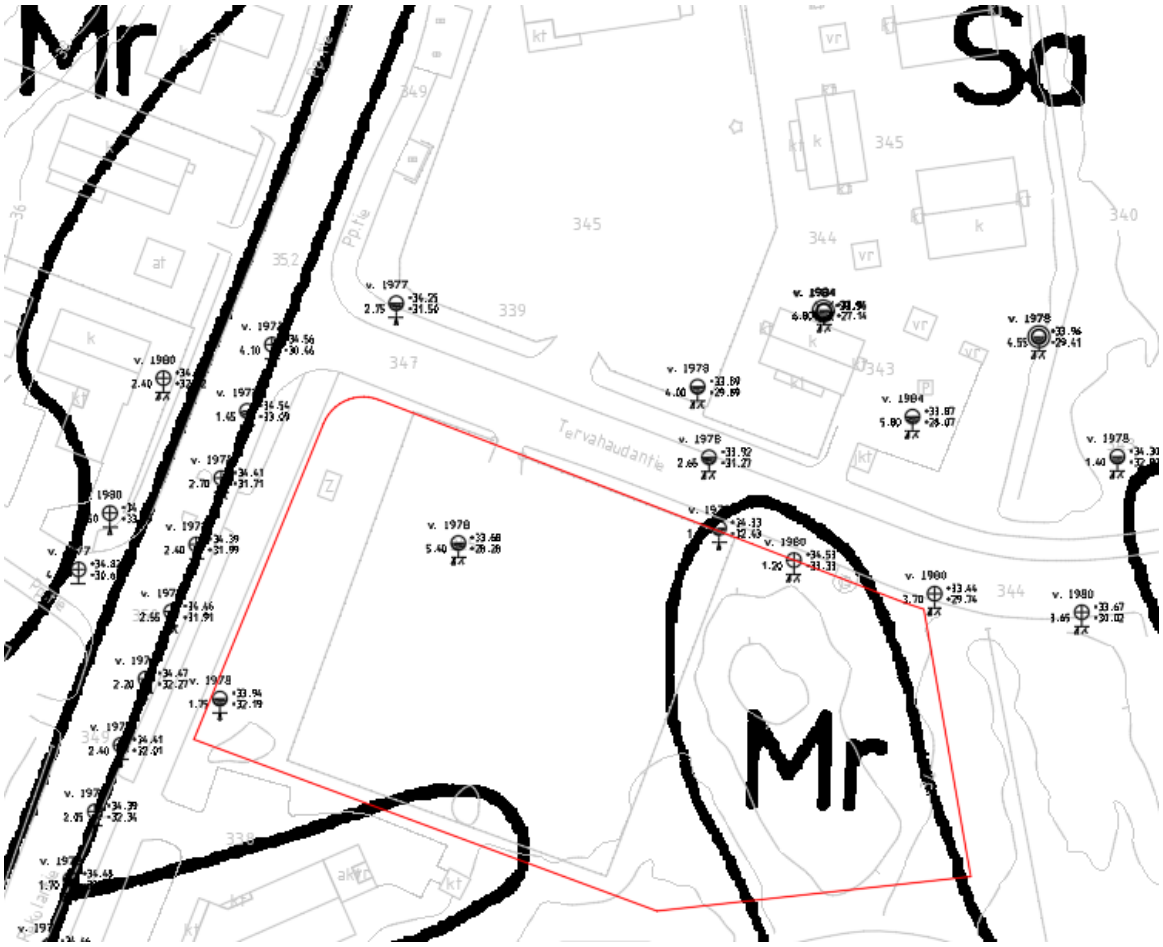

Kuva: Maalaji- ja pohjatutkimuskartta

Kaava-alueen pohjatutkimukset on esitetty yllä olevassa kuvassa. Alueen keskeltä tehdyn yhden pohjatutkimuksen mukaan pinnassa on n. 0,5 turvetta ja sen alla n. 2,3 m paksuudelta savea. Tämän alla on moreenia. Kairaus on päättyneet 5,4 m syvyyteen kiveen tai kallioon.

Pohjaveden tasosta ei ole tietoa.

Topografia

Alue on melko tasainen. Maaston korot vaihtelevat +33 ja +36 metrin välillä. Korkein kohta on kaava-alueen itäreunan moreenikumpare.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Savi- ja silttialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Kitkamaan ja kallion sekä ohuen savi- ja silttikerrosten alueilla perustamistapa voi alustavan arvion mukaan olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen.

Alustavan arvion mukaan kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Matarin kaupunginosassa asui vuoden 2020 alussa 2 290 henkeä. Kaupunginosan väkiluku on pysynyt melko samana 2000-luvun vaihteesta saakka. Vuodesta 2010 väkiluku on noussut noin 100:lla. Väkiluvun ei ennusteta nousevan lähivuosina. Korson suuralueen ikärakenne vastaa pitkälti Vantaan keskiarvoa. Matarin kaupunginosassa nuoria aikuisia on hieman suuraluetta vähemmän ja yli 50-vuotiaiden osuus on vastaavasti hieman suurempi. Korson suuralueen asukasluku vuoden 2020 alussa oli 30 037 henkeä, missä on kasvua noin 1 200 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana, ja 5 500 viimeisen 20 vuoden aikana.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Kaavamuutosalueen itä- ja länsipuolella on 1-kerroksisia pientaloja. Pohjoispuolella Tervahaudantien toisella puolella on 1- ja 2-kerroksisia paritaloja sekä 1-kerroksinen uskonnollisen yhteisön rakennus. Kaava-alueen eteläpuolella on 1-kerroksinen nuorisokoti.

Sosiaalinen ympäristö

Korson suuralueella on Vantaan keskiarvoa hieman enemmän alle 16-vuotiaita ja perheväestöön kuuluvia, joten suuraluetta voi kuvata perhevaltaiseksi. Matarin kaupunginosassa perheväestön osuus on peräti 90 %, kun se on Vantaalla keskimäärin 73 %. Kun koko Vantaalla ja Korson suuralueella keskimäärin yleisin asuntokuntakoko on yksi henkilö, Matarissa on kaksi. Myös kolmen, neljän ja viiden hengen asuntokuntia on enemmän kuin muualla Vantaalla keskimäärin. Kun keskitulo tulonsaajaa kohti on koko Vantaalla keskimäärin 34 188 e vuodessa, se on Matarissa hieman korkeampi 38 967 e vuodessa. Koko Korson suuralueella taas keskimääräinen tulotaso on hyvin lähellä koko Vantaan keskiarvoa.

Palvelut ja työpaikat

Korson suuralueen työpaikkatarjonta on pysynyt entisellään koko 2000-luvun. Korson suuralueella oli 4 139 työpaikkaa ja Korson kaupunginosassa 973 työpaikkaa vuoden 2021 lopussa. Korson suuralue on mitä suurimmassa määrin asuinaluetta ja sen työpaikkaomavaraisuus on suuralueista selvästi alhaisin. Korsossa yleisin toimiala oli rakentaminen (25 %), ja noin 21 % työpaikoista oli terveys- ja sosiaalipalvelujen parissa.

Lähimmät palvelut löytyvät Metsolan kaupunginosasta, jossa on mm. Leppäkorven koulu ja terveyskeskus. Rekolasta löytyy Rekolan koulu ja Rekolan liikuntapuisto. Matarissa ei ole muita kaupan palveluita kuin leipomo Rekolantien varressa.

Yhdyskuntarakenne

Matari on yhtenäinen pientaloalue Korson suuralueen eteläosassa. Etelässä se rajautuu laajoihin viheralueisiin, Tervahaudanmetsään ja Kiertotähdenpuistoon. Idässä alue vaihettuu yleisten palveluiden alueiden kautta Mikkolan kerrostaloalueeseen. Lännessä aluetta rajaa voimakkaan estevaikutuksen aiheuttava päärata ja pohjoisessa vähäisempää estevaikutusta aiheuttava seututie Kulomäentie. Keskeiset palvelut sijoittuvat noin 1 700 m päähän Korson aseman tuntumaan.

Kaupunki- ja maisemakuva

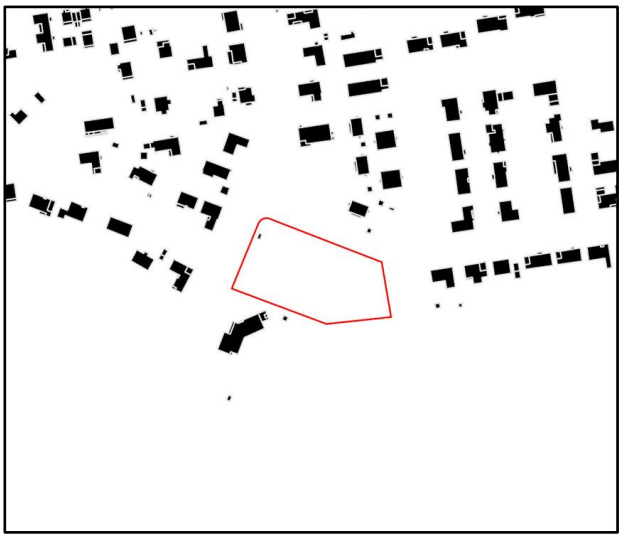

Matari on syntynyt pienille palstoille rautatien ja vanhan 1749 pitäjänkartassa näkyvän kylärajan muodostamaan kolmioon. 1920-, 30- ja 40-lukujen rakennuskantaa on säilynyt uudemman rakennuskannan seassa. Palstojen ja suorien teiden ristikkomainen kaupunkirakenne hahmottuu selkeästi Rekolanojan varren viljelymaisemassa vielä vuoden 1976 ilmakuvassa, mutta vuoden 1986 ilmakuvassa uudet leveät ja mutkittelevat liikenneväylät ja entisen viljelymaiseman umpeenkasvu ovat muuttaneet kaupunkikuvaa merkittävästi. Kaava-alue sijaitsee selänteiden välisessä laaksossa, pienilmastoltaan suotuisassa paikassa.

Kuva: Näkymä Rekolantien ja Tervahaudantien risteyksestä itään. Tervahaudantien pohjoispuolella näkyy Matarin pientaloalueelle tyypillinen pensasaita ja 1–2-kerroksista rakennuskantaa.

Kuva: Näkymä Tervahaudantieltä kaakkoon. Oikealla asemakaava-alueen ja puiston reunapuustoa, mm. järeitä kuusia. Puuston takana hahmottuu hiihto- ja ulkoilureitti.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole rakennusperintökohteita tai valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja ympäristöjä RKY. Matarin keski- ja pohjoisosissa on kuitenkin useita lähinnä 1920- ja -30-lukujen rakennusperintökohteita.

Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Kaava-alue liittyy suoraan eteläpuolella sijaitseviin laajoihin ja monipuolisiin virkistysalueisiin Matarinmäkeen, Kiertotähdenpuistoon ja Tervahaudanmetsään, josta virkistysverkosto jatkuu Keravanjoen varteen Matarinpuistoon. Noin 350 metrin päässä lounaassa Rekolantien itäpuolella on Matarinmäen pulkkamäki ja länsipuolella skeittipaikka.

Kuva: Kaava-aluetta rajaavia tekijöitä ja kaava-alueen ominaispiirteitä sekä nykyinen, epäviralliseen polkuun perustuva liittyminen Tervahaudantieltä ympäröivään virkistysalueverkostoon.

Liikenne

Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet sekä saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvät eri suunnista. Suunnittelualue sijaitsee linnuntietä 900 m päässä Rekolan lähijunan asemasta. Rekolantietä kulkee bussilinja 631, jonka pysäkeiltä on noin 100–200 metrin kävelyetäisyys kaava-alueelle.

Suunnittelualue sijaitsee Matarin kaupunginosassa pientaloalueella. Rekolantien itäreunaa kulkee pääpyöräreitti ja jalankulkureitti. Tervahaudantiellä on jalkakäytävä kadun pohjoisreunassa. Tervahaudantien päästä on jalankulku- ja pyöräily-yhteys puistoraittia pitkin Mikkolaan.

Autoliikenne on aikaisemmin liittynyt kaava-alueelle Tervahaudantien kautta. Suunnittelualue sijaitsee noin 800 m päässä Kulomäentiestä ja noin 3 km päässä Lahdenväylästä.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Alueelle on rakennettu vesihuollon siirtojohdot. Vesi tulee Rekolantien runkojohtojen ja Tervahaudantien jakelujohtojen kautta. Alue saa verkostoveden Helsingin Pitkäkosken vesilaitokselta. Vesi johdetaan Ylästön ja Koivukylän paineenkorotusasemien kautta Korson painepiiriin, jossa alue sijaitsee.

Alueen vesisäiliönä on Korson vesitorni, jonka tilavuus 4000 m³, NW +87.5 ja HW +94.4. Vesi-johtoverkon alin painetaso alueella on noin +86.3 ja ylin on noin +101.3. Painetasot on ilmoitettu N2000-korkeusjärjestelmässä.

Jätevesiviemäröinti

Jätevedet ohjataan d315 Rekolantien jätevesiviemärin kautta pääradan länsipuolelle kulkevaan Korso-Tikkurilan d1000 betoniseen pääviemäriin. Sieltä jätevedet ohjataan KUVES:n meriviemärin kautta edelleen Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle. Puhdistettu jätevesi lasketaan Suomenlahteen.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Hulevedet kulkeutuvat pintavaluntana avo-ojia pitkin Rekolanojaan ja edelleen Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kiinteistö on liitettävissä kaukolämpöön Rekolantieltä tai Tervahaudantieltä.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia keskijänniteverkon maakaapeleita on Rekolantien ja asemakaava-alueen eteläpuolella kulkevan itä-länsisuuntaisen ulkoilureitin varressa. Pienjänniteverkon kaapeleita on Rekolantien varressa sekä asemakaava-alueen pohjoispuolella Tervahaudantien pohjoisreunalla.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitseva merkittävin tieliikennemelulähde on Rekolantie. Päärata aiheuttaa raideliikennemelua. Suunnittelualue ei sijaitse lentomelualueella.

Suunnittelualueen Rekolantien puoleisille reunoille nykytilanteessa ulottuu päivällä (7–22) 55–65 dB tieliikennemelua (v. 2021, Vantaan karttapalvelu). Pääosalla piha-aluetta melutaso on alle 55 dB. Melulaskennassa on vuoden 2021 liikennetiedot ja maastomalli, mutta olevia rakennuksia ja meluesteitä ei ole huomioitu. (kuva alla).

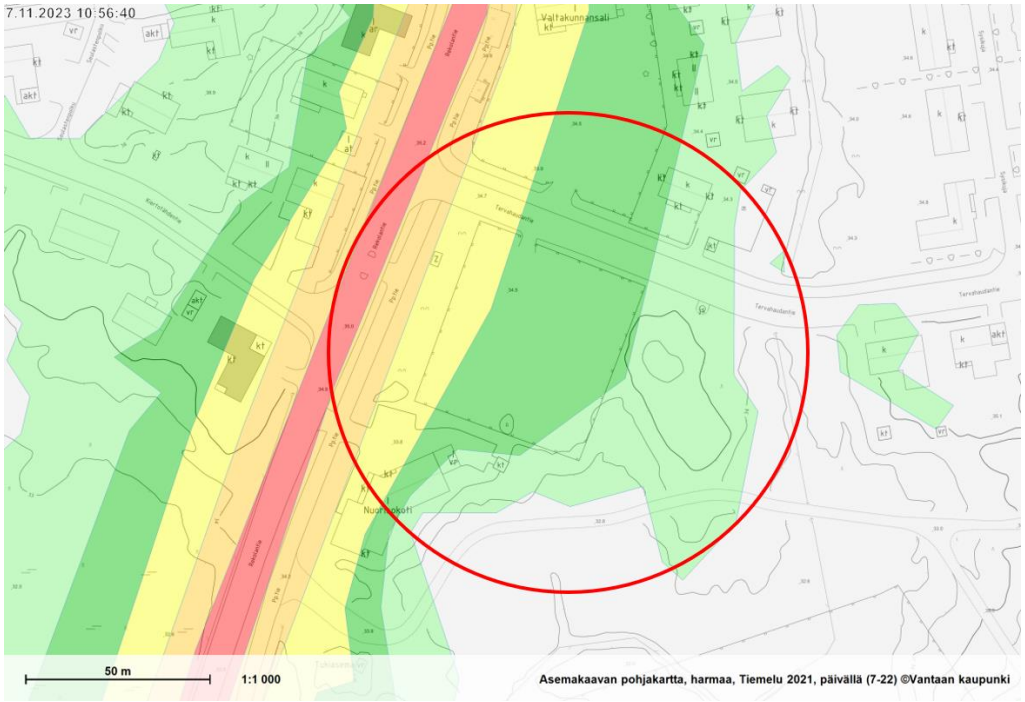

Suunnittelualueelle ulottuu päivällä (7–22) alle 45 dB suuruista rautatiemelua (v. 2021, Vantaan karttapalvelu). Melulaskennassa on vuoden 2021 liikennetiedot ja maastomalli, mutta olevia rakennuksia ja meluesteitä ei ole huomioitu. (kuva alla).

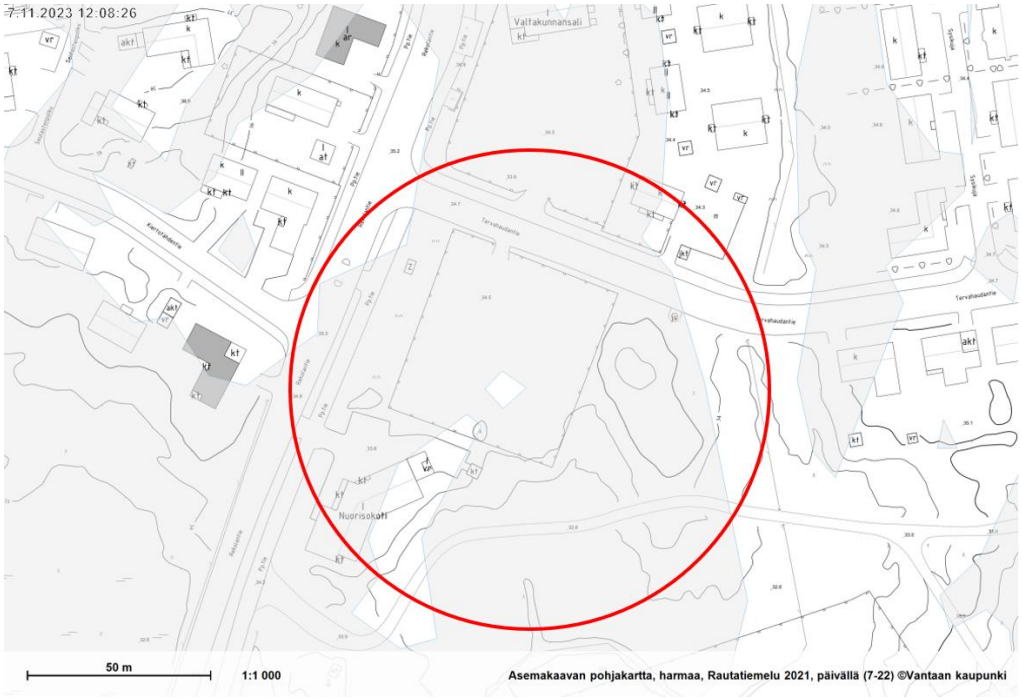

Maaperän pilaantuneisuus

Vantaan karttapalvelun mukaan alueella ei ole havaittu pilaantuneita maita. Aluetta on käytetty 1980-luvulta alkaen noin vuoteen 2015 saakka kaupungin varikkoalueena, mikä minkä vuoksi maaperän pilaantuneisuus päätettiin tutkia.

WSP Finland Oy:n tekemän alustavan selvityksen (Tervahaudantie, alustava tutkimusraportti, 15.5.2023) perusteella tutkimusalueen maaperää ei luokitella pilaantuneeksi eikä alueella ole maaperän puhdistustarvetta.

Maaperätutkimuksessa todettiin alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus sinkkiä koekuopan WSP_KK2 alueella. Kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia arseenia, kobolttia, nikkeliä, vanadiinia ja öljyhiilivetyjen raskaita jakeita C21-C40 todettiin kuuden koekuopan alueella. Yhdessä koekuopassa todettiin vähäisiä määriä jätettä ja yhdessä pintamaanäytteessä kynnysarvon alittava pitoisuus etyylibentseeniä.

Pienhiukkaset

Alueelle kaavatyön yhteydessä suunnitellun 126:n lapsipaikan päiväkodin aiheuttama henkilöautoliikenteen lisäys on 500–760 hlöautoa / vrk. Eli Rekolantien ennuste olisi noin 6000 kavl ja Tervahaudantien noin 1000 kavl.

	nyky	nyky +10%	yk 2030	mini 2030	yk 2050	max 2050	nyky+10%+pk
Rekolantie	4630	5100	4400	4300	4600	4600	5590 – 5850
Tervahaudantie	250	275					775 - 1035

Kuva 6. HSY:n ilmanlaatuvyöhykkeet ja altistuminen liikenteen päästöille liikennemäärän ja etäisyyden suhteen eri kohteissa (asuinrakennus ja herkkä kohde) (HSY 2014b).

Ajoneuvoa	Asuinrakennukset / metriä		Herkkä kohde / metriä	
arki-vrk	minimietäisyys	suositusetäisyys	minimietäisyys	suositusetäisyys
5 000		10	10	20
10 000	7	20	20	40
20 000	14	40	40	80
30 000	21	60	60	120
40 000	28	80	80	160
50 000	35	100	100	200
60 000	42	120	120	200
70 000	49	140	140	200
80 000	56	150	150	200
90 000	63	150	150	200
100 000	70	150	150	200

Ennusteliikennemäärällä (5 590-5 850 ajoneuvoa/arki-vrk) päiväkotirakennuksen ja oleskeluun ja leikkiin käytettävän piha-alueen suositusetäisyys ajoradan reunasta on 20 m ja minimietäisyys 10 m.

2.1.4 Maanomistus

Koko kaava-alueen - voimassa olevan asemakaavan mukaisen yleisten rakennusten korttelialueen (Y: 0,33 ha) Tervahaudantien ja Rekolantien kulmassa sekä puistoalueen (VP: 0,17 ha) - omistaa Vantaan kaupunki.

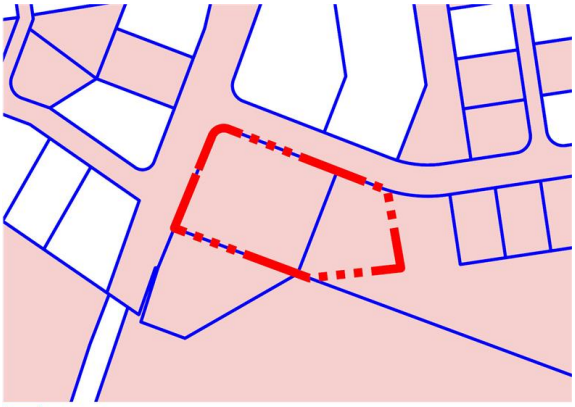

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Maakuntakaava

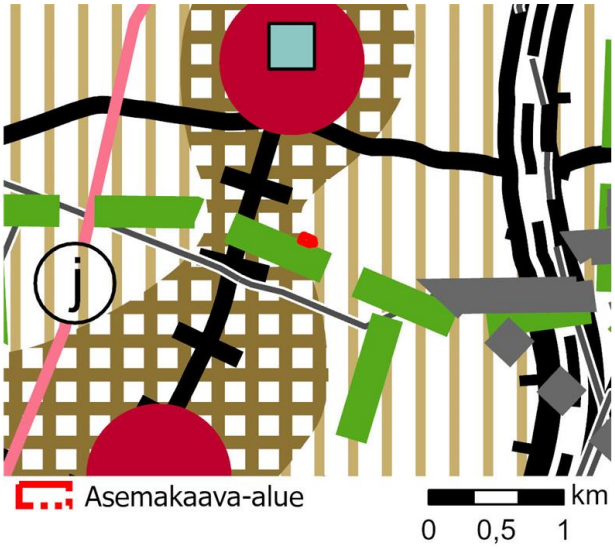

Alueella voimassa Uusimaa-kaava 2050, joka korvaa kaikki muut voimassa olevat maakuntakaavat paitsi Östersundomin alueen kaavaa. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 25.8.2020 ja maakuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavasta valitettiin, minkä vuoksi Helsingin hallinto-oikeus kielsi päätöksen täytäntöönpanon. 24.9.2021 hallinto-oikeus totesi, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty, ja kaavakokonaisuus tuli pääosin voimaan. Uusimaa-kaavassa 2050 alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeellä (vaaleanruskea pystyrasteri) ja aivan pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeen (ruskea ruuturasteri) ulkoreunalla. Kaava-alueen eteläpuolitse kulkee itä-länsisuuntainen viheryhteystarve. Kaavahanke on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen.

MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

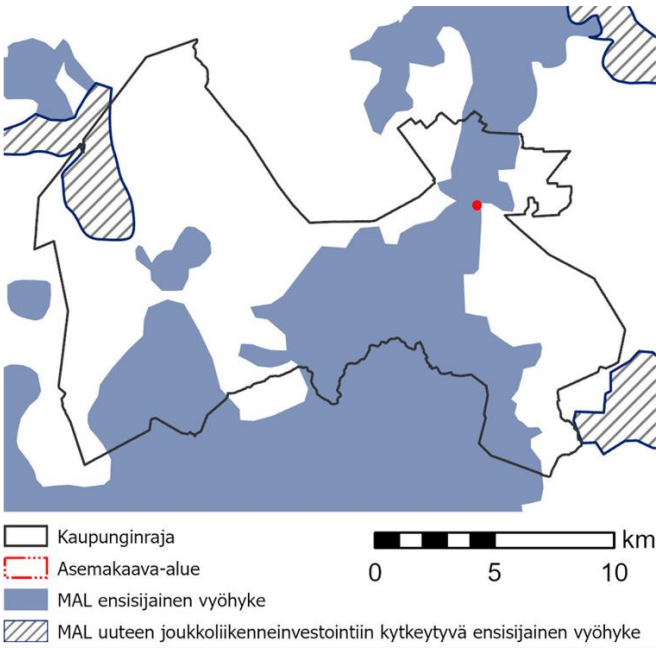

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Kaava-alue (punainen piste) sijaitsee MAL-sopimuksen ensisijaisella vyöhykkeellä.

Yleiskaava 2020

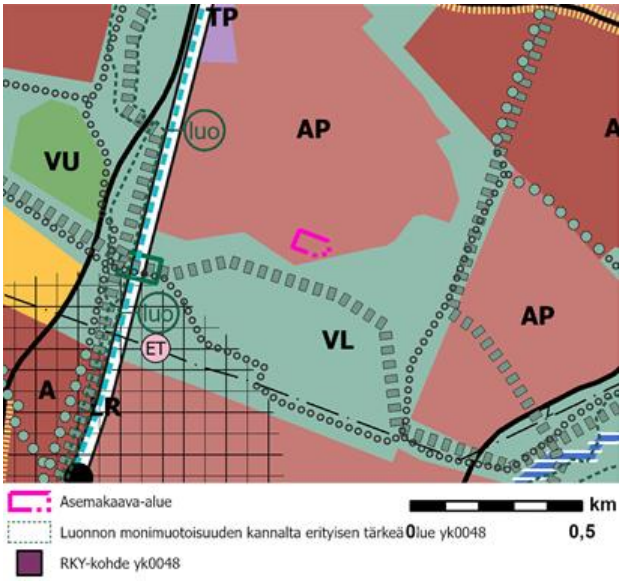

Vantaan yleiskaavassa 2020 (Kv 25.1.2021, voimaan 11.1.2023) kaava-alue on merkitty pientalovaltaiseksi asuinalueeksi (AP). Sen eteläpuolella on lähivirkistysalue VL, jolle on merkitty itä-länsisuuntainen ekologinen runkoyhteys.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

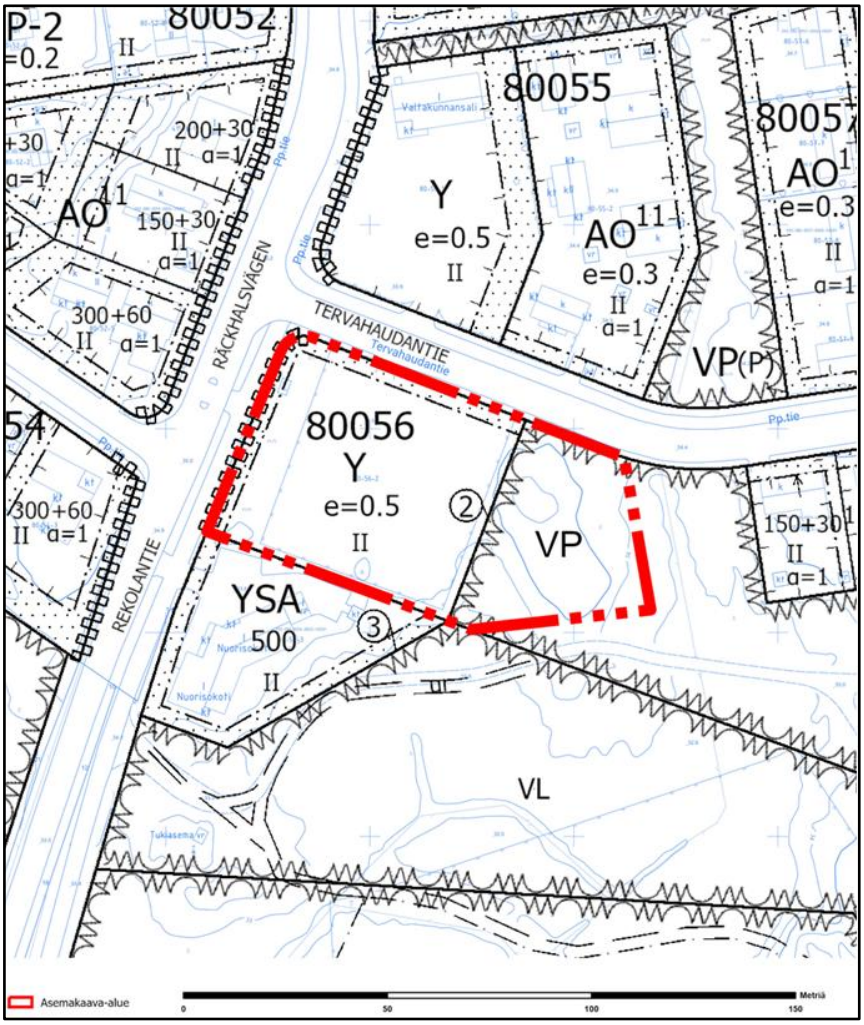

Kaavamuutosalueella on voimassa kaksi asemakaavaa. Kaava-alueen länsiosassa on voimassa vuonna 2006 hyväksytty asemakaavamuutos 800600 Matarinmäki, jossa kortteli 80056 on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y). Kaava-alueen itäosassa on voimassa 1979 vahvistettu asemakaava 800100 - Matari 1, jossa alue on osoitettu puistoksi (vanha merkintä P, nykyinen VP). Yleisten rakennusten korttelialueella tonttitehokkuus e= 0,5 ja kaavan mukainen suurin sallittu kerroskorkeus on kaksi. Korttelin Rekolantien ja Tervahaudantien puoleisilla reunoilla on 4 metriä leveä istutettava alueenosa. Rekolantieltä ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan kaupungin jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 30.11.2021. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002513 ja kaavoitus tuli vireille 15.12.2022.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- viranomaiset ja yhteisöt: Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan kaupunginmuseo, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mielipiteet pyydettiin 15.12.2022 - 22.2.2023 välisenä aikana. Kaavamuutoksesta järjestettiin kaavoittajan puhelinaika 19.12.2022 klo 14–15 ja 13.1.2023 klo 10–11. Tiedusteluita tai soittoja ei tänä aikana saatu. Mielipiteitä saatiin 7 kappaletta, joista 1 kpl tuli lähiympäristön asukkailta.

Kaavahanketta esiteltiin asukkaille Korson kaavarungon asukasillassa 2.3.2023, 12.12.2023 Lumossa sekä 21.11.2023 Korson omakotiyhdistyksen omassa tilaisuudessa.

Caruna Oy totesi, ettei kaava-alueella sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Rekola-Asolan Omakotiyhdistys ry muistutti, että Tervahaudantien päiväkodin tarvetta ja sijoittumispaikkaa tulee harkita kriittisesti, ja että kaavamuutoksessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä ja rakentamisen tapoja sekä huolehtia liikenteen turvallisuudesta ja säilyttää kaava-alueen itäpuolella virkistysyhteys Tervahaudantieltä etelään Matarin alueen ulkoilureiteille.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) toteaa, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Uudet rakennukset ovat liitettävissä viereisten katujen vesihuoltoverkkoon.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä (HSL) ei ole lausuttavaa.

Vantaan Energia Oy toteaa, että kaavamuutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Kiinteistö on liitettävissä kaukolämpöön Rekolantieltä tai Tervahaudantieltä.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan alueella sijaitsee muuntamo, jolle tulee kaavamuutoksen yhteydessä katsoa asemakaavaan uusi aluevaraus.

Vantaan kaupunginmuseo toteaa, ettei alueella sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Figrid Oyj totesi, ettei kaava-alueella ole Fingridin voimajohtoja.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 16.1.2024 asemakaavamuutosehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavamuutosehdotus oli nähtävillä 7.2. - 7.3.2024 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 11 kappaletta ja vastaanotettiin 6 kappaletta. Muistutuksia ei saatu.

Lausunnot ja vastineet:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä (HSL) ja kaupunginmuseolla ei ollut lausuttavaa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY totesi, että yleinen vesihuolto on alueella rakennettu valmiiksi, eikä asemakaavamuutoksella ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry toivoi, että ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan eikä rakennettava kerrosneliömetrimäärä ylitä 1 700 k-m2 eikä kerroslukumäärä kahta. Lisäksi yhdistys toivoo risteysalueelle suunniteltavan ja asennettavan älykkäästi toimivat liikennevalot ja nopeusrajoitukset sekä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin kohdalle pysäköintialuetta lyhytaikaista pysäköintiä varten. Yhdistys vaatii myös, että virkistysyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille säilytetään.

> *Vastine: Asemakaavamuutoksessa vaalitaan ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä. Kaava-alueen itäosa (puistosta liitetty osa) on merkitty kaavassa alueen osaksi, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Kaavamääräys perustuu puuston kuntokartoitukseen.*
>
> *Kaavan mahdollistama rakentaminen on kaavamääräyksin sovitettu olemassa olevaan ympäröivään kaupunkikuvaan. Asemakaavakartassa rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on kaksi. Kaavakarttaan rakennusoikeudeksi on merkitty 2 060 k-m2. Kaava ei pakota toteuttamaan kaikkea rakennusoikeutta kerralla, vaan siinä on varauduttu mahdolliseen myöhempään päiväkodin laajennukseen Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen (15.2.2023) mukaisesti.*
>
> *Liikennesuunnittelun ratkaisut katualueelle määritellään katu- ja liikenteenohjaussuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksen mukaan päiväkodin käytössä olevien autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 75 k-m². Pysäköinnille ja huollolle voidaan toteuttaa erilliset, vierekkäiset tonttiliittymät Tervahaudantieltä. Jatkosuunnittelussa voidaan tutkia mahdollisuuksia toteuttaa Tervahaudantielle kadunvarsipysäköintiä saattoliikenteen tarpeisiin sekä jalkakäytävä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin tontin osuudelle.*
>
> *Polkuyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille kaavamuutosalueen itäreunalla hulevesiojan länsipuolella ei säily nykyisellä paikallaan, mutta kaavamuutosalueen ja ojan itäpuolelle jää puistokaistale, jonka kautta voidaan tarvittaessa rakentaa ulkoilureitti Tervahaudantieltä etelään.*

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY totesi lausunnossaan, että kaava-alueen pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet on syytä määrätä käsiteltäväksi haitta-aineita

suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla. Myös rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.

Vastine: Kaavakarttaan on lisätty kaksi hulevesimääräystä:

”Pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.”

”Rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.”

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M2069. Muuntamo korvataan sen nykyisen sijainnin viereen tulevaisuudessa uudella puistomuuntamolla, jonka rakennusala on osoitettu asemakaavakarttaan vm-rakennusalamerkinnällä.

Vastine: Maakaapeleiden sijainnit on huomioitu asemakaavamuutosehdotuksessa. Asemakaavakartassa on osoitettu ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon. Merkintä on sitova, mutta sijainti ohjeellinen.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

Saatujen lausuntojen perusteella asemakaavaehdotukseen lisättiin kaksi hulevesien käsittelyä koskevaa kaavamääräystä:

”Pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.”

”Rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.”

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 10.10.2022)

- Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista.
- Maa- ja asuntopolitiikka on seudullisesti vastuullista ja asetettujen tavoitteiden mukaista.
- Maankäyttöä ja palveluverkkoa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti.

- Rakentaminen painottuu keskuksiin, raideliikenteen yhteyteen ja olemassa olevaan infrastruktuuriin.
- Asuinalueet ovat turvallisia, viihtyisiä ja sisältävät asukkailleen rakkaita paikkoja. Vantaalla on hyvä elää.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukeva ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saavutettavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaavan vireilletulon jälkeen tutkittiin mahdollisuuksia laajentaa kaava-aluetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyä kaavarajausta laajemmalle alueelle nykyiseen puistoon, jotta suunnitellulle tulevalle päiväkodille olisi saatu laajempi piha. Yhdessä kaupungin asiantuntijoiden kanssa selvitettiin, olisiko laajennus mahdollinen ja mitä vaikutuksia sillä olisi. Todettiin, että idässä ojan siirtäminen olisi kallista, vaatisi puuston kaatamista eikä nykyisen ojan itäpuolelle jäisi enää riittävää tilaa sekä mahdolliselle tulevalle virkistysyhteydelle että yksityispihan näkymiä puiston puolella rajaavalle puustolle. Etelässä tutkittiin alueen laajentamista latu- ja ulkoilureittiin saakka sekä sen eteläpuolelle. Todettiin, että latureitin siirto vaatisi puiden kaatamista, mikä voisi lisätä järeiden kuusten kaatumista. Se vaatisi myös uuden latureitin osan rakentamista, mikä olisi kallista, ja latureitin linjaus voisi muuttua liian mutkittelevaksi suhteessa länsipuolella oleviin jyrkkiin mäkiin. Lisäksi laajennus eteläpuolella olisi sijoittunut yleiskaavan lähivirkistysalueelle ja ekologisen runkoyhteyden ja maakunnallisen ekologisen yhteyden tukialueelle. Todettiin, ettei tässä tapauksessa ole riittäviä perusteita ekologisen yhteyden heikentämiselle.

Kuva: Kaava-aluetta rajaavia tekijöitä ja kaava-alueen ominaispiirteitä.

Vaihtoehto 1

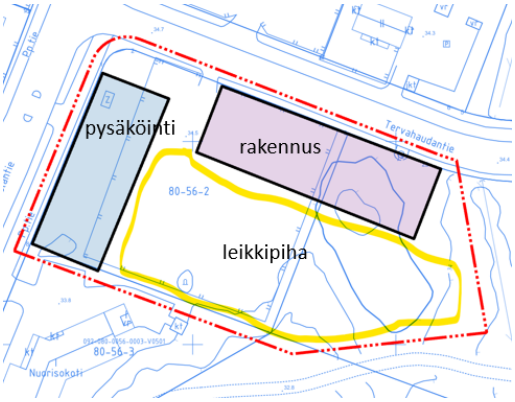

Rakennus on sijoitettu Tervahaudantien varteen, ja ulottuu osittain metsäiseen rinteeseen, joten maastoa joudutaan muokkaamaan ja puita poistamaan laajalta alueelta rakennuksen ympäriltä. Tästä seuraa puustokartoituksen mukaan se, että koko järeä kuusikko joudutaan poistamaan. Puustoa joudutaan mahdollisesti poistamaan myös puiston puolelta. Pysäköintipaikat on sijoitettu kaava-alueen länsiosaan, alueelle, jolle ulottuvat Rekolantien hiukkaspäästöt ja tieliikennemelu. Piha muodostuu rakennuksen eteläpuolelle. Se on avoin, tasainen ja kesäisin kuuma. Huolto tapahtuu rakennuksen luoteis- tai koilliskulmasta.

Vaihtoehto 2

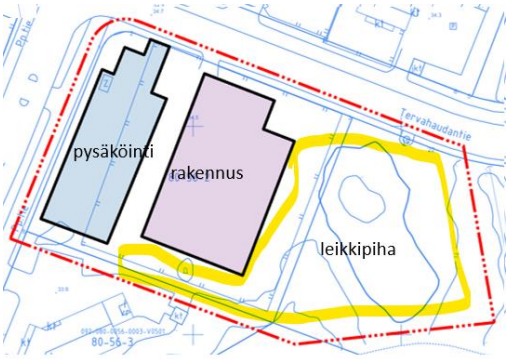

Kaava-alueen itäosan metsä säilytetään, ja sitä kehitetään metsäpihana. Piha tarjoaa lapsille luontoaltistusta ja on viileä kesäisin. Pysäköintipaikat on sijoitettu kaava-alueen länsiosaan, alueelle, jolle ulottuvat Rekolantien hiukkaspäästöt ja tieliikennemelu. Rakennus on sijoitettu keskelle. Pysäköinnin ja rakennusmassan väliin mahtuu pensaista ja pienistä puista koostuva istutusalue. Avoin piha muodostuu kapeiksi alueiksi rakennuksen itä- ja eteläpuolelle. Tervahaudantietä lähinnä olevaa pihan osaa voidaan hyödyntää mm. polkupyöräpaikkoina. Huolto tapahtuu rakennuksen luoteiskulmasta.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Alueen lähtökohdat rajaavat voimakkaasti suunnitteluratkaisua. Rekolantien ennusteliikennemäärä ylittää 5 000 ajoneuvoa/arki-vrk, jolloin pienhiukkasmäärät vaikuttavat siihen, miten lähelle Rekolantietä voidaan sijoittaa rakennuksia tai leikki- ja oleskelupihaa. Kaavoituksen yhdeksi tavoitteeksi oli osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa asetettu säilyttää puistosta liitettävällä alueella mahdollisimman paljon puita. Tavoitteena oli myös sovittaa kaupunkikuvallisesti keskeiseen Rekolantien ja Tervahaudantien risteykseen sijoittuvalla kaava-alueella tapahtuvat muutokset Matarin pientaloalueen kaupunkikuvaan. Kaavaratkaisua lähdettiin muodostamaan vaihtoehto 2:n pohjalta, sillä se vastasi parhaiten yllä lueteltuihin tavoitteisiin ja rajoitteisiin.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Tontin pääkäyttötarkoitus on yleisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL), jolla on 2 060 k-m2 rakennusoikeutta.

4.1.1 Mitoitus

Yleisten lähipalvelurakennusten alue (YL) on kooltaan 5 000 m2. Rakennusoikeus on 2 060 k-m2. Tehokkuudeksi muodostuu e=0,41. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 75 k-m². Paikoista osa on varattava saattoliikenteen käyttöön.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavaratkaisulla ja sen määräyksillä varmistetaan rakentamisen ja ympäristön laatu. Uudisrakentaminen sovitetaan pientaloympäristöön pienimittakaavaisten rakennusosien avulla. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu kattomuotoa, julkisivumateriaalia ja maantasokerrosten ilmettä koskevia määräyksiä. Kaavassa edellytetään puurakentamista, ja vihertehokkuudesta sekä hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

Keskeiset kaavamuutosehdotuksen vihertehokkuuslaskelmassa esitetyt vihertehokkuusratkaisut ovat säilytettävä puusto, istutettavat alueenosat, hulevesien viivytys kasvillisuuspeitteisissä painanteissa. Rakennuslupavaiheessa suunnitelmaa voidaan tarkentaa, kunhan kaavavaiheen vihertehokkuuden tavoiteluku ja kaavamääräykset toteutuvat. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

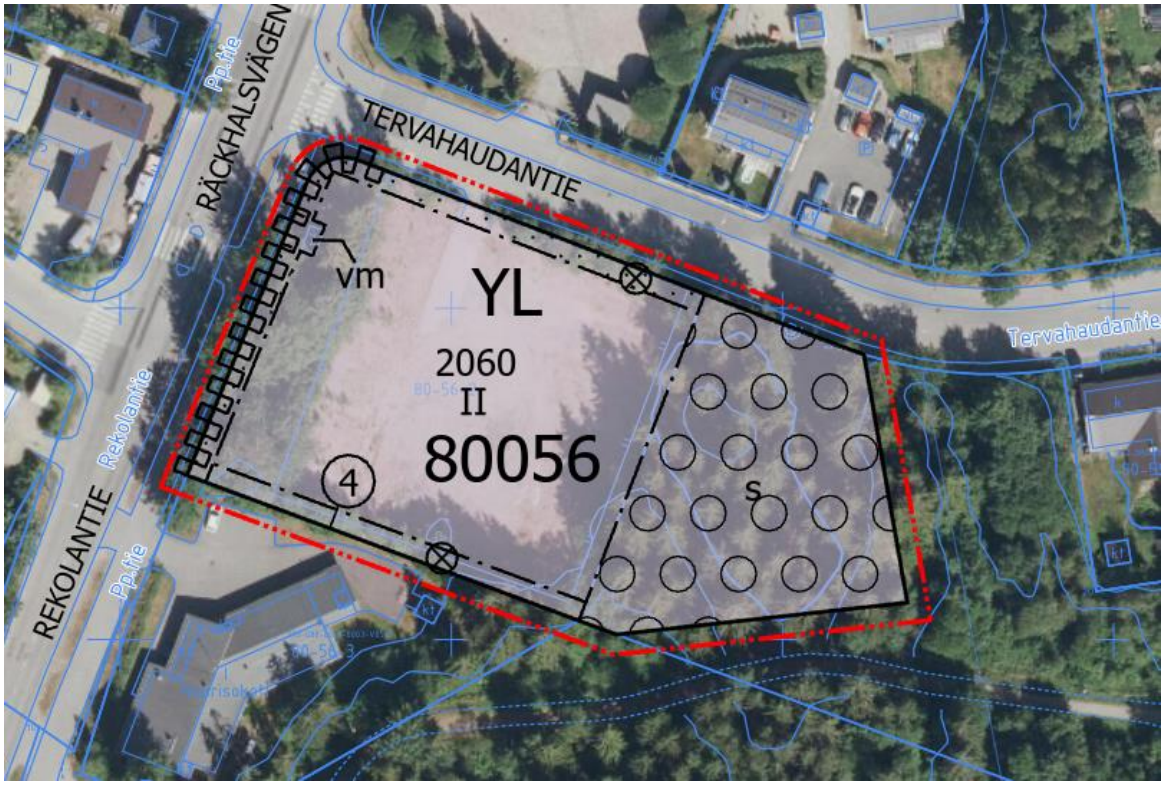

Kuva: Asemakaavaehdotus ilmakuvan päällä.

Kuva: Havainnekuva - arkkitehdin näkemys.

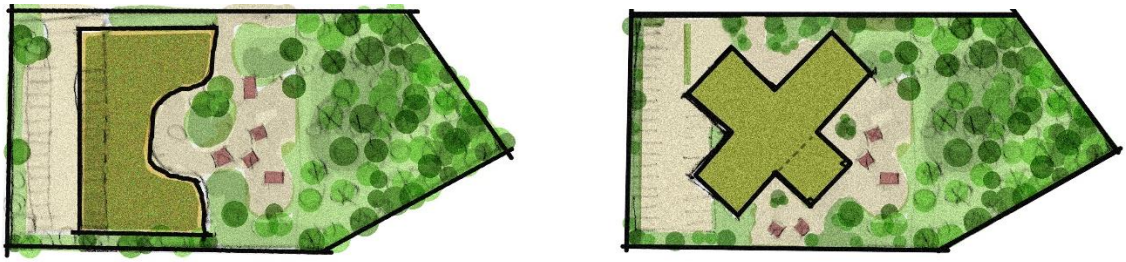

Kuva: Hahmotelmia kaavan mahdollistamista tontin järjestelyistä. Leikkipihan kokoa voi tarkastella kaksikerrosratkaisuilla, jossa maantasokerroksesta osa voi olla esim. pysäköintikäytössä (vas.) tai leikkipihakäytössä (oik.)

4.3 ALUEVARAUKSET

Alue on kokonaisuudessaan yleisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta YL.

4.3.1 Korttelialueet

YL, Yleisten rakennusten korttelialue

Rakennusoikeus alueella on 2 060 kerrosneliömetriä ja sallittu kerroskorkeus kaksi. Kaksikerroksinen rakennusmassa on mittakaavaltaan 1–2-kerroksiseen pientaloympäristöön sopiva. Rakennuksen sijainti tontilla on osoitettu rakennusalana. Rekolantien varteen on kaavakartassa merkitty katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää, joten pysäköintiin ajo ja huoltoliikenne on järjestettävä Tervahaudantien kautta. Kortteliin on merkitty sijainniltaan ohjeellinen mutta sitova rakennusala muuntamolle. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida Vantaan Energian ohjeet (mm. riittävät etäisyydet rakennuksiin) muuntamon sijoittamiseksi.

Kaavakarttaan on merkitty alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Alueen osasta määrätään lisäksi tarkentavalla määräyksellä, että se *”tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.”*

Kaavakarttaan on merkitty Tervahaudantien ja Rekolantien puoleisille reunoille istutettava alueenosa, jonka avulla katunäkymistä tulee vehreämpiä. Lisäksi kaavakarttaan on merkitty kaksi suojeltavaa puuta, joiden juuristoa ei saa vahingoittaa. Puut tulee suojata rakentamisen ajaksi.

Kaavassa on mm. melusuojausta, aurinkopaneeleita ja arkkitehtuurin laatua koskevia määräyksiä. Kaavamääräyksissä edellytetään kestävää ja korkeatasoista arkkitehtuuria, ja rakennusten on oltava kantavilta rakenteiltaan ja julkisivuiltaan pääosin puuta. Kaavassa määrätään, että rakennusten arkkitehtuuri tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvaan esimerkiksi katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.

Kaavamääräyksellä varmistetaan, että korttelialue rajataan ympäristöstään rakentein tai istutuksin siten, että pientaloympäristön kaupunkikuvan vehreys säilyy. Kaavassa edellytetään vihertehokkuutta 0,9. Lisäksi määrätään, että rakennusten ulkokuoren äänitasoeron (ΔLA) lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on päiväkotitiloissa 30 dB ja toimistotiloissa 25 dB, ja että osa rakennusten tarvitsemasta energiasta tuotetaan rakennusten katoille sijoitettavilla aurinkopaneeleilla.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista. Asemakaavan muutos vastaa VAT-tavoitteisiin seuraavan tavoitteen osalta: Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta sekä edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Kaavamuutos vastaa päiväkotipaikkojen tarpeeseen ja parantaa alueen palveluita. Hanke sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Matarin pientaloalue täydentyy kaksikerroksisella palvelurakennuksella, mikä sopii hyvin ympäristöön.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta asukasmäärään tai -rakenteeseen, mutta se parantaa alueen palvelurakennetta. Rakennusoikeuden määrässä on varauduttu mahdolliseen myöhempään päiväkodin laajennukseen Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen (15.2.2023) mukaisesti.

Yhdyskuntarakenne

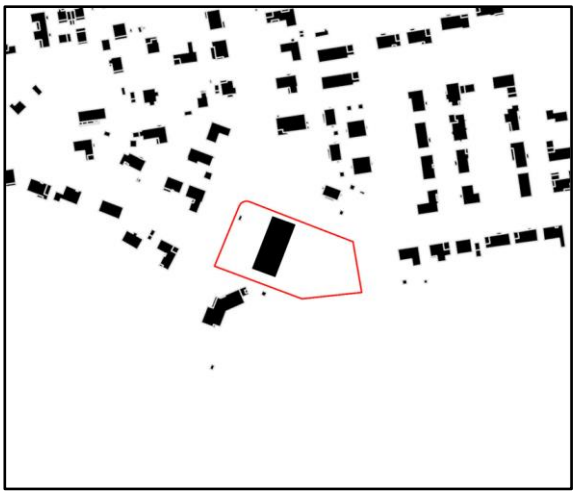

Ehdotus täydentää Matarin pientaloalueen rakennetta. Se myös täydentää alueen palveluita tuoden alueelle myös iltaisin käytössä olevaa oleskeluun tarkoitettua julkista ulkotilaa. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle. Vaikutus on yhdyskuntarakennetta eheyttävä.

Kaupunkikuva

Kaksikerroksinen päiväkotirakennus täydentää Matarin pientalovaltaista aluetta ja luo uuden maamerkin kaupunkikuvalliseen solmukohtaan. Erityisesti Rekolantietä pohjoisesta saavuttaessa 2-kerroksinen päiväkotirakennus toimii näkymäpäätteenä jopa 200 metrin päästä. Kaavassa määrätään, että julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. Rakennusten arkkitehtuurin sovittamisesta ympäristöönsä esimerkiksi katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla on myös kaavamääräys. Korttelista saadaan vehreä mm. vihertehokkuudesta määräämällä. Osoittamalla istutettavia alueenosia korttelin reunoille on katukuvasta saatu vehreämpi ja rajattu korttelin toimintoja erilleen katukuvasta.

Asuminen

Kaavamuutos ei tuo asuntoja alueelle, mutta uusi palvelu lisää olevien ja uusien asuntojen haluttavuutta.

Sosiaalinen ympäristö, palvelut ja työpaikat

Päiväkoti tuo työpaikkoja alueelle. Esitetty rakentamisen kerrosala mahdollistaa 168-tilapaikkaisen päiväkodin, johon tulisi hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 18 henkilöä.

Kaavamuutos mahdollistaa uuden päiväkodin alueelle, millä on positiivinen vaikutus etenkin alueen nykyisille ja tuleville lapsiperheille. Yleensä päiväkotitilat tarjoavat lisäksi iltakäytön mahdollisuuksia kaiken ikäisille. Alueen voidaan odottaa muuttuvan vilkkaammaksi ja toiminnoiltaan monipuolisemmaksi. Hanke on VAT:n mukainen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaava mahdollistaa uuden 2 060 k-m2 käsittävän päiväkodin rakentamisen. Kaava-alue sijaitsee nykyisen kaupunkirakenteen jatkeena ja olevassa katuverkossa.

Asemakaavan muutos mahdollistaa päiväkodin rakentamisen olemassa olevaa julkisten palvelujen tonttia laajentamalla viereiseen viheralueeseen. Näin saadaan 5 000 m2 -kokoinen päiväkotitontti, jolla on luonnonmukainen piha-alue. Samantasoista tonttitehokkuutta voisi soveltaa myös keskustamaisemmilla sijainneilla. Saattoliikennettä soisi ohjattavan kadun varteen, jotta tonttia voisi käyttää enemmän piha-alueena kuin parkkipaikkana. Kaava-alue kuuluu kestävän liikenteen vyöhykkeeseen ja viereistä Rekolantietä pitkin kulkee linja-autolinja.

Kaavamuutosalue entinen varikkokäytössä ollut tontti, joka on valmiin kunnallistekniikan äärellä. Perustamiskustannukset jäävät alhaisiksi, tosin maaperä on pehmeää, mikä vaatii paalutusta. Tämä on kuitenkin normaalia, koska parhaat rakentamisen maat ovat enimmäkseen käytössä.

Virkistys

Kaavamuutosalue sijoittuu olemassa olevaan yleisten rakennusten kortteliin. Alueella ei kuitenkaan ole aiemmin ollut päiväkotia, vaan se on toiminut kaupungin varikkoalueena. Päiväkodin rakentaminen tulee lisäämään puiston käyttöä. Päiväkodin piha tulee palvelemaan iltaisin ja viikonloppuisin lähialueen lapsiperheitä. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita. Päiväkoti sijaitsee Matarin ulkoilureittien tuntumassa, mitä voidaan hyödyntää toiminnassa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevissa mielipiteissä asukkaat toivoivat polkuyhteyden säilyttämistä Tervahaudantieltä etelään Matarin ulkoilureiteille. Yhteys ei välttämättä säily nykyisen polun kohdalla, joka kulkee suunnilleen tulevan päiväkodin tontin reunaa pitkin, mutta tontin ja ojan itäpuolelle jää puistokaistale, jonka kautta voidaan tarvittaessa rakentaa ulkoilureitti Tervahaudantieltä etelään.

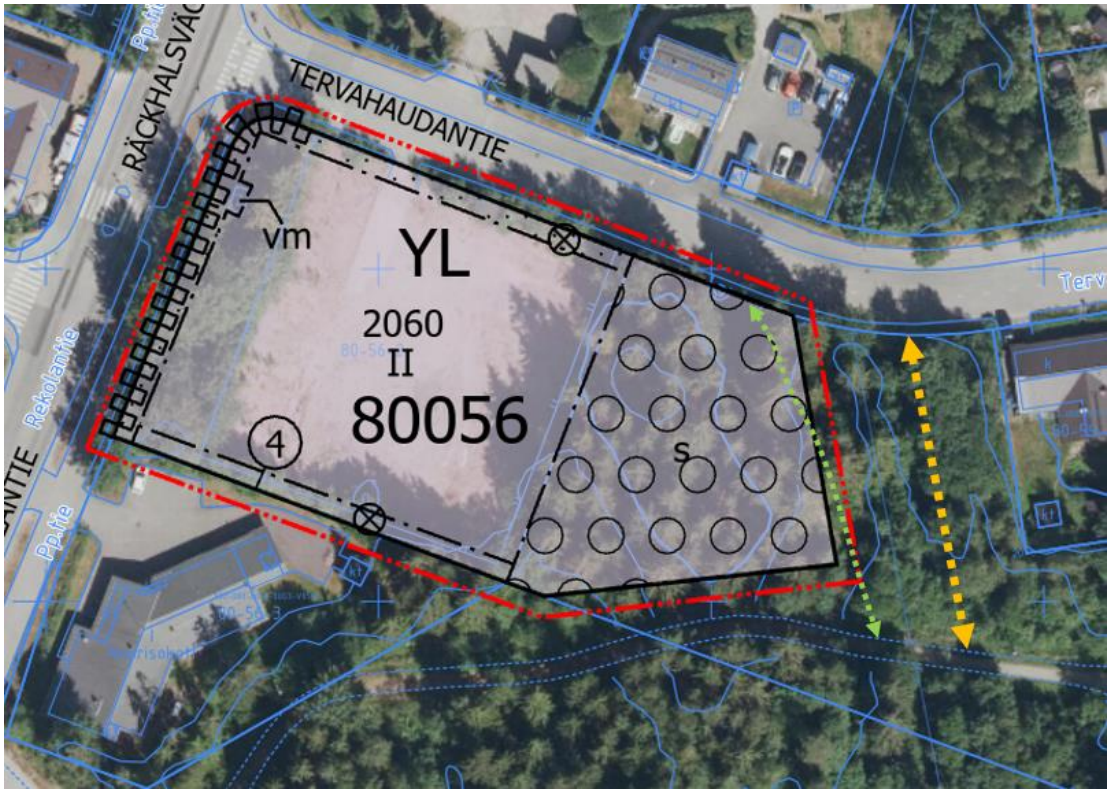

Kuva: Keltaisella merkitty mahdollisen tulevan uuden ulkoilureittiyhteyden paikka, vaaleanvihreällä nykyinen asukkaiden käyttämä epävirallinen polkuyhteys.

Liikenne

Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet sekä saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvät eri suunnista. Suunnittelualue sijaitsee noin 1 100 m kävelymatkan päässä Rekolan lähijunan asemasta, ja noin 100–200 metrin etäisyydellä bussipysäkeistä. Jalankulku- ja pyöräily-yhteydet sekä saavutettavuus joukkoliikenteellä ovat hyvät eri suunnista. Rekolantien itäreunassa on yhdistetty jalankulku- ja pyörätie.

Kaavanmukainen päiväkotiratkaisu lisää jonkin verran liikennettä alueella, mutta vaikutusta ei voi pitää merkittävänä. Ajo tontille tapahtuu Tervahaudantieltä, mutta liikenteen lisääntyminen rajoittuu Tervahaudantien alkuun. Kaavassa määrätään, että huoltoliikenteelle varattu alue on erotettava pysäköinnistä ja jalankulku- ja pyöräily-yhteyksistä rakentein ja mahdollisuuksien mukaan istutuksin. Jalankululle ja pyöräilylle tulee toteuttaa turvalliset, autoliikenteestä erotellut yhteydet kadulta sisäänkäynneille sekä pyöräpysäköintiin, ja pysäköinnistä tulee toteuttaa turvalliset jalankulkureitit päiväkodin sisäänkäynneille. Tästä on kaavamääräys: Pyöräilylle ja jalankululle tulee toteuttaa turvallinen yhteys sekä kadulta sisäänkäynneille että pysäköinnistä sisäänkäynneille. Kaavassa myös määrätään, että työntekijöiden käyttöön tarkoitettujen pyöräpaikkojen tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Pysäköinnille ja huollolle voidaan toteuttaa erilliset, vierekkäiset tonttiliittymät Tervahaudantieltä. Mikäli tontin ahtauden takia huoltoliikenne toteutetaan peruuttamalla Tervahaudantieltä, tulee ratkaisun turvallisuuteen ja jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien näkymiin kiinnittää erityistä huomiota.

Kaavamääräyksen mukaan päiväkodin käytössä olevien autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 75 k-m². Kaavassa myös määrätään, että tontilla pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.

Jatkosuunnittelussa tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa Tervahaudantielle kadunvarsipysäköintiä saattoliikenteen tarpeisiin sekä jalkakäytävä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin tontin osuudelle. Liikennesuunnittelun ratkaisut katualueelle määritellään katu- ja liikenteenohjaussuunnittelun yhteydessä.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue sijaitsee olemassa olevan vesihuollon läheisyydessä. Vesijohdon runko- ja jakelujohdot sekä jätevesiviemärit kulkevat alueelle. HSY:n vesihuoltoverkostoa ei ole tarvetta laajentaa katualueella. Asemakaavamuutoksella ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Muut johtolaitokset

Maakaapeleiden sijainnit on huomioitu asemakaavamuutosehdotuksessa. Kiinteistö on liitettävissä kaukolämpöön Rekolantieltä tai Tervahaudantieltä. Rekolantien ja Tervahaudantien kulmassa on nykyään muuntamo, joka tullaan korvaamaan uudella. Kaavakarttaan on tontin Rekolantien puoleiseen päähän merkitty ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon. Merkintä on sitova, mutta sijainti ohjeellinen.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Meluselvityksessä (Sitowise, 2023) on tutkittu melutasoja kahdella erimuotoisella 1 510 k-m^2 rakennusmassavaihtoehdolla (ks. kuvat alla). Kaava kuitenkin mahdollistaa alueelle 2 060 k-m^2, joten meluselvitys tulee rakennuslupavaiheessa päivittää vastaamaan suunnitelmia. Kaavassa määrätäänkin, että piha-alueiden melusuojauksen ja rakennuksen ulkokuoren äänitasoeron riittävyys tulee tarkistaa rakennuslupavaiheessa, mikäli rakennusten tai piha-alueiden sijainnit poikkeavat asemakaavavaiheen meluselvityksestä.

Lisäksi kaavassa annetaan melua koskevia määräyksiä julkisivun, sisätilojen ja pihan osalta seuraavasti: *Rakennusten ulkokuoren äänitasoeron (ΔLA) lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla päiväkotitiloissa 30 dB ja toimistotiloissa 25 dB.* Sekä: *Oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla piha-alueilla melutaso ei saa ylittää päiväajan ohjearvoa 55 dB.*

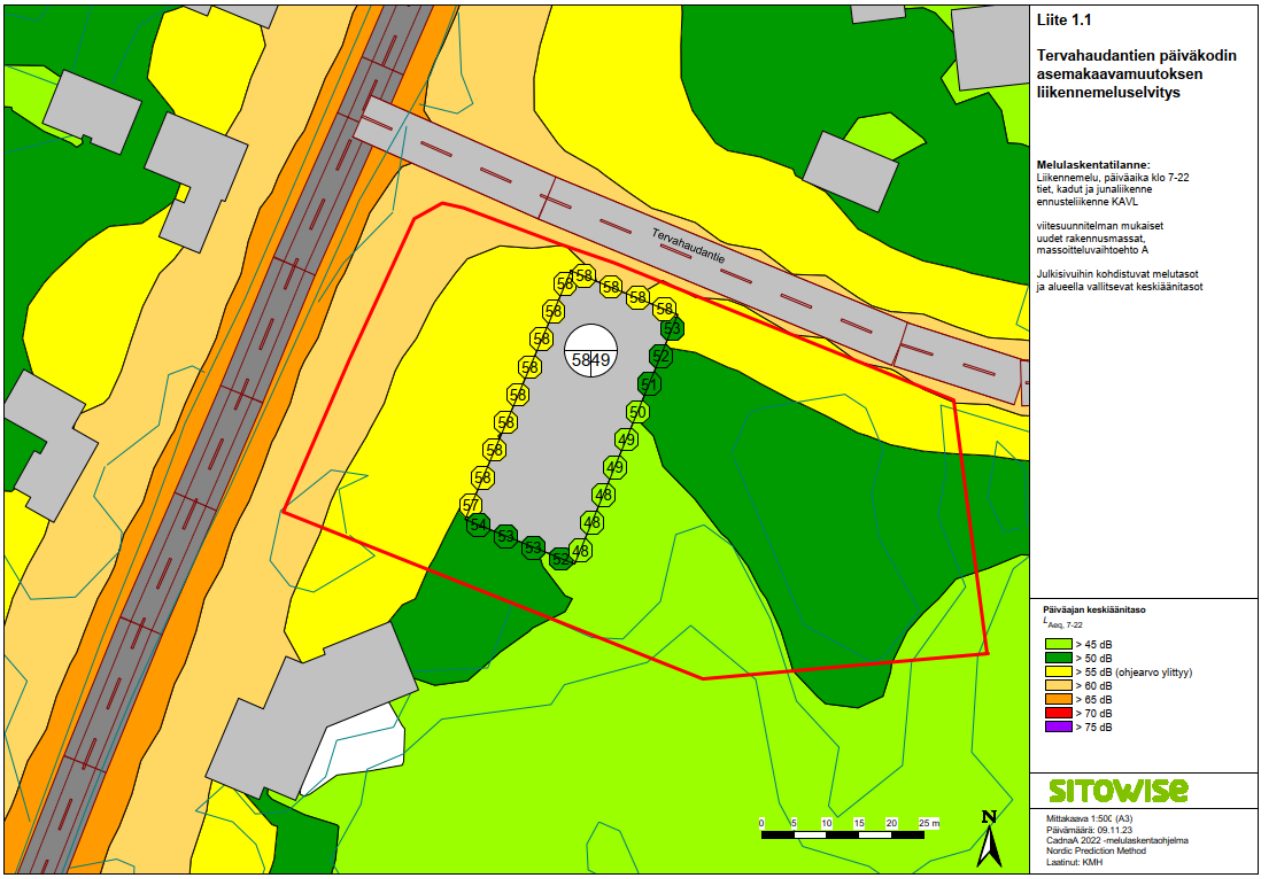
Tervahaudantie
5849
Liite 1.1
Tervahaudantien päiväkodin asemakaavamuutoksen liikennemeluselvitys
Melulaskentatilanne:
Liikennemelu, päiväaika klo 7-22
tiet, kadut ja junaliikenne
ennusteliikenne KAVL
viitesuunnitelman mukaiset
uudet rakennusmassat,
massoitteluvaihtoehto A
Julkisivuihin kohdistuvat melutasot
ja alueella vallitsevat keskiäänitasot
Päiväajan keskiäänitaso
$L_{Aeq, 7-22}$
> 45 dB
> 50 dB
> 55 dB (ohjearvo ylittyy)
> 60 dB
> 65 dB
> 70 dB
> 75 dB
SITOWISE
Mittakaava 1:500 (A3)
Päivämäärä: 09.11.23
CadnaA 2022 -melulaskentaohjelma
Nordic Prediction Method
Laatinut: KMH
0 5 10 15 20 25 m
N

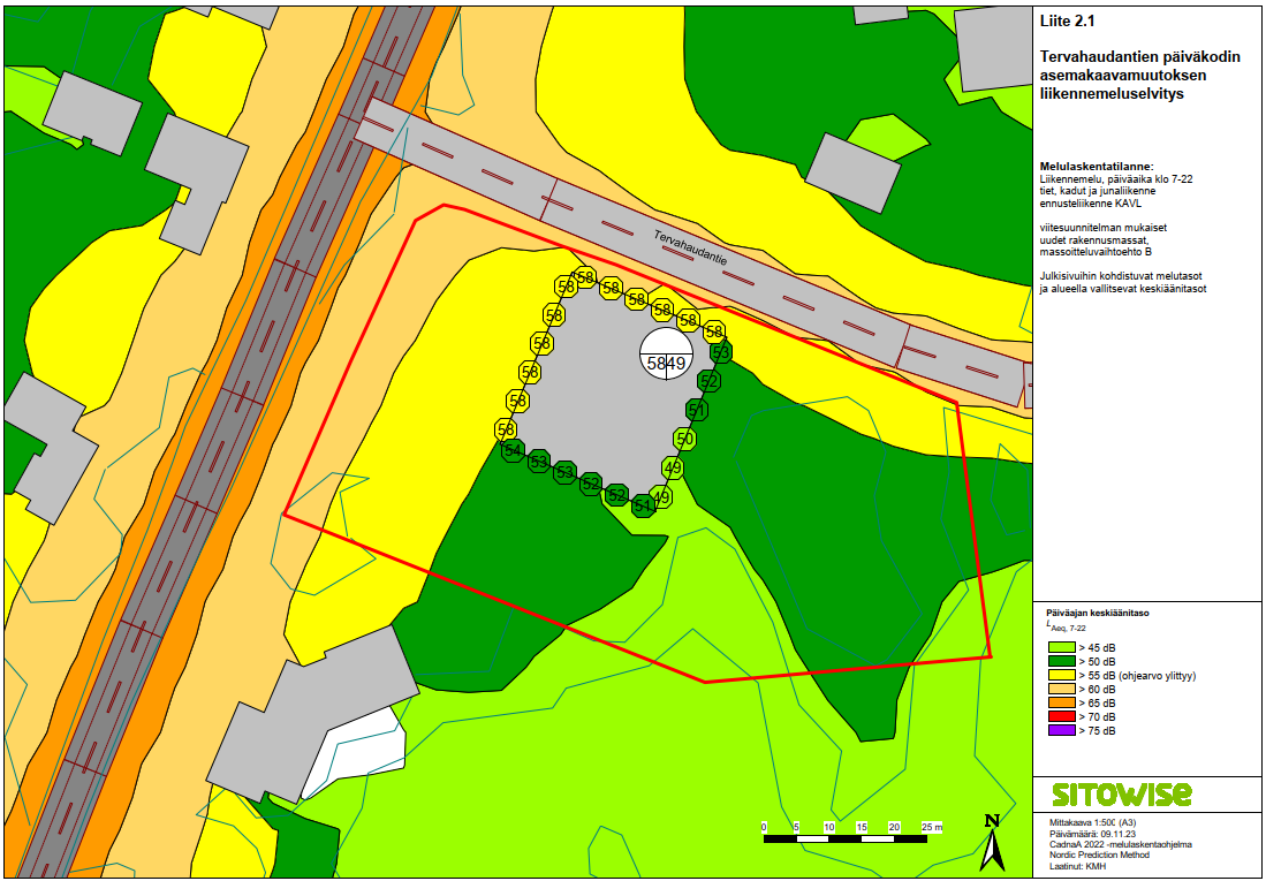
Tervahaudantie
5849
Liite 2.1
Tervahaudantien päiväkodin asemakaavamuutoksen liikennemeluselvitys
Melulaskentatilanne:
Liikennemelu, päiväaika klo 7-22
tiet, kadut ja junaliikenne
ennusteliikenne KAVL
viitesuunnitelman mukaiset
uudet rakennusmassat,
massoitteluvaihtoehto B
Julkisivuihin kohdistuvat melutasot
ja alueella vallitsevat keskiäänitasot
Päiväajan keskiäänitaso
$L_{Aeq, 7-22}$
> 45 dB
> 50 dB
> 55 dB (ohjearvo ylittyy)
> 60 dB
> 65 dB
> 70 dB
> 75 dB
SITOWISE
Mittakaava 1:500 (A3)
Päivämäärä: 09.11.23
CadnaA 2022 -melulaskentaohjelma
Nordic Prediction Method
Laatinut: KMH
0 5 10 15 20 25 m
N

Pienhiukkaset

Kaavassa määrätään, että päiväkotirakennus tulee sijoittaa minimietäisyyttä (10 m) kauemmas Rekolantien ajoradan reunasta ja, että oleskeluun ja leikkiin käytettävä piha tulee sijoittaa suositusetäisyyttä (20 m) kauemmaksi Rekolantien ajoradan reunasta, jolloin pienhiukkasista ei ole haittaa päiväkodin toiminnalle. Lisäksi määrätään, että rakennuksen raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman etäälle päästölähteistä ja varustaa riittävällä, tilojen käyttötarkoituksen mukaisella suodatuksella.

Pilaantuneet maat

WSP Finland Oy:n tekemän selvityksen (Tervahaudantie, alustava tutkimusraportti, 15.5.2023) perusteella tutkimusalueen maaperää ei luokitella pilaantuneeksi eikä alueella ole maaperän puhdistustarvetta.

Mikäli kohteen alueella on tarve kaivaa ja poistaa kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia sisältäviä massoja, tulee ennen töiden aloittamista olla yhteydessä Uudenmaan ELY-keskukseen ja tarvittaessa laatia YSL 527/2014 136§ mukainen ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta (PIMA-ilmoitus) ja maaperän kunnostussuunnitelma.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavahanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole merkittävää vaikutusta alueen luontoarvoihin. Vantaan karttapalvelun ja luontoselvitysten perusteella alueella ei ole todettu erityisiä luontoarvoja. Asemakaava-alueen itäosassa kasvavan metsän voidaan kuitenkin tulkita olevan ekologisen yhteyden säilymistä tukeva alue, sillä kaava-alueen eteläpuolitse kulkee maakunnallinen ekologinen yhteys ja yleiskaavan runkoyhteys. Metsiköllä on myös maisemallinen arvo ja arvo hiilinieluna.

Puustokartoituksessa kuusten todettiin olevan pääosin silmämääräisesti kunnoltaan kohtalaisia (Puunkaatopalvelu O & L Oy, 2023). Koska puustokartoituksen mukaan vaihtoehtona on joko säästää lähes koko metsikkö tai poistaa se, esitetään metsikkö asemakaavassa päiväkodin metsäpihana kehitettäväksi kaavamerkinnällä *alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy*. Lisäksi metsiköstä on tarkentava lisämääräys: *”Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.”* Puiden kaataminen kaava-alueen itäosassa koko moreenikukkulan alueelta jättäisi jäljelle jäävät puut suojattomammiksi, mikä todennäköisesti aiheuttaisi myrskyissä puiden kaatumista sekä kaavamuutosalueella että puiston puolella.

Metsikön pohja on jo valmiiksi kulunut, mutta puut ovat silti pysyneet keskimäärin melko hyvässä kunnossa. Alueen muuttuessa päiväkotikäyttöön kulutus lisääntyy. Metsäpihan pohjan ja aluskasvillisuuden kulumista voidaan kuitenkin vähentää kulkua ohjaamalla, esimerkiksi lisäämällä metsäpihaan sopivaa pinnoitetta kulkureitille. Kulkureitti voidaan linjata suurin piirtein huonokuntoisten poistettavien puiden kohdalle, ja joillekin näistä kohdista voidaan tutkia mahdollisuutta rakentaa kevyitä, pitkospuumaisia tai laiturimaisia puurakenteita. Esimerkiksi Länsimäen päiväkodissa on metsäpiha, josta voi ottaa mallia metsäpihalle sijoitettavista leikkivälineratkaisuista. Kaavassa määrätään, että päiväkodin leikkipihan aita tulee linjata säilyvät puut ja niiden juuristo huomioiden ja huolellisesti maastoon sovittaen. Mahdollisuutta nostaa moreenikummun takaista pihaosaa turvallisuuden vuoksi sen verran, että se on vähemmän kuin metrin verran kummun huipun alapuolella, voidaan tutkia.

Kaavaehdotuksessa säilytettäväksi esitetyt kaksi puuta (alla olevassa kuvassa mänty M1 ja raita R8) sijaitsevat kaava-alueen reunoilla ja ne on todettu puustokartoituksessa hyväkuntoisiksi. Niitä ei ole määritelty arvopuiksi, mutta ne kuitenkin osaltaan auttavat sovittamaan kaava-alueen maankäyttöä pientaloalueen kaupunkikuvaan sekä monipuolistavat tulevan päiväkodinpihan luontoarvoja ja lisäävät sen viihtyisyyttä.

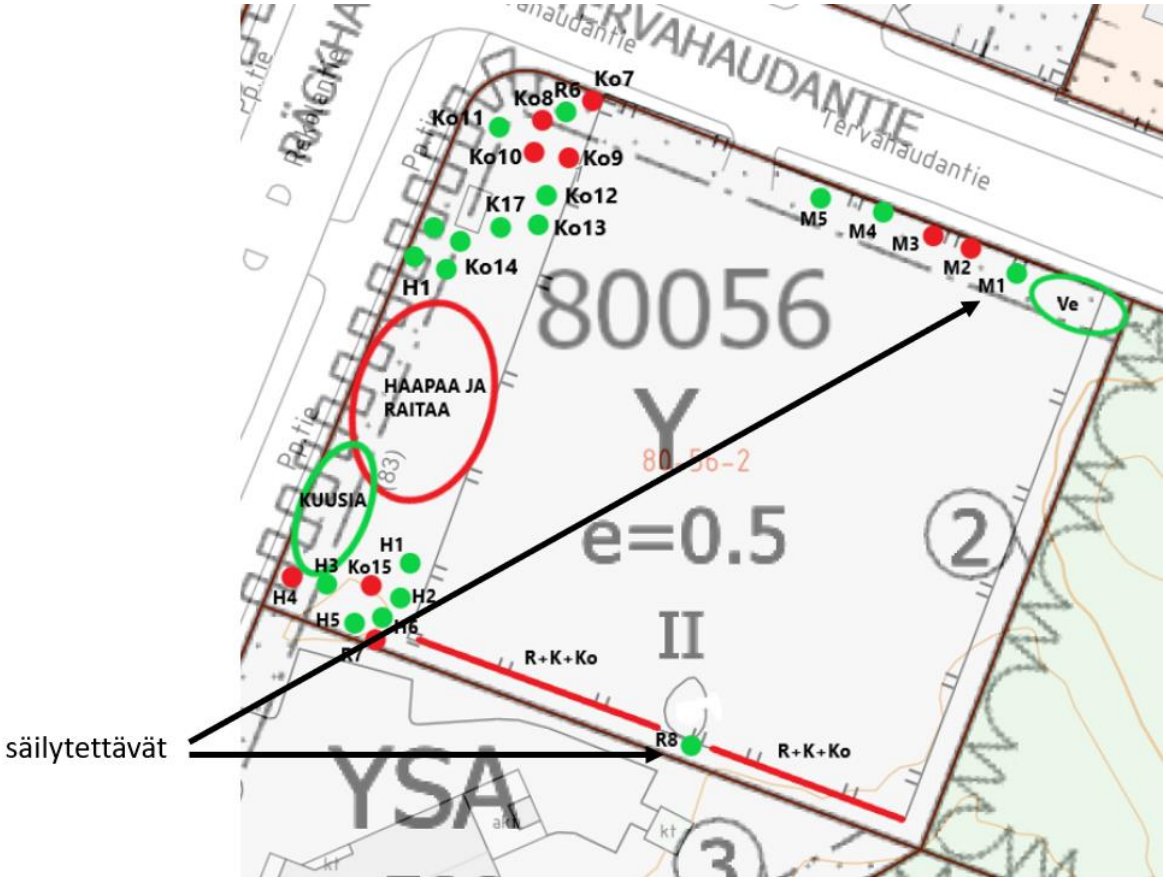

Kuva: Kartta kaava-alueen länsiosasta. Värikoodit on puille suositeltujen toimenpiteiden mukaisia (punainen = poisto vihreä = säästö ja seuranta). Kaavassa säilytettävät puut (M1 ja R8) merkitty kuvaan nuolilla.

Pihasuunnitelmaluonnos (kuva alla) on laadittu asemakaavavaiheen vihertehokkuuslaskennan pohjaksi. Kaavassa vaaditaan vähintään vihertehokkuus 0,9. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Kaavassa määrätään säilyttämään olevaa kasvillisuutta ja maaperää piha-alueilla. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

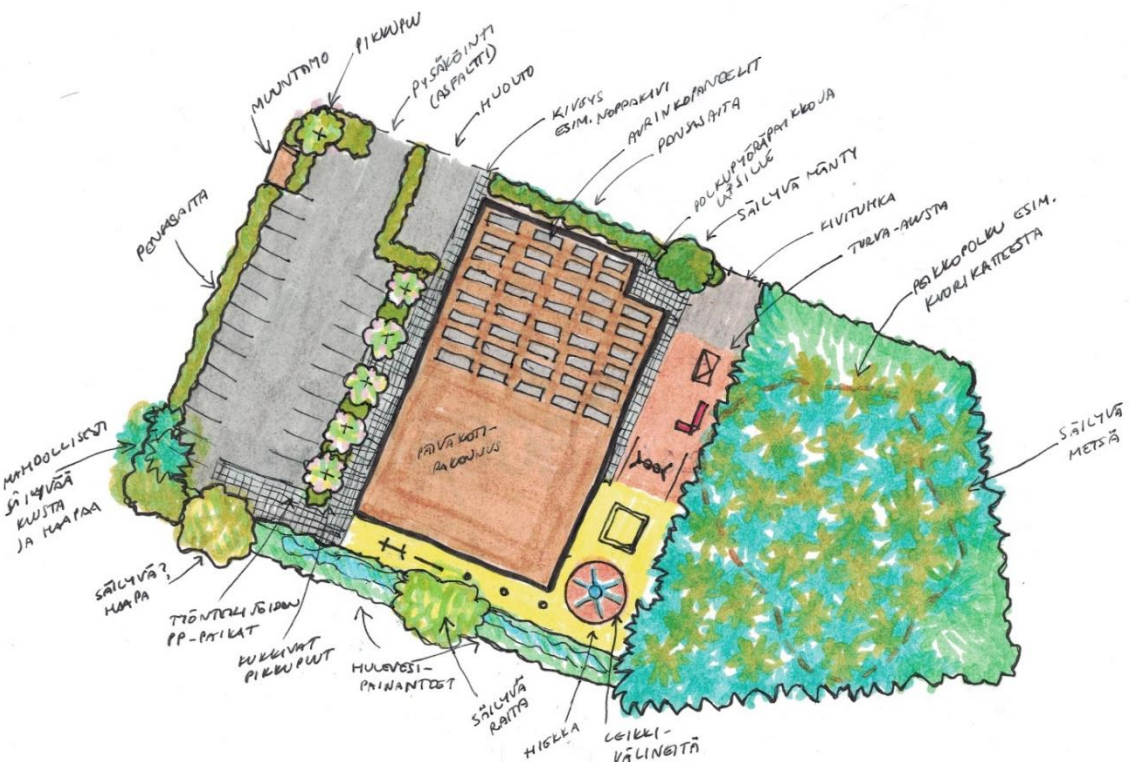

Kuva: Alustava pihasuunnitelma viherkerroinlaskelmaa varten, 2023.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä ei saa lisääntyä merkittävästi. Läpäisemättömien pintojen määrää tulee pyrkiä korvaamaan vettä hyvin johtavilla pintamateriaaleilla. Lisäksi tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen avo-ojaan tai kadun hulevesiviemäriverkostoon.

Vaikutukset maaperään

Rakentamisella ja perustamistavalla on vaikutusta maaperään. Pohjavedenpinnantaso tulee selvittää. Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen paikka on selvillä. Rakentamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava kortteli liittyy olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja tukeutuu sen infraan. Kaavaratkaisu tukee kestävästi täydentyvää ja sekoittuvaa kaupunkirakennetta. Päiväkoti on Matarin hyvin saavutettavissa kävellen, pyörällä ja julkisilla kulkuvälineillä.

Kaavassa on vaadittu osa rakennuksen energiasta tuotettavaksi aurinkopaneelein. Rakennusten on oltava kantavilta rakenteiltaan ja julkisivuiltaan pääosin puuta. Kaava-alueen itäosan metsä on kaavassa osoitettu säilytettäväksi ja kehitettäväksi metsäpihana, mikä säilyttää metsäalueen hiilinieluna. Puustoista kukkulaa ei myöskään muokata tasaiseksi, jolloin vältetään sekä muokkauksesta aiheutuva hiilipäästö että maaperän hiilinielun menetys. Viherkattoja on määrätty katoksiin.

Kaavassa on vaadittu vihertehokkuusluku 0,9. Vihertehokkuuden avulla edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä.

Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite Vantaalla on, että virtaamahuiput eivät rakentamisen myötä kasvaisi suhteessa luonnontilaiseen virtaamahuippuun. Kaavamuutosalueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita.

Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Tämä mitoitus tapahtuu vihertehokkuuslaskurin avulla. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida, että vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Kaavassa määrätään, että alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien laadullisella ja määrällisellä hallinnalla pyritään suojaamaan alapuolisia vesistöjä ja erityisesti Rekolanojan varren arvokasta puroluontoa. Siksi kaavassa määrätään, että pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla, ja että rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu, pienhiukkaset ja pilaantuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on päiväkodin rakentamisen aloitus keväällä 2025 ja valmistuminen kesällä 2026.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Milja Halmkrona	asemakaava-arkkitehti
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
Yleiskaava:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon yleissuunnittelu
	Heikki Väänänen	liikenteen alueinsinööri
	Heidi Burjam	puistosuunnittelupäällikkö
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Rakennusvalvonta:	Harri Andersson	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija
Toimitilajohtaminen:	Ann-Mari Ståhlberg	rakennuttaja-arkkitehti

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä toukokuuta 2024

Milja Halmkrona
asemakaava-arkkitehti

Mari Jaakonaho
aluearkkitehti

7.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	14.12.2023
Kaavan nimi	002513 Matari 80 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	15.12.2022
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002513
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,5001	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,5001

Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**	
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,5001**	**100,0**	**2060**	**0,41**	**0,0000**	**397**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,5001	100,0	2060	0,41	0,1675	397
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,1675	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,5001**	**100,0**	**2060**	**0,41**	**0,0000**	**397**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,5001	100,0	2060	0,41	0,1675	397
Y	0,0000		0		-0,3326	-1663
YL	0,5001	100,0	2060	0,41	0,5001	2060
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,1675	0
VP	0,0000		0		-0,1675	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

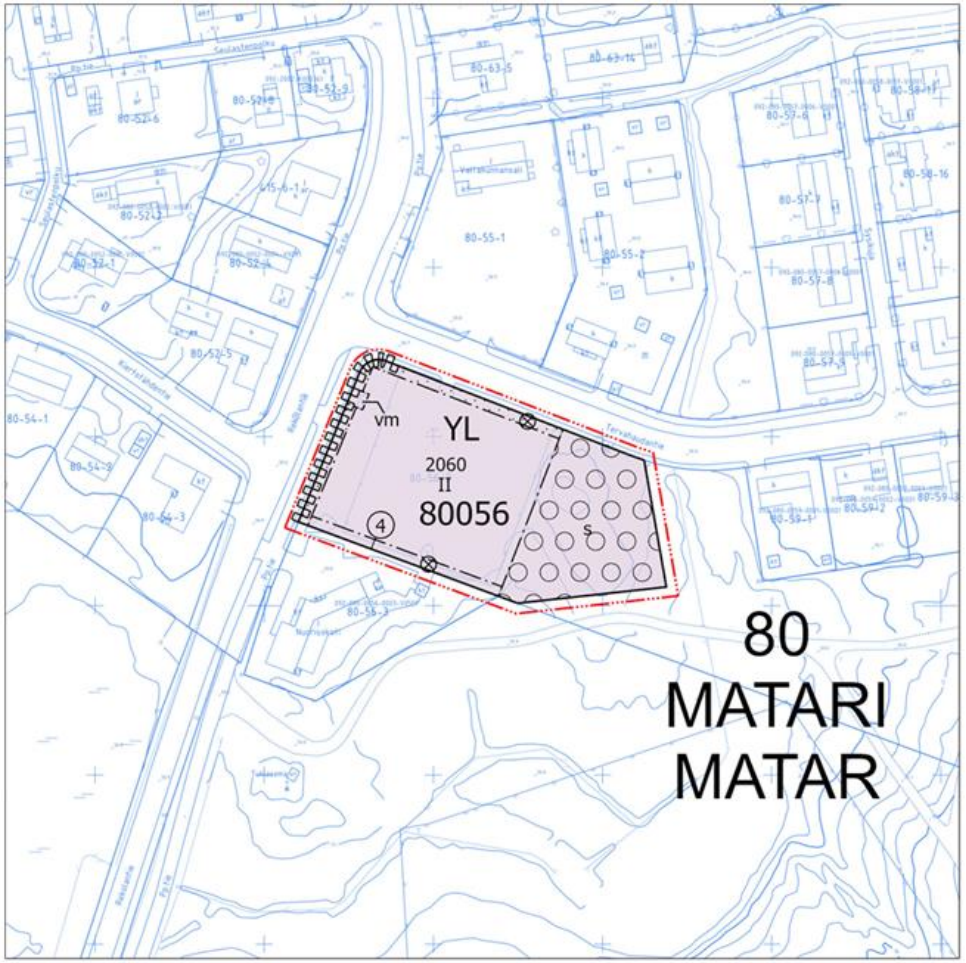

Asemakaavan muutosehdotus

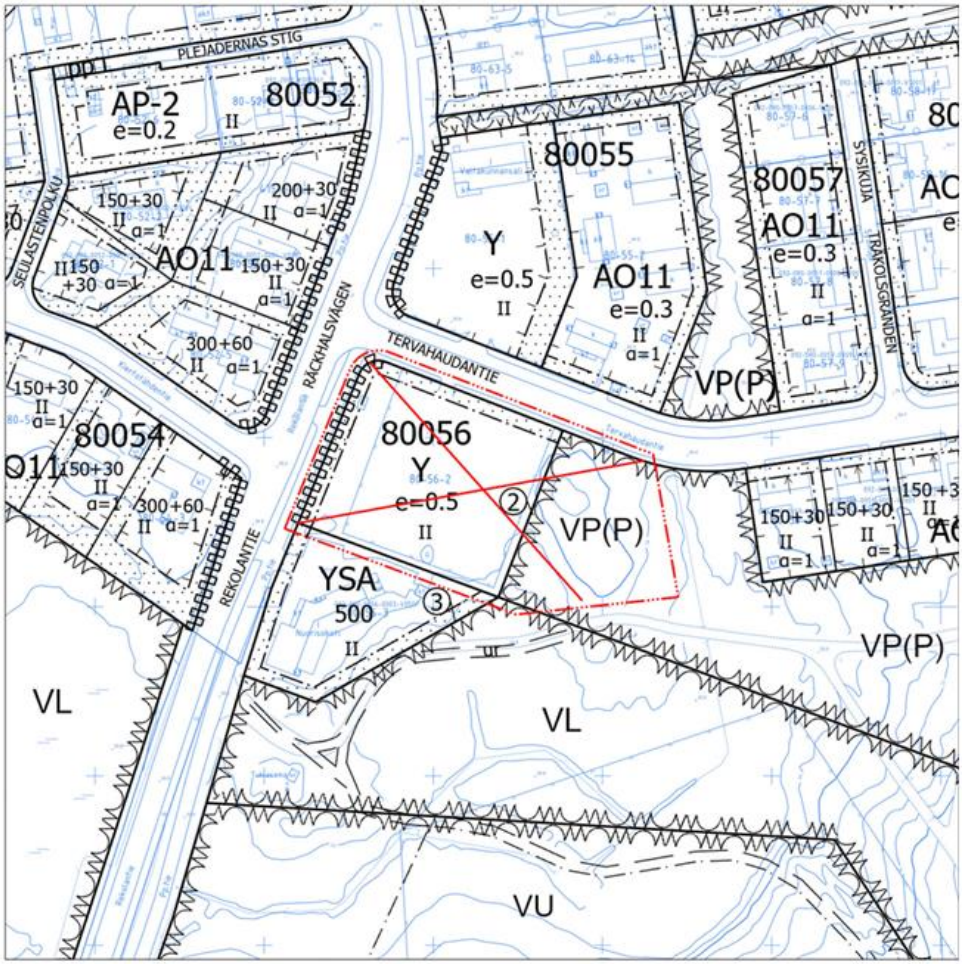

Poistettavat merkinnät

Metriä
0 25 50 100 150

1/3

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002513	Päiväys Datum 14.5.2024

Vantaan kaupunki

TERVAHAUDANTIEN PÄIVÄKOTI

Kaupunginosa 80, MATARI

Vanda stad

TJÄRDALSVÄGENS DAGHEM

Stadsdel 80, MATAR

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 80056.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 80056.

1:2000

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 80056.

Tomtindelning och ändring av tomtindelning.

Del av kvarteret 80056.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
YL	**Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader för offentlig närservice.**
	Arkkitehtuurin tulee olla kestävää ja korkeatasoista.	Arkitekturen ska vara hållbar och högklassig.
	Rakennusten on oltava kantavilta rakenteiltaan ja julkisivuiltaan pääosin puuta.	Byggnaderna ska till sina bärande konstruktioner samt till fasaderna huvudsakligen bestå av trä.
	Rakennusten arkkitehtuuri tulee sovittaa pientaloympäristön kaupunkikuvaan esimerkiksi katosten, kuistien tai muiden pienimittakaavaisten rakennusosien avulla.	Byggnadernas arkitektur ska anpassas till småhusmiljöns gatubild till exempel genom takkonstruktioner, verandor eller andra småskaliga byggnadsdelar.
	Korttelialue tulee rajata ympäristöstään rakentein tai istutuksin siten, että pientaloympäristön kaupunkikuvan vehreys säilyy.	Kvartersområdet skall avgränsas från sin omgivning med konstruktioner eller planteringar så, att småhusmiljöns gatubildens grönska bevaras.
	Maantasokerrosten tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.	Markplansvåningarna ska ge ett öppet och funktionellt intryck.
	Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee integroida arkkitehtuuriin ja sovittaa kaupunkikuvaan.	Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska integreras i arkitekturen och anpassas till stadsbilden.
	Ulkoiluvälinevarastot ja katokset voidaan rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi. Varastot ja erilliset katokset on tehtävä kasvikattoisina ja niiden tulee olla materiaaliltaan ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.	Förråd för friluftsutrustning och takkonstruktioner kan byggas utöver den byggrätt som anvisats i planen. Förråd och fristående takkonstruktioner ska förses med vegetationstak och de ska hålla hög kvalitet till sitt material och sin arkitektur.
	Lasten ulkoilualueena toimiva päiväkodin piha-alue on aidattava. Aita tulee linjata säilyvät puut ja niiden juuristo huomioiden ja huolellisesti maastoon sovittaen.	Daghemmets gårdsområde, som fungerar som ett område för utomhusvistelse för barn, ska inhägnas. Staketet ska placeras med hänsyn till träden som ska bevaras och deras rotsystem och noggrant anpassas till terrängen.
	Osa rakennusten tarvitsemasta energiasta tulee tuottaa rakennusten katoille sijoitettavilla aurinkopaneeleilla.	En del av den energi som byggnaderna behöver ska produceras med solpaneler som placeras på byggnadernas tak.

Riittävä päiväkotirakennuksen luonnonvalo sisätiloissa tulee turvata.	Tillräckligt med dagsljus i daghemmets lokaler ska tryggas.
Päiväkotirakennusta ei saa sijoittaa lähemmäs kuin 10 m päähän Rekolantien ajoradan reunasta.	Daghemsbyggnaden får inte placeras närmare än 10 meter från kanten av Rekolavägen.
Rakennuksen raittiin ilman otto tulee sijoittaa mahdollisimman etäälle päästölähteistä ja varustaa riittävällä, tilojen käyttötarkoituksen mukaisella suodatuksella.	Byggnadens friskluftsintag skall placeras så långt som möjligt från utsläppskällan och förses med tillräcklig filtrering efter användningsändamålet av utrymmen.
Rakennusten ulkokuoren äänitasoeron (ΔLA) lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan tulee olla päiväkotitiloissa 30 dB ja toimistotiloissa 25 dB.	I byggnadernas ytterhölje ska ljudnivåskillnaden (ΔLA) mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara 30 dB i daghem och 25 dB i kontorslokaler.
Oleskeluun- ja leikkiin käytettävää pihaa ei saa sijoittaa lähemmäs kuin 20 m päähän Rekolantien ajoradan reunasta.	Gårdsområden avsedda för vistelse och lek får inte placeras närmare än 20 meter från kanten av Rekolavägen.
Oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla piha-alueilla melutaso ei saa ylittää päiväajan ohjearvoa 55 dB.	Bullernivån på gårdsplaner avsedda för utevistelse får inte överskrida 55 dB.
Piha-alueiden melusuojauksen ja rakennuksen ulkokuoren äänitasoeron riittävyys tulee tarkistaa rakennuslupavaiheessa, mikäli rakennusten tai piha-alueiden sijainnit poikkeavat asemakaavavaiheen meluselvityksestä.	Tillräcklighet av ljudisoleringen av byggnadens ytterhölje och gårdsområdenas bullerskydd ska säkerställas i samband med bygglovet, om byggnadernas eller gårdsområdenas lägen skiljer sig från den bullerutredning som gjorts i detaljplanskedet.
Autopaikkojen vähimmäismäärät:	Minimiantalet bilplatser:
1 ap / 75 k-m²	1 bp / 75 m²-vy
Tontilla pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.	De områden på tomten som reserverats för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsområdena med hjälp av konstruktioner och planteringar.
Huoltoliikenteelle varattu alue on erotettava pysäköinnistä ja jalankulku- ja pyöräily-yhteyksistä rakentein ja mahdollisuuksien mukaan istutuksin.	De områden som reserverats för servicetrafik ska avskiljas från parkering och gång- och cykelförbindelser med hjälp av konstruktioner och i mån av möjlighet med planteringar.
Työntekijöiden käyttöön tarkoitettujen pyöräpaikkojen tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Cykelplatser som är avsedda för personal ska vara väderskyddade och ramlåsbara.
Pyöräilylle ja jalankululle tulee toteuttaa turvallinen yhteys sekä kadulta sisäänkäynneille että pysäköinnistä sisäänkäynneille.	Från huvudingången skall det finnas en trygg förbindelse för gång- och cykeltrafik både till parkering och till gång- och cykelvägar.
Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Kvarterets gröneffektivitet ska vara minst 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
Puustokartoituksen perusteella hyväkuntoisiksi todettuja puita tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Puut tulee säilyttää ja hoitaa elinvoimaisina, ja ne on suojattava rakentamisen ajaksi.	Träd som utgående från kartläggningen av trädbeståndet är i gott skick ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Träden ska bevaras och skötas så att de hålls livskraftiga, och de ska skyddas under byggandet.
Olevaa kasvillisuutta ja maaperää tulee säilyttää piha-alueilla.	Befintlig växtlighet och jordmån ska bevaras på gårdsområdena.
Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.	På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.
Kaava-alueella pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.	Dagvatten från områden som reserveras för parkering i planområdet ska behandlas med en metod som filtrerar bort skadliga ämnen, såsom med biofiltrering i planteringsområden som omger parkeringsområdena.
Rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.	Vatten som uppstår på byggplatsen under byggtiden ska behandlas innan det leds ut i dagvattensystemet. I fråga om koncentrationen av fasta ämnen i och andra egenskaper hos byggplatsvatten som avleds ska riktvärdena i huvudstadsregionens anvisningar om byggplatsvatten (år 2024) beaktas.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
④ **Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**

002513 *3/3*

	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
80	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
MATA	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
80056	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
2060	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon. Merkintä on sitova, mutta sijainti ohjeellinen.	**Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.** Markeringen är bindande men platsen riktgivande.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Alueen osa, joka tulee säilyttää puustoisena ja kehittää metsäpihana. Tarvittaessa aluetta tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen puustoisuus säilyy runsaana ja elinvoimaisena ja siten, että alueen maisemallinen merkitys säilyy. Hoitotoimenpiteissä tulee erityisesti huomioida mahdollisten sään ääri-ilmiöiden vaikutus järeän puuston säilymiseen. Alueelle tulee tehdä hoitosuunnitelma, johon sisältyy huonokuntoisten puiden poisto, puuston seuranta sekä uusien puuntaimien istutukset poistuvia puita korvaamaan.	**Del av området där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.** Del av området som ska bevaras trädbevuxet och utvecklas som skogsgård. Vid behov ska området skötas och förnyas så att det hålls trädbevuxet och bevaras rikt och livskraftigt och så att dess betydelse för landskapet bibehålls. Vid vårdåtgärderna ska man ta särskild hänsyn till eventuella extrema väderfenomens påverkan på bevarandet av de grovvuxna träden. För området ska det göras upp en vårdplan, där det ingår avlägsnande av träd i dåligt skick, övervakning av träden och plantering av nya träd för att ersätta dem som tas bort.
	Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	**Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.**
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	**Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

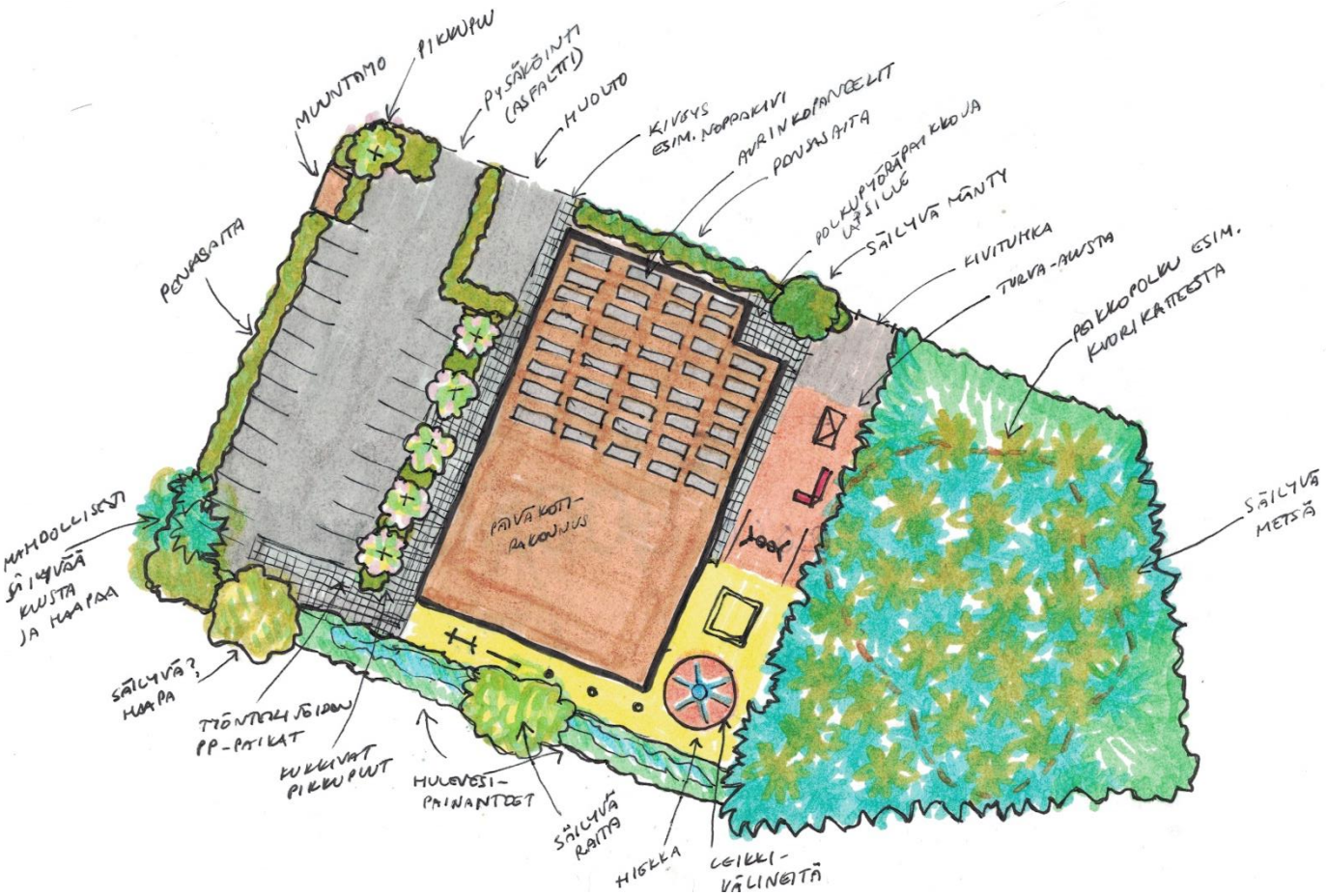

Kuva: Alustava pihasuunnitelma, 15.12.2023.

Tuloskortti

Päivämäärä 15.12.2023

Osoite ja kaupunginosa Tervahaudantie 1, 80 Matari
Kaavan numero ja kortteli 002513_Tervahaudantien päiväkoti / 80056

Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	**1,6**
Tavoitetaso	**0,9**

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Laskurin elementtien kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	2	7
Istutettava kasvillisuus	2	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvikatot	2	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien maanpäälliset hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	**10**	**36**

Hulevesimäärä m³	
14,8	
Valuma kerroin C	
0,5	
Viivytystilavuustarve m³	
14,8	
Jää viivyttämättä m³	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³**
0,0	**18,8**
Läpäisemättömän pinnan osuus	
21 %	

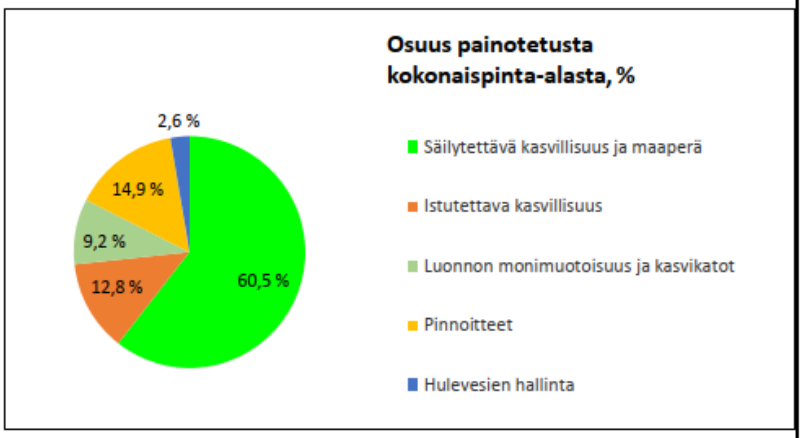

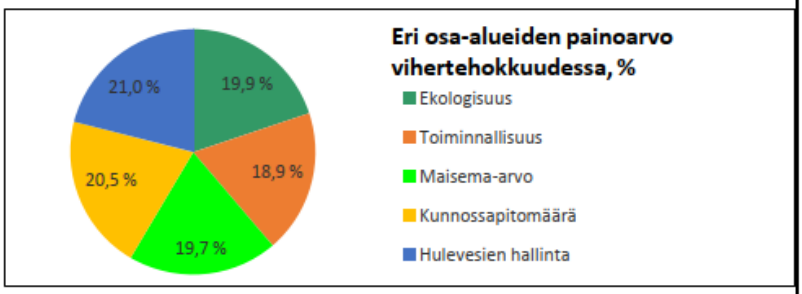

LISÄÄ "PIHASUUNNITELMA.JPG" SILLE VARATULLE VÄLILEHDELLE

◉ KAAVAVAIHE
○ RAKENNUSLUPAVAIHE

Kuva: Viherkerroinlaskelman tuloskortti, 15.12.2023.

VANTAAN KAUPUNKI
ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
002513 Tervahaudantien päiväkoti
LAUSUNNOT JA VASTINEET
14.5.2024

Asemakaavoitus MJA, MHA

Kaupunkiympäristölautakunta 16.1.2024 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002513 /Tervahaudantien päiväkoti.** Lausuntoja pyydettiin 11 kpl ja saatiin 6kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 08.02.2024 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	Ei lausuttavaa	-
NRO 2, 13.3.2024 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY	Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.	-
NRO 3, 2.3.2024 Rekola – Asolan Omakotiyhdistys ry	Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry toivoo, että ympäristön ominaispiirteitä vaalitaan eikä rakennettava kerrosneliömetrimäärä ei ylitä 1 700 k-m2 eikä kerroslukumäärä kahta. Lisäksi yhdistys toivoo risteysalueelle suunniteltavan ja asennettavan älykkäästi toimivat liikennevalot ja nopeusrajoitukset sekä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin kohdalle pysäköintialuetta lyhytaikaista pysäköintiä varten. Yhdistys vaatii myös, että virkistysyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille säilytetään.	-
NRO 4, 7.3.2024 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY	Kaava-alueen pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet on syytä määrätä käsiteltäväksi haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla. Myös	Kaavakarttaan on lisätty seuraavat määräykset: ”*Pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä*

	rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.	*istutusalueilla."* Ja: "*Rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot."*
NRO 5, 5.3.2024 Vantaan Energia	Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M2069. Muuntamo korvataan sen nykyisen sijainnin viereen tulevaisuudessa uudella puistomuuntamolla, jonka rakennusala on osoitettu asemakaavakarttaan vm-rakennusalamerkinnällä.	-
NRO 6, 5.3.2024 Kaupunginmuseo	Ei lausuttavaa	-

NRO 1

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), 08.02.2024

Lausunto:
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa Tervahaudantien päiväkodin asemakaavan muutosehdotuksesta.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 2
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 13.3.2024

Lausunto:

Asemakaavaselostuksessa todetaan mm. seuraavaa:
”Kaavamuutosalue sijaitsee Matarin pientaloalueen eteläreunalla, Rekolantien varressa, osoitteissa Tervahaudantie 1 ja Rekolantie 83 sekä korttelin itäpuolisella Tervahaudanmetsän puistoalueella. Alue rajautuu lännessä Rekolantiehen, idässä ojan muodostamaan painanteeseen ja etelässä puistoalueeseen reitteineen sekä Matarin nuorisokodin kiinteistöön. Korttelin kaavoitettavalla alueella ei ole nykyisin toimintaa. Alue on reilun kilometrin päässä koilliseen Rekolan asemalta.

Asemakaavan muutoksella laajennetaan nykyistä yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) liittämällä siihen osa puistoa (VP) ja mahdollistetaan Matariin uusi, kerrosalaltaan 2060 k-m2, kaksikerroksinen päiväkotirakennus. Tontin pääkäyttötarkoitukseksi osoitetaan yleisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Asemakaavan muutosehdotuksen tavoitteena on Matarin pientaloalueen mittakaavaan sopiva ja korkealaatuinen päiväkotiratkaisu ja kaava-alueen itäosan metsäalueen säilyttäminen.

Rakennusten tulee rakenteiltaan ja julkisivuiltaan olla pääosin puuta. Rakentamisen arkkitehtuuri sovitetaan pientaloympäristön kaupunkikuvaan. YL-korttelin vihertehokkuuden tavoiteluku on 0,9. Kaavamuutos vastaa päiväkotipaikkojen tarpeeseen, tehostaa alueen maankäyttöä ja uudistaa alueen kaupunkikuvaa. Rakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntatekniikkaan ja on yhdyskuntarakenteellisesti sekä -taloudellisesti perusteltua.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa:
Yleinen vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia yleiseen vesihuoltoon.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

NRO 3, 2.3.2024 Rekola – Asolan Omakotiyhdistys ry

Lausunto:

Tausta

Tervahaudantien päiväkodin asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa asemakaava vastaamaan tulevan päiväkodin tarpeita yleisten rakennusten korttelialuetta laajentamalla ja rakennusoikeutta lisäämällä. Yleisten rakennusten korttelialuetta on tarkoitus laajentaa lähinnä päiväkodin piha-alueita varten viereiseen Tervahaudanpuistoon. Tarkoituksena on säästää puistosta liitettävällä alueella mahdollisimman paljon puita. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden, kerrosalaltaan n. 2000 k-m$_2$ päiväkodin rakentamisen ja sovittaa uusi päiväkotirakennus ympäröivään kaupunkikuvaan.

Voimassa olevan asemakaavan tehokkuusluvun ja pinta-alan perusteella laskettu rakennusoikeus tontilla on 1665 k-m$_2$. Korttelin Rekolantien ja Tervahaudantien puoleisilla reunoilla on 4 metriä leveä istutettava alueenosa. Rekolantieltä ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Yleiskaava 2020:n merkintöjen selityksissä todetaan, että kaavamuutoksen kohteena olevalle AP-alueelle ”saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppejä ja lähipalveluita. Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näillä alueilla suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta.” Lisäksi ”asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palvelujen riittävyys ja niiden saavutettavuus kestävillä kulkumuodoilla” ja ”alueella tulee säilyttää riittävästi virkistysalueita”.

Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry:n kanta

Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry pitää tärkeänä, että rakennus sekä piha- ja pysäköintialue yleiskaava 2020:n mukaisesti vaalii ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä (Tervahaudanmetsän puistoalue) sekä rakentamisen tapoja (rakennukset 1- tai 2-kerroksisisia). Päiväkotirakennuksen mittasuhteet tulee sovittaa olemassa olevaan ympäröivään kaupunkikuvaan, mikä tarkoittaa sitä, että rakennettava kerrosneliömetrimäärä ei ylitä 1 700 k-m$_2$ eikä kerroslukumäärä kahta.

Päiväkodin rakentaminen aiheuttaa merkittäviä liikenteellisiä muutoksia ja haasteita Rekolantien sekä Tervahaudantien ja Kiertotähdentien risteysalueella ja niiden läheisyydessä. On erittäin tärkeää, että liikenne risteysalueella järjestetään turvalliseksi. Jotta jalankulku ja autoliikenne risteysalueella voi tapahtua turvallisesti ja sujuvasti, tulee risteysalueelle suunnitella ja asentaa ”älykkäästi” toimivat liikennevalot sekä nopeusrajoitukset. Autoilla tapahtuva lasten kuljetus aiheuttaa Tervahaudantielle huomattavan liikenteen lisäyksen ja samalla onnettomuusriskin kasvun. Tämän vuoksi Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin kohdalle tulee toteuttaa pysäköintialue lyhytaikaista pysäköintiä varten (lasten tuonti ja hakeminen) siten, että pysäköintialueelta pääsee sujuvasti ja turvallisesti kääntymään Tervahaudantielle lännen suuntaan kohti Rekolantien risteystä. Liikenneturvallisuuden näkökohdat on otettava huomioon myös päiväkodin lasten ja henkilökunnan lukumäärän mitoituksessa.

Kaavamuutosalueen itäreunan puistossa hulevesiojan länsipuolella on ulkoilijoiden paljon käyttämä polkuyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille. Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry vaatii, että jalankulkureitti Tervahaudantieltä ulkoilureitille järjestetään myös muutetussa asemakaavassa.

Paula Haapasola Kimmo Silvo
Puheenjohtaja Sihteeri
[redacted]

Tiedoksi: Rekola-Asolan omakotiyhdistys ry:n hallitus [redacted]

Vastine:
Asemakaavamuutoksessa vaalitaan ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä. Kaava-alueen itäosa (puistosta liitetty osa) on merkitty kaavassa alueen osaksi, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Kaavamääräys perustuu puuston kuntokartoitukseen.

Kaavan mahdollistama rakentaminen on kaavamääräyksin sovitettu olemassa olevaan ympäröivään kaupunkikuvaan. Asemakaavakartassa rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on kaksi. Kaavakarttaan rakennusoikeudeksi on merkitty 2 060 k-m2. Kaava ei pakota toteuttamaan kaikkea rakennusoikeutta kerralla, vaan siinä on varauduttu mahdolliseen myöhempään päiväkodin laajennukseen Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen (15.2.2023) mukaisesti.

Liikennesuunnittelun ratkaisut katualueelle määritellään katu- ja liikenteenohjaussuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksen mukaan päiväkodin käytössä olevien autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 75 k-m². Pysäköinnille ja huollolle voidaan toteuttaa erilliset, vierekkäiset tonttiliittymät Tervahaudantieltä. Jatkosuunnittelussa voidaan tutkia mahdollisuuksia toteuttaa Tervahaudantielle kadunvarsipysäköintiä saattoliikenteen tarpeisiin sekä jalkakäytävä Tervahaudantien eteläreunaan päiväkodin tontin osuudelle. Polkuyhteys Tervahaudantieltä Matarin ulkoilureiteille kaavamuutosalueen itäreunalla hulevesiojan länsipuolella ei säily nykyisellä paikallaan, mutta kaavamuutosalueen ja ojan itäpuolelle jää puistokaistale, jonka kautta voidaan tarvittaessa rakentaa ulkoilureitti Tervahaudantieltä etelään.

Tarkistukset:
-

NRO 4, 7.3.2024 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Tervahaudantien päiväkodin asemakaavaehdotuksesta.

Kaavassa on määrätty, että alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Kaava-alueen hulevedet kulkeutuvat pintavaluntana avo-ojia pitkin Rekolanojaan ja edelleen Keravanjokeen. Rekolanoja on luonnonympäristöltään herkkä taimenvesistö, ja ekologiselta tilaltaan tyydyttävässä tilassa. Kaava-alueen pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet on syytä määrätä käsiteltäväksi haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla. Myös rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Annukka Engström ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Tuomas Autere.

Vastine:
Kaavakarttaan on lisätty kaksi hulevesimääräystä:

”Pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.”

”Rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.”

Tarkistukset:
Kaavakarttaan on lisätty seuraavat määräykset:

”Pysäköintiin varattavien alueiden hulevedet tulee käsitellä haitta-aineita suodattavalla menetelmällä kuten biosuodatuksella pysäköintialueita ympäröivillä istutusalueilla.”
”Rakentamisen aikaiset työmaavedet on käsiteltävä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Johdettavien työmaavesien kiintoainespitoisuudessa ja muissa ominaisuuksissa on huomioitava Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjeen (v. 2024) ohjearvot.”

NRO 5, 5.3.3024 Vantaan energia

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1–2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M2069. Muuntamo korvataan sen nykyisen sijainnin viereen tulevaisuudessa uudella puistomuuntamolla, jonka rakennusala on osoitettu asemakaavakarttaan vm-rakennusalamerkinnällä.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputket sijaitsevat liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3).
Muutosehdotuksen alue voidaan liittää kaukolämpöön Rekolantieltä tai Tervahaudantieltä.
Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa
yleissuunnittelija Tero Kortesmäki, puh. 050-4633508.

Kunnioittavasti
VANTAAN ENERGIA OY
Tero Kortesmäki

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY
Antti Hartikainen

LIITTEET EIVÄT TÄSSÄ OLE MITTAKAAVASSA (kuvakaappaukset)

1. Keskijänniteverkon kartta 1:1000
2. Pienjänniteverkon kartta 1:1000
3. Kaukolämpöverkon kartta 1:500

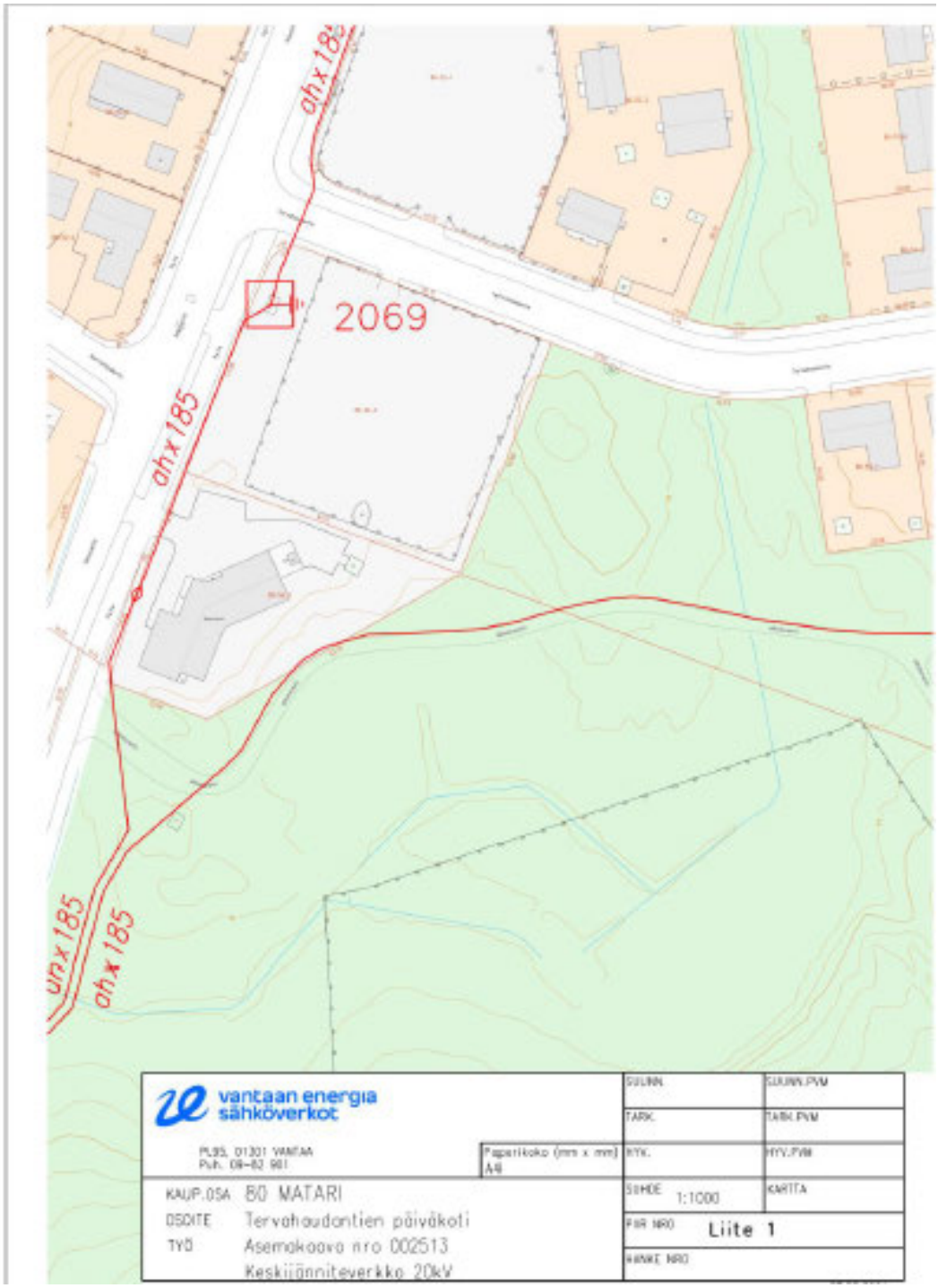

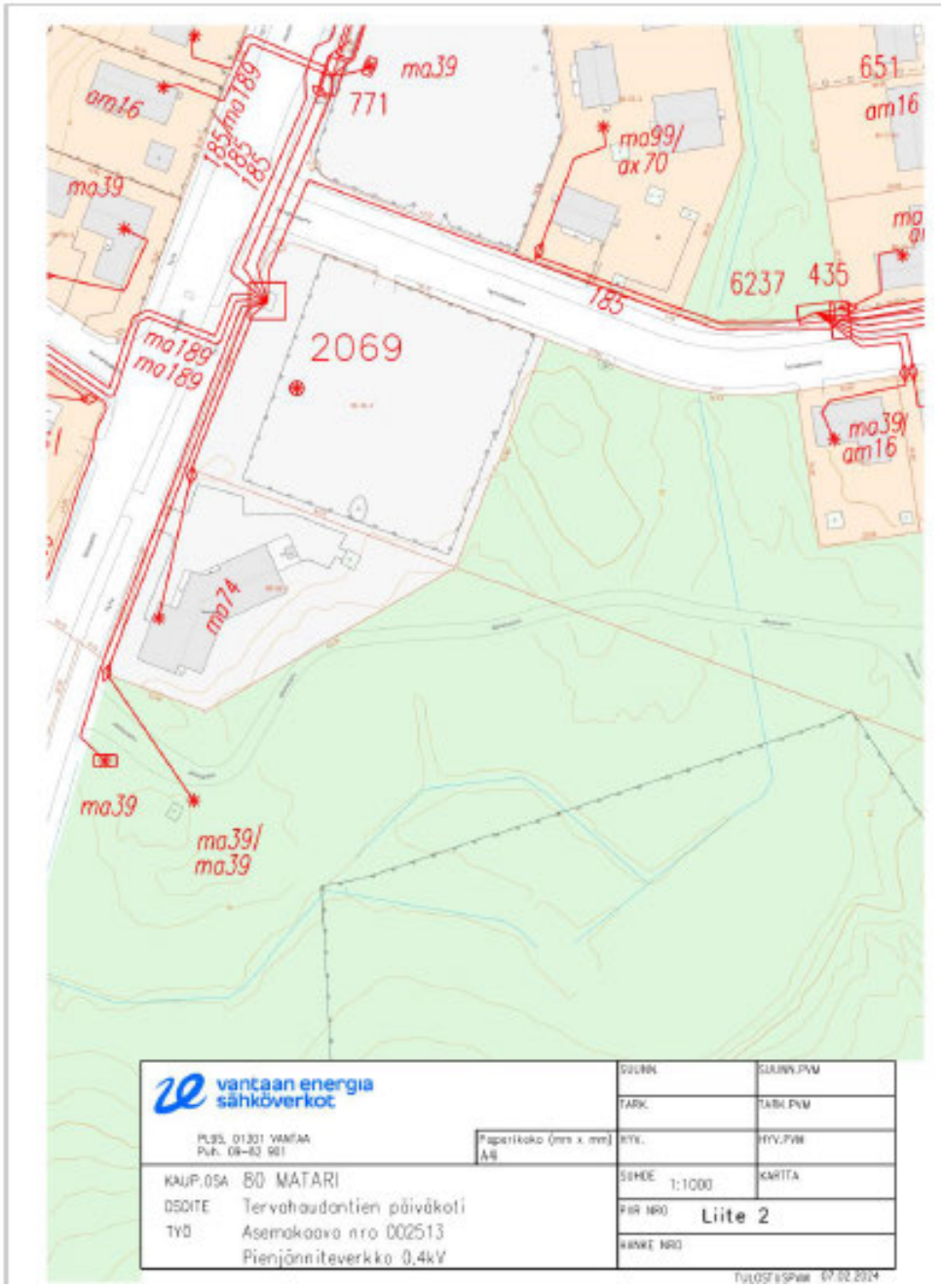
ma39
771
am16
185/ma189
185
185
ma39
ma99/
ax70
651
am16
6237
435
185
2069
ma189
ma189
ma39/
am16
ma74
ma39
ma39/
ma39
vantaan energia
sähköverkot
PL95, 01301 VANTAA
Puh. 09-82 901
Paperikoko (mm x mm)
A4
KAUP.OSA 80 MATARI
OSOITE Tervahaudantien päiväkoti
TYÖ Asemakaava nro 002513
Pienjänniteverkko 0,4kV
SUUNN.
SUUNN.PVM
TARK.
TARK.PVM
HYV.
HYV.PVM
SUHDE 1:1000
KARTTA
PIIR NRO Liite 2
KIINKE NRO
TULOSTUSPVM 07.02.2024

Vastine:
Maakaapeleiden sijainnit on huomioitu asemakaavamuutosehdotuksessa. Asemakaavakartassa on osoitettu ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon. Merkintä on sitova, mutta sijainti ohjeellinen.

Tarkistukset:
-

NRO 6, 5.3.2024 Vantaan kaupunginmuseo

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavamuutoksesta 002513 Tervahaudantien päiväkoti. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on laajentaa julkisten lähipalvelujen rakennusten korttelialuetta (YL) nykyiselle puistoalueelle ja osoitetaan sille lisää rakennusoikeutta. Museo on lausunut mielipiteensä (Dnro VKM/189/2020) kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 15.2.2023 päivätyssä lausunnossaan.

Kaava-alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa kaavamuutoksesta.

Vastine:
-

Tarkistukset:
-

22 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki / TeA**

VD/7362/10.02.04.00/2020
TeA/SP/ TTA/MJA/EK

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja ratikkaan liittyville toiminnoille. Ratikalle ja siihen liittyville toimintoille kaavassa osoitettavat tilat perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin, Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Lisäksi kaavalla varaudutaan Porvoonväylän vaihtopysäkkeihin ja huomioidaan kulttuuriperinnön suojelu. Asemakaavassa turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus.

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 – Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki on ollut 9.5.2023 kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa päätöskäsittelyssä, mutta asia vedettiin sen jälkeen 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen asialistalta pois ja kaavaehdotus valmisteltiin uudelleen muuttuneiden lähtötietojen vuoksi.

Asemakaava koskee katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala sekä katualueita kaupunginosassa 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 93201, osaa korttelista 93153 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala, katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki sekä katu-, virkistys- ja erityisalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, lähivirkistysaluetta, katualuetta, suojaviheraluetta sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta.

Tonttijaon muutos koskee korttelia 93201.

Alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti, sekä Fazerintien ja vähäiseltä osin Kuussillantien katualuetta Metsätien risteysalueelta Länsimäentien risteysalueelle. Kaava-alueessa ovat mukana ne asemakaavoitetut kiinteistöt kokonaisuudessaan, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Maanomistus
Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä virkistys- ja suojaviheralueet. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

- 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-401-1-42, 92-401-13-50, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-40, 92-410-13-54, 92-410-1-56, 92-410-1-39, 92-410-1-38: Vantaan kaupunki

- 92-410-16-0, 92-410-16-0, 92-410-21-0, 92-410-4-40, 92-410-4-21, 92-410-6-67, 92-410-6-36, 92-410-6-25, 92-410-13-21, 92-410-13-45, 92-410-1-67, 92-410-1-57, 92-93-201-4, 92-93-201-5, 92-93-201-6: Oy Karl Fazer Ab
- 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-6-41, 92-410-6-11, 92-410-13-52, 92-410-18-12: Yksityinen

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Oy konsulttina.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), asuinaluetta (A), lähivirkistysaluetta (VL), yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET) sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU). Kaava-alue sijaitsee osin katukuvan kehittämisvyöhykkeellä. Kaava-alueen luoteisreunaan on osoitettu kulkemaan ekologinen runkoyhteys sekä ohjeellinen ulkoilureitti, joka on yhteydessä kaava-aluetta pohjois-/eteläsuunnassa halkovaan virkistysalueyhteyteen. Lisäksi Porvoonväylän kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ) ja kaava-alueen lävitse kulkee raitiotie. Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle.

Asemakaava ja asemakaavan muutos

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta, suojaviheralueesta sekä virkistysalueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Fazerintiellä sekä Länsimäentiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan myös osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Kaava-alueen pohjoisosan lähivirkistysalueella, nykyisen Hopeatien alueelle osoitetun joukkoliikenteelle varatun alueen osan rajausta ja kevyenliikenteen reitin linjausta muutetaan osin. Muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita.

Katualueen levennykset ja joukkoliikenteelle varatun alueen osan sekä kevyenliikenteen linjauksen muutokset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Virkistysalueen laajennus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pohjoisosassa perustuu Oy Karl Fazer Ab:n ja Vantaan kaupungin väliseen yhteisymmärrykseen.

Porvoonväylän liikennealuetta (LT) laajennetaan Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti osin nykyiselle Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) sekä suojaviheralueille (EV) ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueelle (ET). Korttelin 93153 asuinrakennusten korttelialuetta (A) laajennetaan hieman nykyiselle lähivirkistysalueelle (VL). Korttelin 93201 tehokkuusluku muutetaan tonttikohtaisiksi rakennusoikeusluvuiksi, jotta tonttien

rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Ajoliittymäkieltomerkintöjä lisätään kortteliin 93201 Fazerintietä ja Länsimäentietä vasten. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Porvoonväylän eteläpuolelle Länsimäentien katualueelle. Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) paineenkorotusasemaa varten. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueen rajaus. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä. Lisäksi kaavalla suojellaan Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, rakennusperinnön suojeluun, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2024 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä (MRL 63 § ja 6§). Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 sekä 28.9.2023 ja päivityksistä tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia. 28.9.2023 päivitetystä OAS:sta saatiin yhteensä 13 mielipidettä.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen maanomistajille ja viranomaisille.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Aviapoliksen alueen yleisötilaisuus järjestettiin 17.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Koko ratikan linjan suunnittelutilannetta koskevat verkkotilaisuudet on järjestetty 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus
Asemakaavaan liittyen neuvotellaan yhteistyösopimuksesta Oy Karl Fazer Ab kanssa.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.5.2024 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 sekä tonttijaon muutosehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 14.5.2024 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 sekä tonttijaon muutosehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite
- Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 14.5.2024
- Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus 14.5.2024
- Toimielinpäätös kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023, Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411,
asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, p. 040 483 9054
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
931400	14.5.2024

Vantaan kaupunki

Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki

Vanda stad

Vandaspåran: Södra Fagersta och norra Västerkulla

Asemakaava	**Detaljplan**
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI Katualue.	Stadsdel 91, VÄSTERKULLA Gatuområde.
Kaupunginosa 93, VAARALA Katu- ja virkistysalueet.	Stadsdel 93, FAGERSTA Gatu- och rekreationsområden.
Asemakaavan muutos	**Ändring av detaljplanen**
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI Katu- ja liikennealueet.	Stadsdel 91, VÄSTERKULLA Gatu- och trafikområden.
Kaupunginosa 93, VAARALA Kortteli 93201 ja osa korttelia 93153 sekä katu,- liikenne,- erityis- ja virkistysalueet.	Stadsdel 93, FAGERSTA Kvarteret 93201 och del av kvarteret 93153 samt gatu,- trafik,- special- och rekreationsområden.
Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ Katu-, virkistys- ja erityisalueet.	Stadsdel 95, RÅBY Gatu-, rekreations- och specialområden.
Tonttijaon muutos Kortteli 93201.	**Ändring av tomtindelningen** Kvarteret 93201.
1:2000	1:2000

Merkintä	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
A	**Asuinrakennusten korttelialue.** Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta. Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Rakennuksiin ei saa rakentaa kellarikerrosta. Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB. Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi. Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkaalla suodattimilla. Pihalla tulee saavuttaa vähintään viherkertoimen 0,9. Viherkerroinlaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa. Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa. Puhtaat kattovedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella. Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma. Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m². Rakennuksissa tulee olla avoräystäät. Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto. Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja kasvikattoja. Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	**Kvartersområde för bostadshus.** På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön. På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrådsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet. Värmeoljetankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras. Källare får inte byggas i byggnader. Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB. På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid. I samband med bygglovsansökan skall företes en utredning över hur buller-, stombuller-, och vibrationsutredning från spårtrafiken beaktas och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer. Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från takniva på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter. Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården. Byggandet ska utföras, på så vis att det inte sker några skadliga förändringar i grundvattennivån. Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter. Vattentät beläggning får endast användas på uppfart och på parkeringsområden. Dagvattnet från personbilarnas parkeringsområde ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet. Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan. Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy. Byggnaderna bör förses med öppen takfot. Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak. På byggnadernas tak får placeras solpaneler och växttak. I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
T	**Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.** Korttelialueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja. Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja. Vähittäiskaupan myymälätilan enimmäiskoko saa olla 500 m² kerrosalaa. Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla. Autopaikkojen vähimmäismäärät: Korttelialueet 1 ap/200 k-m² Rakennuslautakunta voi myöntää lykkäystä autopaikkojen rakentamisvelvollisuudesta viideksi vuodeksi kerrallaan.	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.** På kvartersområdet får också byggas affärs- och kontorsutrymmen. Inom kvartersområdet får byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder. Maximivåningsytan för affärsutrymme för minuthandel får vara 500 m² våningsyta. Byggnaderna ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter. Minimiantalet bilplatser: Kvartersområden 1 bp/200 m²-vy Byggnadsnämnden kan efter bilplatsbehovet ge uppskov med skyldigheten att bygga bilplatser fem år per gång.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
VU	**Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.**	**Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.**
LT	**Maantien alue.**	**Område för landsväg.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
EV	**Suojaviheralue.**	**Skyddsgrönområde.**
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
3	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
6	**Ohjeellisen tontin numero.**	**Nummer på den riktgivande tomten.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**
93	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAAR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
93201	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
FAZERINTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
20525	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
jl	**Joukkoliikenteelle varattu alueen osa.** Alue on varattu pikaraitiotielle. Lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä. VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.	**Del av område reserverad för kollektivtrafik.** Området är reserverat för en snabb spårvagnsväg. I området för närrekreation ska spårområdet ha gräsyta. Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibration eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021. På VL området ska ofrånkomliga skärningar och terasseringar i samband med byggandet av kollektivtrafikområdet göras så att växtlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs.
a	**Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**
et	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
et	**Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.** Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.	**Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.** Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Ohjeellinen istutettava alueen osa.	**Riktgivande del av område som ska planteras.**
s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
	Katu. luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväyllillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä. Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.	**Gata.** luo/1: Ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla vägkanten skogig. På andra än vägbanan, bör föredras växtlighet, naturliga material och gräsarmering. Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak. Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.
pp	**Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.**	**För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.** Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena. /1 Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.** Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen. /1 Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slåttmossens rekreationsområde till Källparkens och Märakärrets rekreationsområdena ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.
>>>	**Ohjeellinen avo-oja.**	**Riktgivande öppet dike.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.**
y	**Ylitys.**	**Övergång.**
pv	**Tärkeä pohjavesialue.** Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä. Puhtaat kattovedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä, pysäköintialueilla sekä ajoneuvojen huoltopihoilla. Ajoneuvojen pysäköintialueiden sekä huoltopihojen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma. T-korttelialueilla on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta.	**Viktigt grundvattensområde.** Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller kvantitet. Konstruktion, dränering, dagvattenhandering och grävning bör utföras så att det inte sker förändringar i grundvattenkvaliteten eller permanenta förändringar i grundvattennivån. Kemikalier eller sprängämnen som medför risk för grundvattnet får inte hanteras i området. Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter. Vattentät beläggning får endast användas på uppfart, parkeringsområden och på fordonsservicegårdar. Dagvattnet från bilarnas parkeringsområden samt fordonsservicegårdarna ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet. Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan. I T-kvartersområden ska även en plan för släckvattenhantering presenteras i samband med bygglovsansökan.
pr	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen.**	**Byggnadsyta där pumpverk får placeras.**
sr	**Suojeltava rakennus.** Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa. sr/1: Määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historialliset kerroksiset rakennuksen ominaisuudet ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc-tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet). Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	**Byggnad som skall skyddas.** Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande byggnad som inte får rivas. sr/1: Bestämmelsen gäller Godiskontorens del av byggnaden. Vid renoverings- och förändringsarbeten som gäller byggnadens fasader ska det tas hänsyn till byggnadens ursprungliga arkitektur och situationen efter förändringarna som gjordes år 2016. Reparations- och förändringsarbetena ska planeras på ett sådant sätt att den historiska byggnadens karaktär och de värden som finns i byggnaden inte äventyras under reparationsarbetet. I byggnadens interiör skyddas det ursprungliga huvudtrapphuset och den tillhörande lobbyn på första våningen. I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder. sr/2: Bestämmelsen gäller Fazerila-besökscenter som helhet. Byggnadens fasader och tak skyddas. Takmaterialen som fortsätter in från utsidan av byggnaden skyddas. I interiören skyddas sammanfogningen av krökta rumsutrymmen som formas av bärande stålpelarkonstruktioner (5 helheter i besökscentret: växtrum, cafeteria/kök, allaktivitets utrymme, personal/förvaringsutrymme och information- och toalettutrymme. 2 helheter i mötescentret: showroom och kabinet). I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.
sp	**Suojeltava pihapiiri.** Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa. Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.	**Gårdsplan som skall skyddas.** Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande del av område som inte får rivas. Gården ska underhållas enligt den ursprungliga gårdsplanens karaktär. Den lokala museimyndigheten bör höras om förändringar av gården.
pima	**Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.** Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.	**Del av område vars mark är förorenad.** Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.
lu	**Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.**	**Del av område där gatusluttning får placeras.**
	Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin. Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.	**Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.** Bullerskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Kuussillanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken eller Sexbrodiken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. / Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti, 7.5.2024 15.31	{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}
	Allekirjoitettu sähköisesti
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

LIITE: Kaupunginhallitus 03.06.2024 / 22 §

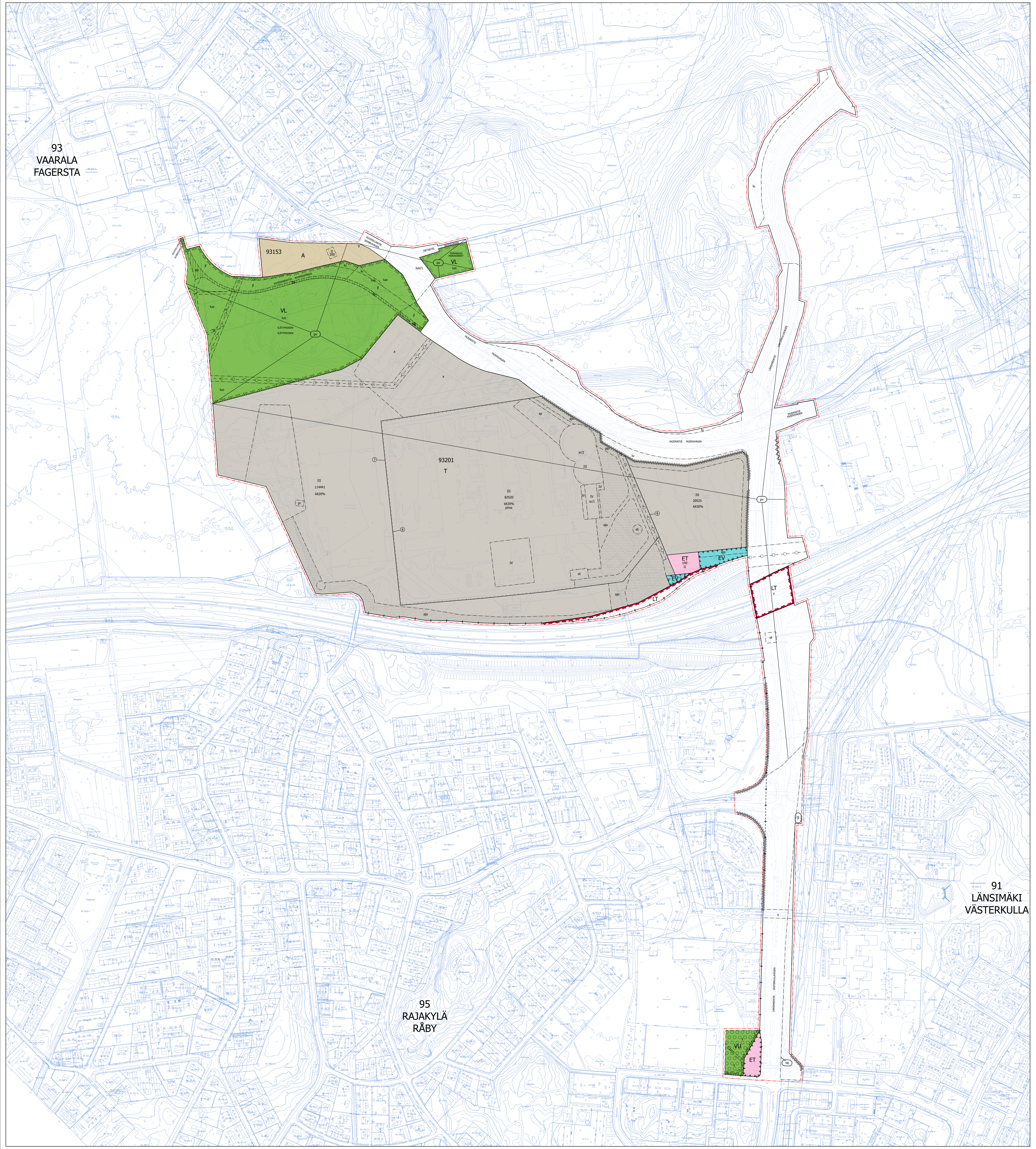

931400 Vantaan ratikka: ETELÄINEN VAARALA JA POHJOINEN LÄNSIMÄKI

VAARALA, LÄNSIMÄKI JA RAJAKYLÄ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.5.2024 päivättyä asemakaava-karttaa nro 931400. Kaavoitus on tullut vireille 24.5.2022 numerolla 931400. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja 28.9.2023.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava

Katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala, katualueita kaupunginosassa 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos:

Kortteli 93201, osa korttelia 93153 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala. Katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki. Katu- ja virkistys- ja erityisalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.

Tonttijaon muutos:

Kortteli 93201 kaupunginosassa 93 Vaarala.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Lisäksi varaudutaan Porvoonväylän bussiliikenteen vaihtopysäkkeihin leventämällä liikennealuetta. Kaavassa tarkastellaan viheryhteyksien jatkuvuutta sekä kiinteistöjen rajauksia suhteessa ratikan suunnitelmaan ja tilantarpeeseen.

Kaavaan liittyen neuvotellaan yhteistyösopimuksesta Oy Karl Fazer Ab kanssa.

Kaavan laatija: Anna Sarikaya, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
anna.sarikaya@vantaa.fi, puh. 050 302 9028 (18.6.2023 asti),
Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054 (19.6.2023 alkaen)

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

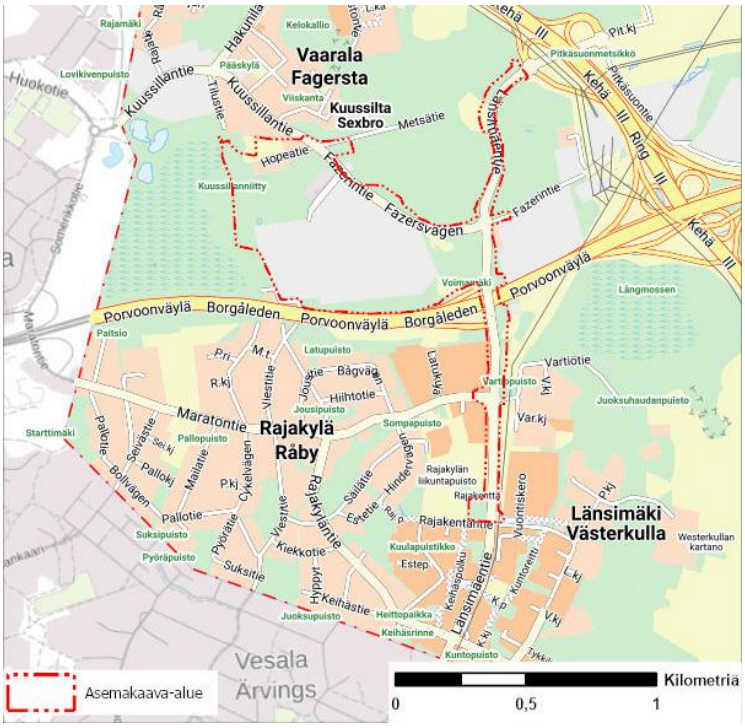

Suunniteltava alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti, Fazerintien katualuetta sekä vähäiseltä osin Kuussillantien katualuetta Metsätien risteysalueelta Länsimäentien risteysalueelle, Slåttmossenin lähivirkistysalue Kuussillan asuinalueen ja Fazerilan välissä, Fazerilan ja Porvoonväylä välissä olevat kiinteistöt sekä muut asemakaavoitetut kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kaupunkikartalla. Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 6 kpl koski suunnittelualuetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 2.3.2022 ja 31.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3. – 12.4.2022, sekä 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022.
- Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 sekä 13.3.2024. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.
- Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunkiympäristölautakunta päätti 9.5.2023 esittää kaupunginhallitukselle, että 9.5.2023 päivätty asemakaavaehdotus 931400 asetetaan nähtäville. Esittelijä poisti asian 22.5.2023 kaupunginhallituksen kokouksen esityslistalta, koska kaavaan liittyen tuli lisää lähtötietoja, jotka vaativat kaavaratkaisun uudelleentarkastelua.
- Kaava-alueen rajausta on muutettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetty 28.9.2023. Mielipiteet päivitetystä OAS:sta pyydettiin 30.10.2023 mennessä ja niitä saatiin 13 kappaletta.

- Kaava-aluetta on hieman laajennettu 28.9.2023 jälkeen Kuussillantiellä ja Metsätiellä. Voimassa olevassa asemakaavassa 931500 Hopeatie katualueelle osoitettua luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta, jolla ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli on varmistettava (luo/1), on hieman kavennettu kaavaehdotuksessa.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 7
2. Lähtökohdat 9
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 9
2.2 Suunnittelutilanne 24
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 35
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 35
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 35
3.3. Asemakaavan tavoitteet 44
3.4 Asemakaavaratkaisu 46
4. Asemakaavan kuvaus 47
4.1 Kaavan rakenne 47
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 49
4.3 Aluevaraukset 49
4.4 Kaavan vaikutukset 51
4.5 Ympäristön häiriötekijät 65
4.6 Nimistö 65
5. Asemakaavan toteutus 65
6. Kaavatyöhön osallistuneet 65
7. Asemakaavan seurantalomake 67
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 69

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 2.5.2024
- Asemakaavakartta ja -määräykset 14.5.2024

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kaavaselostuksen kannen kuva: Havainnekuva Fazerintiestä. WSP Finland Oy.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Pallastunturintie-Juoksuhaudanpuisto, Pallastunturintie välillä Länsimäentie-Suunnistajankuja, Juoksuhaudanpuiston ylikulkukäytävä ja puistoraitit, 58620-1.

- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto-Vartiotie, 58620-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Vartiotie-Porvoonväylä, 58620-3.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Fazerintie-Varikko, 58621-1.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Varikko-Kehä III, 58621-2.
- AFRY (10.3.2023). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Länsimäentie välillä Porvoontie – Fazerintie, Fazerintie välillä Länsimäentie - Valio, 58620-4.
- AFRY (13.3.2024). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Fazerila-Länsimäentie, 58624-2.
- AFRY (13.3.2024). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Fazerintie välillä Metsätie-Fazerila, 58624-1.
- AFRY (13.3.2024). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien ehdotukset Rivieranraitio, 58626-1
- AFRY (30.9.2022). Valtatie 7 Länsimäentien vaihtopysäkit ja Kehä III liittymän parantaminen, Vantaa ja Helsinki, Tiesuunnitelma, 3T-1, Uudenmaan ELY-keskus
- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vaaralan raitiotielinjauksen ja Varikon pohjavesivaikutusten arviointi, Sitowise, 21.3.2022
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016

- Vantaan väestö 2021/2022. Vantaan kaupunki.
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 2005
- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Vantaan kaupunki 2006
- Vantaan ratikan itäisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Afry & WSP, 18.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 1.1, Nykytilanteen päiväajan melutasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 3.3, Raitioliikenteen enimmäisäänitasot ilman meluntorjuntaa, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan meluselvityksen liite 4.1, Yhteismelutilanne suunniteltu meluntorjunta päiväajan keskiäänitasot, Sitowise Oy, 31.1.2023.
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 31.8.2022
- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022.
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023
- Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, 2015. Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy
- Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys. Ramboll Finland Oy 5.4.2023.

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja ratikkaan liittyville toiminnoille. Ratikalle ja liittyviin toimintoihin kaavassa osoitettavat tilat perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Lisäksi kaavalla varaudutaan Porvoonväylän vaihtopysäkkeihin ja huomioidaan kulttuuriperinnön suojelu. Asemakaavassa turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus.

Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Fazerintielle ja Länsimäentielle välillä Fazerintie-Kehä III osoitetaan uutta katualuetta. Kaava-alueessa ovat mukana ne asemakaavoitetut kiinteistöt kokonaisuudessaan, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Kaavassa annetaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, melu- ja tärinäsuojaukseen, kaupunkikuvaan, rakennusperinnön suojeluun sekä mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon liittyviä määräyksiä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2024 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijaon muutoksia.

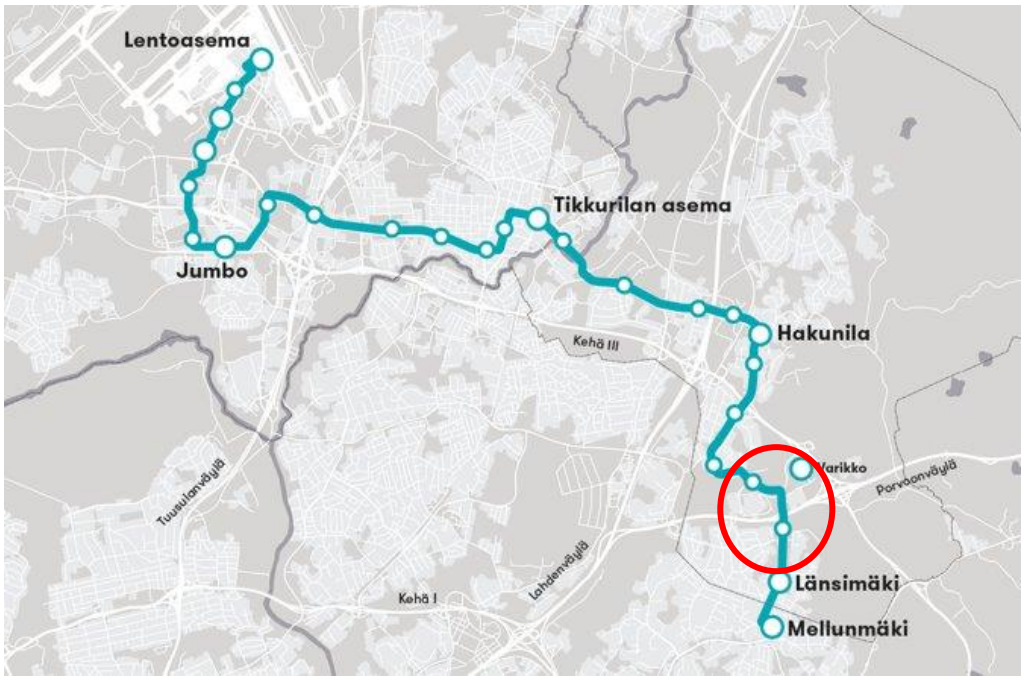

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on kuvassa punaisella rajattuna.

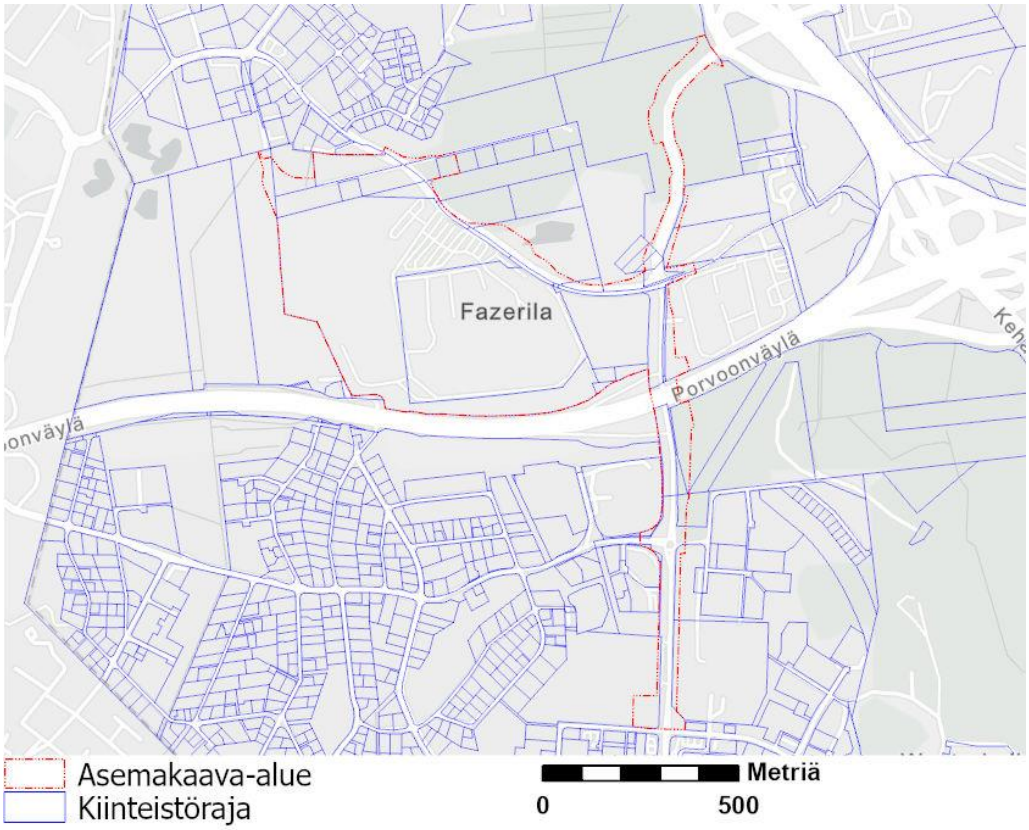

Kuva 3. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alue.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijoittuu Itä-Vantaalle; Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän kaupunginosiin. Vaaralan kaupunginosa sijaitsee kaupungin rajalla Porvoonväylän ja Kehä III:n muodostamassa kolmiossa. Rajakylän ja Länsimäen kaupunginosat sijaitsevat Porvoonväylän eteläpuolella. Rajakylän ja Länsimäen kaupunginosien rajalla kulkee Länsimäentie. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin seitsemän kilometriä ja Helsinki-Vantaan lentoasemalle noin 12 kilometriä. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 56 ha.

Kuva 4. Suunnittelualue esitettynä ilmaperspektiivistä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alueen eteläosassa maisemaa hallitsevat katualueet, niihin rajautuvat puustoiset viheralueet sekä Länsimäentiehen rajautuvat kerrostalo- ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueet.

Länsimäentien ja Rajakentäntien risteykseen sijoittuu puustoinen lähivirkistysalue, jonka maisemallinen merkitys on osoitettu asemakaavassa.

Kaava-alueen keskiosassa Fazerin teollisuusalueella on rakennettu suuria rakennusmassoja, mutta korttelialueen länsi- ja itäosassa sijaitsee laajoja puustoisia rakentamattomia alueita.

Kaava-alueen pohjoisosassa, Hopeatien eteläpuolella sijaitsee ympäristöstään erottuva korkeampi alue, joka koostuu kalliosta, järkäleistä ja alueelle kasatuista maamassoista. Alueella on kasattu maata todennäköisesti ympärillä tehtyjen tie- ja pysäköintipaikkojen rakentamisen tieltä. Etenkin kaava-alueen pohjoisosa on nykyisin suurimmilta osin rakentamatonta ja metsän peitossa. Metsäiset alueet reunustavat osin myös Länsimäentietä ja Fazerintietä.

Luonnon monimuotoisuus

Kaava-alueelta on laadittu luontoselvitykset vuosina 2020–2021 (*Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021*), sekä Vantaan kaupungin metsäsuunnitelma vuonna 2020.

Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat Kuussillan vanhat kuusikot. Selvityksessä kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tunnistettiin useita luontoarvoja. Kaava-alueelle osuu kaksi luontotyypin aluerajausta, jotka ovat arvoluokan 3 alueita. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä.

Alue 24: Isovarpuräme, Varpukorpi, Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas, Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas, Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas. Valtakunnallisesti vaarantuneita (VU) luontotyyppejä, joista osa on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja erittäin uhanalaisia (EN) sekä Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU) luontotyyppejä.

Alue 22: Kostea keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti silmälläpidettävä luontotyyppi (NT) sekä tuore keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti vaarantunut luontotyyppi (VU).

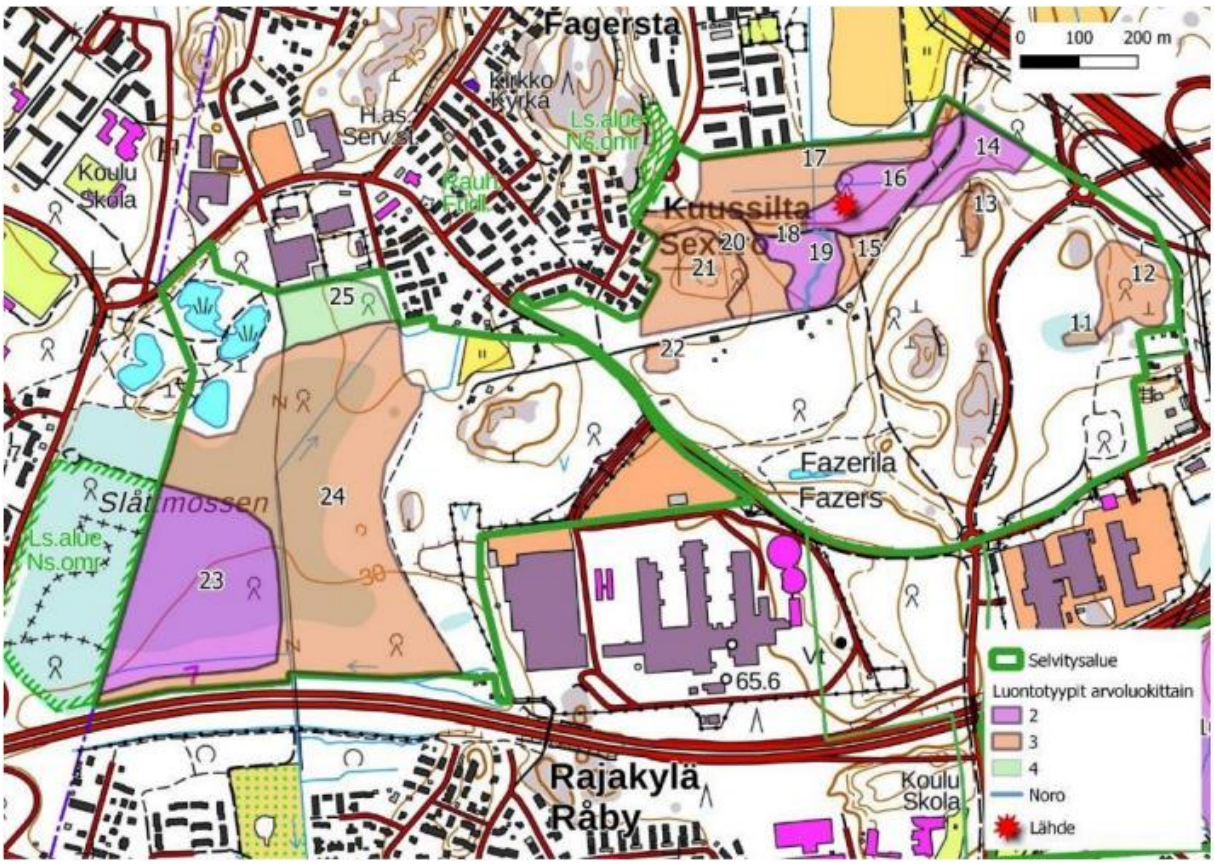

Kuva 5. Kuussillan alueen luontotyyppikohteiden rajaukset arvoluokkineen. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Asemakaava-alueella on aiemmissa pienvesi- ja virtavesiselvityksissä (Vantaan kaupunki & FCG Planeko 2009) arvokkaaksi tunnistettu vesilain mukainen puro (Kuussillanoja), jonka luonnontilaa arvioitiin luontoselvityksessä. Asemakaava-alueella puro kulkee putkessa ja sen luonnontilaisuus on heikentynyt kaava-alueen päädyssä. Lisäksi tunnistettiin ekologinen runkoyhteys kaava-alueen pohjoisosassa, Slåttmossenin alueella. (Faunatica Oy 2021).

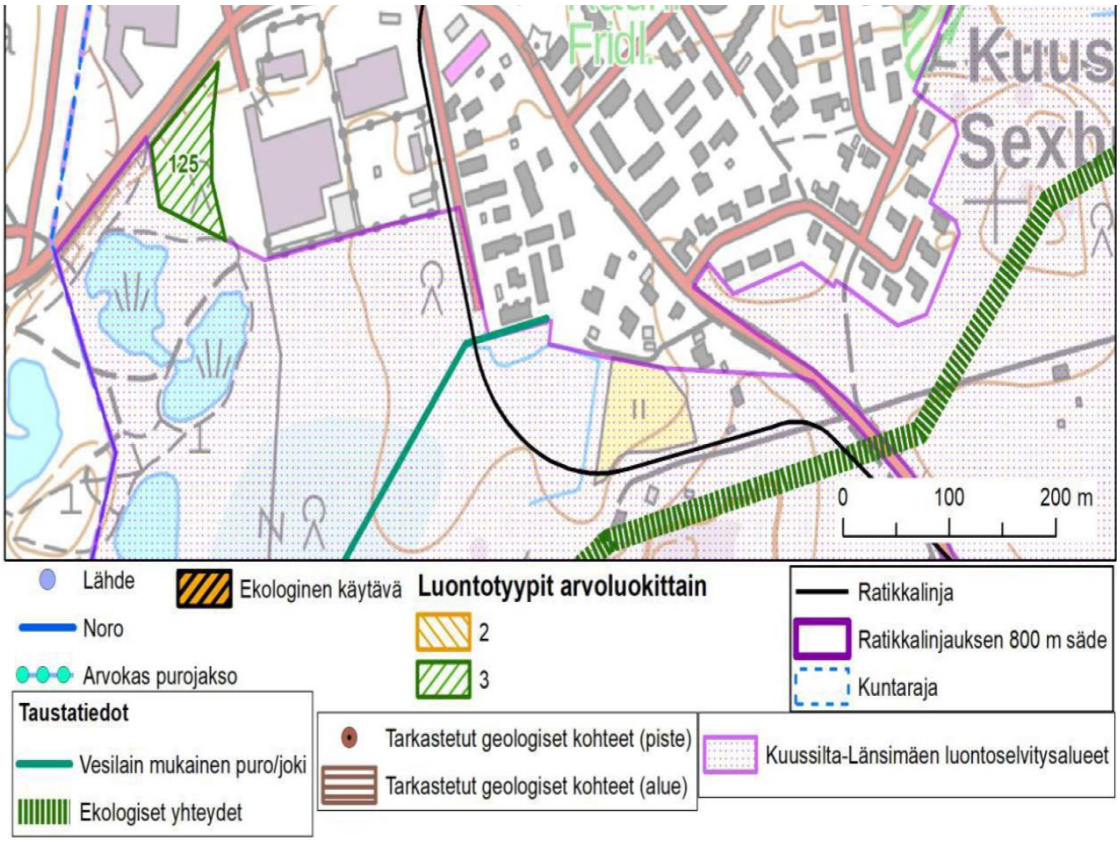

Kuva 6. Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvat huomionarvoiset luontokohteet. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Sammalet

Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkoalueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä kaavan alueelta havaittiin lahokaviosammalta. Lahokaviosammalen havainnot painottuvat kaava-alueen pohjoisosiin, Kuussillanniityn itäosaan (Slåttmossen), Kuussillanpuiston alueelle sekä Länsimäentien pohjoisosaan. Kuussillanniityn itäosa kuuluu laajempaan Slåttmossen itäinen -esiintymisalueeseen. Alue on voimakkaammin hakattu korpinen metsikkö, jossa lajia esiintyy tällä hetkellä hyvin runsaasti kannoilla. Stabiilimmat lahopuustoiset vanhat ja varttuneet metsät alueella pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellymmissä osissa saattaakin tulla katkoja lahopuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Fazerintien pohjoispuolelle sijoittuu Kuussillan lahokaviosammaleen ydinalue (nro 111). Alueella riittää pohjoisrinteitä ja kosteita kuusivaltaisia soita ja suonreunuksia, joten lahopuujatkumo on monin paikoin täydellinen. Lähempänä Fazerilaa metsät ovat sekundäärisiä, mänty- ja lehtipuuvaltaisia eikä lahokaviosammaltakaan havaittu kuin parissa kosteammassa kuopassa. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

Fazerintien eteläpuolelle sijoittuu Slåttmossen itäinen lahokaviosammaleen ydinalue (nro 113). Slåttmossenin rämeen ja Fazerin tehtaiden välinen kuusivaltainen metsäalue on paljolti lahokaviosammalelle sopivaa. Korpiset suonreunukset ja kosteahkot kangasmetsät ovat osin hyvinkin lahopuustoisia ja lahopuujatkumo alueella vaikuttaa vähintään kohtalaisen hyvältä. Kohteen itäosassa on yksi pääalueesta erillinen kahden vanhan hiekkakuopan muodostama osa-alue. Tämä alue on yhteydessä pääalueeseen kehityskelpoisen kuusisekametsän välityksellä. Kuussillan ja Slåttmossenin itäiset lahokaviosammal-alueet ovat pistearvojen perusteella lajin parhaimpia tunnettuja esiintymiä Vantaalla. Luontoselvityksessä suositellaan ainakin näiden kuvioiden keskeisimpien osien säilyttämistä lahokaviosammaleen kannalta mahdollisimman hyvälaatuisina. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

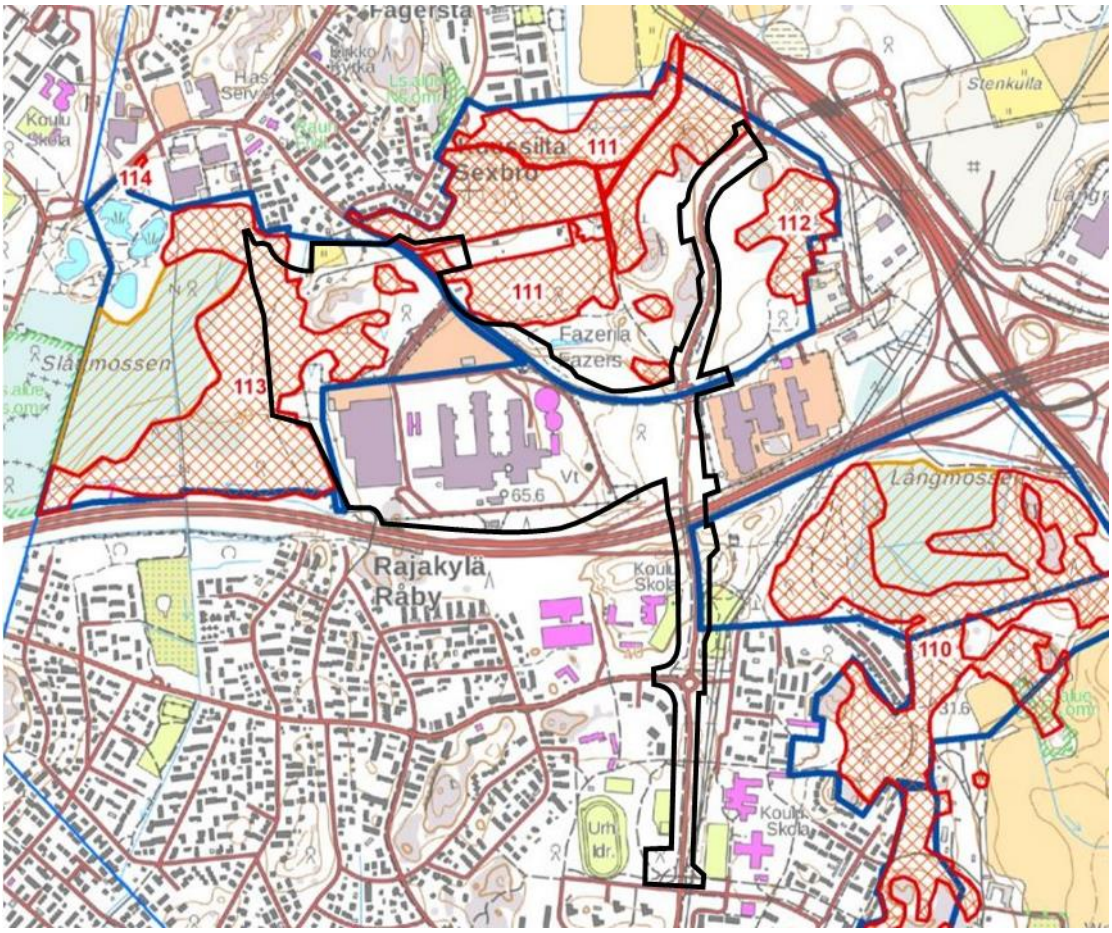

Kuva 7. Lahokaviosammaleen ydinalueiden rajaukset. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen likimääräinen sijainti mustalla viivalla.

Linnut

Kuussillan selvitysalueella pesii monimuotoinen ja runsaslukuinen linnusto. Erityisesti huomioitavien lajien osuus koko lintumäärästä on huomattava. Pesimäkaudella 2020 kaava-alueelta tunnistettiin erittäin uhanalainen viherpeippo ja silmälläpidettävistä lajeista västäräkki. Muita erityisesti huomioitavia lintulajeja kaava-alueella ovat korppi, tiltaltti, mustapääkerttu, kultarinta, puukiipijä, metsäviklo ja sirittäjä. EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ei kaava-alueelta havaittu. Kaava-alueelle sijoittuu osittain pesimälinnustolle arvokkaaksi arvotettu alue. Luotoselvityksessä todetaan, että säilyttämällä nämä reheväkasvuisimmat, iäkkäimmät ja luonnonmukaisimmat metsäalueet voidaan turvata Länsimäen alueen linnuston monimuotoisuutta tulevaisuudessakin. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

Kuva 8. Pesimälinnustolle arvokkaimmat osa-alueet Kuussillan selvitysalueella. (Faunatican raportteja 38/2021)

Lepakot

Kaava-alueen pohjoisosan metsäalueelta tehtiin vuonna 2020 lukuisia havaintoja pohjanlepakosta sekä viiksi-/isoviiksisiipasta. Pohjanlepakko on elinympäristövaatimuksiltaan erittäin joustava laji. Viiksi- /isoviiksisiipat ovat vaateliaampia, jotka esiintyvät tyypillisesti metsissä. Kaava-alueen länsiosaan sijoittuu lepakoiden käyttämä alue, joka on luokiteltu luokkaan III. Luokkaan III kuuluvat alueet eivät ole luonnonsuojelulain mukaan säilytettäviä kohteita, vaan ne on suositeltava huomioida maankäytössä mahdollisuuksien mukaan. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

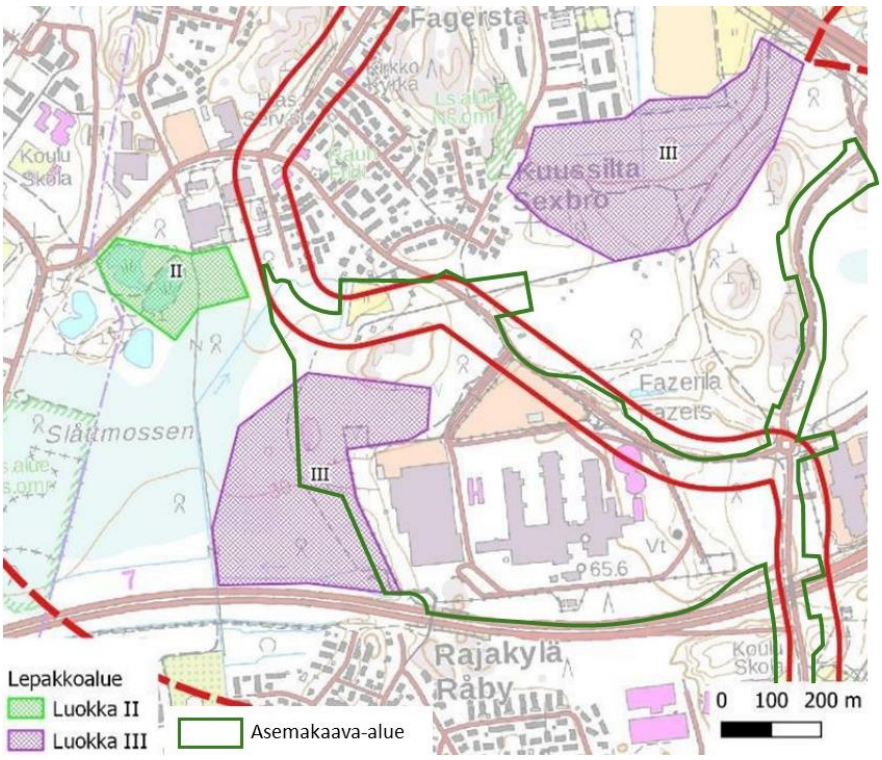

Kuva 9. Kuussillan lepakkoalueet. (Faunatican raportteja 38/2021)

Viitasammakko

Viitasammakko kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla. Kaava-alueen pohjoispuolelle sijoittuu Fazerilan lammikko, joka on todettu viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikaksi. Kaikki toimet, jotka voivat heikentää lammikon ekologista tilaa ja yhtenäisyyttä, ovat luonnonsuojelulain perusteella kiellettyjä. Luontoselvityksessä lammikon ympäristöön on osoitettu hahmotelma viitasammakon potentiaalista levähdyspaikkaa, joka ulottuu osin kaava-alueelle. Rajaukset tulee tarkentaa suunnittelun edetessä. *(Faunatican raportteja 38/2021)*

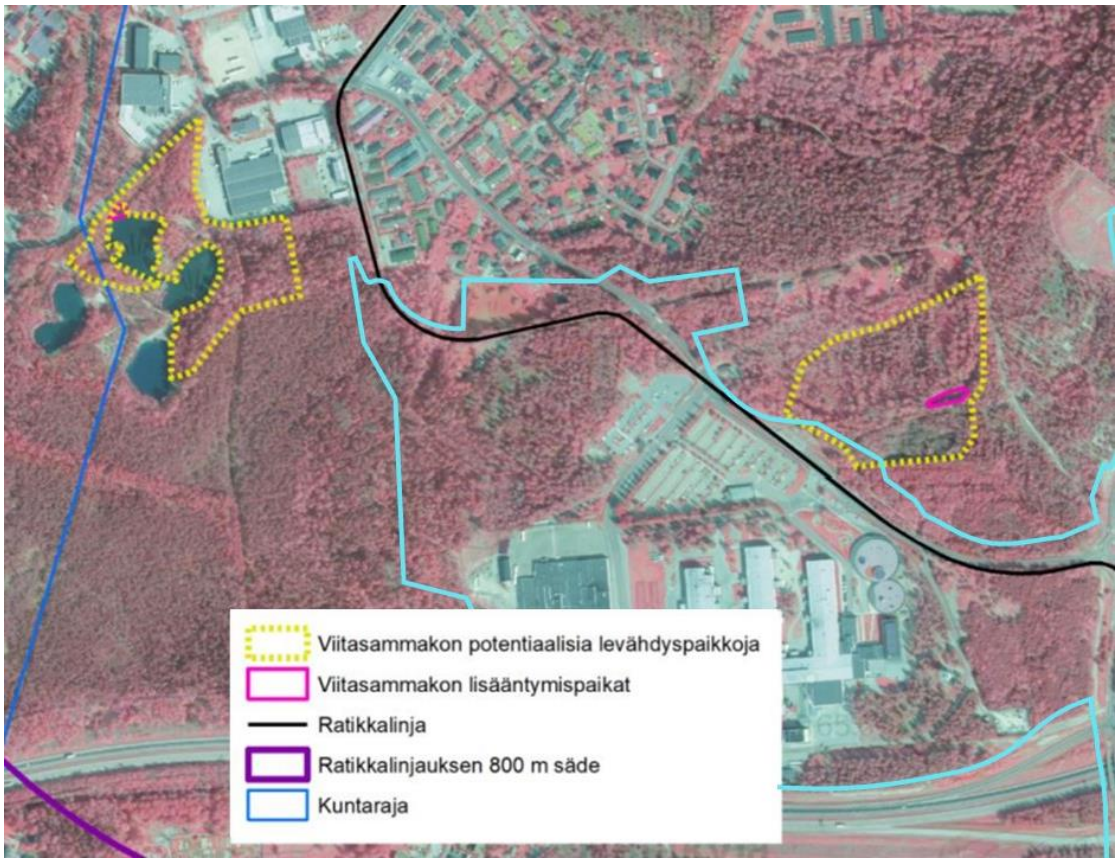

Kuva 10. Hahmotelma viitasammakon potentiaalisista levähdyspaikoista lisääntymispaikkoja ympäröivillä maa-alueilla. (Faunatican raportteja 38/2021) Kaava-alueen raja on esitetty vaalean sinisellä viivalla.

Liito-orava

Kuussillan alueelta on tehty liito-oravahavaintoja vuosina 2020 ja 2021. Havainnot jäävät kuitenkin kaava-alueen ulkopuolelle. *(Faunatican raportteja 38/2021).* Kevään 2021 aikana Kuussillan kaavarunkoalueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunkoalueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan kaavarunkoalueen pohjoisosassa ja läntisissä keskiosissa. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Kuussillan kaavarunkoaluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu.

Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma, jonka yhteydessä on kartoitettu liito-oravien esiintyminen Vantaalla (Ramboll 2022). Kaava-alueen länsiosa määriteltiin suojelusuunnitelmassa liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Westerkullanojan, Kormuniitynojan sekä Kuussillanojan valuma-alueisiin. Nykyiset valuma-alueet ovat pääosin vettä läpäisevää maanpintaa. Kaava-alueen länsiosassa kulkee Kuussillanoja, joka on vesilain mukainen puro. Lisäksi alue kuuluu Fazerilan pohjavesialueeseen. Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km 2 ja josta 1,43 km2 on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. l

Maaperä

Kaava-alueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +49 - +30, nousten kohti pohjoista. Maalajikartan mukaan kaava-alueen maaperä on vaihdellen täyttöä, hiekkaa, moreenia, soraa, savea, silttiä ja avokalliota. Pohjoisosassa on pieni alue turvetta. Syvimmät kairaukset ovat ulottuneet n. 19,60 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Pohjaveden pinta on havaittu alueella kahdessa pisteessä vuosien 2021-2022 aikana korkeimmillaan noin 3 m syvyydellä maanpinnasta.

Kuva 11. Maalajikartta. Kaava-alue on osoitettu punaisella viivalla.

Rakennettavuus maaperän suhteen
Kallion ja pohjamoreenin sekä ohuen saven ja siltin alueilla perustamistapa voi olla maanvarainen tai massanvaihdolla maanvarainen. Paksuilla siltti- ja savialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Paksuilla siltti- ja savialueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet suositellaan pohjavahvistettavaksi. Muilla alueilla kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan perustaa maanvaraisesti.

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Kaava-alueen korkeimmat kohdat sijoittuvat rakentamattomille alueille Fazerin tehtaan itä- ja länsipuolelle Fazerintien eteläpuolelle. Muilta osin asemakaava-alue on melko tasainen.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kaava-alue kuuluu Hakunilan suuralueelle, jossa asui vuoden 2021 lopussa noin 30 000 henkeä. Vaaralan kaupunginosassa asuin vuoden 2021 lopussa 2 989 asukasta, Länsimäen kaupunginosassa 5 712 asukasta ja Rajakylän kaupunginosassa 4 109 asukasta. *(Vantaan väestö 2021/2022)*

Hakunilan suuralueen väestö kasvoi ripeää vauhtia etenkin 1970-luvun alkupuolelta 1990-luvun puoliväliin. Sen jälkeen väestönkehitys on ollut aaltoilevaa. Vuoden 2015 alussa alueella asui 29 100 asukasta, joista lähes 40 prosenttia asui Hakunilan kaupunginosassa. Suuralueen väestöstä runsas viidennes on vieraskielisiä. *(Vantaa alueittain 2015)*

Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan ennustejakson aikana noin 4 600 henkilöllä. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan kasvavan noin 80:llä ja kouluikäisten vähentyvän noin 100 lapsella. 16–29-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan noin 1 000:lla, 30–64-vuotiaiden 2 300:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 300 henkilöllä. *(Vantaan väestöennuste 2022–2045)*

Uudisrakentamisen myötä Hakunilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Hakunilan kaupunginosaan, jonka väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 3 000 asukkaalla. Länsimäessä väestön määrän arvioidaan kasvavan 1 200:lla ja Vaaralassa noin 600 henkilöllä. Muiden alueen kaupunginosien kasvu on hyvin vähäistä ja asukasmäärän ennustetaan hieman vähenevän Rajakylässä, Itä-Hakkilassa ja Sotungissa. *(Vantaan väestöennuste 2022–2045)*

Asuminen

Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee kaksi asuinrakennusta, jotka on rakennettu 60-luvulla, sekä niihin liittyviä talousrakennuksia.

Palvelut ja työpaikat

Kaupallisten ja osin myös julkisten palveluiden keskus sijaitsee Hakunilan keskustassa. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Länsimäki, joka on lähipalvelujen alakeskus, jossa pääosa palveluista sijaitsee Länsimäentien tuntumassa *(Vantaa alueittain 2015).* Fazerintien varrelle sijoittuvat Fazer Leipomot Oy, Valio Oy Vantaan tehdas, L&T rakennus- ja teollisuussiivous sekä Ruskon Betoni Oy Vantaan betoniasema.

Hakunilan suuralueella oli vuonna 2013 vajaat 6 800 työpaikkaa. Melkein joka kolmas työpaikoista oli teollisuuden parissa, mikä oli huomattavasti enemmän kuin muilla suuralueilla. *(Vantaa alueittain 2015)*

Vaaralan, Länsimäen ja Rajakylän alueen palveluihin kuuluu useampi päiväkoti. Peruskoulut sijaitsevat Hakunilassa, Länsimäessä ja Rajakylässä. (Vantaa.fi).

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Kaava-alueen Porvoonväylän pohjoispuoleista aluetta hallitsevat Fazerin ja Valion tehdasalueet suurine teollisuusrakennuksineen ja pysäköintialueineen. Slåttmossenin pohjoispuolelle sijoittuu Vaaralan pientaloalue. Fazerintien pohjoispuoleista aluetta hallitsevat metsäalueet. Porvoonväylän eteläpuolella Länsimäentien molemmin puolin sijaitsee väljää rivi- ja kerrostalorakentamista.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueelle Fazerin kiinteistölle sijoittuvat seuraavat paikallisesti arvokkaat rakennusperintökohteet; Fazerilan leipomo 1971, Fazerilan konttori- ja tehdasrakennus 1956 (laajennettu 1956–1966 ja 1982) sekä Fazerilan voimalaitos 1963. Tehdas on valmistunut monessa osassa 1950–60 -luvuilla alkaen vuonna 1956 valmistuneesta keksitehtaasta. Rakennuksen kolmesta tehdassiivestä yksi palvelee irtomakeisten, yksi suklaan valmistusta ja yksi toimii keksitehtaana, joka on myyty ulkomaille (LU). Suklaanruskealla klinkkerillä päällystetty konttoriosa sisääntulosta vasemmalle on valmistunut 1966 ja korkea viileävarasto vuonna 1982. Vuonna 1971 Pitäjänmäen ja Konalan leipomot siirtyivät Fazerilaan. Toiminta Fazerin vanhalla Tehtaankadun tehtaalla Helsingissä päättyi vuonna 1963. Tehtaan alueella on lisäksi erillinen voimalaitos ja vesitorni sekä peltikaarihalli, jossa kaakaopapuja on aiemmin myrkytetty tuhoyönteisten varalta (Göran Malmström 1967, 1973). Fazer Leipomo sijaitsee makeistehtaan länsipuolella omalla tontillaan ja on valmistunut 1971. Se on Kalle Vartolan piirtämä ja poikkeaa tyyliltään makeistehtaasta. *(Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979)*

Kuva 52. Vasemmalla konttori- ja tehdasrakennus ja oikealla voimalaitos. (Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979)

Valion kiinteistölle sijoittuu neljä paikallisesti arvokasta rakennusta, mutta nämä jäävät kaava-alueen ulkopuolelle.

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

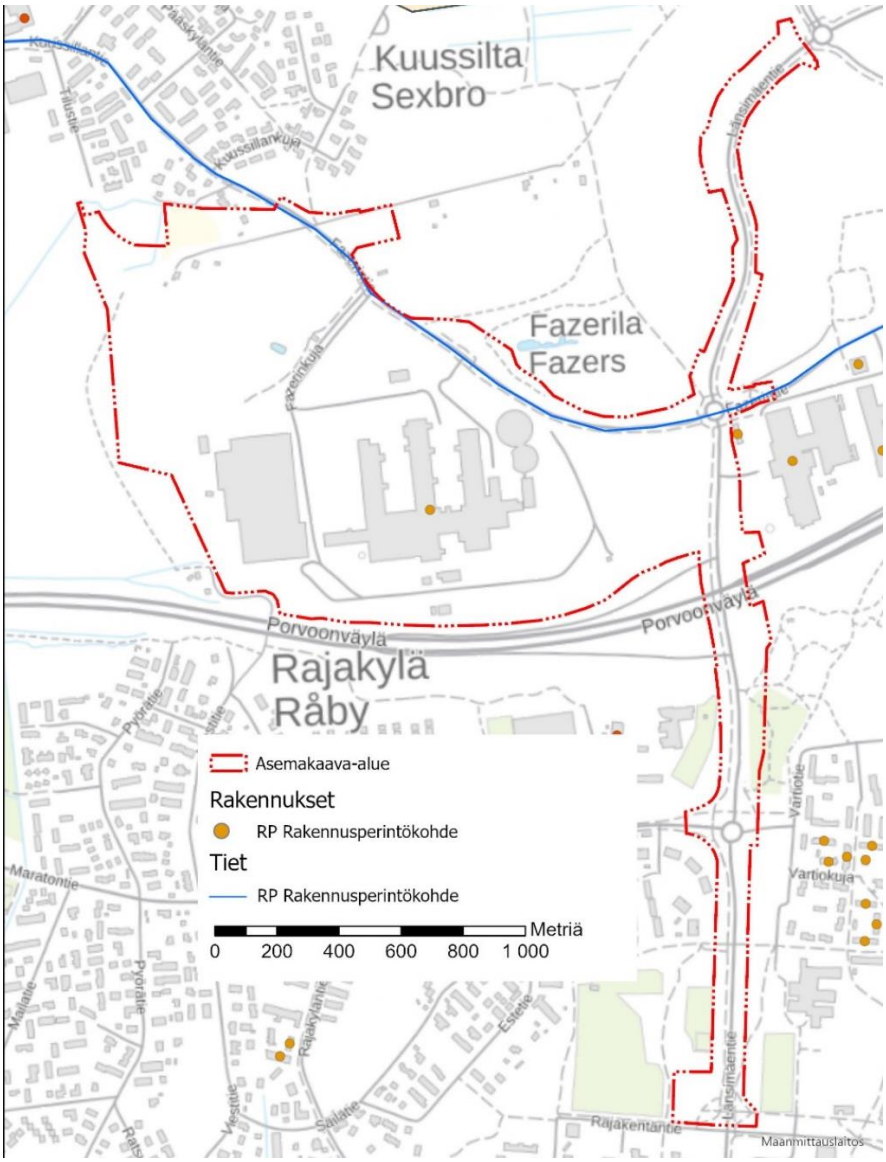

Kuva 63. Kaava-alueelle sijoittuvat historialliset rakennuskohteet ja tiet.

Virkistys

Kaava-alue sijoittuu osin Slåttmossenin virkistysalueelle ja rajautuu Kuussillan ja Långmossenin virkistysalueisiin. Näiden kaikkien alueiden kautta kulkee sekä maakunnallisia että paikallisia ekologisia yhteyksiä. Länsimäentien myötäisesti, välillä Maratonitie-Fazerintie sijaitsee Hakunila-Rajakylä yhdyshiihtolatu.

Liikenne

Autoliikenne

Itä-länsisuuntaisesti kulkeva Fazerintie ja etelä-pohjoissuuntaisesti kulkeva Länsimäentie ovat alueen pääkokoojakatuja, johon tonttikadut liittyvät. Alueen halki itä-länsisuuntaisesti kulkee valtatie Porvoonväylä. Alueelta on erinomaiset yhteydet Kehä III:lle.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Länsimäentiellä sijaitsevat Pallastunturintien, Maratontien, Vartiotien ja Fazerintien linja-autopysäkit. Fazerintiellä sijaitsevat Fazerilan ja Fazerilankujan linja-autopysäkit. Myös Kuussillanpuiston kohdalla on linja-autopysäkki.

Kävely ja pyöräily

Fazerintien ja Länsimäentien yhteydessä kulkee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet. Alue liittyy paikallis- ja pääpyörätieverkostoon.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Länsipuolella on pienempi runkovesijohto d225, joka kulkee osin kaava-alueen halki.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Vesitorni sijaitsee Hakunilassa. Lisäksi käytössä on alasäiliö. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Ojangon jätevesien paineviemäri kulkee itä-länsisuuntaisesti kaava-alueen halki. Molempien alueiden jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta kootut jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Länsimäentien sekä Kuussillantien avo-ojiin ja hulevesien pintavaluntareittien kautta Westerkullan ojaan tai hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Westerkullanoja laskee lopulta mereen Helsingissä. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko ulottuu suunnittelualueelle Länsimäentietä pitkin Fazerintien risteykseen asti ja Fazerintietä pitkin.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Länsimäentietä ja Fazerintietä pitkin.

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu
Vantaan raitioradan meluselvityksen (Sitowise 31.1.2023) mukaisesti merkittävin melulähde suunnittelualueella ja sen ympäristössä on Porvoonväylä, jonka päiväajan tiemelu nousee yli 75 dB:n.

Kuussillanniityn virkistysalueelle ja Hopeatielle paaluvälillä 16000–16500 ei nykytilanteessa koidu merkittävää katuliikenteen melua.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 on pelkkiä teollisuus- ja toimistorakennuksia.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla, muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittävä.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 on kerros- ja rivitaloja paaluvälillä 17700–1800 Maratontien risteyksen kohdalla molemmin puolin Länsimäentietä. Paaluvälillä 17600–17700 Radan länsipuolella sijaitsee Rajakylän koulu. Muualla on teollisuus ja toimistotaloja. Nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylity oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta.

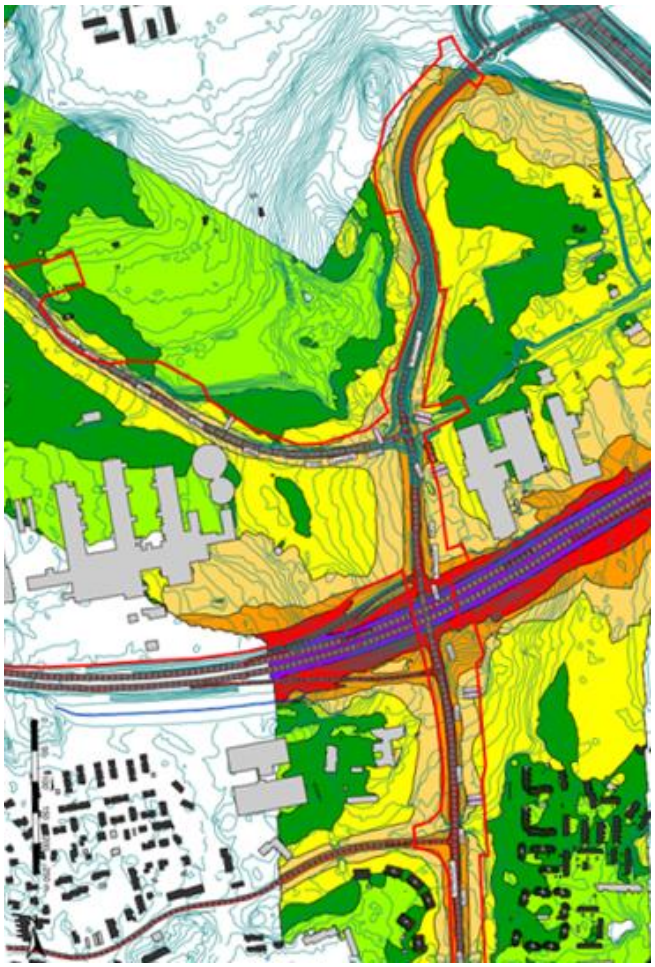

Kuvat 14–16. Otteet nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023, liite 1.1). Kaava-alueen likimääräinen rajaus on esitetty kuvassa punaisella viivalla.

Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kiinteistöllä 92-93-201-5 toimii Fazerin leipomo. Alueella sijaitsee lämpökeskus ja kaksi isoa, puretua öljysäiliötä. Kiinteistön massojen kaivuu ja käsittely vaatii YLS:n mukaisen luvan tai ilmoituksen. Kiinteistöllä on maankäyttörajoite.

Kiinteistöllä 92-410-4-25 sijaitsee öljyvahinkoalue. Vaaralan tehtaalla tapahtui höyrylaitoksen alla olevan toisen polttoöljysäiliön vuoto betoniseen suoja-altaaseen. Höyrylaitos sijaitsee kauempana tiealueesta, joten sillä ei nähdä olevan vaikutusta tulevan ratikkareitin linjaukseen. Kiinteistöllä on selvitystarve.

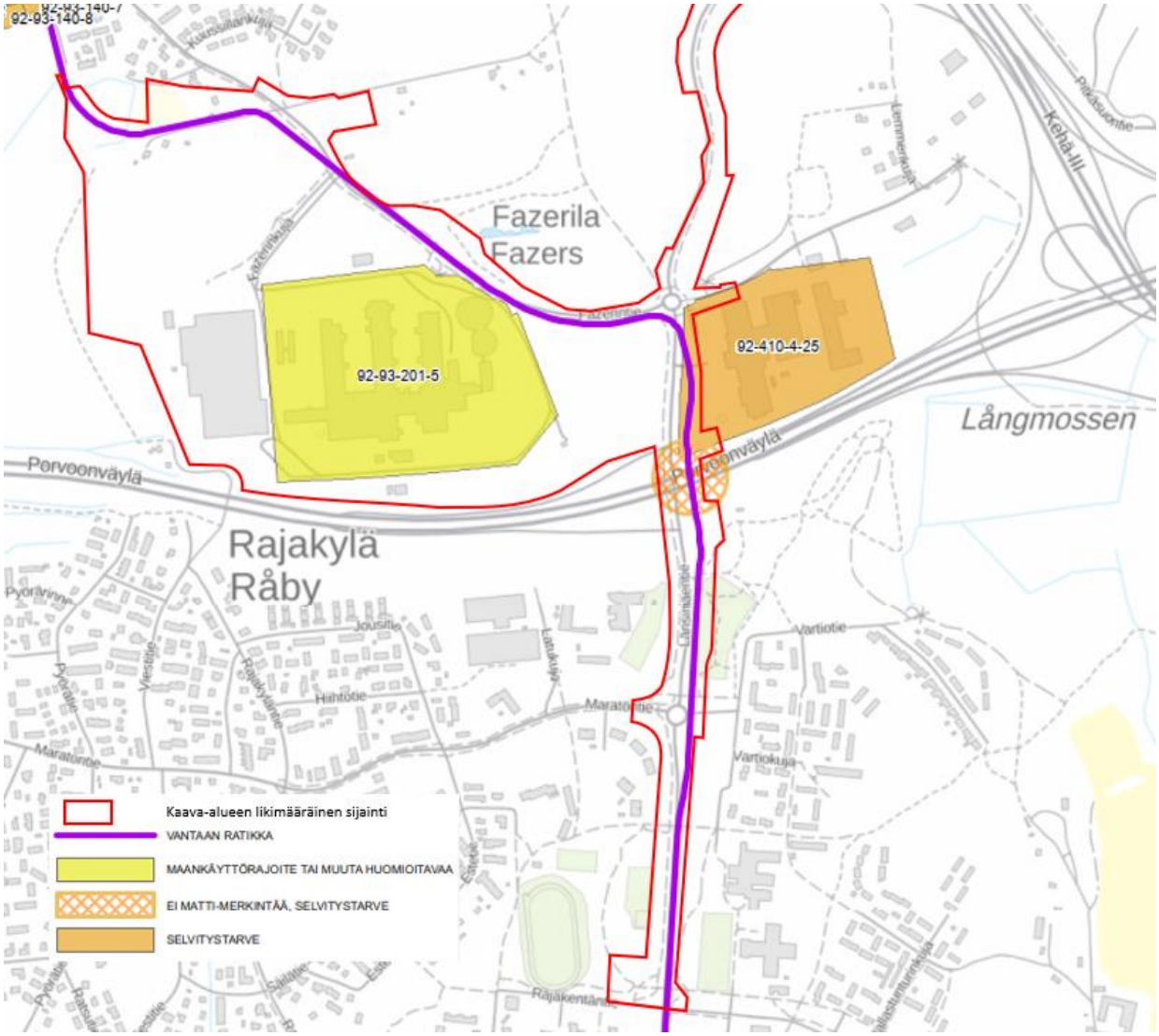

Kuva 77. Suunnittelualueen mahdolliset PIMA-kohteet, jotka täytyy tarkistaa tai selvitystarve tulee selvittää (Golder Associates Oy 2020). Asemakaava-alueen likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella viivalla.

2.1.4 Maanomistus

Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä virkistys- ja suojaviheralueet. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

- 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-401-1-42, 92-401-13-50, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-40, 92-410-13-54, 92-410-1-56, 92-410-1-39, 92-410-1-38: Vantaan kaupunki
- 92-410-16-0, 92-410-16-0, 92-410-21-0, 92-410-4-40, 92-410-4-21, 92-410-6-67, 92-410-6-36, 92-410-6-25, 92-410-13-21, 92-410-13-45, 92-410-1-67, 92-410-1-57, 92-93-201-4, 92-93-201-5, 92-93-201-6: Oy Karl Fazer Ab
- 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio
- 92-410-6-41, 92-410-6-11, 92-410-13-52, 92-410-18-12: Omistajia ei näytetä

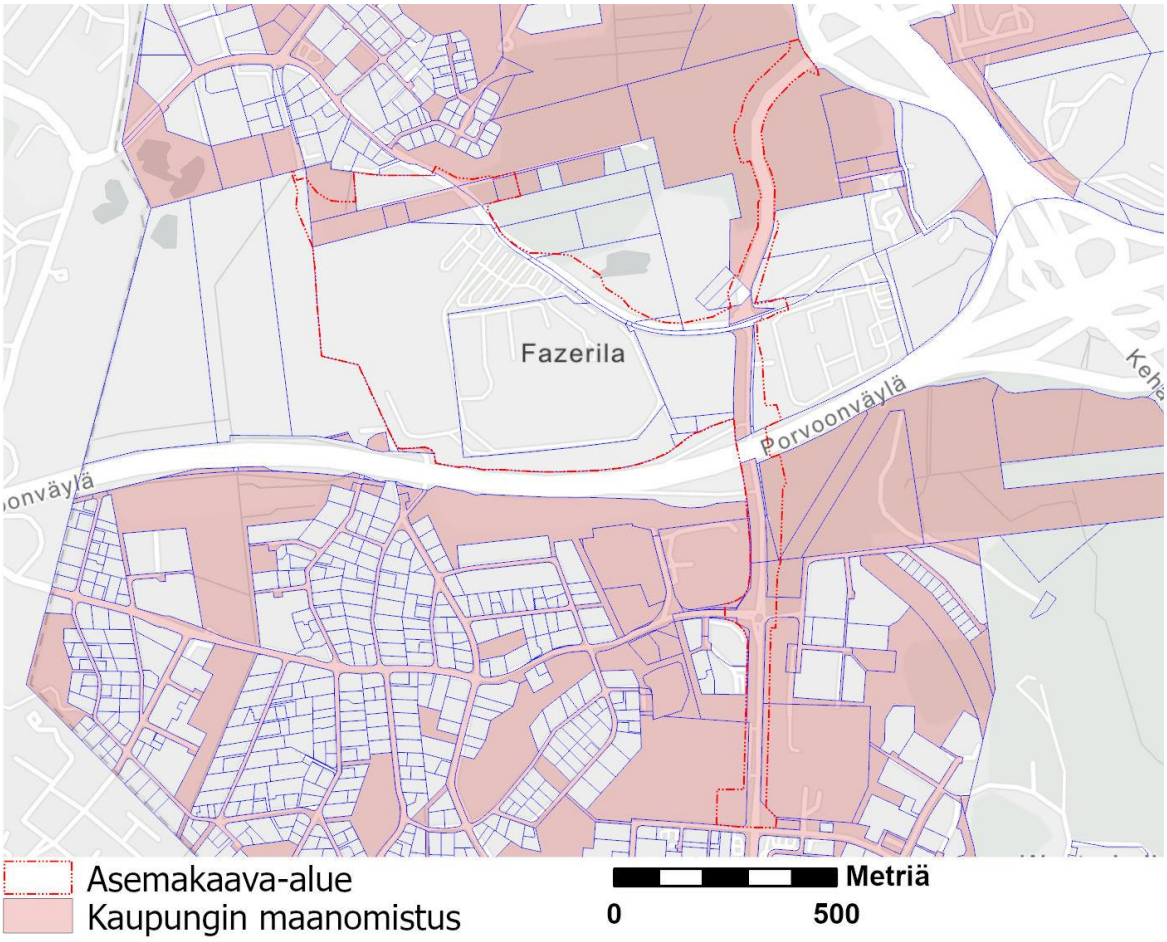

Kuva 88. Kaupungin maanomistus vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (ruskea pystyviivoitus) ja valtaosa kaava-alueesta sijoittuu Fazerilan pohjavesialueelle (sininen pistekatkoviiva. Lisäksi kaava-alueen halkoo Kivikko-Hakunilan maakunnallinen viheryhteystarve (vihreä nuoliviiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

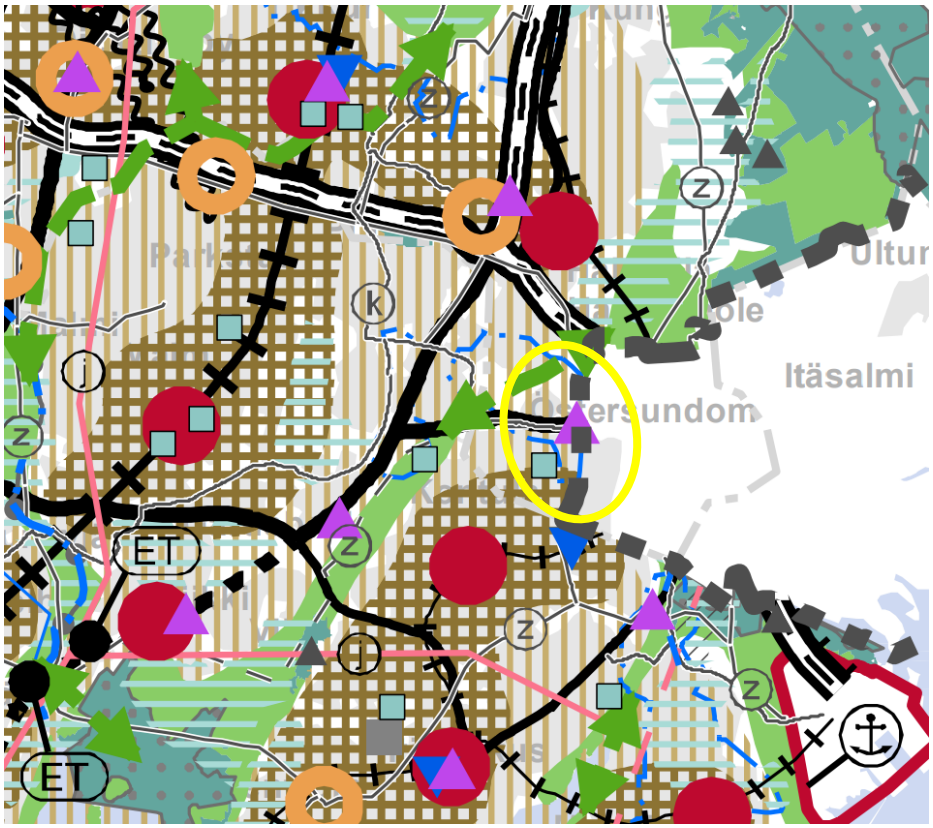

Kuva 99. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

Östersundomin alueen maakuntakaava

Östersundomin alueen maakuntakaava sisältää kaikki keskeiset maankäytön teemat. Kaava kattaa Helsingin Östersundomista Sipoonjokeen ulottuvan alueen sekä osan Vantaan Länsisalmea. Kaavassa kiinnitetään erityisesti huomiota Natura-alueisiin, raideliikenneratkaisuun ja kestävän kasvun ohjaamiseen. Kaavan keskeisenä tavoitteena on sitoa taajamarakenne raideyhteyteen ja turvata tärkeät ekologiset yhteydet sekä olla heikentämättä merkittävästi Natura-alueiden luontoarvoja.

Alue jätettiin hyväksymättä Uudenmaan toisesta vaihemaakuntakaavasta, ja sen valmistelua jatkettiin erillään. Kaava sai lainvoiman vuonna 2021.

Östersundomin alueen maakuntakaavassa kaava-alue sijoittuu Länsimäen taajamatoimintojen alueelle (ruskea väritys) ja Länsimäentien-Långmossabergen työpaikka-alueelle (pinkki väritys). Porvoonväylän tuntumaan sijoittuu Länsisalmen joukkoliikenteen vaihtopaikka (lila kolmio).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

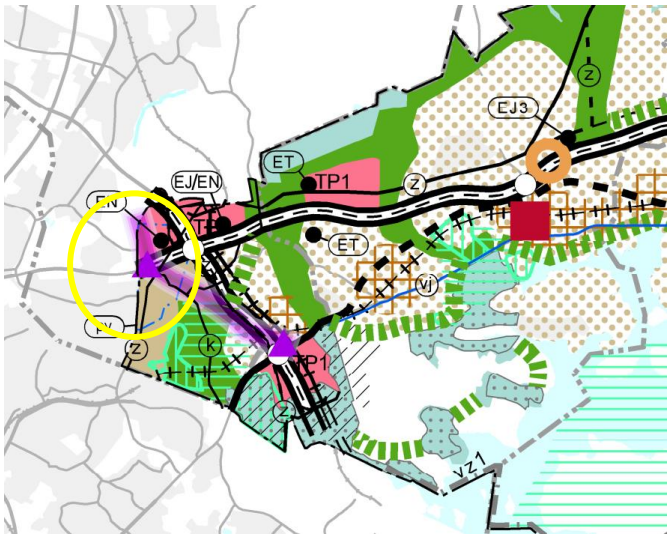

Kuva 20. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2019 -suunnitelma

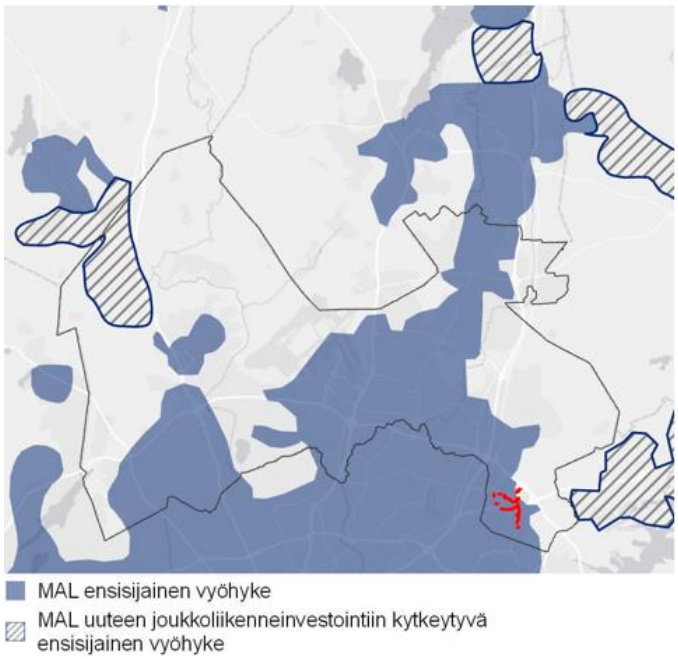

Kuva 21. Ote MAL 2019-suunnitelmasta.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein HSLn toimesta yhteistyössä seudun 14 kunnan kanssa. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm., että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty

Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Valtion ja Helsingin seudun neuvotteluryhmä on 4.6.2020 saavuttanut neuvottelutuloksen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseksi vuosille 2020–2031. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2020 § 13 MAL-sopimuksen 2020–2031.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa pääosa suunnittelualueen länsiosaa ja osa Länsimäentien itäpuolista aluetta sijoittuu tuotanto- ja varastotoiminnan alueelle (TY), joiden väliin sijoittuu asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP). Kaava-alueen alueen pohjois-osiin sijoittuu lähivirkistysaluetta (VL) ja luoteiskulma ulottuu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen reunalle (luo). Kehä III-väylän läheisyydessä Länsimäen itäpuoleinen alue sijoittuu yhdyskuntateknisen huollon alueelle (ET). Hopeatien pohjoispuolella on asuinaluetta (A). Porvoonväylän eteläpuolelle sijoittuva kaava-alueen osuus sijoittuu asuinalueelle (A), urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle (VU) sekä katukuvan kehittämisvyöhykkeelle. Kaava-alueen luoteisreunaan on osoitettu kulkemaan ekologinen runkoyhteys sekä ohjeellinen ulkoilureitti, joka on yhteydessä kaava-aluetta pohjois-/eteläsuunnassa halkovaan virkistysalueyhteyteen. Lisäksi Porvoonväylän kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ) ja kaava-alueen lävitse kulkee raitiotie. Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4–8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

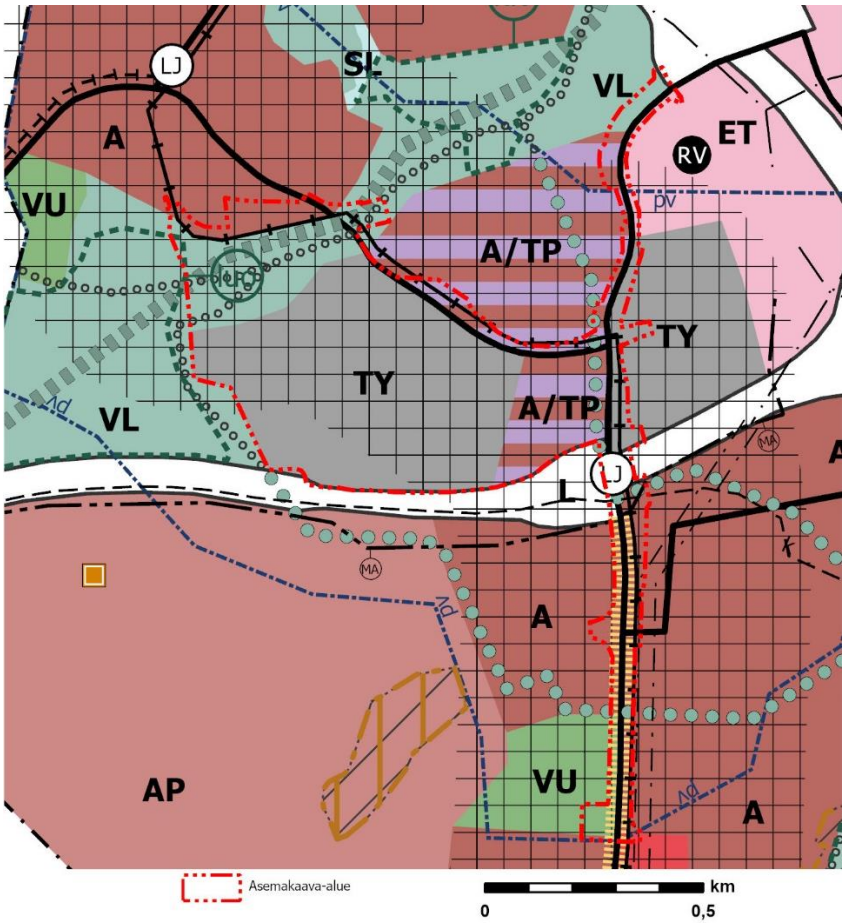

Kuva 22. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta.

Asemakaava

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, teollisuus- ja/tai varastorakennusten korttelialuetta (T-1), lähivirkistysaluetta (VL), urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU), suojaviheraluetta (EV), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten aluetta (ET) sekä asuinrakennusten korttelialuetta (A). Fazerintie ja Länsimäentie Fazerintien risteyksestä pohjoiseen sekä Porvoonväylän eteläpuolella nykyisen katualueen ylittävä kaavaosuus on asemakaavoittamatonta aluetta.

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

- Asemakaava, Vaaralan teollisuusalue 1, 930600 (ym. 5.9.1984)
- Asemakaava, Länsimäki 2, 910200 (sm. 14.5.1974)
- Asemakaava, Länsimäki 91002–91004 ja 91007, 910100 (kv. 30-31.10.1969)
- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91207 Rajakylä/95150, 001455 (kv. 7.10.2013)
- Asemakaavan muutos, Länsimäki/91206 ja puistoalue, 002187 (kv. 28.8.2017)
- Asemakaava ja asemakaavan muutos, 931500 – Hopeatie (kv 27.3.2023)

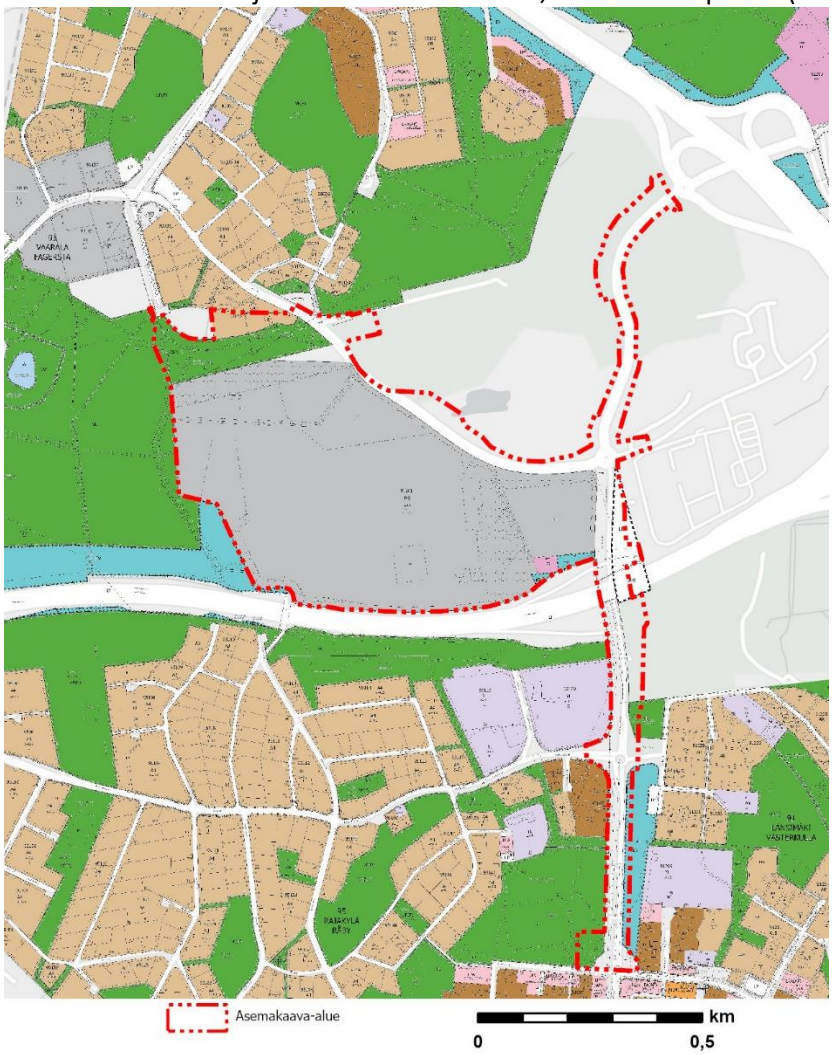

Kuva 23. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 24. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Hopeatien osuudelta (WSP Finland, 30.4.2019).

Kuva 105. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Fazerintiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

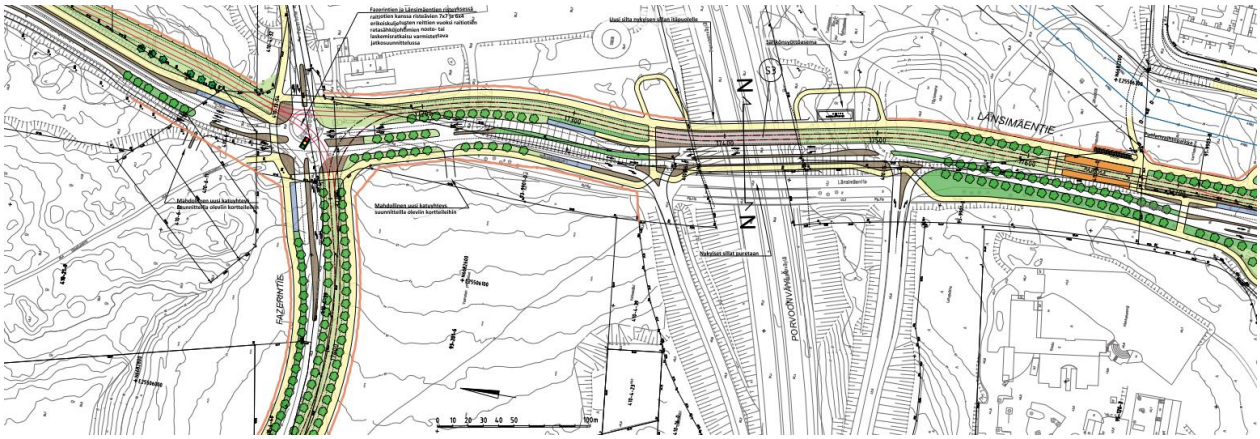

Kuva 116. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

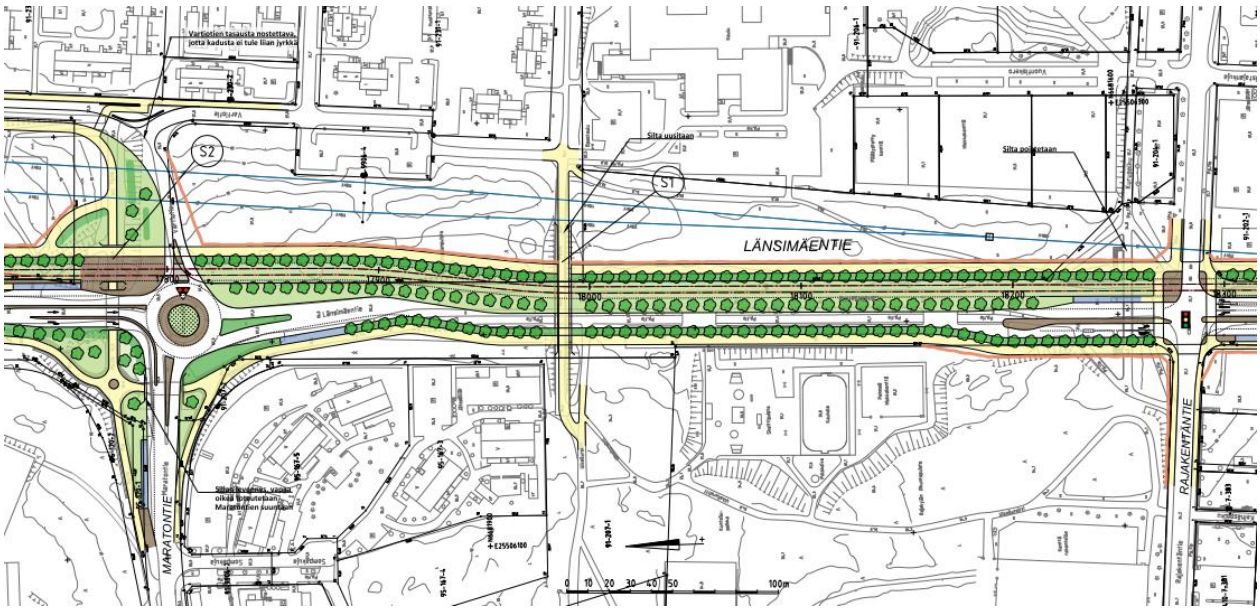

Kuva 127. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Länsimäentiellä Maratontien ja Rajakentäntien välillä (WSP Finland, 30.4.2019).

Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Eteläinen Vaarala ja pohjoisen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 2.3.2022 ja 31.3.2022. Suunnitelmat esiteltiin 30.3. – 12.4.2022.

Suunnitelmien esittelyn jälkeen ratikan linjaan tehtiin Länsimäentien osuudelta muutoksia. Länsimäentien voimalinjojen läheisyyden takia ratikan linja siirrettiin kulkemaan Länsimäentien keskelle. Muutoksen seurauksena Maratontien-Länsimäentien-Vartiotien liittymän liikenneympyrä muutetaan liikennevalo-ohjatuksi nelihaararisteykseksi. Korjatut Länsimäentien katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 4.11.2022 ja ne esiteltiin 30.11-13.12.2022. Länsimäentien katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023.

Ratikan reitin linjausta on muutettu hieman myös kaava-alueen pohjoisosassa Fazerintien ja Rivieranraition ensimmäisten katusuunnitelmien valmistumisen jälkeen. Rivieranraition ja Fazerintien päivitetyt katusuunnitelmaehdotukset valmistuivat 13.3.2024.

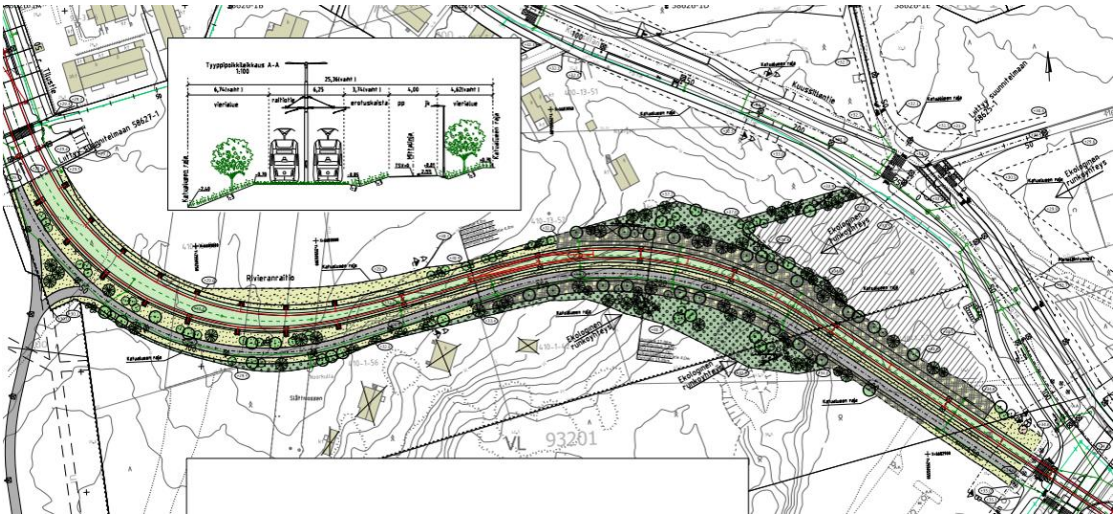

Kuva 28. Katusuunnitelmaehdotus Rivieranraitiolta. (AFRY Finland Oy, ehdotus 13.3.2024)

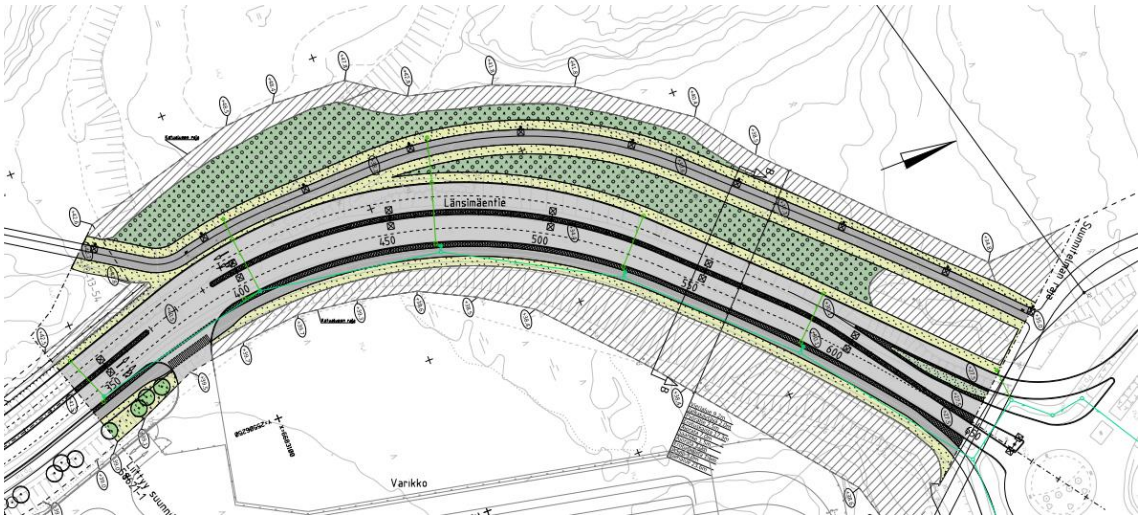

Kuva 139. Länsimäentie välillä Kehä III – Varikko. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

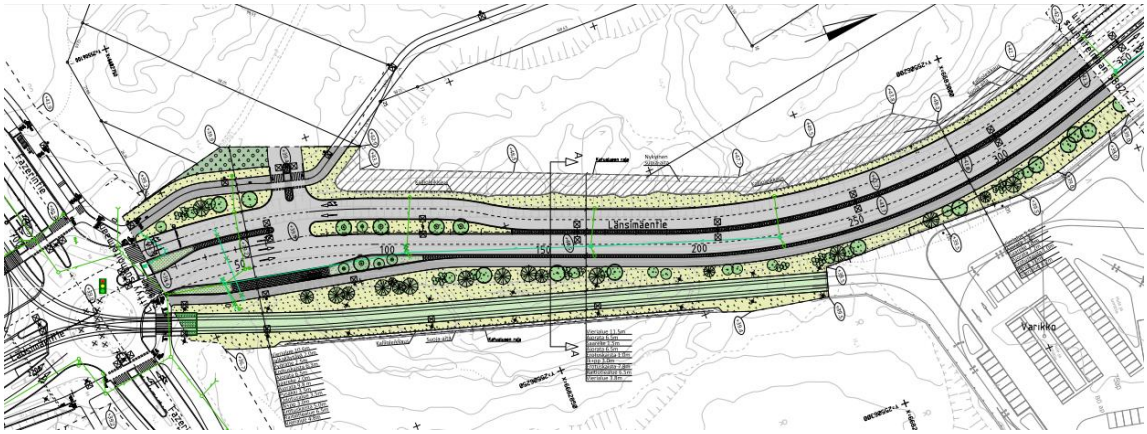

Kuva 30. Länsimäentie välillä Varikko – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

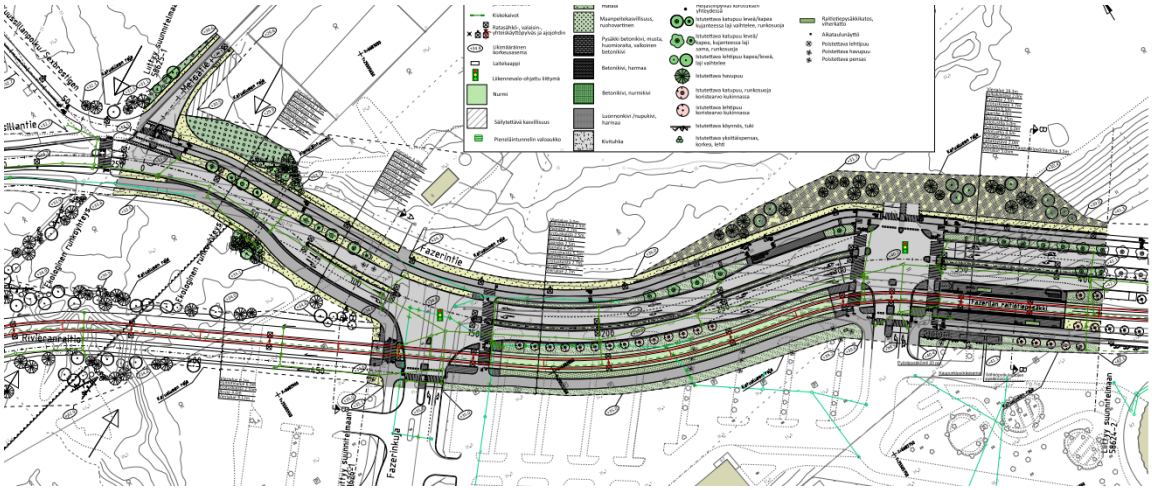

Kuva 31. Fazerintie välillä Metsätie – Fazerila. (AFRY, ehdotus 13.3.2024)

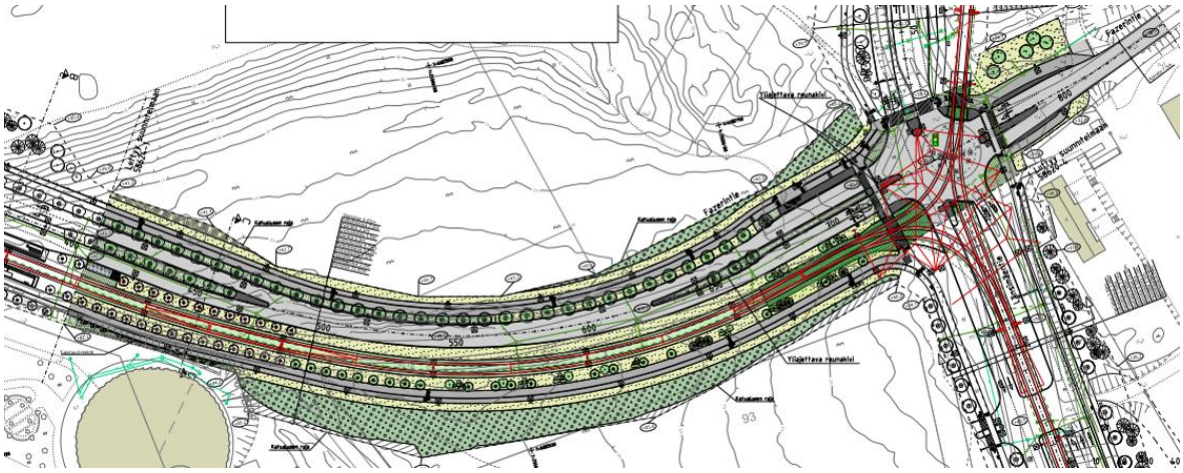

Kuva 32. Fazerintie välillä Fazerila – Länsimäentie. (AFRY, ehdotus 13.3.2024)

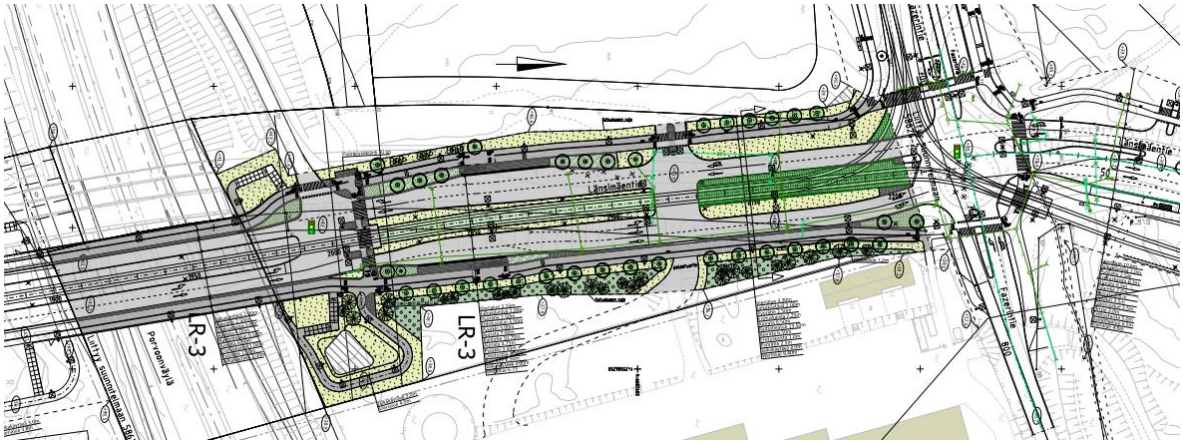

Kuva 33. Länsimäentie välillä Porvoonväylä – Fazerintie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

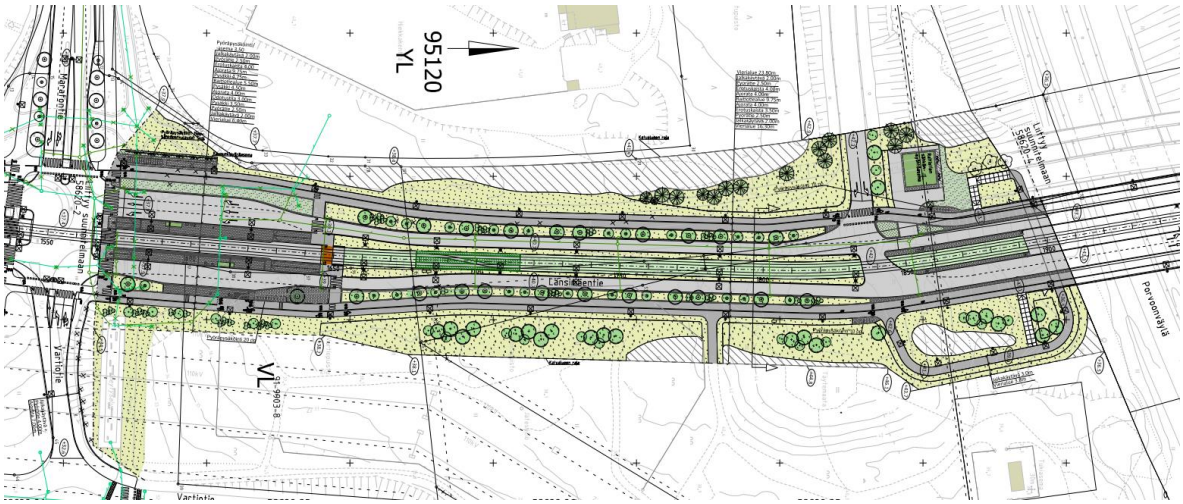

Kuva 34. Länsimäentie välillä Vartiotie – Porvoonväylä. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

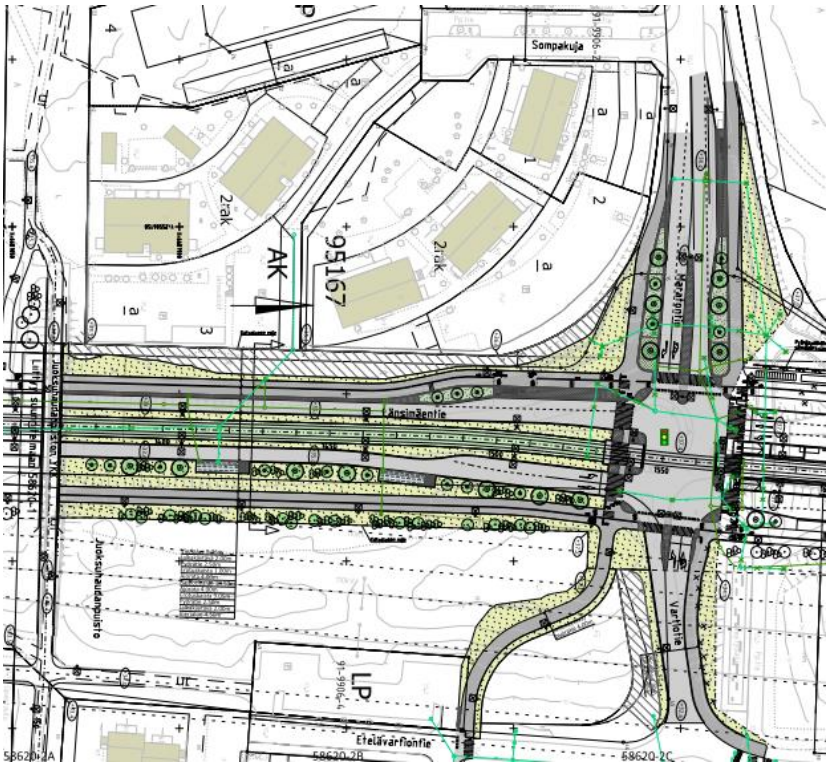

Kuva 35. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Vartiotie. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

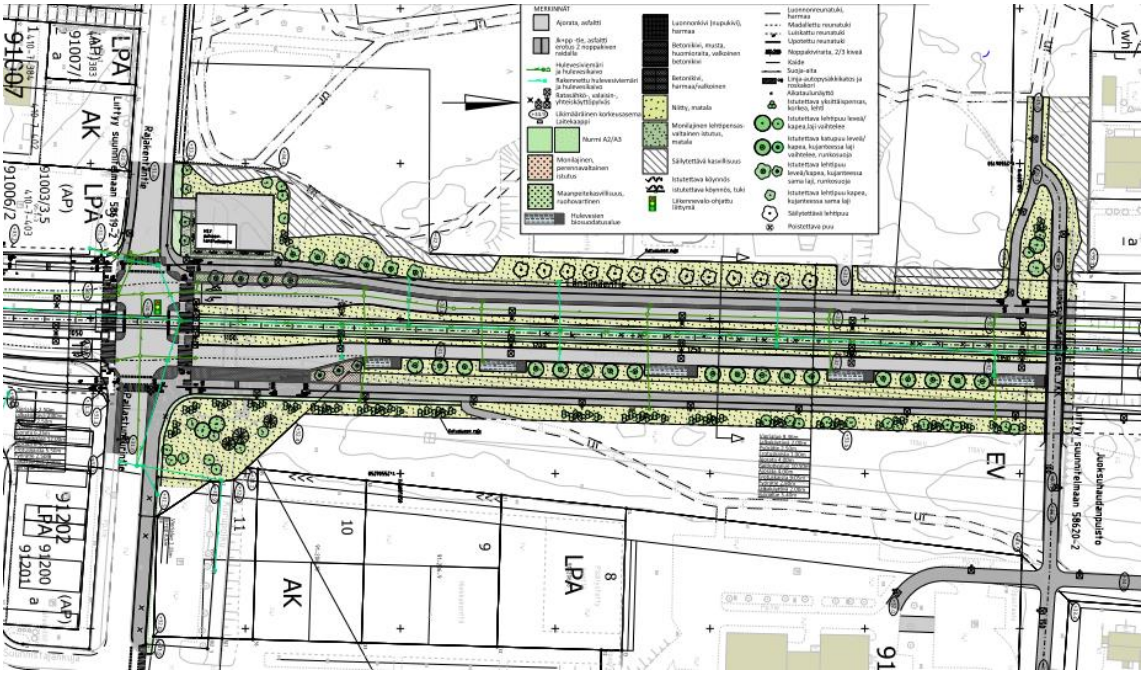

Kuva 146. Länsimäentie välillä Juoksuhaudanpuisto – Rajakentäntien ja Pallastunturintien risteys. (AFRY, ehdotus 10.3.2023)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle on laadittu sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, joka on pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, ja jolla määritetään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa

Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko on oikeusvaikutukseton suunnitelma, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800. Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on erotettu omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä ja sai työohjelmassa numeron 931400. Kaavasta julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja se päivitettiin 15.12.2022 sekä 28.9.2023.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 päätti esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen asettamista nähtäville, mutta esittelijä veti kaavaehdotuksen pois 22.5.2023 kaupunginhallituksen esityslistalta kaava-alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi. Kaavaehdotukseen on tehty tarkistuksia tämän jälkeen. Kaava-aluetta on laajennettu Slåttmossenin lähivirkistysalueelle, Kuussillantie 2 -kiinteistölle, osin Kuussillantielle ja Metsätielle sekä Porvoonväylän ja Fazerilan väliselle alueelle. Fazerintien katualueen ja Rivieranraition joukkoliikenteelle varatun alueen osan linjauksia sekä kevyenliikenteen reittiä on osin muutettu. Kaavaehdotuksessa Kuussillantie 2 -tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A). Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen pyynnöstä. Kaavamääräyksiä on tarkennettu.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2023 ja 2024.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma OAS 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä. Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja siitä tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä.

Kaikille avoin ratikan infotilaisuudet järjestettiin 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023 (koko ratikan linja).

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 19.12.2022 ja 11.1.2023. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista saatiin yhteensä 1.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosta esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 062800 saadut mielipiteet

M3:
Kuulakuja 4:n ja ja Länsimäentien välissä on tontti, joka on kaavoitettu parkkialueeksi. Onko ratikka -kaavoituksen myötä tontin käyttöön tulossa muutosta?

Vastine: alueen käyttötarkoitusmerkintään ei tehdä muutoksia ratikkakaavan yhteydessä.

M12:
Meneekö raitiovaunun kiskot Valion tehtaan kohdalta Vaaralan upeiden metsäreittien kautta Hakunilaan? Tuhotaanko pururadat, lenkkipolut?

Vastine: Ratikan linjaus kulkee Länsimäentietä pitkin kääntyen Fazerintien risteyksessä Fazerintielle ja Hopeatien ja Tilustien kautta edelleen Hakunilantielle. Länsimäentietä pitkin jatketaan ratikan kiskoja kohti Kehä III varikolle asti.

M25:
Lähialueellamme ratikka ei palvele lainkaan Rajakylän asukkaita, sinne tulee järjestää bussivuorot. Vaaralasta tulee päästä helposti bussivuoroilla Kehä III varteen, koska siellä on paljon työpaikkoja. Suoria kulkuyhteyksiä Peijaksen sairaalaan ei saa heikentää.

Alkuperäisen Raide-jokeri 3 alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto VE1V, Vaaralan nopeutus on merkittävästi parempi vaihtoehto kuin nyt esitetty seuraavista syistä:

• Se on huomattavasti nopeampi.

• Se ei kulje keskellä pientaloaluetta.

• Se voidaan linjata kulkemaan Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen suunnitellun varikon puolella, jolloin viheralueeseen ei kosketa.

• Tämä linjaus palvelee paremmin suunnitellun Kuussillan kaavarunkoalueen asukkaita.

• Ajolinjat ovat suorempia, vähemmän risteyksiä, eikä jouduta ajamaan muun liikenteen joukossa, kuten nykyehdotuksessa Hopeatiellä ja Tilustiellä.

Jos Vantaalla on päämääränä saattaa merkittävä osa kaupunkilaisista, jotka eivät asu raideliikenteen varrella raideliikenteen piiriin, on tehokkaampikin ratkaisu olemassa. Jatketaan metron linjaus Mellunmäestä Länsimäen itäpuolelta Hakunilaan. Tämä linjaus palvelisi Hakunilan ja Vaaralan lisäksi myös kaavailussa olevan Länsimäen lisärakentamisen asukkaita. Suuri osa alueen joukkoliikenteestä suuntautuu kuitenkin kohti Helsingin keskustaa.

Vastine: Yleissuunnitelman mukaista ratikan linjausta on muutettu, koska sen ei nähty palvelevan tarpeeksi Vaaralan alueen nykyisiä ja tulevia asukkaita. Lisäksi linjaus Kehä III:n läheisen metsäalueen kautta olisi vaarantanut alueen luontoarvoja. Ratikan linjaus on esitetty myös Vantaan yleiskaavassa 2020, joka sai lainvoiman vuoden 2023 alussa. Ratikka kulkee omalla kaistallaan Fazerintiellä, Hopeatiellä, Tilustiellä ja Hakunilantiellä, eikä siten häiritse muuta liikennettä.

M54 ja M67:
Raskaan kaluston ohjaaminen pois asuinalueelta on tarpeellista meluhaittojen ja liikenneturvallisuuden vuoksi. Suuri osa raskaasta liikenteestä menee Vaaralan läpi Kehä III:lle. Liikenteen ohjaaminen Valion liittymään on tarpeen, ja Hakunilantielle tarvittaisiin raskaan ajoneuvokaluston ajokielto.

Vastine: Ratikkalinjan toteuttaminen Hakunilantielle saattaa jo itsessään vähentää raskaan liikenteen määrää Hakunilantiellä Vaaralan läpi. Liikenteelliset ratkaisut, kiellot ja nopeusrajoitukset ratkaistaan liikennesuunnittelu yhteydessä.

M75:
Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle tuleva lähivirkistysalue, joka toimii ekologisena virkistysalueen yhteytenä Ojangosta Vanhankaupungin lahdelle. Ettei sitä ratalinjauksessa ei suljettaisi.

Pysäkit alueen asukkaiden kannalta oikeisiin paikkoihin ja niitä riittävästi.

Vastine: Ekologinen yhteys Hopeatien ja Metsätien ympäristössä on huomioitu asemakaavaehdotuksessa kaavoittamalla alue virkistysalueeksi, jolle on lisätty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alueen osa. Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki -asemakaava-alueella sijaitsee kaksi ratikan pysäkkiä, toinen Fazerin vierailukeskuksen vieressä ja toinen Rajakylän koulun vieressä. Pysäkkien sijoittelussa on huomioitu alueella liikkuvat.

2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet ja lausunnot (tiivistettynä)

M1:
Toivottavasti tämä uusi kaava-alue ratikoineen ei ole samanlainen kuin Länsimäen Maalinauhantie 19:n parkkipaikan tilalle täydennysrakennuksena rakennettu UFO-kerrostalo. Tämä vaalea lasiparvekkeinen kerrostalo näyttää todellakin pudonneen taivaasta ja sopii 1970-luvun talojen alueelle yhtä hyvin kuin ladot Helsingin Aleksille. Jos tämä alueen tiivistäminen ja talojen korottaminen näin rumin rakennelmin toteutetaan, on aivan sama kuin ei suunniteltaisi lainkaan.

Vastine: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavassa ei kaavoiteta uutta rakentamista.

Lausunnot:
Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Fingrid on tehnyt yhteistyötä ratikkahankkeen kanssa. Fingrid antanut risteämälausuntoja mm. Tammiston länsipuolisista ratikan osuuksista ja Hakunilasta. Myös suunnitelmien tarkentuessa vuoropuhelun ja teknisen yhteensovituksen on hyvä tarpeen mukaan jatkua.

Vastine: Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti.
Vastine: Maanalaiset kaapelit on huomioitu kaavassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:
Alueesta on laadittu vesihuollon esisuunnitelma ja nyt käynnissä on ratikkahankkeeseen liittyvä vesihuollon alustavien rakennussuunnitelmien laadinta. Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää.

Helsingin seudun liikenne:
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa.

Vantaan kaupunginmuseo:
Alueella ei ole yleisesti tunnustettuja maisema-arvoja, eikä sieltä käytettävissä olevien tietojen perusteella tunneta muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Fazerintie 6:ssa sijaitsee Fazerin tehtaiden rakennusten kokonaisuus. Alueen rakennukset ovat olleet mukana Vantaan modernin teollisen rakennusperinnön inventoinnissa (2006), jossa ne saivat korkeimman arvoluokituksen. Fazerilan konttori- ja tehdasrakennuksesta on lisäksi tehty rakennushistoriaselvitys. Leipomorakennuksesta sekä voimalaitoksesta tulee teettää rakennushistoriaselvitykset kaavatyön yhteydessä suojeluperusteiden määrittämistä varten.

Kuussillantie-Fazerintie tielinjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana. Museo ei ole esittänyt tielinjauksen suojelua asemakaavamuutoksen nro 931500 (Hopeatie) mielipiteiden kuulemisen yhteydessä. Museo on kuitenkin korostanut mielipiteessään, että alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi viitoituksilla tai raitiovaunujen pysäkkien taideaiheissa on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää.

Vastine: Fazerilan alueen rakennuksista on laadittu rakennushistoriallinen selvitys kaavoituksen yhteydessä. Fazerintielle ei osoiteta suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa ja alueen jatkosuunnittelussa. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettynä)

M1:

1. Alueelle suunnitellut muutokset ovat riski alueen pohjevesille. Kaavaluonnoksen mukaiset aluemuutoksien toteutus ja varsinkin investointivaiheen työt aiheuttavat hyvin todennäköisesti merkittävää haittaa alueen pohjaveden hyödyntämiselle. Tämä tulee huomioida muutoksissa, muutostöiden suunnittelussa ja toteutuksessa sekä sopimuksellisesti kanssamme.
2. Esitetty kalualueen rajausehdotus osuu merkittävissä määrin päävedenottamomme lähi- ja suoja-alueelle sekä jopa itse vedenottamon alueelle. Tämä vaarantaisi merkittävässä määrin vedenottamon käyttöä ja täten koko vedenoton alueella. Nämä rajaukset tulee tarkastella uudelleen sekä esittää vaihtoehtoista rajausta ja/tai toimintamallia, jotta alueella toimiminen ei vaarannu.
3. Ehdotetun VL-alueen koko, rajaus ja lunastuskorvaus: Tämän kokonaisuuden rajaus ja korvausmenettely tulee perustua 2021 linjattuun malliin ja rajauksiin. Nyt esitetyssä versiossa mm. VL-aluetta on laajennettu merkittävästi tätä aikaisemmin linjattua aluerajausta laajemmaksi.
4. Leipomon ja voimalaitoksen rakennuksen mahdollinen rakennushistoriallinen selvitys: Selvityksen tekeminen ja sen tarpeellisuus tulisi tarkastella perusteellisesti ja sen tarpeellisuus analysoida laajemmin. Tehdasalueen rakennusten ja niiden kaavamerkintöjen mukaan ottaminen tähän kaavatyöhön, ei ole mielestämme sovitun mukaista tai tarpeen. Mikäli selvityksen tekemiseen päädytään, tulee siinä huomioida, että kyseiset rakennukset ei ole mielestämme rakennusteknisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä. Rakennukset on rakennettu ja

muutettu useissa eri vaiheessa, jotta niidet toiminnalliset tarpeet on saatu täytettyä. Mahdollisilla sr-merkinnöillä voisi olla merkittävää haittaa rakennuksien ja alueen toiminnan kehittämiseen jatkossa.

5. Tehtyjen luonnosten perusteella Fazerin tonttialueiden pienenemä olisi yhteensä jopa 4 ha, osassa alueita rajaukset ja kalualuemuutokset kohdistuvat laajalle-alueelle ympäristöön ja täten pienentävät merkittävästi Fazerin tonttien kokoa ja käyttö/kehitys/arvopotentiaalia. Näiden rajauksien osalta tulee tehdä uudelleentarkastelua, jotta rajaukset saadaan kohtuullisiksi. on välttämätöntä huomioida, että Fazerilla on halu ja tarve kehittää näiden alueiden asemakaavaa alueen uuden yleiskaavan mahdollistavaan asuinkäyttöön. Tämä tulee huomioida osana tehtävää kaavoitus ja suunnittelutyötä.

Vastine:

1. *Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa huomioidaan pohjavesien suojelu. Kaavassa on annettu pohjavesien suojeluun liittyviä määräyksiä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä pohjaveden hetkellistä samentumista. Tämä keskustellaan erikseen maanomistajan kanssa.*
2. *Katualueen rajaukset on tarkistettu niin, että katualuetta ei osoiteta vedenottamon alueelle.*
3. *Asemakaavaehdotuksen vuorovaikutusaineistoa varten kaavoitukselle oli toimitettu väärä liitekuva, jossa VL-alueen rajaus on ollut sovittua laajempi. VL-alueen rajaus on korjattu kaavaehdotukseen.*
4. *Koko Fazerin kiinteistö on mukana asemakaava-alueessa, sillä korttelissa on rakennusoikeus osoitettu tehokkuusluvulla, joka tulee muuttaa asemakaavamuutoksessa tehokkuusluvuksi, jotta alueen rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Tästä johtuen myös muut kaava-aluetta koskevat vaikutukset tulevat tarkasteluun. Aiemmissa selvityksissä on todettu, että Fazerin alueella on kulttuurihistoriallista arvoa. Tämä on MRL:n mukaisesti tutkittu tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä. Alueelta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys. Selvityksen lopputuleman perusteella Vantaan kaupunginmuseo ehdottaa Fazerin vierailu- ja kokouskeskuksen sekä makeiskonttorin sekä vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitsevan pihapiirin suojelua.*
5. *Fazerintien itäpuolella on suuret korkeuserot suhteessa Fazerintien katutasoon. Tämä johtaa siihen, että katusuunnittelussa on huomioitava katualueen luiskat kadun reunoilla. Fazerintien itäpuolella ei ole nykytilanteessa asemakaavaa. Katusuunnitelmien hyväksyminen vaatii asemakaavan mukaisen katualueen. Katualueet kaavoitetaan kaavatyön 931400 yhteydessä, mutta maanomistajan kanssa voidaan luiska-alueiden maanomistusta tarkastella sopimusten kautta.*

28.9.2023 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta nro 931400 saadut mielipiteet tiivistettyinä

Asukas:

Mielipiteen antaja on paikallisen as. Oy:n hallituksen jäsen. Asukkaat toivovat erityisesti vanhan puuston säilyttämistä Länsimäentien varrella, as. Oy:n kiinteistön ja Juoksuhaudan puistoon menevän sillan välillä. Länsimäentien yli Juoksuhaudan puistoon menevällä sillalla on erityisen vilkasta jalankulkuliikennettä. Suoraviivaista liittymää Juoksuhaudanpuistoon johtavalle sillalle ei ole. Suurin osan alueen koululaisista ja lukuisat aikuiset nousevat sillalle as. Oy:n rajan tuntumasta pensaiston ja metallikaiteiston läpi tai yli. Koululaisia kulkee lisäksi kuorma-autojen pysäköintipaikan kohdalta erityisen vilkkaan Länsimäentien yli kohdasta, jossa ei ole suojatietä. Mielipiteessä esitetään, että as. Oy:n tontin rajan tuntumaan rakennettaisiin portaat, joista pääsee nousemaan suoraan Juoksuhaudan puistoon menevälle sillalle. Toive puuston säilyttämisestä on tässäkin

tapauksessa mahdollista, kun portaikon rakentamiseen ei käytetä järeitä koneita.
Kaavoittajan vastine:
Kaavassa ei ole osoitettu suojeltavia puita. Ratikan katusuunnitelmista ilmenee poistettavat ja istutettavat puut. Ratikan jatkosuunnittelua ohjaa Vantaan ratikan design manual ja tavoitteena on toteuttaa uusi katuympäristö mahdollisimman vehreänä. Mahdolliset portaat, kalusteet yms. määritellään ratikan katu- ja puistosuunnitelmissa. Ratikan 10.3.2023 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa ei ole osoitettu kyseiselle paikalle portaita. Alueen katusuunnitelmista on mahdollista jättää mielipide, kun ne tulevat nähtäville.

Kaksi asukasta:
Westerkullan kartano alueineen on luokiteltu merkittäväksi kulttuuriympäristöksi. Ratikan kaavarungossa oli tunnistettu Länsimäen alueen maisemallisen luonteen lähes täydellinen muuttuminen siirryttäessä tiiviiltä asuinalueelta Westerkullan kartanon kulttuurimaisemaan. Tämä on osoitettu hyvin kuvaavasti kaavarungon kartalle sisällytetyllä merkinnällä ”Vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna”, jota tulee kaavamääräyksen mukaan jatkosuunnittelussa vaalia tai korostaa.
Vantaan yleiskaava 2020:ssä ja Länsimäen kaavarungossa on esitetty Porvoonväylän ja kartanoalueen väliin tehokkaan rakentamisen alueita. Asemakaavan yhteydessä tehtävät raitovaunupysäkkien sijoitusratkaisut ulottavat merkittäviä vaikutuksia niitä ympäröivään yhdyskuntarakenteeseen. OAS:n yhteydessä tulee määrittää erityisesti selvitettäviksi myös ratikan asemakaavan aiheuttaman tiiviin lisärakennuspaineen (Uudet alueet ja Länsimäen keskustan täydennysrakentaminen) konkreettiset maisemalliset vaikutukset arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.
Kartanokeskuksen pohjoispuolelle suunniteltu tehokkaan uudisrakentamisen alue on myös luontoarvoiltaan hyvin monipuolinen ja arvokas. On arvioitava perusteellisesti sitä, missä määrin ja mille alueille mahdollista uudisrakentamista voidaan ylipäätään sijoittaa vaarantamatta luontoarvoja.
Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä tehdyssä selvityksessä Vantaan ekologisista yhteyksistä on Westerkullan kartanokeskuksen ja Länsimäen asuinalueen väliin sijoitettu ekologinen käytävä no.59 Mustavuori – Myllymäki – Långmossen – Vaarala. Tätä yhteyttä ei ole nähtävillä olevan asemakaavan mukaisen ratikkalinjauksen vuoksi esitetty voimassa olevassa yleiskaavassa, Länsimäen kaavarungossa tai asemakaavaluonnoksessakaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan olisi silti mielestämme sisällytettävä vaikutusarviointi siitä, miten tämän ekologisen yhteyden toteuttamatta jättäminen vaikuttaa laajemmin alueen luontoarvoihin ja miten tätä menetystä voidaan suojelutoimia muualla lisäämällä tai muita ekologisia käytäviä rakentamalla ja vahvistamalla kompensoida.
Westerkullan kartano on yksi Etelä-Suomen harvoista kartanokokonaisuuksista, jota vielä ympäröivät muinaismuistot, suojeluarvoiltaan merkittävät rakennukset ja rakenteet, erityisen arvokkaat viljelymaisemat sekä laajat luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet. Tämä erityisen arvokas kohde tulee siten ottaa ylipäätään huomioon kaikessa sitä ympäröivän alueen maankäytön suunnittelussa.
Kaavoittajan vastine:
Kaavaehdotuksen nro 931400 alue ei sijoitu Westerkullan kartanoalueen välittömään läheisyyteen. Vantaan ratikan asemakaavoissa ei osoiteta uutta rakentamista. Ratikalla itsellään ei ole huomattavia maisemallisia vaikutuksia sillä se toteutetaan pääasiassa jo rakennettuun ympäristöön.
Kaavaehdotuksessa nro 931400 viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 osoitetun ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on kaavan määräysten mukaan turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Slåttmossenin alueelle osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

Kaksi asukasta:
Vantaan ratikan, sekä siihen liittyvän kevyenliikenteen ja ajoväylän linjaus tulee siirtää alkuperäistä linjausta eteläisemmälle linjaukselle, kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, tai Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa myötäileväksi. Täten kyetään säilyttämään strategisesti tärkeät pohjavedenottamot Hopeatien läheisyydessä. Eteläisempi linjaus mahdollistaa Kuussillanniityn tehokkaamman hyödyntämisen asuinrakentamiseen, joka puolestaan parantaa Vantaan Ratikan hyötysuhdetta. Vantaan ratikan linjauksen yhteyteen suunniteltu ajoväylä tulee poistaa kokonaisuudessaan Hopeatien - Kuussillanniityn osuudelta kyseisestä suunnitelmasta. Kuussillantie palvelee erinomaisesti ajoliikennettä. Ajoväylän poistaminen kaventaa Ratikan tarvitsemaa maa-alueella, jolloin se vähentää kyseisen viheralueen kuormitusta. Ajoväylän poistaminen mahdollistaa myös yhden risteyksen poistamisen suunnitelmista, jolloin ratikasta tulee entistäkin turvallisempi ja mahdollisesti sujuvampi.
Kaavoittajan vastine:
Kaavassa on osoitettu Kuussillan asuinalueen eteläpuolelle, Slåttmossenin lähivirkistysalueelle (VL) joukkoliikenteellevarattu alueen osa (jl), jota pitkin Vantaan ratikan on suunniteltu kulkevan. Ratikan linjausta on hieman siirretty alkuperäisestä linjauksesta alueen pohjaveden suojelemisen vuoksi. Linjausta ei siirretty kokonaan Hopeatien eteläpuolelle, sillä alustavissa tarkasteluissa suuremman siirron todettiin aiheuttavan huomattavamman louhinnan tarpeen ja pidemmät kadun luiskaukset. Pienemmällä siirrolla raitiotien tasauksen vaatimat luiskaukset pysyvät kohtuullisempina ja vaikutukset alueen ekologiseen runkoyhteyteen ovat vähäisemmät. Fazerin tehdasalueen pohjoisreunaa mukailevalla reittivaihtoehdolla olisi ollut suurempi vaikutus alueen luontoarvoihin. Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueelle jl-aluetta myötäilevä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp). Kaavaehdotuksella poistetaan voimassa olevassa asemakaavassa 931400 – Hopeatie osoitettu huoltoajon merkintä (/h). Nykyistä Hopeatien ajoliikenteen katuyhteyttä ei ole osoitettu kaavaehdotuksessa, eikä Vantaan ratikan 13.3.2024 päivätyssä katusuunnitelmaehdotuksessa.

Caruna Oy:
Kaava-alueella ei ole Caruna Oy:n sähköverkkoa.

Sipoon Energia:
Mikäli kiinteistön alueella ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä, ei Sipoon Energialla ole huomauttamista kaavahankkeeseen. Pyydämme huomioimaan tämän tarkempaa linjausta suunniteltaessa.
Kaavoittajan vastine:
Kiinteistöllä ei tarvitse tehdä maanrakennustöitä Vantaan ratikan toteutuksen vuoksi. Uudenmaan ELY-keskus suunnittelee viereisen Porvoonväylän laajentamista osin kyseisen kiinteistön puolelle ja Porvoonväylän liikennealueen laajennus on osoitettu 14.5.2024 päivätyssä kaavaehdotuksessa.

Tukes:
Tukesilla ei ole lausuttavaa hankkeesta.

HSL:
HSL:llä ei ole lausuttavaa.

Valio:
Kaavan selostusaineistossa on mukana katualueen suunnitelmia päiväyksellä 2.3.2022, joissa Länsimäentien ja kehä III välinen katualue tulee tätä esitystä enemmän Valion kiinteistölle. Valion kiinteistöstä ei voida tehdä näiden vuoden 2022 suunnitelmien mukaisia alueluovutuksia. Luonnossuunnitelmassa on esitetty ratikkavarikon sijainti ja siihen liittyvät liikenneliittymät. Valion

näkemyksen mukaan sijoittuminen ei vastaa yleiskaavaa ja lisäksi varikon vaatima pinta-ala Valion kiinteistöistä muodostuu maankäytöllisesti erittäin haastavaksi, eikä Valio luovuta varikon pengerrykselle osoitettua alaa. Aiemmin laaditut katusuunnitelmat Valion kiinteistöjen ympärillä tulee siten täsmäyttää nyt esillä olevan asemakaavarajauksen sisäpuolelle.
Kaavoittajan vastine:
Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) päivitettiin 28.9.2023 ja kaavarajausta muutettiin Länsimäentien osalta niin, että osa ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa kaupungin omistamalle maalle osoitetuissa Länsimäentien luiska-alueista on asemakaavaehdotuksen 931200 – Vantaan ratikka: Varikko alueella. Varikon tontin rajaus on muuttunut vuonna 2022 julkaistujen Länsimäentien katusuunnitelmaluonnoksien jälkeen niin, että ratikan sisäänajo tontille tapahtuu hieman pohjoisempaa. Muutoin 931400 kaava-alue on Länsimäentien osalta sama, kuin 15.12.2022 päivätyssä OAS:ssa sekä 2.3.2022 ja 31.3.2022 päivätyissä ratikan katusuunnitelmaluonnoksissa. Vantaan ratikan Länsimäentien pohjoispäätä koskevat katusuunnitelmaehdotukset on päivitetty 10.3.2023. Vantaan ratikan varikon sijainti on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa 2020 RV-merkinnällä. Etenkin yleiskaavan ja kyseisen merkinnän yleispiirteisyys huomioiden. Varikon sijainti on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. Vantaan ratikan varikko on osoitettu kaavaehdotuksessa nro 931200.

Fingrid:
Asemakaavassa on otettava huomioon Fingridin hanke Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteys (Länsisalmi-Viikinmäki). Sen yleissuunnittelu on käynnissä. Kaapelireitti sijoittuu asemakaava-alueelle ja risteää ratikkareitin kanssa. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.
Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä Fingridin kanssa ja suunnittelussa on huomioitu Helsingin 400 kilovoltin kaapeliyhteyden parannushanke.

Vantaan Energia:
Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti tulee huomioida. Jos niitä pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.
Kaavoittajan vastine:
Maanalaiset kaapelit ja putket on huomioitu kaavaehdotuksessa.

HSY
Alueella nykyisin sijaitsevat ja sinne suunnitellut vesihuoltolinjat tulee huomioida asemamakaavan muutoksessa. Erittäin keskeistä on huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pääsääntöisesti sijoittaa yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja esittää tulevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa.
Kaavoittajan vastine:
Vantaan ratikka -hankkeessa on toimittu yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnittelussa on huomioitu olevat johdot sekä vesihuollon suunnitelmat.

Vantaan kaupunginmuseo:
Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie ja se on arvotettu kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan merkittäväksi. Alueen identiteetin kannalta olisi tärkeää, että sen historiallinen tausta nousisi esiin myös muuttuvassa ympäristössä. Tielinjauksen historian esiin tuominen esimerkiksi kyltityksillä on keino, jolla alueen historiallista identiteettiä voidaan syventää. Etenkin voimalarakennuksella on todettuja rakennushistoriallisia arvoja, mutta ne eivät riitä asemakaavan suojeluperusteiksi. Koska makeiskonttorin rakennuksella on erittäin suuri historiallinen merkitys alueelle, niin kohdekäynnin perusteella voitiin todeta, että rakennuksen suojeluperusteet ovat riittävät asemakaavasuojeluun muutostöiden jälkeenkin. Vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) on

arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Näin ollen se ansaitsisi tulla suojelluksi, vaikka onkin iältään vielä nuori. Museo esittää asemakaavassa suojeltavaksi Fazerin Vierailu- ja kokouskeskusta ja Makeiskonttoria piha-alueineen. Kaavatyön aikana tulee määritellä suojeltaville rakennuksille ja pihapiirille yksilöidyt suojelumääräykset, joilla voidaan taata todettujen arvojen säilyminen tulevaisuuteen. Makeiskonttorin ja vierailukeskuksen kohdalla myös merkittävimmät sisätilat tulee suojella.
Kaavoittajan vastine:
Fazerintielle ei osoiteta kaavaehdotuksessa suojelumerkintää, mutta tien historiallinen arvo tuodaan esille kaavaselostuksessa. Vantaan ratikan Design manualissa on nostettu ratikan jatkosuunnittelun ohjeeksi mm. alueellisten historiallisten arvojen esiin tuominen. Tien arvoa voidaan tuoda esille esimerkiksi taiteen keinoin. Kaavaehdotuksessa on osoitettu alla olevat suojelumerkinnät sekä määrätty niihin liittyen seuraavaa:
Suojeltava rakennus (sr):
”Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.” ”sr/1: määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila.” ”Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.” ”sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc- tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet).” ”Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.”
Suojeltava pihapiiri (sp):
”Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa.” ”Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.”

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin asettamat tavoitteet

<u>Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):</u>

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.

2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.

3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.

4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Kaavamuutoksella levennetään katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan katu- ja puistosuunnitelmaehdotuksiin (10.3.2023 ja 13.3.2024), joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -kaava-alueelle sijoittuvat luonnokset valmistuivat 2.3.2022, 31.3.2022 ja 4.11.2022. Katu- ja puistosuunnitelmaehdotukset valmistuivat 10.3.2023 ja 13.3.2024.

Alueen pohjaveteen liittyvien uusien lähtötietojen vuoksi asemakaava-aluetta laajennettiin 28.9.2023 julkaistun kaavan nro 931400 osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksen yhteydessä. Ratikan reitin linjausta jouduttiin hieman muuttamaan Rivieranraition itäpäässä ja Fazerintien pohjoispäässä, pohjaveden suojelemisen vuoksi. Kaava-alueen laajennus koskee myös kiinteistöä osoitteessa Kuussillantie 2. Kyseisestä kiinteistöstä kaavoitettiin voimassa olevassa asemakaavassa nro 931500 Hopeatie (kv 27.3.2023) osa lähivirkistysalueeksi (VL), jolle oli osoitettu joukkoliikenteelle varattua alueen osa (jl). Kaavaehdotuksessa nro 931400 tonttia on osin palautettu entiseen laajuuteen ja lähivirkistysaluetta on muutettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A) Kaava-aluetta laajennettiin myös Fazerin tehdasalueen kohdalla Porvoonväylän pohjoispuolella. Kaavaehdotuksessa Porvoonväylän liikennealuetta (LT) on laajennettu Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti, ja laajennuksella varauduttu linja-autoliikenteen vaihtopysäkkiin.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta, suojaviheralueesta sekä virkistysalueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Fazerintiellä sekä Länsimäentiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan myös osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Kaava-alueen pohjoisosan lähivirkistysalueella, nykyisen Hopeatien alueelle osoitetun joukkoliikenteelle varatun alueen osan rajausta ja kevyenliikenteen reitin linjausta muutetaan osin. Katualueen levennykset ja joukkoliikenteelle varatun alueen osan sekä kevyenliikenteen linjauksen muutokset perustuvat 10.3.2023 ja 13.3.2024 valmistuneisiin katusuunnitelmaehdotuksien tilavarauksiin. Uudeksi katualueeksi muutetaan tai uutta katualuetta muodostuu yhteensä noin 10 ha.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella laajennetaan Porvoonväylän liikennealuetta (LT) osin nykyiselle Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T) sekä suojaviheralueille (EV) ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueelle (ET), Uudenmaan ELY-keskuksen tiesuunnitelman (30.9.2022) mukaisesti. Korttelissa 93201 muutetaan tehokkuusluku tonttikohtaisiksi rakennusoikeusluvuiksi. Osa korttelialueesta 93201 muutetaan lähivirkistysalueeksi (VL). Korttelin 93153 asuinrakennusten korttelialuetta (A) laajennetaan hieman nykyiselle lähivirkistysalueelle (VL). Kortteliin 93201 lisätään uusia ajoneuvoliittymäkieltoja sekä poistetaan alueen aitauksen kieltävä merkintä. Korttelialueen öljysäiliön (ös) ja vesitornin (vt) rakennusalat päivitetään Vantaalla yleisesti käytössä olevaksi yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (et). Korttelissa maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi (sr ja sp).

Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Porvoonväylän eteläpuolelle Länsimäentien katualueelle. Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) paineenkorotusasemaa varten. Länsimäentien katualueelle sijoittuneet merkinnät istutusalueista on poistettu. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueen rajaus. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä konttorirakennus ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi.

Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisena eikä asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista.

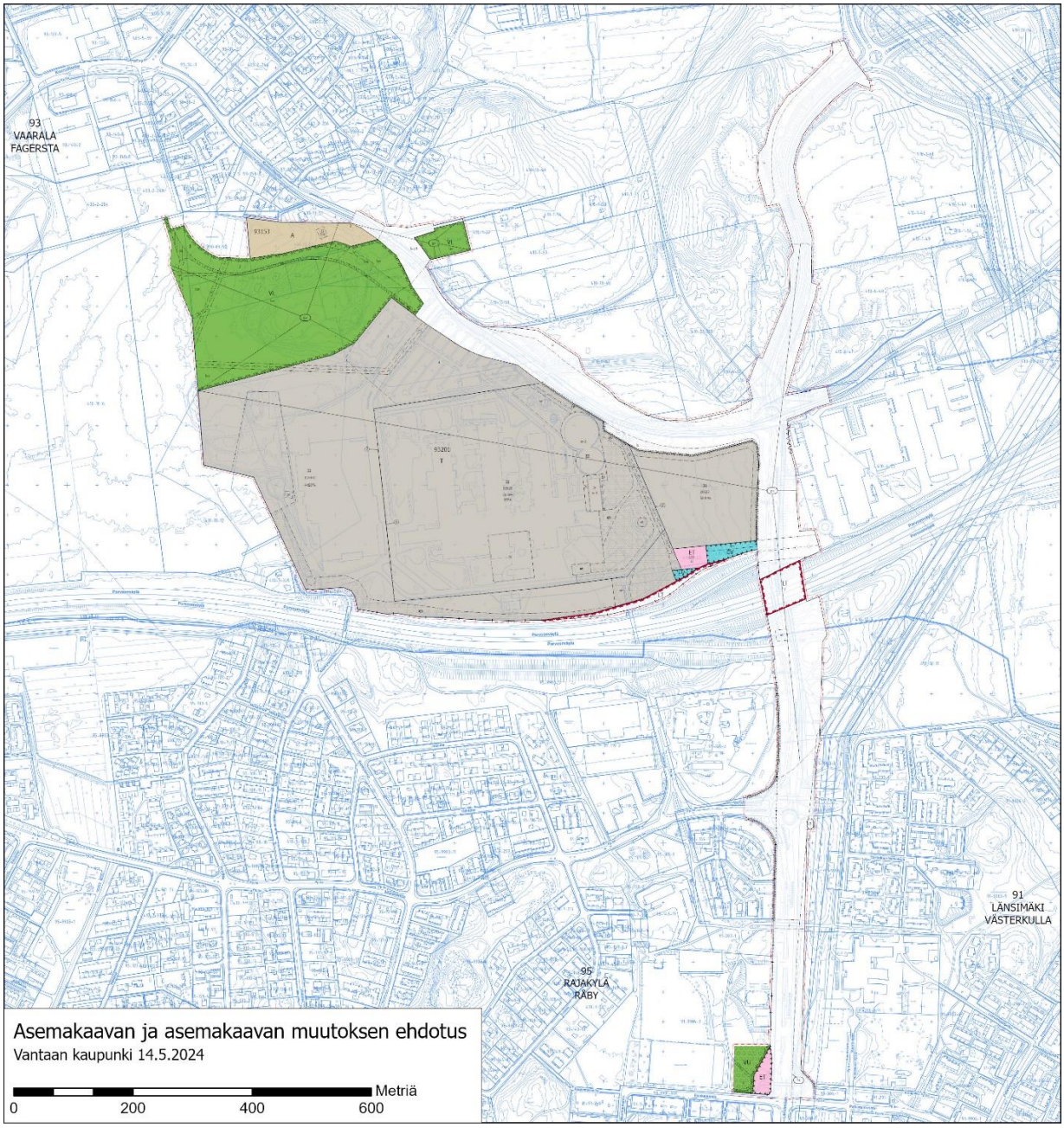

Kuva 157. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia. Rakennusoikeutta osoittavat tehokkuusluvut on kaavamuutoksessa muutettu kerrosneliöihin perustuviksi, jotta rakennusoikeudet pysyvät ennallaan tontin pinta-aloista riippumatta.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 56 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 836 k-m².

Virkistysalueita on yhteensä 7,57 ha. Virkistysalueiden pinta-ala kasvaa 3,98 ha.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita (T) kaavamuutosalueella on yhteensä 30,54 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 217 486 k-m². Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue pienenee yhteensä noin 5,28 ha.

Asuinrakennusten korttelialuetta (A) on yhteensä noin 0,9 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 200 k-m².

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä 15,96 ha. Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta noin 10 ha.

Erityisalueita on kaava-alueella 0,58 ha. Erityisalueiden pinta-ala pienenee voimassa olevasta kaavasta 0,42 ha.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, työmaavesien käsittelyyn, rakennusperinnön suojeluun, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu asuinrakennusten korttelialueesta (A) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueesta ja korttelialueesta (ET) urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta (VU), lähivirkistysalueesta (VL), suojaviheralueesta (EV), maantien alueesta (LT) sekä katualueista. Asemakaava-alueessa on mukana korttelialueita niiltä osin, kun katualuetta laajennetaan korttelialueelle.

4.3.1 Korttelialueet

A, asuinrakennusten korttelialue
Kaavamuutoksella laajennetaan korttelia nro 93153 ja sille osoitettua ohjeellista tonttia nro 9 voimassa olevan asemakaavan mukaiselle virkistysalueelle (VL). Tonttijako on esitetty ohjeellisena. Rakennusoikeus on 200 k-m2 ja kerrosluku on kaksi (II). Alue kuuluu pohjavesialueeseen. Korttelialueella on annettu määräykset pohjaveden suojelusta, melusuojauksesta, vihertehokkuudesta, autopaikkojen määrästä, kaupunkikuvasta, sekä aurinkopaneelien ja kasvikattojen asentamisesta.

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue
Osa korttelista 93201 on kaavoitettu katualueeksi ja osa korttelin pohjoisosasta on muutettu lähivirkistysalueeksi (VL). Korttelikohtainen tehokkuusluku on muutettu tonttikohtaiseksi rakennusoikeusluvuksi. Rakennusoikeus pysyy samana. Osalle Fazerintien puoleista rajaa on osoitettu ajoneuvoliittymäkieltomerkintä. Merkintä ei vaikuta nykyisiin liittymäjärjestelyihin. Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttori ja vierailukeskuksen ulkopuolella sijaitseva piha-alue on merkitty suojeltaviksi. Ohjeellisen rakennusalan merkinnät vesitornille (vt) ja öljysäiliölle (ös) on korvattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten merkinnällä (et). Tontin alueelle on osoitettu pohjavesialueen määräys (pv), jonka mukaan alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.

Korttelin pohjoisosassa ollut merkintä alueen osasta, jota ei saa aidata on poistettu. Kortteliin sijoittuville tonteille on annettu uudet korttelinumerot. Tontille 8 on osoitettu pima-alue. Pilaantuneet maat on selvitettävä ja tarvittaessa puhdistettava.

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue
Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen sijoittuu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue paineenkorotusasemaa varten.

ET, yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue
Porvoonväylän ja Länsimäentien risteyksen lähettyville, Fazerin tehdasalueen kupeeseen sijoittuu rakentamaton yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

4.3.2 Muut alueet

VL, Lähivirkistysalue

Kaava-alueen pohjoisosassa on Slåttmossenin ja Tammasuon lähivirkistysalueet. Alueet ovat osa maakunnallisesti merkittävää ekologista yhteyttä. Lähivirkistysalueille on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo) ekologisen yhteyden turvaamiseksi. Virkistysalueita yhdistää Fazerintien katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Slåttmossenin virkistysalueelle on osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa (jl), joka on varattu pikaraitiotielle. Lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena. VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Lisäksi Slåttmossenin alueelle on osoitettu yleinen jalankululle ja pyöräilylle varattu alueen osa (pp) ja ohjeelliset ulkoilureitit (ur).

VU, Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Kaava-alueen eteläosassa on osa Rajakylän liikuntapuistoon kuuluvaa urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta. Alue on kokonaisuudessaan alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy (s). Alueella kulkeva ohjeellista ulkoilureittiä (ur) on muutettu kulkemaan viereisen ET-alueen rajan mukaisesti.

LT, Maantien alue

Porvoonväylä on osoitettu maantien alueena. Maantien alueelle on osoitettu kadun ylitys. Porvoonväylää levennetään kaavaehdotuksella Länsimäentien länsipuolella, valtatien pohjoisreunalla.

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaehdotuksien tilavarausten 10.3.2023 ja 13.3.2024 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat alueelle. Fazerintien katualueelle on osoitettu katualueen ylittävä ekologinen yhteys (luo/1). Määräyksen mukaan alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia. Katualueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo), jonka puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena. Lisäksi Fazerintien katualueelle on osoitettu ohjeellisella istutettavan alueen merkinnällä katusuunnitelmaluonnosten mukaiset katuviheralueet. Porvoonväylän pohjoispuolella kulkee maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Porvoonväylän eteläpuolella on yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten. Fazerintien ja Länsimäentien pohjoisosan varrelle on osoitettu katualueen luiskia. Lisäksi Valion

kiinteistöllä sijaitsevalle työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste. Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

EV, suojaviheralue
Kiinteistöltä nro 92-410-4-39 on osoitettua ajoyhteys ET-korttelialueen kiinteistölle nro 92-410-4-23.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu pääosin valmiiksi rakennettuun ympäristöön ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hankkeella turvataan ekologisen käytävän säilyminen yhdyskuntarakenteen kehittämisestä huolimatta. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliömetriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliömetriä työpaikoille. Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m^2. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva
Asemakaavan ja asemakaavan muutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen sekä lähivirkistysalueen (VL) osalta, jonne on kaavassa osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa. Kaavassa on määrätty, että VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen

liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Lisäksi raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena. Kaavassa on annettu kaupunkikuvallinen määräys meluesteen toteuttamisesta. Lisäksi kaavalla suojellaan Fazerin vierailukeskuksen rakennukset sekä makeiskonttorirakennus, jolla suojataan kaupunkikuvallinen näkymä Fazerintieltä.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Raitiotien toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen niin paljon kuin mahdollista sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

Kuva 168. Raidealueen esimerkkitoteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatujen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Alustavissa katusuunnitelmaluonnoksissa on käytetty vaihtelevia pinnoitteita (erivärisiä betonikiviä ja luonnonkiveä), jotka elävöittävät alueen nykyistä kaupunkikuvaa. Katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen nykyistä katuvihreää joudutaan poistamaan rakentamisen alta. Poistuvaa kasvillisuutta kuitenkin kompensoidaan katualueen rakentamisessa. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* perusteella katualuetta levennetään Länsimäentiellä ja Fazerintiellä. Kaava-alueelle sijoittuu kaksi raitiotiepysäkkiä. Kaavamääräysten mukaan, mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto. Myös katualueelle rakennettavasta sähkönsyöttöasemasta (et) on annettu kaupunkikuvallinen määräys. Länsimäentien ja Rajakentäntien sekä Fazerintien ja Valion tehtaan risteykset muuttuvat liikennevalo-ohjatuiksi.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen mukainen katualueen levennys vaatii katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* perusteella merkittävää maanpinnanleikkausta

Länsimäentiellä tulevan varikon liittymän eteläpuolella. Fazerintiellä katualueen levennys vaatii merkittävää maanpinnan täyttöä ja leikkausta.

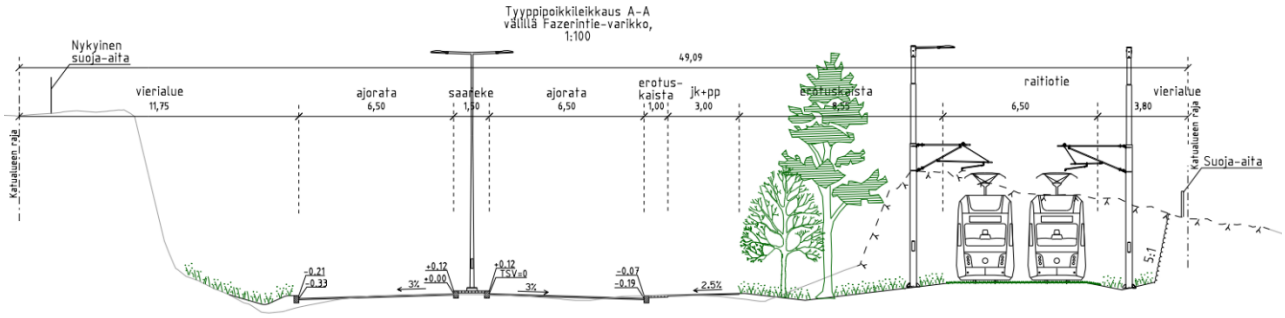

Kuva 179. Tyyppipoikkileikkaus Länsimäentiellä. (Afry, ehdotus 10.3.2024)

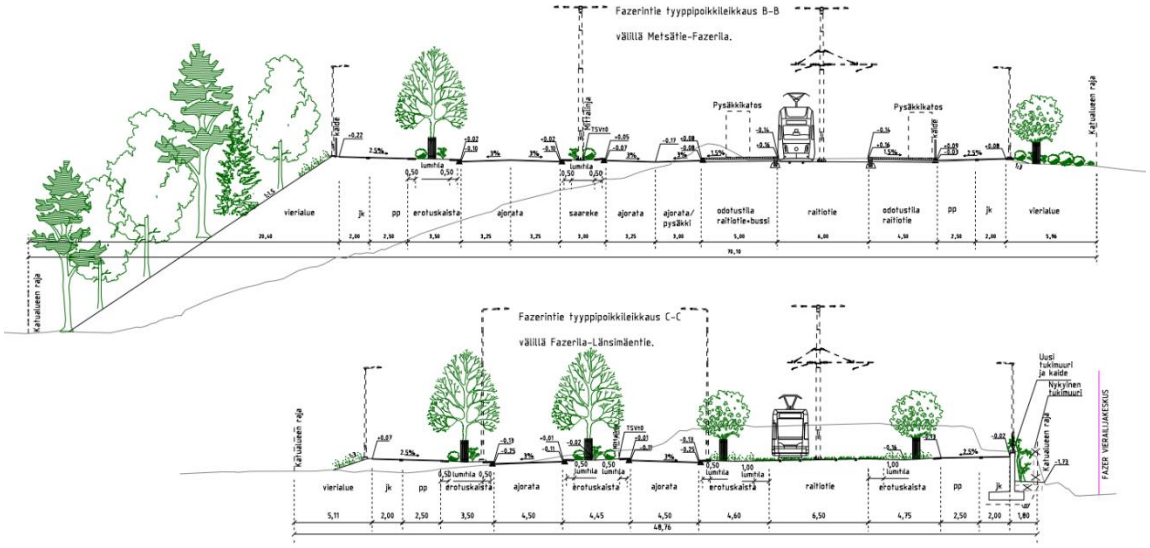

Kuva 180. Tyyppipoikkileikkaukset Fazerintiellä. (Afry, ehdotus 13.3.2024)

Kuva 41. Havainnekuva Rivieranraitiolta kuvattuna lännestä itään päin. (WSP Finland Oy.)

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikkareitin varrelle on arvioitu tulevan 60 000 uutta asukasta ja yli 30 000 työpaikkaa vuoteen 2050 mennessä. Arviot pohjautuvat ratikan kaavarunkoon.

Ratikan rakentaminen parantaa alueen saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset liittyvät HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston ja Vantaan ratikan aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin, joiden kustannukset kohdistuvat osin HSY:lle ja osin Vantaan kaupungille.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019.)*

Ratikan yleissuunnitelmassa ratikan kokonaiskustannusarvio oli noin 393 miljoonaa euroa *(Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset).* Laskelmia tuloista ja menoista on tarkennettu loppuvuodesta 2022 ja uudestaan helmi-maaliskuussa 2023.

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infran, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Ratikkareitin katujen rakentamisen kustannusarvioita lasketaan parhaillaan katusuunnitelmien pohjalta. Kun katusuunnitelmaehdotus kultakin kadulta valmistuu, siitä lasketaan kustannukset. Kustannukset vaihtelevat katujen mukaan. Joulukuussa 2022 saatiin laskettua ensimmäiset osuudet Kyytitiellä ja Hakunilantiellä.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä *(Newsec Advisory Finland Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022)* vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöveroverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2019 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 315 miljoona euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 337 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan +23 miljoona euroa 40 vuoden aikana. Arvio päivitetään ratikan hankesuunnitelmaan keväällä 2023.

Tämänhetkisen MAL-sopimuksen mukaan valtio maksaa 30 prosenttia Vantaan ratikan suunnittelukustannuksista. Jos ratikka päätetään rakentaa, on mahdollista, että valtio maksaa 30 prosenttia rakentamiskustannuksista.

Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Itäisen Vantaan saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavan toteuttaminen muuttaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta osaksi Slåttmossenin lähivirkistysaluetta sekä kaavassa muodostetaan uusi Tammasuon lähivirkistysalue. Kaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi. Muutoksella on suuri merkitys virkistysalueiden saavutettavuuteen, jatkuvuuteen ja ekologisen yhteyden turvaamiseen.

Viheralueiden jatkuvuus Fazerintien kummallakin puolella on huomioitu kaavassa. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavassa on merkitty ulkoilureittejä

ja hiihtoladut on huomioitu. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kulttuuriperintö

Kaava-alueelta korttelin 93201 rakennukset on inventoitu (*Fazerin leipomo- ja voimalarakennuksen rakennushistoriaselvitys, Ramboll Finland Oy 5.4.2023, sekä Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvitys, Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, 2015*). Vuonna 2023 tehdyn selvityksen perusteella leipomorakennuksen alkuperäinen ilme ja rakenne on muuttunut niin, ettei sille nähdä suojeluperusteita. Voimalarakennuksella on enemmän historiallisia arvoja, mutta koska se on maisemallisesti syrjässä ja kunnostustöissä tultaisiin luultavasti menettämään alkuperäisyysarvoja, ei voimalalaitokselle nähdä suojeluperusteita.

Vuoden 2015 Fazerilan Makeiskonttorin ja konsernikonttorin rakennusselvityksessä (Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy) on todettu, että tehdaskokonaisuuden arvot keskittyvät etenkin Kurt Simbergin suunnittelemaan makeiskonttoriin. Rakennuksen osaa on peruskorjattu vuonna 2016, jolloin rakennuksen osaan on kohdistunut paljon muutoksia. Muutokset on kuitenkin huomioitu alkuperäinen arkkitehtuuri ja tehtaan alkuperäinen arkkitehtuuri on vielä hyvin havaittavissa rakennuksen osassa. Koska rakennuksella on suuri historiallinen merkitys alueelle, on asemakaavassa osoitettu suojelumerkintä makeiskonttorin osalle. Rakennuksen julkisivuja on hoidettava ja kunnostettava ottaen huomioon rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri. Rakennuksen sisätiloissa sijaitsee historiallisesti arvokkaita elementtejä, jotka on säilytettävä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Fazerin vierailu- ja kokouskeskus (Fazer Experience) pihapiireineen on tuonut positiivista kerroksisuutta tehdaskokonaisuuteen. Vierailukeskus on arkkitehtonisesti merkittävä 2010-luvun rakennus, joka on palkittu niin teknisten ratkaisujensa kuin arkkitehtuurinsa ansioista. Vierailukeskuksen rakennusta ympäröivä pihapiiri, jossa kasvaa Fazerin tuotteiden kotimaisia raaka-aineita, kuuluu oleellisesti kokonaisuuteen. Pihasuunnitelman on tehnyt maisema-arkkitehti Yrjö Ala-Heikkilä Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä. Suunnitelma perustuu neljään ympyrään, joissa on piknikpuisto, hedelmäpuisto, viljapelto ja tropiikki. Kolme ympyröistä sijoittuu vierailukeskuksen ulkopuolelle ja yksi sisälle. Vierailukeskuksen rakennuksille ja sen pihapiirille on osoitettu suojelumerkintä, vaikka rakennelmat ovat vielä iältään nuoria. Määräys koskee Fazerilan vierailukeskuksen kokonaisuutta, johon kuuluu vierailukeskuksen sisätilat, julkisivu sekä sen ulkopuolella sijaitseva piha-alue. Kokonaisuuden kunnostus- ja muutostöissä on huomioitava kokonaisuuden alkuperäinen idea, joka rakentuu neljän teemallisen kokonaisuuden ympyröinä. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

<u>Autoliikenne</u>

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ja raitiotien mahdollinen toteuttaminen

vaikuttaa ajojärjestelyihin Länsimäentiellä ja Fazerintiellä. Raitiotie on suunniteltu kulkemaa ajoneuvoliikenteestä erotettuna omalla kaistallaan.

Ajoliittymiin esitetään lisäksi seuraavat muutokset. Korttelin 93201 tonteille 8 ja 9 osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto Fazerintien ja Länsimäentien puoleisille rajoille. Ajo tontille 9 tapahtuu Länsimäentien kautta. Tontilla 8 ajoneuvoliittymäkielto osoitetaan koko Fazerintien alueelle ja ajo tontille tapahtuu korttelin 93201 tontin 7 kautta.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Joukkoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Fazerilan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Fazerintiellä sekä Rajakylän raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Vartiotien liittymän pohjoispuolella. Arvioitu matka-aika Fazerilan raitiotiepysäkiltä lentokentälle on 45 min, Tikkurilan asemalle 18 min ja Mellunmäen metroasemalle 6 min. Rajakylän pysäkiltä matka-ajat ovat lentokentälle 47 min, Tikkurilan asemalle 20 min ja Mellunmäen metroasemalle 3 min.

Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkueliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. (Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (18.6.2018) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019).* Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella *(WSP Finland Oy, 2020),* jossa Fazerintien eteläpuolelle ja Länsimäentien länsipuolelle on määritelty pääpyöräilyreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

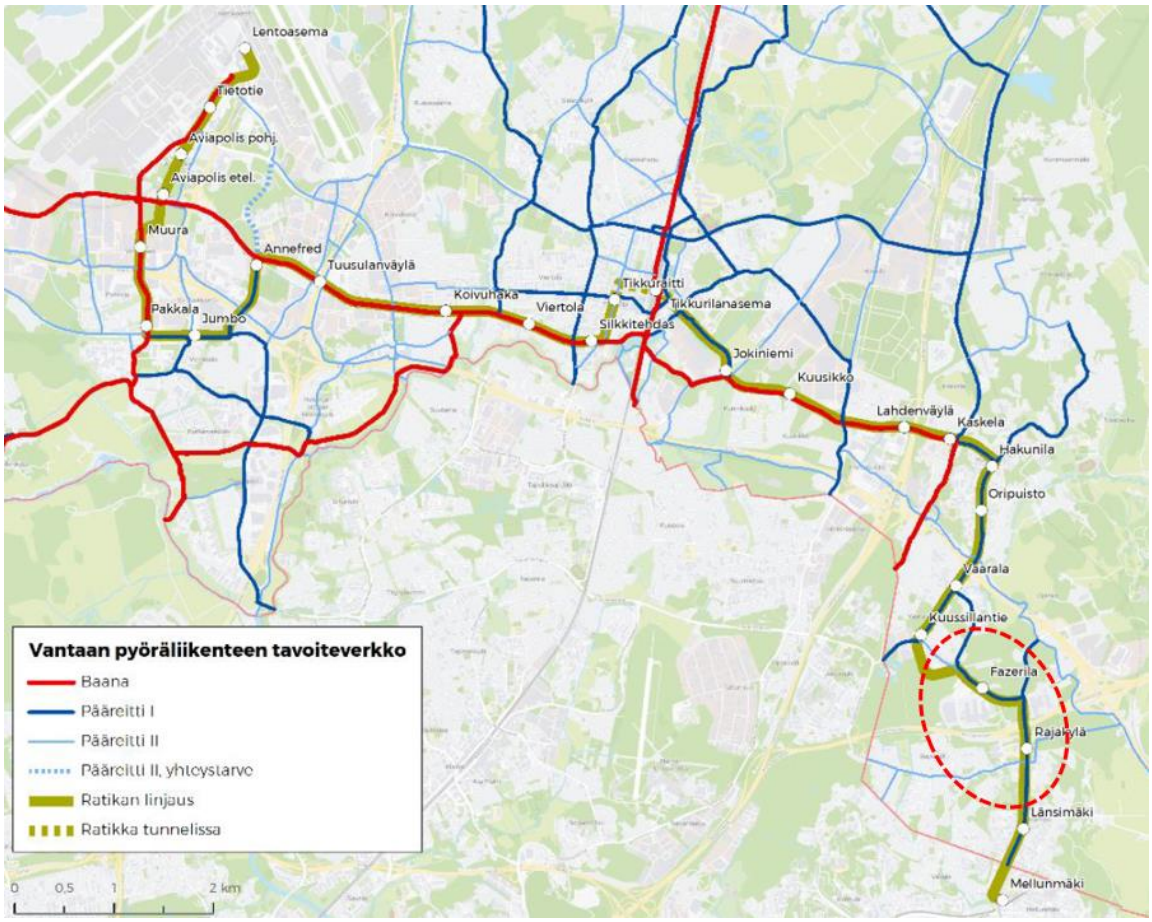

Kuva 42. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on ympyröity punaisella katkoviivalla.

Katusuunnitelmaehdotuksien *(AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024)* mukaan Rivieranraition eteläpuolella on kevyen liikenteen väylä. Fazerintiellä on molemmin puolin kevyen liikenteen väylät. Fazerintien pohjoispuolella ja Fazerintien itäosassa jalankulku- ja pyörätie on toisistaan eroteltu. Länsimäentielle Fazerintien pohjoispuolella on molemmin puolin kevyen liikenteen väylät. Tien länsipuolella jalankulku- ja pyörätie on toisistaan erotettu. Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella kulkee eroteltu jalankulku- ja pyörätie tien molemmin puolin. Fazerilan raitiotiepysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 20 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue, Rajakylän pysäkin yhteyteen on esitetty kaupunkipyöräasema, pyöräpysäköinti 15 polkupyörälle sekä sähköpotkulautojen pysäköintialue.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueelle ei ole tulossa HSY:n Långmossenin vesihuoltoverkoston lisäksi uusia vesihuoltolinjoja. Nykyiset kaava-alueen toiminnot voivat liittyä nykyiseen vesihuoltoverkostoon.

Hulevedet

Kaavamuutosalueen puhtaat kattovedet ja pintavedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Länsimäentien katualueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäreillä avo-ojiin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kaavamuutosalueen tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 *(Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Kuussillanniityssä paaluvälillä 16000–16500 mitoittavana melulähteenä on liikennemelu Kuussillantieltä sekä tulevalta ratikan raitiotieltä. Raitiovaunun melu muuttaa alueen melutilannetta, koska Tilustie on vähän liikennöity eikä Hopeatiellä ole nykyisellään juurikaan liikennettä. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 59 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 71 dB.

Fazerintiellä paaluvälillä 16500–17100 Metsätie-Länsimäentie on ainoastaan teollisuus- ja toimistorakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17100–17500 Fazerintie-Porvoonväylä sijaitsee asemakaavoittamaton asuinrakennus paalun 17200 kohdalla. Muuten alue on rakentamatonta tai teollisuuskäytössä. Nykytilanteessa koko alueella on voimakas tieliikennemelu 55–65 dB eli ohjearvot ylittyvät. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 67 dB. Ohjearvot oleskelualueilla ylittyvät. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 65 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 74 dB. Raitiovaunun 55 dB meluvyöhyke leviää 100 metrin etäisyydelle radasta, mutta asuinrakennuksen oleskelualueelle jää ohjearvon alittava alue. Hanke aiheuttaa meluntorjuntatarpeen sisämelutasojen takia. Sisämelutason ohjearvot 35 ja 30 dB ylittyvät, kun rakenteiden oletetaan olevan tavanomaisia ja julkisivun äänitasoeron olevan siten 30 dB. Julkisivujen suojaksi esitetään 1,4 m korkeaa (maan pinnassa) ja noin 40 metriä pitkää melukaidetta paalulla 17150. Suunnitellulla meluesteellä sisämelun ohjearvot eivät ylity.

Länsimäentiellä paaluvälillä 17500–18300 Porvoonväylä-Rajakentäntie nykytilanteessa melun ohjearvot eivät ylity oleskelualueilla, lukuun ottamatta osaa Rajakylän koulun oleskelualueesta. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 65 dB. Raitiovaunun melu ei ylitä päiväajan ohjearvoa 55 dB lähimpien asuinrakennusten pihoilla tai koulujen pihoilla. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 57 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 72 dB. Sisämelun keskiäänitason ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitason tavoitearvo 45 dB toteutuvat, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB tai kaavassa 001455 Rajakylä annetut suuremmat äänitasoerovaatimukset.

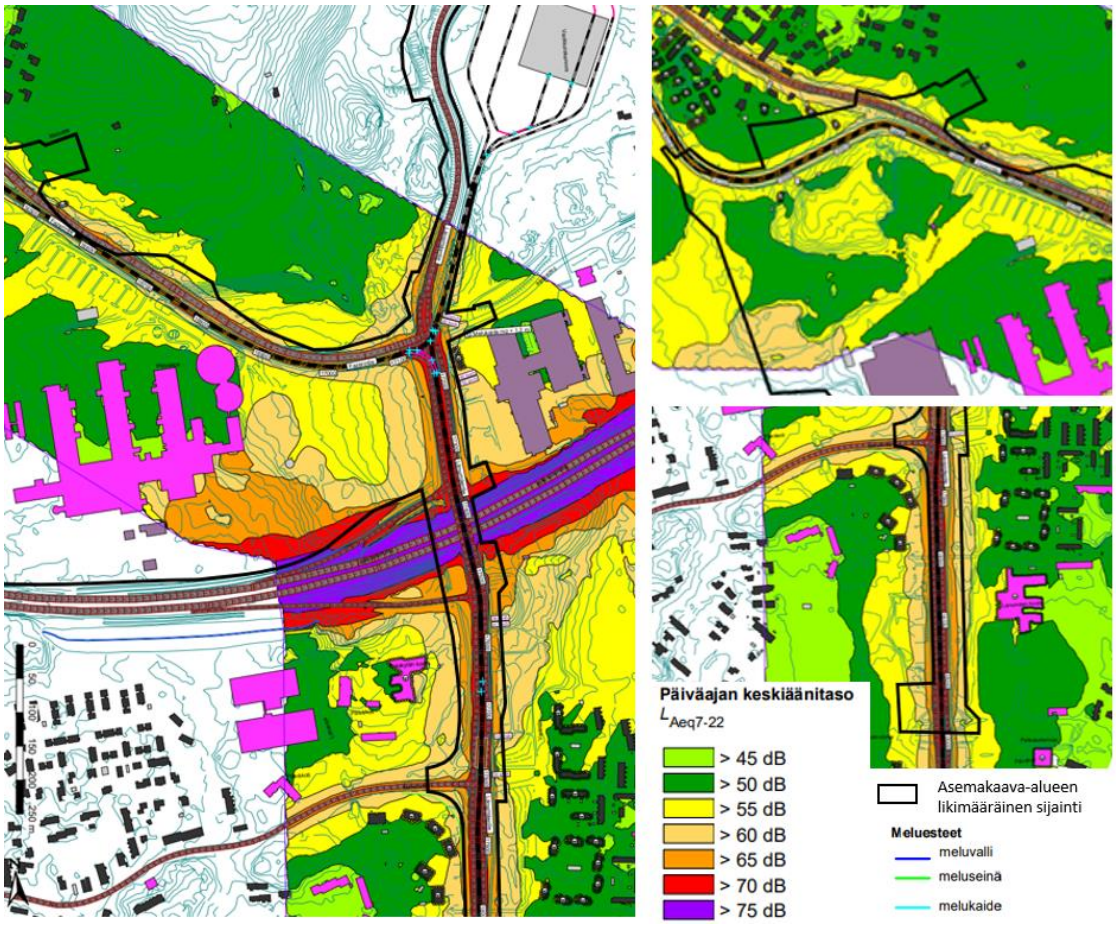

Kuvat 43–45. Otteet tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta kaava-alueella (Sitowise Oy 31.1.2023).

Tärinä ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluselvityksen *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023*) mukaan Rivieranraition, Fazerintien ja Länsimäentien varrella raitiovaunuliikenteen aiheuttamien runkomeluvyöhykkeiden arvioidaan sijoittuvan katualueille tai niiden välittömään läheisyyteen. Arvioinnin perusteella raitiotielinjauksen eteläpään osuudella (paaluväli 16900 – 19800) yksi asuinrakennus sijoittuu raitiovaunuliikenteen aiheuttamalle >35 dB runkomelualueelle.

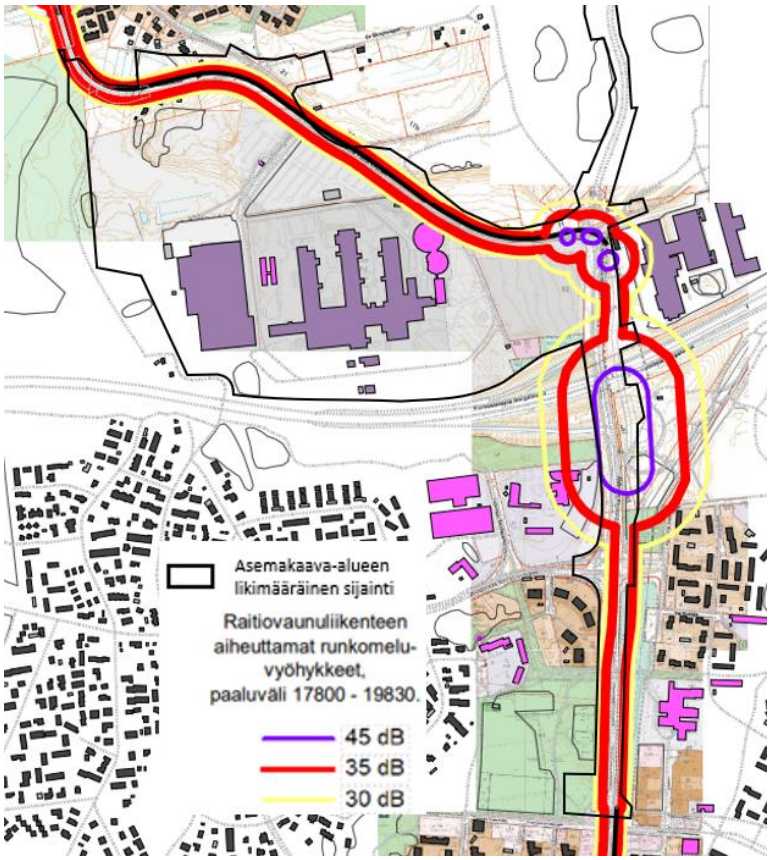

Kuva 46. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaralan eteläosassa ja Länsimäen pohjoisosissa, paaluväli 16000–18300 (Tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Värähtely-luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet *Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää*	≤ 0,10
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet *Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää*	≤ 0,15
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa *Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,30
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla *Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,60

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{prm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttisalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

*Kuva 47. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 18.1.2023).*

Ilmanlaatu

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Kaava-alueen asuinrakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla määrätään koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien asentamisesta. Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta laaditun PIMA-riskien selvityksen (Golder Associates Oy 2020) mukaisesti suunnittelualueella sijaitsee yksi PIMA-kohde Fazerin kiinteistöllä. Kohteelle on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentaminen saattaa aiheuttaa pohjaveden hetkellistä samentumista. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan tai Kuussillanojaan aiheudu kiintoainespäästöjä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Fazerin teollisuusalueen pohjoisosaan sekä Fazerintie-Metsätie-risteyksen viereiselle alueelle kaavoitetaan uutta virkistysaluetta ja lähivirkistysalueille osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueenosat, joilla turvataan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon sekä alueen luontoarvoja. Samalla turvataan virkistysalueiden saavutettavuus. Kaavaehdotuksen luo-alueilla puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.

Joukkoliikenteelle varattu alueenosa (jl) sekä kevyenliikenteen yhteyksiä on osoitettu kaavaehdotuksessa Slåttmossenin virkistysalueelle. jl-alue on varattu pikaraitiotielle. Kaavassa on määrätty, että lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena. VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.

Aivan kaava-alueen länsiosassa joukkoliikenteelle varatun alueen osan ja kevyenliikenteen väylän toteutuminen tulee kaventamaan itärajaltaan luontoselvityksen (Faunatica 2022) yhteydessä määriteltyä lahokaviosammalen esiintymisaluetta ja luontotyyppialuetta no. 24. Vaikutukset kohdistuvat näiden luontoalueiden raja-alueelle ja vaikutukset ovat siten vähäiset. Asemakaava ei merkittävästi heikennä kyseisten luontotyyppialueiden arvoa tai elinvoimaisuutta.

Kaava-alueen länsiosa määriteltiin Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelmassa (Ramboll 2022) liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi. Katualueen levennys ja joukkoliikenteelle varatun alueen osa sekä kevyen liikenteen väylä tulee kaventamaan tätä soveltuvan elinympäristön aluetta sen itäosista. Kaava-alueelta ei kuitenkaan ole havaittu liito-oravia vuosien 2020–2021 aikana suoritettujen maastotutkimusten aikana. Hopeatien varrelta tunnistettiin drone-kuvista mahdollisia kolopuita, mutta tarkemmissa maastotutkimuksissa ne määriteltiin liito-oraville soveltumattomiksi.

Kaavassa on määrätty asuinrakennusten korttelialueelle 0,9 vihertehokkuus.

Asemakaavamuutoksella muutetaan osa Vartiopuistoa katualueeksi. Muutos kaventaa Vartiopuistossa sijaitsevaa koira-aitausta.

Vantaan ratikka on suunniteltu kulkemaan pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Katusuunnitelmaehdotuksissa (AFRY 10.3.2023 ja 13.3.2024) katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Puu- ja pensasistutuksia on katusuunnitelmaehdotuksissa pyritty lisäämään katualueelle niin paljon kuin mahdollista, ottaen huomioon olemassa oleva tila ja näkemäalueet.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista sekä leikkauksista maa- tai kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueella huomioidaan vettä läpäisevän ja läpäisemätön pinnan muutokset verrattuna nykytilaan. Muutokset alueen pinta- ja pohjavesiin ehkäistään hulevesien hallintaratkaisuilla.

Pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus. Tilustien ympäristön pohjavedessä havaitut haitta-aineet voivat hetkellisesti kulkeutua kohti kaava-aluetta virtaussuunnan muuttuessa. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä hulevesien viivytysrakenteissa. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaavassa annettaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Määräyksillä suojellaan pohjaveden laatua ja määrää alueella. Pohjavesialueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä. Puhtaat kattovedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä, pysäköintialueella sekä ajoneuvojen huoltopihoilla. Ajoneuvojen pysäköintialueiden sekä huoltopihojen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma. T-korttelialueilla on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta.

Lisäksi kaavassa on määrätty, että suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Kuussillanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi, jolla turvataan Slåttmossenin metsäisen alueen säilyttäminen sekä ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Muutoksen myötä puuston säilyminen alueella turvataan. Lisäksi asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020*). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO_2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO_2-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO_2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja tärinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Fazerintien itäpuolelle Metsätien eteläpuolelle osoitettu uusi virkistysalue nimetään Tammasuoksi. Fazerin teollisuus- ja varastorakennusten korttelin pohjoispuolelle osoitetaan uutta virkistysaluetta, joka nimetään Slåttmosseniksi. Lisäksi kaavassa osoitetaan kaksi katualuetta, Fazerintie ja Länsimäentie.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2023. Kaupunginvaltuusto teki 22.5.2023 koko ratikkahanketta koskevan myönteisen investointipäätöksen. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuu arviolta v. 2024–2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Anna Sarikaya	asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti)
	Tea Taponen	asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen)
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Leena Kaunismäki	kaavatekninen koordinaattori
Vantaan ratikka:	Tiina Hulkko	Hankejohtaja (15.9.2023 asti)
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö (16.9.2023 alkaen)
	Petra Linnasaari	suunnitteluinsinööri
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultit:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö
	Helena Muukkonen	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä toukokuuta 2024

Mari Jaakonaho
aluearkkitehti

Tea Taponen
asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	02.05.2024
Kaavan nimi	931400 Eteläinen Vaarala & pohjoinen Länsimäki		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092931400
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	55,5512	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	7,9432
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	47,6080

Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**	
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**55,5512**	**100,0**	**217836**	**0,39**	**7,9432**	**0**
A yhteensä	0,8982	1,6	200	0,02	0,1150	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	55,0	217486	0,71	-5,2760	0
V yhteensä	7,5668	13,6	0		3,9774	0
R yhteensä						
L yhteensä	15,9613	28,7	0		9,5453	0
E yhteensä	0,5849	1,1	150	0,03	-0,4185	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**2**	**4080**	**2**	**4080**

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**55,5512**	**100,5**	**217836**	**0,39**	**7,9432**	**0**
A yhteensä	0,8982	1,6	200	0,02	0,1150	0
A	0,8982	100,0	200	0,02	0,1150	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	30,5400	55,0	217486	0,71	-5,2760	0
T-2	0,0000		0		-35,8157	-217486
T	30,5400	100,0	217486	0,71	30,5397	217486
V yhteensä	7,5668	13,6	0		3,9774	0
VL	7,2399	95,7	0		4,0652	0
VU	0,3269	4,3	0		-0,0878	0
R yhteensä						
L yhteensä	15,9613	28,7	0		9,5453	0
LR3	0,0000		0		-0,9652	0
Kadut	15,2490	95,5	0		9,9879	0
LT	0,7123	4,5	0		0,5226	0
E yhteensä	0,5849	1,1	150	0,03	-0,4185	0
ET	0,3473	59,4	150	0,04	0,1673	0
EV	0,2376	40,6	0		-0,5858	0
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**2**	**4080**	**2**	**4080**
Asemakaava	2	4080	2	4080
Ei-asemakaava				

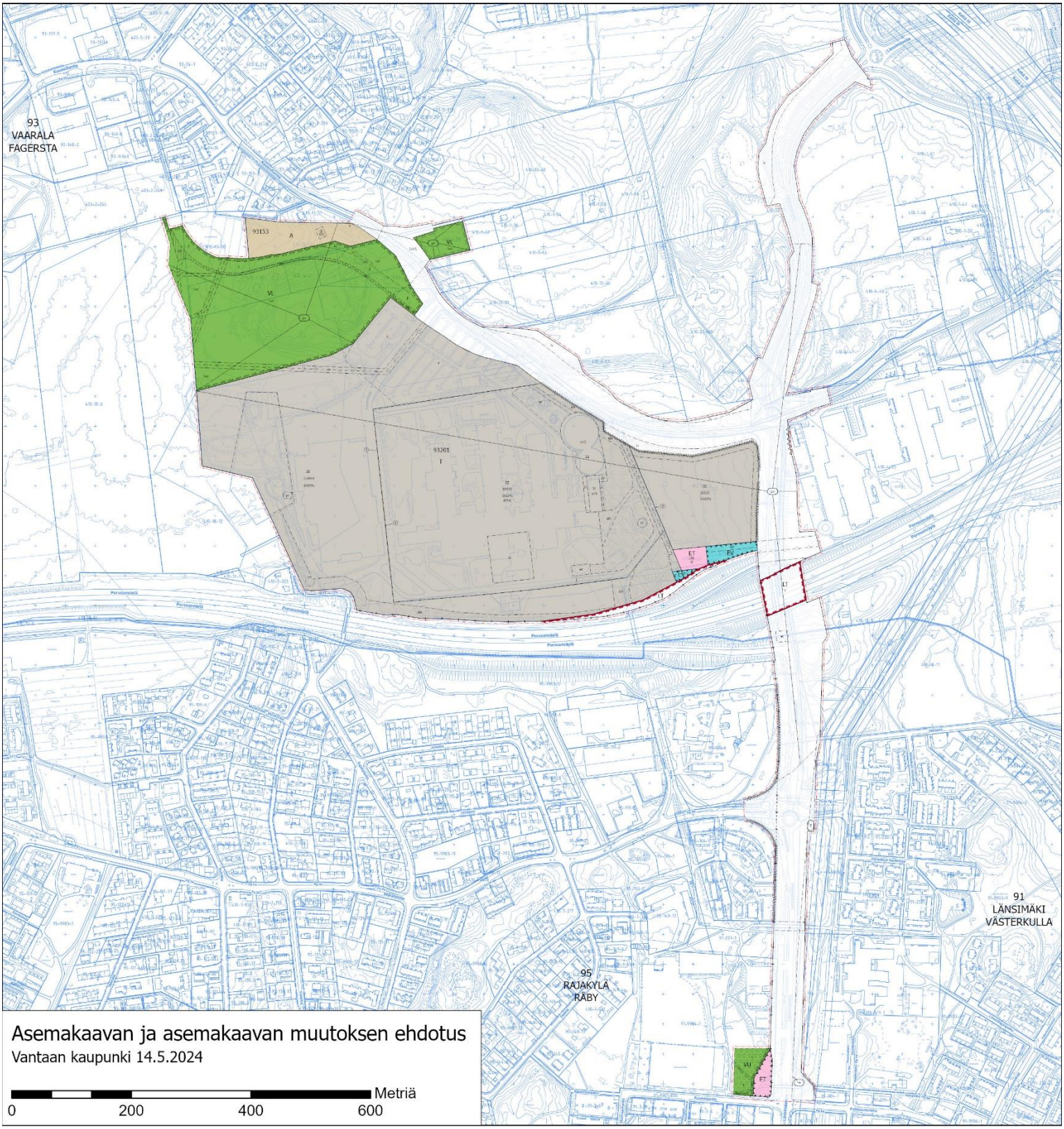
93
VAARALA
FAGERSTA
93153
A
VL
93201
I
ET
LT
Porvoonväylä
91
LÄNSIMÄKI
VÄSTERKULLA
95
RAJAKYLÄ
RÅBY
VU
Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ehdotus
Vantaan kaupunki 14.5.2024
Metriä
0
200
400
600

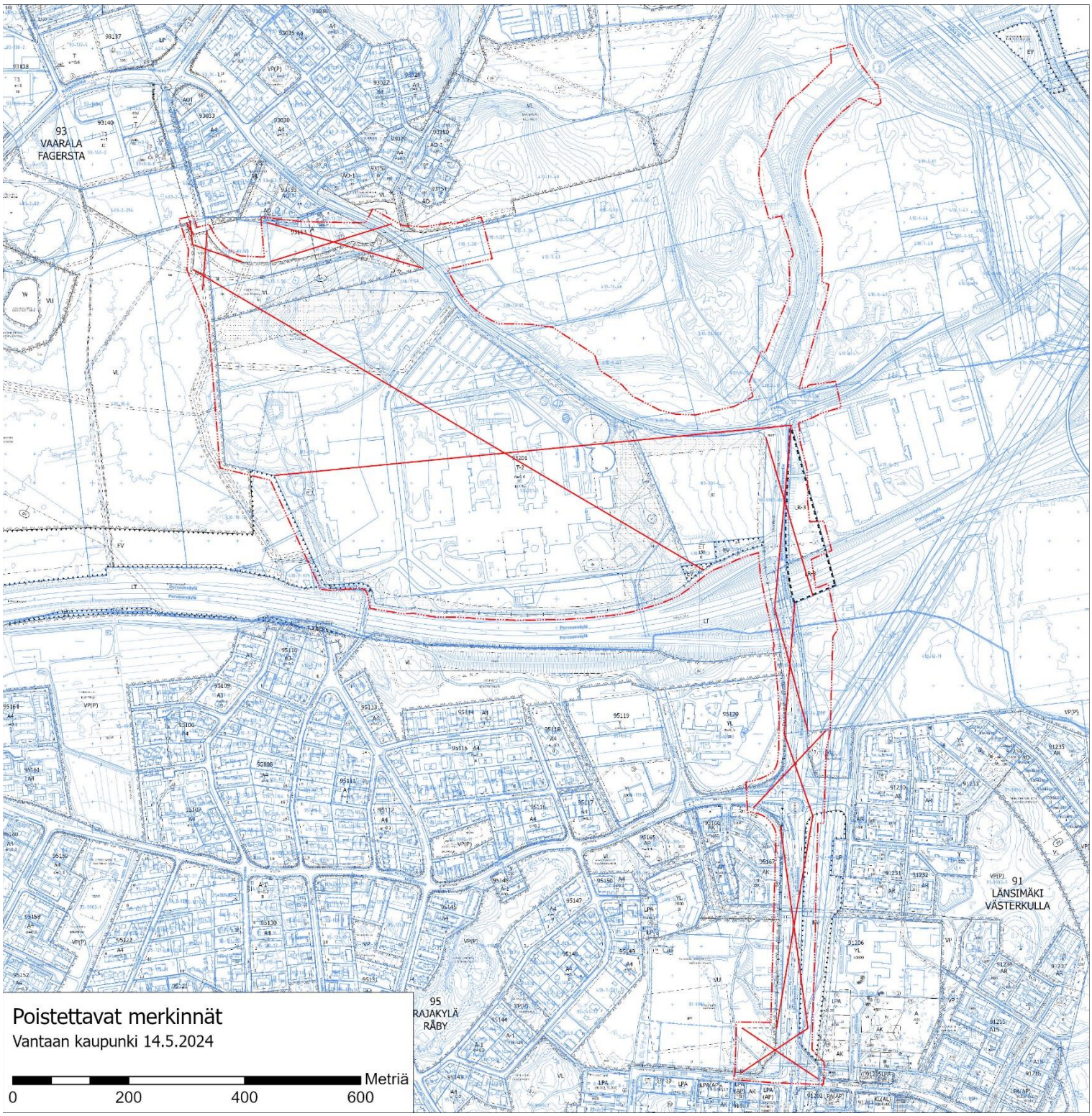
93
VAARALA
FAGERSTA
91
LÄNSIMÄKI
VÄSTERKULLA
95
RAJAKYLÄ
RÅBY
Poistettavat merkinnät
Vantaan kaupunki 14.5.2024
Metriä
0
200
400
600

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

931400

Päiväys
Datum

14.5.2024

Vantaan kaupunki

Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki

Vanda stad

Vandaspåran: Södra Fagersta och norra Västerkulla

Asemakaava
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katualue.
Kaupunginosa 93, VAARALA
Katu- ja virkistysalueet.

Detaljplan
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatuområde.
Stadsdel 93, FAGERSTA
Gatu- och rekreationsområden.

Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 91, LÄNSIMÄKI
Katu- ja liikennealueet.
Kaupunginosa 93, VAARALA
Kortteli 93201 ja osa korttelia 93153 sekä katu,- liikenne,- erityis- ja virkistysalueet.
Kaupunginosa 95, RAJAKYLÄ
Katu-, virkistys- ja erityisalueet.

Ändring av detaljplanen
Stadsdel 91, VÄSTERKULLA
Gatu- och trafikområden.
Stadsdel 93, FAGERSTA
Kvarteret 93201 och del av kvarteret 93153 samt gatu,- trafik,- special- och rekreationsområden.
Stadsdel 95, RÅBY
Gatu-, rekreations- och specialområden.

Tonttijaon muutos
Kortteli 93201.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteret 93201.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
A	**Asuinrakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för bostadshus.**
	Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta.	På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön.
	Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.	På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrådsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet.
	Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.	Värmeoljetankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras.
	Rakennuksiin ei saa rakentaa kellarikerrosta.	Källare får inte byggas i byggnader.
	Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB.
	Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.	På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid.
	Rakennuslupahakemuksen yhteydessä on esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.	I samband med bygglovsansökan skall företes en utredning över hur buller-, stombuller-, och vibrationsutredning från spårtrafiken beaktas och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.
	Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.
	Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.	Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.

	Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.	Byggandet ska utföras, på så vis att det inte sker några skadliga förändringar i grundvattennivån.
	Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.	Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter.
	Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.	Vattentät beläggning får endast användas på uppfart och på parkeringsområden.
	Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.	Dagvattnet från personbilarnas parkeringsområde ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet.
	Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.	Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.
	Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m².	Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy.
	Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.	Byggnaderna bör förses med öppen takfot.
	Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.	Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.
	Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja kasvikattoja.	På byggnadernas tak får placeras solpaneler och växttak.
	Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
T	**Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja.	På kvartersområdet får också byggas affärs- och kontorsutrymmen.
	Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.	Inom kvartersområdet får byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder.
	Vähittäiskaupan myymälätilan enimmäiskoko saa olla 500 m² kerrosalaa.	Maximivåningsytan för affärsutrymme för minuthandel får vara 500 m² våningsyta.
	Rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaderna ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät:	Minimiantalet bilplatser:
	Korttelialueet 1 ap/200 k-m²	Kvartersområden 1 bp/200 m²-vy
	Rakennuslautakunta voi myöntää lykkäystä autopaikkojen rakentamisvelvollisuudesta viideksi vuodeksi kerrallaan.	Byggnadsnämnden kan efter bilplatsbehovet ge uppskov med skylgigheten att bygga bilplatser fem år per gång.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
VU	**Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.**	**Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.**
LT	**Maantien alue.**	**Område för landsväg.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue.**	**Kvartersområde för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
ET	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning.**
EV	**Suojaviheralue.**	**Skyddsgrönområde.**
	Kaupunginosan raja.	**Stadsdelsgräns.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
3	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
6	**Ohjeellisen tontin numero.**	**Nummer på den riktgivande tomten.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**

93	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAAR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
93201	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
FAZERINTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
20525	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
jl	**Joukkoliikenteelle varattu alueen osa.** Alue on varattu pikaraitiotielle. Lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena.	**Del av område reserverad för kollektivtrafik.** Området är reserverat för en snabb spårvagnsväg. I området för närrekreation ska spårområdet ha gräsyta.
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.
	VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.	På VL området ska ofrånkomliga skärningar och terasseringar i samband med byggandet av kollektivtratikområdet göras så att växtlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs.
a	**Ohjeellinen auton säilytyspaikan rakennusala.**	**Riktgivande byggnadsyta för förvaringsplats för bil.**
et	**Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
et	**Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
	Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.	Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Ohjeellinen istutettava alueen osa.	**Riktgivande del av område som ska planteras.**
s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
	Katu.	**Gata.**
	luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.	luo/1: Ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla vägkanten skogig. På andra än vägbanan, bör föredras växtlighet, naturliga material och gräsarmering.
	Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.	Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak.
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de tillåtna högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före den 31.12.2021.
pp	**Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.**	**För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**

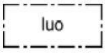

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena.

/1 Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston ja Tammasuon virkistysalueille on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.

Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen.

/1 Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slåttmossens rekreationsområde till Källparkens och Märakärrets rekreationsområdena ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.

Ohjeellinen avo-oja.

Riktgivande öppet dike.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

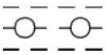

Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

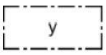

Ylitys.

Övergång.

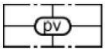

Tärkeä pohjavesialue.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.

Puhtaat kattovedet voidaan imeyttää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.

Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä, pysäköintialueilla sekä ajoneuvojen huoltopihoilla.

Ajoneuvojen pysäköintialueiden sekä huoltopihojen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma. T-korttelialueilla on rakennuslupahakemuksen yhteydessä lisäksi esitettävä suunnitelma sammutusvesien hallinnasta.

Viktigt grundvattensområde.

Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller kvantitet. Konstruktion, dränering, dagvattenhandering och grävning bör utföras så att det inte sker förändringar i grundvattenkvaliteten eller permatenta förändringar i grundvattennivån. Kemikalier eller sprängämnen som medför risk för grundvattnet får inte hanteras i området.

Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter.

Vattentät beläggning får endast användas på uppfart, parkeringsområden och på fordonsservicegårdar.

Dagvattnet från bilarnas parkeringsområden samt fordonsservicegårdarna ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet.

Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan. I T-kvartersområden ska även en plan för släckvattenhantering presenteras i samband med bygglovsansökan.

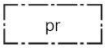

Rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen.

Byggnadsyta där pumpverk får placeras.

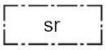

Suojeltava rakennus.

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa.

sr/1: Määräys koskee Makeiskonttorin osaa rakennuksesta. Rakennuksen julkisivuihin kohdistuvissa korjaus- ja muutostöissä on huomioitava rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri sekä 2016 vuoden muutostöiden jälkeinen tilanne. Korjaus- ja muutostyöt on suunniteltava siten, että historiallisesti kerroksisen rakennuksen ominaisluonne ja rakennuksessa todetut arvot eivät korjaustöissä vaarannu. Rakennuksen sisätiloista suojellaan alkuperäinen pääporraskäytävä ja siihen liittyvä ensimmäisen kerroksen aulatila.

Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

sr/2: Määräys koskee Fazerilan vierailu- ja kokouskeskuksen kokonaisuutta. Rakennuksesta suojellaan julkisivut ja katot. Rakennuksen ulkotiloista sisään jatkuvat kattomateriaalit suojellaan. Sisätiloissa suojellaan kantavien teräspilarirakenteiden muodostamat kaarevalinjaisten huonetilojen massoittelu (Visitor centerin puolella 5 kokonaisuutta: viherhuone, kahvila/keittiö, monitoimitila, henkilökunta-/varastotila sekä info- ja wc-tila. Meeting centerin puolella 2 kokonaisuutta: showroom ja kabinet).

Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus-, muutos-, ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Byggnad som skall skyddas.

Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande byggnad som inte får rivas.

sr/1: Bestämmelsen gäller Godiskontorens del av byggnaden. Vid renoverings- och förändringsarbeten som gäller byggnadens fasader ska det tas hänsyn till byggnadens ursprungliga arkitektur och situationen efter förändringarna som gjordes år 2016. Reparations- och förändringsarbetena ska planeras på ett sådant sätt att den historiska byggnadens karaktär och de värden som finns i byggnaden inte äventyras under reparationsarbetet. I byggnadens interiör skyddas det ursprungliga huvudtrapphuset och den tillhörande lobbyn på första våningen.

I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.

sr/2: Bestämmelsen gäller Fazerila-besökscenter som helhet. Byggnadens fasader och tak skyddas. Takmaterialen som fortsätter in från utsidan av byggnaden skyddas. I interiören skyddas sammanfogningen av krökta rumsutrymmen som formas av bärande stålpelarkonstruktioner (5 helheter i besökscentret: växtrum, cafeteria/kök, allaktivitets utrymme, personal/ förvaringsutrymme och information- och toalettutrymme. 2 helheter i mötescentret: showroom och kabinet).

I byggnaden får inga sådana reparationer, förändringar eller ytterligare byggnadsarbeten utföras som äventyrar bevarandet av ovan nämnda värden. Utlåtande från den lokala museimyndigheten bör höras för reparation, ändring och ytterligare byggnadsåtgärder.

sp

Suojeltava pihapiiri.

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä alueen osa, jota ei saa purkaa.

Pihaa tulee hoitaa alkuperäisen pihasuunnitelman luonteen mukaisesti. Pihaan kohdistuvista muutostöistä tulee kuulla paikallista museoviranomaista.

Gårdsplan som skall skyddas.

Historiskt, byggnadshistoriskt och regionalt sett betydande del av område som inte får rivas.

Gården ska underhållas enligt den ursprungliga gårdsplanens karaktär. Den lokala museimyndigheten bör höras om förändringar av gården.

pima

Alueen osa, jonka maaperä on saastunut.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Del av område vars mark är förorenad.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

lu

Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.

Del av område där gatusluttning får placeras.

Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin.

Meluesteet tulee suunnitella ja toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi.

Området skall förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.

Bullerskydden ska planeras och byggas så att de håller en hög nivå stadsbildsmässigt.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kormuniitynojaan tai Kuussillanojaan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kormängsbäcken eller Sexbrodiken, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

Vantaa

Asemakaava ja asemakaavan muutos 931400 sekä tonttijaon muutos, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki / TLA

VD/7362/10.02.04.00/2020
TLA/MJA/ASA/VIK

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta, suojaviheralueesta sekä virkistysalueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Fazerintiellä sekä Länsimäentiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan myös osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Katualueen levennykset perustuvat 2.3.2022, 31.3.2022 ja 4.11.2022 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin

Asemakaava koskee katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala sekä katualueita kaupunginosassa 91 Länsimäki.

Asemakaavan muutos koskee korttelia 93201 sekä katu- ja virkistysalueita kaupunginosassa 93 Vaarala, katu- ja liikennealueita kaupunginosassa 91 Länsimäki sekä katu-, virkistys- ja erityisalueita kaupunginosassa 95 Rajakylä.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, lähivirkistysaluetta, katualuetta, suojaviheraluetta sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta.

Tonttijaon muutos koskee korttelia 93201.

Alue sijaitsee Vaaralan kaupunginosan eteläosassa Porvoonväylän pohjoispuolella sekä Länsimäen kaupunginosan pohjoisosassa ja pieniltä osin Rajakylän kaupunginosassa Porvoonväylän eteläpuolella. Alueeseen kuuluu Länsimäentien katualuetta Pallastunturintie-Rajakentäntien risteyksestä pohjoiseen Kehä III:n liittymälle asti, sekä Fazerintien katualuetta välillä Hopeatie-Metsätie ja Länsimäentien risteys. Kaava-alueessa ovat mukana ne kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Maanomistus
Kaupunki omistaa valtaosan Länsimäentien katualueesta ja osia Fazerintiestä sekä virkistys- ja suojaviheralueet. Muut kiinteistöt ovat yksityisessä ja valtion omistuksessa.

Kiinteistöt omistajineen:

- 92-91-9904-1, 92-91-9901-0, 92-91-206-1, 92-91-9903-9, 92-91-207-1, 92-91-207-2, 92-95-120-1, 92-95-120-2, 92-95-9903-5, 92-91-9903-8, 92-410-14-0, 92-410-12-5, 92-95-9901-0, 92-93-9901-0, 92-410-4-39, 92-410-13-54, 92-410-13-54, 92-410-1-56, 92-410-1-39, 92-410-1-38: Vantaan kaupunki
- 92-410-16-0, 92-410-16-0, 92-410-21-0, 92-410-4-40, 92-410-4-21, 92-410-6-67, 92-410-6-36, 92-410-6-25, 92-410-13-21, 92-410-13-45, 92-410-1-67, 92-410-1-57, 92-93-201-4, 92-93-201-5, 92-93-201-6: Oy Karl Fazer Ab
- 92-410-4-25, 92-410-4-32, 92-410-6-41, 92-410-6-40: Valio Oy
- 92-895-2-42: Suomen valtio

- 92-410-6-41, 92-410-6-11: Yksityinen

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Oy konsulttina.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tuotanto- ja varastotoiminnan aluetta (TY), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP), asuinaluetta (A), lähivirkistysaluetta (VL), yhdyskuntateknisen huollon aluetta (ET) sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU). Kaava-alue sijaitsee kaupunkikuvan kehittämisvyöhykkeelle. Kaava-alueen itä-/luoteisreunaan on osoitettu kulkemaan ekologinen runkoyhteys sekä ohjeellinen ulkoilureitti, joka on yhteydessä kaava-aluetta pohjois-/eteläsuunnassa halkovaan virkistysalueyhteyteen. Lisäksi Porvoonväylän kohdalle sijoittuu tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ) ja kaava-alueen lävitse kulkee raitiotie. Kaava-alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan pohjavesialueelle sekä kestävän kasvun vyöhykkeelle.

Asemakaava ja asemakaavan muutos
Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella levennetään katualuetta Länsimäentiellä Fazerintien eteläpuolella Pallastunturintielle asti muuttamalla osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta, suojaviheralueesta sekä virkistysalueista katualueeksi ja muodostetaan uutta katualuetta Fazerintiellä sekä Länsimäentiellä Fazerintien risteyksestä Kehä III:lle asti. Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muutetaan myös osa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta virkistysalueeksi turvaamaan maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden jatkuvuus Vanhankaupunginlahdelta Ojankoon. Muutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita.

Katualueen levennykset perustuvat 2.3.2022, 31.3.2022 ja 4.11.2022 valmistuneisiin katusuunnitelmien tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Virkistysalueen laajennus teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen pohjoisosassa perustuu Oy Karl Fazer Ab:n ja Vantaan kaupungin väliseen yhteisymmärrykseen.
Korttelin 93201 tehokkuusluku muutetaan tonttikohtaisiksi rakennusoikeusluvuiksi, jotta tonttien rakennusoikeus ei vähene pinta-alamuutoksista huolimatta. Ajoliittymäkieltomerkintöjä lisätään kortteliin 93201 Fazerintietä ja Länsimäentietä vasten. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Porvoonväylän eteläpuolelle Länsimäentien katualueelle. Länsimäentien ja Rajakentäntien kulmaukseen on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET) paineenkorotusasemaa varten. Kaavassa osoitetaan pohjavesialueen rajaus. Valion kiinteistöllä sijaitsevan työntekijöiden asuntolan suojaksi on osoitettu melueste.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa on annettu maakunnallisesti ja paikallisesti tärkeän ekologisen yhteyden turvaamiseen, maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseen ja puhdistamiseen, pohjaveden suojeluun, rakennusperinnön suojeluun, melusuojaukseen, kaupunkikuvaan, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon sekä katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen liittyviä määräyksiä.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2023 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki asemakaavamuutoksen alueelta 931400 saatiin 6 mielipidettä.

Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki -asemakaavan ja asemakaavan muutoksen alueelta nro 931400 julkaistiin oma osallistumis- ja arviointisuunnitelma 24.5.2022 ja siitä pyydettiin osallisilta mielipiteet 24.8.2022 mennessä (MRL 63 § ja 6§). Mielipiteitä ja lausuntoja saatiin yhteensä 7 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 15.12.2022 ja siitä tiedotettiin kaava-alueen maanomistajia kaavan vuorovaikutusaineiston julkaisun yhteydessä.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavoituksen vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaavoitettavan alueen maanomistajille ja viranomaisille.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Aviapoliksen alueen yleisötilaisuus järjestettiin 17.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Koko ratikan linjan suunnittelutilannetta koskevat verkkotilaisuudet on järjestetty 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022 ja 13.4.2023.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 15.12.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 15.12.2022-13.1.2023 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 19.12.2022 sekä 11.1.2023. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 15.12.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vuorovaikutusaineistosta saatiin 1.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Rajakylän-Länsimäen asukastilaisuudessa 9.2.2023.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus
Asemakaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 9.5.2023 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 9.5.2023 päivätty asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 931400 sekä tonttijaon muutosehdotus, 91 Länsimäki, 93 Vaarala ja 95 Rajakylä / Vantaan ratikka: Eteläinen Vaarala ja pohjoinen Länsimäki,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Janne Hartikainen esitti asian palauttamista valmisteluun. Jäsen Pekka Virkamäki kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Ahokas, Eklund, Erkkilä, Iivarinen, Jääskeläinen, Kostilainen, Merelä, Mutanen, Rahkala, Suni, Tamminen, Björkell, Aura) ja 4 ei-ääntä (Hartikainen, Axberg, Karhu, Virkamäki). Puheenjohtaja totesi palautusehdotuksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Merkittiin, että Janne Hartikainen, Suvi Karhu ja Pekka Virkamäki jättivät asiaan seuraavan eriävän mielipiteen:
”MRL 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelystä.
Selostettu vuorovaikutus menettely ja tilaisuudet koskevat Ratikan kaavarunko –nimistä dokumenttia, joka ei ole MRL:n tuntema suunnitelma. Sinä ei ole määritelty nyt kysymyksessä olevaa kaavaa riittävän tarkkarajaisesti, että asukkaat ja muut oikeudenhaltijat olisivat voineet ottaa kantaa tai vaikuttaa sen valmisteluun MRL:n edellyttämällä tavalla. Kaava on tullut vireille virheellisessä järjestyksessä.”

Liite
- Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus 9.5.2023
- Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus 9.5.2023

Vantaa

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411,
asemakaava-arkkitehti Anna Sarikaya, p. 050 302 9028
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

23 § **Asemakaava, asemakaavan muutos 682200 ja maanalainen asemakaava 682300ma sekä tonttijaon muutos, 68. Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka / TeA**

VD/7370/10.02.04.00/2020
TeA/TLA/ MYL/AHE/VIK/JT/TTA/AkH/EK

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella levennetään katualuetta Tikkurilantiellä, Puutarhatiellä, Niittytiellä, Ohtolankadulla ja Köyhämäentiellä muuttamalla osia korttelialueista sekä Niittypuiston puistoaluetta katualueeksi. Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Lisäksi Tikkurilantien eteläpuolella Puutarhatien risteyksessä muutetaan katualuetta osin kävelykaduksi ja katkaistaan liittyminen Puutarhatieltä Tikkurilantielle ratikan tuomien uusien liikennejärjestelyiden vuoksi. Katualueen levennykset perustuvat 4.3.2022 valmistuneisiin Vantaan ratikan katusuunnitelmien tilavarauksiin.

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella muutetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T), huoltoaseman korttelialuetta (LH), toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTTY), liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K) ja yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) katualueeksi. Kuriirikujalla muutetaan keskellä katua sijaitseva, voimassa olevassa asemakaavassa esitetty ja toteutumaton yleinen pysäköintialue (LP) katualueeksi. Kaavassa osoitetaan uusia liittymäkieltoja kortteleissa 68011, 68012, 68013, 68135 ja ajoyhteyksiä muutetaan kortteleissa 68013 ja 68142. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Tikkurilantien katualueelle Tikkurilantien ja Päivänkakkarantien risteyksen tuntumaan. Kaavassa osoitetaan uusia luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita (luo). Voimassa olevan kaavamääräyksen "Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi" merkintää muutetaan. Kaavassa annetaan lisäksi katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, melusuojaukseen, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon, hulevesien hallintaan ja tulvareitteihin, työmaavesien käsittelyyn sekä rakennusten sisäilman laatuun liittyviä määräyksiä. Kaavassa ei osoiteta uutta rakentamista.

Asemakaava koskee katualuetta kaupunginosassa 68 Koivuhaka.

Asemakaavamuutos koskee kortteleita 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 ja katualuetta kaupunginosassa 68 Koivuhaka.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa yleisten rakennusten korttelialuetta, teollisuus- ja/tai varastorakennusten korttelialuetta, huoltoaseman korttelialuetta, toimitilarakennusten korttelialuetta, toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta, yleistä pysäköintialuetta sekä katu- ja puistoaluetta.

Tonttijaon muutos koskee kortteleita 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141 – 68143.

Alue sijaitsee Koivuhaan kaupunginosassa Tikkurilan suuralueella. Alueeseen kuuluu Tikkurilantien, Ohtolankadun, Köyhämäentien, Niittytien, Keiholehdenkujan, Puutarhatien sekä Kuriirikujan katualuetta sekä Tikkurilantien varrella sijaitsevat kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Maanomistus

Kaupunki omistaa kaavamuutosalueelle sijoittuvat katualueet sekä Niittytien viereisen yleisten rakennusten (Y) korttelialueen 092-407-9-24 ja -25, Puutarhatien viereiset toimitilarakennusten (KTY) korttelialueet 092-68-135-1 ja 092-68-142-1.

Muu maanomistus alueella:

- 92-68-10-11: MjP-Kehitys Oy
- 92-68-10-19: Kiinteistöosakeyhtiö Niittyvillankuja 4
- 92-68-10-23: Kiinteistö Oy Vantaan Niittyvillankuja 2/ Kiinteistö Oy Vantaan Niittykulma, Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 3 / Sagax Finland AM Oy
- 92-68-11-1: Oy Teboil Ab
- 92-68-11-9: Kiinteistö Oy Vantaan Niittykulma c/o Sagax Finland AM Oy
- 92-68-12-9: Erikoissijoitusrahasto Mandatum AM Suomi Kiinteistöt II
- 92-68-12-11: Kiinteistö Oy Autoprint/ Isännöitsijätoimisto Maikoski Oy
- 92-68-13-11: Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 3/ Sagax Finland AM Oy
- 92-68-13-8: Kiinteistö Oy Vantaan Avia
- 92-68-13-10: Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 5
- 92-68-23-2: Kiinteistö Oy Vantaan Autoairport
- 92-68-133-3: Kiinteistö Oy Vantaan Puutarhatie 18/ Pohjola Kiinteistösijoitus Oy
- 92-68-141-2: Phoenix Contact Oy
- 92-68-143-6: K ja R Tammela Oy
- 92-421-1-13: Wärtsilä Oyj Abp
- 92-421-1-0879: Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy
- 92-421-1-1328: Kiinteistö Oy Vantaan Oravatie
- 92-407-9-42: Yksityisessä omistuksessa
- 92-884-1-5: Valtio

Kaupungin maanomistuksen pinta-ala on yhteensä noin 9,6 ha, muu maanomistus kaava-alueella yhteensä noin 20 ha.

Valmistelu

Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Finland Oy Vantaan kaupungin konsulttina.

Yleiskaava

Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa teollisuus- ja varastoaluetta (T/tk), työpaikka-aluetta (TP), matalaa ja tiivistä asuntoaluetta (A2) sekä pientaloaluetta (A3). Tikkurilantielle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Alueen länsiosan halki kulkee pohjois-eteläsuunnassa jätevesitunneli (J). Alue kuuluu lentomelun 2 (LDEN 55-60 dB) ja 3 (LDEN 50-55 dB)-vyöhykkeisiin (m2 ja m3).

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualue on kaupallisten palveluiden aluetta (KM), monipuolista työpaikka-aluetta (TP), asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP) sekä asuinaluetta (A). Alue kuuluu lentomelun L2 (LDEN 55-60 dB) ja L3 (LDEN 50-55dB)-vyöhykkeeseen. Tikkurilantielle on osoitettu katukuvan kehittämisvyöhyke. Tikkurilantien varrelle on lisäksi osoitettu

raitiotien reitti ja pyöräilyn baana. Alueen länsiosan läpi kulkee jätevesitunnelin ja voimajohdon merkinnät.

Asemakaavamuutos
Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella levennetään katualuetta Tikkurilantiellä, Puutarhatiellä, Niittytiellä, Ohtolankadulla ja Köyhämäentiellä muuttamalla osia korttelialueista sekä Niittypuiston puistoaluetta katualueeksi. Lisäksi Tikkurilantien eteläpuolella Puutarhatien risteyksessä muutetaan katualuetta osin kävelykaduksi ja katkaistaan liittyminen Puutarhatieltä Tikkurilantielle ratikan tuomien uusien liikennejärjestelyiden vuoksi. Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Korttelialueiden kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana suunnittelualueessa.

Katualueen levennykset perustuvat 4.3.2022 valmistuneisiin Tikkurilantien katusuunnitelmien tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella muutetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T), huoltoaseman korttelialuetta (LH), toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTTY), liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K) ja yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) sekä puistoaluetta (VP) osin katualueeksi. Kuriirikujalla keskellä katua sijaitseva, voimassa olevassa asemakaavassa esitetty ja toteutumaton yleinen pysäköintialue (LP) muutetaan katualueeksi. Tehokkuusluvuilla osoitetut rakennusoikeudet muutetaan kerrosalaneliömetreiksi, jotta tonttien kokonaisrakennusoikeus ei muutu kiinteistöjen pinta-alojen muutosten myötä. Kortteleiden tonttijakoa muutetaan ja tonteille annetaan uudet tonttinumerot.

Kaavassa osoitetaan uusia liittymäkieltoja kortteleissa 68011, 68012, 68013, 68135 ja ajoyhteyksiä muutetaan kortteleissa 68013 ja 68142. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Tikkurilantien katualueelle Tikkurilantien ja Päivänkakkarantien risteyksen tuntumaan. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita rajataan kortteleissa 68012 ja 68013. Osalla kortteleita voimassa olevan kaavamääräyksen “Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi” -merkintää on muutettu. Maanalaisten putkien sijainteja on tarkastettu. Kaavassa annetaan lisäksi katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, melusuojaukseen, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon, hulevesien hallintaan ja tulvareitteihin, työmaavesien käsittelyyn sekä rakennusten sisäilman laatuun liittyviä määräyksiä. Muilta osin korttelialueet säilyvät ennallaan ja voimassa olevan asemakaavan mukaisina.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaava-alueen maanomistajille ja viranomaisille. Osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Saaduista mielipiteistä 2 koski Koivuhaan kaupunginosaa. Annetut mielipiteet eivät kuitenkaan koskeneet Koivuhaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluetta.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Tikkurilan alueen yleisötilaisuus järjestettiin 16.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla. Koko ratikan linjan suunnittelutilannetta koskeva verkkotilaisuus on järjestetty 23.9.2021, 6.4.2022 sekä 15.11.2022.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 9.9.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 9.-30.9.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Kaavoittaja oli tavattavissa puhelimitse 20.9 ja 28.9. Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin mielipiteitä 2 kappaletta. Mielipiteet ja kaavoittajan vastineet niihin on esitetty kaavaselostuksessa. Saatujen mielipiteiden perusteella ei ollut tarpeen tehdä muutoksia kaavaehdotukseen.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9, päivitetty KV 10.10.2022 § 7).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus
Asemakaavaan ja asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 13.12.2022 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.12.2022 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 682200 sekä tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 16.1.2023 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 13.12.2022 päivätty asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 682200 sekä tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka, ja
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot

Käsittely:
Kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell esitti jäsen Tuukka Saimenin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Norrena, Abdi, Kaukola, Orpana, Rokkanen, Valtanen, Tammi, Karinen, Luokkala), 3 ei-ääntä (Niikko, Saimen, Lundell) yhden kaupunginhallituksen jäsenen äänestäessä tyhjää (Kasonen), joten puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”*Asemakaava muutos 682200 sekä tonttijaon muutos ei ota huomioon mahdollisen superbussivaihtoehdon toimintaa, mikäli Vantaan Ratikan rakentamispäätöstä ei tehdä*.”

_____

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 1.2.-2.3.2023. Tänä aikana jätettiin 1 muistutus.

Muistutuksessa kerrotaan, että muistutusta koskevan kiinteistön vuonna 2012 rakennettu liikerakennus on rakennettu autoalan sekä rakennus- ja koneliiketoiminta-alojen toimintaa harjoittavien yritysten käyttöön. Yritysten toiminnalle on kriittistä, että kiinteistölle on sujuva ja turvallinen pääsy autoilla, mm. raskaalla kalustolla, ja että siellä on asianmukaiset parkki- sekä tavaroiden purku- ja lastausmahdollisuudet. Muistutuksen antaja ei hyväksy asemakaavaehdotusta ja vaatii sen muuttamista siten, että muistutusta koskevan kiinteistön yritysten toiminnalle elintärkeät ja turvallisen liikkumisen takaavat kaksi ajoväylää (Tikkurilantieltä ja Niittytieltä) sekä kiinteistön nykyiset pysäköintipaikat (Tikkurilantien varressa) säilyvät.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 16.1.2023 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 13 ja saatiin 3 kappaletta.

HSY lausui, että ratikkahankkeessa rakennetaan/saneerataan/siirretään vesihuoltoa. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat ja kustannusarviot esitetään ratikkahankkeen yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Alueella on käynnissä useita

ratikkahankkeen ulkopuolisia vesihuollon suunnitteluhankkeita. Lisäksi HSY lausui tonttien 68012/12, 68012/13 ja 68135/3 johtokujien merkintöjen tarkistamisesta, ja että tontilla 68023/1 sijaitsee KUVES:n jätevesitunneli, jolta puuttuu maanalaisen tilan merkintä.

Uudenmaan ELY-keskus lausui, että kaavaselostukseen tulee päivittää yleiskaavan ajantasainen tilanne. Osa muutettavista pääkäyttötarkoituksista ja vähittäiskauppaa koskevista määräyksistä eivät enää ole ajan tasalla. Kaava-aluetta tulisi laajentaa Tikkurilantien pohjoispuolelle Tuusulanväylän ja korttelin 68023 väliselle alueelle. Alueelle laadittavan katusuunnitelman perusteella ramppia kt 45 Tikkurilantieltä Tuusulanväylälle ei ole mahdollista esittää. Kartalla LT-alueen rajausta ja kaavamerkintöjä on muutettava vastaamaan nykyistä maankäyttöä. Pyöräilyn baana tulisi erottaa jalankulusta ja kaupunkipyörille sekä pyöräpysäköinnille tulisi varata tilaa.

Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että käytetään vähäpäästöisiä materiaaleja, jotta hanke vastaa asemakaavan tavoitteita, resurssiviisauden tiekartan ja ilmastotavoitteiden linjoja. Määräyksillä voidaan edellyttää kierrätysmateriaalien käyttöä ja lisätä kasvillisuuden määrää. Asemakaavaan vaikutusten arviointiin tulee lisätä sopeutumis- ja riskitarkastelu. Meluselvitykset tulee liittää kaava-aineistoon. Selostuksesta ei ilmene minkä selvitysten perusteella asuinhuoneiden ääneneristävyyksistä on määrätty, eikä paljonko vaatimukset muuttuvat kaavamuutoksen myötä. Olemassa olevien asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi selvittää tai vaihtoehtoisesti tulisi käyttää varovaisuusperiaatteen mukaisesti riittävän alhaista äänitasoeroa. Mikäli katu- ja raitioliikenteen yhteismelu kaavamuutoksen myötä kasvaa, tulee meluntorjuntatarve arvioida ja ottaa kaavassa huomioon. Heikon melutasoalueen melutilanteen ei tule entisestään heiketä. Kaavaselostuksessa tulee täsmentää lukuarvot tärinän ja runkoäänen enimmäistasoille.

Selostuksessa on todettu, että K- ja Y-kortteleiden maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää ja kunnostaa, mutta määräystä asiasta ei ole. LH-korttelialueelle (huoltoasema) olisi perusteltua antaa määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T) määräyksiin tulee lisätä hulevesisuunnitelman esittäminen rakennuslupavaiheessa. Lisäksi määräys lastaus- ja varastointialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotusjärjestelmän ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta. Koko kaava-alueelle tulee lisätä yleismääräys pysäköintialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta hulevesijärjestelmään.

Uudenmaan liitto totesi, ettei se anna lausuntoa kaavasta.

Tehdyt tarkistukset

Saatujen lausuntojen ja muistutuksen takia on tehty tarkistuksia.

Olevan jätevesitunnelin ohjeellisen maanalaisen tilan varausta on tarkistettu ja laajennettu. Kaavaehdotuksen nro 682200 alueelle on laadittu ehdotus maanalaisesta asemakaavasta nro 682300ma, jossa tunnelin varaus on osoitettu.

Kaava-alueen rajausta on muutettu niin, että Niittytie-Myrttitie-risteyksessä nykyisin katualueena käytössä oleva, pieni asemakaavoittamaton alue osoitetaan katualueeksi. Tikkurilantien katualuetta on levennetty hieman voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 001825 mukaisen korttelin nro 68161 asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen (AH) puolelle. Lisäksi kaava-alueen rajaa sekä katu- ja puistoalueen rajoja on tarkistettu Päivänkakkarantiellä ja sen viereisellä puistoalueella.

Kortteleiden 68135 ja 68142 väliltä on poistettu Keiholehdenkujan jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue, korttelit on yhdistetty korttelikSi 68135 ja tonttinumerot on muutettu.

Kiinteistörajoja, liittymäkieltoja ja ajoyhteyksiä sekä maanalaisia johtoaluevarauksia on tarkistettu.

Kaavamääräyksiä ja käyttötarkoitusalueen merkintöjä on tarkistettu ja päivitetty. Hulevesiä koskevat kaavamääräykset on tarkistettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla (T) ja korttelissa 68012. Kauppaa koskien käyttötarkoitusalueiden merkintöjä on tarkistettu tonteilla 92-68-12-11 ja 92-68-23-2, ja kauppaa koskevia kaavamääräyksiä kaavaehdotuksen K-, KM- KTY ja T-korttelialueilla. Tontille 92-68-11-1 on lisätty pilaantuneita maa-alueita koskeva kaavamääräys. Melumääräyksiä on tarkistettu ja yhtenäistetty. Lisäksi tonttia 92-68-13-8 koskeva määräys ”Korttelialueille tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.” on poistettu.

Tarkistukset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos on asetettava uudelleen nähtäville.

Kaavaselostuksen tarkistukset

Asemakaavamuutoksen selostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saadun lausunnon vuoksi. Yleiskaavaa (luku 2.2.1) sekä pilaantuneita maa-alueita, melua ja tärinä- ja runkomelua (luku 4.4.1) koskevat tekstit päivitettiin saadun lausunnon perusteella. Lisäksi maakuntakaavaa (luku 2.2.1), katusuunnitelmia (luku 2.2.1) ja kaavan taloudellisia vaikutuksia (luku 4.4.1) koskevia tekstejä on tarkennettu.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) asetetaan uudelleen nähtäville 30 päiväksi MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti 14.5.2024 päivätty asemakaava, asemakaavamuutosehdotus 682200 ja maanalainen asemakaava 682300ma sekä tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka, ja

c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

___

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) asetetaan uudelleen nähtäville 30 päiväksi MRA 27 § ja 32 §:ien mukaisesti 14.5.2024 päivätty asemakaava, asemakaavamuutosehdotus 682200 ja maanalainen asemakaava 682300ma sekä tonttijaon muutosehdotus, 68 Koivuhaka / Vantaan ratikka: Koivuhaka, ja
c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus 14.5.2024
- Asemakaava ja asemakaavamuutoksen selostus 14.5.2024
- Muistutukset ja vastineet 14.5.2024
- Lausunnot ja vastineet 14.5.2024

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti vs. Annakaisa Haanpää, p. 043 826 8456,
asemakaava-arkkitehti Tea Taponen, p. 040 483 9054
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

682200 ja 682300ma

Päiväys
Datum

14.5.2024

Vantaan kaupunki

Vantaan ratikka: Koivuhaka

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Asemakaava
Katsaluvaet.

Asemakaavan muutos
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 ja katualueet.

Maanalainen asemakaava
Maanalainen tunneli.

Tonttijaon muutos
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143.

1:2000

Vanda stad

Vandaspåran: Björkhagen

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Detaljplan
Gatuområdena.

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 68012 och 68013 samt delar av kvarteren 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 och gatuområden.

Underjordisk detaljplanen
Underjordisk tunnel.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteren 68012 och 68013 samt delar av kvarteren 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143.

1:2000

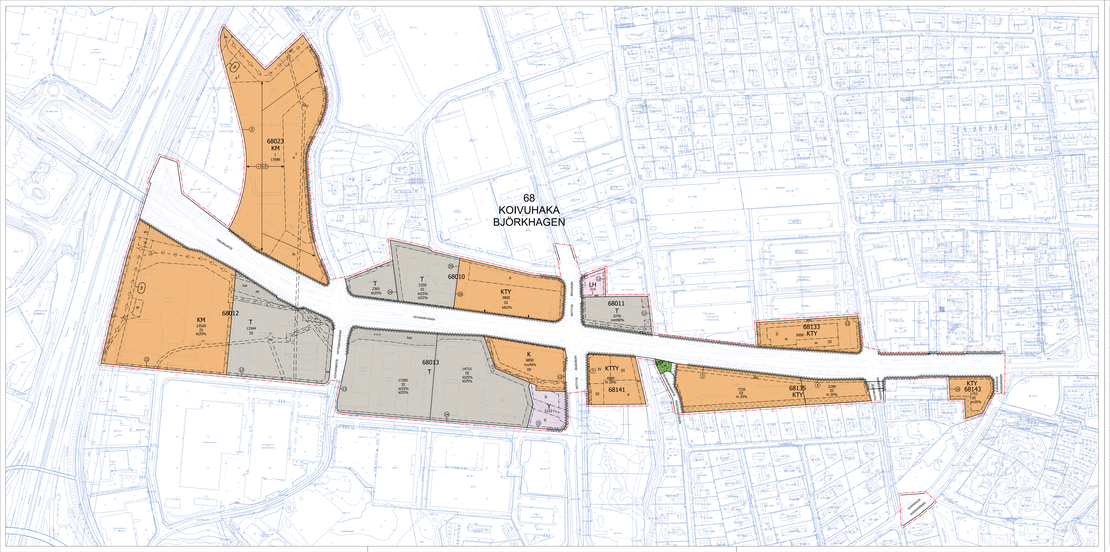

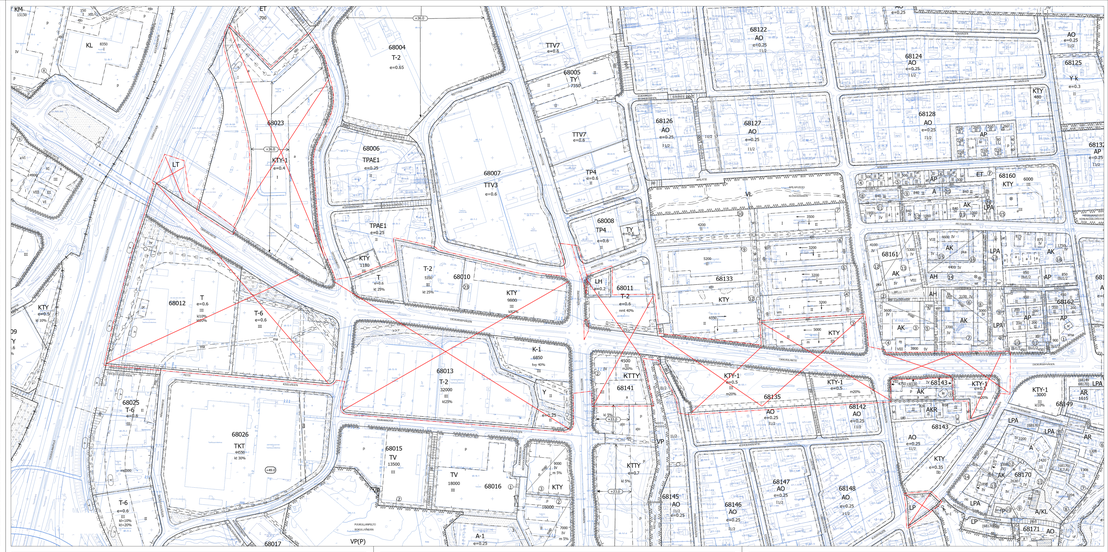

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Korttelialueelle tulee sitoutua vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.

Ulkovarastojen rakkoulupäitä on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 28 dB.

Sallituista kerrosalasta saa enintään 25% sijoittaa rakennuksen, jossa on enintään viisi kerrosta.

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtymisen sisätiloihin on estetty. Rakennusten rakttin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikennevälyistä.

Ulkovarastojen rakkoulupäitä on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 28 dB.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot: 1,5 ap/asunto
Toimistot: 1 ap/50k-m²
Yleiset rakennukset: 1 ap/150 k-m²

K

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa rakentaa myös teollisuus- ja varastotiloja.

Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Sallituista kerrosalasta saa enintään 25% sijoittaa rakennuksen, jossa on enintään viisi kerrosta.

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtymisen sisätiloihin on estetty. Rakennusten rakttin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikennevälyistä.

Ulkovarastojen rakkoulupäitä on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 28 dB.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot: 1,5 ap/asunto
Teollisuus: 1 ap/150 k-m²
Liikerakennukset: 1 ap/ k-m²
Toimistot: 1 ap/50 k-m²

KM

Liikerakennusten korttelialue, jolla saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA

Alueella saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan (esim. kuten auto-, rauta-, huonekalu-, ja puutarhakauppaa.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan yksiköitä.

Alueella saa rakentaa myös toimistotiloja sekä ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja.

Kortelilla 68012 koskevat määräykset:

Tontille saa rakentaa kaksi kiinteistön tai talokoen huollon kannalta välttämätöntä asuntoa.

Rakennusten julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.

Tontilla saa rakennuskeuden estämätä rakentaa aidojen sijoittamiseen tarkoitettuja tiloja.

Kortelilla 68023 koskevat määräykset:

Alueelle saa päärakennuksen asuntoalan lisäksi rakentaa ilman erillistä rakennusoikeutta asuntoja myös toimitilojen tarpeisiin. Asuntojen määrä saa olla enintään kaksi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.

Ulkovarastojen rakkoulupäitä on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 28 dB.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asunnot: 1,5 ap/asunto
Teollisuus: 1 ap/150 k-m²
Liikerakennukset: 1 ap/ k-m²
Toimistot: 1 ap/50 k-m²

KTY

Toimitilarakennusten korttelialue.

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA

Tontteja ei saa käyttää ulkovarastointiin.

Korttelissa 68135 sallitun rakennuskuuden estämätä rakennuksen saa rakentaa vaikkaitteena pienikokoisia ilmastointikoneita tai tärviyuohetteita.

Korttelissa 68142 ei saa rakentaa autonarkeh- tai supermarkettityyppistä suurmyymälää.

Kortelilla 68010 koskevat määräykset:

Alueelle saa rakentaa ympäristöä häiritsemättömiä tuotanto- ja varastorakennuksia, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Rakennusten ja niihin liittyvien rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin. Katujen puolelleiu julkisivuihin tulee sijoittaa ikkunapintoja.

Tikkurilantien puoleisten julkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia ja niiden tulee olla pääosin vaiaalipäsevä.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Kortelilla 68133 koskevat määräykset:

Tikkurilantien puoleisten julkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia ja niiden tulee olla pääosin vaiaalipäsevä.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Rakennusten julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennuspaa noudattaen.

Yöydeln toimistoja liikuta liike- ja ravintolatiloja oheisiloinen saa rakentaa enintään 20% käytetystä kerrosalasta.

Rakennuksella, jolla saa sijoittaa myymälän, saa rakentaa myös ympäristöä häiritsemättömiä varastotiloja. Liikeilat tulee pääosin avata Tikkurilantien suuntaan.

Rakennuksella, jolla saa rakentaa III kerroksen, tulee ainakin osa Tikkurilantien puoleisesta julkisivusta olla vähintään 13m korkea.

Katolle saa rakentaa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi teknisiä tiloja, jotka tulee niiin tiiliyime laitteiden huoltelta rakennuksen arkkitehtuurin soveltuvksi.

Kortelilla 68135 ja 68143 koskevat määräykset:

Alueelle saa rakentaa myös ympäristöä häiritsemättömiä toimitiloja ja varastotiloja.

Tontille saa rakentaa kiinteistön huolon kannalta välttämättömän asunnon.

I kvartert 68023 markera föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadslov beviljas.

BILPLATSER:

Bestämmelser som gäller i kvartert 68012:

Bokstav: 2 fp/bostad
Affärslokaler: 1 kp/ 50 m² vy
Industri, lager: 1 kp/120 m² vy
Kontor: 1 kp/150 m² vy

Bestämmelser som gäller i kvartert 68023:

Affärslokaler: 1 kp/ 50 m² vy
Industri: 1 kp/80 k-m²
Lager: 1 kp/150 k-m²
Servicestation: 1 fpl/ 35 m² vy
Restauranger: 1 kp/6 sittplatser

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

BYGGANDE OCH STADSBILD

Tomtena får inte användas för uppläggning utomhus.

I kvartert 68135 utan att den tillåtna byggnadsarean minskar får i byggnaden byggas en ljusticklt gårdsgata eller inneriterbyggnad.

På kvarteriscrådet 68143 får inte byggas stormarknad av audo- eller supermarkettyp.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68010:

På området får byggas produktions- och lagerbyggnader, kontors- och affärsbyggnader samt kombinationer av dessa.

Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

Byggnaderna samt konstruktioner, stängsel och murar i anslutning till dessa, ska vara högklassiga till sin arkitektur.

Byggnadens fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna mot gatorna skall förnes med förstärkare.

Till sin arkitektur skall fasaderna mot Dickursbyvägen vara av hög klass och till huvuddelen slippa igenom ljus.

I fråga om placeringen och konstruktionerna hos reklamanordningar ska man ta särskild hänsyn till stadsbildsmässiga perspektiv.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68133:

Till sin arkitektur skall fasaderna mot Dickursbyvägen vara av hög klass och till huvuddelen slippa igenom ljus.

I fråga om placeringen och konstruktionerna hos reklamanordningar ska man ta särskild hänsyn till stadsbildsmässiga perspektiv.

Fasaderna fasader skall göras av högklassiga material och ett enhetligt byggsätt skall sättas.

Tillgången till byggnaderna för utryrnmen för förvaring av bilar bygger på parkeringsnormen som anges i planbestämmelser.

För varje bostad skall byggas ett minst 30 kvadratmeter stort utrymme- och teknikrum som skall vara placerat och förses med tillräcklig nedtrapp och plantering.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68012:

Lastrums- och typen lagrinnorrädet ska förses med sandoch oljeavskiljare. Dagvattenreservat ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.

Till byggloviet ska en plan för dagvattenhanteringen lämnas in.

DAGVATTENHANTERING:

Dagvattenanläggningar ska ombesörjas så att de inte drar till sig fåglar som står tillgrepkerhamnen.

Dagvattenanläggningar ska utformas så att risk för spridning av föroreningar till grundvattnet förhindras.

Tillfälliga ledningar för dagvatten ska tomten om detta kan genomföras utan att skada konstruktioner och byggnader.

Dagvattnet ska renas och dess flöde fördröjas med hjälp av LID-lösningar innan det släpps vidare över området under jord.

Ska det dagvatten som förekommer på lastnings- och lossningsplatsen och ej är avskiljningssystem och ett avskiljt och försiutningsbart dagvattensystem ledas ut.

MILJÖSTÖRNINGAR:

Bullerskyddsåtgärder måste förskrivligt sättas för att förhindra överföring av föroreningar till omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så att de placeras bort från trafikerad luftriktare.

I kvartert 68010 ska bullerskyddsåtgärder vidtas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så att de placeras bort från trafikerade luftriktare.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135 och 68143:

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135 och 68143:

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.

På området får inte placeras anläggning som genom buller, vibration, stråk, ljus, värme, gas, damm, utsläpp eller lukt farlig trafik eller av andra orsaker medför fara för hälsan eller andra betydande olägenheter för dem som bor eller vistas i närheten.

BILPLATSER:

Bokstav: 2 fp/bostad
Kontor: 1 kp/150 k-m²

Bestämmelser som gäller i kvartert 68010:

Affärslokaler, kontor: 1 kp/150 m² vy
Industri: 1 kp/80 m² vy
Lager: 1 kp/150 m² vy

Kvartersområde för kontorsbyggnader och/eller för byggnader för tekniskt/tjänstemedia industri- och lagerbyggnader.

Byggnadernas fasader ska bekläs med högklassig material.

Tomterna får inte användas för upplagring utomhus.

Det av tomt för lastning som ska avgränsas med ett minst två meter högt ståndmönande staket eller med en av två och bukar bestående plantersjgnion.

Den områden som reserveras för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och plantersjgn.

DAGVATTENHANTERING:

Bestämmelser som gäller i kvartert 68010:

Till byggloviet ska bifogas en av Vanda skads godkänd dagvattenplan samt kontrollutrimer, stängsel och murar i anslutning till dessa, ska vara högklassiga till sin arkitektur.

Byggnadens fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna mot gatorna skall förnes med förstärkare.

Till sin arkitektur skall fasaderna mot Dickursbyvägen vara av hög klass och till huvuddelen slippa igenom ljus.

I fråga om placeringen och konstruktionerna hos reklamanordningar ska man ta särskild hänsyn till stadsbildsmässiga perspektiv.

Fasaderna fasader skall göras av högklassiga material och ett enhetligt byggsätt skall sättas.

Tillgången till byggnaderna för utryrnmen för förvaring av bilar bygger på parkeringsnormen som anges i planbestämmelser.

För varje bostad skall byggas ett minst 30 kvadratmeter stort utrymme- och teknikrum som skall vara placerat och förses med tillräcklig nedtrapp och plantering.

Det ska byggnadsrätten som får uppföras på tomten får användas för byggnader för tekniska ändamål som behövs för att trygga fastighetens försörjning med el, värme, vatten, avlopp och dylika tekniska anläggningar.

Det ska byggnadsrätten som får uppföras på tomten får användas för byggnader för tekniska ändamål som behövs för att trygga fastighetens försörjning med el, värme, vatten, avlopp och dylika tekniska anläggningar.

T

Tonlllusus- ja varastorakennusten korttelialue.

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA:

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 30 dB.

Alueelle ei saa sijoittaa tarkoitusta, joka kiinnöttäen, tuhkan, pölyn, hajun, melun tai tärinän takia on haitallinen tai vaarallinen ympäristölle tai terveydelle tai muuta haitalta tällaista asuvilta tai oleskelevilta.

Ulitovr vänningsantalet och byggnätten får tekniska utrymmen bygga på taket, vilka tillsammans med de till utrymmena ankrytande anordningarna ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135 och 68143:

Alueelle saa rakentaa myös ympäristöä häiritsemättömiä toimitiloja ja varastotiloja.

Tontille saa rakentaa kiinteistön huolon kannalta välttämättömän asunnon.

Rakennusten julkisivut on jäsennettävä esim. porrashuoneista, hissikuilusta, erkkeistä, kuvioidetavasta ynnä julkisivuja, siten, että jäsentämättömän julkisivun pituus on enintään 25 metriä.

Alueelle ei saa rakentaa kokonaan tai pääosiltaan maanpäällisiä kellaria.

ÄTAUSL ISTUTUKSET JA OLESKELUTILAT:

Kortteila 68010 koskevat määräykset:

Tontti on asiaitava Tikkurilantien suuntaan vähintään kaksi metriä korkealla istutuksella, joka voi olla tontin rajaa, pilla rakennukset eivät pieiä näkyvyyttä.

Tontille tulee lisäksi yhtenäinen yhtä- ja valaistusasuunnitelma.

Pysäköintialue tulee jakaa kiveksiin pienempiin osiin.

Jätiankkuiluiset on kiinteästi tai rajattava reunakivillä pysäköinti- ja ajoalueilta.

Kortteila 68135 ja 68143 koskevat määräykset:

Asuntoja kohden on rakennettava vähintään 30 kvadratmetrin suuruinen yhteinen piha-, leikki- ja aulutalla varustettua ulkotila-, oleskelu- ja leikkitila.

Laatualueen käytettävä tontin osia on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai pusta ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.

Pysäköintialue tulee jakaa kiveksiin pienempiin osiin.

Jätiankkuiluiset on kiinteästi tai rajattava reunakivillä pysäköinti- ja ajoalueilta.

HULEVESIEN HALLINTA:

Asuntoja kohden on rakennettava vähintään 30 neliömetriä suojattua ja riittävää ulkotilaa ja istuksella varustettua ulkoiu-, oleskelu- ja leikkitila.

Laatualueen käytettävä tontin osia on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai pusta ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.

Jätiankkuiluiset on kiinteästi tai rajattava reunakivillä pysäköinti- ja ajoalueilta.

Kortteila 68133 koskevat määräykset:

Asuntoja kohden on rakennettava vähintään 30 neliömetriä suojattua ja riittävää ulkotilaa ja istuksella varustettua ulkoiu-, oleskelu- ja leikkitila.

Laatualueen käytettävä tontin osia on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai pusta ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.

Jätiankkuiluiset on kiinteästi tai rajattava reunakivillä pysäköinti- ja ajoalueilta.

YMPÄRISTÖHÄIRIÖT:

Korttelissa 68010, 68012 ja 68013 asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 28 dB.

Korttelissa 68011 asuinhuoneiden ulkokuoren ääntäsaeorin lenti-, tie- ja rataliikenteen meiua vastaan on ollava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on ollava vähintään 30 dB.

AUTOPAIKAT:

Kortteilla 68010, 68011 ja 68013 koskevat määräykset:

Asunnot: 1,5 ap/asunto
Teollisuus- ja varastorakennukset: 1 ap/150 k-m²
Toimistot: 1 ap/50 k-m²

Kortteilla 68011 ja 68013 sekä kortteilla 68010 tontilla 25 kokevat määräykset:

Liikerakennukset: 1 ap/50-k-m²

Kortteilla 68010 ja 68013 koskevat määräykset:

Yleiset rakennukset: 1 ap/150 k-m²

Kortteilla 68012 koskevat määräykset:

Asunnot: 2 ap/asunto

Teollisuus- ja varastorakennukset: 1 ap/ jokaista alkavaa 120 k-m² kohti

VP

Puisto.

LH

Huoltoseisman rakentaminen.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap/ 50 k-m².

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteiden ryhtymistä.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Silovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Byggnadens höjd får vara högst 12 meter.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68013:

Affärslokaler: 1 fp/35 m² vy
Industri: 1 fp/100 m² vy
Lager: 1 fp/1 personer på arbete samtidigt

Lounasravintola: 1 fp/3 personer på arbete samtidigt

Bilplatserna får placeras obenserade av tomtens gränser.

Bilplatserna ska i den ytterstra delen av gatuområdet avskiljas till omgivningen genom utformning av terrängen och med minst 50 cm höga stödmurar.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135:

Affärslokaler: 1 fp/35 m² vy
Industri: 1 fp/100 m² vy
Lager: 1 fp/150 m² vy

Bestämmelser som gäller i kvartert 68143:

Affärslokaler: 1 fp/35 m² vy
Industri: 1 fp/80 m² vy
Lager: 1 fp/150 m² vy

Kvartersområde för kontorsbyggnader och/eller för byggnader för tekniskt/tjänstemedia industri- och lagerbyggnader.

Byggnadernas fasader ska bekläs med högklassig material.

Tomterna får inte användas för uppläging utomhus.

Det av tomt för lastning som ska avgränsas med ett minst två meter högt ståndmönande staket eller med en av två och bukar bestående plantersjgnion.

Den områden som reserveras för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och plantersjgn.

DAGVATTENHANTERING:

Till byggloviet ska bifogas en av Vanda skads godkänd dagvattenplan samt kontrollutrimer, stängsel och murar i anslutning till dessa, ska vara högklassiga till sin arkitektur.

För varje bostad skall byggas ett minst 30 kvadratmeter stort utrymme- och teknikrum som skall vara placerat och förses med tillräcklig nedtrapp och plantering.

Det ska byggnadsrätten som får uppföras på tomten får användas för byggnader för tekniska ändamål som behövs för att trygga fastighetens försörjning med el, värme, vatten, avlopp och dylika tekniska anläggningar.

Dagvattnet ska renas och dess flöde fördröjas med hjälp av LID-lösningar innan det släpps vidare över området under jord.

MILJÖSTÖRNINGAR:

Bullerskyddsåtgärder måste förskrivligt sättas för att förhindra överföring av föroreningar till omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så att de placeras bort från trafikerad luftriktare.

I kvartert 68010 ska bullerskyddsåtgärder vidtas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så att de placeras bort från trafikerade luftriktare.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135 och 68143:

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.

Bestämmelser som gäller i kvartert 68135 och 68143:

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.

På området får inte placeras anläggning som genom buller, vibration, stråk, ljus, värme, gas, damm, utsläpp eller lukt farlig trafik eller av andra orsaker medför fara för hälsan eller andra betydande olägenheter för dem som bor eller vistas i närheten.

BILPLATSER:

Bokstav: 2 fp/bostad
Kontor: 1 kp/150 m² vy

Bestämmelser som gäller i kvartert 68010:

Affärslokaler, kontor: 1 kp/150 m² vy
Industri: 1 kp/80 m² vy
Lager: 1 kp/150 m² vy

Kvartersområde för kontorsbyggnader och/eller för byggnader för tekniskt/tjänstemedia industri- och lagerbyggnader.

Byggnadernas fasader ska bekläs med högklassig material.

Tomterna får inte användas för uppläging utomhus.

Det av tomt för lastning som ska avgränsas med ett minst två meter högt ståndmönande staket eller med en av två och bukar bestående plantersjgnion.

Den områden som reserveras för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och plantersjgn.

Det ska byggnadsrätten som får uppföras på tomten får användas för byggnader för tekniska ändamål som behövs för att trygga fastighetens försörjning med el, värme, vatten, avlopp och dylika tekniska anläggningar.

DAGVATTENHANTERING:

Dagvattenanläggningar ska utformas så att risk för spridning av föroreningar till grundvattnet förhindras.

Dagvattenanläggningar ska ombesörjas så att de inte drar till sig fåglar som står tillgrepkerhamnen.

Tillfälliga ledningar för dagvatten ska tomten om detta kan genomföras utan att skada konstruktioner och byggnader

682200 ja 682300ma
Vantaan ratikka: KOIVUHAKA

TIKKURILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 14.5.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 682200 ja 682300ma. Kaavoitus on tullut vireille 23.11.2020 julkaistulla osallistumis- ja arviointisuunnitelmalla numerolla 062800 Vantaan ratikka: asemakaavat ja asemakaavamuutokset. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 17.9.2021.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:
Katualuetta kaupunginosassa 68 Koivuhaka.

Asemakaavan muutos:
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 ja katualuetta kaupunginosassa 68 Koivuhaka.

Maanalainen asemakaava:
Maanalainen tunneli.

Tonttijaon muutos:
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141 – 68143.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita.

Kaavan laatija: Anna Sarikaya, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
anna.hellen@vantaa.fi, puh. 050 302 9028 (18.6.2023 asti)
Tea Taponen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
tea.taponen@vantaa.fi, puh. 040 483 9054 (19.6.2023 alkaen)

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

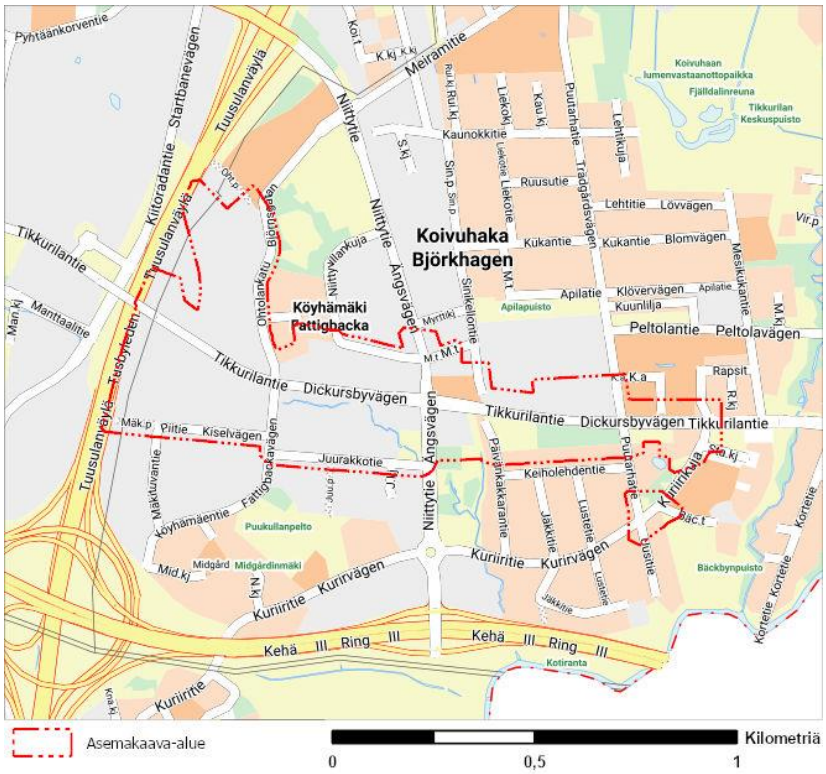

Suunniteltava alue sijaitsee Koivuhaassa Tikkurilan suuralueella. Alueeseen kuuluu Tikkurilantien, Ohtolankadun, Köyhämäentien, Niittytien, Keiholehdenkujan, Puutarhatien sekä Kuriirikujan katualuetta sekä Tikkurilantien varrella sijaitsevat kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kaupunkikartalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta, joista 2 kpl koski Koivuhaan asemakaava-aluetta tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta 062800 järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis).
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen osalta 4.3.2022 ja ne esiteltiin 30.3.-12.4.2022. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmiin.
- Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 9.9.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 9.9.-30.9.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 20.9. sekä 28.9.2022. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Mielipiteitä vastaanotettiin 2 kappaletta.
- Kaavan numero 002460 muutettiin. Uusi kaavanumero on 682200.
- Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja)
- Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.
- Kaupunginhallitus päätti 16.1.2023 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 1.2-2.3.2023 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 13 kappaletta ja vastaanotettiin 3 kappaletta. Muistutuksia vastaanotettiin 1 kappale.
- Kaavaehdotuksen nro 682200 alueelle on laadittu ehdotus maanalaisesta asemakaavasta nro 682300ma, jossa osoitetaan varaus kaava-alueella 682200 olevalle jätevesitunnelille. Kaavaehdotuksen nro 682200 nimi muutettiin: 682200 ja 682300ma Vantaan ratikka: Koivuhaka.
- Asemakaavamuutosehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Olevalle jätevesitunnelille osoitettua ohjeellisen maanalaisen tilan varausta on tarkistettu ja laajennettu saadun lausunnon mukaisesti. Varaus on osoitettu maanalaisessa asemakaavassa nro 682300ma.
    - Kaava-alueen rajausta on muutettu niin, että Niittytie-Myrttitie-risteyksessä nykyisin katualueena käytössä oleva, asemakaavoittamaton pieni alue Niittytiellä osoitetaan kaavaehdotuksessa katualueeksi. Tikkurilantien katualuetta on levennetty

hieman voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 001825 mukaisen korttelin nro 68161 asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen (AH) puolelle. Lisäksi kaava-alueen rajaa on tarkistettu Päivänkakkarantiellä ja sen viereisellä puistoalueella. Kaavaehdotuksessa on tarkistettu kyseisellä alueella katu- ja puistoalueiden rajoja.

- Korttelit 68135 ja 68142 on yhdistetty korttelikseksi 68135 ja kiinteistörajoja on tarkistettu. Korttelin 68135 uudet tonttinumerot ovat 3 ja 4. Korttelissa 68013 tontin 92-68-13-11 Tikkurilantien puoleista rajaa on tarkistettu, tontin 92-68-13-9 tonttijako on muutettu ja tontin 92-68-13-8 kaavamääräyksiä sekä tonttijakoa on muutettu. Korttelin 68010 tontin 92-68-10-11 kiinteistörajaa on tarkistettu Ohtolankadun puoleisella rajalla.
- Liittymäkieltoja ja ajoyhteyksiä on tarkistettu tonteilla 92-68-13-8 ja 92-68-135-1. Korttelissa 68135 tontilta 92-68-135-1 on osoitettu ohjeellinen ajoyhteys tontille 92-68-142-1 ja tonttien väliltä on poistettu Keiholehdenkujan jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue.
- Maanalaisia johtoaluevarauksia on tarkennettu tonteilla 92-68-12-9, 92-68-13-8 ja 92-68-135-1 saadun lausunnon perusteella.
- Kaavamääräyksiä ja käyttötarkoitusalueen merkintöjä on tarkistettu ja päivitetty saadun lausunnon perusteella. Hulevesiä koskevat kaavamääräykset on tarkistettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla (T) ja korttelissa 68012. Kauppaa koskien käyttötarkoitusalueiden merkintöjä on tarkistettu tonteilla 92-68-12-11 ja 92-68-23-2, ja kauppaa koskevia kaavamääräyksiä kaavaehdotuksen K-, KM- KTY ja T-korttelialueilla. Tontille 92-68-11-1 on lisätty pilaantuneita maa-alueita koskeva kaavamääräys.
- Melumääräyksiä on tarkistettu ja yhtenäistetty perustuen saatuun lausuntoon sekä yleiskaavan 2020 lentomeluvyöhykkeisiin ja Vantaan ratikan meluselvitykseen 2023 (Sitowise Oy). Kaavamääräyksiä on muutettu tonteilla nro 92-68-12-11, 92-68-23-2, 92-68-10-11 ja 92-68-10-19.

- Kaavaselostusta on tarkistettu ja selostuksen tekstiä on päivitetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saadun lausunnon perusteella. Kaavakartan tarkistuksia koskevien päivitysten lisäksi kaavaselostukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - päivitettiin luvun 2.2.1. Yleiskaavaan 2020 ja maakuntakaavaan liittyvät tiedot.
    - päivitettiin luvun 4.4.1 taloudellisia vaikutuksia koskeva teksti
    - päivitettiin luvun 2.2.1 katusuunnitelmia koskeva teksti ja kuvat
    - päivitettiin luvun 4.4.1 melua sekä tärinä- ja runkomelua koskeva teksti.
    - selostettiin kaavaan tehdyt muutokset.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 7
2. Lähtökohdat 9
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 9
2.2 Suunnittelutilanne 17
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 24
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 24
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 24
3.3. Asemakaavan tavoitteet 32
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 33
4. Asemakaavan kuvaus 34
4.1 Kaavan rakenne 34
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 35
4.3 Aluevaraukset 35
4.4 Kaavan vaikutukset 39
4.5 Ympäristön häiriötekijät 50
5. Asemakaavan toteutus 50
6. Kaavatyöhön osallistuneet 50
7. Asemakaavan seurantalomake 52
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 56

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 682200 22.4.2024
- Asemakaavan seurantalomake 682300ma 29.2.2024
- Asemakaavakartta ja -määräykset 14.5.2024

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Sweco (4.3.2022). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Tuusulanväylä-Ohtolankatu, Tikkurilantie 58662_3.
- Sweco (4.3.2022). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Ohtolankatu-Niittytie, Tikkurilantie 58662_4.
- Sweco (4.3.2022). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Niittytie-Puutarhatie, Tikkurilantie 58662_5.
- Sweco (4.3.2022). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Puutarhatie-Kuriirikuja, Tikkurilantie 58662_6.

- Ratikan selvityksiä ja aineistoja: https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2022: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Resurssiviisauden tiekartta, Vantaan kaupunki 2022
- Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportti 22.3.2021
- Vantaan ratikkatalouden tiivistelmä, Vantaan kaupunki 3.5.2021
- Vantaan väestö 2020/2021, Vantaan kaupunki 2021
- Vantaan väestöennuste 2021, Vantaan kaupunki 2021
- Metsäsuunnitelma, Vantaan kaupunki, 2020
- Manninen, E., Vasko, V. & Makkonen, H. 2020: Vantaan ratikan kaavarungon ja asemakaavojen luontoselvitykset vuonna 2020 – Faunatican raportteja 53/2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023. Vantaan kaupunki
- Vantaan ratikan kaupunkitaloudelliset vaikutukset, FCG, 31.3.2023
- Vantaan ratikan läntisen osuuden tärinä- ja runkomeluselvitys, Sweco, 17.2.2023. Julkaistu ratikan verkkosivuilla kohdassa Selvityksiä ja aineistoja.
- Vantaan ratikan meluselvitys, Sitowise Oy, 31.1.2023. Julkaistu ratikan verkkosivuilla kohdassa Selvityksiä ja aineistoja.
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki 2005
- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930–1979, Vantaan kaupunki 2006
- Vantaan ratikan kaavarunkoluonnoksen liikenteelliset vaikutukset. WSP 31.8.2022
- Vantaan raitiotien kiinteistötaloudellinen analyysi. Newsec Advisory Finland Oy 12.12.2022
- Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy, 28.10.2022
- Raitioteiden kaupunkikehitysvaikutusten vertailu, WSP Finland Oy, 18.2.2022

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella levennetään katualuetta Tikkurilantiellä, Puutarhatiellä, Niittytiellä, Ohtolankadulla ja Köyhämäentiellä muuttamalla osia korttelialueista ja osa Niittypuiston puistoalueesta katualueeksi. Lisäksi Tikkurilantien eteläpuolella Puutarhatien risteyksessä muutetaan katualuetta osin kävelykaduksi ja katkaistaan liittyminen Puutarhatieltä Tikkurilantielle ratikan tuomien uusien liikennejärjestelyiden vuoksi. Katualueen levennykset perustuvat 23.2.2024 valmistuneisiin Tikkurilantien katusuunnitelmien tilavarauksiin. Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille sekä parannetulle katuympäristölle. Raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Korttelialueiden kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana suunnittelualueessa.

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella muutetaan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T), huoltoaseman korttelialuetta (LH), toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTTY), liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), yleisten rakennusten korttelialuetta (Y) sekä puistoaluetta (VP) osin katualueeksi. Kuriirikujalla keskellä katua sijaitseva voimassa olevassa asemakaavassa esitetty ja toteutumaton yleinen pysäköintialue (LP) muutetaan katualueeksi. Tehokkuusluvuilla osoitetut rakennusoikeudet muutetaan kerrosalaneliömetreiksi, jotta tonttien kokonaisrakennusoikeus ei muutu kiinteistöjen pinta-alojen muutosten myötä. Kortteleiden tonttijakoa muutetaan ja tonteille annetaan uudet tonttinumerot.

Kaavassa osoitetaan uusia liittymäkieltoja kortteleissa 68011, 68012, 68013, 68135 ja ajoyhteyksiä muutetaan kortteleissa 68013 ja 68135. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Tikkurilantien varteen puistoalueelle, Tikkurilantien ja Päivänkakkarantien väliselle alueelle. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita rajataan kortteleissa 68012 ja 68013. Maanalaisten putkien sijainteja on tarkastettu. Kaavassa annetaan lisäksi katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, melusuojaukseen, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon, hulevesien hallintaan ja tulvareitteihin, työmaavesien käsittelyyn sekä rakennusten sisäilman laatuun liittyviä määräyksiä. Muilta osin korttelialueet säilyvät ennallaan ja voimassa olevan asemakaavan mukaisina.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulee merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavamuutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on ollut Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2023 ja on vuoden 2024 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijaon muutoksia.

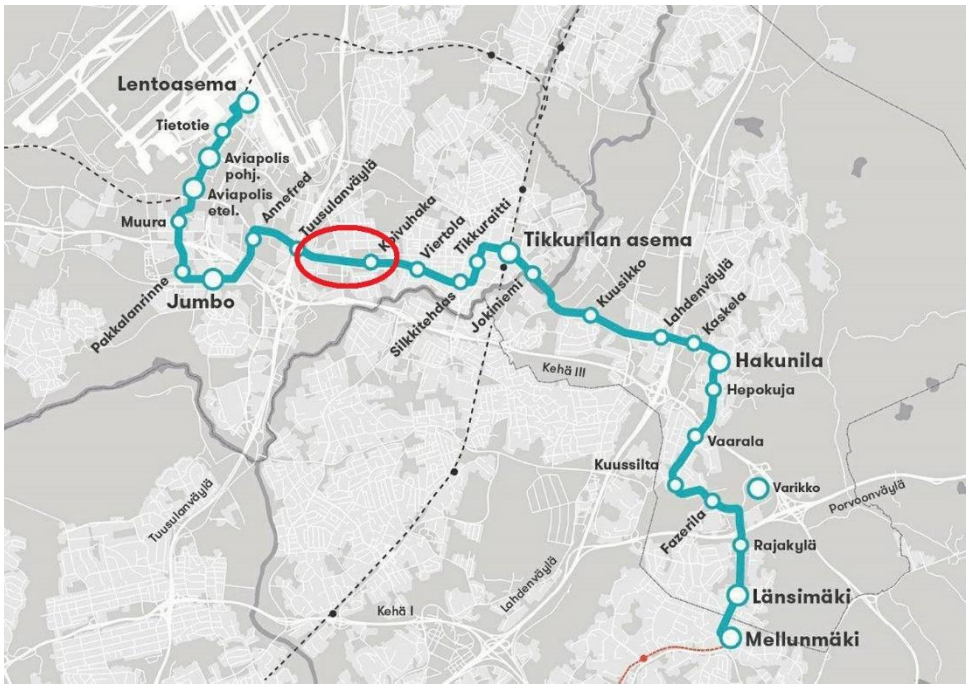

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Kaava-alueen likimääräinen sijainti on kuvassa rajattu punaisella.

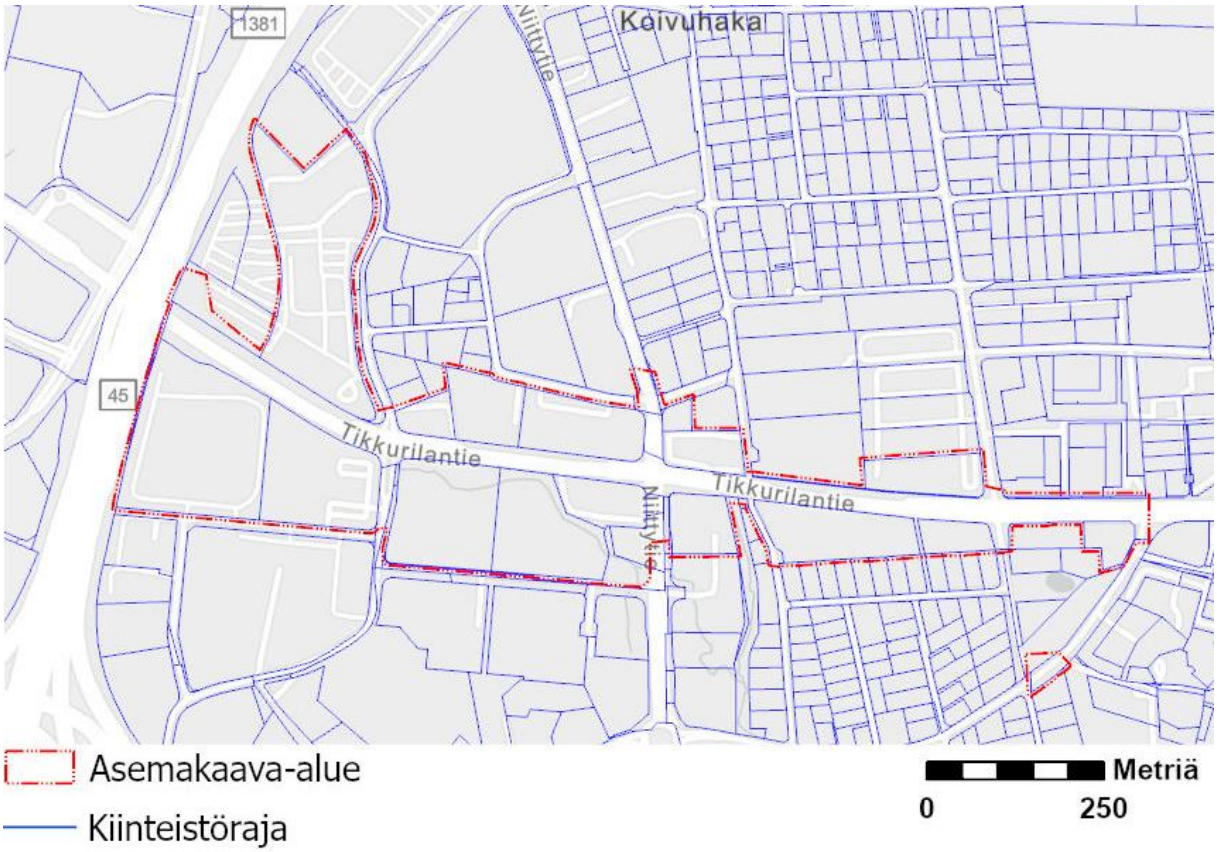

Kuva 3. Asemakaavamuutosalue.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Vantaan keskiosissa, Tikkurilan suuralueella, Koivuhaan kaupunginosassa. Koivuhaan kaupunginosa sijaitsee Tuusulanväylän, Kehä III:n, Läntisen Valkoisenlähteentien sekä Kylmäojan rajaamalla alueella. Tikkurilan rautatieasemalle on matkaa noin kaksi kilometriä ja lentoasemalle noin kolme kilometriä. Tikkurilantie on alueen halkova alueellinen pääkatu, johon kokoojakadut liittyvät. Tikkurilantietä rajaavat suunnittelualueen länsiosassa teollisuus- ja liike- ja toimistotila-alueet ja itäosassa liike- ja toimistotila- sekä asuinkerrostaloalueet. Alueen keskiosassa sijaitsee kapea Niittypuisto. Alueen itäosassa on kahden tontin kokoinen rakentamaton toimitilarakennusten korttelialue (KTY), joka on nykytilanteessa metsäinen. Asemakaava-alueen yhteenlaskettu pinta-ala on noin 29,6 ha.

Kuva 4. Suunnittelualue esitettynä ilmaperspektiivistä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Tikkurilantien itäosa on varsin tasaista Kuriirinkujalta Niittytielle saakka. Niittytieltä Tuusulanväylälle mentäessä maanpinta nousee selvästi. Alueen korkein kohta sijaitsee Tuusulanväylän vieressä, missä Tikkurilantie kohoaa 29 metriä merenpinnan yläpuolelle. Kaavamuutosalueen korttelit ovat pääosin rakennettuja, lukuun ottamatta kahta Tikkurilantien eteläpuolella sijaitsevaa liike- ja toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTY-1).

Luonnon monimuotoisuus

Kaava-alueelta on laadittu luontoselvitykset vuosina 2020–2021 (*Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021*), sekä Vantaan kaupungin metsäsuunnitelma vuonna 2020.

Selvityksessä Koivuhaan alueelta on tunnistettu kaksi arvokasta luontotyyppikohdetta: Kirkonkylänoja/Pyhtäänkorvenoja (nro. 9) sekä Kirkonkylänojan purokäytävä (nro. 10). Luontotyyppikohteiden rajausperusteena on METSO-ohjelman valintaperusteiden täyttyminen. Sekä Kirkonkylänoja/Pyhtäänkorvenoja että Kirkonkylänojan purokäytävä on määritelty selvityksessä edustavuuden ja luonnontilanosalta luokkaan C eli kohtalainen. Kaava-alueelta tunnistettujen kohteiden arvoluokaksi on luontoselvityksessä määritelty III, jonka arvoluokan luontotyyppikohteet suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista.

Asemakaavamuutosalue ei kuulu luontoselvityksessä rajattuihin lepakoiden käyttämiin alueisiin eikä alueelle sijoitu lahokaviosammaleen ydinalueita.

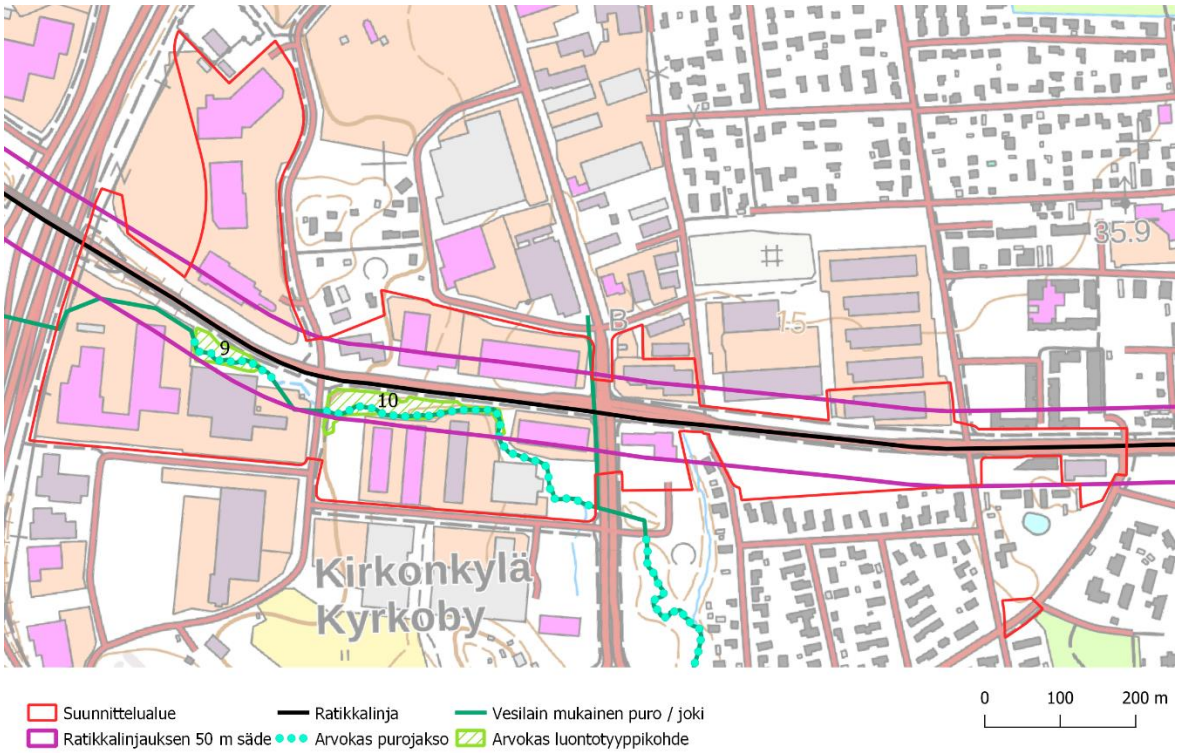

Kuva 5. Kaava-alueelle sijoittuu Kirkonkylänojan purokäytävä. (Luontoselvitys 2020–2021).

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue kuuluu osin Kirkonkylänojan ja osin Kylmäojan pienvaluma-alueeseen. Molemmat purot ovat arvokkaita pienvesikohteita. Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Alue on suurelta osin rakennettua ja asfalttipäällysteistä. Tikkurilantien varteen jää jonkin verran istutettuja alueen osia sekä puustoisia viheralueita. Korttelin 68135 Tikkurilantien puoleiset tontit on kaavoitettu rakentamiselle, mutta ovat vielä rakentamattomia.

Pohjavesi on havaittu Tikkurilantien ja Köyhämäentien risteysalueella n. 2,5…2,8 m syvyydellä maanpinnasta, n. tasovälillä +17,19…+17,44. Tikkurilantiellä Puutarhatien länsipuolella pohjavesi on havaittu n. 1,0…9,9 m syvyydellä maanpinnasta, tasovälillä n. +4.55…+13.40.

Maaperä

Maalajikartan mukaan kaava-alue on pääosin savea ja silttiä. Kaava-alueella on myös pienempiä alueita täyttöä, hiekkaa, moreenia ja kalliota.

Pohjatutkimusten mukaan maaperä on ohuen pintamaakerroksen alla syvimmillään n. 17 m savea/silttiä. Saven ja siltin alla maakerrokset vaihtuvat hiekan ja soran kautta kalliopintaa päällystävään moreeniin. Kairaukset ovat ulottuneet syvimmillään n. 20 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet määräsyvyyteen, tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Kuva 6. Kaava-alueen maaperäkartta.

Topografia

Suunnittelualueen topografia on vaihtelevaa. Alueen itäosa on melko tasaista, mutta maanpinta lähtee kohoamaan Niittytieltä länteen päin mentäessä. Maanpinta on matalimmillaan suunnittelualueen itäosassa noin 15 metriä merenpinnan yläpuolella ja korkeimmillaan alueen länsiosassa noin 29 metriä merenpinnan yläpuolella.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa ja asuminen

Kaavamuutosalueen sijoittuvat rakennukset ovat liike- ja toimistorakennuksia sekä teollisuus- ja varastorakennuksia. Alueelle ei sijoitu asuinrakennuksia.

Kaava-alueen ympäristössä Puutarhatien itäpuolella on kerrostalorakentamista. Koivuhaan asuntokannasta 8 % on rivitaloja, 41 % omakotitaloja ja 45 % kerrostaloja. Koivuhaan väkiluku vuoden 2021 lopussa oli 3061 henkeä. Koivuhaan väkiluku on kasvanut tasaisesti 2010-luvulla. Kaupunginosaa kehitetään asuin- ja työpaikka-alueena.

Tikkurilan suuralueella oli vuoden 2021 lopussa 47026 asukasta, joka on noin 20 % koko Vantaan väestöstä. Tikkurilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2031 mennessä noin 6752 henkilöllä. Tikkurilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Tikkurilan kaupunginosaan. Koivuhaan väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 841 henkilöllä.

Palvelut ja työpaikat

Suunnittelualueen länsiosa kuuluu Koivuhaan työpaikka-alueeseen. Alueen teollisuus- sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueille sijoittuu mm. kaksi huoltoasemaa, autoliikkeitä, skootterikauppa, autokorjaamoja, tiemerkintäyritys, rakennustarvikeliike, autopesula, lämmityslaiteyritys, rengasliike, tuulilasiliike, painotalo, sisustussuunnitteluyritys, hotellitarvikekauppa, työvaateliike, työkalukauppoja, sähköliikkeitä, kuntosali, autokoulu, konepaja, jakeluyritys, lasiliike, tukkukauppoja sekä lounasravintoloita. Alueella ei sijaitse julkisia palveluita. Koivuhaka tukeutuu pääasiassa Tikkurilan palveluihin. Lähin suomenkielinen peruskoulu sijaitsee Viertolassa ja lähin ruotsinkielinen peruskoulu Helsingin pitäjän kirkonkylässä. Lähin suomenkielinen lukio sijaitsee Tikkurilassa ja lähin ruotsinkielinen lukio Helsingin pitäjän kirkonkylässä.

Koivuhaan suurin teollisuusyritys on piikiekkoja valmistava Okmetic. Suurin osuus Koivuhaan työpaikoista sijoittuu tukku- ja vähittäiskauppaan. Seuraavaksi suurimmat toimialat ovat teollisuus ja rakentaminen. Koivuhaassa oli vuoden 2019 lopussa 5321 työpaikkaa.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Kaava-alueen halki kulkee Tikkurilantie, joka on alueellinen pääkatu, joka yhdistää Koivuhaan Veromiehen ja Viertolan kaupunginosiin. Tikkurilantietä rajaavat suunnittelualueen länsiosassa teollisuus- ja liike- ja toimistotila-alueet ja itäosassa liike- ja toimistotila- sekä asuinkerrostaloalueet. Alueen keskiosassa sijaitsee kapea Niittypuisto. Alueen toimitila- ja teollisuusrakennukset ovat pääasiassa matalia.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse suojeltuja rakennuksia. Suuri rantatie kulkee Tikkurilantieltä Kuriiritielle ja kaava-alueen läpi kaava-alueen eteläosassa. Kuriiritiellä kaava-alueen viereisessä puistossa sijaitse muuntamo, joka on merkitty rakennusperintökohteena.

Kaava-alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Suunnittelualueelta on hyvät yhteydet Vantaan virkistys- ja latuverkostoon, kuten Keravanjoen jokirantaan alueen eteläpuolelle. Tikkurilan keskuspuisto sijaitsee alueen koillispuolella. Suunnittelualueella sijaitsee kuntosali sekä kamppailulajien harrastuspaikka.

Liikenne

Tikkurilantie on alueellinen pääkatu, joka yhdistää Koivuhaan Veromiehen ja Viertolan kaupunginosiin. Niittytie on kokoojakatu, joka yhdistää Kehä III:n ja lentoaseman. Ohtolankatu on kokoojakatu, joka yhdistää Tikkurilantien Läntiseen Valkoisenlähteentiehen. Alueen muut kadut ovat liityntäkatuja, joilta on ajoyhteyksiä alueen tonteille.

Taulukko 1. Ajoneuvoliikenteen määrä kaava-alueella ja sen läheisyydessä nykytilanteen KAVL -määrillä sekä vuoden 2030 ennuste.

	Nykytilanne	Ennuste 2030
Tikkurilantie (keskiarvo)	8 781	14 300
Niittytie	11 833	19 690

Autoliikenne

Tikkurilantie ylittää suunnittelualueen länsipuolella Tuusulanväylän, jossa on eritasoliittymä. Alueelle on hyvä yhteydet autolla idästä Tikkurilan keskuksesta, etelästä Niittytietä pitkin Kehä III:lta ja Tuusulanväylältä, sekä lännestä Ilmakehän ja Niittytien kautta lentoasemalta.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella Tikkurilantiellä sijaitsee linja-autopysäkit Tikkurilantien ja Puutarhatien, Tikkurilantien ja Niittytien sekä Tikkurilantien ja Ohtolankadun risteyksen tuntumassa sekä Tuusulanväylän vieressä. Tikkurilan asemalle matkaa on noin 2 km.

Kävely ja pyöräily

Tikkurilantien varrella on osin molemmin puolin kävely- ja pyörätiet.

Vesihuolto

Alueella on rakennettu yleinen vesihuoltoverkosto. Alueen vesijohtoverkko kuuluu Tikkurilan alueen painepiiriin.

Kaavamuutosalueen hulevedet johdetaan hulevesiviemäriverkoston kautta pääasiassa kaava-alueen halki kulkevaan Kirkonkylänojaan, josta vedet laskevat Kattilaojan kautta Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Vantaan Energian kaukolämpöverkko kulkee suunnittelualueella idästä katsottuna Tikkurilantien pohjoispuolta Niittytielle asti ja sen jälkeen Tikkurilantien kummallakin puolella, Niittytiellä sekä Ohtolankadun länsipuolella. Kaukolämpökaapeli alittaa Tuusulanväylän asemakaava-alueen länsiosassa teollisuuskorttelin kautta.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Tikkurilantietä, Ohtolankatua, Niittytietä ja Puutarhatietä pitkin.

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Uuden yleiskaavan 2020 mukaan Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelun 3 (LDEN 50-55 dB) ja 2 (LDEN 55-60 dB) meluvyöhykkeet ulottuvat suunnittelualueelle.

Vantaan raitioradan meluselvityksen (*Sitowise 31.1.2023*) mukaisesti merkittävimmät melulähteet suunnittelualueella ja sen ympäristössä ovat Tikkurilantie sekä Tuusulanväylä. Päiväajan melun yli 55 dB ja yömelun yli 50 dB alueet ulottuvat noin 400 metrin etäisyydelle Tuusulanväylästä. Päiväajan melun yli 55 dB ja yömelun yli 50 dB alueet ulottuvat noin 100–120 metrin etäisyydelle Tikkurilantiestä ja yli 60 dB alueet ulottuvat noin 50–60 metrin etäisyydelle Tikkurilantiestä. Lisäksi Kehä III:n melua kantautuu etelästä päin.

Tikkurilantien varressa välillä Tuusulanväylä - Ohtolankatu (paaluväli 5800-6000) ei ole melulle herkkiä kohteita. Alueella on liike- ja teollisuusrakennuksia. Tuusulanväylä on alueen pääasiallinen melulähde nyky- ja ennustetilanteessa.

Tikkurilantien pohjoispuolella Ohtolankadun kohdalla (paaluväli 6000–6300) on omakotitaloja ja paritaloja lähimmillään noin 80 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä ja lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä Tuusulanväylästä kaava-alueen ulkopuolella. Tuusulanväylän ja asuinrakennusten välissä on liikerakennuksia, mutta melu pääsee leviämään niiden välistä vapaasti.

Tikkurilantien varressa välillä Köyhämäentie - Niittytie (paaluväli 6300-6600) ei sijaitse melulle herkkiä kohteita. Alueella on liikerakennuksia.

Tikkurilantien eteläpuolella Niittytien ja Kuriirikujan välillä (paaluväli 6600–7000) on omakotitaloja, paritaloja ja rivitaloja lähimmillään noin 40–90 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä kaava-alueen ulkopuolella. Tikkurilantien ja asuinrakennusten välissä on rakentamaton liikerakennusten korttelialue (KTY), joten melu pääsee leviämään asuinalueelle. Tikkurilantien pohjoispuolella Puutarhatien kohdalla paaluvälillä 7000–7150 on asuinkerrostaloja lähimmillään noin 15 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä. Nykytilanteessa päiväajan melun yli 55 dB alueet ulottuvat osittain oleskelupihoille.

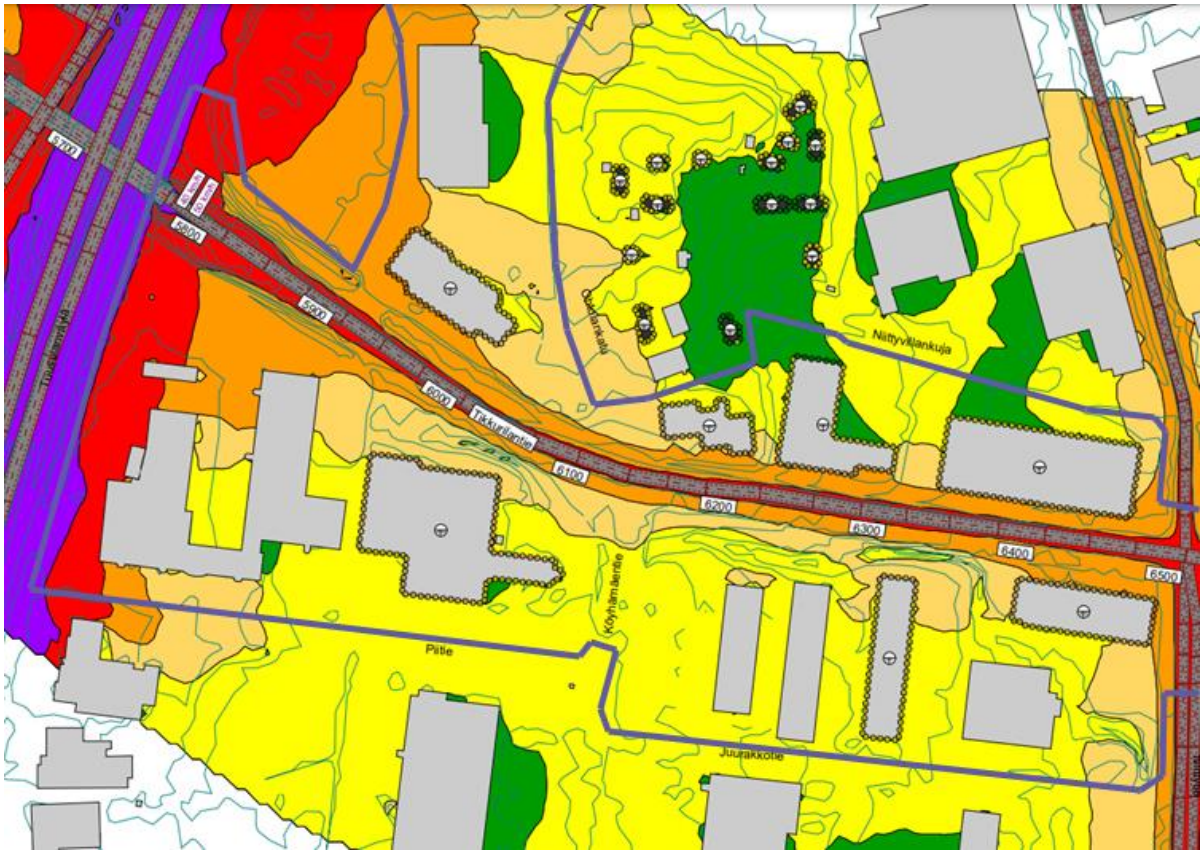

Kuva 7. Ote nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 31.1.2023).

Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Kaava-alueen länsiosassa sijaitsevat kiinteistöt 92-407-2-430 ja 92-68-23-2 vaativat selvityksen perusteella lisäselvitystä. Kiinteistöillä on toiminut mm. autokorjaamo. Maaperään on joutunut öljyä öljynerottimen vuodon ja autojen varastoinnin seurauksena. Kiinteistöiltä kaivettuja lievästi lyijyllä pilaantuneita maita on käytetty Tikkurilantien ja Ohtolankadun varrella viheralueiden täyttömassoina. Kaivutöiden yhteydessä haitta-ainepitoisuudet on tarkistettava. *(Golder Associates Oy 2020)*

Kiinteistöllä 92-68-141-2 sijaitsi kasvihuone vielä 1990-luvulla. Suomen IP-Tekniikan tekemissä tutkimuksissa 2001 ei löytynyt torjunta-ainejäämiä eikä raskasmetalleja (Pb, Zn, Cu, As). Selvityksen perusteella kiinteistöllä ei ole tarvetta jatkotoimenpiteille. *(Golder Associates Oy 2020)*

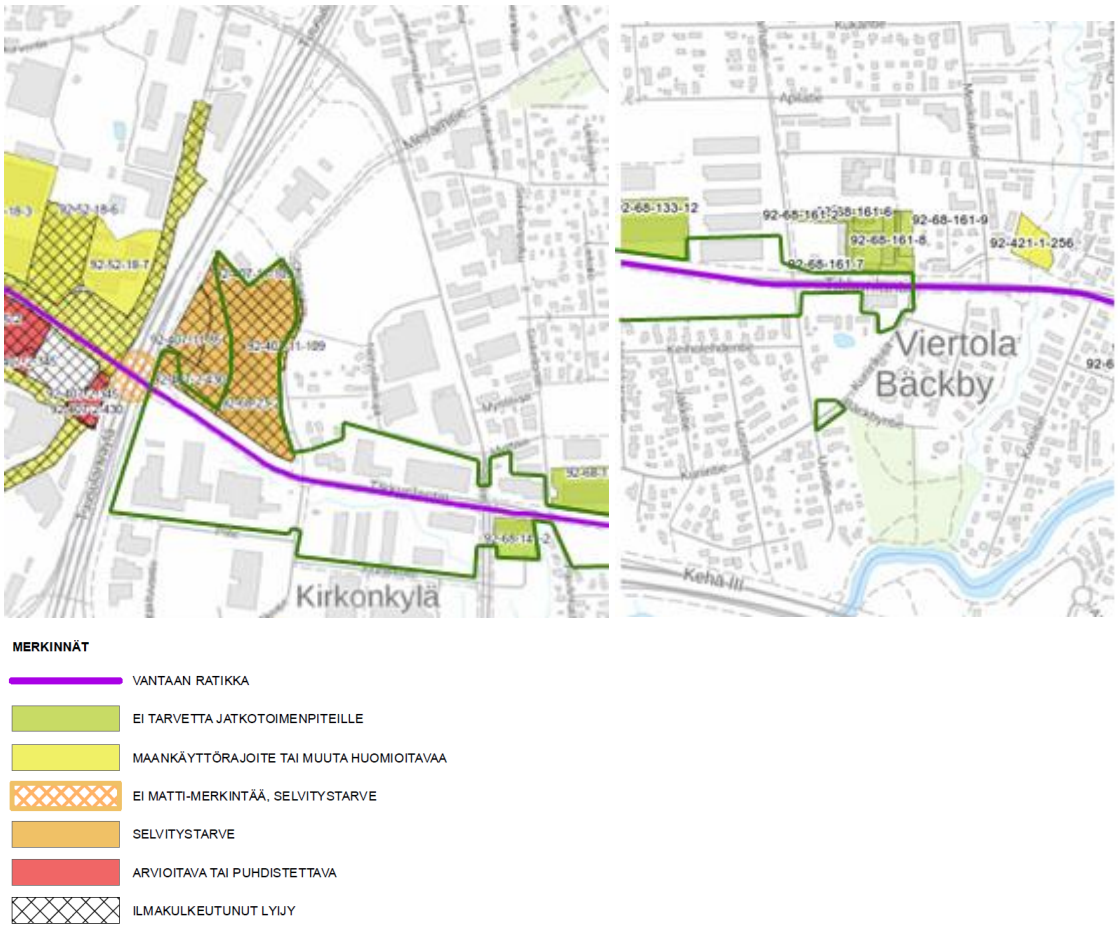

Kuva 8. Suunnittelualueen mahdolliset PIMA-kohteet, jotka täytyy tarkistaa tai selvitystarve tulee selvittää (Golder Associates Oy 2020). Asemakaava-alue on osoitettu vihreällä viivalla.

2.1.4 Maanomistus

Katualueet sekä seuraavat kiinteistöt ovat Vantaan kaupungin omistuksessa:

- 92-68-135-1
- 92-68-142-1
- 92-407-2-430
- 92-407-9-24
- 92-407-9-25
- 92-407-16-237

Muu maanomistus:

- 92-68-10-11: MjP-Kehitys Oy
- 92-68-10-19: Kiinteistöosakeyhtiö Niittyvillankuja 4
- 92-68-10-23: Kiinteistö Oy Vantaan Niittyvillankuja 2/ Kiinteistö Oy Vantaan Niittykulma, Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 3 / Sagax Finland AM Oy
- 92-68-11-1: Oy Teboil Ab
- 92-68-11-9: Kiinteistö Oy Vantaan Niittykulma c/o Sagax Finland AM Oy
- 92-68-12-9: Erikoissijoitusrahasto Mandatum AM Suomi Kiinteistöt II
- 92-68-12-11: Kiinteistö Oy Autoprint/ Isännöitsijätoimisto Maikoski Oy
- 92-68-13-11: Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 3/ Sagax Finland AM Oy

- 92-68-13-8: Kiinteistö Oy Vantaan Avia
- 92-68-13-10: Kiinteistö Oy Vantaan Juurakkotie 5
- 92-68-23-2: Kiinteistö Oy Vantaan Autoairport
- 92-68-133-3: Kiinteistö Oy Vantaan Puutarhatie 18/ Pohjola Kiinteistösijoitus Oy
- 92-68-141-2: Phoenix Contact Oy
- 92-68-143-6: K ja R Tammela Oy
- 92-421-1-13: Wärtsilä Oyj Abp
- 92-421-1-0879: Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy
- 92-421-1-1328: Kiinteistö Oy Vantaan Oravatie
- 92-407-9-42: Yksityisessä omistuksessa
- 92-884-1-5: Valtio
- 92-407-16-296: Yksityisessä omistuksessa
- 92-68-161-2: VAV Asunnot Oy / Asunto Oy Vantaan Jänönloikka / Asunto Oy Vantaan Kukonaskel / Asunto Oy Vantaan Kurrenpiilo / Asunto Oy Vantaan Puutarhatie 9 / Asunto Oy Vantaan Tikkurilantie 99

Kaupunki omistaa yhteensä noin 10,3 ha ja noin 20 ha on muiden toimijoiden omistuksessa.

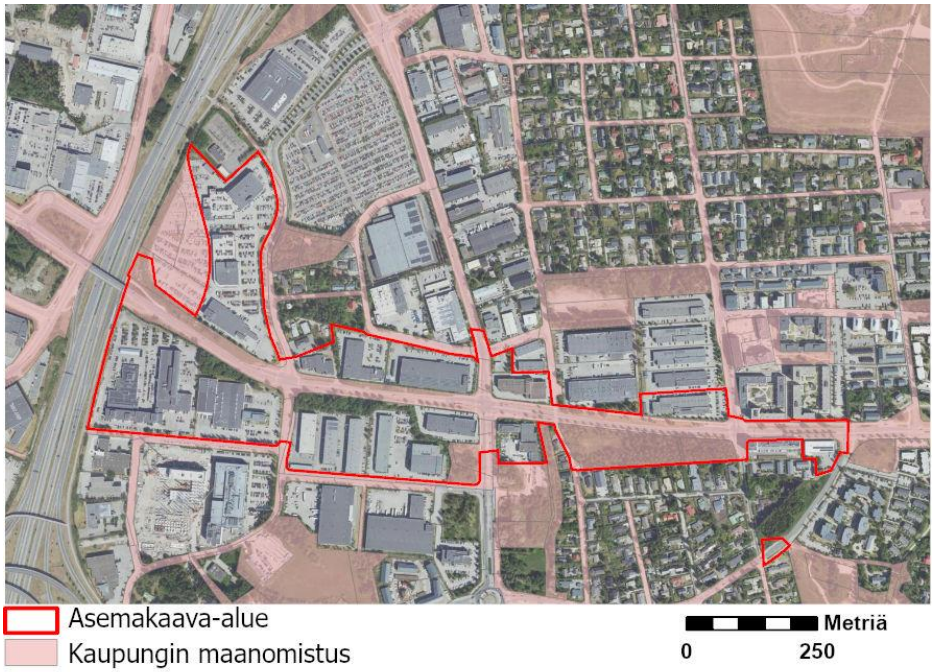

Kuva 9. Kaupungin maanomistus ja määräalat.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös

sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Helsingin seudun ja Itä-Uudenmaan kaavoihin ei tullut oikeuskäsittelyssä muutoksia. Länsi-Uudenmaan kaavasta kumoutui oikeuskäsittelyn myötä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen suunnittelumääräyksen osa, joka ohjaa seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa.

Uusimaa-kaava 2050:ssa kaava-alue sijoittuu kokonaisuudessaan pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle sekä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle. Alueen itäosa on osoitettu Helsinki-Vantaan lentoaseman lentomelualueeksi. Alueen länsiosassa sijaitsee Koivuhaan kaupan alue sekä Tuusulanväylä - Tikkurilantien joukkoliikenteen vaihtopaikka. Alueen länsiosan halki kulkee etelä-pohjoinen-suunnassa Tuupakka-Koivuhaka 110 kV voimajohto.

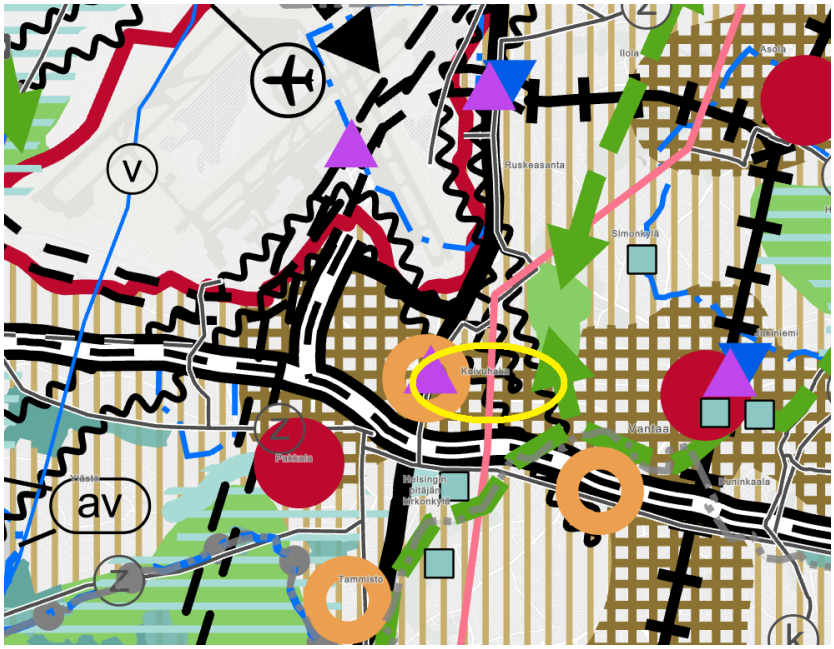

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Kuva 10. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä, jossa suunnittelualueen likimääräinen sijainti näkyy keltaisella ympyrällä.

MAL 2019 -suunnitelma

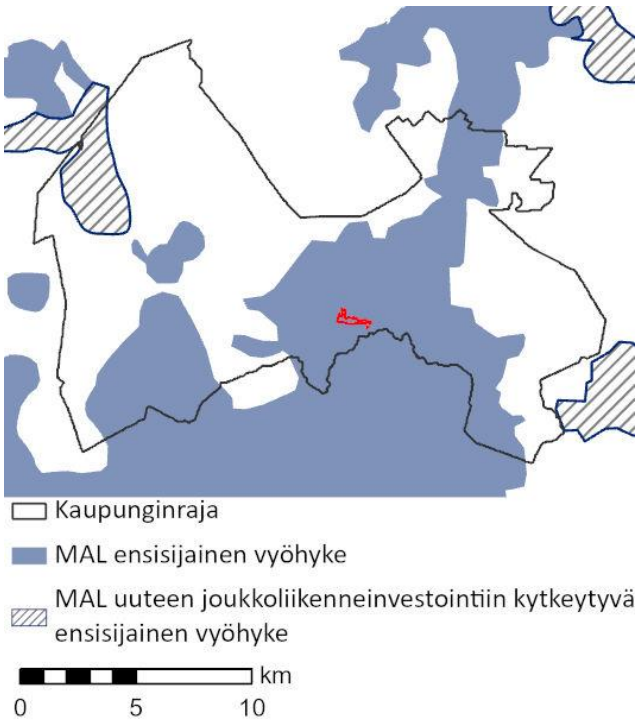

Kuva 11. Ote MAL 2019-suunnitelmasta.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein HSLn toimesta yhteistyössä seudun 14 kunnan kanssa. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm., että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Valtion ja Helsingin seudun neuvotteluryhmä on 4.6.2020 saavuttanut neuvottelutuloksen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseksi vuosille 2020–2031. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2020 § 13 MAL-sopimuksen 2020–2031.

Yleiskaava 2020

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualue on osoitettu länsiosasta kaupallisten palveluiden alueeksi (KM), keskiosasta monipuoliseksi työpaikka-alueeksi (TP) sekä asumisen ja työpaikkojen alueeksi (A/TP) ja itäosasta asuinalueeksi (A). Alue kuuluu lentomelun L2 ja L3-vyöhykkeeseen. Tikkurilantielle on osoitettu katukuvan kehittämisvyöhyke. Tikkurilantien varrelle on lisäksi osoitettu raitiotien reitti ja pyöräilyn baana. Alueen länsiosan läpi kulkee jätevesitunnelin ja voimajohdon merkinnät.

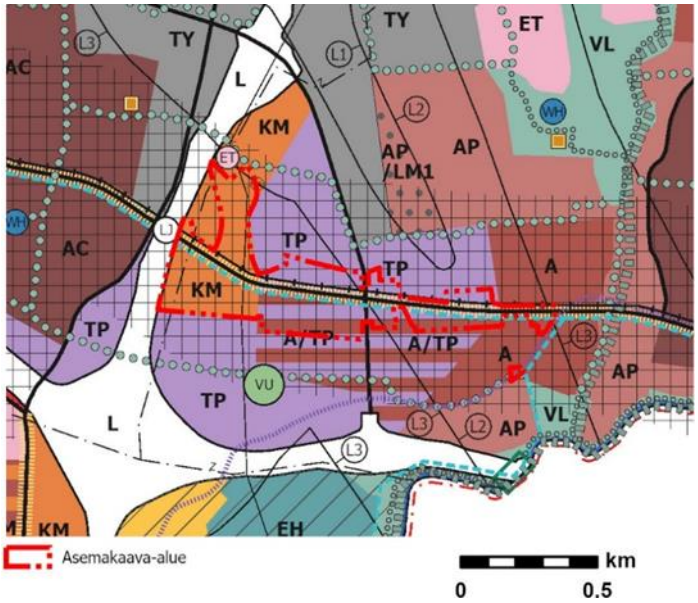

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4-8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Kuva 12. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta 2020.

Asemakaava

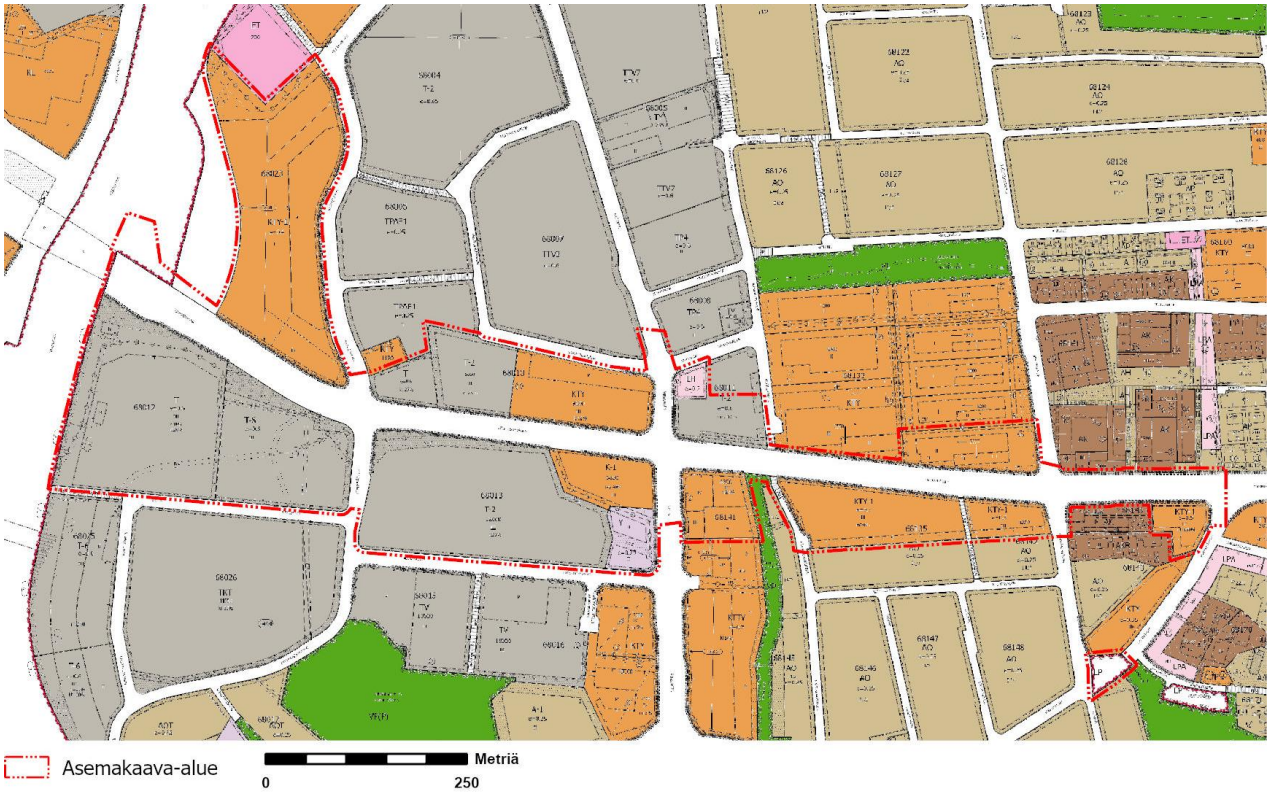

Kuva 13. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Suunnittelualue on voimassa olevien asemakaavojen alueella katualuetta, puistoaluetta (VP), kauttakulku-, sisääntulo- ja ohitustie tie-, vieri-, suoja- ja näkemäalueineen (LT), yleistä

pysäköintialuetta (LP), liike- ja toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTY-1), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T ja T-6), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, jolle saa rakentaa myös liike- ja toimistotiloja (T-2), toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY), liike- ja toimistorakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (K-1), yleisten rakennusten korttelialuetta (Y), toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTTY) sekä huoltoasemarakennusten korttelialuetta (LH).

Kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:
- Asemakaava 680900 (KV 25.9.1995)
- Asemakaavan muutos 681000 (KV 23.2.1998)
- Asemakaavan muutos 001852 (KV 2.3.2009)
- Asemakaavan muutos 000564 (KH 8.6.1987)
- Asemakaavan muutos 001263 (KH 11.1.1999)
- Asemakaavan muutos 000763 (KH 21.11.1988)
- Asemakaavan muutos 001544 (KV 26.2.2001)
- Asemakaavan muutos 000440 (KV 19.3.1987)
- Asemakaava 680200 (KV 23.1.1978)
- Asemakaavan muutos 002240 (KH 12.1.2015)
- Asemakaavan muutos 000472 (KV 28.10.1985)
- Asemakaavan muutos 000508 (KH 24.3.1986)
- Asemakaavan muutos 000757 (KV 13.6.1988)
- Asemakaavan muutos 001499 (KV 28.2.2000)
- Asemakaavan muutos 001430 (KV 30.8.1999)
- Asemakaavan muutos 000638 (KV 17.8.1987)
- Asemakaava 680400 (KV 7.5.1979)

Suunnittelualueella on asemakaavoittamattomia alueita Niittytie-Tikkurilantie ja Niittytie-Myrttitie -risteysalueilla sekä Tikkurilantie 121 -osoitteessa.

Rakennuskielto

Suunnittelualueella ei ole voimassa rakennuskieltoja.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 14. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta (WSP Finland, 30.4.2019). Kuvassa Tikkurilantie välillä Tuusulanväylä-Niittytie.

Kuva 15. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta (WSP Finland, 30.4.2019). Kuvassa Tikkurilantie välillä Niittytie-Kuriirikuja.

Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Suunnitelmien valmistuttua niiden ehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville vaiheittain vuosien 2021–2024 aikana. Tavoitteena on, että katu- ja puistosuunnitelmat voidaan hyväksyä vuoden 2024 aikana.

Koivuhaan kaava-alueelle sijoittuvat ensimmäiset suunnitelmat valmistuivat 4.3.2022 ja 30.3.-12.4.2022 välisenä aikana niistä oli mahdollista jättää mielipide. Päivitetyt suunnitelmat valmistuivat 23.2.2024

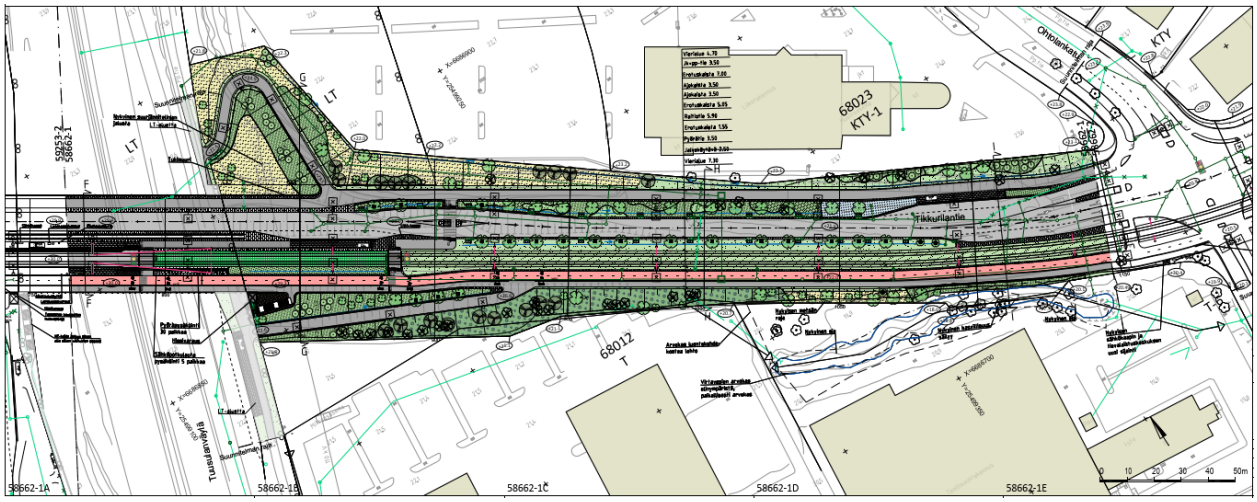

Kuva 16. Tikkurilantie välillä Tuusulanväylä-Ohtolankatu. (Sweco, ehdotus 23.2.2024)

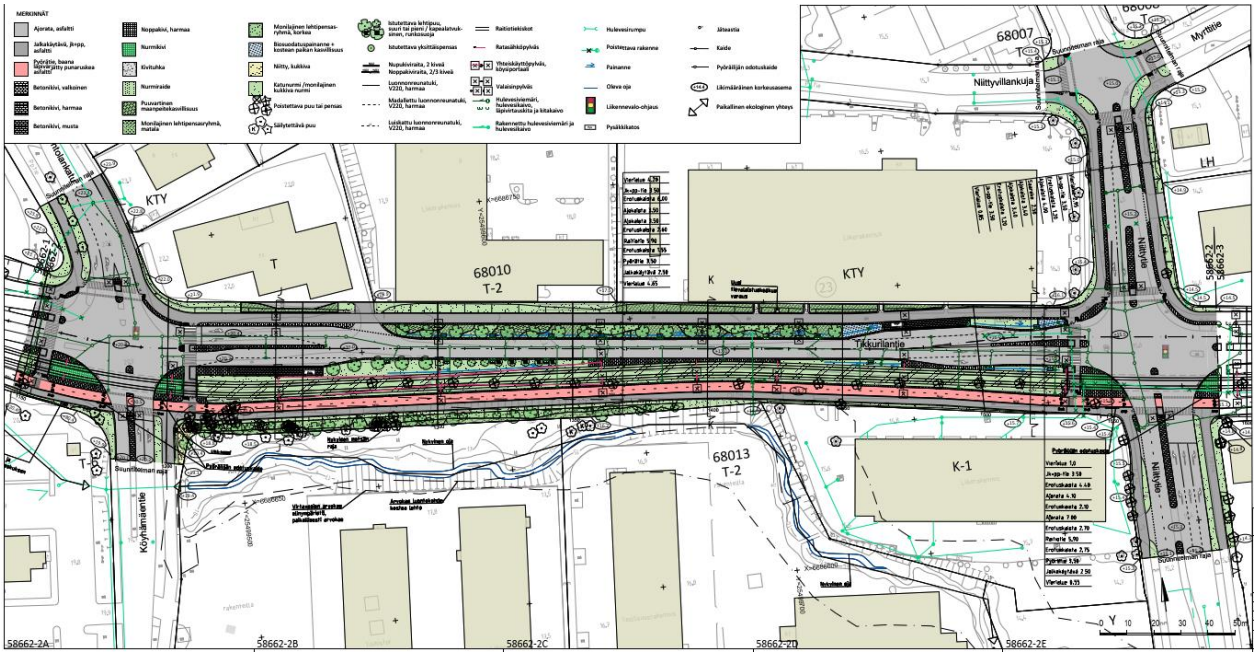

Kuva 17. Tikkurilantie välillä Ohtolankatu-Niittytie. (Sweco, ehdotus 23.2.2024)

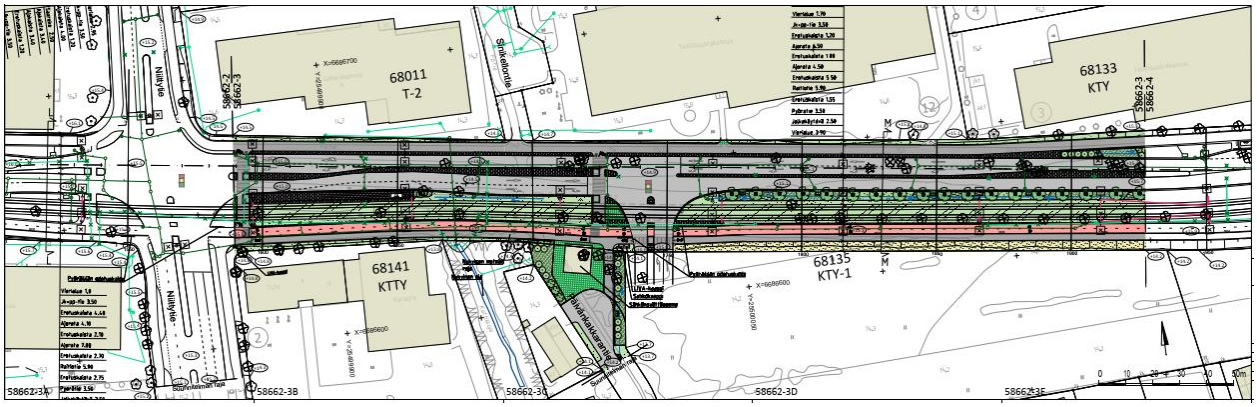

Kuva 18. Tikkurilantie välillä Niittytie-Keiholehdenkuja. (Sweco, ehdotus 23.2.2024)

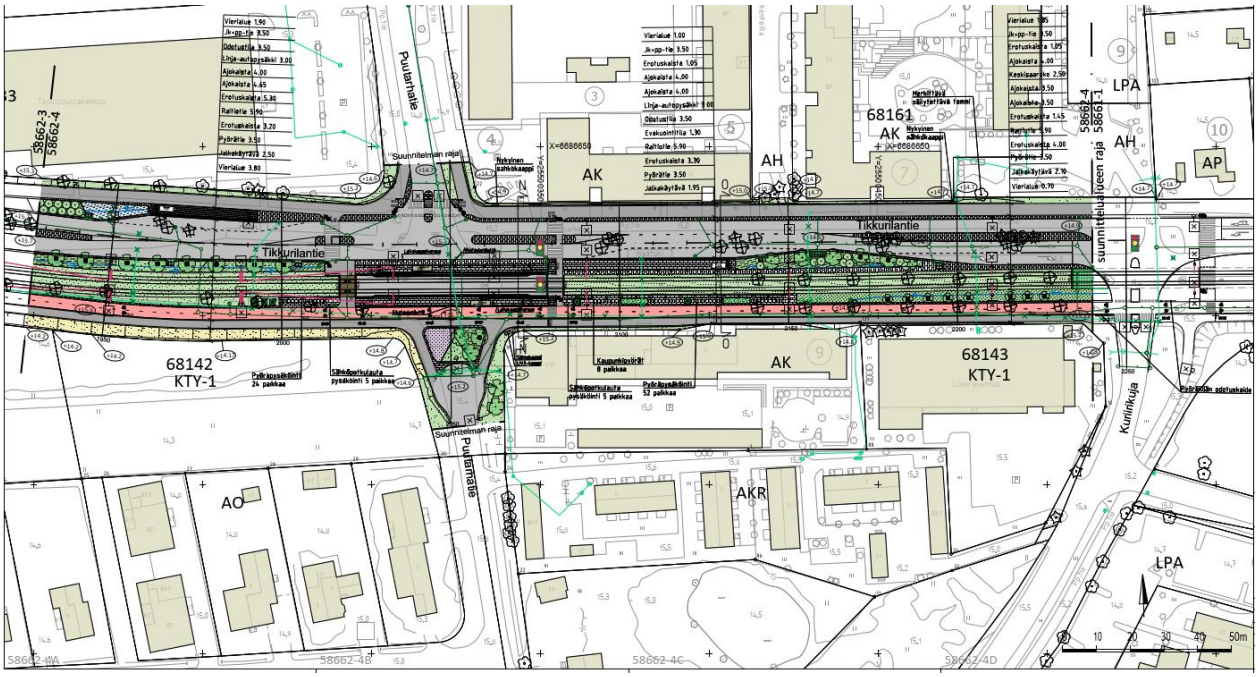

Kuva 19. Tikkurilantie välillä Keiholehdenkuja-Kuriirikuja. (Sweco, ehdotus 23.2.2024)

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle laaditaan sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, jolla luodaan pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, määritellään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko toteutetaan oikeusvaikutuksettomana suunnitelmana, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan kaavarungon 19.6.2023.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800. Tämä asemakaavamuutos on erotettu omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä ja sai työohjelmassa numeron 682200.

Kaupunginhallitus 16.1.2023 päätti asettaa asemakaavaehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Kaavaehdotus oli nähtävillä 1.2-2.3.2023 välisenä aikana.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2023 ja 2024.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavoituksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Saaduista mielipiteistä 2 koski Koivuhaan kaupunginosaa. Annetut mielipiteet eivät kuitenkaan koskeneet Koivuhaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluetta.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin viisi alueellista verkkotilaisuutta. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021, 6.4.2022 ja 15.11.2022 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Kaikille avoimet ratikan infotilaisuudet järjestettiin 23.9.2021, 6.4.2022, 15.11.2022, 13.4.2023 ja 16.11.2023 (koko ratikan linja).

Kaikille avoin ratikan opastettu kiertoajelu järjestettiin 26.8.2023. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua ratikan suunnitelmiin kaupungintalolla ja ratikan suunnittelijoita oli tavattavissa.

Alle on koottu asemakaavaa ja kaavamuutosaluetta sekä sen lähiympäristöä koskevat mielipiteet.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet

Korttelissa 68162 tontilla 92-68-162-1 sijaitsevan suojellun rakennuksen suojelumerkintä pyydettiin poistamaan.

Tontti 92-68-162-1 ei kuulu asemakaavan suunnittelualueen rajaukseen. Suojelumerkinnän uudelleenarviointi ja asemakaavan muutos tulee toteuttaa erillisessä asemakaavassa.

Mesikukantien asukasviihtyvyyttä koskevia mielipiteitä jätettiin yksi. Mielipiteessä pyydettiin huomioimaan asukkaiden viihtyvyys viherrakentamisessa, ympäristötaideratkaisuissa, valaistuksessa ja roskisten sijoittelussa. Lisäksi pyydettiin, että ajoneuvoliikennöinti Mesikukantieltä ei lisääntyisi.

Mesikukantie ei kuulu asemakaavan suunnittelualueen rajaukseen.

Valmisteluvaiheen vuorovaikutus

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 9.9.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 9.-30.9.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 20.9 ja 28.9.2022 Puheluita ei vastaanotettu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin yhteensä 2.

Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin seuraavat mielipiteet (tiivistettyinä):

Mielipide 1:

Mikäli Vantaan ratikka toteutettaisiin, pienenee tonttimme yhteensä noin 304 m2, joka vastaa noin 8% koko kiinteistömme pinta-alasta. Tämä muutos alentaa myös kiinteistömme arvoa merkittävästi. Lisäksi on kiinteistössä toimivilla ollut mahdollisuus ajaa ulos piha-alueelta myös Tikkurilantien puolelta ja tämä liittymä poistuisi suunnitelmien mukaan. Lisäksi pysäköintipaikkojen määrä vähenee kiinteistössä, sillä Tikkurilantien puolella tontin raja siirtyisi lähes kiinni rakennuksen kulmaan. Kiinteistössä toimiville yrityksille tulee paljon raskasta tavaraa, joka toimitetaan isoilla rekoilla. Näillä rekoilla ei ole mahdollisuutta kääntyä kiinteistön pihalla, sisäänajo tapahtuu Ohtolankadun puolelta ja ulos rekat ajavat Tikkurilantien liittymästä. Katsomme, että Tikkurilantien liittymän säilyminen ennallaan on kiinteistön toiminnan kannalta välttämätöntä.

Kaavoittajan vastaus:

Liittyminen tontille Ohtolankadulta on mahdollista myös jatkossa, mutta Tikkurilantien puoleisen liittymän toteuttamismahdollisuutta tarkastellaan vielä katusuunnittelun toimesta. Pysäköintialueisiin katualueen rajan muutos ei vaikuta, kiertäminen rakennuksen ympäri onnistuu vastaavasti kuin nykyisinkin, vaikka tontti pienenee Tikkurilantien puolelta, sillä asfaltoitua aluetta jatketaan tontilta hieman kiinteistön viereiselle vierialueelle.
Kiinteistön rakennusoikeus muutetaan tehokkuusluvusta rakennusoikeusluvuksi kaavamuutoksen yhteydessä, jolloin rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia kiinteistön pinta-alamuutoksesta huolimatta.

Mielipide 2:

Ehdotamme, että tonttimme osalta kaavamuutoksen tarvetta harkitaan vielä uudelleen tarkemmalla suunnittelulla. Tontinosan kaavoitus katualueeksi ja lunastus aiheuttaa suurehkot kustannukset, jotka jäävät kaupungin vastuulle. Alueen maaperä on pehmeää ja jakeluaseman laitteiden – piharakenteiden siirtäminen ja uudelleen rakentaminen pohjavahvistuksineen aiheuttavat hyötyyn nähden suurehkot kulut.

Kaavoittajan vastaus:

Jakeluaseman laitteiden ja piharakenteiden siirtämiselle ei ole tarvetta kaavamuutoksesta huolimatta. Kaavamuutoksessa kiinteistölle tulevaa katualueen luiska-aluetta muutetaan katualueeksi. Jakeluaseman laitteet säilyvät kokonaisuudessaan kiinteistön puolella. Kaupunki lähestyy maanomistajaa maa-alan ostotarjouksella mahdollisen ratikan investointipäätöksen jälkeen.

Asemakaavaehdotuksen nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen
Kaupunginhallitus 16.1.2023 päätti asettaa asemakaavaehdotuksen nähtäville MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 1.2-2.3.2023 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 13 kappaletta ja niitä saatiin 3 kappaletta. Muistutuksia saatiin 1 kappale.

Lausunnot ja vastineet tiivistettyinä:

HSY
Ratikkahankkeessa rakennetaan/saneerataan/siirretään vesihuoltoa. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat ja kustannusarviot esitetään ratikkahankkeen yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Alueella on käynnissä useita ratikkahankkeen ulkopuolisia vesihuollon suunnitteluhankkeita.

Tontin 68012/12 länsireunan ja tontin 68012/13 itäreunan hulevesiviemäreitä varten tulee merkitä johtokuja. Tontin 68135/3 itäreunan nykyisen johtokujan merkintää tulee tarkistaa siten, että etäisyys vesijohdosta NS300-johtokujan reunaan on vähintään 3 metriä.

Tontilla 68023/1 sijaitsee KUVES:n jätevesitunneli, jolta puuttuu maanalaisen tilan merkintä.

Vastine:
Olevat vesihuollon johdot sekä kaupungilla tiedossa olevat vesihuollon suunnitteluhankkeet on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Korttelin 68012 tontin 12 maanalaiselle johdolle varattu alueen osa tontin pohjois- ja länsireunalla on suhteellisen laaja ja laadittu tiedossa olevien johtojen ja suunnitelmien mukaisesti. Korttelin 68012 tontin 13 johtoaluevarausta on hieman laajennettu tontilla olevan hulevesiviemärin mukaisesti.

Korttelin 68135 tontin 3 länsireunalla olevan johtokujan leveys on tarkistettu. Tontin itäreunalla ei ole kaupungin johtokartan mukaan johtoja.

Olevalle jätevesitunnelille on osoitettu kaavassa maanalaisen tilan merkintä.

Uudenmaan ELY-keskus
Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen. Kaavaselostukseen tulee päivittää yleiskaavan ajantasainen tilanne.

Osa muutettavista pääkäyttötarkoituksista ja kaupan määräyksistä eivät enää ole ajan tasalla. Vähittäistavarakauppaa koskevat määräykset on päivitettävä vastaamaan nykylainsäädännön vaatimuksia. Kaava-aluetta tulisi laajentaa Tikkurilantien pohjoispuolelle Tuusulanväylän ja korttelin 68023 väliselle alueelle. Alueelle laadittavan katusuunnitelman perusteella ramppia kt 45 Tikkurilantieltä Tuusulanväylälle ei ole mahdollista esittää. Kartalla LT-alueen rajausta ja kaavamerkintöjä on muutettava vastaamaan nykyistä maankäyttöä.

On erityisen tärkeää, että rakentamisen päästöjä vähennetään suurissa rakennushankkeissa. Ratkaisevaa vaikutusten kannalta on katualueen käyttö ja tehokas ohjaus kestäviin kulkumuotoihin. Pyöräilyn baana tulisi erottaa jalankulusta ja kaupunkipyörille ja pyöräpysäköinnille varata tilaa. Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että käytetään vähäpäästöisiä materiaaleja, jotta hanke vastaa asemakaavan tavoitteita, resurssiviisauden tiekartan ja ilmastotavoitteiden linjoja. Määräyksillä voidaan edellyttää kierrätysmateriaalien käyttöä ja lisätä kasvillisuuden määrää. Ilmastonmuutokseen sopeutumista ei käsitellä kaava-aineistossa laisinkaan. Ratikalle on tehtävä

sopeutumis- ja riskitarkastelu, joka tulee lisätä asemakaavaan vaikutusten arviointiin, ja jonka pohjalta tulee laatia yleissuunnitelmassa mainitut vihreän infrastruktuurin toimenpide-ehdotukset.

Meluselvitykset tulee liittää kaava-aineistoon. Kaavaselostuksen ympäristöhäiriöitä käsittelevissä osioissa ei ole tarkasteltu sitä, että korttelialueille saa rakentaa asuntoja. Selostuksesta ei ilmene minkä selvitysten perusteella ääneneristävyyksistä on määrätty, eikä paljonko vaatimukset muuttuvat kaavamuutoksen myötä. Olemassa olevien asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi selvittää tai vaihtoehtoisesti tulisi käyttää varovaisuusperiaatteen mukaisesti riittävän alhaista äänitasoeroa. Mikäli katu- ja raitioliikenteen yhteismelu kaavamuutoksen myötä kasvaa, tulee meluntorjuntatarve arvioida ja ottaa kaavassa huomioon. Heikon melutasoalueen melutilanteen ei tule entisestään heiketä. Kaavaselostuksessa tulee täsmentää lukuarvot tärinän ja runkoäänen enimmäistasoille.

Selostuksen kohdassa 4.2 on todettu, että K- ja Y-kortteleiden maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää ja kunnostaa, määräystä asiasta ei ole. Epäjohdonmukaisuus tulee poistaa. LH-korttelialueen (huoltoasema) toiminnasta voi aiheutua maaperän pilaantumista. Olisi perusteltua antaa määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T) määräyksiin tulee lisätä hulevesisuunnitelman esittäminen rakennuslupavaiheessa. Lisäksi määräys lastaus- ja varastointialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotusjärjestelmän ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta. Lisäksi koko kaava-alueelle yleismääräys pysäköintialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta hulevesijärjestelmään.

Vastine:
Selostuksen yleiskaavaa koskeva teksti on päivitetty.

Korttelin 68023 sekä korttelin 68012 tontin nro 12 käyttötarkoitukset on muutettu liikerakennusten korttelialueiksi, joille saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM). Kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu niin, että vähittäiskaupan suuryksikön sijoittuminen on rajoitettu muilla kuin KM-korttelialueilla.

Tikkurilantien ja Tuusulanväylän välisen ajorampin suunnitelmasta on keskusteltu ELY:n kanssa 21.3.2024, eikä ELY:llä ole ollut suunnitelmaa kyseiselle rampille. Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan lähtökohtaisesti vain ratikan vaatimat muutokset. Kaavamuutos pienentää hieman Tuusulanväylän ja korttelin 68023 välisen alueen nykyisin pysäköintikäytössä olevaa aluetta. Muutoin kaavaehdotuksella ei ole vaikutusta kyseiseen alueeseen. Ratikan kaavaehdotuksessa muutetaan liikennealuetta (LT) katualueeksi. Alueelle on osoitettu ratikan katusuunnitelmaluonnoksessa kevyenliikenteen reitti Tuusulanväylän linja-autoliikenteen pysäkille. Kaavaehdotus on ratikan katusuunnitelmaluonnoksen mukainen.

Ilmastovaikutuksista ja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta on kerrottu kaavaselostuksen sivulla 49. Rakentamisvaiheessa on aina ilmastovaikutuksia. Ratikan hankkeessa on kuitenkin tutkittu ja suunniteltu rakentaminen siten, että voitaisiin hyödyntää mahdollisimman paljon kierrätettyä materiaalia ja purkujätettä katurakenteissa. Materiaalit pyritään hankkimaan läheltä. Tarkemmat ratkaisut tehdään katusuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksiä ei asiasta ole järkevä tehdä, sillä määräämällä tietynlaisia toteutustapoja katualueelle johtaisi se ympäristölupamenettelyyn. Katualueiden suunnittelussa huomioidaan kaupungin tavoitteet ja strategiat. Leveämmät katualuevaraukset mahdollistavat ratikan rakentamisen ja paremmat kevyenliikenteen väylät, jotka jo kannustavat kestävämpään liikkumiseen. Ratikan hankkeella pyritään vähentämään liikenteen suuria ilmastovaikutuksia ja vaikuttamaan kestävämpiin liikkumistottumuksiin. Katualueen tilavaraukset sisältävät erotellut jalankulku- ja pyöräkaistat sekä esimerkiksi hulevesialtaat. Lisäksi katualueilla varataan tilaa puille ja muulle katukasvillisuudelle. Ratikan design-manualissa on esitetty erilaisia pinnoitevaihtoehtoja ja monilla paikoilla ratikan raiteet kulkevat nurmipohjalla.

Resurssiviisaus, kestävyys ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen on siis otettu jo huomioon ratikan suunnittelussa. Katualueiden tarkempi suunnittelu tehdään katusuunnittelun yhteydessä.

Asemakaavan selostuksen sivuilla 44–46 on arvioitu melun vaikutukset ja esitetty otteet meluselvityksestä kaavamuutosalueelta. Meluselvitys on esitetty kaavan lähdeaineistoissa. Kaikki ratikkaan liittyvät selvitykset on julkaistu ratikan verkkosivuilla kohdassa Selvityksiä ja aineistoja. Meluntorjuntatarve on määritelty ratikan meluselvityksestä ilmenneen melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään selvityksessä kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja yhteismelu hankkeen myötä kasvaa yli 2 dB. Meluseinillä poistetaan ratikan vaikutus. Alueella ei ole selvityksen mukaan meluntorjuntatarvetta. Tuusulanväylältä koituvaa melua ei voida estää Tikkurilantielle rakennettavin meluestein. Rakennusten ulkovaipan äänieristävyyttä ei ole tarpeen mitata kaavatyön yhteydessä. Selostuksen tekstiä on täydennetty melun osalta. Asuinhuoneita koskevat melumääräykset perustuvat yleiskaavan lentomeluvyöhykkeisiin sekä ratikan meluselvityksen mukaisiin raitiotien melun enimmäisäänitasoihin. Voimassa olevien asemakaavojen melumääräykset löytyvät Vantaan karttapalvelusta.

Tärinä- ja runkomelun enimmäistason lukuarvot on lisätty kaavaselostuksen lukuun 4.4.1. Kaavamääräyksessä on viitattu VTT:n suosituksiin. Kaavaselostuksen sivulla 47 on ilmoitettu tärinän asumismukavuuden ohjearvoksi < 0,30 mm/s. Runkoäänen ohjearvot ovat samat kuin liikennemelun ohjearvot. Runkomelukartat on esitetty kaavaselostuksen sivuilla 46–47.

Kaavaselostuksen pilaantuneita maa-alueita käsittelevässä luvussa 2.1.3 todetaan, että kiinteistöt 92-407-2-430 ja 92-68-23-2 vaativat Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien selvityksen perusteella lisäselvitystä. Kaavassa on määrätty KM-liikerakennusten korttelialueen korttelista nro 68023 sekä huoltoaseman korttelialueesta, että maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Voimassa olevan asemakaavan mukaisella Y-korttelialueella ei tiedetä olleen maaperän pilaantumisen kannalta riskialtista toimintaa. Selostuksen luvun 4.2. pilaantuneita maita koskevaa teksti on tarkistettu.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille ja korttelille 68012 on lisätty kaavamääräykset koskien rakennuslupaan liitettävää hulevesien hallintasuunnitelmaa sekä lastaus- ja avovarastointialueiden varustamista hiekan- ja öljynerotusjärjestelmällä ja hulevesijärjestelmän varustamisesta sulkuventtiilein. Koko kaava-aluetta koskeva määräys hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Alue ei ole pohjavesialuetta ja hulevedet ovat pääosin normaaleja kaupunkialueella syntyviä hulevesiä. Kaavassa on annettu hulevesien käsittelyyn liittyen yleinen määräys: ”Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia luonnonmukaisia ja maanpäällisiä ratkaisuja.”

<u>Uudenmaan liitto</u>
Ei anna lausuntoa.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Muistutus ja vastine tiivistettyinä:

Vuonna 2012 rakennettu liikerakennus on rakennettu autoalan sekä rakennus- ja koneliiketoiminta-alojen toimintaa harjoittavien yritysten käyttöön. Yritysten toiminnalle on kriittistä, että kiinteistölle on sujuva ja turvallinen pääsy autoilla, mm. raskaalla kalustolla, ja että siellä on

asianmukaiset parkki- sekä tavaroiden purku- ja lastausmahdollisuudet. Asemakaavaehdotus tulisi toteutuessaan estämään tai ainakin olennaisesti rajoittamaan kiinteistön kaavanmukaista käyttöä ja yritysten toimintaa mm. heikentämällä alueen palveluiden saatavuutta sekä kiinteistöön liittyvän liikenteen järjestämistä. Kiinteistön omistajalle aiheutuisi kohtuutonta haittaa mm. kiinteistön vuokrattavuuden heikentymisen johdosta.

Asiakasliikenne tapahtuu nykyisellään Tikkurilantien puoleisen pääajoväylän kautta, sillä asiakassisäänkäynnit sijaitsevat samaiselle puolella. Tavara- ja huoltoliikenne pääsee kiinteistölle Tikkurilantien liittymästä ja pois Niittytien liittymän kautta. Pääajoväylän sulkemisen ruuhkauttaa Niittytien sekä kiinteistön paikoitus- ja tavarantoimitusalueet ja estää tavara- ja huoltoliikenteen kiinteistölle taikka pakottaa isot ajoneuvot peruuttamaan pihasta Niittytielle. Näin ollen liittymän sulkeminen aiheuttaa vaaratilanteita ja heikentää turvallisuutta Niittytiellä sekä kiinteistöllä.

Asemakaavaehdotus johtaisi toteutuessaan Tikkurilantien puoleisten pysäköintipaikkojen poistamiseen, mikä heikentäisi, jopa estäisi yritysten toimintaedellytyksiä. Kiinteistöllä asioidaan autolla ja autoja jätetään parkkipaikoille esim. jonottamaan korjaus- ja katsastuspalveluita varten. Kaavan toteuttamiseen liittyy riski, että kaavan mukainen autopaikkavelvoite ei enää toteudu, se estäisi uusien autopaikkojen toteuttamisen sekä kiinteistölle kaavoitetun rakennusoikeuden myöhemmän käyttämisen, ja heikentäisi kiinteistön asemaa entisestään. Autopaikkojen poistaminen kiinteistöltä ja paikkojen järjestämisen edellyttäminen kiinteistön ulkopuolisilta alueilta johtaisi kiinteistön omistajan kannalta kestämättömään tilanteeseen.

Asemakaavaehdotuksen osalta ei ole tehty riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä, sillä yllä esitettyjä haitallisia seurauksia ei ole otettu siinä huomioon. Haitalliset vaikutukset kohdistuvat nimenomaan mainitulle kiinteistölle. Asemakaavaehdotuksessa maanomistajia kohdellaan eriarvoisesti, perustuslain yhdenvertaisuussäännöksen vastaisesti, ilman asianmukaisia perusteita.

Emme hyväksy asemakaavaehdotusta ja vaadimme sen muuttamista siten, että toiminnalle elintärkeät kaksi ajoväylää sekä kiinteistön nykyiset pysäköintipaikat säilyvät.

Vastine:
Suurissa kaupungin hankkeissa voi joillekin osapuolille koituu myös haittoja, jotka pyritään minimoimaan kaavatyön sekä mahdollisesti hankkeen jatkosuunnittelun aikana yhteistyössä osapuolien kanssa, joille haitat kohdistuvat. Kaupunki on neuvotellut Kiinteistö Oy:n edustajien kanssa useaan otteeseen.

Tikkurilantien katualuetta on kavennettu kaavaehdotuksessa niin, että osa kiinteistön nykyisistä Tikkurilantien puoleisista pysäköintipaikoista on mahdollista toteuttaa.

Kiinteistöä on laajennettu kiinteistön eteläpuoliselle alueelle, jonne loput korvattavat pysäköintipaikat on mahdollista toteuttaa.

Ajoneuvoliittymäkieltoja on tarkistettu ja kiinteistöä on laajennettu hieman Niittytien puolella niin, että kiinteistön ympäri pääsee edelleen ajamaan. Kiinteistöltä on mahdollista toteuttaa uusi raskaan ajoneuvoliikenteen suuntaisliittymä Niittytielle.

Asemakaavoituksen alkamisesta on tiedotettu mm. maanomistajia kirjeitse. 23.11.2020 julkaistusta Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetut mielipiteet eivät koskeneet Koivuhaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluetta.

9.9.2022 julkaistusta asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista on ollut mahdollista jättää mielipide 9.-30.9.2022 välisenä aikana. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Valmisteluvaiheen mielipiteet eivät koskeneet kyseistä kiinteistöä.

Lisäksi Vantaan ratikan hankkeesta on järjestetty mm. useita verkkotilaisuuksia.

Vantaan kaavoituksen tiedossa ei ole ollut saatujen mielipiteiden perusteella estettä kaavaehdotuksen toteutumiselle.

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Asemakaavamuutosehdotuksen olevalle jätevesitunnelille osoitettua ohjeellisen maanalaisen tilan varausta on tarkistettu ja laajennettu saadun lausunnon mukaisesti. Kaavaehdotuksen nro 682200 alueelle on laadittu ehdotus maanalaisesta asemakaavasta nro 682300ma, jossa tunnelin varaus on osoitettu.

Asemakaavamuutosehdotuksen 682200 kaava-alueen rajausta on muutettu niin, että Niittytie-Myrttitie-risteyksessä nykyisin katualueena käytössä oleva, pieni asemakaavoittamaton alue osoitetaan kaavaehdotuksessa katualueeksi. Tikkurilantien katualuetta on levennetty hieman voimassa olevan asemakaavan muutoksen nro 001825 mukaisen korttelin nro 68161 asumista palvelevan yhteiskäyttöisen korttelialueen (AH) puolelle. Lisäksi kaava-alueen rajaa sekä katu- ja puistoalueiden rajoja on tarkistettu Päivänkakkarantiellä ja sen viereisellä puistoalueella.

Kortteleiden 68135 ja 68142 väliltä on poistettu Keiholehdenkujan jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue, korttelit on yhdistetty kortteliksi 68135 ja kiinteistörajoja on tarkistettu. Korttelin uudet tonttinumerot ovat 3 ja 4. Korttelin 68010 tontin 92-68-10-11 kiinteistörajaa on tarkistettu Ohtolankadun puoleisella rajalla. Korttelissa 68013 tontin 92-68-13-11 Tikkurilantien puoleista rajaa on tarkistettu ja tonttien 92-68-13-9 ja 92-68-13-8 tonttijakoa on muutettu. Tonttia 92-68-13-8 koskeva määräys ”Korttelialueille tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.” on poistettu.

Liittymäkieltoja ja ajoyhteyksiä on tarkistettu tonteilla 92-68-13-8 ja 92-68-135-1. Korttelissa 68135 tontilta 92-68-135-1 on osoitettu ohjeellinen ajoyhteys tontille 92-68-142-1. Maanalaisia johtoaluevarauksia on tarkennettu tonteilla 92-68-12-9, 92-68-13-8 ja 92-68-135-1 saadun lausunnon perusteella.

Kaavamääräyksiä ja käyttötarkoitusalueen merkintöjä on tarkistettu ja päivitetty saadun lausunnon perusteella. Hulevesiä koskevat kaavamääräykset on tarkistettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueilla (T) ja korttelissa 68012. Kauppaa koskien käyttötarkoitusalueiden merkintöjä on tarkistettu tonteilla 92-68-12-11 ja 92-68-23-2, ja kauppaa koskevia kaavamääräyksiä kaavaehdotuksen K-, KM- KTY ja T-korttelialueilla. Tontille 92-68-11-1 on lisätty pilaantuneita maa-alueita koskeva kaavamääräys.

Melumääräyksiä on tarkistettu ja yhtenäistetty perustuen saatuun lausuntoon sekä yleiskaavan 2020 lentomeluvyöhykkeisiin ja Vantaan ratikan meluselvitykseen 2023 (Sitowise Oy). Melumääräyksiä on muutettu tonteilla nro 92-68-12-11, 92-68-23-2, 92-68-10-11 ja 92-68-10-19.

Kaavaselostuksen tekstiä on päivitetty ja täydennetty kaavakarttaan tehtyjen tarkistuksien sekä saadun lausunnon perusteella. Yleiskaavaa (luku 2.2.1) sekä pilaantuneita maa-alueita, melua ja tärinä- ja runkomelua (luku 4.4.1) koskevat tekstit päivitettiin saadun lausunnon perusteella. Lisäksi maakuntakaavaa (luku 2.2.1), katusuunnitelmia (luku 2.2.1) ja kaavan taloudellisia vaikutuksia (luku 4.4.1) koskevia tekstejä on tarkennettu.

Tarkistukset ovat olennaisia ja asemakaavamuutos on asetettava uudelleen nähtäville.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.

- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Asemakaavalla ja kaavamuutoksella levennetään katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana suunnittelualueessa.

Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan ensimmäisen vaiheen katu- ja puistosuunnitelmaluonnoksiin, joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat tarkennetaan tilavaraussuunnitelmista. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Koivuhaan kaava-alueelle sijoittuvat katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 4.3.2022 ja päivitetyt katusuunnitelmat valmistuivat 23.2.2024. Katusuunnitelmaluonnokset toimivat osaltaan myös asemakaavan valmistelumateriaalina.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella levennetään katualuetta Tikkurilantiellä, Ohtolankadulla ja Niittytiellä muuttamalla osia korttelialueista ja puistoalueesta katualueeksi. Kuriirikujalla yleinen pysäköintialue (LP) muutetaan katualueeksi. Katualueen levennykset perustuvat 23.2.2024 valmistuneisiin katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin.

Uudeksi katualueeksi muutetaan yhteensä 1,5 ha. Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten sijoittuu Tikkurilantien eteläpuolelle Päivänkakkarantien päähän. Liittymäkieltoja muutetaan kortteleissa 68011, 68012, 68013, 68135 ja ajoyhteyksiä muutetaan kortteleissa 68013 ja 68135. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita rajataan kortteleissa 68012 ja 68013. Maanalaisten putkien sijainteja on tarkastettu ja olevalle jätevesitunnelille on osoitettu ohjeellinen maanalainen tila. Kaavassa annetaan tärinäsuojaukseen, pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen, kaupunkikuvaan, melusuojaukseen sekä ilman epäpuhtauksiin liittyviä määräyksiä. Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisina eikä asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista.

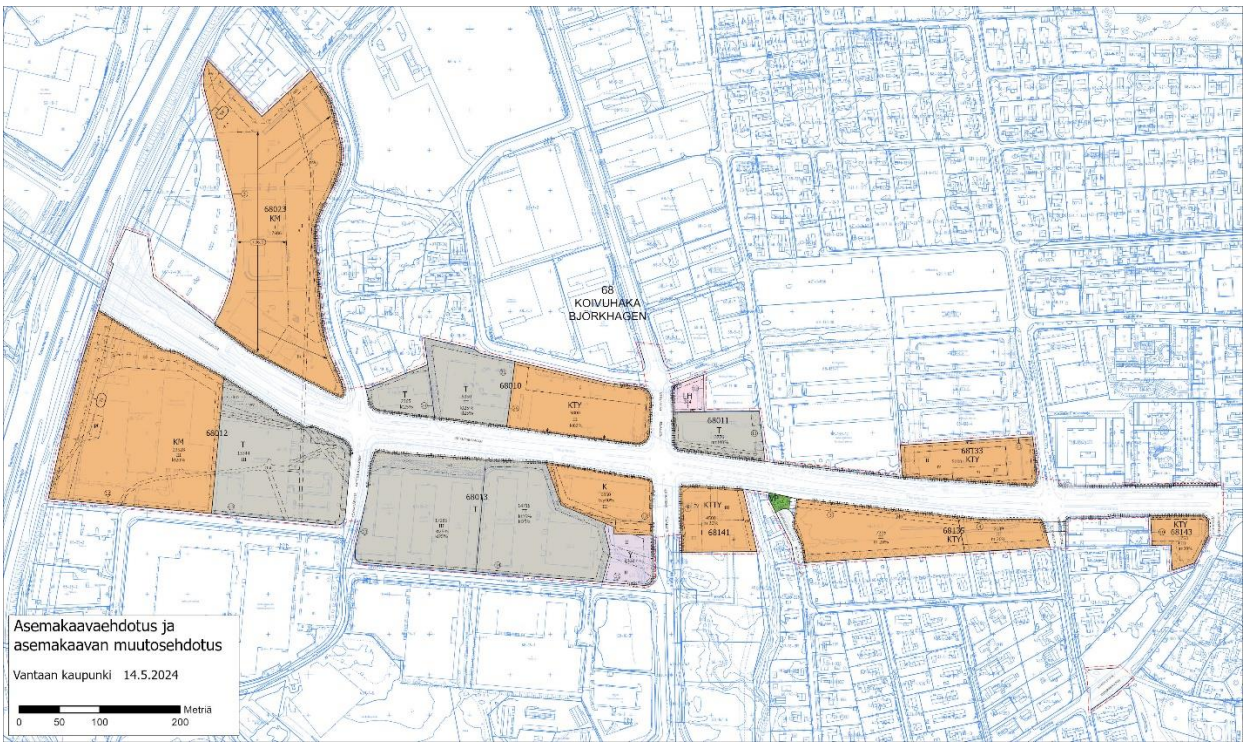

Kuva 20. Ote asemakaavaehdotuksesta

4.1.1 Mitoitus

Asemakaavamuutoksessa rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia. Rakennusoikeutta osoittavat tehokkuusluvut on kaavamuutoksessa muutettu kerrosneliöihin perustuviksi, jotta rakennusoikeudet pysyvät ennallaan tontin pinta-aloista riippumatta. Myöskään pysäköintinormeja ei muuteta.

Kaava-alueen pinta-ala on 30 ha, josta uutta asemakaava-aluetta on 0,16 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 136 912 k-m².

Yleisten rakennusten korttelialueita (Y) kaavamuutosalueella on yhteensä 0,36 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 1 122 k-m².

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueita (K) kaava-alueella on yhteensä 13,75 ha. Rakennusoikeutta on yhteensä 78 641 k-m².

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueita (T) kaavamuutosalueella on yhteensä 7,89 ha. Rakennusoikeus alueella on yhteensä 56 835 k-m².

Liikennealueita kaavamuutosalueella on yhteensä 7,98 ha, josta huoltoaseman korttelialue (LH) kaavamuutosalueella on yhteensä 1515 m². Rakennusoikeus LH-korttelialueella on yhteensä 314 k- m². Katualueiden määrä kasvaa voimassa olevasta kaavasta 15 024 k-m².

Viheralueiden määrä kasvaa voimassa olevasta asemakaavasta 386 m².

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Suunnittelualueelle sijoittuvasta sähkönsyöttöasemasta on annettu kaupunkikuvallinen määräys. KM-korttelille nro 68023 ja LH-kortteleille on annettu määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita rajataan kortteleissa 68012 ja 68013. Kaavassa annetaan lisäksi katualueen tärinä- ja runkomelusuojaukseen, melusuojaukseen, mahdollisen ratikkapysäkin kasvillisuuskattoon, hulevesien hallintaan ja tulvareitteihin, työmaavesien käsittelyyn sekä rakennusten sisäilman laatuun liittyviä määräyksiä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (*Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020*), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suunnittelualue koostuu yleisten rakennusten korttelialueesta (Y), liike- ja toimistorakennusten korttelialueista (K), liikerakennusten korttelialueesta, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM) toimitilarakennusten korttelialueista (KTY), toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus -ja varastorakennusten korttelialueesta (KTTY), teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueista (T), huoltoaseman korttelialueesta (LH), puistoalueesta (VP) sekä katualueista. Asemakaavassa on mukana korttelialueita niiltä osin, kun katualuetta laajennetaan korttelialueelle.

4.3.1 Korttelialueet

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Yleisten rakennusten korttelialueen **68013 (Y)** tonttijakoa on muutettu. Korttelin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Uusi tonttinumero on 15. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on poistettu. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

K, liike- ja toimistorakennusten korttelialueet

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen **68013 (K)** osa tontista 92-68-13-8 on muutettu katualueeksi Tikkurilantien ja Niittytien varrella ja tonttia on laajennettu tontin eteläpuolelle. Tontin rakennusoikeus pysyy samana. Uusi tonttinumero on 12. Tontille on osoitettu katusuunnitelman mukaan liittymäkielto koko Tikkurilantien puoleiselle rajalle. Niittytien puolelle on osoitettu kaksi liittymää. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Korttelialueelta on poistettu määräys, jonka mukaan korttelialueelle tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti. Maanalaisten johtojen varausaluetta on tarkastettu. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Liikerakennusten korttelialueella, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön **68012 (KM)** osa tontista 92-68-12-11 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontin Tikkurilantien puoleisella osalla voimassa olevan kaavamääräyksen “Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi” merkintää on muutettu. Uusi tonttinumero on 12. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Liikerakennusten korttelialueella, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön **68023 (KM)** osa tontista 92-68-23-2 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Uusi tonttinumero on 3. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Toimitilarakennusten korttelialueen **68010 (KTY)** osa tontista 92-68-10-23 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Uusi tonttinumero on 26. Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Toimitilarakennusten korttelialueen **68135 (KTY)** osa tonteista 92-68-135-1 ja 92-68-142-1 on muutettu katualueeksi. Tonttien rakennusoikeudet on muutettu tehokkuusluvuista kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeudet pysyvät samana. Tontille 92-68-135-1 on osoitettu katusuunnitelman mukaan liittymä Tikkurilantien puoleiselle rajalle sekä ohjeellinen ajoyhteys tontille 92-68-142-1. Tonteille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Tontin 92-68-135-1 uusi tonttinumero on 3 ja tontin 92-68-142-1 uusi tonttinumero on 4. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB. Tontin 92-68-135-1 maanalaisten johtojen varausaluetta on tarkastettu vastaamaan toteutunutta tilannetta. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Toimitilarakennusten korttelialueen **68133 (KTY)** osa tontista 92-68-133-3 on muutettu katualueeksi. Rakennusoikeus pysyy samana. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Uusi tonttinumero on 13. Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 32 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Toimitilarakennusten korttelialueen **68143 (KTY)** osa tontista92-68-143-6 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Uusi tonttinumero on 10. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68141 (KTTY)** osa tontista 92-68-141-2 on muutettu katualueeksi. Rakennusoikeus pysyy samana. Tontin itäosassa voimassa olevan kaavamääräyksen “Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi” merkintää on muutettu. Tontille on annettu määräys, jonka mukaan rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä. Uusi tonttinumero on 7. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

T, teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueet

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68012** osa tontista 92-68-12-9 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontin Tikkurilantien ja Köyhämäentien puoleisilla osuuksilla voimassa olevan kaavamääräyksen “Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi” merkintää on muutettu. Tontin Tikkurilantien puoleiselle osalle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue. Tontille on osoitettu katusuunnitelman mukaan liittymäkielto koko pohjoisen rajan ja osittain itäisen rajan osalta. Uusi tonttinumero on 13. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Maanalaisten johtojen varausaluetta on tarkastettu vastaamaan toteutunutta tilannetta. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68010** osa tontista 92-68-10-11 on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontin liittymäkieltoa on jatkettu koko matkalta Tikkurilantien puoleisella rajalla katusuunnitelman mukaisesti. Uusi tonttinumero on 24. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68010** osa tontista 92-68-10-19 on muutettu katualueeksi. Uusi tonttinumero on 25. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68011** osa tontista 92-68-10-11 on muutettu katualueeksi. Tontti on jaettu kahtia kiinteistörajaa pitkin ja vain Tikkurilantien puoleinen tontti on otettu kaavaan mukaan. Tontin rakennusoikeus on muutettu tehokkuusluvusta kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontin eteläisen rajan liittymäkieltoa on jatkettu koko matkalta Tikkurilantien puoleisella rajalla katusuunnitelman mukaisesti. Aiemmin käytössä ollut kaavamerkintä “Alueenosa, jolle on kehitettävä puista ja pensaista tiivis reunavyöhyke” on muutettu nykyisin käytössä olevaan muotoon “Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita”. Uusi tonttinumero on 11. Maanalaisten putkien varausalueita on tarkastettu vastaamaan toteutunutta tilannetta. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68013** osa tontista 92-68-13-10 on muutettu katualueeksi. Korttelin rakennusoikeus 32 000 k-m² on jaettu tonttijaon mukaisesti. Tontin rakennusoikeus on 17 285 k-m². Uusi tonttinumero on 13. Tontin Tikkurilantien puoleiselle osalle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen **68013** osa tontista 92-68-13-11 on muutettu katualueeksi. Korttelin rakennusoikeus 32 000 k-m² on jaettu tonttijaon mukaisesti. Tontin rakennusoikeus on 14 175 k-m². Uusi tonttinumero on 14. Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

LH, huoltoaseman korttelialue

Huoltoaseman korttelialueen tontista korttelissa 68011 (LH) osa on muutettu katualueeksi. Tontin rakennusoikeutta osoittava tehokkuusluku on muutettu kerrosalaneliömetreiksi, rakennusoikeus pysyy samana. Tontin Tikkurilantien ja Köyhämäentien puoleisilla osuuksilla voimassa olevan kaavamääräyksen “Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi” merkintää on muutettu. Korttelialueelle on lisätty määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja tarvittaessa pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Uusi tonttinumero on 12. Muilta osin korttelialueen merkinnät ja määräykset säilyvät ennallaan.

4.3.2 Muut alueet

Katualueet

Katualueiden rajaukset perustuvat ratikan katusuunnitelmiin. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaluonnosten tilavarausten 23.2.2024 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat alueelle. Ajoyhteys Tikkurilantieltä Puutarhatielle katkaistaan muuttamalla osa Puutarhatiestä jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueen osaksi. Jos katualueelle sijoittuu raitiotien pysäkki, tulee sen katoksessa olla kasvillisuuskatto. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Tärinä-runkomelusuojauksen suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

VP, Puisto
Alueelle on osoitettu ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten

alue (et) sähkönsyöttöasemaa varten, joka sijoittuu Tikkurilantien ja Päivänkakkarantien väliin. Rakennus saa sijoittua osittain myös katualueen puolelle.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu valmiiksi rakennettuun ympäristöön. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavamuutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. (*Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019*)

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavamuutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Koivuhaan alueella on selkeää potentiaalia kehittyä monipuoliseksi kaupunkiympäristöksi, jossa alueen rakenne tiivistyy ja kävely-ympäristö paranee. Ratikka lisää alueen houkuttelevuutta asuinrakentamisen sekä yritysten investointien näkökulmasta. Tikkurilan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 1100 000 k-m^2. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä. Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaava ja asemakaavamuutos muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen osalta.

Katualueella merkittävimmät muutokset sijoittuvat Tikkurilantien ja Puutarhatien risteykseen, johon sijoittuu raitiotien pysäkki. Kaavamääräysten mukaan pysäkin katoksessa tulee olla kasvillisuuskatto. Puutarhatien osalta ajoyhteys Tikkurilantielle poistuu käytöstä. Katualueelle Päivänkakkarantien päähän rakennettavasta sähkönsyöttöasemasta (et) on annettu kaupunkikuvallinen määräys, jonka mukaan rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan sekä materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.

Katualueen leventämisen myötä ei kaava-alueella ole tarpeen tehdä merkittäviä täyttöjä tai leikkauksia maa- tai kallioperään. Vähäisiä maanpinnan leikkauksia ja tasauksia joudutaan tekemään Tikkurilantien molemmin puolin Ohtolankadun länsipuolella.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

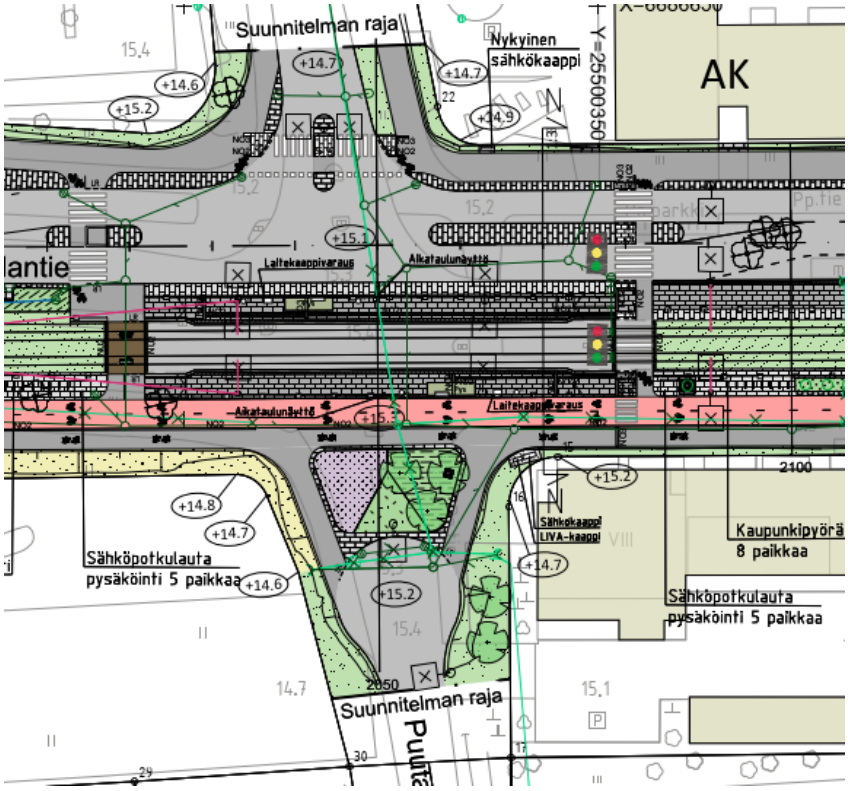

Kuva 21. Tikkurilantien ja Puutarhatien risteykseen toteutetaan ratikan pysäkki. Puutarhatien eteläisempi liittymä Tikkurilantieltä katkaistaan. (Sweco, luonnos 23.2.2024)

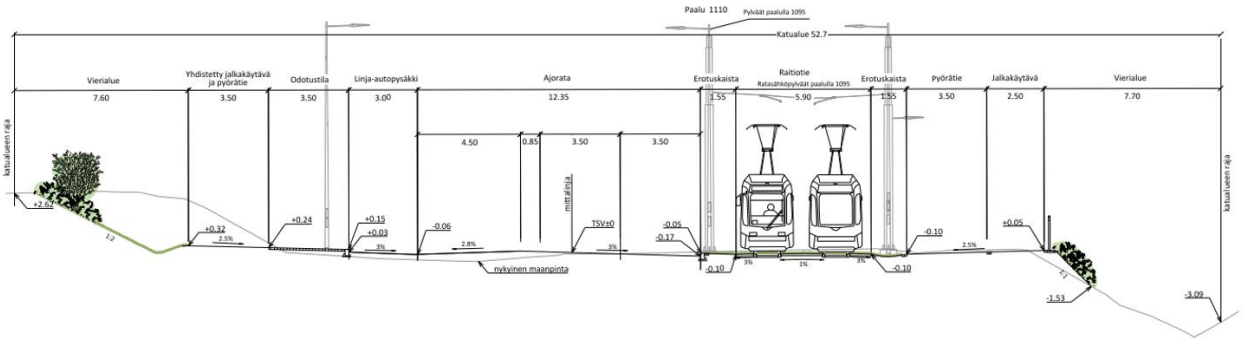

Kuva 22. Vähäisiä maanpinnan leikkauksia ja tasauksia joudutaan tekemään Tikkurilantien molemmin puolin Ohtolankadun länsipuolella. Tyyppipoikkileikkaus I-I. (Sweco, luonnos 23.2.2024)

Asuminen

Alueelle ei osoiteta uutta asumista. Nykyiset asuinrakennukset säilyvät.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden

parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Ratikan yleissuunnitelmassa ratikan kokonaiskustannusarvio oli noin 393 miljoonaa euroa (*Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset*). Laskelmia tuloista ja menoista on tarkennettu loppuvuodesta 2022 ja uudestaan helmi-maaliskuussa 2023 (*Vantaan ratikan kustannusraportti, 16.3.2023*).

Rakentamiskustannukset koostuvat raitiotien ja pysäkkien, autojen ajokaistojen, pyöräteiden, jalkakäytävien, puurivien ja muun kadulle suunnitellun rakentamisesta. Lisäksi kustannukset on laskettu maanalaisen infran, kuten johtojen ja putkien, siirtämiselle ja uusien rakentamiselle sekä nykyisten rakenteiden purkamiselle. Kustannuksiin on laskettu materiaalit, suunnittelu ja rakentamisen kulut. Kaikki raitiotien rakentamisesta sekä ratikkakaduille että ympäröiville kaduille aiheutuvat muutokset on otettu huomioon rakentamiskustannuksissa. Esimerkiksi jalkakäytävien ja pyöräteiden parannukset on laskettu mukaan kustannuksiin.

Ratikkareitin katujen rakentamisen kustannusarvioita lasketaan parhaillaan katusuunnitelmien pohjalta. Kun katusuunnitelmaehdotus kultakin kadulta valmistuu, siitä lasketaan kustannukset. Kustannukset vaihtelevat katujen mukaan. Joulukuussa 2022 saatiin laskettua ensimmäiset osuudet Kyytitiellä ja Hakunilantiellä.

Kiinteistötaloudellisessa analyysissä (*Newsec Advisory Finland* Oy 17.5.2022, päivitys 12.12.2022) vertailtiin ratikan ja bussin tuottoa. Ratikan ja bussin tuottovertailussa ratikan kiinteistötaloudelliset tulot ovat 592,4 miljoonaa euroa ja bussin 272,8 miljoonaa euroa. Kiinteistötaloudelliset tulot muodostuvat maankäyttösopimuskorvauksista ja maan myynnistä toimitila- ja asuinrakentamista varten. Ratikan lisätuotto bussiin verrattuna on 320 miljoonaa euroa.

Verotulot koostuvat kiinteistöveroverokertymän kasvusta ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta. Kaupunki saa enemmän kiinteistöveroja, kun rakentamista tulee enemmän ratikan myötä. Ratikan myötä kiinteistöverokertymän kasvuksi on vuonna 2019 arvioitu 120 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 arvion mukaan ratikan myötä 40 vuoden aikana Vantaa maksaa HSL:lle 414 miljoona euroa lisää kuntaosuutta ja HSL maksaa Vantaalle 383 miljoonaa euroa enemmän infrakorvauksia. Vaikutus Vantaan kaupungille on arvioitu olevan -31 miljoona euroa 40 vuoden aikana.

Tämänhetkisen MAL-sopimuksen mukaan valtio maksaa 30 prosenttia Vantaan ratikan suunnittelukustannuksista. Jos ratikka päätetään rakentaa, on mahdollista, että valtio maksaa 30 prosenttia rakentamiskustannuksista.

Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan keskiosien saavutettavuutta ja parantaa siten alueen työmatkaliikennettä. Parantunut saavutettavuus houkuttelee yritysten investointeja ja siten edesauttaa työpaikkojen syntymistä ja työllisyyden kasvua. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Katualueen leventämisen myötä Niittypuiston puistoalue pienenee 58 m²:n verran. Kaavan toteuttaminen ei vaikuta merkittävästi alueen virkistysmahdollisuuksiin.

Kulttuuriperintö

Suunnittelualueella sijaitsee alueen eteläosassa Suuri rantatie, joka kulkee Kuriiritien kohdalla. Kaavamuutoksessa muutetaan Kuriiritiellä sijaitseva yleinen pysäköintialue katualueeksi. Muutoksen myötä Suuren rantatien linjaus jatkuu katualueena pysäköintialuemerkinnän poistuessa. Kulttuuriperintökohteen osalta tilanne paranee kaavamuutoksen myötä.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Autoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen sekä raitiotien mahdollinen toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Tikkurilantiellä ja Puutarhatiellä. Ajoyhteys Tikkurilantieltä Puutarhatielle katkaistaan muuttamalla osa Puutarhatiestä jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueen osaksi. Tikkurilantiellä raitiotie on suunniteltu kulkemaan katualueen eteläosassa, ajoväylien ja kevyen liikenteen väylien välissä ja ajoneuvoliikenteestä erotettuna.

Ajoliittymiin esitetään lisäksi seuraavat muutokset:
Korttelin 68012 kiinteistölle 92-68-12-9 osoitetaan liittymäkielto koko pohjoisen ja osin itäisen rajan osalta. Ajoyhteys Tikkurilantieltä korttelin 68010 kiinteistölle 92-68-10-11 katkaistaan. Nykyinen ajoyhteys Ohtolankadulta säilyy. Korttelin 68013 kiinteistölle 92-68-13-8 osoitetaan liittymäkielto koko pohjoisen rajan osalta ja ajoyhteydet osoitetaan kiinteistön itälaidalta, missä on jo tällä hetkellä liittymä. Korttelin 68135 kiinteistölle 92-68-135-1 osoitetaan ajoyhteys Tikkurilantieltä, tontin luoteiskulmasta. Muutoin liittymäkielto ulotetaan koskemaan koko pohjoista rajaa. Kiinteistöltä osoitetaan uusi ohjeellinen ajoyhteys tontille 92-68-142-1. Korttelin 68011 kiinteistölle 92-68-11-9 osoitetaan liittymäkielto Tikkurilantien puoleiselle rajalle. Nykyinen ajoyhteys Niittytieltä säilyy.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Joukkoliikenne

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella mahdollistetaan ratikan katusuunnitelmien toteuttaminen. Suunnittelualueelle sijoittuu Koivuhaan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Tikkurilantiellä. Koivuhaan raitiovaunupysäkiltä ratikan matka-ajat tulevat olemaan Tikkurilan rautatieasemalle arviolta 7 minuuttia, Lentoasemalle arviolta 20 minuuttia, Jumbon kauppakeskukseen arviolta 8 minuuttia ja Mellunmäen metroasemalle arviolta 31 minuuttia (*Vantaan ratikka, raitiotieliikenteen simulointi, Sweco Infra&Rail Oy, Lokakuu 2021*).

Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 31 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän 45 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkueliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. *(Vantaan ratikan matkustajamääräennusteet, WSP Finland Oy 28.10.2022).*

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan (28.2.2022)) toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Ratikan katusuunnitelmissa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019).* Parannetut jalankulun ja pyöräilyn reitit näkyvät asemakaavassa leveämpänä katualuevarauksena.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella *(WSP Finland Oy, 2020*), jossa Tikkurilantien eteläpuolelle on määritelty pyöräliikenteen baana, jonka tavoitteena on mahdollistaa nopea ja sujuva yhteys aluekeskusten välillä. Baanat on suunniteltu erityisesti pitkämatkaiseen ja nopeavauhtiseen pyöräilyyn. Baana yhdistyy Tuusulanväylän kohdalla pohjois-eteläsuuntaiseen pyöräilyn pääreitti II:een.

Katusuunnitelmaluonnoksissa *(Sweco, luonnos 23.2.2024)* Tikkurilantien molemmille puolille on osoitettu kevyen liikenteen väylät koko kaava-alueelle. Tämä parantaa kaava-alueen länsiosan saavutettavuutta kevyen liikenteen osalta.

Katusuunnitelmaluonnoksissa *(Sweco, luonnos 23.2.2024)* Koivuhaan raitiotiepysäkin läheisyydessä Tikkurilantien varrelle on esitetty paikka pyöräpysäköinnille, jossa on 76 pyöräpaikkaa, 8 kaupunkipyöräpaikkaa sekä 10 sähköpotkulautapaikkaa.

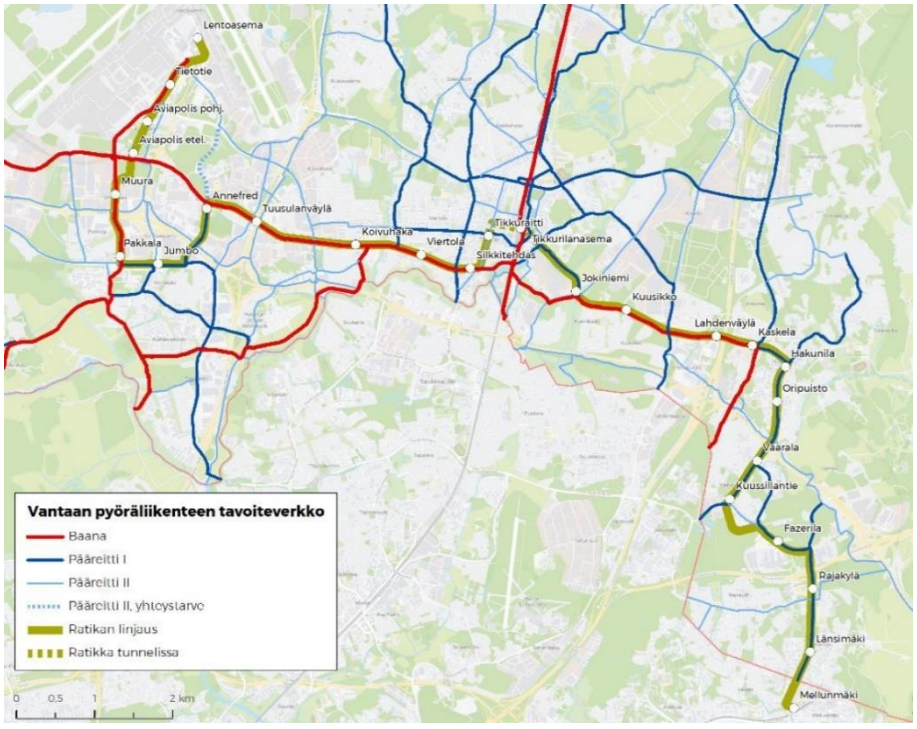

Kuva 23. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020).

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Vedenjakelu sekä jätevesi- ja hulevesiviemäröinti

Asemakaavan muutosalueen vesihuoltoa on uusittava Tikkurilantiellä sekä Köyhämäentien, Niittytien ja Puutarhatien risteysalueilla. Uusittavien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat on esitetty tarkemmin ratikan suunnitelmien yhteydessä.

Tonttien hulevesien hallinta

Tonttien hulevesien hallinnassa tulee noudattaa ajantasaisia Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan ohjeita. Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää tonteilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 31.1.2023 *(Sitowise Oy*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Tikkurilantien (paaluväli 6000–6300) pohjoispuolella Ohtolankadun kohdalla on omakotitaloja ja paritaloja lähimmillään noin 80 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä ja lähimmillään noin 300 metrin etäisyydellä Tuusulanväylästä. Tuusulanväylän ja asuinrakennusten välissä on liikerakennuksia, mutta melu pääsee leviämään niiden välistä vapaasti. Ennustetilanteessa tie-, katu- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 68 dB (asuinrakennuksessa 60 dB). Tie- ja katumelu on huomattavasti voimakkaampi kuin raitioliikenteen melu. Ohjearvot pihoilla ylittyvät osittain, mutta ennustetilanteessa oleskelualueiden yhteismelun melutasot eivät nouse nykytilanteesta yli 2 desibeliä. Raitioliikenteen aiheuttama suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on liikerakennuksessa 59 dB ja asuinrakennuksessa 52 dB, enimmäisäänitaso asuinrakennuksen julkisivulla 64 dB. Raitioliikenteen melu ei ylitä ohjearvoja oleskelualueilla. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta. Sisämelun keskiäänitason ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitason tavoitearvo 45 dB eivät ylity, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB.

Tikkurilantiellä (paaluväli 6300–6600) välillä Köyhänmiehentie-Niittytie ei ole melulle herkkiä kohteita. Alueella on liikerakennuksia. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

Tikkurilantien (paaluväli 6600–7200) eteläpuolella välillä Niittytie-Puutarhatie-Kuriirikuja on omakotitaloja, paritaloja ja rivitaloja lähimmillään noin 40–90 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä. Tikkurilantien ja asuinrakennusten välissä on rakentamaton liikerakennusten kortteli, joten melu pääsee leviämään niiden välimaastossa vapaasti. Tikkurilantien pohjoispuolella Puutarhatien kohdalla paaluvälillä 7000–7150 on asuinkerrostaloja lähimmillään noin 15 metrin etäisyydellä Tikkurilantiestä. Ennustetilanteessa katu siirtyy lähemmäksi rakennusten julkisivua. Ennustetilanteessa tie-, katu- ja raitioliikenteen yhteismelun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on 69 dB. Ohjearvot ylittyvät osalla oleskelualueita, mutta ennustetilanteessa oleskelualueilla yhteismelun melutasot eivät nouse nykytilanteesta yli 2 desibeliä. Tiemelu on noin 7 dB voimakkaampi kuin raitioliikenteen melu. Ennustetilanteessa pelkän tie- ja katuliikenteen melun aiheuttama yli 55 dB

meluvyöhyke ulottuu noin 130 metrin etäisyydelle ja 60 dB meluvyöhyke noin 70 metrin etäisyydelle. Raitioliikenteen melutasot eivät ylitä ohjearvoja oleskelualueilla. Julkisivuihin kohdistuva raitioliikenteen aiheuttama suurin päiväajan keskiäänitaso on 58 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) on 73 dB. Hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta. Sisämelun keskiäänitason ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitason tavoitearvo 45 dB eivät ylity, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB ja meluselvityksen julkaisun aikaan voimassa olevan kaavan (001825 Koivuhaka) suuremman äänitasoerovaatimuksen toteutuvan Tikkurilantien puoleisilla julkisivuilla.

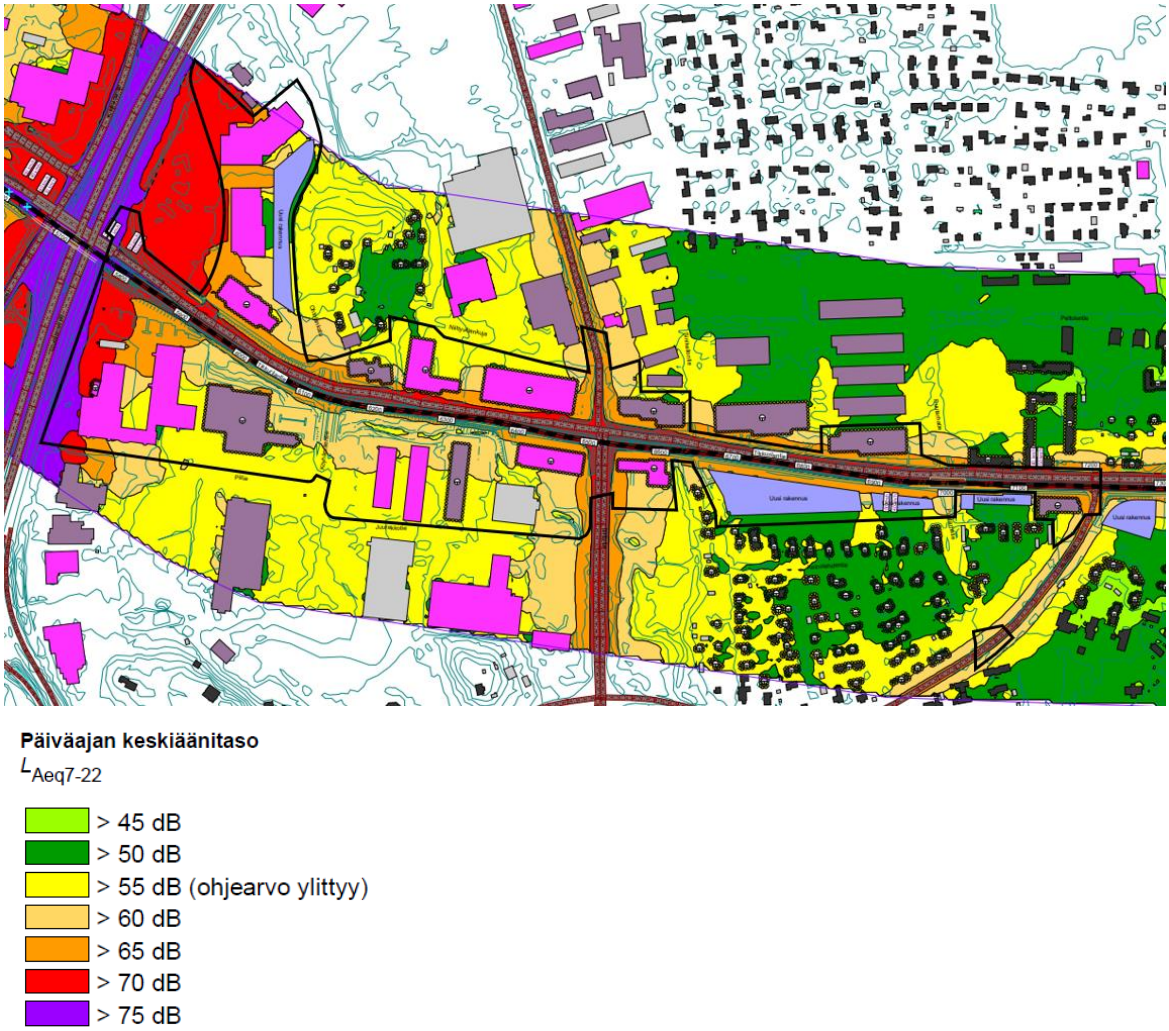

Kuva 24. Ote tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta Tikkurilantiellä (Sitowise Oy 20.2.2023). Kuvassa likimääräinen kaava-alueen rajaus mustalla viivalla.

Kaava-alue kuuluu lentomelualueelle. Melumääräykset on tarkistettu ja yhtenäistetty kaavaa varten. Kaavamääräyksiä muutetaan kortteleissa 68011, 68012, 68023, 68133, 68135, 68141 ja 68143 sekä korttelin 68010 tonteilla 24 ja 25 (92-68-10-11 ja 92-68-10-19) ja korttelin 68013 tonteilla 12-14 (92-68-13-8, 92-68-13-10 ja 92-68-13-11).

Voimassa olevan yleiskaavan 2020 lentomeluvyöhykkeiden sekä Vantaan ratikan meluselvityksen 2023 (Sitowise Oy) mukaisten raitiotieliikenteen enimmäisäänitasojen pohjalta asemakaavaehdotuksessa on annettu melumääräykset; korttelissa 68013 tontilla 12 asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB; korttelin 68010 tontilla 24 ja 25, korttelin 68013 tonteilla 13 ja 14 sekä kortteleissa 68012 ja 68023 asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-,

tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB; korttelissa 68011 tontilla 11 sekä kortteleissa 68135, 68141 ja 68143 asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB; korttelissa 68010 tonteilla 25 ja 26 toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 28 dB; korttelissa 68133 toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Tärinä ja runkomelu

Vantaan ratikan tärinä- ja runkomeluselvityksen (Sweco, 17.2.2023) mukaan kaava-alueella ei sijaitse rakennuksia runkomelun riskialueella (45 dB).

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

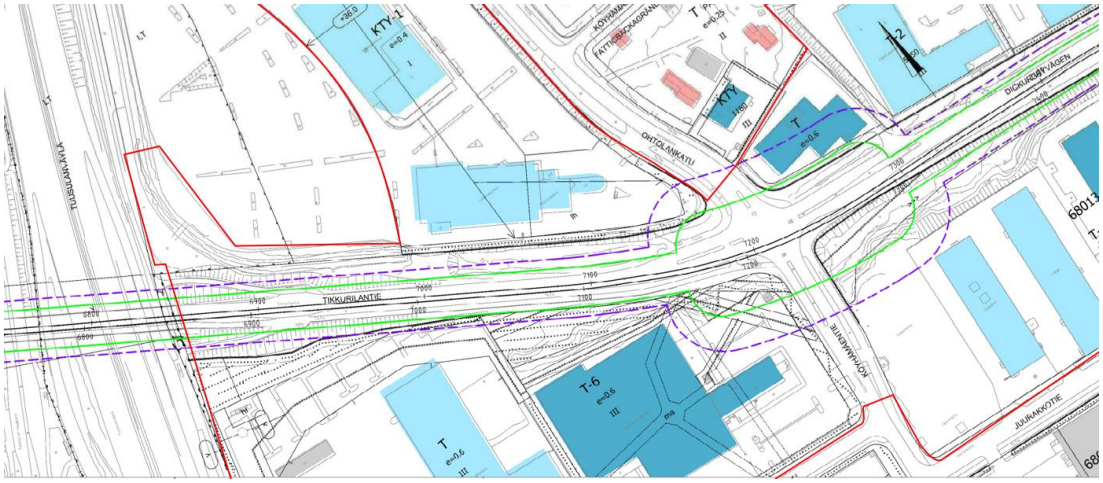

Kuva 25. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet kaava-alueen länsiosassa (Sweco, 31.1.2023). Kaava-alueen likimääräinen rajaus on esitetty punaisella viivalla.

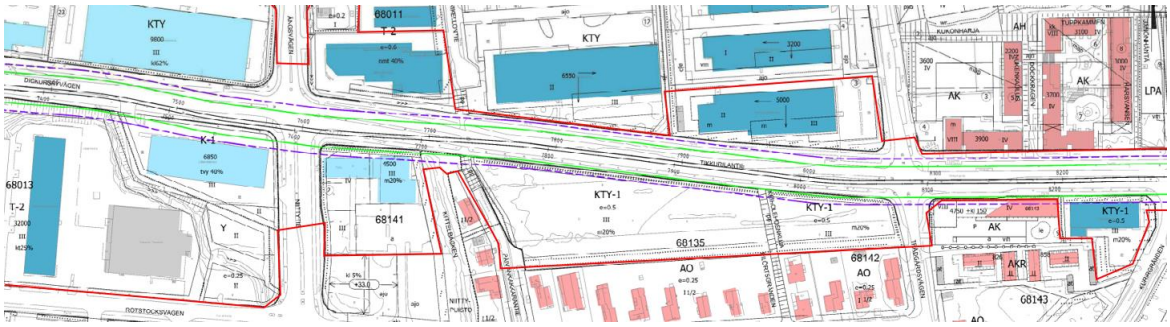

Kuva 26. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet kaava-alueen itäosassa (Sweco, 31.1.2023). Kaava-alueen likimääräinen rajaus on esitetty punaisella viivalla.

VTT:n suositukset värähtelyluokista ja runkomelun ohjearvoista on esitetty alla (Sweco 17.2.2023).

Värähtely-luokka	Kuvaus olosuhteista	$v_{w,95}$ (mm/s)
A	Hyvät asuinolosuhteet *Ihmiset eivät yleensä havaitse tärinää*	≤ 0,10
B	Suhteellisen hyvät olosuhteet *Ihmiset voivat havaita tärinän, mutta se ei ole yleensä häiritsevää*	≤ 0,15
C	Suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa *Keskimäärin 15 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,30
D	Olosuhteet, joihin pyritään vanhoilla asuinalueilla *Keskimäärin 25 % asukkaista pitää tärinää häiritsevänä ja voi valittaa häiriöstä*	≤ 0,60

Rakennustyyppi	Runkomelutaso L_{prm} (dB)
Radio-, tv- ja äänitysstudiot, konserttisalit	25-30
Asuinhuoneistot	30/35*
Hoito- ja sosiaalihuollon laitokset, majoitustilat	30/35*
Kokoontumis- ja opetustilat	35
Toimistot, kaupat, näyttelytilat, museot	40/45*

*Kuva 27. VTT:n suositukset värähtelyarvoista ja runkomelun ohjearvoista. * Avoradat: Mikäli kaavamääräyksessä on annettu ohje julkisivun ilmaääneneristävyydestä, on suositeltavaa käyttää runkomelutason tiukempaa raja-arvoa. Lähde: Sweco 17.2.2023.*

Ilmanlaatu

Kaava-alueen K, KTY, KTTY ja Y-kortteleissa määrätään koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien asentamisesta. Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta laaditun PIMA-riskien selvityksen *(Golder Associates Oy 2020)* mukaisesti suunnittelualueella sijaitseva KM kortteli 68023 vaatii lisäselvitystä. KM korttelille 68023 sekä LH korttelille 68011 on annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kirkonkylänojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Asemakaava ja kaavamuutos koskee jo rakentunutta aluetta, joten vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ovat vähäiset.

Ratikka kulkee pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Katusuunnitelmaluonnoksissa *(Sweco, 4.3.2022)* katualueen leventämisen ja ajoyhteyksien uudelleenjärjestelyn seurauksena alueen katuvihreän määrä vähenee. Kaavamuutoksella Niittypuiston puistoalue (VP) pienenee 58 m²:n verran.

Luontoselvityksen *(Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021)* perusteella suunnittelualueelta tunnistettiin kaksi arvokasta luontotyyppikohdetta: Kirkonkylänoja/Pyhtäänkorvenoja (nro. 9) sekä Kirkonkylänojan purokäytävä (nro. 10). Kohteiden arvoluokaksi on luontoselvityksessä määritelty III, jonka arvoluokan luontotyyppikohteet suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista. Asemakaavassa kohteet on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeänä alueena (luo).

Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista. Katualueen leventämisen myötä ei kaava-alueella ole tarpeen tehdä merkittäviä täyttöjä tai leikkauksia maa- tai kallioperään. Vähäisiä maanpinnan leikkauksia ja tasauksia joudutaan tekemään Tikkurilantien molemmin puolin Ohtolankadun länsipuolella. Muilta osin kaavan mukainen rakentaminen ei vaadi huomattavia maanpinnanleikkauksia. Kaavalla arvioidaan olevan vähäisiä vaikutuksia maa- ja kallioperään.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Savi- ja silttialueilla rakennukset ja rakenteet tulee alustavan arvion mukaan pohjavahvistaa (esim. paaluperustus). Alustavan arvion mukaan kitkamaa-alueella rakennukset voidaan perustaa maanvaraisesti.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet tulee alustavan arvion mukaan myös pohjavahvistaa (esim. paalutus tai kevennys).

Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Vesistöt ja vesitalous

Hulevesien hillitsemiseksi raidealue toteutetaan ensisijaisesti nurmipäällysteisenä ja toissijaisesti nurmikivipintaisena. Tikkurilantien katualueelle Puutarhatien ja Niittytien, Niittytien ja Ohtolankadulla sekä Ohtolankadun ja Tuusulanväylän välille rakennetaan biosuodatuspainaneet, joissa on kostean paikan kasvillisuutta. (Sweco, 4.3.2022)

Asemakaava- ja asemakaavamuutosalueella vettä läpäisemättömän pinnan määrä tai hulevesimäärä ei lisäänny nykytilanteeseen verrattuna. Alue on nykyisinkin pääsääntöisesti asfalttipäällysteistä. Kaavassa on annettu määräyksiä hulevesien hallintaan liittyen.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella ei itsessään ole merkittävää vaikutusta ilmastonmuutoksen kannalta. Asemakaava mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020*). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja

kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO_2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO_2-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO_2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja tärinä on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2023. Kaupunginvaltuusto teki 22.5.2023 koko ratikkahanketta koskeva myönteisen investointipäätöksen. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuisi v. 2024–2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Annakaisa Haanpää	aluearkkitehti, vs. (1.1.2024 alkaen)
	Marjaana Yläjääski	aluearkkitehti (31.12.2023 asti)
	Tea Taponen	asemakaava-arkkitehti (19.6.2023 alkaen)
	Anna Sarikaya	asemakaava-arkkitehti (18.6.2023 asti)
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Leena Kaunismäki	kaavatekninen koordinaattori
Vantaan ratikka:	Henry Westlin	hankejohtaja (16.9.2023 alkaen)
	Tiina Hulkko	hankejohtaja (15.9.2023 asti)
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö
	Justiina Nieminen	projektipäällikkö
Kadut ja puistot:	Emmi Pasanen	liikenteen kehittämispäällikkö
	Heidi Hellgren-Suomalainen	liikenteen alueinsinööri
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
	Harri Keinänen	vesihuollon suunnittelu
	Minna Leivo	projektisuunnittelija
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Ville Selonen	ympäristösuunnittelija
	Eeva-Maria Niemi	yleiskaavasuunnittelija
Ympäristökeskus:	Maarit Rantataro	johtava ympäristötarkastaja
	Emilia Honkaranta	ympäristötarkastaja
	Tommi Wallenius	ympäristötarkastaja
	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija

Mittaus- ja geopalvelut:	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri

Kaavakonsultti:

Ramboll Finland Oy	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö
	Lari Jaakkola	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 14. päivänä toukokuuta 2024

Annakaisa Haanpää	Tea Taponen
aluearkkitehti vs.	asemakaava-arkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	22.04.2024
Kaavan nimi	682200 Vantaan ratikka: Koivuhaka Björkhagen		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092682200
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	30,0243	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	0,1641
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	29,8538

Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**	
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**30,0243**	**100,0**	**136912**	**0,46**	**0,1641**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,3643	1,2	1122	0,31	-0,0845	0
C yhteensä						
K yhteensä	13,7518	45,8	78641	0,57	3,4013	23528
T yhteensä	7,8873	26,3	56835	0,72	-4,2584	-23528
V yhteensä	0,0440	0,1	0		0,0386	0
R yhteensä						
L yhteensä	7,9769	26,6	314	0,00	1,0671	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**30,0243**	**100,0**	**136912**	**0,46**	**0,1641**	**0**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,3643	1,2	1122	0,31	-0,0845	0
Y	0,3643	100,0	1122	0,31	-0,0845	0
C yhteensä						
K yhteensä	13,7518	45,8	78641	0,57	3,4013	23528
K-1	0,0000		0		-0,7351	-6850
KTY-1	0,0000		0		-6,6764	-28963
KTTY	0,6833	5,0	4500	0,66	-0,0361	0
K	0,7703	5,6	6850	0,89	0,7703	6850
KM	8,1622	59,4	41214	0,50	8,1622	41214
KTY	4,1360	30,1	26077	0,63	1,9164	11277
T yhteensä	7,8873	26,3	56835	0,72	-4,2584	-23528
T-6	0,0000		0		-2,2239	-13344
T-2	0,0000		0		-5,6053	-41126
T	7,8873	100,0	56835	0,72	3,5708	30942
V yhteensä	0,0440	0,1	0		0,0386	0
VP	0,0440	100,0	0		0,0386	0
R yhteensä						
L yhteensä	7,9769	26,6	314	0,00	1,0671	0
Kadut	7,7780	97,5	0		1,5024	0
Kev.liik.kadut	0,0474	0,6	0		-0,0072	0
LT	0,0000		0		-0,2598	0
LP	0,0000		0		-0,1628	0
LH	0,1515	1,9	314	0,21	-0,0055	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	29.02.2024
Kaavan nimi	682300ma Vantaan ratikka: Koivuhaka Björkhagen		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	0926823ma
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]		**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,3546	**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	

Ranta-asemakaava	**Rantaviivan pituus [km]**		
Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**	
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**	

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä						
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	0,3546		0	0,3546	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,3546**		**0**	**0,3546**	**0**
ma	0,3546	100,0	0	0,3546	0

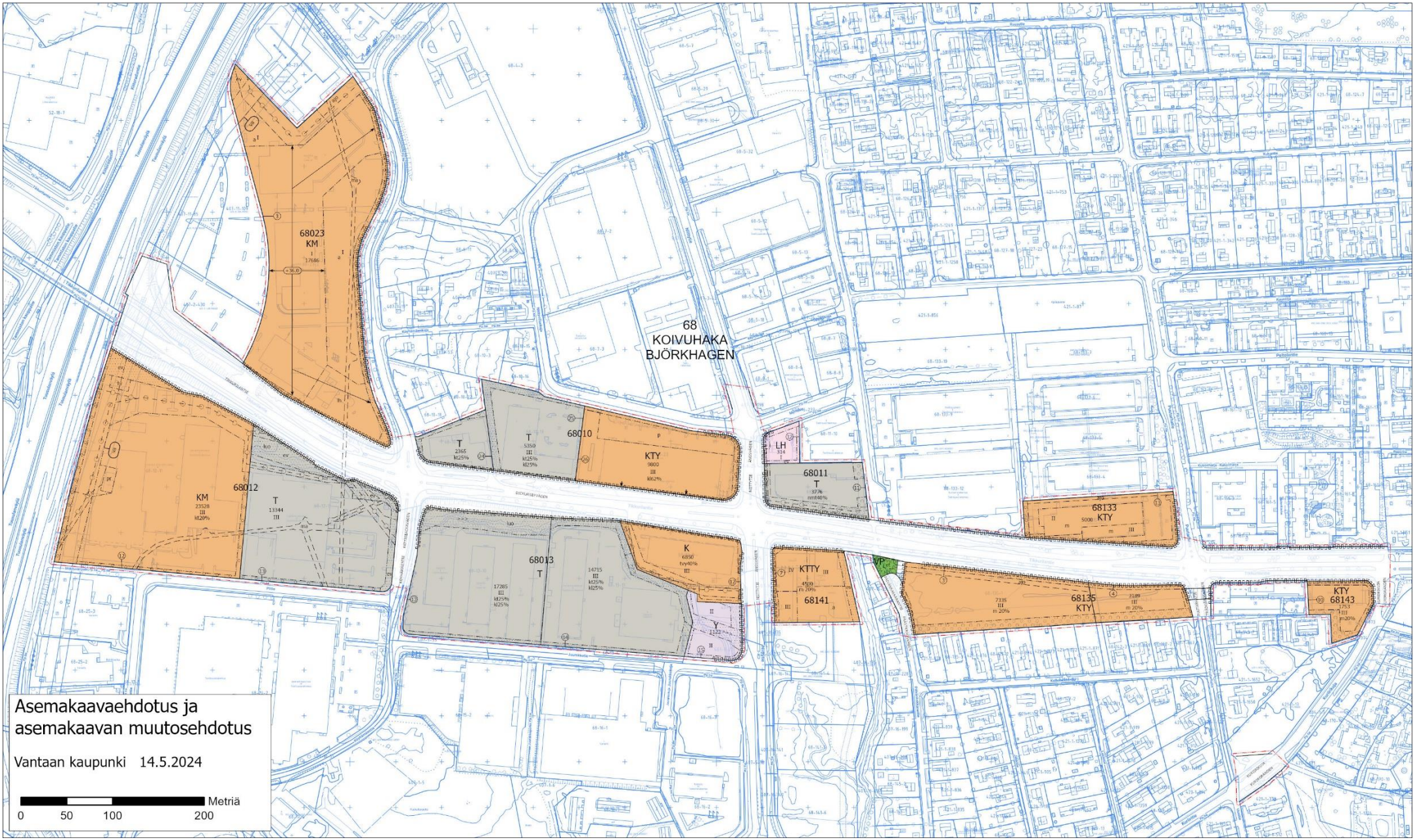
68
KOIVUHAKA
BJÖRKHAGEN
68023
KM
68012
KM
T
68010
T
KTY
LH
68011
T
68133
KTY
68013
T
K
KTTY
68141
68135
KTY
KTY
68143
Asemakaavaehdotus ja
asemakaavan muutosehdotus
Vantaan kaupunki 14.5.2024
Metriä
0 50 100 200

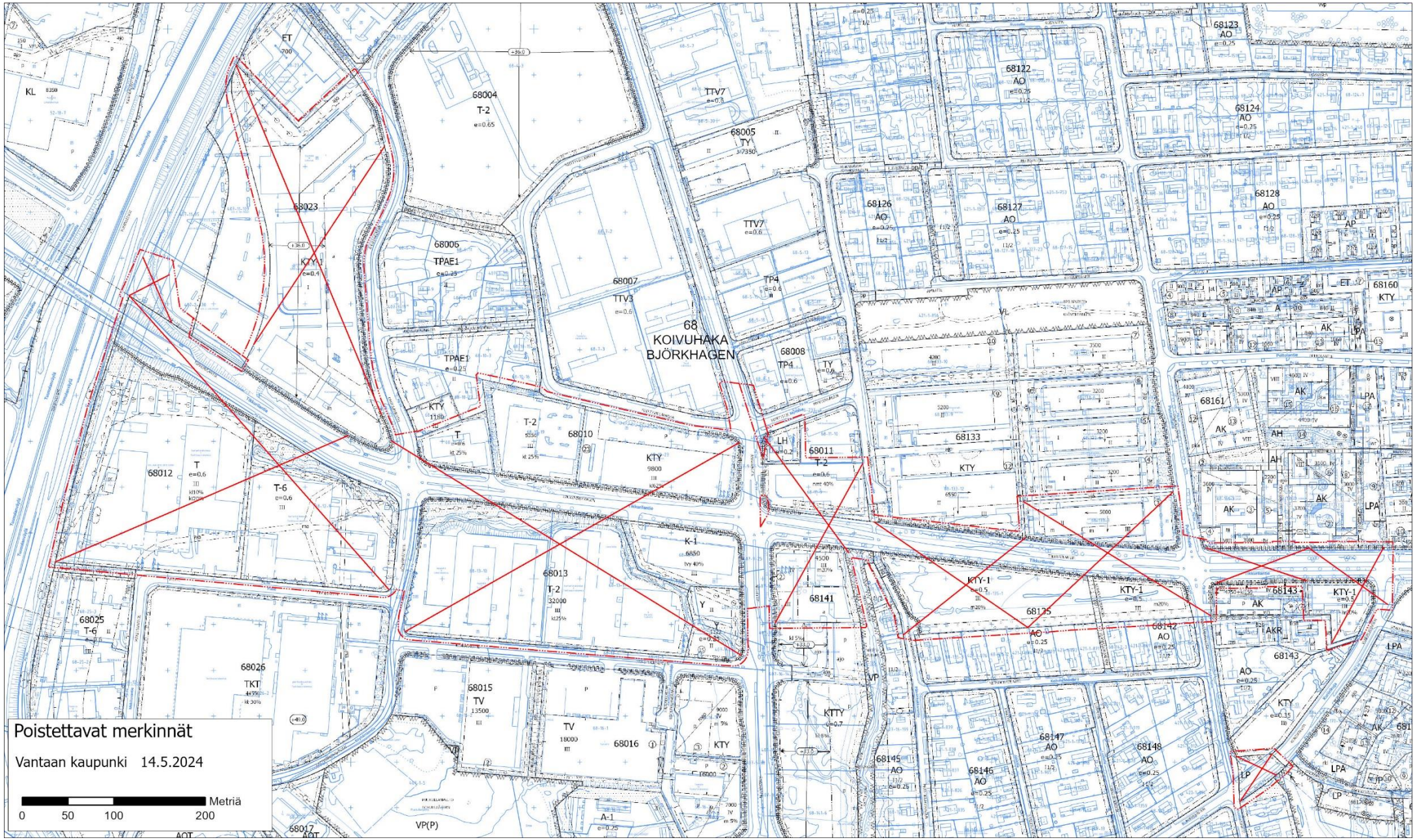
68
KOIVUHAKA
BJÖRKHAGEN
Poistettavat merkinnät
Vantaan kaupunki 14.5.2024
Metriä
0 50 100 200

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
682200 ja 682300ma	14.5.2024

Vantaan kaupunki

Vantaan ratikka: Koivuhaka

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Vanda stad

Vandaspåran: Björkhagen

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Asemakaava
Katualueet.

Detaljplan
Gatuområdena.

Asemakaavan muutos
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 ja katualueet.

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 68012 och 68013 samt delar av kvarteren 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143 och gatuområden.

Maanalainen asemakaava
Maanalainen tunneli.

Underjordisk detaljplanen
Underjordisk tunnel.

Tonttijaon muutos
Korttelit 68012 ja 68013 sekä osat kortteleista 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteren 68012 och 68013 samt delar av kvarteren 68010, 68011, 68023, 68133, 68135, 68141-68143.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.	På kvartersområdet får byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder.
	Korttelialueelle tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.	På kvartersområdet bör planteras minst 3 meter höga träs sp, att antalet dylika träd är minst fem stycken per tusen kvadratmeter tomtyta.
	Ulkovarastojen näkösuojaksi on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.	Mot utomhuslagren bör byggas tillräckligt högt staket som skydd mot insyn, eller en av träd och buskar bestående planteringszon.
	Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB.	Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 33 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 28 dB.
	Sallitusta kerrosalasta saa enintään 25% sijoittaa rakennukseen, jossa on enintään viisi kerrosta.	Av den tillåtna våningsytan får högst 25% placeras i byggnad, där våningsantalet är högst fem.
	Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.	Vid planering av byggnader måste försiktighet iakttas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät:	**Minimiantalet bilplatser:**
	Asunnot: 1,5 ap/asunto	Bostäder: 1,5 bp/bostad
	Toimistot: 1 ap/50k-m²	Kontor: 1 bp/50m²-vy
	Yleiset rakennukset 1 ap/150 k-m²	Allmänna byggnader 1 bp/150 m²-vy
K	**Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa myös teollisuus- ja varastotiloja.	På området får även byggas affärs- och kontorsutrymmen.
	Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.	Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

682200 ja 682300ma

2/9

Korttelialueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Sallitusta kerrosalasta saa enintään 25% sijoittaa rakennukseen, jossa on enintään viisi kerrosta.

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Ulkovarastojen näkösuojaksi on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.

Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 33 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1,5 ap/asunto

Teollisuus: 1 ap/150 k-m²

Liikerakennukset: 1 ap/50 k-m²

Toimistot: 1 ap/50 k-m²

På kvartersområdet får byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder.

Av den tillåtna våningsytan får högst 25% placeras i byggnad, där våningsantalet är högst fem.

Vid planering av byggnader måste försiktighet iakttas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.

Mot utomhuslagren bör byggas tillräckligt högt staket som skydd mot insyn, eller en av träd och buskar bestående planteringszon.

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 33 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 28 dB.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäderna: 1,5 bp/bostad

Industri: 1bp/150 m²-vy

Affärsbyggnader: 1 bp/50 m²-vy

Kontor: 1 bp/50m²-vy

KM

Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Kvartersområde för affärsbyggnader där en stor detaljhandelsenhet får placeras.

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA

Alueelle saa sijoittaa paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan tiloja, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, ja puutarhakauppaa.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan yksiköitä.

Alueelle saa rakentaa myös toimistotiloja sekä ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja.

Korttelia 68012 koskevat määräykset:

Tontille saa rakentaa kaksi kiinteistön tai laitoksen huollon kannalta välttämätöntä asuntoa.

Rakennusten julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.

Tontilla saa rakennusoikeuden estämättä rakentaa autojen säilyttämiseen tarkoitettuja tiloja.

Korttelia 68023 koskevat määräykset:

Alueelle saa pääkäyttötarkoituksien estämättä rakentaa lh-merkinnällä varustetulle alueelle moottoriajoneuvojen huoltoaseman sekä sen toimintaa palvelevia laitteita ja rakennuksia.

Tontille saa rakentaa kiinteistön huollon kannalta välttämättömän asunnon.

Autojen säilyttämiseen tarkoitettuja tiloja saa rakentaa rakennusoikeuden estämättä rakennusten katolle sekä a-asemakaavamerkinnällä varustetulla alueelle.

BYGGANDE OCH STADSBILD

På området får placeras specialaffärer, som bil-, järn-, möbel- och trädgårdsaffär, som kräver mycket utrymme.

Dagligvaruaffärer eller centruminriktade specialaffärer får inte placeras i området.

På området får man också bygga kontorslokaler och ickemiljöstörande industri- och lagerbyggnader.

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68012:

På tomten får byggas två för skötseln av fastigheten eller anläggningen nödvändiga bostäder.

Byggnadernas fasader ska bekläs med högklassig material.

På tomten får byggas förvarningsplatser för bilar utan hinder av byggnadsrätten.

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68023:

Utom för utan hinder huvudsakliga ändamålen får på lh-område byggas en servicestation för motorfordon samt anläggningar och byggnader som betjänar verksamheten.

På tomten får byggas för fastighetens skötsel nödvändig bostad.

Utan hinder av byggnadsrätten får utrymmen för förvaring av bilar byggas på byggnaders tak samt inom område med beteckningen a-stadsplan.

AITAUS, ISTUTUKSET JA OLESKELUTILAT:

Korttelissa 68012 johtoalueella istutettavaksi määrätyn tontin osan kasvillisuus tulee valita ja hoitaa siten, että kasvukorkeus ei ylitä viittä metriä.

Korttelia 68023 koskevat määräykset:

Rakentamatta jäävillä tontin osilla, joita ei käytetä autojen pysäköintiin tai liikenteelle, tulee olla puita ja pensaita.

Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.

Asuntoa kohden on rakennettava vähintään 30 neliömetriä suojattua ja riittävillä välineillä ja istutuksilla varustettua ulkoilu-, oleskelu- ja leikkitilaa.

STÄNGSEL, PLANTERINGAR OCH GÅRDSOMRÅDEN:

I kvarteret 68012 ska växtligheten på den tomtdel inom ledningsområdet som planteras bör väljas och skötas så, att dess höjd inte överstiger fem meter.

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68023:

På de delar av tomten som ej bebyggs och ej används för bilparkering eller trafik, skall det finnas träd och buskar.

Den områden som reserveras för parkering skall avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och planteringar.

För varje bostad skall byggas ett minst 30 kvadratmeter srort utvistelse- och lekområde som skall vara skyddat och försett med tillräckliga redskap och planteringar.

HULEVESIEN HALLINTA:

Korttelia 68012 koskevat määräykset:

Lastaus- ja avovarastointialueet tulee varustaa hiekan- ja öljynerottimilla. Hulevesijärjestelmä on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.

Rakennuslupaan on liitettävä hulevesien hallintasuunnnitelma.

DAGVATTENHANTERING:

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68012:

Lastning- och öppen lagrinområdet ska förses med sand- och oljeavskiljare. Dagvattensystemet ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.

Till bygglovet ska en plan för dagvattenhanteringen bifogas.

682200 ja
682300ma

3/9

YMPÄRISTÖHÄIRIÖT:

Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.

Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB.

Korttelissa 68023 maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

MILJÖSTÖRNINGAR:

Vid planering av byggnader måste försiktighet iakttas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.

Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 32 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 28 dB.

I kvarteret 68023 markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

AUTOPAIKAT:

Korttelia 68012 koskevat määräykset:

Asunnot: 2 ap/asunto

Liiketilat: 1 ap/35 k-m²

Teollisuus, varasto: 1 ap/120 k-m²

Toimistot: 1 ap/50 k-m²

Korttelia 68023 koskevat määräykset:

Liiketilat: 1 ap/25 k-m²

Teollisuus: 1 ap/80 k-m²

Varastot: 1 ap/150 k-m²

Huoltoasema: 1 ap/35 k-m²

Ravintolat: 1 ap/6 istumapaikkaa

BILPLATSER:

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68012:

Bostäder: 2 bp/bostad

Affärslokaler: 1 bp/35 m²-vy

Industri, lager: 1 bp/120 m²-vy

Kontor: 1 bp/50 m²-vy

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68023:

Affärslokaler: 1 bp/25 m²-vy

Industri: 1 bp/80 m²-vy

Lager: 1 bp/150 m²-vy

Servicestation: 1 bp/ 35 m²-vy

Restauranger: 1 bp/6 sittplatser

KTY

Toimitilarakennusten korttelialue.

RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA

Tontteja ei saa käyttää ulkovarastointiin.

Korttelissa 68135 sallitun rakennusoikeuden estämättä rakennukseen saa rakentaa valokatteisena jalankulkukäytävän tai talvipuutarhan.

Korttelissa 68143 ei saa rakentaa automarket- tai supermarket-tyyppistä suurmyymälää.

Korttelia 68010 koskevat määräykset:

Alueelle saa rakentaa ympäristöä häiritsemättömiä tuotanto- ja varastorakennuksia, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Rakennusten ja niihin liittyvien rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rakennusten julkisivut tulee jäsentää pienempiin osiin. Katujen puoleisille julkisivuille tulee sijoittaa ikkunapintaa.

Tikkurilantien puoleisten julkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia ja niiden tulee olla pääosin valoaläpäiseviä.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Korttelia 68133 koskevat määräykset:

Tikkurilantien puoleisten julkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkeatasoisia ja niiden tulee olla pääosin valoaläpäiseviä.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Rakennusten julkisivut tulee tehdä korkealuokkaisista materiaaleista yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.

Yritysten toimintaan liittyvää liike- ja myymälätilaa oheistiloineen saa rakentaa enintään 20% käytetystä kerrosalasta.

Rakennusaloilla, joille saa sijoittaa myymälän, saa liiketiloja olla yhteensä enintään 1500 kerrosneliömetriä. Liiketilat tulee pääosin avata Tikkurilantien suuntaan.

Rakennusalalla, jolle saa rakentaa III kerrokseen, tulee ainakin osa Tikkurilantien puoleisesta julkisivusta olla vähintään 13m korkea.

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

BYGGANDE OCH STADSBILD

Tomterna får inte användas för upplagring utomhus.

I kvarteret 68135 utan att den tillåtna byggnadsrätten hindrar får i byggnaden byggas en ljustäckt gångväg eller vinterträdgård.

På kvartersområdet 68143 får inte byggas stormarknad av auto- eller supermarkettyp.

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68010:

På området får byggas produktions- och lagerbyggnader, kontors- och affärsbyggnader samt kombinationer av dessa.

Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

Byggnaderna samt kontruktioner, stängsel och murar i anslutning till dessa, ska vara högklassiga till sin arkitektur.

Byggnadens fasader skall delas in i mindre partier. Fasaderna mot gatorna skall förses med fönsterpartier.

Till sin arkitektur skall fasaderna mot Dickursbyvägen vara av hög klass och till huvuddelen släppa igenom ljus.

I fråga om placeringen och konstruktionerna hos reklamanordningar ska man ta särskild hänsyn till stadsbildsmässiga perspektiv.

Bestämmelser som gäller i kvarteret 68133:

Till sin arkitektur skall fasaderna mot Dickursbyvägen vara av hög klass och till huvuddelen släppa igenom ljus.

I fråga om placeringen och konstruktionerna hos reklamanordningar ska man ta särskild hänsyn till stadsbildsmässiga perspektiv.

Byggnadernas fasader skall göras av högklassiga material och ett enhetligt byggsätt skall iakttas.

På högst 20% av den utnyttjade våningsytan får affärs- och butikslokaler inklusive stödutrymmen i anslutning till företagsverksamhet byggas.

De byggnadsytor, på vilka en affär får placeras, får ha sammanlagt högst 1500 m2-vy affärsutrymmen. Affärslokalerna ska till största delen öppnas mot Dickursbyvägen.

På den byggnadsyta, som får bebyggas i III våningar, I skall åtminstone en del av fasaden mot Dickursbyvägen vara 13m hög.

682200 ja 682300ma

4/9

Katolle saa rakentaa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi teknisiä tiloja, jotka tulee niihin liittyvine laitteineen huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi.	Utöver våningsantalet och byggrätten får tekniska utrymmen byggas på taket, vilka tillsammans med de till utrymmena anknytande anordningarna ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.
Kortteleita 68135 ja 68143 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68135 och 68143:**
Alueelle saa rakentaa myös ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastotiloja.	På området får man också bygga ickemiljöstörande industri- och lagerbyggnader.
Tontille saa rakentaa kiinteistön huollon kannalta välttämättömän asunnon.	På tomten får byggas för fastighetens skötsel nödvändig bostad.
Rakennusten julkisivut on jäsennettävä esim. porrashuoneilla, hissikuiluilla, erkkereillä, julkisivusyvennyksillä yms. siten, että jäsentämättömän julkisivun pituus on enintään 25 metriä.	Byggnadernas fasader skall indelas med t.ex. trapphus, hisschakt, erker, fasadnischer o.dyl. så att den oindelade fasadens längd är högst 25 meter.
Alueelle ei saa rakentaa kokonaan tai pääosiltaan maanpäällistä kellaria.	På området får inte byggas helt eller till huvuddelen ovan jord belägen källare.
AITAUS, ISTUTUKSET JA OLESKELUTILAT:	**STÄNGSEL, PLANTERINGAR OCH GÅRDSOMRÅDEN:**
Korttelia 68010 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68010:**
Tontti on aidattava Tikkurilantien suuntaan vähintään kaksi metriä korkealla umpiaidalla niiltä osin tontin rajaa, joilla rakennukset eivät peitä näkyvyyttä.	Tomten ska till de delar av tomtgränsen, där byggnaderna inte skymmer utsikten, ingärdas med ett minst två meter högt staket mot Dickursbyvägen.
Tontille tulee laatia yhtenäinen piha- ja valaistussuunnitelma.	För tomt skall en enhetlig plan för gårdar och belysning utarbetas.
Pysäköintialue tulee jakaa kiveyksin pienempiin osiin.	Parkeringsområdet skall med stenläggningar delas in i mindre delar.
Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava reunakivillä pysäköinti- ja istutusalueista.	Fotgångarområdena skall stenläggas och avgränsas med kantstenar från parkerings- och planteringsområdena.
Kortteleita 68135 ja 68143 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68135 och 68143:**
Asuntoa kohden on rakennettava vähintään 30 neliömetriä suojattua ja riittävillä välineillä ja istutuksilla varustettua ulkoilu-, oleskelu- ja leikkitilaa.	För varje bostad skall byggas ett minst 30 kvadratmeter srort utvistelse- och lekområde som skall vara skyddat och försett med tillräckliga redskap och planteringar.
Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.	Del av tomt för lastning som skall avgränsas med ett minst två meter högt avskärmande staket eller med en av träd och buskar bestående planteringszon.
Tontille on istutettava puita ja pensaita.	På tomten ska planteraträd och buskar.
Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.	Den områden som reserveras för parkering skall avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och planteringar.
HULEVESIEN HALLINTA:	**DAGVATTENHANTERING:**
Korttelia 68010 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68010:**
Rakennuslupaan on liitettävä Vantaan kaupungin kuntatekniikan keskuksen hyväksymä hulevesisuunnitelma.	Till bygglovet ska bifogas en av Vanda stads kommunalteknikcentral godkänd plan för dagvattenhantering.
Hulevesireitit tulee hoitaa siten, etteivät ne kerää lentotoimintaa haittaavaa linnustoa.	Dagvattenlinjerna ska ombesörjas så att de inte drar till sig fåglar som stör flygverksamheten.
Puhtaat kattovedet on imeytettävä tontille, jos se voidaan toteuttaa aiheuttamatta haittaa rakenteille ja rakennuksille.	Rena takvatten ska infiltreras på tomten om detta kan genomföras utan att skada konstruktioner och byggnader.
Hulevettä on puhdistettava ja sen virtausta tulee hidastaa maanpäällisillä ja/tai maanalaisilla hulevesien viivytysaltailla.	Dagvattnet ska renas och dess flöde fördröjas med hjälp av dagvattenfördröjande bassänger ovan och/eller under jord.
Lastaus- ja purkualueiden hulevedet on johdettava öljynerotusjärjestelmän ja osastoidun ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta.	Ska det dagvatten som förekommer på lastnings- och lossningsområden via ett olje avskildningssystem och ett avskiljt och förslutningsbart dagvattensystem ledas ut.
YMPÄRISTÖHÄIRIÖT:	**MILJÖSTÖRNINGAR:**
Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.	Vid planering av byggnader måste försiktighet iakttas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.
Korttelissa 68010 toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 28 dB.	I kvarteret 68010 ska ljudisoleringen mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 28 dB i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen.
Korttelissa 68133 toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen vastaan on oltava vähintään 32 dB.	I kvarteret 68133 ska ljudisoleringen mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 32 dB i kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsutrymmen.
Kortteleita 68135 ja 68143 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68135 och 68143:**
Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB.	Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.

682200 ja 682300ma

5/9

Alueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka kipinöiden, tuhkan, noen, savun, lämmön, löyhkän, kaasujen, höyryjen, käryjen, tärinän, melun tai raskaan liikenteen vuoksi tai muusta syystä aiheuttaa terveydellistä tai muuta haittaa lähellä asuville tai oleskeleville.	På området får inte placeras anläggning som genom gnistor, aska, sot, rök, värme, stank, gas, ånga, os, vibration, buller eller tung trafik eller av andra orsaker medför fara för hälsan eller andra betydande olägenheter för dem som bor eller vistas i närheten.
AUTOPAIKAT:	**BILPLATSER:**
Asunnot: 2 ap/asunto	Bostäder: 2 bp/bostad
Toimistot: 1 ap/50 k-m²	Kontor: 1 bp/50 m²-vy
Korttelia 68010 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68010:**
Myymälä- ja palvelutilat: 1 ap/35 k-m²	Affärs- och servicelokaler: 1 bp/35 m²-vy
Teollisuus: 1 ap/80 k-m²	Industri: 1 bp/80 m²-vy
Varastot: 1 ap/150 k-m²	Lager: 1 bp/150 m²-vy
Korttelia 68133 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68133:**
Liiketilat: 1 ap/35 k-m²	Affärslokaler: 1 bp/35 m²-vy
Teollisuus: 1 ap/100 k-m²	Industri: 1 bp/100 m²-vy
Varastot: 1 ap/2 samanaikaisesti työssä olevaa henkilöä	Lager: 1 bp/2 personer på arbete samtidigt
Lounasravintola: 1 ap/3 samanaikaisesti työssä olevaa henkilöä	Lunchrestaurang: 1 bp/3 personer på arbete samtidigt
Autopaikat saa sijoittaa tontin rajoista riippumatta.	Bilplatserna får placeras oberoende av tomtens gränser.
Autopaikat tulee katualueen reunassa liittää ympäristöön maastonmuotoiluin ja kivisin, vähintään 50 cm korkein tukimuurein.	Bilplatserna ska i den yttersta delen av gatuområdet anknytas till omgivningen genom utformning av terrängen och med minst 50 cm höga stödmurar.
Korttelia 68135 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68135:**
Liiketilat: 1 ap/35 k-m²	Affärslokaler: 1 bp/35 m²-vy
Teollisuus: 1 ap/100 k-m²	Industri: 1 bp/100 m²-vy
Varastot: 1 ap/150 k-m²	Lager: 1 bp/150 m²-vy
Korttelia 68143 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68143:**
Liiketilat: 1 ap/35 k-m²	Affärslokaler: 1 bp/35 m²-vy
Teollisuus: 1 ap/80 k-m²	Industri: 1 bp/80 m²-vy
Varastot: 1 ap/150 k-m²	Lager: 1 bp/150 m²-vy
Toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.	**Kvartersområde för kontorsbyggnader och/eller för byggnader för ickemiljöstörande industri- och lagerbyggnader.**
Rakennusten julkisivuissa on käytettävä korkealuokkaisia materiaaleja.	Byggnadernas fasader ska bekläs med högklassig material.
Tontteja ei saa käyttää ulkovarastointiin.	Tomterna får inte användas för upplagring utomhus.
Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä.	Del av tomt för lastning som ska avgränsas med ett minst två meter högt sikthindrande staket eller med en av träd och buskar bestående planteringszon.
Tontille on istutettava puita ja pensaita.	På tomten ska planteras träd och buskar.
Tontille saa rakentaa kiinteistön huollon kannalta välttämättömän asunnon.	På tomten får byggas för fastighetens sködsel nödvändig bostad.
Asuntoa kohden on rakennettava nähintään 30 neliömetriä suojattua ja riittävillä välineillä ja istutuksilla varustettua ulko-oleskelu- ja leikkitilaa.	För varje bostad ska byggas ett minst 30 kvadratmeter stort utevistelse- och lekområde som ska vara skyddat och försett med tillräckliga redskap och planteringar.
Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB.	Ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.
Rakennusten suunnittelussa on huolehdittava siitä, että ympäristön ilman epäpuhtauksien siirtyminen sisätiloihin on estetty. Rakennusten raittiin ilman otto tulisi sijoittaa mahdollisimman etäälle vilkkaista liikenneväylistä.	Vid planering av byggnader måste försiktighet iakttas för att förhindra överföring av föroreningar från omgivande luft inomhus. Friskluftsintag i byggnader bör placeras så långt bort som möjligt från trafikerade trafikleder.
Pysäköintiin varatut alueet on erotettava muista piha-alueista rakentein ja istutuksin.	De områden som reserveras för parkering ska avskiljas från de övriga gårdsplanerna med konstruktioner och planteringar.
Tontille saa rakennusoikeuden estämättä rakentaa auton säilyttämiseen tarkoitettuja tiloja.	På tomten får byggas förvaringsplatser för bilar utan hinder av byggnadsrätten.
Autopaikkojen vähimmäismäärät:	**Minimiantalet bilplatser:**
Asunnot: 2 autopaikkaa/asunto	Bostäder: 2 bilplatser / bostad
Liiketilat: 1 autopaikka/ 35 k-m²	Affärslokaler: 1 bilplats/ 35 m²-vy
Teollisuus: 1 autopaikka/80 k-m²	Industri: 1 bilplats/80 m²-vy
Toimistot: 1 autopaikka/ 50 k-m²	Kontor: 1 bilplats/ 50 m²-vy
Varastot: 1 autopaikka/150 k-m²	Lager: 1 bilplats/150 m²-vy

682200 ja 682300ma

T

6/9

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.	**Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.**
RAKENTAMINEN JA KAUPUNKIKUVA:	**BYGGANDE OCH STADSBILD:**
Alueelle saa rakentaa myös toimistotiloja.	På området får även byggas kontorsutrymmen.
Alueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.	På området får byggas för fastighetens skötsel nödvändiga bostäder.
Korttelin 68010 tontilla 24 rakennusten korkeus saa olla enintään 12 m.	På tomt 24 i kvarteret 68010 får byggnadernas höjd vara högst 12 m.
Korttelin 68010 tontilla 25 päivittäistavaramyymälän koko saa olla enintään 500 neliömetriä.	På tomten 25 i kvarteret 68010 får butiker för dagligvaror omfatta högst 500 m2.
Korttelia 68011 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68011:**
Tehtaanmyymälän huoneistoala saa olla enintään 200m².	Fabriksbodens lägenhetsyta får vara högst 200m².
Rakennusten korkeus saa olla enintään 12 m.	Byggnads maximala höjd får vara högst 12 m.
Korttelia 68012 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68012:**
Tontille saa sijoittaa enintään 500m²:n suuruisen myymälän.	På tomten får placeras en högst 500m² omfattande affär.
Rakennuksen korkeus saa olla enintään 12 metriä.	Byggnadens höjd får vara högst 12 meter.
Korttelia 68013 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68013:**
Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.	Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.
Sallitusta kerrosalasta saa enintään 25% sijoittaa rakennukseen, jossa on enintään viisi kerrosta.	Av den tillåtna våningsytan får högst 25% placeras i byggnad, där våningsantalet är högst fem.
AITAUS, ISTUTUKSET JA OLESKELUTILAT:	**STÄNGSEL, PLANTERINGAR OCH GÅRDSOMRÅDEN:**
Korttelialueille 68010, 68013 ja 68011 tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti.	I kvarteren 68010, 68013 och 68011 bör planteras minst 3 meter höga träd så, att antalet dylika träd är minst fem stycken per tusen kvadratmeter tomtyta.
Korttelin 68010 tontilla 24 avovarastointiin käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä liikenne-, katu-, puisto- tai muuhun yhteiseen tilaan rajoittuvalta osaltaan.	På tomten 24 i kvarteret 68010 på del av tomtområde för öppen lagring, som skall avgränsas med ett minst två meter högt avskärmande staket eller med en av träd och buskar bestående planteringszon utmed det tomtavsnitt, som gränsar mot trafik-, gatu-, park- eller annat allmänt område.
Korttelissa 68012 aitaa ei saa rakentaa viittä metriä lähemmäksi katualueen rajaa.	I kvarteret 68012 får staket inte byggas närmare än fem meter från gatuområdets gräns.
Korttelissa 68013 sekä korttelin 68010 tontilla 25 ulkovarastojen näkösuojaksi on rakennettava riittävän korkea aita, tai puista ja pensaista muodostuva istutusvyöhyke.	I kvarteret 68013 och på tomten 25 i kvarteret 68010 bör mot utomhuslagren byggas tillräckligt högt staket som skydd mot insyn, eller en av träd och buskar bestående planteringszon.
HULEVESIEN HALLINTA:	**DAGVATTENHANTERING:**
Lastaus- ja avovarastointialueet tulee varustaa hiekan- ja öljynerottimilla. Hulevesijärjestelmä on varustettava sulkuventtiilein onnettomuustilanteiden varalle.	Lastning- och öppen lagrinområdet ska förses med sand- och oljeavskiljare. Dagvattensystemet ska förses med avstängningsventiler i fall av olyckshändelser.
Rakennuslupaan on liitettävä hulevesien hallintasuunnnitelma.	Till bygglovet ska en plan för dagvattenhanteringen bifogas.
YMPÄRISTÖHÄIRIÖT:	**MILJÖSTÖRNINGAR:**
Kortteleissa 68010, 68012 ja 68013 asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 28 dB.	I kvarteren 68010, 68012 och 68013 ska ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller ska vara minst 32 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 28 dB.
Korttelissa 68011 asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoero lento-, tie- ja raideliikenteen melua vastaan on oltava vähintään 35 dB ja työhuoneiden vastaavan arvon on oltava vähintään 32 dB.	I kvarteret 68011 ska ljudisoleringen i bostadsrummens yttre skal mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB och motsvarande värde i arbetsrum ska vara minst 32 dB.
AUTOPAIKAT:	**BILPLATSER:**
Kortteleita 68010, 68011 ja 68013 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68010, 68011 och 68013:**
Asunnot: 1,5 ap/asunto	Bostäder: 1,5 bp/bostad
Teollisuus- ja varastorakennukset: 1 ap/150 k-m²	Industri- och lagerbyggnader: 1bp/ 150 m²-vy
Toimistot: 1 ap/50 k-m²	Kontor: 1 bp/50 m²-vy
Kortteleita 68011 ja 68013 sekä korttelin 68010 tonttia 25 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68011 och 68013 samt tomten 25 på kvarteret 68010:**
Liikerakennukset: 1 ap/50-k-m²	Affärsbygnnader: 1 bp/ 50 m²-vy
Kortteleita 68010 ja 68013 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteren 68010 och 68013:**
Yleiset rakennukset: 1 ap/150 k-m²	Allmänna byggnader: 1 bp/m²-vy
Korttelia 68012 koskevat määräykset:	**Bestämmelser som gäller i kvarteret 68012:**
Asunnot: 2 ap/asunto	Bostäder: 2 bp/bostad
Teollisuus- ja varastorakennukset: 1 ap jokaista alkavaa 120 k-m² kohti	Industri- och lagerbyggnader: 1 bp per varje 120 m²-vy

682200 ja 682300ma				7/9
	VP	**Puisto.**	**Park.**	
	LH	**Huoltoaseman korttelialue.** Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap/15 k-m². Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.	**Kvartersområde för servicestation.** Minimiantalet bilpatser är 1 bp/15 m²-vy. Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.	
		Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**	
		Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**	
		Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**	
	3	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**	
		Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**	
		Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**	
	68	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**	
	KOIV	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**	
	68010	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**	
	TIKKURILANTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**	
	9800	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**	
	kl 62%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää liiketiloja varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för affärslokaler.**	
	kt 25%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontorslokaler.**	
	m 20%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää myymälätiloja varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för butikslokaler.**	
	tvy 40%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää ympäristöä häiritsemättömiä teollisuus- ja varastorakennuksia varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den på byggnadsytan tillåtna byggnadsrätten får använda för ickemiljöstörande industri- och lagerbyggnader.**	
	nmt 40%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää näyttely-, tehtaanmyymälä- ja toimistotiloja varten.**	**Beteckningen anger, hur många prosent av den tillåtna byggnadsrätten får användas för utställnings-, fabriksbods- och kontorsutrymmen.**	
	III	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**	
	+36.0	**Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.**	**Högsta höjd för skärningspunkten mellan fasad och vattentak.**	
		Rakennusala.	**Byggnadsyta.**	
	a	**Auton säilytyspaikan rakennusala**	**Byggnadsyta för förvaringsplats för bil**	
	lh	**Huoltoasemarakennusten rakennusala.**	**Byggnadsareal för servicestationsbyggnader.**	
	hr	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa huoltorakennuksen.**	**Byggnadsyta där transformator får placeras.**	
	m	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa myymälän**	**Byggnadsyta där butik får placeras**	
	pr	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa pumppaamorakennuksen.**	**Byggnadsyta där pumpverk får placeras.**	

682200 ja 682300ma

8/9

et	**Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
	Alue on varattu sähkönsyöttöasemalle. Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja kaupunkikuvaan sopivia. Tekniset laitteet tulee maisemoida.	Området är reserverat för elmatningsstationen. Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material och passa in i stadsbilden. Teknisk utrustning bör anpassas till landskapet.
	Rakennus saa sijoittua osittain myös katualueen puolelle.	Byggnaden kan också delvis ligga på sidan av gatuområdet.
ma	**Ohjeellinen maanalainen tila.**	**Riktgivande underjordiskt utrymme.**
ev	**Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi.**	**Del av område som i sin helhet ska planteras så att den utgör en skyddsgrönzon.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Ohjeellinen istutettava alueen osa.	**Riktgivande del av område som skall planteras.**
	Säilytettävä/istutettava puurivi	**Trädrad som skall bevaras/planteras**
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	**Del av område där träd och buskar skall planteras.**
s	**Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.**	**Del av område där trädbeståndet ska skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.**
	Katu.	**Gata.**
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Määräys koskee olemassa olevia ja suunniteltuja rakennuksia ennen 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). Bestämmelsen gäller befintliga och planerade byggnader inom den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.
	Mikäli katualueelle sijoitetaan raitiotien pysäkki, tulee pysäkin katoksessa olla kasvillisuuskatto.	Ifall en spårvagns hållplats placeras på gatuområdet, ska hållplatsens vindskydd övertäckas med ett gröntak.
pp	**Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.**	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
p	**Pysäköimispaikka.**	**Parkeringsplats.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**
>>>	**Avo-oja.**	**Öppet dike.**
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**
luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.**	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.**
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

682200 ja
682300ma

9/9

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia luonnonmukaisia ja maanpäällisiä ratkaisuja.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Kirkonkylänojan merkittävää vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu.

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet. Naturliga och ovanjordiska lösningar bör föredras vid hantering och ledandet av dagvatten.

Byggandet ska utföras så att det inte leder till en betydande försämring av vattenkvaliteten i Kyrkoby å, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Stadsstruktur och miljö

Asemakaavoitus
Detaljplanering

{Allekirjoitus aluearkkitehti}

Mittaus- ja geopalvelut
Mätning och geoteknik

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto	Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,	ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä	höjdsystemet
N2000.	N2000.

{Allekirjoitus kaupungingeodeetti}

Allekirjoitettu sähköisesti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus / AkH, TTA

ASEMAKAAVAEHDOTUS/
NRO 682200 ja 682300ma
Vantaan ratikka: Koivuhaka
MUISTUTUKSET JA VASTINEET
Kala 14.5.2024

Asemakaava ja asemakaavaehdotus nro 682200 ja 682300ma / Vantaan ratikka: Koivuhaka on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **1.2.-2.3.2023**. Tänä aikana jätettiin 1 kpl muistutusta.

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1, 27.2.2023 Kiinteistö Oy Vantaan Avia	Vuonna 2012 rakennettu liikerakennus on rakennettu autoalan sekä rakennus- ja koneliiketoiminta-alojen toimintaa harjoittavien yritysten käyttöön. Yritysten toiminnalle on kriittistä, että kiinteistölle on sujuva ja turvallinen pääsy autoilla, mm. raskaalla kalustolla, ja että siellä on asianmukaiset parkki- sekä tavaroiden purku- ja lastausmahdollisuudet. Asemakaavaehdotus tulisi toteutuessaan estämään tai ainakin olennaisesti rajoittamaan kiinteistön kaavanmukaista käyttöä ja yritysten toimintaa mm. heikentämällä alueen palveluiden saatavuutta sekä kiinteistöön liittyvän liikenteen järjestämistä. Kiinteistön omistajalle aiheutuisi kohtuutonta haittaa mm. kiinteistön vuokrattavuuden heikentymisen johdosta. Asiakasliikenne tapahtuu nykyisellään Tikkurilantien puoleisen pääajoväylän kautta, sillä asiakassisäänkäynnit sijaitsevat samaiselle puolella. Tavara- ja huoltoliikenne pääsee kiinteistölle Tikkurilantien liittymästä ja pois Niittytien liittymän kautta. Pääajoväylän sulkemisen ruuhkauttaa Niittytien sekä kiinteistön paikoitus- ja tavarantoimitusalueet ja estää tavara- ja huoltoliikenteen kiinteistölle taikka pakottaa isot ajoneuvot peruuttamaan pihasta Niittytielle. Näin ollen liittymän sulkeminen aiheuttaa vaaratilanteita ja heikentää turvallisuutta Niittytiellä sekä kiinteistöllä. Asemakaavaehdotus johtaisi toteutuessaan Tikkurilantien puoleisten pysäköintipaikkojen poistamiseen, mikä	Suurissa kaupungin hankkeissa voi joillekin osapuolille koituu myös haittoja, jotka pyritään minimoimaan kaavatyön sekä mahdollisesti hankkeen jatkosuunnittelun aikana yhteistyössä osapuolien kanssa, joille haitat kohdistuvat. Kaupunki on neuvotellut Kiinteistö Oy:n edustajien kanssa useaan otteeseen. Tikkurilantien katualuetta on kavennettu kaavaehdotuksessa niin, että osa kiinteistön nykyisistä Tikkurilantien puoleisista pysäköintipaikoista on mahdollista toteuttaa. Kiinteistöä on laajennettu kiinteistön eteläpuoliselle alueelle, jonne loput korvattavat pysäköintipaikat on mahdollista toteuttaa. Ajoneuvoliittymäkieltoja on tarkistettu ja kiinteistöä on laajennettu hieman Niittytien puolella niin, että kiinteistön ympäri pääsee edelleen ajamaan. Kiinteistöltä on mahdollista toteuttaa uusi raskaan ajoneuvoliikenteen suuntaisliittymä Niittytielle. Asemakaavoituksen alkamisesta on tiedotettu mm. maanomistajia kirjeitse. 23.11.2020 julkaistusta Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetut

	heikentäisi, jopa estäisi yritysten toimintaedellytyksiä. Kiinteistöllä asioidaan autolla ja autoja jätetään parkkipaikoille esim. jonottamaan korjaus- ja katsastuspalveluita varten. Kaavan toteuttamiseen liittyy riski, että kaavan mukainen autopaikkavelvoite ei enää toteudu, se estäisi uusien autopaikkojen toteuttamisen sekä kiinteistölle kaavoitetun rakennusoikeuden myöhemmän käyttämisen, ja heikentäisi kiinteistön asemaa entisestään. Autopaikkojen poistaminen kiinteistöltä ja paikkojen järjestämisen edellyttäminen kiinteistön ulkopuolisilta alueilta johtaisi kiinteistön omistajan kannalta kestämättömään tilanteeseen. Asemakaavaehdotuksen osalta ei ole tehty riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä, sillä yllä esitettyjä haitallisia seurauksia ei ole otettu siinä huomioon. Haitalliset vaikutukset kohdistuvat nimenomaan mainitulle kiinteistölle. Asemakaavaehdotuksessa maanomistajia kohdellaan eriarvoisesti, perustuslain yhdenvertaisuussäännöksen vastaisesti, ilman asianmukaisia perusteita. Emme hyväksy asemakaavaehdotusta ja vaadimme sen muuttamista siten, että toiminnalle elintärkeät kaksi ajoväylää sekä kiinteistön nykyiset pysäköintipaikat säilyvät.	mielipiteet eivät koskeneet Koivuhaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluetta. 9.9.2022 julkaistusta asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista on ollut mahdollista jättää mielipide 9.-30.9.2022 välisenä aikana. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Valmisteluvaiheen mielipiteet eivät koskeneet kyseistä kiinteistöä. Lisäksi Vantaan ratikan hankkeesta on järjestetty mm. useita verkkotilaisuuksia. Vantaan kaavoituksen tiedossa ei ole ollut saatujen mielipiteiden perusteella estettä kaavaehdotuksen toteutumiselle.

NRO 1
Kiinteistö Oy Vantaan Avia**,** 27.2.2023

Muistutus:
KIINTEISTÖ JA SILLÄ HARJOITETTAVA TOIMINTA

Kiinteistön omistaja

Kiinteistö Oy Vantaan Avia omistaa Vantaan kaupungissa osoitteessa
Tikkurilantie 98 sijaitsevan kiinteistön (kiinteistötunnus on 92-68-13-8) sekä kyseisellä kiinteistöllä sijaitsevan liikerakennuksen

Kiinteistön käyttötarkoitus

Vuonna 2012 rakennettu liikerakennuksemme on rakennettu nimenomaisesti autoalan sekä rakennus- ja koneliiketoiminta-alojen toimintaa harjoittavien yritysten käyttöön palvelemaan kyseisten alojen asiakkaita. Näin ollen kiinteistö ja sen piha-alue on nimenomaisesti suunniteltu tähän käyttöön.

Kyseisten autoihin liittyviä palveluita tarjoavien yritysten toiminnalle on kriittistä, että kiinteistölle on jatkuvasti sujuva ja turvallinen pääsy henkilö- ja muilla autoilla ja että kiinteistöllä on asianmukaiset parkki- sekä tavaroiden purku- ja lastausmahdollisuudet. Logistisen saatavuuden osalta on myös huomattava, että etenkin rakennus- ja koneliiketoimintaa harjoittavien yritysten toimintaan liittyy olennaisesti tarve vastaanottaa ja luovuttaa tavaroita suurissa yksiköissä. Käytännössä tällainen logistiikka toteutetaan raskaalla kalustolla, joten kiinteistön liikennejärjestelyiden sujuvuus ja turvallisuus ovat keskiössä kiinteistön käytön kannalta.

ASEMAKAAVAEHDOTUKSEN VAIKUTUKSET

Asemakaavaehdotus tulisi toteutuessaan jäljempänä tarkemmin esitetyllä tavalla tosiasiassa estämään taikka ainakin olennaisesti rajoittamaan kiinteistön kaavanmukaista käyttöä ja täten sillä liiketoimintaa harjoittavien yritysten toimintaa. Edelleen asemakaavaehdotus tulisi toteutuessaan olennaisesti heikentämään alueen palveluiden saatavuutta sekä kiinteistöön liittyvän liikenteen järjestämistä. Onkin ilmeistä, että asemakaavaehdotuksen toteutumisesta aiheutuisi olennaista haittaa kiinteistöllä toimiville yrityksille näiden toiminnan tosiasiallisen estymisen tai merkittävän rajoituksen muodossa ja vastaavasti kiinteistön omistajalle aiheutuisi kohtuutonta haittaa mm. kiinteistön vuokrattavuuden heikentymisen johdosta.

Kiinteistön pääajoväylän sulkeminen

Asemakaavaehdotus johtaisi toteutuessaan liitteeseen 1 punaisella merkityn kiinteistön pääajoväylän sulkemiseen ja näin ollen ainoa ajoväylä kiinteistölle olisi nykyinen Niittytien sivuajoväylä, joka johtaa liikerakennuksen takapihalle. Niittytien liittymä toimii tällä hetkellä tavara- ja huoltoliikenteen ulosajoväylänä. Tavara- ja huoltoliikenne pääsee kiinteistölle Tikkurilantien liittymästä ja kiinteistöltä pois Niittytien liittymän kautta. Kaikki asiakasliikenne tapahtuu Tikkurilantien liittymän kautta, koska myös kiinteistön asiakassisäänkäynnit sijaitsevat sillä puolella kiinteistöä. Tilanne, jossa kiinteistön käyttö olisi riippuvaista yhdestä takapihalle johtavasta ajoväylästä on kiinteistön käytön kannalta mahdoton. On ilmeistä, että Tikkurilantien liittymän sulkemisen seurauksena sekä Niittytie että kiinteistön paikoitus- ja tavarantoimitusalueet ruuhkautuvat ja tämä on puolestaan omiaan aiheuttamaan vaaratilanteita ja näin heikentämään yleistä turvallisuutta Niittytiellä sekä kiinteistön alueella. Vastaavasti on odotettavissa, että Tikkurilantien liittymän sulkeminen estää tavara- ja huoltoliikenteen kiinteistölle taikka pakottaa isot ajoneuvot peruuttamaan pihasta Niittytielle, mikä luo merkittäviä uusia vaaratilanteita niin kevyelle liikenteelle kuin ajoneuvojen tieliikenteellekin.

Pysäköintipaikkojen vähentäminen

Asemakaavaehdotuksessa esitetty katualueen rajan siirtäminen johtaisi toteutuessaan liitteeseen 1 keltaisella merkittyjen pysäköintipaikkojen poistamiseen. Pysäköintipaikkojen poistamisella olisi useita olennaisia haitallisia vaikutuksia.

Ensinnäkin pysäköintipaikkojen poistaminen heikentäisi olennaisesti ja jopa estäisi kiinteistöllä toimintaa harjoittavien yritysten toimintaedellytyksiä, sillä yritysten tarjoamat palvelut liittyvät nimenomaan autoihin, ja kiinteistöllä sekä asioidaan autolla että autoja jätetään kiinteistön parkkipaikoille esim. jonottamaan korjaus- ja katsastuspalveluiden toteuttamista taikka korjaustarvearviointia varten.

Toisekseen kiinteistö täyttää tällä hetkellä siihen soveltuvan autopaikkavelvoitteen ja vaadittava määrä ylittyy muutamalla autopaikalla. Asemakaavaehdotuksen toteuttamiseen liittyy kuitenkin

huomattava riski siitä, että yllä mainittujen autopaikkojen menetys johtaisi tilanteeseen, jossa autopaikkavelvoite ei enää täyttyisi. Kuten yllä selostetaan, kiinteistön käytölle on kriittistä toimivat ja turvalliset logistiset yhteydet sekä raskailla ajoneuvoilla toteutettavalle huoltoajolle että pienempien ajoneuvojen asiakasliikenteelle eikä kiinteistölle voida näin ollen toteuttaa lisää autopaikkoja. Edelleen on syytä huomata, että autopaikkojen poistaminen estäisi kiinteistölle kaavoitetun rakennusoikeuden myöhemmän käyttämisen ja näin heikentäisi kiinteistön asemaa entisestään.

Mitä tulee taas tarvittavien autopaikkojen järjestämiseen kiinteistön ulkopuolisilta alueilta, johtaisi tällainen menettely kiinteistön omistajan kannalta täysin kestämättömään tilanteeseen, kun viranomainen toisaalta poistaisi paikat kiinteistöltä ja toisaalta edellyttäisi autopaikkojen järjestämistä muualta.

LOPUKSI

Yllä todetulla tavalla asemakaavaehdotuksen toteutuminen ehdotetulla tavalla estäisi taikka rajoittaisi olennaisesti kiinteistön kaavan ja lupien mukaista käyttöä sekä johtaisi asemakaavoituksen tarkoituksen vastaisesti sekä alueen turvallisuustilanteen heikkenemiseen että palveluiden vähenemiseen. Edelleen asemakaavaehdotuksen seurauksena olisi huomattavat menetykset sekä kiinteistöllä toimiville yrityksille että kiinteistön omistajalle.

On ilmeistä, että asemakaavaehdotuksen osalta ei ole tehty riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä, sillä yllä esitettyjä ilmeisiä haitallisia seurauksia kiinteistön nykyiselle käytölle liike- ja toimistorakennusten sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena ei ole otettu siinä millään tavoin huomioon. On myös merkillepantavaa, että kiinteistö on verrattain uusi, sillä liikerakennus on rakennettu vuonna 2012, eli sillä harjoitettavaa toimintaa ollaan olennaisesti vaikeuttamassa noin 10 vuoden käytön jälkeen. Lisäksi huomautetaan, että asemakaavaehdotus ei luo kiinteistön kannalta tarvittavia edellytyksiä liikenteen järjestämiselle ottaen huomioon alueen nykyinen käyttötarkoitus ja kiinteistön käyttäjien olosuhteet, joissa turvallisen liikenteen järjestäminen sekä riittävät pysäköintipaikat ovat kiinteistön käyttötarkoituksen elinehto. Asemakaavaehdotuksessa ei ole riittävällä tavalla huomioitu alueen tarkoituksenmukaista käyttöä, turvallisuutta ja liikennettä, eikä ole kiinnitetty huomioita palveluiden saatavuuteen.

Lisäksi asemakaavaehdotuksen laajempi tarkastelu osoittaa, että haitalliset vaikutukset kohdistuvat nimenomaan yllä mainitulle kiinteistölle. On ilmeistä, että asemakaavaehdotuksessa maanomistajia kohdellaan eriarvoisesti ja täten perustuslain (1999/731, muutoksin) 6 §:n yhdenvertaisuussäännöksen vastaisesti, kun maanomistajat asetetaan eriarvoiseen asiaan ilman asianmukaisia perusteita.

Emme hyväksy esitettyä asemakaavaehdotus edellä mainituista syistä ja vaadimme että asemakaavaehdotusta muutetaan siten, että kiinteistöllämme säilyvät sekä elintärkeät kaksi ajoväylää että kiinteistön nykyiset pysäköintipaikat.

Kunnioittavasti,

KIINTEISTÖ OY VANTAAN AVIA

Liitteet

Liite 1: Kuva kiinteistöstä

Liite 1: Kuva kiinteistöstä

Liite 2: Yhtiön kaupparekisteriote (josta käy ilmi nimenkirjoitusoikeus)

Vastine:
Etenkin suurissa kaupungin kehityksen ja kasvun mahdollistavissa hankkeissa voi joillekin osapuolille koituu myös haittoja, jotka pyritään minimoimaan kaavatyön sekä mahdollisesti hankkeen jatkosuunnittelun aikana yhteistyössä osapuolien kanssa, joille haitat kohdistuvat. Kaupunki on neuvotellut Kiinteistö Oy Vantaan Avian edustajien kanssa useaan otteeseen vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Tikkurilantien katualuetta on kavennettu kaavaehdotuksessa ja Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnoksessa kyseisen kiinteistön kohdalta niin, että osa kiinteistön nykyisistä Tikkurilantien puoleisista pysäköintipaikoista on mahdollista toteuttaa kiinteistön Tikkurilantien puoleiselle reunalle, pääosin Tikkurilantien suuntaisilla pysäköintipaikoilla.

Kiinteistöä on laajennettu kaavaehdotuksessa kiinteistön eteläpuoliselle rakentamattomalle, nykyisin kaupungin omistamalle alueelle (voimassa olevassa asemakaavassa nro 000440 yleisten rakennusten korttelialuetta Y), jonne loput Tikkurilantien varrelta korvattavat pysäköintipaikat on mahdollista toteuttaa.

Ajoneuvoliittymäkieltoja on tarkistettu ja kiinteistöä on laajennettu hieman Niittytien puolella niin, että kiinteistön ympäri pääsee edelleen ajamaan. Kiinteistöltä on mahdollista toteuttaa uusi raskaan ajoneuvoliikenteen suuntaisliittymä Niittytielle.

Asemakaavoituksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja

arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §). Saaduista mielipiteistä kaksi koski Koivuhaan kaupunginosaa. Annetut mielipiteet eivät kuitenkaan koskeneet Koivuhaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen aluetta.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 9.9.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 9.-30.9.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Maanomistajille on lisäksi lähetetty 9.9.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista saatiin kaksi mielipidettä, joista kumpikaan ei koskenut kiinteistöä nro 92-68-13-8.

Lisäksi Vantaan ratikan hankkeesta on järjestetty mm. useita verkkotilaisuuksia.

Vantaan kaavoituksen tiedossa ei ole ollut saatujen mielipiteiden perusteella estettä kaavaehdotuksen toteutumiselle.

Tarkistukset:

Tikkurilantien katualuetta on kavennettu kaavaehdotuksessa niin, että osa kiinteistön nykyisistä Tikkurilantien puoleisista pysäköintipaikoista on mahdollista toteuttaa kiinteistön Tikkurilantien puoleiselle reunalle. Kiinteistöä on laajennettu kaavaehdotuksessa kiinteistön eteläpuoliselle alueelle, jonne loput Tikkurilantien varrelta korvattavat pysäköintipaikat on mahdollista toteuttaa.

Ajoneuvoliittymäkielto on tarkistettu ja kiinteistöä on laajennettu hieman Niittytien puolella niin, että kiinteistön ympäri pääsee edelleen ajamaan. Kiinteistöltä on mahdollista toteuttaa uusi raskaan ajoneuvoliikenteen suuntaisliittymä Niittytielle.

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus / AkH, TTA

ASEMAKAAVAEHDOTUS
NRO 682200 ja 682300ma,
Vantaan ratikka: Koivuhaka
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 14.5.2024

Kaupunginhallitus 16.1.2023 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **nro 682200** / **Vantaan ratikka: Koivuhaka**. Lausuntoja pyydettiin 13 kpl ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 28.2.2023 HSY	Ratikkahankkeessa rakennetaan/saneerataan/siirretään vesihuoltoa. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat ja kustannusarviot esitetään ratikkahankkeen yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Alueella on käynnissä useita ratikkahankkeen ulkopuolisia vesihuollon suunnitteluhankkeita. Tontin 68012/12 länsireunan ja tontin 68012/13 itäreunan hulevesiviemäreitä varten tulee merkitä johtokuja. Tontin 68135/3 itäreunan nykyisen johtokujan merkintää tulee tarkistaa siten, että etäisyys vesijohdosta NS300-johtokujan reunaan on vähintään 3 metriä. Tontilla 68023/1 sijaitsee KUVES:n jätevesitunneli, jolta puuttuu maanalaisen tilan merkintä.	Olevat vesihuollon johdot sekä kaupungilla tiedossa olevat vesihuollon suunnitteluhankkeet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Korttelin 68012 tontin 12 maanalaiselle johdolle varattu alueen osa tontin pohjois- ja länsireunalla on suhteellisen laaja ja laadittu tiedossa olevien johtojen ja suunnitelmien mukaisesti. Korttelin 68012 tontin 13 johtoaluevarausta on hieman laajennettu tontilla olevan hulevesiviemärin mukaisesti. Korttelin 68135 tontin 3 länsireunalla olevan johtokujan leveys on tarkistettu. Tontin itäreunalla ei ole kaupungin johtokartan mukaan johtoja. Olevalle jätevesitunnelille on osoitettu kaavassa maanalaisen tilan merkintä.
NRO 2, 28.2.2023 Uudenmaan ELY-keskus	**Yhdyskuntarakenne ja yleiskaava** Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen. Kaavaselostukseen tulee päivittää yleiskaavan ajantasainen tilanne. **Kaavamääräysten ajantasaisuus** Osa muutettavista pääkäyttötarkoituksista ja kaupan määräyksistä eivät enää ole ajan	**Yhdyskuntarakenne ja yleiskaava** Selostuksen yleiskaavaa koskeva teksti on päivitetty. **Kaavamääräysten ajantasaisuus** Korttelin 68023 sekä korttelin 68012 tontin nro 12 käyttötarkoitukset on muutettu liikerakennusten korttelialueiksi, joille saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM). Kauppaa koskevia

	tasalla. Vähittäistavarakauppaa koskevat määräykset on päivitettävä vastaamaan nykylainsäädännön vaatimuksia. **Liikenne** Kaava-aluetta tulisi laajentaa Tikkurilantien pohjoispuolelle Tuusulanväylän ja korttelin 68023 väliselle alueelle. Alueelle laadittavan katusuunnitelman perusteella ramppia kt 45 Tikkurilantieltä Tuusulanväylälle ei ole mahdollista esittää. Kartalla LT-alueen rajausta ja kaavamerkintöjä on muutettava vastaamaan nykyistä maankäyttöä. **Ilmastovaikutukset** On erityisen tärkeää, että rakentamisen päästöjä vähennetään suurissa rakennushankkeissa. Ratkaisevaa vaikutusten kannalta on katualueen käyttö ja tehokas ohjaus kestäviin kulkumuotoihin. Pyöräilyn baana tulisi erottaa jalankulusta ja kaupunkipyörille ja pyöräpysäköinnille varata tilaa. Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että käytetään vähäpäästöisiä materiaaleja, jotta hanke vastaa asemakaavan tavoitteita, resurssiviisauden tiekartan ja ilmastotavoitteiden linjoja. Määräyksillä voidaan edellyttää kierrätysmateriaalien käyttöä ja lisätä kasvillisuuden määrää. Ilmastonmuutokseen sopeutumista ei käsitellä kaava-aineistossa laisinkaan. Ratikalle on tehtävä sopeutumis- ja riskitarkastelu, joka tulee lisätä asemakaavaan vaikutusten arviointiin, ja jonka pohjalta tulee laatia yleissuunnitelmassa mainitut vihreän infrastruktuurin toimenpide-ehdotukset. **Meluntorjunta** Meluselvitykset tulee liittää kaava-aineistoon. Kaavaselostuksen ympäristöhäiriöitä käsittelevissä osioissa ei ole tarkasteltu sitä, että	kaavamääräyksiä on tarkistettu niin, että vähittäiskaupan suuryksikön sijoittuminen on rajoitettu muilla kuin KM-korttelialueilla. **Liikenne** Tikkurilantien ja Tuusulanväylän välisen ajorampin suunnitelmasta on keskusteltu ELY:n kanssa 21.3.2024, eikä ELY:llä ole ollut suunnitelmaa kyseiselle rampille. Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan lähtökohtaisesti vain ratikan vaatimat muutokset. Kaavamuutos pienentää hieman Tuusulanväylän ja korttelin 68023 välisen alueen nykyisin pysäköintikäytössä olevaa aluetta. Muutoin kaavaehdotuksella ei ole vaikutusta kyseiseen alueeseen. Ratikan kaavaehdotuksessa muutetaan liikennealuetta (LT) katualueeksi. Alueelle on osoitettu ratikan katusuunnitelmaluonnoksessa kevyenliikenteen reitti Tuusulanväylän linja-autoliikenteen pysäkille. Kaavaehdotus on ratikan katusuunnitelmaluonnoksen mukainen. **Ilmastovaikutukset** Ilmastovaikutuksista ja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta on kerrottu kaavaselostuksen sivulla 49. Rakentamisvaiheessa on aina ilmastovaikutuksia. Ratikan hankkeessa on kuitenkin tutkittu ja suunniteltu rakentaminen siten, että voitaisiin hyödyntää mahdollisimman paljon kierrätettyä materiaalia ja purkujätettä katurakenteissa. Materiaalit pyritään hankkimaan läheltä. Tarkemmat ratkaisut tehdään katusuunnittelun yhteydessä. Kaavamääräyksiä ei asiasta ole järkevä tehdä, sillä määräämällä tietynlaisia toteutustapoja katualueelle johtaisi se ympäristölupamenettelyyn. Katualueiden suunnittelussa huomioidaan kaupungin tavoitteet ja strategiat. Leveämmät katualuevaraukset mahdollistavat ratikan rakentamisen ja paremmat kevyenliikenteen väylät, jotka

	korttelialueille saa rakentaa asuntoja. Selostuksesta ei ilmene minkä selvitysten perusteella ääneneristävyyksistä on määrätty, eikä paljonko vaatimukset muuttuvat kaavamuutoksen myötä. Olemassa olevien asuinrakennusten ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi selvittää tai vaihtoehtoisesti tulisi käyttää varovaisuusperiaatteen mukaisesti riittävän alhaista äänitasoeroa. Mikäli katu- ja raitioliikenteen yhteismelu kaavamuutoksen myötä kasvaa, tulee meluntorjuntatarve arvioida ja ottaa kaavassa huomioon. Heikon melutasoalueen melutilanteen ei tule entisestään heiketä. **Tärinä ja runkomelu** Kaavaselostuksessa tulee täsmentää lukuarvot tärinän ja runkoäänen enimmäistasoille. **Pilaantuneet maat** Selostuksen kohdassa 4.2 on todettu, että K- ja Y-kortteleiden maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää ja kunnostaa, määräystä asiasta ei ole. Epäjohdonmukaisuus tulee poistaa. LH-korttelialueen (huoltoasema) toiminnasta voi aiheutua maaperän pilaantumista. Olisi perusteltua antaa määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta. **Pinta- ja hulevedet** Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T) määräyksiin tulee lisätä hulevesisuunnitelman esittäminen rakennuslupavaiheessa. Lisäksi määräys lastaus- ja varastointialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotusjärjestelmän ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta. Lisäksi koko kaava-alueelle yleismääräys pysäköintialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta hulevesijärjestelmään.	jo kannustavat kestävämpään liikkumiseen. Ratikan hankkeella pyritään vähentämään liikenteen suuria ilmastovaikutuksia ja vaikuttamaan kestävämpiin liikkumistottumuksiin. Katualueen tilavaraukset sisältävät erotellut jalankulku- ja pyöräkaistat sekä esimerkiksi hulevesialtaat. Lisäksi katualueilla varataan tilaa puille ja muulle katukasvillisuudelle. Ratikan design-manualissa on esitetty erilaisia pinnoitevaihtoehtoja ja monilla paikoilla ratikan raiteet kulkevat nurmipohjalla. Resurssiviisaus, kestävyys ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen on siis otettu jo huomioon ratikan suunnittelussa. Katualueiden tarkempi suunnittelu tehdään katusuunnittelun yhteydessä. **Meluntorjunta** Asemakaavan selostuksen sivuilla 44–46 on arvioitu melun vaikutukset ja esitetty ote meluselvityksestä kaavamuutosalueelta. Meluselvitys on esitetty kaavan lähdeaineistoissa. Kaikki ratikkaan liittyvät selvitykset on julkaistu ratikan verkkosivuilla kohdassa Selvityksiä ja aineistoja. Meluntorjuntatarve on määritelty ratikan meluselvityksestä ilmenneen melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään selvityksessä kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja yhteismelu hankkeen myötä kasvaa yli 2 dB. Meluseinillä poistetaan ratikan vaikutus. Alueella ei ole selvityksen mukaan meluntorjuntatarvetta. Tuusulanväylältä koituvaa melua ei voida estää Tikkurilantielle rakennettavin meluestein. Rakennusten ulkovaipan äänieristävyyttä ei ole tarpeen mitata kaavatyön yhteydessä.

		Selostuksen tekstiä on täydennetty melun osalta. Asuinhuoneita koskevat melumääräykset perustuvat yleiskaavan lentomeluvyöhykkeisiin sekä ratikan meluselvityksen mukaisiin raitiotien melun enimmäisäänitasoihin. Voimassa olevien asemakaavojen melumääräykset löytyvät Vantaan karttapalvelusta. **Tärinä ja runkomelu** Tärinä- ja runkomelun enimmäistason lukuarvot on lisätty kaavaselostuksen lukuun 4.4.1. Kaavamääräyksessä on viitattu VTT:n suosituksiin. Kaavaselostuksen sivulla 47 on ilmoitettu tärinän asumismukavuuden ohjearvoksi < 0,30 mm/s. Runkoäänen ohjearvot ovat samat kuin liikennemelun ohjearvot. Runkomelukartat on esitetty kaavaselostuksen sivuilla 46–47. **Pilaantuneet maat** Kaavaselostuksen pilaantuneita maa-alueita käsittelevässä luvussa 2.1.3 todetaan, että kiinteistöt 92-407-2-430 ja 92-68-23-2 vaativat Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien selvityksen perusteella lisäselvitystä. Kaavassa on määrätty KM-liikerakennusten korttelialueen korttelista nro 68023 sekä huoltoaseman korttelialueesta, että maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Voimassa olevan asemakaavan mukaisella Y-korttelialueella ei tiedetä olleen maaperän pilaantumisen kannalta riskialtista toimintaa. Selostuksen luvun 4.2. pilaantuneita maita koskevaa teksti on tarkistettu. **Pinta- ja hulevedet** Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille ja korttelille 68012 on lisätty kaavamääräykset koskien rakennuslupaan liitettävää hulevesien hallintasuunnitelmaa sekä lastaus- ja avovarastointialueiden varustamista hiekan- ja öljynerotusjärjestelmällä ja

		hulevesijärjestelmän varustamisesta sulkuventtiilein. Koko kaava-aluetta koskeva määräys hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Alue ei ole pohjavesialuetta ja hulevedet ovat pääosin normaaleja kaupunkialueella syntyviä hulevesiä. Kaavassa on annettu hulevesien käsittelyyn liittyen yleinen määräys: ”Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia luonnonmukaisia ja maanpäällisiä ratkaisuja.”
NRO 3, 1.3.2023 Uudenmaan liitto	Ei anna lausuntoa.	Ei toimenpiteitä.

NRO 1
HSY, 28.2.2023
Lausunto:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ratikkahankkeessa rakennetaan/saneerataan/siirretään vesihuoltoa Tikkurilantiellä sekä Köyhämäentien, Niittytien ja Puutarhatien risteysalueilla. Uusien, saneerattavien ja siirrettävien vesihuoltolinjojen pituudet, jakaumat sekä kustannusarviot esitetään tarkemmin ratikkahankkeen suunnittelun yhteydessä laadittavissa vesihuollon suunnitelmissa. Lisäksi alueella on käynnissä useita ratikkahankkeen ulkopuolisia vesihuollon suunnitteluhankkeita.

Tontin 68012/12 länsireunassa ja tontin 68012/13 itäreunassa sijaitsee nykyinen hulevesiviemäri pieneltä osin johtokujaksi merkityn alueen ulkopuolella. Hulevesiviemäreitä varten tulee merkitä johtokuja.

Tontin 68135/3 itäreunassa sijaitsee nykyinen vesihuoltolinja, jota varten on asemakaavaan merkitty johtokuja. Johtokujamerkintää tulee tarkistaa siten, että vapaa etäisyys vesijohdosta NS 300 johtokujan reunaan on vähintään kolme metriä. Todettakoon lisäksi, että tontilla 68023/1 sijaitsee KUVES:n jätevesitunneli, jolta puuttuu merkintä maanalaisen tilan -merkintä.

Lisätietoja antaa projektipäällikkö

Vastine:
Olevat vesihuollon johdot sekä kaupungilla tiedossa olevat vesihuollon suunnitteluhankkeet on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Korttelin 68012 tontin 12 maanalaiselle johdolle varattu alueen osa tontin pohjois- ja länsireunalla on suhteellisen laaja ja laadittu tiedossa olevien johtojen ja suunnitelmien mukaisesti. Korttelin 68012 tontin 13 johtoaluevarausta on hieman laajennettu tontilla olevan hulevesiviemärin mukaisesti.

Korttelin 68135 tontin 3 länsireunalla olevan johtokujan leveys on tarkistettu. Tontin itäreunalla ei ole kaupungin johtokartan mukaan johtoja.

Olevalle jätevesitunnelille on osoitettu kaavassa maanalaisen tilan merkintä.

Tarkistukset:
Korttelin 68012 tontin 13 johtoaluevarausta on hieman laajennettu tontilla olevan hulevesiviemärin mukaisesti.

Korttelin 68135 tontin 3 länsireunalla olevan johtokujan leveys on tarkistettu.

Olevalle jätevesitunnelille on osoitettu kaavassa maanalaisen tilan merkintä.

NRO 2
ELY, 28.2.2023
Lausunto:

Yhdyskuntarakenne ja yleiskaava

Kaavaratkaisu tukee Vantaan yleiskaavassa esitettyä raitiotien varteen tukeutuvaa yhdyskuntarakennetta. Kaavaratkaisu on yleiskaavaan mukainen. Kaavaselostukseen on syytä päivittää yleiskaavoituksen ajantasainen tilanne. Vantaan kaupunki on kuuluttanut yleiskaavan 2020 voimaan tammikuussa 2023.

Kaavamääräysten ajantasaisuus

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa raitiotien rakentaminen muutosalueelle. Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että osa muutettavista asemakaavoista nostetuista pääkäyttötarkoituksista ja kaupan määräyksistä eivät enää ole ajantasalla. Vähittäiskauppaa koskevat kaavamääräykset on syytä päivittää vastaamaan nykylainsäädännön vaatimuksia. Vuonna 2017 myös paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppa esim. autokauppa tuli vähittäiskaupan erityisen sijainninohjauksen piiriin.

Liikenne

Uudenmaan ELY esittää kaava-aluetta laajennettavaksi koskemaan myös Tikkurilantien pohjoispuolelle Tuusulanväylän ja korttelin 68023 välistä aluetta.

Alueelle laadittavan Tikkurilantien katusuunnitelman perusteella ei ole enää mahdollista osoittaa Tikkurilantieltä ramppia kt 45 Tuusulanväylälle.

Kaavakartalla LT – alueen rajausta ja kaavamerkintöjä on syytä muuttaa vastaamaan nykyistä maankäyttöä.

Ilmastovaikutukset

Vantaan kaupungin käyttöperusteisista päästöistä (Hinku-laskenta) 37 prosenttia on peräisin tieliikenteestä. Uudenmaan maakunnan ja Vantaan kaupungin tavoitellessa hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä, on liikenteen päästöjä vähennettävä runsain ja tehokkain keinoin. Yksi keskeisimmistä keinoista on kestävän liikenteen palvelutason parantaminen, johon myös Vantaan ratikka osaltaan tähtää. Haasteena kuitenkin on, että suurien rakennushankkeiden ilmastohyödyt saadaan vasta pidemmällä aikavälillä, sillä rakentamisesta aiheutuvat päästöt ovat tavanomaisesti suuret. Tämän takia on erityisen tärkeää, että rakentamisen päästöjä vähennetään kyseisessä hankkeessa.

ELY-keskus katsoo, että katualueen leventämisellä ei ole suoraan merkittäviä vaikutuksia ilmastonmuutokseen. Ratkaisevaa vaikutusten kannalta kuitenkin on se, miten katualuetta käytetään ja kuinka tehokkaasti se ohjaa kestävien kulkumuotojen käyttöä. Kaavan tavoitteiden saavuttamiseksi resurssitehokkuuden lisäksi tulisi varmistaa

esimerkiksi se, että pyöräilyn baana erotetaan jalankulusta ja että kaupunkipyörille ja pyöräpysäköinnille on tarvittavat tilavaraukset.

Vantaan ratikan kaavarungon vaikutusten arvioinnissa on ansiokkaasti tunnistettu ja arvioitu rakentamisen aikaisia päästöjä. Vertailluista rakennusmateriaalivaihtoehdoista hiilijalanjäljeltään selkeästi pienin on vaihtoehto B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että rakentamisessa tullaan käyttämään kyseisiä vähäpäästöisiä materiaaleja, jotta hanke on asemakaavan tavoitteiden mukainen sekä linjassa kaupungin resurssiviisauden tiekartan ja ilmastotavoitteiden kanssa. ELY-keskus tuo esiin, että kaavamääräyksillä voidaan edellyttää kierrätysmateriaalien käyttöä ja lisätä kasvillisuuden määrää ja näin varmistaa kaavan tavoitteiden toteutumista.

ELY-keskus on aikaisemmin tuonut Vantaan ratikan kaavarungon valmisteluaineistoa koskevassa lausunnossaan esiin, että ratkaisujen pitkäikäisyyden ja liikennejärjestelmän toimivuuden takaamiseksi on arvioinnissa erityisesti huomioitava ilmastoriskit ja ilmastonmuutoksen sopeutumisen tarpeet suunnittelualueella. Ilmastonmuutokseen sopeutumista ei kuitenkaan käsitellä kaava-aineistossa laisinkaan eikä aineistoon ole sisällytetty kyseistä arviota. ELY-keskus katsoo, että ratikalle on tehtävä sopeutumis- ja riskitarkastelu, jonka pohjalta tulee laatia yleissuunnitelmassa mainitut vihreän infrastruktuurin toimenpideehdotukset (kuten sadepuutarhat, tulva-altaat, puustovyöhykkeet ja läpäisevät päällysteet). ELY-keskus katsoo, että asemakaavaan vaikutusten arviointiin tulee lisätä sopeutumis- ja riskitarkastelu.

Meluntorjunta

Kaava-alueelle tehdyt meluselvitykset on syytä liittää kaava-aineistoon.

Kaavaselostuksen ympäristöhäiriöitä käsittelevissä osioissa ei ole tarkasteltu sitä, että kaavan korttelialueille saa rakentaa (kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä) asuntoja. Kaavassa asuinhuoneistoille on kuitenkin määrätty ulkokuoren ääneneristyksestä lento-, tie- ja raideliikennettä vastaan. Kaavaselostuksesta ei ilmene minkä selvitysten perusteella ääneneristävyyksistä on määrätty. Aineistossa tulisi selkeämmin esittää, millä perusteella tarvittavat ääneneristävyydet on määritelty sekä se, paljonko ääneneristävyysvaatimukset kortteleissa muuttuvat kaavamuutoksen myötä.

Kaavaselostuksen mukaan: "*Sisämelun keskiäänitason ohjearvot 35 dB ja 30 dB sekä enimmäisäänitason tavoitearvo 45 dB eivät ylity, kun oletetaan rakenteiden täyttävän tavanomaisen äänitasoerovaatimuksen 30 dB.*" ELY-keskus huomauttaa, että olemassa olevien asuinrakennusten, joiden kaavoissa ääneneristävyydestä ei ole määräyksiä, ulkovaipan ääneneristävyydet tulisi kaavatyössä selvittää tai vaihtoehtoisesti tulisi käyttää varovaisuusperiaatteen mukaisesti riittävän alhaista äänitasoeroa. Vanhojen rakennusten ääneneristävyydet voivat olla heikompia kuin meluselvityksessä on oletettu.

Kaavaselostuksen mukaan: "*Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja*

raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB)." Mikäli katu- ja raitioliikenteen yhteismelu kaavamuutoksen myötä kasvaa, tulee meluntorjuntatarve arvioida ja tarvittaessa ottaa kaavassa huomioon, vaikka melutason kasvu olisi pieni. Kaavassa tulee pyrkiä siihen, että alueilla, joilla melutilanne on jo nykyisellään heikko, melutilanne ei kaavamuutoksen seurauksena entisestään heikkene.

Tärinä ja runkomelu

Kaavassa on annettu määräys: ”*Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa*.” Kaavaselostuksessa tulee täsmentää lukuarvot tärinän ja runkoäänen enimmäistasoille.

Pilaantuneet maat

Selostuksessa kohdassa 4.2 on todettu, että ”*K- ja Y-kortteleille on annettu määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta*.” Tarkempaa perustetta tälle ei ole esitetty eikä kortteleille ole annettu em. määräystä. Tämä epäjohdonmukaisuus tulee poistaa.

Huoltoaseman korttelialueelle (LH) ei ole annettu määräystä maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta. Kyseessä olevasta toiminnasta voi kuitenkin aiheutua maaperän pilaantumista ja tämän vuoksi olisi perusteltua antaa määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta.

Pinta- ja hulevedet

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueiden (T-merkintä) kaavamääräyksiin on lisättävä määräys hulevesisuunnitelman esittämisestä rakennuslupavaiheessa. Lisäksi T-merkinnän alueelle on annettava määräys lastaus- ja varastointialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotusjärjestelmän ja suljettavan hulevesijärjestelmän kautta. Lisäksi koko kaava-aluetta koskien on syytä antaa yleismääräys pysäköintialueiden hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta hulevesijärjestelmään.

Vastine:

Yhdyskuntarakenne ja yleiskaava

Selostuksen yleiskaavaa koskeva teksti on päivitetty.

Kaavamääräysten ajantasaisuus

Kaavakartan pääkäyttötarkoituksia ja kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu ja päivitetty. Korttelin 68023 sekä korttelin 68012 tontin nro 12 käyttötarkoitukset on muutettu tonttien nykyisen käytön sekä voimassa olevien yleiskaavan 2020 sekä maakuntakaavan mukaisesti liikerakennusten korttelialueiksi, joille saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM). Kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu niin, että vähittäiskaupan suuryksikön sijoittuminen on rajoitettu muilla kuin KM-korttelialueilla.

Liikenne

Kaupungilla ei ole kaavaehdotusta laadittaessa ollut tiedossa Tikkurilantien ja Tuusulanväylän välisen

ajorampin suunnitelmaa. Asiasta on keskusteltu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa kaavan nähtävilläolon jälkeen 21.3.2024, eikä ELY:llä ole ollut suunnitelmaa kyseiselle rampille.

Tuusulanväylän ja korttelin 68023 välinen alue on nykyisin pysäköintikäytössä. Alue on osin kaavoittamatonta ja osalla alueesta on voimassa asemakaava nro 680200 (vahvistettu sisäasianministeriössä 13.6.1978), jossa alue on osoitettu liikennealueeksi (kauttakulku-, sisääntulo- ja ohitustie tie-, vieri-, suoja- ja näkemäalueineen; LT). Vantaan ratikan asemakaavoissa laaditaan lähtökohtaisesti vain ratikan vaatimat muutokset. Kaavamuutos pienentää hieman pysäköintikäytössä olevaa aluetta. Muutoin kaavaehdotuksella 682200 ja 682300ma ei ole vaikutusta kyseiseen alueeseen.

Ratikan kaavaehdotuksessa nro 682200 ja 682300ma voimassa olevassa asemakaavassa nro 680200 osoitettua liikennealuetta (LT) on muutettu katualueeksi. Alueelle on osoitettu Vantaan ratikan katusuunnitelmaluonnoksessa (23.2.2024) kevyenliikenteen reitti Tuusulanväylän linja-autoliikenteen pysäkille. Kaavaehdotus on ratikan katusuunnitelmaluonnoksen mukainen.

Ilmastovaikutukset
Kaavan ja Vantaan ratikan hankkeen ilmastovaikutuksista ja ilmastonmuutokseen sopeutumisesta on kerrottu kaavaselostuksen sivulla 49 (luku 4.4.3).

Kaikella rakentamisella on aina rakentamisvaiheessa ilmastovaikutuksia. Ratikan hankkeessa on kuitenkin tutkittu ja suunniteltu rakentaminen siten, että voitaisiin hyödyntää mahdollisimman paljon kierrätettyä materiaalia ja purkujätettä katurakenteissa. Materiaalit pyritään myös hankkimaan läheltä. Tarkemmat ratkaisut tehdään katusuunnittelun ja ratikkahankkeen allianssin muodostuksen jälkeen toteutuksen kehitysvaiheen yhteydessä. Kaavamääräyksiä ei asiasta ole järkevä tehdä, sillä määräämällä tietynlaisia toteutustapoja katualueelle johtaisi se ympäristölupamenettelyyn. Katualueiden suunnittelussa huomioidaan kaupungin tavoitteet ja strategiat.

Katualueen leventämisellä ei itsessään ole suuria ilmastovaikutuksia, mutta leveämmät katualuevaraukset mahdollistavat ratikan rakentamisen ja paremmat kevyenliikenteen väylät, jotka jo kannustavat kestävämpään liikkumiseen. Liikenteen ilmastovaikutukset ovat suuret, ja ratikan hankkeella pyritään vähentämään juuri liikenteen ilmastovaikutuksia ja vaikuttamaan kestävämpiin liikkumistottumuksiin.

Kaavan katualueen tilavaraukset sisältävät erotellut jalankulku- ja pyöräkaistat sekä esimerkiksi hulevesialtaat, jotka osaltaan vastaavat ilmastohaasteisiin. Lisäksi katualueilla varataan tilaa puille ja muulle katukasvillisuudelle. Ratikan design-manualissa on esitetty erilaisia pinnoitevaihtoehtoja ja monilla paikoilla ratikan raiteet kulkevat nurmipohjalla. Resurssiviisaus, kestävyys ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen on siis otettu jo huomioon ratikan suunnittelussa. Katualueiden tarkempi suunnittelu tehdään katusuunnittelun yhteydessä.

Meluntorjunta
Asemakaavan selostuksen sivuilla 44–46 (luku 4.4.1) on arvioitu melun vaikutukset kaavamuutosalueella. Selostuksessa on myös ote meluselvityksestä kaavamuutosalueelta. Meluselvitys on esitetty kaavan lähdeaineistoissa. Ei ole tarkoituksenmukaista liittää kaikkia selvityksiä selostuksen liitteeksi. Kaikki ratikkaan liittyvät selvitykset on julkaistu ratikan verkkosivuilla kohdassa Selvityksiä ja aineistoja. https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/vantaan-ratikan-selvityksia-ja-aineistoja

Meluntorjuntatarve on määritelty Vantaan raitioradan meluselvityksestä (Sitowise Oy 1.3.2023) ilmenneen melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään selvityksessä kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB). Selvityksen mukaisilla meluseinillä poistetaan ratikan vaikutus. Alueella ei ole selvityksen mukaan meluntorjuntatarvetta. Suurta

osaa tulevasta melusta ei voida ratkaista Tikkurilantielle rakennettavin meluestein, sillä voimakasta melua tulee Tuusulanväylältä, jonka melusuojauksen rakentamisesta vastaa Väylävirasto. Rakennusten ulkovaipan äänieristävyyttä ei ole tarpeen mitata kaavatyön yhteydessä.

Selostuksen ympäristöhäiriöitä koskevaa tekstiä on päivitetty ja täydennetty melun osalta. Kaavaehdotuksen asuinhuoneita koskevat melumääräykset perustuvat Vantaan yleiskaavan 2020 lentomeluvyöhykkeisiin sekä ratikan meluselvityksen mukaisiin raitiotien melun enimmäisäänitasoihin. Voimassa olevien asemakaavojen mukaiset melumääräykset löytyvät Vantaan karttapalvelusta (kartta.vantaa .fi).

Tärinä ja runkomelu
Tärinä- ja runkomelun enimmäistason lukuarvot on lisätty kaavaselostuksen lukuun 4.4.1. Kaavamääräyksessä on viitattu VTT:n suosituksiin. Kaavaselostuksen sivulla 47 on ilmoitettu tärinän asumismukavuuden ohjearvoksi < 0,30 mm/s. Runkoäänen ohjearvot ovat samat kuin liikennemelun ohjearvot. Runkomelukartat on esitetty kaavaselostuksen sivuilla 46–47.

Pilaantuneet maat
Kaavaselostuksen pilaantuneita maa-alueita käsittelevässä luvussa 2.1.3 todetaan, että kiinteistöt 92-407-2-430 ja 92-68-23-2 vaativat Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien selvityksen perusteella lisäselvitystä.

Kaavassa on määrätty KM-liikerakennusten korttelialueen korttelista nro 68023 sekä huoltoaseman korttelialueesta (LH), että maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Voimassa olevan asemakaavan mukaisella Y-korttelialueella ei tiedetä olleen maaperän pilaantumisen kannalta riskialtista toimintaa. Alue on rakentamaton.

Selostuksen luvun 4.2. pilaantuneita maita koskevaa teksti on tarkistettu.

Pinta- ja hulevedet
Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille (T) ja korttelille 68012 on lisätty kaavamääräykset koskien rakennuslupaan liitettävää hulevesien hallintasuunnitelmaa sekä lastaus- ja avovarastointialueiden varustamista hiekan- ja öljynerotusjärjestelmällä ja hulevesijärjestelmän varustamisesta sulkuventtiilein.

Koko kaava-aluetta koskeva määräys hulevesien johtamisesta öljynerotuksen kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Alue ei ole pohjavesialuetta ja kaavan pysäköintialueilla suuri osa liikenteestä on henkilöautoja. Kaava-alueella muodostuvat hulevedet ovat pääosin normaaleja kaupunkialueella syntyviä hulevesiä. Kaavassa on annettu hulevesien käsittelyyn liittyen yleinen määräys: ”Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Hulevesien hallinnassa ja johtamisessa tulee suosia luonnonmukaisia ja maanpäällisiä ratkaisuja.”

Tarkistukset:
Kaavakartan pääkäyttötarkoituksia ja kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu ja päivitetty. Korttelin 68023 sekä korttelin 68012 tontin nro 12 käyttötarkoitukset on muutettu tonttien nykyisen käytön sekä voimassa olevien yleiskaavan 2020 sekä maakuntakaavan mukaisesti liikerakennusten korttelialueiksi, joille saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KM). Kauppaa koskevia kaavamääräyksiä on tarkistettu niin, että vähittäiskaupan suuryksikön sijoittuminen on rajoitettu muilla kuin KM-korttelialueilla.

Kaavaehdotuksen melumääräyksiä on tarkistettu. Selostuksen melua koskevassa luvussa 4.4.1 on kerrottu, että kaavaehdotuksen asuinhuoneita koskevat melumääräykset perustuvat Vantaan yleiskaavan 2020 lentomeluvyöhykkeisiin sekä ratikan meluselvityksen mukaisiin raitiotien melun enimmäisäänitasoihin.

Tärinä- ja runkomelun enimmäistason lukuarvot on lisätty kaavaselostukseen.

Huoltoaseman korttelialueelle (LH) on annettu määräys, että maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Selostuksen luvun 4.2. pilaantuneita maita koskevaa teksti on tarkistettu.

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueille (T) ja korttelille 68012 on lisätty kaavamääräykset koskien rakennuslupaan liitettävää hulevesien hallintasuunnitelmaa sekä lastaus- ja avovarastointialueiden varustamista hiekan- ja öljynerotusjärjestelmällä ja hulevesijärjestelmän varustamisesta sulkuventtiilein.

NRO 3
Uudenmaan liitto, 1.3.2023

Lausunto:
Hei, kiitos lausuntopyynnöstä. Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa otsikon mukaisesta kaavasta.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

24 § Maankäyttösopimus / Yksityishenkilö / Asemakaavan muutos nro 002505 Mesikukantie 5 / Tea

VD/1368/10.00.01.05/2024
Tea/AK/AVP/JK/MV/EK

Mesikukantien varressa olevan asuinpientalojen (AP) korttelialueen käyttötarkoitus muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kortteliin mahdollistetaan kolmen III–V-kerroksisen asuinkerrostalon rakentaminen. Alueella olevat yksikerroksiset rivitalot ja omakotitalo puretaan. Rakennusoikeus kasvaa nykyisestä 1 458 kerrosneliömetristä 5 500 kerrosneliömetriin.

Kiinteistön 92-421-1-1372 omistaja (yksityishenkilö) maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 166 334 euroa.

Yksityishenkilö omistaa kaavamuutosalueella kiinteistön 92-421-1-1372 Ojanko II osoitteessa Mesikukankuja 6. Kiinteistö on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa asuinpientalojen korttelialueeksi (AP) tehokkuusluvulla e = 0.25. Kiinteistöillä sijaitsee vuonna 1976 rakennettu omakotitalorakennus.

Asemakaavamuutosalueeseen kuuluu myös viereiset kiinteistöt 92-421-1-1139 Mesimaa ja 92-421-1-1140 Mesiniitty, jotka omistaa Asunto Oy Mesiniitty.

Asemakaavan muutoksen nro 002505 ehdotus on ollut kaupunginhallituksen päätöksen 26.2.2024 § 14 mukaisesti nähtävillä 13.3. – 11.4.2024.

Maankäyttösopimus koostuu kunnallistekniikan rakentamissopimuksesta. Maankäyttösopimukseen ei liity kiinteistöluovutuksia.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu yksityishenkilön omistamasta kiinteistöstä 92-421-1-1372 Ojanko II. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002505 liittyen Vantaan kaupunki ja maanomistaja ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.
- Kiinteistön 92-421-1-1372 maanomistaja maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 166 334 euroa.
- Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi asemakaavan tultua voimaan yhdessä erässä kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi maanomistaja luovuttaa kaupungille 166 334 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

Asuntojen hallinta-, rahoitus- ja huoneistotyyppijakauma

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Mikäli maanomistaja ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

Mikäli maanomistaja ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m^2/vuosi.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 15.5.2024 § 18

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 92-421-1-1372 omistajan kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002505 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 92-421-1-1372 omistajan kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002505 on ollut julkisesti nähtäville edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,

b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja

c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- henkilötiedot

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002505, Mesikukantie 5 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Koivuhaassa, Peltolantien ja Mesikukantien risteyksessä. Alue rajautuu lännessä Mesikukantiehen, pohjoisessa Mesikukantie 7 kiinteistöön, idässä Mesikukankujaan ja etelässä Mesikukanpuistoon.

Asemakaavan tavoitteena on purkaa olemassa olevat asuinrakennukset ja korvata ne asuinkerrostaloilla. Kerrosluku nousee nykyisestä yhdestä kerroksesta pääosin neljään ja viiteen kerrokseen.

Alue on nykyisin asuinpientalojen korttelialuetta (AP). Asemakaavamuutoksessa alue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Asemakaavaan liittyen Asunto Oy Mesiniitty sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Asunto Oy Mesiniityn osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

maanomistajan nimi (henkilötunnus (xxxxxx-xxxx))
maanomistajan nimi (henkilötunnus (xxxxxx-xxxx))
[hakijan osoite]
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu kiinteistöistä 92-421-1-1139, 92-421-1-1140 ja 92-421-1-1372 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet,

maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **166 334 euroa**.

4.2 Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartanmukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 35 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 35 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **166 334 euroa** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun Korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2029 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin.

Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

10.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt

Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2026 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**[HAKIJAN NIMI]**
_____	_____
[lakimiehen nimi] lakimies	[hakijan allekirjoittajan nimi]

[TOTEUTTAJAN NIMI]

_____
[toteuttajan allekirjoittajan nimi]

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue

KOHTEEN SIJAINTI

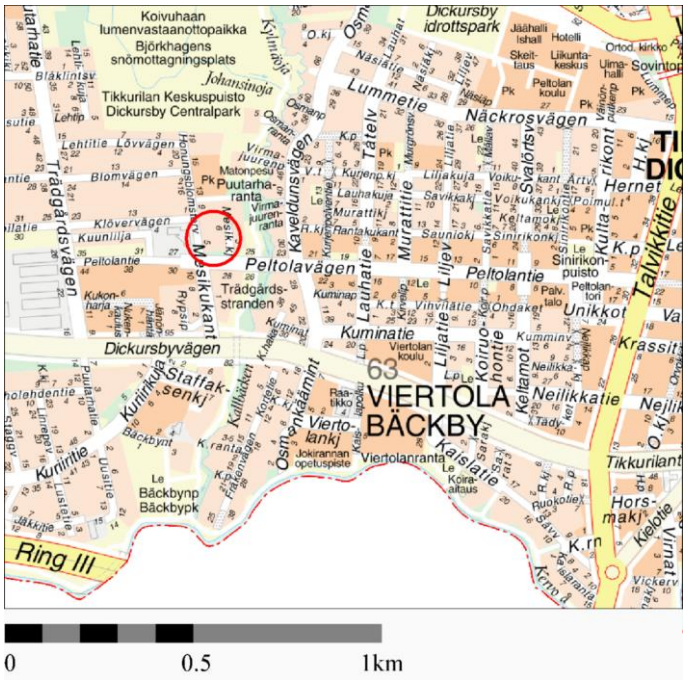

Asemakaavan muutos
Mesikukantie nro 002505

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: KOIVUHAKA (68)

Kylä: TIKKURILA (421)

Kiinteistöt: 92-421-1-1139 ja
92-421-1-1140
omistus: Asunto Oy Mesiniitty

Kiinteistö: 92-421-1-1372
omistus: Yksityinen

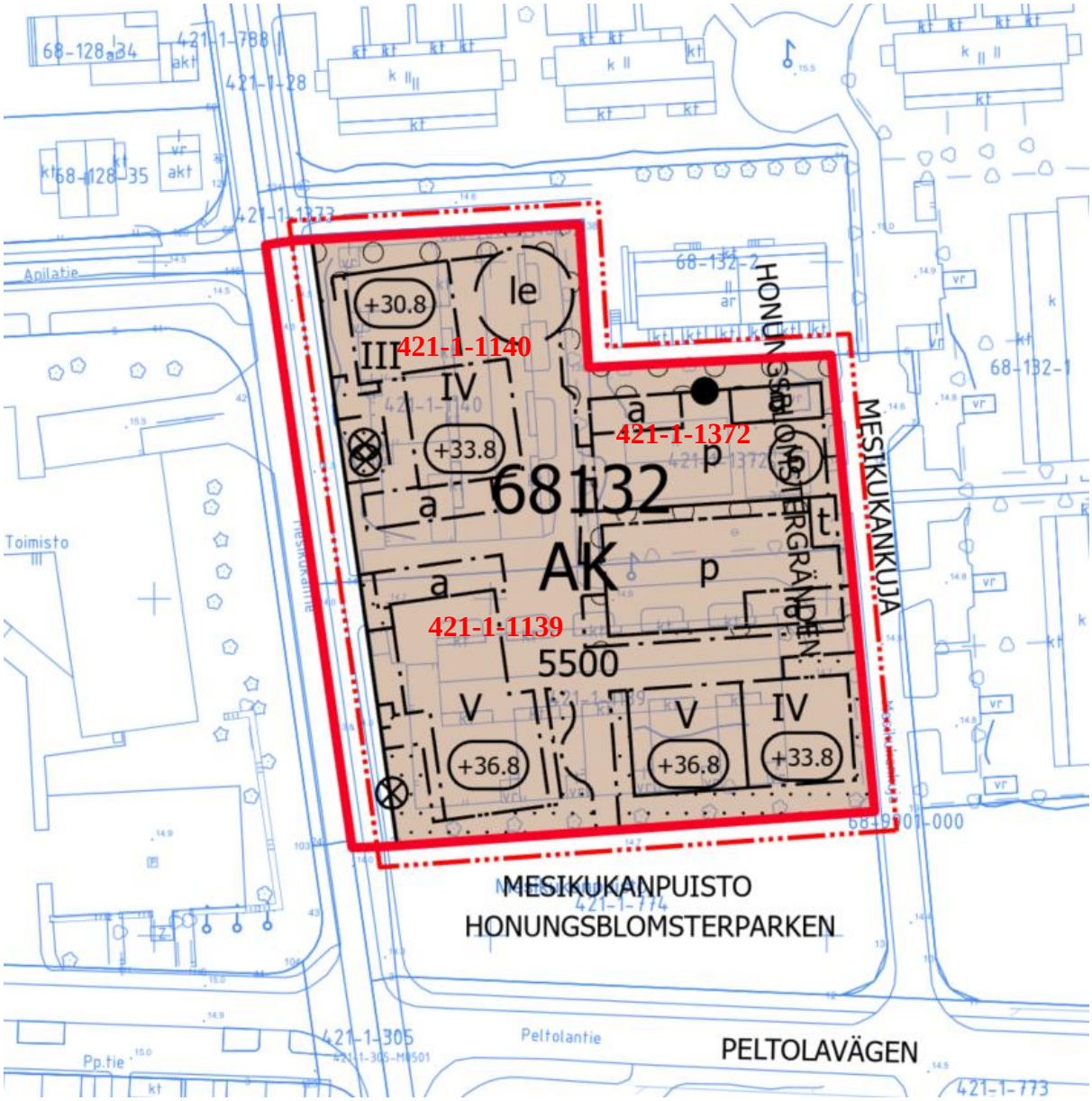

Kiinteistö 092-421-0001-1372
Anna-Mari Tuulikki Talonen (Omistus)
Jere-Mikko Tapio Talonen (Omistus)

25 § Maankäyttösopimus / Asemakaava nro 232600 Onnenkivi / Yksityishenkilö / TeA

VD/7173/10.00.01.05/2023
Tea/AK/AVP/JK/MV/EK

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa tehokasta keskustarakentamista Kivistön keskustaan. Alue on nykyisin asemakaavoittamatonta sekametsää. Asemakaavassa alue kaavoitetaan asuinrakennusten korttelialueiksi (A), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueiksi (AR) sekä keskustatoimintojen korttelialueeksi (C). Alueelle tulee näiden lisäksi myös liikerakennusten rakennusoikeutta. Asemakaava-alue on noin puoliksi yksityishenkilön omistuksessa ja noin puoliksi Vantaan kaupungin omistuksessa.

Kiinteistön 92-409-3-138 omistaja maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 5 331 376 euroa, josta maaomaisuuden luovutuksella maksetaan 5 171 730 euroa ja rahana 159 646 euroa. Esisopimuksilla varmistetaan katualueiden ja tonttien osien luovutus kaupungille.

Yksityishenkilö omistaa asemakaava-alueella kiinteistön 92-409-3-138 Kivistön metsä. Alueella ei ole ennestään asemakaavaa eikä siellä ole rakennuksia. Yleiskaavassa alue on osoitettu kaupunkikeskustan asuinalueeksi (AC). Kaava-alueen maapinta-ala on noin 3,11 hehtaaria, josta yksityishenkilön osuus on noin 48 % ja kaupungin noin 52 %. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus on määritelty maapinta-alojen suhteessa.

Kaava-alueelle osoitetaan asuinrakentamisen kerrosalaa 40 350 k-m2 ja liikerakennusten kerrosalaa 2380 k-m2. Alueelle on tulossa asumisen keskitetty pysäköintilaitos.

Onnenkiven asemakaavaehdotus on ollut kaupunginhallituksen päätöksen 18.9.2023 § 21 mukaisesti nähtävillä 4.10. – 2.11.2023.

Maankäyttösopimukseen liittyy A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu yksityishenkilön omistamasta kiinteistöstä 92-409-3-138 Kivistön metsä. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavaan 232600 Onnenkivi liittyen Vantaan kaupunki ja yksityishenkilö ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää uusien Onnenkivenkadun, Onnekivenrinteen, Kalsedonikujan, Aventuriinipihan ja Aventuriinikujan katualueiden ja niihin liittyvien vesihuoltoverkostojen sekä putkijätejärjestelmän rakentamista.
- Asemakaavan tultua voimaan, hakija lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, edellä mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki pyrkii rakentamaan edellä mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa. Alueen vesihuoltoverkosto rakennetaan yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa.

- Maanomistaja maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 5 331 376 euroa.
- Maanomistaja suorittaa osan Korvauksesta luovuttamalla Kaupungille 5 171 730 euron arvoisen määräalan.
- Loppuosa korvauksesta 159 646 euroa erääntyy maksettavaksi asemakaavan tultua voimaan yhdessä erässä kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi maanomistaja luovuttaa kaupungille 159 646 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

Asuntojen hallinta-, rahoitus- ja huoneistotyyppijakauma
Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Mikäli maanomistaja ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

Mikäli maanomistaja ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m^2/vuosi.

Keskitetty pysäköintiratkaisu
Vantaan kaupungin konsernijaosto on 27.9.2023 päättänyt pysäköintikonsernin perustamisesta ja 13.12.2023 pysäköintikonsernin emoyhtiölle Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy:lle annettavasta ennakkosuostumuksesta perustaa ns. Aluepysäköintiyhtiöitä.

Onnenkiven kaava-alueen pysäköintilaitoksen rakentamisesta vastaa myöhemmin perustettava Aluepysäköintiyhtiö Onnenkiven Pysäköinti Oy (jäljempänä ”Pysäköintiyhtiö”). Paikkojaan pysäköintilaitokseen sijoittavat asunto-osakeyhtiöt ja muut kiinteistöyhtiöt merkitsevät Pysäköintiyhtiön B-osakkeita merkintähintaan, joka vastaa paikkojen osuutta pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannuksista. Pysäköintilaitoksen Toiminta-alueella olevien tonttien luovutuksen ehtona on Pysäköintiyhtiön B-osakkeiden merkitseminen ja merkintähinnan maksaminen.

Rakentamisajankohdasta päättää Pysäköintiyhtiön hallitus. Lähtökohtaisesti pysäköintilaitosta aletaan rakentamaan, kun noin 60–70 %:a Rakentamiskustannuksista on saatu merkintähintoina kerättyä. Pysäköintiyhtiö vuokraa pysäköintilaitoksen maa-alueen kaupungilta. Pysäköintiyhtiö järjestää ennen pysäköintilaitoksen valmistumista valmistuvien asuinrakennusten väliaikaisen maantasopysäköinnin ja perii järjestämisestä aiheutuvat kustannukset osakkailtaan.

Keskitetyn osakeomistukseen perustuvan pysäköintipaikkojen toteutus- ja hallintamallin soveltuvuus ARA:n rahoitusehtoihin on ARA:n nykyisen tulkintakäytännön mukaan epäselvää. Tämä on otettu maankäyttösopimuksen ehdoissa huomioon.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta
Esisopimuksilla määräalojen luovutuksista varmistetaan asemakaavan 232600 mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Esisopimuksilla osapuolet sopivat mm. seuraavaa:

- Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-409-3-138 noin 3493 m^2 suuruisen määräalan, joka on asemakaavassa osoitettu katualueeksi. Luovutus on vastikkeeton. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (Liite B1).
- Maanomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-409-3-138 noin 6138 m^2 suuruisen määräalan. Määräala on asemakaavassa osoitettu asuinrakennusten (A), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten (AR) ja keskustatoimintojen (C) korttelialueeksi. Määräalalla on rakennusoikeutta yhteensä 10 309 k-m2. Määräala muodostaa kiinteistövarallisuudella suoritettavan osan (5 171 730 euroa) yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta ja Kaupunki kuittaa luovutuskirjan allekirjoituksin sen saaduksi. Luovutuksen kohde on osoitettu liitteessä C1.
- Lopullisten luovutuskirjojen tekemisen edellytyksenä on, että asemakaava 232600 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 15.5.2024 § 19

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 92-409-3-138 omistajan kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavaehdotus nro 232600 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Käsittely:
Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti poistui yhteisöjäävinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunkitilalautakunnan jäsen Mikko Viilo jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden lautakuntaryhmä, sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä, vasemmistoliiton lautakuntaryhmä, perussuomalainen lautakuntaryhmä, keskustan lautakuntaryhmä ja kaupunkitilalautakunnan jäsen Topi Liutu yhtyivät:

”Maa- ja asuntopoliittisten linjaustemme mukaisesti “*varmistamme maankäyttösopimuksissa sekä tarvittaessa asemakaavoissa huoneistotyyppijakauman sekä riittävän suurempien kolmioiden tai sitä suurempien asuntojen tarjonnan*”. Tässä sopimusluonnoksessa näin ei tehdä, ei edes pientalojen (AR) osalta. Toivomme, että kaavatyön loppuunsaattamisen puitteissa varmistetaan, että edes pientaloihin syntyy suurempia asuntoja.”

———

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistön 92-409-3-138 omistajan kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavaehdotus nro 232600 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,

b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja

c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalan luovutuksesta ja C. Esisopimus määräalan luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavasta määräalasta
- Liite C1: kartta luovutettavasta määräalasta
- Pysäköintiyhtiön tarkempi kuvaus
- Henkilötiedot

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan pvm] päivätty asemakaava nro 232600, Kivistön Onnenkivi (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
C. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella. Alue rajautuu luoteessa rakenteilla olevaan Kivistön keskusta-asuminen 5-asemakaava-alueeseen, koillisessa asemakaavoittamattomaan metsäalueeseen, kaakossa Tikkurilantiehen ja lounaassa Keimolantiehen.

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa tehokasta keskustarakentamista Kivistön keskustaan sekä mahdollistaa Lapinkylän ja Kivistön asemaan tukeutuvia monimuotoisia ja resurssiviisaita keskustakorttelikoteja noin 800 asukkaalle. Alueelle on tulossa asumisen keskitetty pysäköintilaitos.

Alue on nykyisin asemakaavoittamatonta sekametsää. Asemakaavassa alue kaavoitetaan asuinrakennusten korttelialueiksi (A), rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueiksi (AR) sekä keskustatoimintojen korttelialueeksi (C). Alueelle tulee näiden lisäksi myös liikerakennusten rakennusoikeutta.

Asemakaavaan liittyen [maanomistajan nimi] sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja [maanomistajan nimi] osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

Vantaan kaupunki ja [maanomistajan nimi] kuolinpesät ovat 31.5.2007 allekirjoittaneet yhteistoimintasopimuksen sekä 31.8.2012 yhteistoimintasopimuksen täydennyssopimuksen. Sopimuksia on jatkettu xx.xx.2017 allekirjoitetulla jatkosopimuksella. Em. sopimuksilla on sovittu laajemmin maankäytön suunnittelu- ja toteuttamisyhteistyöstä.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

[maanomistajan nimi] (henkilötunnus (xxxxxx-xxxx))
[hakijan osoite]
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Hakijan omistamasta kiinteistöstä 92-409-3-138 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Sopimusalueen Asemakaavan mukainen käyttö edellyttää uusien Onnenkivenkadun, Onnekivenrinteen, Kalsedonikujan, Aventuriinipihan ja Aventuriinikujan katualueiden ja niihin liittyvien vesihuoltoverkostojen sekä putkijätejärjestelmän rakentamista.

Kunnallistekniikan ja rakenteiden rakentaminen tapahtuu seuraavassa tavoitteellisessa aikataulussa, mikäli rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomasta syystä. Asemakaavan tultua voimaan, hakija lähettää kirjallisen pyynnön Vantaan kaupungin kirjaamoon, edellä mainittujen rakenteiden rakentamisesta. Kaupunki pyrkii rakentamaan edellä mainitut rakenteet kiinteistöjen rakentamisen mukaisessa aikataulussa. Alueen vesihuoltoverkosto rakennetaan yhteistyössä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta

ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet, maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **5.331.376 euroa**.

4.2 Hakija suorittaa osan Korvauksesta luovuttamalla Kaupungille **5.171.730 euron** arvoisen määräalan. Tästä luovutuksesta sovitaan jäljempänä Esisopimus määräalan luovutuksesta.

4.3 Loppuosa Korvauksesta **159.646 euroa** erääntyy maksettavaksi Kaupungille yhdessä erässä Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan välittömästi Asemakaavan voimaantulosta (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartan mukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt

rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 50 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 50 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **159.646 euron** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, jota vapautetaan, kun Korvausta suoritetaan tai sopimus lakkaa olemasta voimassa. Vakuus vapautetaan erissä siten, että vakuuden summa on aina maksamattoman Korvauksen suuruinen.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2028 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Keskitetty pysäköintiratkaisu

10.1 Vantaan kaupungin konsernijaosto on 27.9.2023 päättänyt pysäköintikonsernin perustamisesta ja 13.12.2023 pysäköintikonsernin emoyhtiölle Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy:lle (”Emoyhtiö”) annettavasta ennakkosuostumuksesta perustaa ns. Aluepysäköintiyhtiöitä. Järjestelyssä Vantaan kaupungin kokonaan omistamasta Tikkuparkki Oy:stä tehdään pysäköintikonsernin Emoyhtiö Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy, joka perustaa aluekehityksen mukaisessa aikataulussa pääsääntöisesti yhden pysäköintilaitoksen Aluepysäköintiyhtiöitä, jotka vastaavat keskitettyjen pysäköintilaitosten rakentamisesta alueilla, joissa kaupunki on merkittävä maanomistaja. Tikkuparkki Oy:n yhtiöjärjestys muutetaan pysäköintikonsernin emoyhtiön toimintaa vastaavaksi kevään varsinaisessa yhtiökokouksessa arviolta toukokuussa 2024.

Onnenkiven kaava-alueen pysäköintilaitoksen rakentamisesta vastaa myöhemmin perustettava Aluepysäköintiyhtiö Onnenkiven Pysäköinti Oy (jäljempänä ”Pysäköintiyhtiö”). Paikkojaan pysäköintilaitokseen sijoittavat AsOyt ja muut kiinteistöyhtiöt merkitsevät Pysäköintiyhtiön B-osakkeita merkintähintaan, joka vastaa paikkojen osuutta pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannuksista. ARA-kohteiden pysäköintipaikkojen hallinta- ja rahoitusmuoto voidaan tarvittaessa liitteen 1 mukaisesti järjestää muullakin tavalla, mikäli ARA:n rahoitusehdot tätä edellyttävät. Pysäköintilaitoksen Toiminta-alueella olevien tonttien luovutuksen ehtona on Pysäköintiyhtiön B-osakkeiden merkitseminen ja merkintähinnan maksaminen. Pysäköintilaitosta aletaan rakentamaan, kun

1. Kaikki Hakijan omistamat tontit on luovutettu rakennuttajille ja

2. Kun Pysäköintiyhtiön hallitus katsoo, että riittävä määrä rakentamiseen tarvittavasta pääomasta on osakkeiden merkintähintoina (ja mahdollisina Rakentamismaksuina) kerätty.

   Rakentamisajankohdasta päättää Pysäköintiyhtiön hallitus. Lähtökohtaisesti pysäköintilaitosta aletaan rakentamaan, kun noin 60–70 %:a Rakentamiskustannuksista on saatu merkintähintoina kerättyä. Pysäköintilaitoksen rakentamisaikatauluun vaikuttaa muun muassa rahoitusmarkkinoiden tilanne sekä se, kuinka pitkään väliaikainen maantasopysäköinti alueella on järjestettävissä. Pysäköintilaitoksen rahoitusmallista johtuen laitos on valmis viimeistään silloin, kun kaikki muut Onnenkiven kaava-alueen rakennukset ovat valmistuneet, ellei pysäköintilaitoksen valmistuminen viivästy kaupungista tai Pysäköintiyhtiöstä riippumattomasta ja ennakoimattomasta syystä.

   Pysäköintiyhtiö vuokraa pysäköintilaitoksen maa-alueen kaupungilta. Pysäköintiyhtiö järjestää ennen pysäköintilaitoksen valmistumista valmistuvien asuinrakennusten väliaikaisen maantasopysäköinnin ja perii järjestämisestä aiheutuvat kustannukset osakkailtaan. Pysäköintiyhtiön ja sen rahoituksen ehtojen tarkempi kuvaus on tämän sopimuksen liitteenä 1.

   Tällä maankäyttösopimuksella sovitaan Onnenkiven kaava-alueen pysäköinnin järjestämisestä ja pysäköintilaitoksen rakentamisesta seuraavaa:

   1. Kaava-alueen pysäköintilaitoksen rakentamisesta vastaa kaupungin pysäköintikonserniin myöhemmin perustettava Onnenkiven Pysäköinti Oy liitteestä 1 ilmenevin ehdoin.

   2. Hakija luovuttaa Onnenkiven kaava-alueen tontin 23218/1 kaupungille ja kaupunki sitoutuu vuokramaan tontin Onnenkiven Pysäköinti Oy:lle pitkäaikaisella sopimuksella.

   3. Hakija sitoutuu käyttämään Onnenkiven kaava-alueelta omistamiensa tonttien luovutuksissa pysäköinnin osalta samoja ehtoja kuin kaupunki käyttää omien tonttiensa luovutuksissa.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2026 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai

täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat allekirjoittamaan kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavaa nro 232600 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja Vantaan kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavaa nro 232600 31.12.2026 mennessä, tai

- asemakaavaa nro 232600 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen (pvm ja nro) ja osapuolten välillä tehtyyn (pvm) päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja [maanomistajan nimi] (hetu)
(osoitetiedot)
(jäljempänä ”**Luovuttaja**”)

Luovutuksensaaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Luovutuksen kohde Noin 3 493 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Kivistön kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä 92-409-3-138 (jäljempänä ”**Määräala**”).

Määräala on osoitettu asemakaavassa katualueeksi.

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1.1 Määräalalla sijaitsevat johdot ja putket on merkitty johtokarttaan.

5.1.2 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.1.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat

kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, eikä Määräalalla ole jätettä.

9.1.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.1.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan luovutuskirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.1.4 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[Lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

C. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat allekirjoittamaan kohdan II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavaa nro 232600 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja Vantaan kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt asemakaavaa nro 232600 31.12.2026 mennessä, tai

- asemakaavaa nro 232600 koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin genetiivissä] lainvoimaiseen päätökseen [päiväys ja päätösnumero] ja osapuolten välillä (pvm) laadittuun esisopimukseen.

Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

ja

[maanomistajan nimi] (hetu)
[osoitetiedot]
(jäljempänä ”**Luovuttaja**”)

Luovutuksen kohde

Noin 6 138 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Kivistön kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-409-3-0138 (jäljempänä ”**Luovutuksen Kohde** ”). Luovutuksen Kohteen arvo on 5 171 730 euroa.

Luovutuksen kohde on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite C1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Hinta

1.1 Hinta on **5 171 730 euroa**. Hinta kuitataan Luovuttajan maankäyttösopimuksen perusteella Kaupungille suorittaman kunnallistekniikan rakentamisen korvauksen osana.

1.2 Luovutuksen kohteen arvo on vähennetty osaltaan Maanomistajan maksettavaksi koituvasta sopimuksen A-kohdan mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Luovutuksen kohteen omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovutuksen kohteeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on hallintaoikeuden siirtymisen jälkeinen aika, vastaa Kaupunki, kun taas ne verot ja maksut, joiden perusteena on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika, kuuluvat Luovuttajalle.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Luovutuksen kohde luovutetaan rasitustodistuksen mukaisesti kiinnityksistä ja muista rasituksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Luovutuksen kohteeseen kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteista.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Luovutuksen kohteen, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Luovutuksen kohteesta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Luovutuksen kohdetta koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, eikä Määräalalla ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan luovutuskirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.4 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen kaksi esisopimusta määräalan luovutuksesta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, (pvm)

VANTAAN KAUPUNKI

_____

Kasperi Hirvonen

lakimies

[maanomistajan nimi]

varatuomari

_____

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue

Liite B1: Kartta luovutuksen kohteesta

Liite C1: Kartta luovutuksen kohteesta

Pysäköintiyhtiön tarkempi kuvaus

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että varatuomari [maanomistajan nimi] luovuttajana ja lakimies Kasperi Hirvonen Vantaan kaupungin puolesta luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, (pvm)

_____

KOHTEEN SIJAINTI

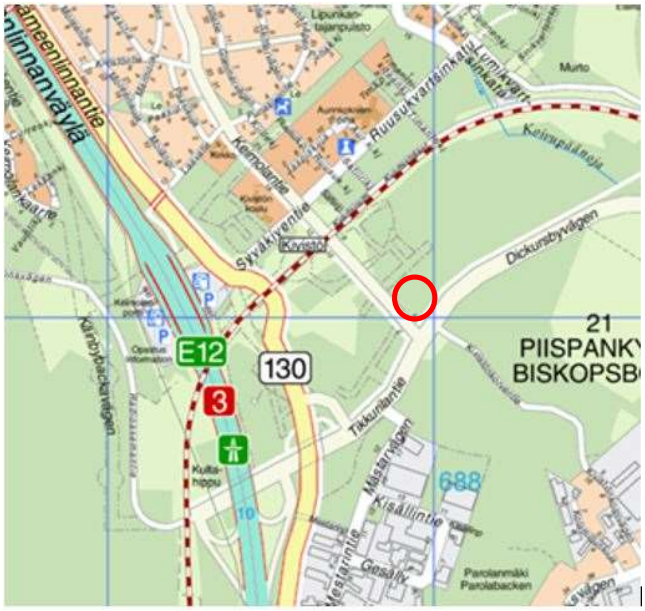

Asemakaava nro 232600

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Kylä: LAPINKYLÄ (409)

Kiinteistö: 92-409-3-138

KOHTEEN SIJAINTI

Asemakaava nro 232600

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA /

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Kylä: LAPINKYLÄ (409)

n. 3493 m^2:n suuruinen määräala tilasta 92-409-3-138

KOHTEEN SIJAINTI

E12
130
3
688
Kvarnbyvägen
Tikkumäentie
Mästarvägen
Kvarnbyvägen
Dickursbyvägen
Kvarnbyn
Kvarnbyn
Kvarnbyn

Määritelmät

A-osake	Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy on Pysäköintiyhtiön perustamisen yhteydessä merkinnyt Pysäköintiyhtiön A-osakkeen. A-osake tuottaa yhden äänen ja se on Pysäköintiyhtiön ainoa äänivaltainen osake. A-osakkeeseen ei liity oikeuksia tai velvoitteita velvoitepaikkoihin liittyen.
B-osakkeet	Pysäköintiyhtiöllä voi olla enintään Velvoitepaikkojen määrää vastaava määrä B-osakkeita. Yksi B-osake tuottaa oikeuden käyttää yhtä nimeämätöntä pysäköintipaikkaa yhtiön pysäköintilaitoksessa pysäköintimaksua vastaan. B-osakkeet eivät tuota Pysäköintiyhtiössä äänioikeutta. Osakkaat merkitsevät B-osakkeita velvoitepaikkojensa mukaisesti.
Hallinnan luovutus	Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy luovuttaa Pysäköintiyhtiön hallinnan B-osakkeiden omistajille pysäköintilaitoksen valmistuttua ja Toiminta-alueen kaikkien tonttien tultua luovutetuksi. Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy luovuttaa A-osakkeen hallinnon luovutuksen yhteydessä korvauksetta Pysäköintiyhtiölle ja se mitätöidään tai mahdollisuus vaikuttaa yhtiössä A-osakkeella poistetaan muulla vastaavalla tarkoituksenmukaisella tavalla.
Käyttökustannukset	Pysäköintiyhtiön muut kustannukset kuin Investointikustannukset. Käyttökustannuksia ovat mm. kunnossapito- ja puhtaanapitokustannukset, hallinnon kustannukset, tontinvuokrat, vuokrat, vakuutukset sekä mahdollisten väliaikaisten pysäköintipaikkojen ylläpitokustannukset. Käyttökustannukset katetaan B-osakkeiden omistajilta perittävillä Pysäköintimaksuilla.

	Käyttökustannuksia voidaan kattaa myös muilla pysäköintipalveluista perittävillä maksuilla.
Merkintäsopimus	Pysäköintiyhtiön ja sen osakkeita merkitsevän välillä tehtävä vakiomuotoinen merkintä- ja velvoitepaikkasopimus.
Osakas/Osakkaat	Osakas on Pysäköintiyhtiön B-osakkeen omistaja. Osakkaat ovat kaikki edellä mainitut yhdessä.
Osakassopimus	Pysäköintiyhtiön ja kunkin B-osakkeenomistajan välillä yhtäläisen ehdoin tehtävä sopimus, jossa määritetään Pysäköintiyhtiön ja Osakkaan keskinäiset oikeudet ja velvollisuudet sekä Pysäköintiyhtiön toimintaperiaatteet.
Pysäköintimaksu	Maksu, jonka Pysäköintiyhtiön B-osakkeen omistaja on velvollinen maksamaan Pysäköintiyhtiölle käyttääkseen osakeomistukseen perustuvaa Pysäköintioikeuttaan.
Pysäköintioikeus	Oikeus käyttää nimeämätöntä pysäköintipaikkaa tavanomaiseen ajoneuvopysäköintiin ilman oikeutta muuten hallita tai käyttää pysäköintipaikkaa tai muuta osaa yhtiön rakennuksesta.
Pysäköintiyhtiö	Onnenkiven Pysäköinti Oy.
Rakentamiskustannukset	Pysäköintilaitoksen ja -paikkojen uudisrakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä mahdollisten väliaikaispysäköintipaikkojen rakentamiskustannukset. Rakentamiskustannukset katetaan ensisijaisesti B-osakkeiden merkintähinnoilla.
Rakentamismaksut	Mikäli Rakentamiskustannuksia ei saada katettua osakkeiden merkintähinnoilla, katetaan loput Rakentamiskustannukset Rakentamismaksuilla.

Toiminta-alue	Pysäköintiyhtiön Toiminta-alueena on Vantaan Kivistössä sijaitseva asemakaava-alue (ns. Onnenkivi), johon kuuluu korttelit XX–XX.
Velvoitepaikka	Kiinteistöä varten asemakaavassa ja rakennusluvassa määrätyt pysäköintipaikat, jotka voidaan osoittaa Pysäköintiyhtiön toteuttamaan laitokseen.
Velvoitepaikkasopimus	Pysäköintiyhtiön ja Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy:ltä osakkeita ostavan alueen rakennuttajan välillä tehtävä vakiomuotoinen velvoitepaikkasopimus. Velvoitepaikkasopimus vastaa sisällöltään Merkintäsopimuksen velvoitepaikkaoikeutta koskevia osia.

Pysäköintiyhtiö ja sen perustaminen

Vantaan kaupungin kokonaan omistama pysäköintikonsernin emoyhtiö Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (jäljempänä ”Emoyhtiö”) perustaa Onnenkiven Pysäköinti Oy -nimisen pysäköintiyhtiön (jäljempänä ”Pysäköintiyhtiö”), jonka tarkoituksena on rakennuttaa Onnenkiven kaava-alueelle (jäljempänä ”Toiminta-alue”) kaavamääräysten edellyttämä pysäköintilaitos.

Pysäköintiyhtiö on Toiminta-alueen rakentamisajan Vantaan kaupunkikonsernin määräysvallassa siten, että Emoyhtiö merkitsee perustamisvaiheessa Pysäköintiyhtiön ainoan äänivaltaisen A-osakkeen. Emoyhtiö luovuttaa Pysäköintiyhtiön hallinnan muille osakkaille pysäköintilaitoksen valmistuttua ja Toiminta-alueen kaikkien tonttien tultua luovutetuksi. Emoyhtiö luovuttaa A-osakkeen hallinnon luovutuksen yhteydessä korvauksetta Pysäköintiyhtiölle ja se mitätöidään tai mahdollisuus vaikuttaa Pysäköintiyhtiössä A-osakkeella poistetaan muulla vastaavalla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunkikonsernin määräysvalta Pysäköintiyhtiössä rakentamisaikana ja kaikkien Toiminta-alueen tonttien luovutukseen saakka perustuu siihen, että Vantaan kaupunkikonsernin määräysvallassa Pysäköintiyhtiö voi toteuttaa alueen kaavamääräysten edellyttämät pysäköintiratkaisut tehokkaammin ja tarkoituksenmukaisemmin kuin alueen tonttien tulevat omistajat ja/tai vuokralaiset.

Pysäköintiyhtiön osakkaiksi tulevat ensivaiheessa asunto-osakeyhtiöt ja muut kiinteistöyhtiöt tai muut alueelle rakennushankkeita toteuttavat. Nämä merkitsevät omistamiensa/hallitsemiensa tonttien Velvoitepaikkoja vastaavan määrän Pysäköintiyhtiön äänivallattomia B-osakkeita tai ostavat Emoyhtiöltä sen merkitsemiä, luovuttamattomien tonttien Velvoitepaikkoja koskevia B-osakkeita. Laitokseen sijoitettavien ARA-kohteiden Velvoitepaikkojen hallintamuoto voi edellä mainitusta

poiketen perustua muuhunkin kuin osakeomistukseen (esim. hallinnanjakosopimus), mikäli ARA:n rahoitusehdot niin edellyttävät. Tällaisessa tapauksessa ARA-kohteen toteuttaja vastaa täysimääräisesti näiden paikkojen rakentamiskustannuksista arvonlisäveroineen.

B-osakkeiden luovuttamiselle ei aseteta rajoituksia. Emoyhtiö ei kuitenkaan voi luovuttaa väliaikaisesti merkitsemiään B-osakkeita muille kuin Toiminta-alueen tonttien luovutuksensaajille. Tämä luovutusrajoitus ei kuitenkaan koske sellaisia osakkeita, jotka koskevat mahdollisia alueen kaavamääräysten ylittäviä pysäköintipaikkoja, jotka pysäköintilaitokseen on esimerkiksi suunnitteluteknisistä syistä jouduttu toteuttamaan, ja jotka eivät liity alueen tonttien velvoitepaikkoihin. Luovutusrajoitus saatetaan kuitenkin ARA:n vaatimuksesta joutua asettamaan ARA-kohteiden velvoitepaikkoja koskeviin osakkeisiin. ARA:n vaatimuksesta asetettavan luovutusrajoituksen asettamisen ehtona on, ettei se vaikuta Rakentamiskustannusten arvonlisäverokohteluun muiden B-osakkeiden osalta. ARA-kohteen toteuttaja vastaa mahdollisista arvonlisäverovaikutuksista kohteensa velvoitepaikkoja koskevien rakentamiskustannusten osalta. Arvonlisäverotuskohtelu on tarvittaessa varmistettava ennakkoratkaisulla Verohallinnolta.

B-osakkeet muutetaan Pysäköintiyhtiön hallinnan luovutuksen jälkeen äänivaltaisiksi.

Pysäköintiyhtiön B-osakkeita merkitsevien tai B-osakkeita Emoyhtiöltä ostavien osakkaiden velvoitepaikat osoitetaan Pysäköintiyhtiön pysäköintilaitoksesta ja jokainen B-osake tuottaa osakkaalle oikeuden Pysäköintimaksua vastaan käyttää yhtä nimeämätöntä pysäköintipaikkaa pysäköintilaitoksessa tavanomaiseen ajoneuvopysäköintiin ilman oikeutta muuten hallita tai käyttää pysäköintipaikkaa tai muuta osaa Pysäköintiyhtiön rakennuksesta. ARA-kohteiden velvoitepaikkoja koskevien osakkeiden tuottama pysäköintioikeus saattaa määräytyä pääsäännöstä poikkeavalla tavalla, mikäli ARA tätä edellyttää.

Pysäköintiyhtiön hallinnasta sekä pysäköintilaitoksen käytöstä ja ylläpidosta erillisessä Osakassopimuksessa.

Pysäköintiyhtiö voi tuottaa lyhyt- ja pitkäaikaisia pysäköintipalveluja maksua vastaan myös muille kuin B-osakkeiden omistajille edellyttäen, että B-osakkeiden omistajien pysäköintioikeus ei vaarannu. Pysäköintiyhtiö sitoutuu tarvittaessa irtisanomaan Pysäköintiyhtiön ja ulkopuolisten asiakkaiden välisiä pysäköintisopimuksia, mikäli pysäköintilaitoksen kapasiteetin hallinta sitä edellyttää.

Pysäköintiyhtiön tarkoituksena ei ole jakaa omistajilleen varoja osinkona tai muutoin. Mahdollinen voitto käytetään yhtiön oman toiminnan tukemiseen.

Pysäköintiyhtiö tulee omistamaan pysäköintilaitosrakennuksesta ainoastaan pysäköintiin liittyvät tilat eikä se tule omistamaan mitään asuin- tai muita tiloja. Pysäköintilaitosrakennukseen asemakaavassa edellytetyt muut tilat, kuten yhteisoleskelu- ja liikuntatilat sekä liiketilat eivät tule Pysäköintiyhtiön omistukseen, vaan niitä hallitsee hallinnanjakosopimuksen nojalla jokin muu taho.

Laitoksen rakentamisen aloittaminen ja väliaikaisten autopaikkojen järjestäminen

Pysäköintilaitoksen rakentaminen aloitetaan, kun

1. kaikki Hakijan omistamat tontit on luovutettu rakennuttajille ja

2. kun Pysäköintiyhtiön hallitus katsoo, että riittävä määrä rakentamiseen tarvittavasta pääomasta on osakkeiden merkintähintoina (ja mahdollisina Rakentamismaksuina) kerätty.

Lähtökohtaisesti laitosta aletaan rakentamaan, kun noin 60–70 prosenttia Rakentamiskustannuksista on B-osakkeiden merkintähintoina kerätty. Rakentamisaikatauluun vaikuttaa muun muassa rahoitusmarkkinoiden tilanne sekä se, kuinka pitkään väliaikainen maantasopysäköinti alueella on järjestettävissä.

Pysäköintilaitos on valmis viimeistään silloin, kun viimeiset Toiminta-alueen muista rakennuksista valmistuvat, ellei pysäköintilaitoksen valmistuminen viivästy kaupungista tai Pysäköintiyhtiöstä riippumattomasta ja ennakoimattomasta syystä.

Pysäköintiyhtiö järjestää väliaikaisia pysäköintipaikkoja ennen laitoksen rakentumisen valmistumista Toiminta-alueelle rakennettujen ja käyttöönotettujen asuin-, toimitila- ja muiden rakennusten tarpeen mukaan. Väliaikaisten paikkojen rakentamisesta aiheutuvat kustannukset katsotaan osaksi pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannuksia, joten ne katetaan B-osakkeiden merkintähinnoilla ja mahdollisilla Rakentamismaksuilla.

Väliaikaisten paikkojen ylläpitokustannukset luetaan Käyttökustannuksiin. Kukin muu kuin Emoyhtiön hallussa oleva B-osake tuottaa oikeuden käyttää yhtä nimeämätöntä väliaikaista pysäköintipaikkaa.

Laitoksen rakentamiskustannusten rahoittaminen

Pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannukset katetaan ensisijaisesti tontinomistajilta/-haltijoilta perittävillä uusien B-osakkeiden merkintähinnoilla ja toissijaisesti myöhemmin perittävillä Rakentamismaksuilla, mikäli Rakentamiskustannuksia ei saada katettua osakkeiden merkintähinnoilla. B-osakkeen merkintähinta pyritään määrittämään siten, että merkintähinta vastaa osakkeen osuutta pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannuksista.

Toiminta-alueen tonttien luovutuksen ehtona on, että luovutuksensaaja tekee Pysäköintiyhtiön kanssa ennen tontin luovutusta Merkintäsopimuksen velvoitepaikkojaan vastaavasta määrästä Pysäköintiyhtiön äänivallattomia B-osakkeita ja maksaa osakkeiden merkintähinnan Pysäköintiyhtiölle.

Merkintähinnalle ennen pysäköintilaitoksen rakentamista mahdollisesti kertyviä korkotuottoja käytetään Pysäköintiyhtiön Käyttökustannusten kattamiseen.

Korkotuotoilla ei kateta Rakentamiskustannuksia tai Pysäköintiyhtiön rahoituskustannuksia.

Mikäli pysäköintilaitoksen rakentaminen aloitetaan ennen kuin kaikkia Toiminta-alueen kaupungin omistamia tontteja on luovutettu rakennuttajille, Emoyhtiö merkitsee luovuttamatta olevien kaupungin omistamien tonttien velvoitepaikkoja koskevat B-osakkeet merkintähintaan 1,00 euroa/osake. Näiden B-osakkeiden osuus pysäköintilaitoksen Rakentamiskustannuksista rahoitetaan ensisijaisesti Pysäköintiyhtiön ottamalla pankkilainalla, jota käsitellään Emoyhtiön osakaslainana. Tämä tarkoittaa, että Emoyhtiö maksaa yhtiöjärjestyksen mukaisesti rahoitusmaksuja Pysäköintiyhtiölle sille pankkilainasta aiheutuvien korkokustannusten sekä lainanlyhennysten kattamiseksi.

Emoyhtiö voi myös maksaa kaupungin omistamien luovuttamattomien tonttien velvoitepaikkoja koskevat osuudet laitoksen rakentamiskustannuksista osakkeiden merkintähintana. Pysäköintilaitoksen rakentamisen alkaessa Toiminta-alueen luovuttamatta olevien kaupungin omistamien tonttien luovutuksen ehtona on, että luovutuksensaaja ostaa Emoyhtiöltä tontin velvoitepaikkoja vastaavan määrän Pysäköintiyhtiön osakkeita.

Pysäköintiyhtiön hallitus määrittää merkintähinnat ja Rakentamismaksujen määrän sekä maksutavan.

Pysäköintilaitoksen käyttö ja autopaikkojen hallinta

Pysäköintiyhtiö hallinnoi pysäköintilaitoksen käyttöä ja päättää sinne myönnettävistä ajo- ja kulkuoikeuksista, oikeuksien käyttämiseksi tarvittavien avainten tai muiden tunnisteiden jakamisesta sekä niiden voimassaolosta.

Jokainen Pysäköintiyhtiön B-osake tuottaa oikeuden käyttää yhtä nimeämätöntä pysäköintipaikkaa pysäköintilaitoksessa. ARA-kohteiden velvoitepaikkoja koskevien osakkeiden tuottama pysäköintioikeus saattaa määräytyä tästä poikkeavalla tavalla, mikäli ARA tätä edellyttää. Pysäköintioikeus oikeuttaa käyttämään pysäköintipaikkaa ainoastaan tavanomaiseen ajoneuvopysäköintiin. Pysäköintioikeus edellyttää Pysäköintimaksujen maksamista. Pysäköintiyhtiön hallitus voi antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita pysäköintilaitoksen sekä pysäköintioikeuden käyttämisestä. Hallituksella on myös oikeus kieltää pysäköintipaikan käyttö, mikäli B-osakkeenomistaja laiminlyö pysäköintimaksuvelvollisuutensa.

B-osakkeiden omistajilla on oikeus vuokrata tai muuten luovuttaa osakeomistustaan vastaava määrä pysäköintioikeuksia. B-osakkeen omistaja sitoutuu noudattamaan Pysäköintiyhtiön kulloinkin antamia ohjeita pysäköintilaitoksen käytöstä sekä liittämään tai muutoin sisällyttämään kulloinkin voimassa olevat ohjeet sellaisenaan käyttäjien kanssa tekemiinsä autopaikkoja koskeviin vuokrasopimuksiin tai muihin pysäköintioikeuksien luovuttamista koskeviin sopimuksiin.

Pysäköintioikeuden luovuttanut B-osakkeen omistaja vastaa Pysäköintiyhtiölle siitä, että pysäköintioikeuden loppukäyttäjä noudattaa Pysäköintiyhtiön hallituksen antamia pysäköintiä ja pysäköintioikeuden käyttämistä koskevia ohjeita ja määräyksiä.

Toistuvan tai olennaisen väärinkäytön perusteella Pysäköintiyhtiöllä on oikeus kieltää Laitoksen käyttö kyseiseltä käyttäjältä ja estää hänen pääsynsä pysäköintilaitoksen tiloihin.

Pysäköintilaitoksessa olevien pysäköintipaikkojen käyttöoikeus alkaa, kun pysäköintipaikat ovat valmistuneet ja hyväksytty käyttöön otettavaksi.

Pysäköintilaitoksen rakentamisen jälkeiset kustannukset ja maksut

Käyttökustannukset ja Pysäköintimaksut

Käyttökustannuksilla tarkoitetaan Yhtiön muita kustannuksia kuin Investointikustannuksia. Käyttökustannuksia ovat muun muassa kunnossapito-, puhtaanapito-, ja ylläpitokustannukset, hallinnon kustannukset, tontinvuokrat, vuokrat ja vakuutukset. Käyttökustannuksiin luetaan myös väliaikaisten pysäköintipaikkojen ylläpitokustannukset.

Käyttökustannukset, ja niitä koskevat rahoituskustannukset, katetaan osakkeenomistajilta perittävillä pysäköintimaksuilla, muille kuin osakkeenomistajille myydyistä pysäköintipalveluista perittävillä maksuilla ja/tai yhtiön kassavaroilla.

Osakkailta perittävien Pysäköintimaksujen suuruudesta päättää yhtiökokous. Muista pysäköintipalveluista perittävistä maksuista päättää Pysäköintiyhtiön hallitus.

Investointikustannukset ja Investointimaksut

Investointikustannuksia ovat pysäköintilaitoksen korjaus-, perusparannus- ja ylläpitoinvestoinneista johtuvat kustannukset.

Investointikustannusten kattamiseksi yhtiö perii B-osakkeiden omistajilta Investointimaksua. A-Osakkeeseen ei liity velvollisuutta maksaa Investointimaksua.

Pysäköintiyhtiö voi myös järjestää Investointikustannusten kattamiseksi rahoitusta rahoituslaitoksilta otettavilla lainoilla normaalein ehdoin ilman vakuutta tai Pysäköintiyhtiön omin vakuuksin. Lainojen maksuun tarvittavat varat kerätään Investointimaksuina B-osakkeiden omistajilta yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti.

B-osakkeiden omistajat ovat oikeutettuja maksamaan yhtiölle omistamiensa B-osakkeiden mukaan laskettavan osuuden Investointikustannuksia varten otetuista pitkäaikaisista lainoista yhtiöjärjestyksen määräysten mukaisesti.

Pysäköintiyhtiön hallitus määrittää merkintähinnat ja Investointimaksujen määrän sekä maksutavan.

Kiinteistö 092-409-0003-0138

Carl-Gustaf Sandell (Omistus)

26 § Maankäyttösopimus / Asunto Oy Mesiniitty / Asemakaavan muutos nro 002505 Mesikukantie 5 / Tea

VD/1367/10.00.01.05/2024
Tea/AK/AVP/JK/MV/EK

Mesikukantien varressa olevan asuinpientalojen (AP) korttelialueen käyttötarkoitus muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kortteliin mahdollistetaan kolmen III–V-kerroksisen asuinkerrostalon rakentaminen. Alueella olevat yksikerroksiset rivitalot ja omakotitalo puretaan. Rakennusoikeus kasvaa nykyisestä 1 458 kerrosneliömetristä 5 500 kerrosneliömetriin.

Asunto Oy Mesiniitty maksaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 757 743 euroa. Esisopimuksella määräalan luovutuksesta varmistetaan katualueiden luovutus kaupungille.

Asunto Oy Mesiniitty omistaa kaavamuutosalueella kiinteistöt 92-421-1-1139 Mesimaa ja 92-421-1-1140 Mesiniitty osoitteessa Mesikukantie 5. Kiinteistöt on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa asuinpientalojen korttelialueeksi (AP) tehokkuusluvulla e = 0.25 ja osittain Mesikukantien katualueeksi. Kiinteistöillä sijaitsee kaksi vuonna 1972 rakennettua rivitalorakennusta.

Asemakaavamuutosalueeseen kuuluu myös viereinen kiinteistö 92-421-1-1372 Ojanko II, jonka omistaa yksityishenkilö.

Asemakaavan muutoksen nro 002505 ehdotus on ollut kaupunginhallituksen päätöksen 26.2.2024 § 14 mukaisesti nähtävillä 13.3. – 11.4.2024.

Maankäyttösopimukseen liittyy A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Asunto Oy Mesiniityn omistamista kiinteistöistä 92-421-1-1139 Mesimaa ja 92-421-1-1140 Mesiniitty. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (Liite A1).

Asemakaavamuutokseen 002505 liittyen Vantaan kaupunki ja Asunto Oy Mesiniitty ovat maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun nojalla neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Osapuolet ovat sopineet mm. seuraavaa:

- Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.
- Asunto Oy Mesiniitty maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 757 743 euroa.
- Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi asemakaavan tultua voimaan yhdessä erässä kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).
- Sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi Asunto Oy Mesiniitty luovuttaa kaupungille 757 743 euron suuruisen kaupungin hyväksymän pankkitakauksen.
- Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

Asuntojen hallinta-, rahoitus- ja huoneistotyyppijakauma

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Mikäli yhtiö ei täytä edellä mainittuja asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoja se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

Mikäli yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

Rakentamisen energiatehokkuus
Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin. Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m^2/vuosi.

B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta
Esisopimuksella määräalojen luovutuksesta varmistetaan asemakaavan mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli Mesikukantien katualueen luovutus kaupungille. Asunto Oy Mesiniitty luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 92-421-1-1139 noin 267 m^2 suuruisen määräalan ja kiinteistöstä 92-421-1-1140 noin 351 m^2 suuruisen määräalan. Luovutettavat määräalat on merkitty karttaliitteeseen (Liite B1). Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002505 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 8. luvun 1 §:n kohdan 37 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttösopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 15.5.2024 § 17

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistöjen 92-421-1-1139 ja 92-421-1-1140 omistajan Asunto Oy Mesiniityn kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002505 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja

c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 26

Kaupunkiympäristö toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että
a) Kaupunki tekee ja allekirjoittaa kiinteistöjen 92-421-1-1139 ja 92-421-1-1140 omistajan Asunto Oy Mesiniityn kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002505 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta,
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja hyväksymään sopimusvelvoitteiden siirron kolmannelle osapuolelle, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen ja lopullisen luovutuskirjan sekä tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia ja vähäisiä sisältömuutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta
- Liite A1: kartta sopimusalueesta
- Liite B1: kartta luovutettavista määräaloista

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh. 043 824 8831
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[asemakaavan muutoksen pvm] päivätty asemakaavan muutos nro 002505, Mesikukantie 5 (jäljempänä ”**Asemakaava**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava sijaitsee Koivuhaassa, Peltolantien ja Mesikukantien risteyksessä. Alue rajautuu lännessä Mesikukantiehen, pohjoisessa Mesikukantie 7 kiinteistöön, idässä Mesikukankujaan ja etelässä Mesikukanpuistoon.

Asemakaavan tavoitteena on purkaa olemassa olevat asuinrakennukset ja korvata ne asuinkerrostaloilla. Kerrosluku nousee nykyisestä yhdestä kerroksesta pääosin neljään ja viiteen kerrokseen.

Alue on nykyisin asuinpientalojen korttelialuetta (AP). Asemakaavamuutoksessa alue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Asemakaavaan liittyen Asunto Oy Mesiniitty sopimusalueeseen kuuluvan kiinteistön omistajana ja Vantaan kaupunki ovat sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja Asunto Oy Mesiniityn osallistumisesta kunnallistekniikan korvaukseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Asunto Oy Mesiniitty (Y-tunnus: (0124997-5)
c/o Kiinteistö-Tahkola Helsinki Oy
Itälahdenkatu 15-17, 00210 Helsinki
(jäljempänä ”**Hakija**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu kiinteistöistä 92-421-1-1139, 92-421-1-1140 ja 92-421-1-1372 (jäljempänä ”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty ohjeellisesti karttaliitteeseen (liite A1).

2.2 Kaupunki ja Hakija Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Hakijan osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on rakennettu.

3.2 Hakijan on Sopimusalueen suunnittelussa huomioitava kortteliin rajoittuvien katualueiden ja julkisen kaupunkitilan korkeusasemat. Hakijan tulee yhteistyössä Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa yhteen sovittaa tontin ja ympäröivien katualueiden korkotasot ennen rakennusluvan hakemista. Sopimusalueen rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osapuolet toteavat, että katualueen ja tontin rajakohta tulee saada sovitettua korkeusasemaltaan sekä materiaaleiltaan toimivaksi ja yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hakija neuvottelee ja sopii katualueen ja tontin rajakohdan suunnittelusta, toteuttamisesta ja kustannusjaosta erikseen Kaupungin kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa.

Katualueelle mahdollisesti sijoittuvat rakennusten perustus- ja muut rakenteet edellyttävät Kaupungin myöntämää erillistä sijoituslupaa.

3.3 Hakijan tulee hakea katualueella toimimiseen erillinen lupa Kaupungilta.

3.4 Hakija myöntää Kaupungille ilman erillistä korvausta luvan sijoittaa Sopimusalueelle kadun tai puiston rakentamisen vuoksi välttämättömät mm. katu- ja kuivatusrakenteet,

maaleikkaus- ja pengerluiskat sekä ulkovalaisimet, mikäli niitä ei ole mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla sijoittaa katu- tai puistoalueen puolelle. Hakija myöntää Kaupungille luvan myös Kaupungin hyväksymien ohjeiden mukaisten uusiomateriaalien käyttöön Sopimusalueelle ulottuvissa katurakenteissa. Kaikki em. rakenteet jäävät Kaupungin omistukseen ja kunnossapitoon. Edellä mainittujen rakenteiden tai laitteiden sijoittaminen tulee toteuttaa niin, ettei se aiheuta haittaa tai vahinkoa Sopimusalueelle suunnitellulle rakentamiselle.

3.5 Mikäli Asemakaavan toteuttaminen edellyttää johto-, kaapeli- tai viemärisiirtoja tai niiden suojaamista rakennustöiden ajaksi, Hakija suorittaa ne kustannuksellaan. Hakija sopii siirroista ko. johdon, kaapelin tai viemärin omistajan kanssa.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Hakija maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena (jäljempänä **”Korvaus”**) yhteensä **757 743 euroa**.

4.2 Korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä välittömästi, kun Asemakaava on tullut voimaan.

4.3 Korvaus suoritetaan Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto, viivästyskorkoa peritään korkolain (633/1982) mukaisesti).

4.4 Maksamattomille maksuerille maksetaan Asemakaavan voimaantulosta lukien vuotuista korkoa ja kertynyt korko maksetaan ko. maksuerän maksamisen yhteydessä. Korko on 1,5 % lisättynä 6 kk euribor-korolla, kuitenkin vähintään 1,5 %.

5. Korvauksen tarkistus, mikäli toteutunut rakennusoikeus ylittää Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden

5.1 Asemakaavassa Sopimusalueelle on osoitettu kaavakartanmukainen määrä rakennusoikeutta. Tontit on mahdollista jakaa ennen Asemakaavan toteutusta useiksi tonteiksi, jolloin tonttijaossa jokaiselle uudelle tontille merkitään tonttikohtainen rakennusoikeus.

5.2 Korvauksen perusteena on muiden seikkojen ohella Asemakaavassa syntynyt rakennusoikeuden lisäys, jonka mukaisesta arvonnoususta 35 % maksetaan Korvauksena. Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta suurempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, sitoutuu Hakija ilmoittamaan tästä Kaupungille.

5.3 Hakija maksaa Sopimusalueen rakennusoikeuden lisääntymisestä koituneesta arvonnoususta 35 % Kaupungille Korvauksena. Arvonnousu lasketaan ko. tontille rakennettavan rakennuksen käyttötarkoituksien mukaisesti.

5.4 Kaupungin oikeus Korvauksen tarkistukseen ja perimiseen on voimassa viisi vuotta Asemakaavan voimaantulosta.

5.5 Mikäli Sopimusalueelle myönnetään rakennuslupa siten, että lainvoiman saaneen uuden rakennusluvan mukainen rakennusoikeus on tietyn rakentamisen osalta pienempi kuin Sopimusalueelle Asemakaavassa osoitettu rakennusoikeus, Korvausta ei tältä osin tarkisteta alaspäin.

6. Korvauksen vakuus

6.1 Hakija luovuttaa Kaupungille Korvauksen suorittamisen vakuudeksi **757 743 euroa** suuruisen Kaupungin etukäteen hyväksymän vakuuden, joka vapautetaan, kun Korvaus on suoritettu tai sopimus lakkaa olemasta voimassa.

6.2 Vakuuden on oltava voimassa 31.12.2029 saakka.

6.3 Vakuus kuitataan vastaanotetuksi tämän maankäyttösopimuksen allekirjoituksin.

7. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja sopimussakko

7.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

7.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta **sopimussakkoa 200 euroa/k-m²**.

8. Asuntojen huoneistotyyppijakauma ja sopimussakko

8.1 Kaikissa Sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä (kpl) asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Kunkin asuntotyypin osuus kokonaisasuntomäärästä pyöristetään lähimpään prosenttiin. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan (100) asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta. Asuntojen huoneiksi lasketaan ainoastaan tilat, joista on ikkuna suoraan ulos.

8.2 Mikäli Hakija ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa **50 000 euroa/asunto** sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

9. Rakentamisen energiatehokkuus ja sopimussakko

9.1 Sopimusalueelle toteutettavien rakennusten suunnittelussa ja rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin.

Sopimusalueelle rakennettavien asuinkerrostalojen tulee täyttää A2018-energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 75 kWh/m²/vuosi.

9.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuinrakennusten energiatehokkuusvaatimusta, se on velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkoa jokaisesta asuinrakennuksesta, joka ylittää edellä mainitun energiatehokkuusvaatimuksen **50 euroa/k-m²**.

10. Rakentamisaikataulu ja rakentamisvelvoite sekä sopimussakko

10.1 Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimusalueelle ei sovelleta rakentamisaikataulu- tai rakentamisvelvoitevaatimuksia.

11. Sopimusalueen maaperä ja jätteet

11.1 Hakija vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11.2 Selvennyksenä todetaan, että osapuolet vastaavat mahdollisesta maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta sekä jätteiden poistamisesta vain omistamillaan alueilla ja jäljempänä sovittavien esisopimuksien mukaisesti luovuttamiensa alueiden osalta.

12. Vesihuolto- ja sähköverkostoon liittyminen

12.1 Hakija on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon ja yleiseen sähköverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin. Hakija on tutustunut liittymisehtoihin itsenäisesti.

13. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

13.1 Hakija sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Hakija sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

13.2 Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Hakija ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Hakija vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

14. Sopimuksen voimaantulo

14.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

14.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

14.3 Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2026 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa.

14.4 Osapuolet eivät esitä tämän sopimuksen raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

15. Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksen pätemättömyys

15.1 Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia sopimusta on tarkistettava, pysyy tämä sopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

15.2 Kaikista muutoksista tähän sopimukseen sovitaan kirjallisesti ja osapuolet allekirjoittavat muutossopimuksen.

15.3 Mikäli jotakin tämän sopimuksen ehtoa pidetään pätemättömänä, mitättömänä tai täytäntöönpanokelvottomana, sen ei katsota vaikuttavan sopimuksen muiden ehtojen pätevyyteen. Osapuolet sitoutuvat tällaisessa tilanteessa neuvottelemaan uudesta sopimusehdosta, joka korvaisi pätemättömän, mitättömän tai täytäntöönpanokelvottoman sopimusehdon ja joka mahdollistaa sopimuksen tarkoituksen toteutumisen. Osapuolet sitoutuvat noudattamaan tämän sopimuksen määräyksiä mahdollisesta pätemättömyydestä huolimatta.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA

B. I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Kohdassa B.II mainitut osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan B.II mukaisen luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaava on tullut voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2026 mennessä.

Selvennyksenä todetaan, että mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2026 mennessä hyväksynyt Asemakaavan, mutta päätöksestä on valitettu, pysyy tämä esisopimus voimassa. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen siten, että Asemakaava ei tule voimaan miltään osin, tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu tämän esisopimuksen allekirjoittamisen jälkeen huomattavia muutoksia, joiden takia esisopimusta on tarkistettava, pysyy tämä esisopimus voimassa, mutta osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan tarkistuksista erikseen. Tällainen huomattava muutos voi olla esimerkiksi Asemakaavan oleellinen muuttuminen tai Asemakaavan voimaan tuleminen osittain vain tiettyjen alueiden osalta.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisissa raukeamistapauksissa minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. II LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero] ja osapuolten välillä tehtyyn [sopimuspvm numeraalein] päivättyyn esisopimukseen.

Luovuttaja	**Asunto Oy Mesiniitty** (Y-tunnus: (0124997-5) c/o Kiinteistö-Tahkola Helsinki Oy Itälahdenkatu 15-17, 00210 Helsinki (jäljempänä ”**Luovuttaja**”)
Luovutuksensaaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Luovutuksen kohde	Noin 351 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Koivuhaan kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-421-1-1140 **ja** Noin 267 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin Koivuhaan kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-421-1-1139 (jäljempänä yhdessä ”**Määräala**”).

Määräalan asemakaavamerkintä on katualue.

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävä aika. Hallintaoikeuden siirtymisen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräalan kiinteistöön 92-421-1-1139 kohdistuu 6.2.2024 päivätyn rasitustodistuksen mukaan seuraavat kiinnitykset, joista on annettu sähköiset panttikirjat ja joiden saajaksi on merkitty Danske Bank A/S, Suomen sivuliike, 1078693-2:

1. Kiinnitys 21.3.2007, asianumero 766/21.3.2007/1229, määrältään 20 000 €

4.2 Luovuttaja on toimittanut pantinhaltijoiden suostumukset kiinnitysten poistamisesta Määräalaa koskien ennen tämän luovutuskirjan allekirjoitusta. Luovuttaja luovuttaa Kaupungille ennen tämän luovutuskirjan allekirjoitusta sellaiset asiakirjat (panttikirjat ja/tai pantinhaltijan kirjallinen suostumus kiinnityksen poistamiseen), joiden nojalla Kaupunki voi kiinnitykset poistaa.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista ja Määräalalla ei ole jätettä.

9.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

9.3 Luovuttaja vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista kymmenen vuoden ajan luovutuskirjan allekirjoituspäivästä lukien.

9.4 Luovuttajan vastuu ei koske luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista.

10. Erimielisyyksien ratkaiseminen

10.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä sopimuskokonaisuutta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolille ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

VANTAAN KAUPUNKI	**ASUNTO OY MESINIITTY**
_____	_____
[lakimiehen nimi]	[hakijan allekirjoittajan nimi]
lakimies	

LIITTEET

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [lakimiehen nimi] Vantaan kaupungin puolesta ja [hakijan allekirjoittajan nimi] Asunto Oy Mesiniityn puolesta ovat allekirjoittaneet esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [sopimuspvm numeraalein]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

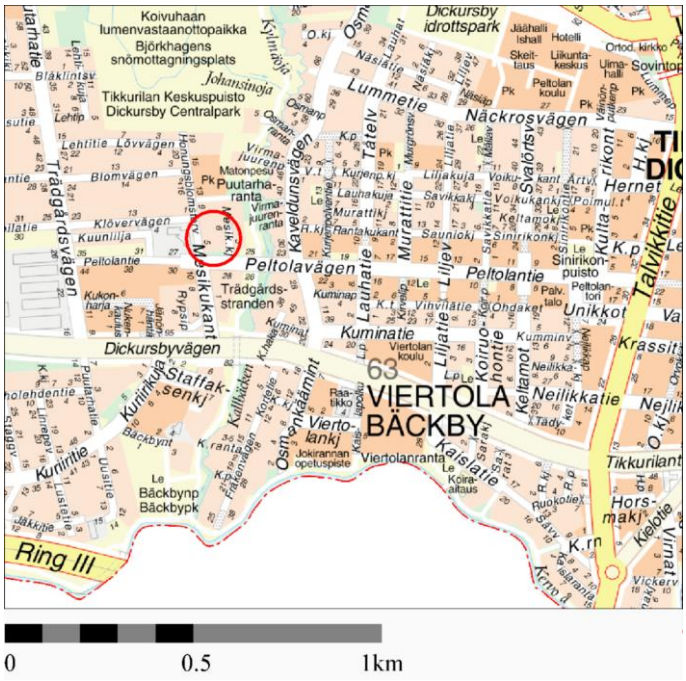

Asemakaavan muutos
Mesikukantie nro 002505

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: KOIVUHAKA (68)

Kylä: TIKKURILA (421)

Kiinteistöt: 92-421-1-1139 ja
92-421-1-1140
omistus: Asunto Oy Mesiniitty

Kiinteistö: 92-421-1-1372
omistus: Yksityinen

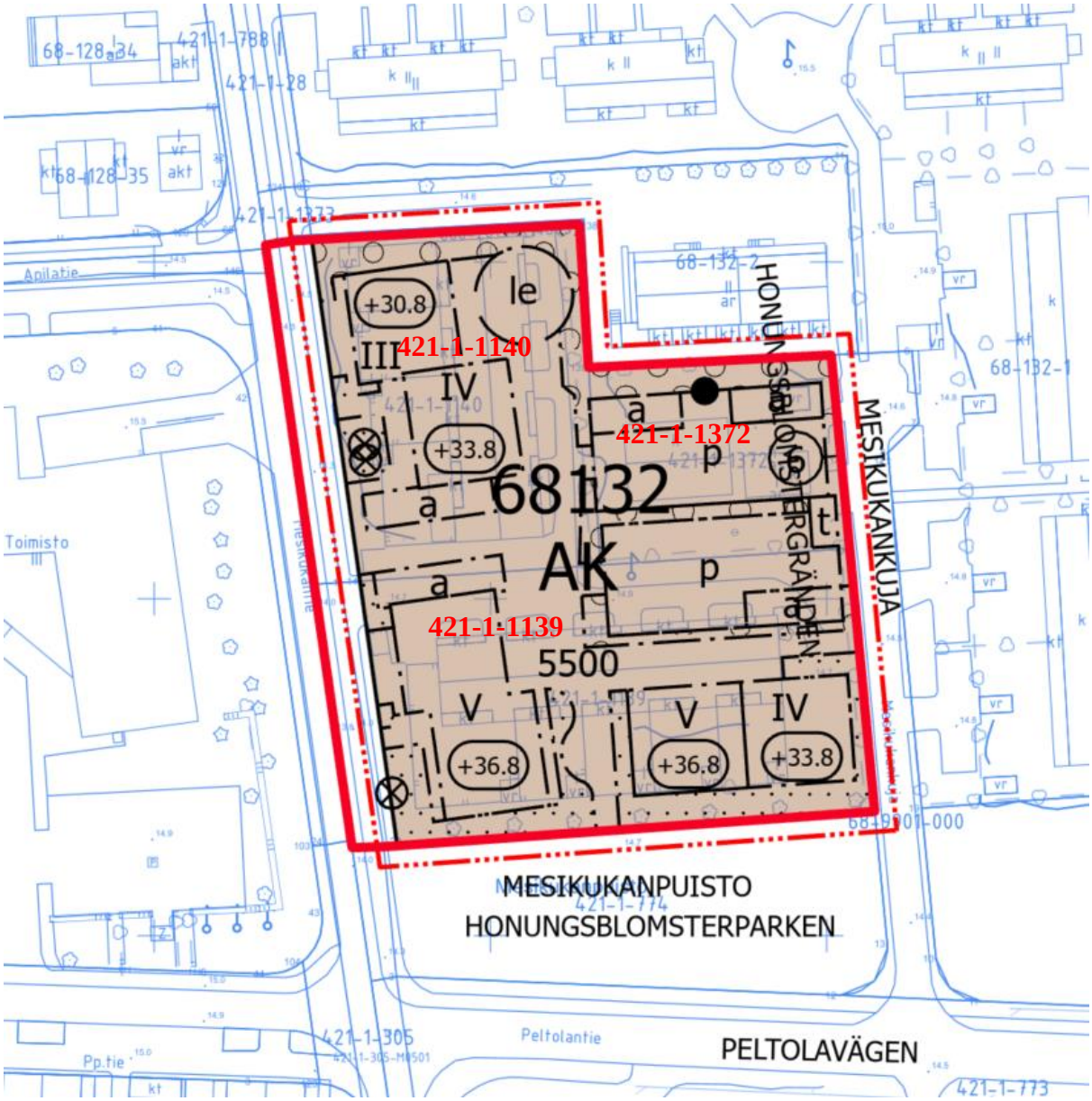

KOHTEEN SIJAINTI

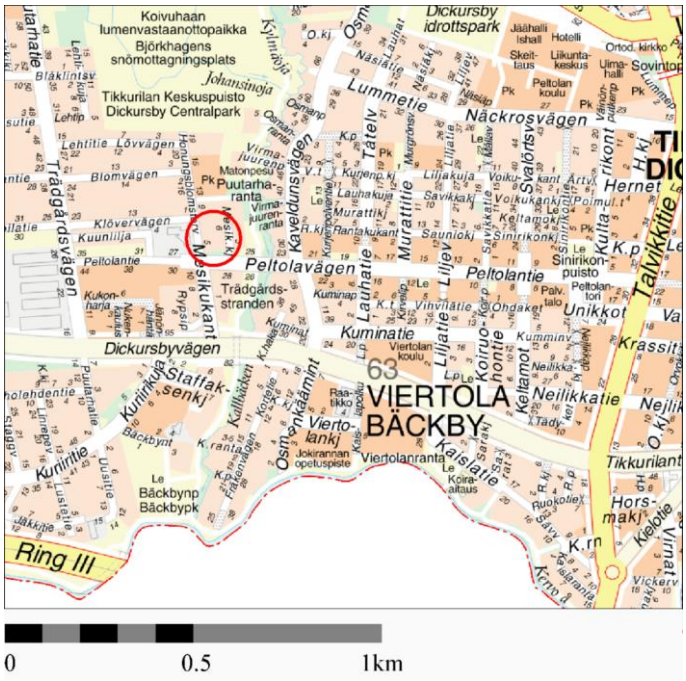

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (Katua) / Asunto Oy Mesiniitty

Kaupunginosa: KOIVUHAKA (68)

Kylä: TIKKURILA (421)

n. 351 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-421-1-1140
n. 267 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-421-1-1139
yhteensä n. 618 m^2

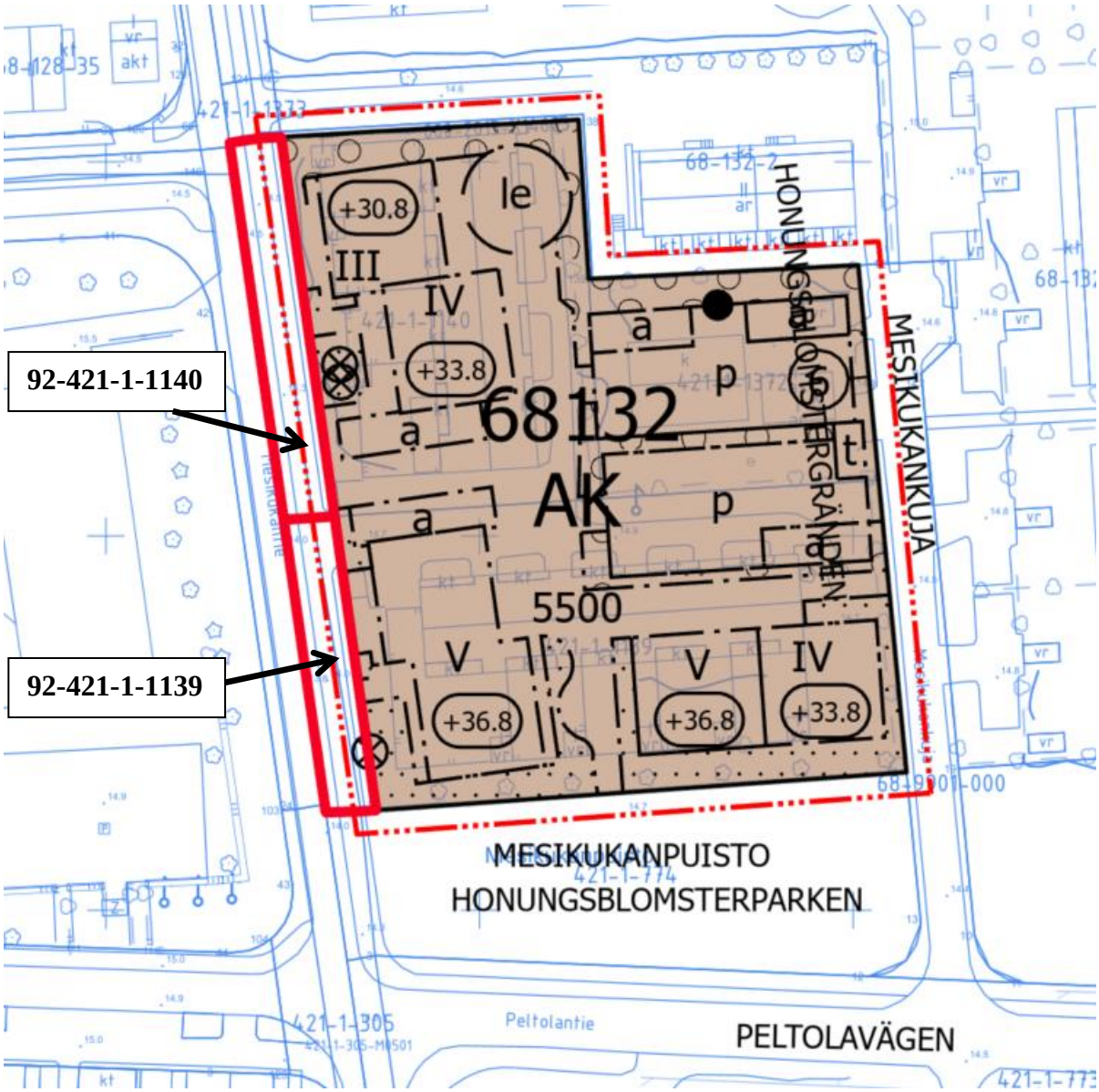

27 § Tikkurilan osaamiskampuksen kilpailutuksen 2 (kortteli 62002 ja pysäköintitalo korttelissa 62003 ajoramppeineen) kilpailuohjelman hyväksyminen / TeA

VD/3619/10.00.02.01/2024

TeA/AK/MB/EK

Esitetään hyväksyttäväksi kilpailuohjelma Tikkurilan osaamiskampuksen korttelin 62002 liikkeenluovutuskilpailua koskien.

Vantaan kaupunki järjestää Tikkurilan osaamiskampusalueella avoimen liikepaikanluovutuskilpailun, jossa etsitään korttelin 62002 liike- ja toimitalon sekä korttelin 62003 liiketilojen toteuttajaa ja vuokranantajaa. Kilpailun avulla Vantaan kaupungilla on vuokralaisen roolissa tarkoitus löytää Tikkurilan osaamiskampuksen palveluiden korttelille toimija, joka vastaa hankkeen suunnittelusta, toteuttamisesta ja investoinneista sekä toimii vuokranantajana. Kilpailulla haetaan korttelin 62002 liike- ja toimitalon sekä korttelin 62003 liiketilojen toteuttajaa ja vuokranantajaa. Korttelin 62003 liiketilat tullaan liittämään osaksi korttelin 62002 kiinteistöä.

Kilpailutukseen sisältyy lisäksi Vantaan kaupunkikonserniin perustettavan pysäköintiyhtiön, VanPark Oy:n, pysäköintitalon toteutus ”avaimet käteen”-periaatteella tontilla 62003. VanPark Oy:n ei edellytetä hakevan kilpailutukseen osallistumiseen ja toimintaan nähden merkittävään investointiin konserniohjeen kohdan 6.2 mukaista ennakkosuostumusta, koska kilpailutukseen osallistuminen hyväksytään tällä kaupunginhallituksen päätöksellä.

Kilpailualueen sijainti
Kilpailualue sijaitsee Vantaalla, Tikkurilan Jokiniemessä, Jokiniemenkadun ja radan välisellä alueella. Kilpailualue käsittää korttelin 62002, asemakaavassa pysäköintitalolle varatun korttelin 62003 pohjoisosan, sekä katualueelle sijoittuvan pysäköintitalon ajorampin alueen. Aluerajaus on esitetty kilpailuohjelmassa. Kilpailualue on Vantaan kaupungin omistuksessa oleva rakentamaton radanvarren maa-alue.

Kilpailun tavoite
Kilpailun tarkoituksena on löytää korttelin 62002 liike- ja toimitalon sekä korttelin 62003 liiketilojen toteuttaja ja vuokranantaja. Vantaan kaupungin elinvoima- ja työllisyyspalvelut sijoittuvat päävuokralaisena kortteliin 62002. Korttelin 62003 liiketilat tullaan liittämään osaksi korttelin 62002 kiinteistöä. Kilpailutukseen sisältyy lisäksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvan pysäköintiyhtiön VanPark Oy:n pysäköintitalon toteutus ”avaimet käteen”-periaatteella tontilla 62003.

Tarkoituksena on löytää arkkitehtonisesti korkeatasoinen, resurssiviisas ja vähähiilinen sekä jaettujen tilojen periaatetta noudattava suunnitelmaratkaisu ja toteutus.

Kilpailuun osallistuminen
Kilpailu toteutetaan kaikille toimijoille avoimena kilpailuna 1.8.2024-31.5.2025. Kilpailu on suunnattu liike- ja toimitilatoimijoiden, rakennuttajien, rakennusliikkeiden sekä muiden vastaavien organisaatioiden muodostamille suunnittelu- ja toteutusryhmille. Tarjoajan tulee kyetä toteuttamaan hanke suunnitelmiensa sekä ideoidun liiketoiminnan pohjalta. Lisäksi ehdokkaan tulee täyttää yleiset taloudelliset ja tekniset edellytykset toteuttaa hanke sekä täyttää harmaan talouden torjunnan mukaiset vaatimukset. Kukin tarjoaja voi jättää vain yhden tarjouksen.

Kilpailun voittajien valinta ja jatkotoimenpiteet
Kilpailun ratkaisun perusteena tulee olemaan arviointiperusteiden mukaan arvioituna tavoitteiden toteutuminen kilpailuehdotuksissa. Kilpailuehdotukset arvioi nimettävä arviointiryhmä. Kilpailussa valitaan yksi voittaja ja kaupunginhallitus tekee päätöksen voittajan valinnasta sekä myöntää kilpailun voittajalle koko kilpailualuetta koskevan suunnitteluvarauksen. Kilpailualueen tontti vuokrataan pitkäaikaisella vuokrasopimuksella kilpailun voittajalle kilpailuohjelmassa ja sen liitteenä olevassa maanvuokrasopimusluonnoksessa esitetyin ehdoin. Kaupunginhallitus tekee lopullisen päätöksen maanvuokrasopimuksen solmimisesta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 40 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunkitilalautakunta 15.5.2024 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) järjestetään esittelykohdassa kuvattu Tikkurilan osaamiskampusalueen liikepaikan luovutuskilpailu, ja
b) hyväksytään liikkeenluovutuskilpailun kilpailuohjelma ja oikeutetaan kiinteistöjohtaja tekemään kilpailuohjelmaan tarkennuksia ja luonteeltaan vähäisiä muutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) järjestää esittelykohdassa kuvattu Tikkurilan osaamiskampusalueen liikepaikan luovutuskilpailu, ja
b) hyväksyä liikkeenluovutuskilpailun kilpailuohjelma ja oikeutetaan kiinteistöjohtaja tekemään kilpailuohjelmaan tarkennuksia ja luonteeltaan vähäisiä muutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Kilpailuohjelma

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
projektijohtaja Mia Bungers, puh. 040 584 7990
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TIKKURILAN
OSAAMISKAMPUS

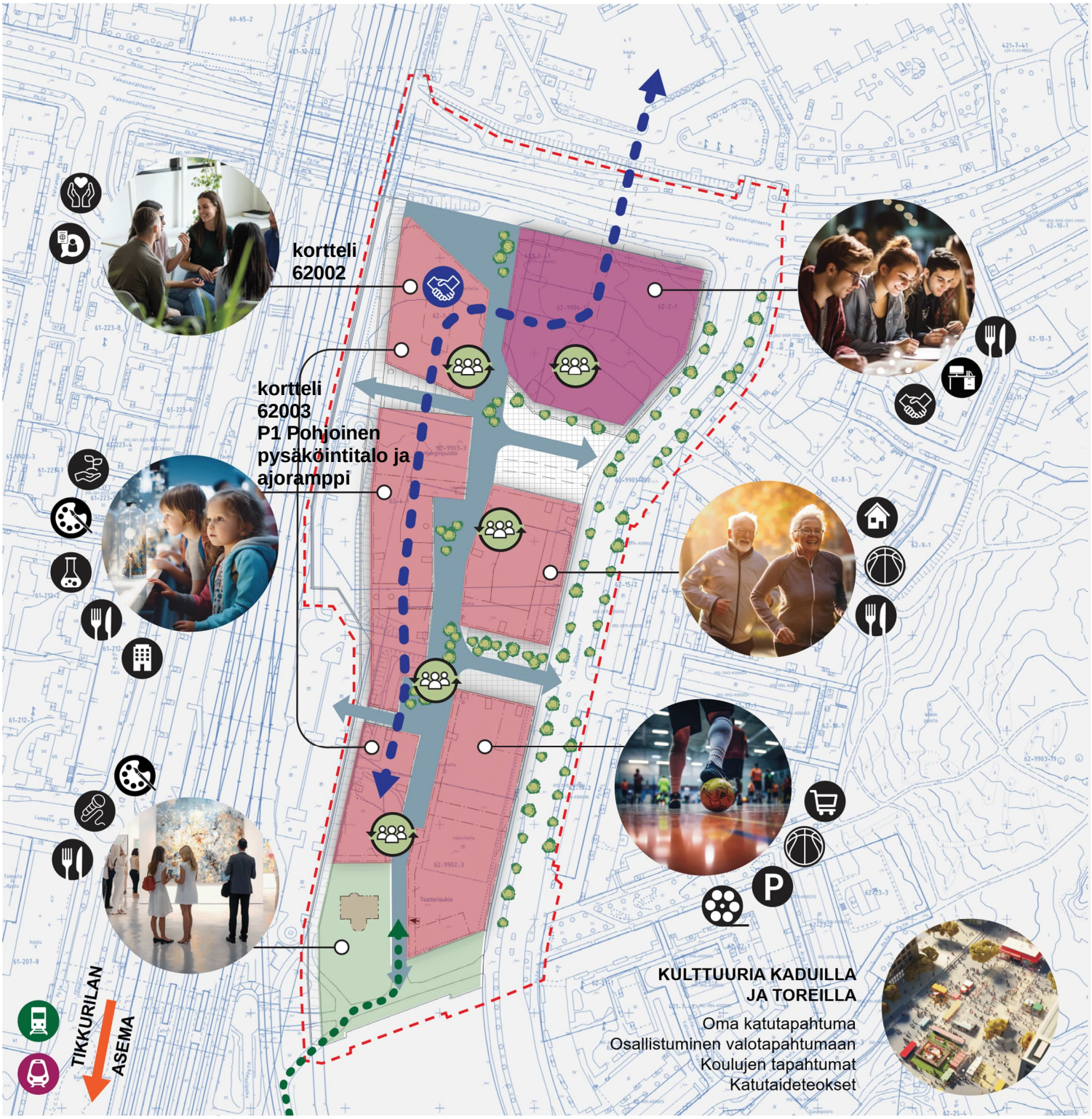

Kilpailuohjelma

Korttelit 62002 + 62003 pohjoinen pysäköintitalo ja ajoramppi
Konseptikilpailu

6.5.2024

Sisällysluettelo

1. Kilpailukutsu 4
1.1 Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus 4
1.2 Alueen yleiskuvaus 7
1.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja kilpailuun osallistuminen 9
2. Kilpailutekniset tiedot 10
2.1 Arviointiryhmä 10
2.2 Kilpailuohjelman hyväksyminen 10
2.3 Kilpailuasiakirjat 10
2.4 Kilpailun säännöt ja muut ehdot 10
2.5 Kilpailun kulku ja kilpailuaikataulu 11
2.6 Kilpailun esittelytilaisuus 12
2.7 Osallistumispyyntöä koskevat kysymykset ja vastaukset 12
2.8 Tarjoajien valinta, alustavien tarjousten pyytäminen ja neuvottelukutsu 12
2.9 Alustavaan tarjouspyyntöön koskevat kysymykset ja vastaukset 13
2.10 Alustavien tarjousten vastaanottaminen 13
2.11 Neuvottelu- ja palautetilaisuus 13
2.12 Lopullinen tarjouspyyntö 13
2.13 Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen 13
2.14 Tarjousten käsittely, hankintapäätös ja tuloksen julkistaminen 13
2.15 Kilpailuehdotusten ja toteutusideoiden käyttöoikeus 14
3. Kilpailutehtävä 14
3.1 Kilpailun kohde 14
3.2 Kilpailun lähtökohdat 14
4. Tarjousten arviointi 17
4.1 Kilpailun tavoitteet 17
4.2 Arvioinnin vaiheet 18
4.3 Arviointi- ja valintaperusteet 18
4.4 Laadun ja hinnan osa-alueet sekä painotukset 22
4.5 Vertailupisteiden laskeminen 22
5. Kilpailuasiakirjojen laadintaohjeet 25
5.1 Laatuaineiston sisältö ja esitystapa 25
6. Jatkotoimenpiteet kilpailun jälkeen 27
6.1 Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä 27
6.2 Tontinvarauksen tekeminen ja Hankesopimuksen allekirjoittaminen 28

6.3 Ehdokkaan luopuminen hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista..... 28
6.4 Esisopimus tilavuokrasopimuksesta 28
6.5 Maanvuokrasopimusluonnos..... 28
6.6 Rakennuslupa..... 29
6.7 Alueen luovuttaminen, lopullinen maanvuokrasopimus ja tilavuokrasopimus..... 29
6.8 Hankkeen toteuttaminen..... 30

1. Kilpailukutsu

1.1 Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

Kilpailun järjestää Vantaan kaupunki. Kilpailun avulla Vantaan kaupungilla on vuokralaisen roolissa tarkoitus löytää Tikkurilan osaamiskampuksen palveluiden korttelille toimija, joka vastaa hankkeen suunnittelusta, toteuttamisesta ja investoinneista sekä toimii vuokranantajana.

Kilpailulla haetaan korttelin 62002 toimitalon, sekä korttelin 62003 liiketilojen, toteuttajaa ja vuokranantajaa. Korttelin 62003 liiketilat tullaan liittämään osaksi korttelin 62002 kiinteistöä. Kilpailutukseen sisältyy lisäksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvan pysäköintiyhtiön, VanPark Oy:n pysäköintitalon toteutus avaimet käteen VanPark Oy:lle korttelissa 62003. Tarjoaja voi halutessaan tarjota optiona myös toimitilakiinteistön operointia, tätä erillistarjouksena esitettävää osuutta ei sisällytetä varsinaiseen kilpailtavaan tarjoukseen pisteytyksineen.

Kohdealue luovutetaan voittaneelle taholle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella liikepaikaksi. VanPark Oy:n pysäköintitalon tontti säilyy Vantaan kaupungin omistuksessa ja se luovutetaan pitkäaikaisella vuokrasopimuksella VanPark Oy:lle. Vantaan kaupungin kasvupalvelut, korttelin 62002 ankkurivuokralainen, varaa itselleen noin puolet kiinteistön pääkäyttötarkoituksen mukaisesta tilasta. Vantaan kaupunki on koonnut ilmoittautumismenettelyllä potentiaalisten muiden mahdollisten vuokralaisten listan, jotka ovat kiinnostuneita vuokraamaan investorin tiloja rakennuksesta.

Kohteeseen tavoitellaan toimijaa, jolla on mahdollisuus ottaa myös ylimmän kerroksen tapahtumatoiminta operoitavakseen. Myös Vantaan kaupungilla on laajasti tarvetta tapahtumatilojen käytölle (erilaiset sidosryhmätilaisuudet, markkinavuoropuhelut, strategiapäivät, sisäiset tiedotustilaisuudet, elinvoimapalveluiden yritystilaisuudet ym). Viereinen koulukampuskortteli on myös yksi potentiaalinen lisäkäyttäjä tapahtumatiloille.

Kortteliin 62003 sijoittuvan pysäköintitalon tulee valmistua rinnan korttelien 62001 ja 62002 kanssa. Pysäköintitalon kellariin toteutetaan osaamiskampusalueen alue-energiaverkon energiakeskus, jonka tulee osana pysäköintitalohanketta niin ikään valmistua rinnan kortteleiden 62001 ja 62002 kanssa, jotta energiaverkon ensimmäinen vaihe saadaan käyttöön näiden korttelien valmistuessa.

Tikkurilan osaamiskampukselle kehitetään alueen yhteistä palveluoperaattorijärjestelmää, tilavarausjärjestelmää ja kivijalkaliiketilojen tilahallintamallia/poolausta. Vantaan kaupunki on jo tehnyt periaatepäätöksen kaupungin liittymisestä pooliin. Kaikkien osaamiskampusalueen kiinteistöjen edellytetään liittyvän kivijalkaliiketilojen pooliin, katutasolla sijaitsevien liiketilojensa osalta. Kivijalkatilojen tilahallintamallin kuvaus ja osakassopimusluonnos ehtoineen ovat tämän kilpailuohjelman liitteenä (kts. liiteasiakirja “Kivijalkatilojen tilahallinta/poolaus”). Alueellinen tilahallintamalli, palveluoperaattori ja mahdollinen yhteinen tilavarausjärjestelmä tarkentuvat myöhemmin.

Osaamiskampusalueelle tullaan perustamaan alueen kehittämisen, viihtyisyyden, turvallisuuden ja yhteismarkkinoinnin yhteistoimintaelin, Kampusfoorumi.

Kampusfoorumin koolle kutsujana ja puheenjohtajana toimii Vantaan kaupunki. Kampusfoorumi toimii vapaaehtoisuuspohjalta.

Osaamiskampusalueella on tavoitteena vahvistaa Tikkurilan elinvoimaisuutta, elävöittää kaupunkilaisten yhteistä ympäristöä, täydentää Jokiniemen asukkaiden palveluita, sekä tarjota kohtaamispaikka Vantaalaisille yrityksille, työntekijöille ja alueen asukkaille. Osaamiskampuksella parannetaan osaavien työntekijöiden ja työvoimaa tarvitsevien yritysten kohtaantoa, luomalla inspiroivia yhteisiä kohtaamisten tiloja, sekä kehittämällä alueelle uudenlaista digitaalista palvelualustaa.

Kilpailun järjestäjä pyytää ehdotusta kilpailun kohteena olevan rakennuksen käytön konseptista, liiketoimintasuunnitelmasta ja toteutuksesta. Kilpailun tehtävänä on suunnitella kilpailualueelle rakennus, jossa kaupungin palvelut, yritystoiminta, ammatilliset kurssit/täydennyskoulutukset ja uusyritystoiminta tuodaan saman katon alle, yhteiskäyttöisiin tiloihin. Kilpailun osanottajilta odotetaan kuvausta rakennuksen toiminnasta ja konseptitason suunnitelmia rakennuksesta havainnekuvineen. Kaupungin palveluiden osalta, kilpailuliitteenä olevissa pohjakaavioissa on esitetty Vantaan kaupungin omien käyttäjien tahtotila, minkälaisissa tiloissa halutaan toimia. Pohjakaavioihin on esitetty viitteellisinä lisäksi investorin vuokratilojen järjestelyt. Tavoitteena on, että rakennukseen investorin toimijoita, joilla on kiinnostusta toimia palveluidemme äärellä, luoden yhteistoimintaa ja täydentäen kaupungin palvelutarjontaa. Hankkeeseen on haettu yleisellä ilmoittautumismenettelyllä potentiaalisia yritysvuokralaisia, halukkaiden yritysvuokralaisten lista on esitetty hankesopimuksessa.

Tarkoituksena on löytää arkkitehtonisesti korkeatasoinen ja toteutuskelpoinen suunnitelma. Pääpaino on rakennuskokonaisuuden muuntojoustavassa yhteiskäyttöisyyden tilakonseptissa, sekä vähähiilisissä resurssiviisaissa ratkaisuissa.

Alueen asemakaava on lainvoimainen, uusi asemakaava pvm. 27.11.2023. Kilpailuehdotuksen tulee noudattaa juuri voimaan astunutta asemakaavaa, poikkeuksena lisättävä yhteysputki kortteliin 62001, sekä VanPark Oy:n pysäköintilaitoksen rakennusalueen rajan siirto korttelin sisällä, jotka tullaan hyväksyttämään vähäisenä poikkeamana kaavasta, rakennusluvan yhteydessä.

Kilpailun voittajan kanssa solmitaan Hankesopimus, jossa sovitaan rakennuksen suunnittelusta ja rakentamisesta sovittujen yhteisten tavoitteiden mukaisesti. Vantaan kaupungin vuokratilojen osalta solmitaan Tilavuokrasopimus, jossa sovitaan mm. vuokratilojen sijainnista, laajuudesta, laadusta ja varustelutasosta. Hankesopimusehtoihin kirjataan Tikkurilan osaamiskampuksen tavoitteiden mukaiset ehdot rakentamisesta, tilojen käytöstä, sekä palveluista. Vantaan kaupunki solmii lisäksi kilpailun voittajan kanssa pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen tontista.

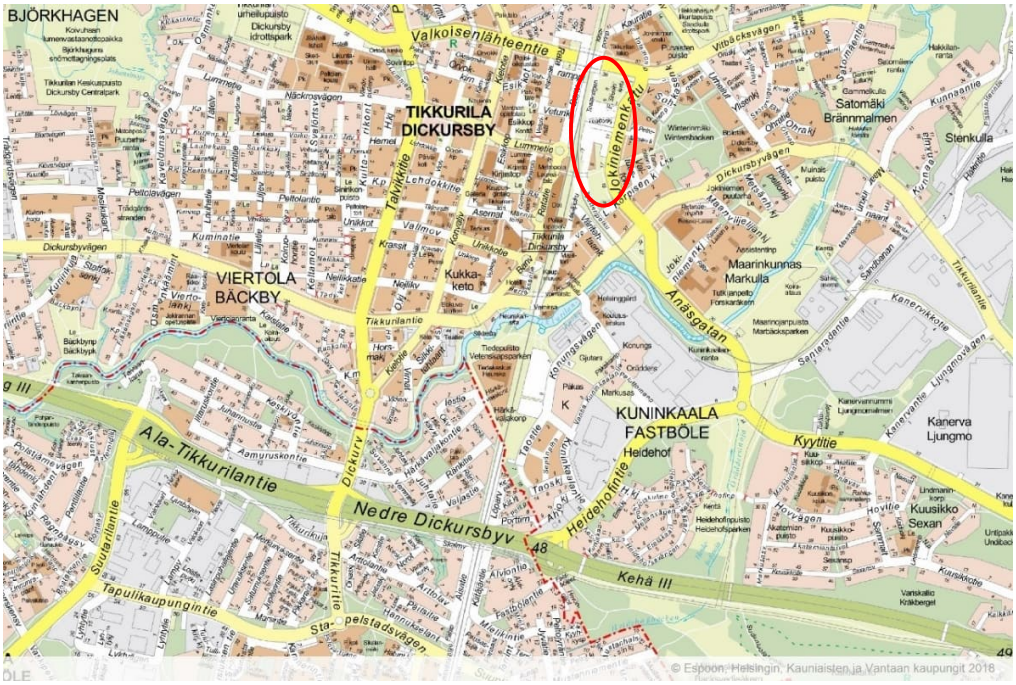

Kilpailualue Vantaan Tikkurilan Jokiniemessä.

Kilpailualueen ohjeellinen aluerajaus.

1.2 Alueen yleiskuvaus

Kilpailualue osana Tikkurilan kehittämistä

Tikkurilassa on käynnissä Suomen mittakaavassa suuri keskustauudistus, jossa vanhaa 1950-luvun keskustaa peruskorjataan ja täydennysrakennetaan. Kehäradan rakentaminen on herättänyt Tikkurilan uuteen nousuun. Kävelykeskusta laajenee ja kaupunki satsaa julkiseen kaupunkitilaan. Tikkurilan alue on kaupungin hallinnollinen keskus, johon sijoittuu kaupungin ja valtion virastoja. Kaupunginosa on myös merkittävin työpaikkakeskittymä Vantaalla, heti lentokentän jälkeen. Tikkurila on lisäksi joukkoliikenneyhteyksiltään ainutlaatuinen koko Suomessa, joten sillä on edessään hyvät tulevaisuuden näkymät.

Tavoitteena on tehdä Tikkurilasta aito kaupunkikeskusta, jossa on tarjolla monipuolisesti asuntoja erilaisille ihmisille ja erilaisiin tarpeisiin. Tiivis, kaupunkirakenne mahdollistaa palvelujen ja joukkoliikenteen hyvän saavutettavuuden.

Keskustan kehittämishankkeet, uudet ratayhteydet sekä asuin- ja liikerakentaminen tuovat alueelle lisää asukkaita ja käyttäjiä. Keskeinen sijainti Tikkurilan rautatieaseman ja ratikkareitin tuntumassa, tuo alueelle käyttäjiä myös muualta PK-seudulta. Hyvät, nopeat yhteydet lentokentälle linkittävät alueen kansainvälisesti. Alueen historia on yhä läsnä, osaamiskampuksen eteläkärjessä, puiston ympäröimänä, sijaitsee alueella toimineen tehtaan johtajan edustusasunto, uudessa kaavassa suojeltu Grönbergin huvila (Lars Sonck 1936).

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava

Vantaan kaupunginvaltuusto on päätöksellään 11.12.2023 §20 hyväksynyt Tikkurilan osaamiskampuksen uuden asemakaavan.

Kilpailun kohteena olevat, Valkoisenlähteentien eteläpuolella ja junaraidealueen länsipuolella sijaitsevat liike/toimitila/palvelurakennus, sekä pysäköintitalo muodostavat kaupunkikuvallisesti merkittävän aiheen lähestyttäessä Tikkurilaa junalla, sekä kaupungista Valkoisenlähteentietä lähestyttäessä.

Tikkurilan osaamiskampusalueesta kehitetään kaupunkikuvallisesti korkeatasoista ja elävää kaupunkikeskustan osaa. Kilpailun kohteena oleva kaupungin palveluiden kortteli tulee olemaan kaupunkilaisten, opiskelijoiden ja yritysten aktiivisessa käytössä. Rakennukseen on hahmoteltu tapahtumakerrosta ja yhteiskäyttöisiä kurssi- ja toimistotiloja, jotka voivat palvella koko osaamiskampusaluetta. Tilojen yhteiskäyttöisyys on yksi päätavoite osaamiskampusalueen kehittämisessä. Resurssiviisaus alueen rakentamisessa on toisena tärkeänä tavoitteena, alueelle on suunnitteilla palveluratkaisuna toteutettava, osittain paikalla maalämmöllä tuotettava vähähiilinen energiaratkaisu, myös rakennusten materiaaleissa, erityisesti runkorakenteissa tulee käyttää vähähiilisiä materiaaleja.

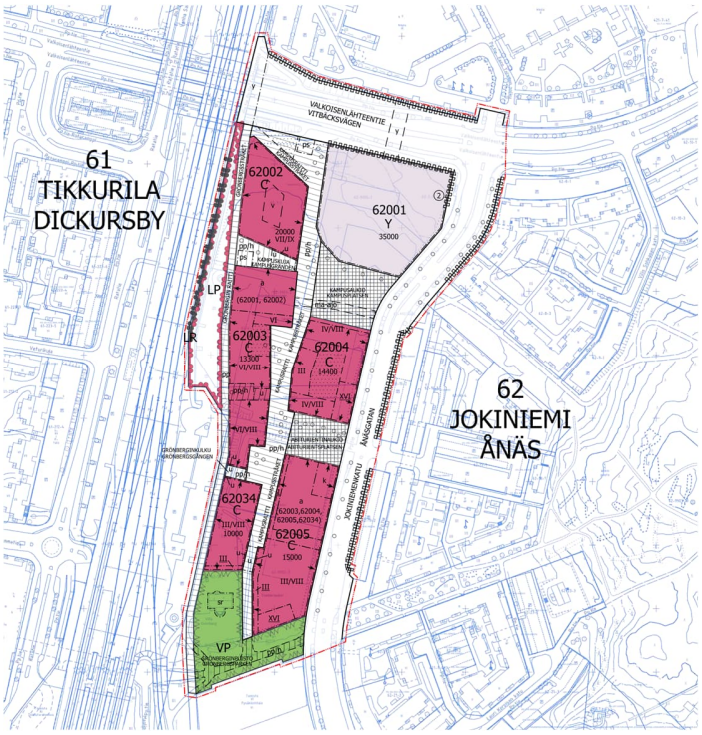

Tikkurilan osaamiskampuksen asemakaava.

<u>Kilpailualueen ympäristön kehityshankkeita</u>
Kilpailualueen välittömässä läheisyydessä on käynnistymässä useita hankkeita, joilla on vaikutuksia korttelin 62002 suunnitteluun ja tulevaan käyttöön. Viereisen korttelin 62001 suunnittelu on käynnissä, rakennukseen sijoittuvat kolme koulua, Varia, Tikkurilan lukio, aikuisopisto, sekä iltakäyttäjänä musiikkiopisto. Alueen katu-, kunnallistekniikan- ja puistorakentamisen hankkeen rakentaminen on käynnistymässä syksyllä 2024, tonttia ympäröivät alueet tullaan toteuttamaan tontinluovutuskuntoon kesään 2025 mennessä.

<u>Vantaan kaupungin omat käyttäjät korttelissa 62002, kuvaus kunkin yksikön toiminnasta</u>

- *Vantaan kaupunki, Työllisyyspalvelut*

  Työllisyyspalvelut tarjoavat työnhakijoille työllistymistä edistävää neuvontaa ja ohjausta, sekä tukee yrityksiä työllistämisessä.
  1.kerros, Elinvoimatorilla työllisyyspalvelut tarjoavat palvelua itsepalvelupäätteillä, aula-alueella päivystää aukioloaikoina neuvontahenkilö, joka ohjaa asiakkaat 2.kerroksen palvelutiloihin.
  2.kerros, Elinvoimapalveluiden asiakaspalvelutilat ovat pääasiassa ajanvarauksella asiakkaiden lähitapaamiseen tarkoitettuja, kahden henkilön tapaamistiloja, joita käytetään myös etäpalvelutilanteessa. Keskiaulassa otetaan vastaan ilman ajanvarausta tulevat asiakkaat erillisissä neuvotteluhuoneissa ja tarjotaan lisäksi palvelua itsepalvelupäätteillä. Pääosa asiakkaista saapuu ajanvarauksella. Henkilöturvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.
  3. ja 4.kerros, Elinvoimapalveluiden työntekijöiden monitilatoimistotilat.

- *Vantaan kaupunki, kotoutumispalvelut*

Kotoutumispalvelut tarjoavat Suomeen muuttaneille kotoutumis- ja työllistymispalvelua. Vieraskielisille asiakkaille tarjotaan yksilölliset palvelut ja henkilökohtainen valmentaja.

- *Vantaan kaupunki, kuntalaispalvelut*
  Vantaan kaupungin palveluiden ja muiden julkisten toimijoiden yleisneuvonta, sähköisen asioinnin tuki. Palvelua tarjoaa Vantaa-info.

- *Vantaan kaupunki, Elinvoimapalvelut*
  Elinvoimapalvelut tarjoavat yrityspalveluita.
  1.kerros, Elinvoimatorilla elinvoimapalvelut tarjoavat palvelua itsepalvelupäätteillä, aula-alueella on lisäksi aukioloaikoina elinvoimapalveluiden yritysneuvontaa.
  7.kerros, Elinvoimapalveluiden toimistotilat

- *Start Up –tilat*
  6. kerros, Start up -keskus toimii osana elinvoimapalveluita, toteutuu erillisenä hankkeenaan Vantaan kaupungin investointiohjelman 2025 hankkeena, tällä kilpailutuksella kaupunki ei vielä voi sitoutua start up -keskukseen. Start up –toiminnan on hyvä sijaita lähellä elinvoimapalveluiden toimistotiloja ja tapahtumatiloja, elinvoimapalveluiden tarjoamalla neuvontapalvelulla on tärkeä rooli Start upien toiminnassa. Start upit ja elinvoimapalvelut tuovat yhdessä kortteliin tapahtumia ja suuria, myös kansainvälisiä, yritystapaamisia.

- *Tapahtumatilat (investorin vuokratila)*
  Vantaan kaupungilla on tarvetta vuokrata tapahtumatiloja omiin tilaisuuksiinsa. Kaupungin vuokrausaste selvitetään ja tarkennetaan sitoutuminen vuosittaiseen käyttöön sopimuksissa.

1.3 Kilpailusta ilmoittaminen ja kilpailuun osallistuminen

Kilpailu on julkisen hankintamenettelyn alainen kilpailutus. Kilpailusta ilmoitetaan Cloudia -järjestelmässä, lehti-ilmoituksella Vantaan Sanomissa, internetissä Vantaan kaupungin sivulla, sekä tiedotetaan muissa kaupungin sopivissa tiedotuskanavissa.

Kilpailuun ilmoittautuminen on avoin eri toimijoiden ja organisaatioiden muodostamille ryhmille, jotka täyttävät kilpailuohjelmassa mainitut pakolliset kelpoisuusedellytykset. Kelpoisuusedellytykset täyttävät tarjoajat (maksimissaan 5 tarjoajaa) pääsevät toiseen vaiheeseen, josta voittaja valitaan kilpailijoiden esittämien laatu- ja hintatarjousten pohjalta, kilpailuohjelmassa esitettyjen arviointiperusteiden mukaan paremmuusjärjestykseen asettaen.

Kilpailuun voi osallistua, kukin kilpailijaryhmä, vain yhdellä laatu- ja hintatarjouksella.

2. Kilpailutekniset tiedot

2.1 Arviointiryhmä

Tarjousten laatu- ja hinta-arvioinnin suorittaa arviointiryhmä, johon kuuluvat kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkistrategia ja johdon toimialoilta

- Kiinteistöjohtaja Antti Kari
- Projektijohtaja Mia Bungers
- Hankejohtaja Ulla Boer
- Toimitusjohtaja, pysäköintiyhtiö VanPark Oy
- Loput mahdolliset tuomariston jäsenet vahvistetaan myöhemmin

Arviointiryhmän puheenjohtajana toimii kiinteistöjohtaja Antti Kari ja sihteerinä toimii Projektijohtaja Mia Bungers.

Arviointiryhmän päätökset ovat enemmistöpäätöksiä. Tasatilanteessa puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Arviointiryhmä voi kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita, asiantuntijoilta saadut lausunnot eivät sido kilpailun arviointiryhmää. Arviointiryhmä voi kuulla ehdokkaita ja pyytää täsmennyksiä kilpailuehdotuksiin. Arviointiryhmä voi neuvotella ehdokkaiden kanssa kilpailuehdotuksista, jotta kilpailuehdotukset olisivat paremmin vertailukelpoisia.

2.2 Kilpailuohjelman hyväksyminen

Vantaan kaupungin kaupunkitilalautakunta hyväksyy tämän kilpailuohjelman liitteineen xx.xx.2024.

2.3 Kilpailuasiakirjat

Kilpailussa noudatetaan tätä kilpailuohjelmaa sekä sen liitteitä, jotka tarjoaja osoittaa hyväksyvänsä osallistuessaan kilpailuun. Kilpailuohjelma ja liiteasiakirjat ovat saatavissa sähköisessä muodossa kilpailun alkamisesta lähtien Cloudiasta.

Mikäli kilpailuohjelman liiteaineistojen ja kilpailuohjelman välillä on ristiriitoja, kilpailuohjelman tiedot ovat ensisijaisia.

Kilpailun asiakirjat on esitetty tämän kilpailuohjelman liitteessä 1.

Aineisto on maksuton. Asiakirjoja ei toimiteta paperiversioina.

Ehdokkaat voivat lisäksi hyödyntää kartta- ja rekisteriaineistoa osoitteesta https://kartta.vantaa.fi/.

Kaupungin maanmittauspalveluista on mahdollista tilata muuta suunnitteluun tarvittavaa lähdeaineistoa. Alla olevasta osoitteesta lisätietoja: https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/rakentaminen/kartat/kartanmyynti.

2.4 Kilpailun säännöt ja muut ehdot

Yleistä
Kilpailussa noudatetaan tämän kilpailuohjelman mukaisia sääntöjä, jotka ehdokas osoittaa hyväksyneensä osallistuessaan kilpailuun.

Sisään jätetyt lopulliset laatu- ja hintatarjoukset ovat ehdokkaita sitovia.

Kilpailussa on kyse julkisesta hankinnasta - hankintalain soveltaminen
Kilpailuun sovelletaan hankintalakia, kyseessä on hankintalain tarkoittama julkinen hankinta.

Kilpailun keskeyttäminen
Kaupunki varaa oikeuden keskeyttää kilpailuprosessin, tai jättää alue varaamatta.

Jos prosessi keskeytetään, kilpailun järjestäjällä ei ole velvollisuutta korvata ehdotuksen tehneille kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet prosessiin osallistumisesta.

Kilpailun ja kilpailuehdotusten kieli
Kilpailun kaikki vaiheet käydään suomen kielellä. Kilpailuehdotus laaditaan ja neuvottelut käydään suomen kielellä. Kaupungin ja ehdokkaan välinen virallinen viestintä tapahtuu suomen kielellä.

Osallistumispalkkio
Kilpailuun osallistumisesta ei makseta mitään palkkioita tai muuta korvausta.

Kilpailuehdotusten palautus ja vakuuttaminen
Kilpailun järjestäjä ei vakuuta eikä palauta tarjousaineistoja.

Yleistä kaupungin vastuista
Kaupunki ei vastaa mistään osallistujille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista, eikä kustannuksista esimerkiksi mikäli:

- Kaupunki päättää sulkea osallistujan pois kilpailusta sen missä vaiheessa tahansa yleisen kelpoisuuden puuttumisen perusteella ja/tai lakisääteisten tai muiden vastaavien yhteiskunnallisten velvoitteiden ja/tai harmaan talouden torjuntaan liittyvien seikkojen noudattamatta jättämisen perusteella,
- Kaupunki päättää hylätä niiden esittämät laatu- ja hintatarjoukset
- Kohteen rakentaminen viivästyy tai peruuntuu esimerkiksi siksi, että
    - Kilpailualueelle ei saada voimaan asemakaavamuutosta,
    - Kaupunki ja valittu voittaja eivät pääse yksimielisyyteen sopimuksista,
    - Kaupungin päättävä toimielin aikanaan päättää olla vuokraamatta tonttia tai mikäli päättävän toimielimen vuokrauspäätös ei tule lainvoimaiseksi.

2.5 Kilpailun kulku ja kilpailuaikataulu

Kilpailu viedään läpi neuvottelumenettelyllä, jonka aikana tarjoajien tulee laatia pyynnön mukaiset laatu- ja hintaosiot sisältävät tarjouksensa. Tarjousprosessi tulee sisältämään yhden väliarviointitilaisuuden (kunkin tarjoajan kanssa erikseen), joiden yhteydessä tarjoajat saavat palautetta tarjouksen laatuosiosta ja voivat esittää kysymyksiä hankkeesta.

Kilpailun tavoitteellinen kokonaisaikataulu:

Vaihe	Arvioitu ajankohta
Hankintailmoituksen lähetys julkaistavaksi	1.8.2024
Kilpailun esittelytilaisuus	8.8.2024
Osallistumispyyntöön liittyvät kysymykset lähetettävä	15.8.2024 klo 16 mennessä
Vastaukset em. kysymyksiin julkaistaan	22.8.2024 klo 16 mennessä
Osallistumishakemusten jättämisen määräaika	30.8.2024 klo 12 mennessä
Tarjoajien valinta tarjous-/neuvotteluvaiheeseen, alustavien tarjousten pyytäminen, neuvottelukutsu	9.9.2024
Alustavaan tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset lähetettävä	23.9.2024 klo 16 mennessä
Vastaukset em. kysymyksiin julkaistaan	27.9.2024 klo 16 mennessä
Alustavien tarjousten (laatuosio) vastaanottaminen	9.12.2024 klo 16 mennessä
Neuvottelu-/palautetilaisuudet tarjoajien kanssa	vko 50-51 / 2024
Lopullisen tarjouspyynnön lähettäminen tarjoajille	8.1.2025
Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen	21.2.2025
Hankintapäätös ja päätöksestä ilmoittaminen	Kaupungin hallituksen päätös, arvio maaliskuu 2025.
Sopimuksen allekirjoitus	Arvio toukokuu 2025

Aikataulu ja vaiheet voivat muuttua neuvottelumenettelyn kuluessa. Osallistujille tiedotetaan mahdollisista muutoksista.

2.6 Kilpailun esittelytilaisuus

Kilpailun julkistamisen jälkeen järjestetään kilpailuun liittyvä esittelytilaisuus 8.8.2024 Esittelytilaisuus pidetään virtuaalisesti (Microsoft Teams), ja tilaisuuteen varataan aikaa noin 1 tunti. Tilaisuudesta ja sen tarkemmasta kellonajasta ilmoitetaan Cloudiassa.

2.7 Osallistumispyyntöä koskevat kysymykset ja vastaukset

Kilpailua koskevat kysymykset tulee esittää 15.8.2024 kello 16.00 mennessä Cloudiassa.

Vastaukset määräaikaan mennessä esitettyihin kysymyksiin julkaistaan saman sisältöisenä kaikille kilpailuun osallistuneille viimeistään 22.8.2024 kello 16.00 Cloudiassa.

Vain edellä mainitulla tavalla kilpailuaikana annetut tiedot ovat kilpailun järjestäjää sitovia.

2.8 Tarjoajien valinta, alustavien tarjousten pyytäminen ja neuvottelukutsu

Tilaaja valitsee osallistumishakemusten perusteella maksimissaan 5 tarjoajaa. Neuvotteluvaihe alkaa alustavan tarjouspyynnön ja neuvottelukutsun lähettämisellä tarjoajille.

2.9 Alustavaan tarjouspyyntöön koskevat kysymykset ja vastaukset

Kilpailua koskevat kysymykset tulee esittää 23.9.2024 kello 16.00 mennessä Cloudiassa.

Vastaukset määräaikaan mennessä esitettyihin kysymyksiin julkaistaan saman sisältöisenä kaikille kilpailuun osallistuneille viimeistään 27.9.2024 kello 16.00 Cloudiassa.

2.10 Alustavien tarjousten vastaanottaminen

Alustava tarjous sisältää vain kilpailun laatuosion, ei sisällä hintatarjousta. Hintaosio annetaan lopullisen tarjouksen yhteydessä.

2.11 Neuvottelu- ja palautetilaisuus

Neuvottelu- ja palautetilaisuudet (maksimissaan 2,5 tuntia/tarjoaja) järjestetään kunkin tarjoajan kanssa erikseen.

Tarjoajille tilaisuudessa annettava palaute ja kehitysajatukset pidetään kahdenvälisenä. Tilaaja ei paljasta tarjoajien esittämiä aineiston ideoita ja ratkaisuja eikä luottamuksellisia tietoja kolmannelle osapuolelle. Tarjoajille annettavista tilaajan kommenteista ei toimiteta muistioita tarjoajille. Neuvottelujen sisältö on luottamuksellinen ja niistä ei pidetä virallista pöytäkirjaa.

Tarjoajia pyydetään laatimaan lista asioista/kysymyksistä tarjouspyyntöasiakirjoihin, joita tarjoaja haluaa neuvottelussa käsitellä. Kysymykset toimitetaan Cloudiassa etukäteen 5 työpäivää ennen tilaisuutta.

2.12 Lopullinen tarjouspyyntö

Neuvottelu- ja palautetilaisuuksien jälkeen tilaaja toimittaa lopullisen tarjouspyynnön tarjoajille.

2.13 Lopullisten laatu- ja hintatarjousten jättäminen

Lopulliset tarjoukset jätetään Cloudiassa. Ehdollisia tarjouksia ei hyväksytä.

Määräajan jälkeen jätetyt tarjoukset hylätään.

Tarjouksen tulee olla sitovana neljä (4) kuukautta tarjouksen jättämisen määräpäivästä eteenpäin.

2.14 Tarjousten käsittely, hankintapäätös ja tuloksen julkistaminen

Lopullisten tarjousten käsittelyn vaiheet:

- Kilpailun arviointiryhmä avaa tarjoukset
- Arviointiryhmä tarkastaa, että tarjoajan osallistumispyyntövaiheessa ESPD-lomakkeella ilmoittamat soveltuvuutta koskevat vastaukset ovat säilyneet ennallaan
- Arviointiryhmä tarkastaa tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden
- Arviointiryhmä vertailee ja arvioi saamansa laatu- ja hintatarjoukset tarjouspyynnössä ja sen liitteissä ilmoitetuilla vertailuperusteilla.
- Arviointiryhmä tekee hankintapäätösesityksen kokonaistaloudellisesti edullisimmasta tarjouksesta ja antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.

- Lopulliseen päätökseen tarvitaan Kaupunginhallituksen käsittely ja puoltava päätös
- Kaupungin hallitus tekee lopullisen päätöksen lautakunnan puoltavan päätöksen pohjalta.

Kilpailun järjestäjä varaa oikeuden olla hyväksymättä mitään tarjousta, jolloin kilpailu raukeaa kaikilta osin. Näin käydessä, tilaaja ei ole miltään osin korvausvelvollinen.

2.15 Kilpailuehdotusten ja toteutusideoiden käyttöoikeus

Tarjousasiakirjat eivät ole julkisia päätökseen asti. Päätöksenteon jälkeen asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain perusteella. Mikäli asiakirjoihin sisältyy liike- ja ammattisalaisuuksia, tulee ne eritellä ja ilmoittaa selkeästi. Kaupunki kuitenkin noudattaa asiakirjojen julkisuuden osalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Vantaan kaupungilla on oikeus ohjata ja teettää muutoksia voittaneeseen kilpailuehdotukseen asemakaavasuunnittelun aikana. Vantaan kaupungilla on oikeus käyttää ja julkaista em. työn aikana syntyneitä ideoita ja kehitettyjä suunnitelmia.

3. Kilpailutehtävä

3.1 Kilpailun kohde

Kilpailualue / suunnittelualue sijaitsee Vantaalla, Tikkurilan jokiniemessä. Kilpailualue on esitetty erillisellä kartalla (kts liiteasiakirjaluettelo “Kilpailualue -kartta”). Aluerajaus on ohjeellinen ja likimääräinen, varsinainen kilpailukohde ovat suunniteltavat rakennukset ajoramppeineen, mutta kilpailija voi halutessaan esittää rakennuksen edustan katualueille rakennuksen katutason kerroksen toimintaa tukevaa, asemakaavan mukaista käyttöä.

Kilpailualue on Vantaan kaupungin omistuksessa.

3.2 Kilpailun lähtökohdat

Lähtökohdan suunnittelutyölle muodostaa tämä kilpailuohjelma liitteineen.

Suunnitteluohjeet tämän kilpailuohjelman liitteenä, suunnitteluohjeissa on määritelty rakennusten laatutaso ja rakentamisen tavoitteet.

<u>Kaupallinen yksityinen hanke</u>

Tavoitteena on toteuttaa rakennukset yksityisenä kaupallisena hankkeena, joka vastaa kaikista hankkeesta aiheutuvista kustannuksista. Kohteeseen sisältyy sijoittajan liike/toimitilarakennuksen (tontti 62002) lisäksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvalle pysäköintiyhtiö VanPark Oy:lle avaimet käteen valmiiksi urakoitava kylmä pysäköintilaitos (tontti 62003) ajoramppeineen (kts. liiteasiakirja “Kortteli 62003 pohjoinen pysäköintitalo P1 ja ajoramppi, hankesuunnitelmakaaviot ja laajuuslaskelmat”), sekä kaksi katutason yläpuolella sijaitsevaa kulkuyhteyttä pysäköintitalosta, korttelin 62002 kautta, kortteliin 62001 (kts liiteasiakirja “Kortteli 62002 hankesuunnitelmapohjakaaviot ja laajuuslaskelmat”). Pysäköintilaitoksen vesikattotasolle on mahdollista toteuttaa ulkokuntosali tukitiloineen. Pysäköintilaitoksen maa-alue säilyy Vantaan kaupungin omaisuutena ja se vuokrataan VanPark Oy:lle pitkäaikaisella

vuokrasopimuksella. Tontti 62002 vuokrataan investorille pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Sijainti Tikkurilan keskustassa luo hyvät lähtökohdat kehittämiselle
Alue kytkeytyy osaksi Tikkurilan kasvavaa keskustaa. Kohteeseen on hyvät joukkoliikenneyhteydet, sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet. Keskeinen sijainti kävelyetäisyydellä Tikkurilan asemalta ja kaupungintalolta.

Kohde parantaa Tikkurilan keskustan palvelutarjontaa, liike/toimitila/palvelurakennukseen sijoittuvat kaupunkilaisten palvelut, sekä elinvoimapalvelut, lisäksi rakennukseen on suunnitteilla mm. uusyritysten start -up -toimintaa.

Tikkurila on yksi itäisen pääkaupunkiseudun väestö- ja työpaikkakeskittymiin nähden keskeisimmin sijoittunut alue. Kolmen kilometrin kävelyetäisyydellä on noin 50.000 asukasta ja yli 20.000 työpaikkaa. Työpaikkamäärät ja asukasmäärät ovat kasvussa myös tulevaisuudessa mm. Vantaan ratikan tuoman kehityksen myötä.

Kilpailukohde on tärkeä osa Tikkurilan osaamiskampuksen toimintoja, tähän kortteliin keskitetään kaupungin palvelut alueella.

Tikkurilan saavutettavuus joukkoliikenteellä on yksi Suomen parhaimpia ja Vantaan ratikan myötä erinomainen joukkoliikennesaavutettavuus paranee yhä entisestään, kun Vantaan ratikka toteutetaan, sekä radan varren polkupyöräilyn runkoreitti uusitaan alueen katujen rakentamisen yhteydessä. Juna- ja ratikkayhteys lentokentälle linkittää alueen toiminnot kansainvälisesti.

Liike/toimitila/palvelurakennus
Kilpailun tavoitteena on suunnitella Kampusraitin varteen arkkitehtonisesti kiinnostava, soljuvien sisätilojen rakennus, jonka kulkureitit ja tilat ovat kutsuvia ja viihtyisiä. Suunnitelmassa otetaan huomioon eri vuodenajat ja niiden tuomat rajoitteet/mahdollisuudet.

Suunnitelman tulee tukea ympäröivää jalankulun ja polkupyöräilyn katualuetta, se ei saa heikentää kevyen liikenteen turvallisuutta.

Kilpailuehdotuksesta tulee huomioida Vantaan kaupungin vihertehokkuusperiaatteet, https://www.vantaa.fi/vihertehokkuus

Rakennusoikeuden määrä
Tontin 62002 rakennusoikeus on 20 000 k-m^2, josta Vantaan kaupunki vuokraa noin puolet (kts liiteasiakirja “Hyväksytty tarveselvitys kaupungin Kasvupalvelut”). Kohteen suunnittelussa noudatetaan lisäksi asemakaavan ehtoja, koskien rakennusoikeuteen lukematonta rakentamista. Pohjoinen pysäköintilaitos P1, 17 900 brm2 sijaitsee viereisessä korttelissa, tontilla 62003, siihen liittyy pieni liiketilojen alue n. 300kem2 (kts liiteasiakirja “Kortteli 62003 pohjoinen pysäköintitalo P1 ja ajoramppi, hankesuunnitelmakaaviot ja laajuuslaskelmat”), joka tullaan liittämään kiinteistöön tontilla 62002. Pysäköintilaitos erotetaan myöhemmin tontin 62003 liike/toimitilarakennuksesta, omaksi itsenäiseksi kiinteistökseen.

Pysäköintilaitos ja ajoramppi

Tontille 62003 toteutetaan kilpailun voittajan toimesta kaupunkikonserniin kuuluvan VanPark Oy:n omistukseen, kylmä pysäköintilaitos ja kaupungin katualueelle maan alle johtava pysäköintilaitosta palveleva sisään/ulosajoramppi. Ajorampin toteutus vaatii huolellista yhteensovittamista kaupungin katuhankkeen kanssa. Pysäköintilaitoksen kellariin toteutetaan lisäksi alue-energiaverkkoa palveleva energiakeskus. Energiakeskustila toteutetaan kilpailun voittajan urakassa, kaikki putki/laiteasennukset tilan sisäpuolella toteutetaan Vantaan energian toimesta. Ehdolla on toteutus esivalmisteisena elementtinä, jolloin kilpailun voittanut toteuttaa kellariin vain raakatilan, jonne energiakeskustilaelementti asennetaan. Katualueella ei ole pysäköintiä.

Pysäköintilaitoksen pysäköintipaikat jakautuvat kortteleille 62001 ja 62002 seuraavasti:

Kortteli 62001

- 220 AP Vantaan kaupungin koulut (Varia, Tikkurilan lukio, Aikuisopisto)
- 31 AP rakennuksen laajennusosa
- 40 mopopaikkaa (tila hallinnanjakosopimuksella korttelin 62001 omistukseen)

Kortteli 62002

- 125 AP
- 336 polkupyöräpaikkaa (tila hallinnanjakosopimuksella korttelin 62002 omistukseen)

Mopopaikkoja koskevan tilan osuuden (lasketaan pinta-alaperusteisesti) pysäköintilaitosrakennuksesta maksaa korttelin 62001 luovutuksensaaja VTK Kiinteistöt Oy ja tila tulee hallinnanjakosopimuksella VTK Kiinteistöt Oy:n omistukseen. Polkupyöräpaikkoja koskevan tilan osuuden pysäköintilaitosrakennuksesta maksaa korttelin 62002 luovutuksensaaja ja tila tulee hallinnanjakosopimuksella korttelin 62002 omistukseen. Muut pysäköintiä palvelevat tilat ajoramppeineen sekä energiakeskustila (raakatila) tulevat VanPark Oy:n omistukseen ja kortteleiden 62001 ja 62002 luovutuksensaajat maksavat näiden osalta osuutensa pysäköintilaitosrakennuksen rakentamiskustannuksista VanPark Oy:lle ennen maanvuokrasopimuksen tekemistä liiteasiakirjassa “Vanpark Oy Pohjoinen pysäköintitalo P1, kuvaus laitoksen toiminnasta” tarkemmin kuvatuin ehdoin.

Pohjavesiolosuhteet

Suunnittelussa tulee huomioida pohjavesiolosuhteet, pohjavedenpintaa ei saa laskea. Alueelle ei suositella täyskellareiden rakentamista, riskinä alueella ovat mm. raidealueen painumat, mikäli alueelle toteutettaisiin runsaasti kellareita. Osakellarien toteuttaminen esim. väestönsuojien rakentaminen kellarikerrokseen on hyväksyttävä ratkaisu. Asemakaavan mukainen pysäköintilaitoksen kellari tulee varustaa pohjavedenhallintajärjestelmällä.

Pilaantuneet maat

Tikkurilan osaamiskampusalueen ympäristöteknisten tutkimusten tulokset on esitetty liitteenä olevassa tutkimusraportissa ja sen liitteissä (kts. Liiteasiakirja “Selostus pilaantuneiden maa-alueiden jatkotoimenpiteistä”). Tutkimusraportissa esitetyt

pilaantuneet maat poistetaan pääsääntöisesti katu- ja kunnallistekniikan hankkeen yhteydessä 2024-2025. Pilaantuneita maita on vähäisiä määriä lähinnä katu-puistoalueiksi kaavoitetuilla alueilla.

Mikäli kilpailukohteen alueelta löytyy jätteitä tai muita aineita, joiden johdosta ympäristöviranomaiset ja/tai ympäristösäännökset edellyttävät toimenpiteitä, rakennuttaja vastaa kohteen kunnostussuunnitelman laatimisesta.

Kunnostussuunnitelma tulee laatia siten, että puhdistaminen tapahtuu taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Hyväksyttyään kunnostussuunnitelman Kaupunki vastaa viranomaisten vaatimista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden syntyvistä puhdistukseen liittyvistä lisäkustannuksista.

Kunnallistekniikka
Vantaan kaupunki toteuttaa alueelle tarvittavan kunnallistekniikan, sähkö-, tele-, vesi-, hulevesi- ja viemärijohtoasennuksineen. Alueen lämpö/kylmäalueverkon toteuttaa Vantaan energia kustannuksellaan. Vantaan energia toimii myös toteutetun alueverkon palveluntarjoajana ja ylläpitäjänä alueella. Kunnallistekniikka ja aluelämpö/kylmäverkko toteutetaan kokonaan uudisrakentamisena.

Työmaaliikenne
Alueen kadut toteutetaan työmaa-ajoneuvoliikenteen kestäviksi katurakentamisen hankkeen yhteydessä, tonttien rakentamista varten. Istutusalueet ja porrastukset toteutetaan vasta tonttien rakentamisen jälkeen. Katujen tilapäiseksi työmaa-ajan päällysteeksi asennetaan kaupungin toimesta asfaltti. Työmaa-ajo alueelle Jokinimenkadun puolelta, työmaatoimintojen alueeksi varataan tontti 62004 ja tontin 62003 eteläosa pysäköintitalon alapuolella.

Kilpailun voittajan tulee huolehtia rakennusvaiheen työmaaliikenteestä kaupungin Kadut- ja puistot -palvelualueen kanssa erikseen sovittavan mukaisesti.

Hankkeen toteuttaminen
Rakentamisessa noudatetaan voittajaehdotuksen pohjalta laadittavaa suunnitelmaa. Kilpailualue tulee toteuttaa kokonaisuutena valmiiksi, vaiheistaen tontin 62002 rakentamista pysäköintilaitoksen 62003 ja ajorampin rakentamiseen siten, että toteutus tapahtuu tarkoituksenmukaisessa järjestyksessä ja aikataulua viivästyttämättä. Liitteenä alustava tavoitteellinen hankeaikataulu ja rakentamisen vaiheistuskaavio.

4. Tarjousten arviointi

4.1 Kilpailun tavoitteet

Kilpailun tavoitteena on löytää rakentamisen pohjaksi laadukas ja toteuttamiskelpoinen ympäristöönsä soveltuva ratkaisu. Arkkitehtoniset, kaupunkikuvalliset, tekniset, toiminnalliset ja taloudelliset sekä resurssiviisauden tavoitteet tulee ratkaista tasapainoisesti.

4.2 Arvioinnin vaiheet

Vaihe 1. Tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen

Tässä vaiheessa osallistumishakemusten perusteella Vantaan kaupunki tarkistaa tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttymisen. Pakolliset kelpoisuusvaatimukset ovat:

- Tarjoajan taloudelliset ja rahoitukselliset edellytykset toteuttaa hanke
- Tarjoajan tekniset edellytykset toteuttaa hanke tarjoajan referenssikohteiden mukaisesti (tämä pisteytetään)
- Harmaan talouden torjunnan mukaiset vaatimukset
- Lisäksi vaiheessa 1 tarjoajan tulee esittää pakollisena vaatimuksena vähintään kolme (3) referenssikohdetta ja maksimissaan viisi (5) referenssikohdetta.

Vaihe 2. Laatuarviointi ja hinta

Laatuarviointi:
Tässä vaiheessa arvioidaan ehdokkaiden kilpailuehdotukset erillisen arviointiryhmän toimesta. Arviointiryhmän kokoonpano on esitetty kilpailuohjelman kohdassa 2.

Hinta:
Hinta-arviointi tehdään myöhemmin tässä kilpailuohjelmassa esitettyjen arviointiperusteiden perusteella

4.3 Arviointi- ja valintaperusteet

Vaihe 1 – Tarjoajan pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttyminen

<u>Pakollisten kelpoisuusedellytysten täyttymisen perusteet</u>

- Tarjoajan, yhteenliittymän (konsortion) yhteystiedot
  - Ilmoitetaan tarjoajan, yhteenliittymän (konsortio) yhteyshenkilön nimi, osoite, y-tunnus sähköpostiosoite ja puhelinnumero
  - Ilmoitetaan muiden yhteenliittymän osapuolten tiedot

- Tarjoajalla tulee olla riittävät taloudelliset resurssit:
  - Luottoluokitus vähintään AA+ (Suomen luottoluokitus)
  - Tarjoajan hankeorganisaation hankkeisiin omaa pääomaa sijoittavien yritysten
    a) Yhteenlaskettu taseen loppusumma tulee olla vähintään 200 miljoonaa euroa viimeksi päättyneellä tilikaudella, tai
    b) Yhteenlaskettu hallinnoitavien varojen määrä mukaan lukien olemassa olevat sijoitussitoumukset tarjouksentekohetkellä tulee olla vähintään 100 miljoonaa euroa

- Tarjoajan urakoitsijayrityksen toiminnan liikevaihto min. 100 milj. euroa/vuosi viimeiseltä viideltä (5) vuodelta, luottoluokitus vähintään AA+ (Suomen luottoluokitus).

- Tarjoajan rahoitussuunnitelmaluonnos hankkeelle, sisältö:
  - Projektikuvaus

- Rahoitustarve
- Yrityksen ja markkinan nykytilanne
- Hankkeen kokonaiskuvaus
- Arvio yritykset kuluista ja myynnistä
- Aloituskustannukset
- Myynti
- Juoksevat kulut

- Ehdokkaan teknisiä edellytyksiä toteuttaa hanke (pisteytetään)
  - Edellytyksiä arvioidaan ehdokkaan aiempien vastaavien hankkeiden perusteella. Hankkeesta vastaavalla ehdokkaalla tulee olla vähintään kolme (3) referenssihanketta menestyksekkäästi toteutetusta vastaavan kaltaisesta hankkeesta. Referenssejä saa ilmoittaa enintään viisi (5) kappaletta.
  - Yhden referensseistä (referenssikohde 1) täytyy olla laajuudeltaan yli 15 000 brm2 ja sen tulee olla nk. hybridihanke, jossa on vähintään kolme (3) käyttötarkoitusta/käyttäjää.
  - Kahden seuraavan referenssin (referenssikohde 2 ja 3) täytyy olla laajuudeltaan vähintään 7 000 brm2 ja nk. hybridihankkeita, jossa on vähintään kolme (3) käyttötarkoitusta/käyttäjää.
  - Tarjoajalla on mahdollisuus saada lisäpisteitä vaatimuksen ylittävistä referensseistä (referenssikohde 4 ja 5) sekä lisäksi pääsuunnittelijasta henkilönä, mikäli hän on ollut referenssihankkeessa.
  - Kaikkien ilmoitettavien referenssikohteiden tulee olla vähintään 7 000 brm 2 ja luovutettu tilaajalle 1.1.2015 jälkeen.
  - Referenssien tulee olla kyseisten yritysten referenssejä, ei kyseisten yritysten työntekijöiden tai muiden edustajien referenssejä lukuun ottamatta pääsuunnittelija-arkkitehtiä.
  - Hyväksyttyjä referenssihankkeiden käyttötarkoituksia ovat Tilastokeskuksen rakennusluokituksen 2018 mukaisesti: 0311 Kauppakeskukset, liike- ja tavaratalot, 0400 Toimistorakennukset, 0513 Pysäköintitalot ja –hallit, 0820 Yleissivistävien oppilaitosten rakennukset, 0830 Ammatillisten oppilaitosten rakennukset, 0840 Korkeakoulurakennukset, 0841 Tutkimuslaitosrakennukset, 0890 Vapaan sivistystyön opetusrakennukset, 0891 Järjestöjen, liittojen, työnantajien ja vastaavien opetusrakennukset

- Ehdokas täyttää harmaan talouden torjunnan mukaiset vaatimukset
  - Tarjoajan tulee antaa ESPD-asiakirjalla vakuutus siitä, että se täyttää hankintayksikön asettamat soveltuvuusvaatimukset ja että sitä ei koske julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 80 §:n tai 81 §:n mukainen poissulkemisperuste. Tarjoaja voidaan sulkea hankintamenettelyn ulkopuolelle, jos se ei täytä asetettuja vaatimuksia, se ei ole antanut kaikkia pyydettyjä tietoja, se on antanut vääriä tietoja ESPD-asiakirjaa täyttäessään tai se ei toimita hankintayksikön tarjouskilpailun aikana pyytämiä täydentäviä selvityksiä ja todistuksia asetetussa määräajassa.

Valintaperusteet

Vaiheessa 1 Vantaan kaupunki valitsee maksimissaan viisi (5) tarjoajaa hankinnan seuraavaan vaiheeseen ja valintaperusteina:

- Pakolliset kelpoisuusedellytykset täyttyvät kaikilta osiltaan

- Pisteytettävän kohdan (=Tarjoajan tekniset edellytykset toteuttaa hanke) pisteiden perusteella viisi (5) eniten pisteitä saanutta tarjoajaa asetetaan paremmuusjärjestykseen ja valitaan vaiheeseen 2. Mikäli usea tarjoaja saa saman pistemäärän, ratkaistaan näiden tarjoajien välinen paremmuusjärjestys arpomalla. Arvontatilanteessa jokainen tasapisteissä oleva tarjoaja saa yhden arvan.

Vaihe 2 – Laatuarviointi ja hinta

<u>Laatuarvioinnin perusteet</u>

- Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva
  - Tilaajan tavoitteena: tarjoaja kuvaa kilpailuehdotuksessaan seuraavat asiat selkeästi, laajasti ja konkreettisesti
    - Aikaa kestävää korkeatasoista arkkitehtuuria tukevat ratkaisutukset
    - Materiaalivalinnoissa keskustarakentamisen laatutaso ja vähähiiliset julkisivumateriaalit
      - Julkisivuperiaatteissa ei riskiratkaisuja
      - Taidekonseptin nostamat laadukkaat julkisivualueet, innovatiivisuus
    - Ulkoarkkitehtuurin hallittu sommittelu, massojen rytmitys, sovitus ympäristöön
    - Kokonaisuuden arkkitehtoninen laatu ja vahva identiteetti
      - Uniikki mieleenpainuva rakennus, Kampusraitin päätteenä ja viereisen koulukampusrakennuksen parina, alueen pääaukiolla
    - Rakennuksen rooli kaupunkikuvassa eri vuorokauden- ja vuodenaikoina
    - Kehityskelpoisuus
    - Arkkitehtonisesti laadukkaasti viereisiin rakennuksiin yhteensovitettu yhteysreitti kortteleiden välillä, yhteisreitin sujuvuus suhteessa rakennusten tilakäytön konseptiin

- Tilankäytön konsepti
  - Kuvataan visioitu asiakas/työntekijäkokemus
  - Kuvataan, kuinka jaettujen tilojen käyttö toteutuu
  - Kuvataan, kuinka rakennus toimii tilallisesti
  - Kuvataan reitit rakennuksessa
  - Esitetään tilankäytön optimoinnin ratkaisut
  - Kuvataan älytekniikan rooli tilankäytön konseptissa

- Tilankäyttöaste
  - Tilaajan tavoitteena on:
    - Tilankäyttöaste (arkisin normaaleina toimistoaikoina)
      - Tilankäyttöastetavoitteen täyttäminen
        - Toimistotilat 70%
        - Luokka- ja tapahtumatilat 50%
  - Tilankäyttöasteen arvioinnin tarjoajien esitysten pohjalta tekee ulkopuolinen tilaajan erityisasiantuntija.

- Vähähiilisyys ja resurssiviisaus
  - Tilaajan tavoitteena:

    - Hiilijalanjälkitavoitteen minimivaatimuksessa pysyminen tai sen alittaminen. Elinkaaren hiilijalanjälki ei saa ylittää 16 kgCO2e/m2/a 50 vuoden käyttöajalle laskettuna
    - Alustavan tarjoajan laatiman hiilijalanjäljen laskennan tarkistaa ulkopuolinen tilaajan erityisasiantuntija.

- Tarjoajan kyvykkyys
    - Tilaajan tavoitteena: tarjoaja kuvaa kyvykkyyttään kuvaamalla liiketoiminta- ja laatusuunnitelman kautta alla olevan sisällön mukaisia asioita selkeästi, riittävän laajasti ja konkreettisesti.
    - Tarjoajan alustavan liiketoimintasuunnitelman sisällys:
        - Yrityksen perustiedot
        - Liikeidean kuvaus
        - Osaaminen
        - Riskien hallinta
        - Tuotteet ja palvelut
        - Asiakkaat
        - Markkinat ja kilpailijat
        - Myynti ja markkinointi
        - Liiketoiminnan tavoitteet
        - Taloushallinto ja sopimukset
        - Laskelmat liitettynä

    - Tarjoajan alustavan laatusuunnitelman sisällys
        - Turvallisuus
        - Työn organisointi
        - Aikataulu
        - Kustannusten hallinta
        - Tarkastusmenettelyt
        - Poikkeamien hallinta
        - Käytetyt työkalut ja työskentelytavat
        - Yhteistoiminta

<u>Hinta-arvioinnin perusteet</u>

- Kaupungin vuokratilat kortteli 62002
    - Vuokrataso, kattohinta 2 933 760 euroa/vuosi (alv 0 %). Kyseessä on kokonaisvuokra.
    - Vuokrattava kokonaispinta-ala saa olla maksimissaan 7 640 htm2. Lähtökohtana on optimoitu vuokrattava pinta-ala.

- Pysäköintitalo VanPark Oy kortteli 62003
    - Toteutuksen kattohinta 15 540 000 euroa (alv 0 %)
    - Hintataso 3/2024 Vantaa, indeksi 105,9
    - Pysäköintitalo 14 495 brm2 (sis. energiakeskustila ja mopopaikoitustila) ja ajotunneli-/ramppi 460 brm2
      (kts. Liiteasiakirja “Kortteli 62003 pohjoinen pysäköintitalo P1 ja ajoramppi, hankesuunnitelmakaaviot ja laajuuslaskelmat”)
    - Kattohintaan sisältyy:

- Rakennuttajakustannukset
- Hankevaraus max 5%

o Kattohintaan ei sisälly:

- Vesikattokerroksen ulkokuntosalitilat aputiloineen (ehdotus, joka toteutuu vain, mikäli investori päättää toteuttaa).
- Kattohinnassa ylin kerros on huomioitu viherkattona (maksaruohoviherkatto tms)
- Sprinklerijärjestelmää (mikäli suunnittelun yhteydessä käy ilmi että tämä kuitenkin tarvitaan, luetaan tämä pysäköintitilojen rakentamiskustannuksiksi, joista kortteleiden 62001 ja 62002 luovutuksensaajat maksavat osuutensa VanPark Oy:lle liitteen 8 mukaisesti.)
- Polkupyöräpaikkoja koskeva tila (jää tarjoajan kustannukseksi hallinnanjakosopimuksella korttelin 62002 omistukseen)
- Pysäköintitalon katutasossa olevat liiketilat, jotka liitetään kiinteistöön 62002, ja joiden rakentamiskustannuksista vastaa kiinteistön 62002 luovutuksensaaja

4.4 Laadun ja hinnan osa-alueet sekä painotukset

Osa-alueet	Painotus
LAATU	60 %
1. Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva	15 %
2. Tilankäytön konsepti	10 %
3. Tilankäyttöaste	15 %
4. Vähähiilisyys	12 %
5. Tarjoajan kyvykkyys	8 %
HINTA	40 %
1. Kaupungin vuokratilat	24 %
2. Pysäköintilaitoksen toteuttaminen	16 %
LAATU + HINTA	100 %

4.5 Vertailupisteiden laskeminen

<u>LAATU</u>

1.Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva 15 %
Tilaaja arvioi kilpailuesityksen asiakirjat kohdan 4.3 arviointiperusteet huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 arvioitavia asioita lainkaan
1 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita heikosti

2 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita kohtalaisesti
3 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita hyvin
4 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita kiitettävästi
5 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat sisältävät kohdan 4.3 arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin kilpailuasiakirjoissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä arviointiperusteita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 15 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta= (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 15 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

2.Tilankäytön konsepti 10 %
Tilaaja arvioi kilpailuasiakirjat (tilankäytön konsepti) kohdan 4.3 asiat huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat kilpailuasiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita lainkaan
1 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita heikosti
2 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kohtalaisesti
3 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita hyvin
4 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kiitettävästi
5 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin kilpailuasiakirjoissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä asioita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 10 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta= (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 10 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

3.Tilankäyttöaste 15 %
Tarjous, joka saa korkeimman tilankäyttöasteen (maksimi 70 %) tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 20 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta= (ko. tarjouksen täyttöaste / korkein saatu täyttöaste) x 20 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

4.Vähähiilisyys 12 %
Tarjous, joka saa alhaisimman hiilijalanjälkiarvon arvon tästä kohdasta (hiilijalanjälki ei saa ylittää arvoa 16 kgCO2e/m2/a 50 vuoden käyttöiälle laskettuna), saa tästä laatuosasta täydet 15 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla: tarjouksen pisteet tästä laatuosasta= (alhaisin saatu hiilijalanjälki / ko. Tarjouksen hiilijalanjälki) x 15 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

5.Tarjoajan kyvykkyys 8 %
Tilaaja arvioi kilpailuesityksen asiakirjat (liiketoiminta- ja laatusuunnitelma) kohdan 4.3 sisällys huomioiden ja pisteyttää ne seuraavasti:

0 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat eivät sisällä kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita lainkaan
1 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita heikosti
2 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kohtalaisesti
3 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita hyvin
4 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita kiitettävästi
5 pistettä = Tarjoajan laatimat asiakirjat sisältävät kohdan 4.3 sisällyksen mukaisia arvioitavia asioita erinomaisesti

Mitä paremmin liiketoiminta- ja laatusuunnitelmissa on esitetty arviointiperusteissa esitetyt sisällyksen mukaiset asiat, sitä korkeampi pistemäärä annetaan.

Kohdassa 4.3 esitettyjä sisällyksen mukaisia asioita ei painoteta arvioinnissa erikseen, vaan arviointi suoritetaan kokonaisharkintaa käyttäen.

Tarjous, joka saa korkeimman pistemäärän tästä kohdasta, saa tästä laatuosasta täydet 8 pistettä. Muiden tarjousten tämän laatuosan pisteet lasketaan kaavalla= tarjouksen pisteet tästä laatuosasta (ko. tarjouksen pistemäärä / korkein saatu pistemäärä) x 8 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

HINTA

1.Kaupungin vuokratilat 24 %
A.)
Tarjous, jossa on Korttelin 62002 kaupungin tilojen alhaisin kokonaisvuokra (saa olla maksimissaan 2 933 760 euroa/vuosi alv 0 %), saa tästä hintaosasta täydet 20 pistettä. Muiden tarjousten tämän hintaosan pisteet lasketaan kaavalla= tarjouksen pisteet tästä

hintaosasta (alhaisin saatu vuokrataso / ko. tarjouksen vuokrataso) x 20 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

B.)
Tarjous, jossa on Korttelin 62002 kaupungin tilojen pienin vuokrattava kokonaispinta-ala (saa olla maksimissaan 7 640 htm2), saa tästä hintaosasta täydet 4 pistettä. Muiden tarjousten tämän hintaosan pisteet lasketaan kaavalla= tarjouksen pisteet tästä hintaosasta (pienin pinta-ala htm2 / ko. tarjouksen pinta-ala htm2 vuokrataso) x 4 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

Hintaosion 1 pisteet lasketaan yhteen kahden desimaalin tarkkuudella. Maksimipisteet tästä hintaosiosta 1 on 24 pistettä.

2.Pysäköintilaitos 16 %
Tarjous, jossa on Pysäköintilaitoksen toteutuksen alhaisin kattohinta (toteutuksen maksimikattohinta on 15 540 000 euroa alv 0 %), saa tästä hintaosasta täydet 16 pistettä. Muiden tarjousten tämän hintaosan pisteet lasketaan kaavalla= tarjouksen pisteet tästä hintaosasta (alhaisin saatu toteutuksen hinta / ko. tarjouksen toteutuksen hinta) x 16 pistettä. Pisteet annetaan kahden desimaalin tarkkuudella. Tarjoushinta tulee esittää hankevaraus (ei sisälly kattohintaan) ja rakennuttajakustannukset (sisältyy kattohintaan) eriteltynä.

Yhteenlasketut laatu- ja hintapisteet
Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Laatu- ja hintapisteet lasketaan yhteen kahden desimaalin tarkkuudella. Eniten pisteitä saaneen tarjouksen antanut tarjoaja sijoittuu tarjouskilpailussa sijalle 1.

Mikäli pisteiden yhteenlaskun jälkeen usea tarjous saa yhtä paljon pisteitä, saa etusijan se tarjous, joka on saanut korkeammat laatupisteet. Mikäli tällä tavoin ei saada ratkaistua tarjousten välistä järjestystä, tarjousten järjestys arvotaan. Arvontatilanteessa jokainen tasapisteissä oleva tarjoaja saa yhden arvan.

5. Kilpailuasiakirjojen laadintaohjeet

5.1 Laatuaineiston sisältö ja esitystapa

Arkkitehtuuria ja kaupunkikuvaan koskevan laatuaineiston suunnitelmien tulee olla muotoilultaan ja sisällöltään riittävän seikkaperäisiä ja yksityiskohtaisia siten, että suunnitelmissa osoitettujen toiminnallisten, laadullisten, teknisen toteutettavuuden ja muiden tekijöiden toteutuminen voidaan arvioida arviointikriteereihin perustuen.

<u>Tuotettavan laatuaineiston (arkkitehtuuri ja kaupunkikuva) tulee sisältää seuraavat asiat:</u>

1. Suunnitelmaselostus

   Ehdokkaan tulee esittää tiivis selostus kilpailuehdotuksen keskeisistä ideoista ja ansioista. Selostuksesta tulee käydä ilmi kuvia, kaavioita ja tekstiä käyttäen seuraavat asiat:

   - Yleisperustelu

- Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset ideat ja ansiot
- Teknisten ratkaisujen pääperiaatteet
- Materiaalivalinnat
- Rakennuksen käytön konseptin kuvaus
- Yhteysreitti korttelista toiseen: yhteysputki korttelista 62002 kortteliin 62001 ja yhteyssilta korttelista 62002 pysäköintitaloon korttelissa 62003
- Rakennuksen muuntojoustavuus. Kohteessa tavoitellaan muuntojoustavuutta tilankäytön osalta: esim. toimistohuoneen muutos avotilatoimistoksi ja päinvastoin
- Resurssiviisauden ratkaisut
- Laajuuslaskelmat
- Arvio tarvittavasta pysäköintipaikkojen määrästä

2. Selostus liiketoiminnasta

   Ehdokkaan tulee esittää selostus kilpailun kohteena olevalle alueelle sijoitettavasta liiketoiminnasta sekä toiminnan luonne eri vuodenaikoina. Selostuksessa tulee sanallisesti kuvailla liikeidea sekä selostaa kilpailualueelle sijoittuvat mahdolliset eri käyttötarkoitukset sekä toimijat. Tuotettavan dokumentin pituus maksimissaan 15 sivua.

3. Alueen kokonaissuunnitelma, mittakaava 1:1000

   Alueen kokonaissuunnitelmasta tulee ilmetä kilpailuehdotuksen liittyminen ja sovitus ympäröiviin katu- ja viheralueisiin, sekä alustava hahmotelma sovituksesta myöhemmin toteutettaviin rakennuksiin kohteen ympärillä (ympäröivät rakennukset esitettyinä tontin rajoihin kiinni rakennettuina massoina).

4. Alueleikkaukset, mittakaava 1:1000 (2 kpl)

   Alueleikkauksessa tulee ilmetä kilpailuehdotuksen liittyminen ja sovitus ympäristöön ja rakennuksiin. Alueleikkaus tulee esittää kahdesta eri suunnasta.

5. Asemapiirros, mittakaava 1:500

   Kilpailuehdotus esitetään rakennukset varjostettuina, valon tulokulma on 45 astetta lounaasta siten, että varjostus ei haittaa luettavuutta. Piirustuksesta tulee käydä ilmi ympäröivän maaston korkeusasemat, rantaviiva, rakennusten kerrosluku, katokset, kaiteet, rakennelmat, oleskelualueet, sisäänkäynnit, istutukset, toiminta-alueiden rajaaminen sekä pintamateriaalit.

6. Rakennusten pohjapiirustukset, mittakaava 1:200

   Piirustuksiin tulee merkitä eri toiminnot ja käyttötarkoitukset sekä näiden vaatimat pinta- alat, tasojen korkeusasemat. Piirustuksissa tulee näkyä kilpailuehdotuksen toiminnot, katokset, aidat, rakennelmat, rakenteet sekä istutukset ja pinnoitteet. Pohjapiirustuksiin tulee merkitä myös talotekniset tilat ja tilavaraukset.

   Pohjapiirustukset tulee esittää kaikista ehdotuksen mukaisista kerrostasoista.

7. Julkisivut ja leikkaukset, mittakaava 1:200
   Ehdokkaan tulee esittää arvostelun kannalta tarpeelliset leikkaukset (vähintään 2 kpl) ja julkisivut kaikista julkisivuista. Julkisivupiirustuksissa on esitettävä julkisivujen materiaalit ja värit.

   Leikkauksissa tulee esittää eri tasot, kerrokset, räystäiden ja vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemat sekä kattokulmat.

   Julkisivu- ja leikkauspiirroksissa on esitettävä suunnitelman korkeusasemat suhteessa ympäröivään alueeseen.

8. Laajuuslaskelmat
   Ehdotukseen on liitettävä eri tilojen osalta laajuuslaskelma (k-m² ja brm^2).

9. Havainnekuvat (3D-näkymä), vähintään 6 kpl
   Havainnekuva lintuperspektiivistä, talvi- ja kesäolosuhteissa
   - Vähintään 2 kpl tulee olla viistoilmakuvaan upotettuna

   Havainnekuva silmänkorkeudelta, talvi ja kesäolosuhteissa
   - Vähintään 2 kpl jalankulkijan katselukorkeudelta, päälähestymissuunnasta Kampusraitilta

   Havainnekuva sisätiloista
   - Vähintään 1 kpl tulee olla sisätilakonseptista, tyypillisestä kerroksesta
   - Vähintään 1 kpl tulee olla pääsisäänkäynnin suunnasta katsottuna kohti pääaulaa

10. A3 kooste aineistosta
    Koosteen tulee olla maksimissaan 5 sivun mittainen A3-kokoinen esittely kohteesta, sisältäen mm.:
    - ehdotuksen nimimerkki
    - ehdokkaan nimi
    - kuvamateriaalina esimerkiksi asemapiirros, pohjapiirros, julkisivuja ja valokuvia/havainnekuvia
    - tarvittaessa muuta ehdokkaan valitsemaa havainnollistavaa materiaalia.

Laatuaineiston (Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva) tulee olla värillisiä. Piirustusten ja kuvien on oltava julkaisukelpoisia, resoluution tulee olla vähintään 300 dpi. Kilpailuehdotukset palautetaan ainoastaan sähköisesti (A3 koko vaakasuunta).

6. Jatkotoimenpiteet kilpailun jälkeen

6.1 Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä

Kilpailun arviointiryhmä antaa suosituksen jatkotoimenpiteistä kilpailun tuloksen perusteella.

Kilpailun järjestäjä päättää hankkeen etenemisestä erikseen. Mikäli kilpailu tuottaa hyväksyttävän ja kilpailun tavoitteet täyttävän ehdotuksen on tarkoitus, että hanke etenee seuraavissa kappaleissa esitetyn mukaisesti.

Kilpailun järjestäjä voi keskeyttää kilpailun, mikäli sen tuloksena ei löydetä kilpailun tavoitteita täyttävää ehdotusta.

6.2 Tontinvarauksen tekeminen ja Hankesopimuksen allekirjoittaminen

Kilpailun päätyttyä ja voittajan valinnan jälkeen, kaupunginhallitus tekee tontinvarauksen kilpailun voittaneelle taholle, hankkeen suunnittelua ja tontinluovutuksen valmistelua varten.

Tontinvarauksen ehdot tarkentuvat myöhemmin mm. kilpailun tulosten perusteella.

6.3 Ehdokkaan luopuminen hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista

Mikäli kilpailun voittaja luopuu hankkeesta ennen hankesopimuksen solmimista, voidaan sen tilalle valita kaupunkiympäristölautakunnan päättämältä varasijoilta paremmuusjärjestyksessä seuraava ehdokas.

6.4 Esisopimus tilavuokrasopimuksesta

Kilpailun voittajan kilpailuehdotus toimii hankkeen jatkosuunnittelun lähtökohtana. Kaupungin asettamia kilpailuehtoihin kirjattuja suunnittelun ja rakentamisen laadullisia ja kustannuskattotavoitteita ei saa alittaa, kilpailijan on mahdollista esittää lähtötavoitteita parantavia innovatiivisia ratkaisuja näin halutessaan. Kaupungin asettamia, kilpailuliitteissä esitettyjä, kaupungin yleisiä suunnitteluohjeita ja rakentamismääräyksiä asetuksineen tulee noudattaa. Suunnitelman sitovuus varmistetaan hankesopimuksen, tontin varauspäätöksen ja luovutusasiakirjojen ehdoin, sekä suunnitelman toteutumista seurataan suunnittelun ja rakentamisen aikana.

Tilahankkeen valmistelu, käsittely ja hyväksyminen noudattaa kaupungin normaalia päätöksentekojärjestystä. Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tehtävillä varauksilla tai esisopimuksilla voida millään tavoin sopia kaupungin lakisääteisestä viranomaistoiminnasta.

lopullista hankesuunnitelmaa ei ole saatu toimitettua tilalautakunnan päätöksentekoa varten listalle määräaikaan mennessä, niin yhteistyö kilpailualueella päättyy kyseisen voittajan kanssa ilman erillistä irtisanomista.

6.5 Maanvuokrasopimusluonnos

Maanvuokrauksen pääehdot ja periaatteet on esitetty maanvuokrasopimusluonnoksessa (kts. liiteasiakirja “Maanvuokrasopimusluonnos, kortteli 62002). Kaupunki on määritellyt tonttikohtaiset luovutusehdot ottaen huomioon muun muassa tontille tässä kilpailuohjelmassa asetetut tavoitteet, tonttien yleiset varausehdot ja kaupungin vastaavanlaisissa tontinluovutuksissa tavanomaisesti käyttämät ehdot. Sopimusluonnoksessa on esitetty mm. lopullisen maanvuokrasopimuksen tekemisen edellytykset.

Maanvuokrasopimuksen allekirjoittajalla on velvollisuus liittyä osakkaaksi alueelliseen kivijalkatilojen pooliyhtiöön, allekirjoittaa pooliyhtiön osakassopimus ja luovuttaa kohteen kivijalkatilojen liiketilat apporttina pooliyhtiölle.

Maanvuokrasopimuksen luonnosta tarkennetaan ja viimeistellään kilpailun jälkeen käytävissä jatkoneuvotteluissa mm. vuokrattavan maa-alan sijainnin ja koon suhteen, sekä toimeksiantoon sisältyvän Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön omistukseen jäävän pysäköintitalotontin ja rampin osalta.

Vuokra-aika on lähtökohtaisesti 40 vuotta. Vuokran määräytymisperuste tulee olemaan rakennushankkeen rakennusluvan mukainen kerrosalan määrä eri käyttötarkoituksittain, ja rakennusoikeuden kohtuullinen käypä arvo. Kaupunki tulee perimään maanvuokraa 20 000 kem2/400 000 eur/v (alv 0%)-. Vuokran määrässä on lisäksi huomioitu mm. voittajan vastuut ja velvoitteet alueen käyttämiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Selvennyksenä todetaan, että tontin ulkoalueista ei peritä erikseen vuokraa. Maanvuokrasopimukseen kirjattava maanvuokramäärä eli perusvuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.

Maanvuokrasopimusluonnos hyväksytään kaupunkitilalautakunnassa tilavuokraesisopimuksen hyväksymiskäsittelyn rinnalla.

Maanvuokrasopimus hyväksytetään Vantaan kaupunginhallituksessa.

6.6 Rakennuslupa

Voittajalla on velvollisuus hakea rakennuslupaa hankkeelle jättämällä rakennuslupahakemus kahdeksan (8) kuukauden kuluessa Hankesopimuksen voimaan tulosta. Kaupunki tulee antamaan voittajalle rakennusluvan hakemisessa tarvittavan maanomistaja/-haltijan valtakirjan.

Suunnittelussa, rakennusluvan hakemisessa ja rakentamisessa on noudatettava kaupungin antamia suunnittelu- ja rakentamistapaohjeita sekä rakennusvalvontaviranomaisen ohjeita ja lupamääräyksiä.

Selvyyden vuoksi todetaan, ettei tehtävillä sopimuksilla voida millään tavoin sopia kaupungin lakisääteisestä viranomaistoiminnasta, kuten rakennuslupakäsittelystä.

6.7 Alueen luovuttaminen, lopullinen maanvuokrasopimus ja tilavuokrasopimus

Alueen luovuttaminen kilpailun voittajalle tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa esisopimuksessa mainittujen maanvuokrasopimuksen tekemisen edellytysten täyttymisestä.

Ennen maanvuokrasopimuksen allekirjoitusta on kilpailun voittajan pyydettäessä toimitettava vastaavat hyväksyttävät selvitykset ehdokkaan harmaan talouden torjunnan mukaisista ja taloudellisista edellytyksistä kuin kilpailuasiakirjojen toimituksen yhteydessä on pyydetty.

Pysäköintipaikat tulee olla maksettuna VanPark Oy:lle ennen maanvuokrasopimuksen allekirjoittamista.

6.8 Hankkeen toteuttaminen

Hankkeen rakentaminen voi alkaa maanvuokrasopimuksen solmimisen ja rakennusluvan voimaantulon jälkeen. Hankesopimus pysyy voimassa koko hankkeen ajan ja sen voimassaolo jatkuu lisäksi kuusi (6) kuukautta koko hankkeen hyväksytystä viranomaisen loppukatselmuksesta.

Maanvuokrasopimukseen sisältyy rakentamisvelvoite sekä sitoumus hyväksyttyjen suunnitelmien ja kilpailunehdotuksen hengen noudattamiseen. Luovutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin hyväksymiä maanvuokrasopimusehtoja täydennettynä neuvotteluissa sovituilla tarkennuksilla.

Rakentaminen tulee aloittaa kuuden (6) kuukauden kuluessa rakennusluvan voimaan tulosta.

Tontti ja tontin vaatimat järjestelmät on rakennettava kahden (2) vuoden kuluessa rakentamisen aloittamisesta.

Liite 1. Asiakirjaluettelo

Liite nro	Asiakirjan nimi	Version pvm	Tiedosto-tyyppi	Laatija
	Kilpailuohjelma (alustava)		pdf	Vantaan kaupunki
1	Asiakirjaluettelo (kortteli 62002, pysäköintilaitos)	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
2	Kelpoisuusvaatimukset lomake	xx.xx.2024	xls	Vantaan kaupunki
3	Hintatarjous lomake	xx.xx.2024	xls	Vantaan kaupunki
4	Hankesopimusluonnos	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
5	Sopimus Tilavuokrauksesta, luonnos	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
6	Maanvuokrasopimusluonnos kortteli 62002	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
7	Sopimusluonnos Tikkurilan Osaamiskampusalueen energiapalvelumallista	8.3.2024	pdf	Vantaan kaupunki
8	Vanpark Oy Pohjoinen pysäköintitalo P1, kuvaus laitoksen toiminnasta	29.4.2024	pdf	Vantaan kaupunki
9	Kasvupalvelut Uudisrakennus tarveselvitys	3.2.2023	pdf	Vantaan kaupunki
10	Kilpailualue -kartta	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
11	Maanomistuskartta	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
12	1...4 Ilmakuvia, 4 kpl, etelästä, lännestä, pohjoisesta, idästä	xx.xx.2024	jpg	Vantaan kaupunki
13	Alueen 3d visualisointi	xx.xx.2024	jpg	Vantaan kaupunki
14	3D havainnekuvien katselupisteet	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
15	Aluerakentamisen vaiheistuskaavio	xx.xx.2024	pdf	Rakennuttajatoimisto HTJ Oy
16	Kortteli 62002 hankesuunnitelmapohjakaaviot ja laajuuslaskelmat	09.04.2024	pdf	WSP Finland Oy
17	Alue-energiaverkoston viitesuunnitelmaluonnos	22.01.2024	pdf	SWECO Oy
18	Kortteli 62003 pohjoinen pysäköintitalo P1 ja ajoramppi, hankesuunnitelmakaaviot ja laajuuslaskelmat	xx.xx.2024	pdf	WSP Finland Oy
19	Kivijalkaliiketilojen tilahallinta/poolaus	3.5.2024	pdf	Realidea Oy
20	Tilankäyttöasteen laskenta, Spacent	xx.xx.2024	pdf	Spacent Oy
21	Vantaan kaupunki yleiset suunnitteluohjeet	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
22	Vantaan kaupunki Tietomallinnussuunnitelma	20.11.2023	pdf	Vantaan kaupunki
23	Tikkurilan osaamiskampus vähähiilinen resurssiviisas rakentaminen	12.12.2023	pdf	Vantaan kaupunki
24	Suunnitteluohje pysäköintitalo Vanpark Oy	xx.xx.2024	pdf	Vantaan kaupunki
25	Tilojen yhteiskäytön design manual	23.11.2023	pdf	Suunnittelutoimisto Amerikka Oy
26	Puisto/vihersuunnitelma	xx.xx.2024	pdf	Maanlumo Oy

27	Tikkurilan osaamiskampuksen taidekonsepti, kurkotus tulevaan (ID312959)	20.12.2023	pdf	Maanlumo Oy
28	Selostus pilaantuneiden maa-alueiden jatkotoimenpiteistä (ID 304565)	8.5.2023	pdf	A-insinöörit Civil Oy
29	A-ins 1618891.4 Jokiniemen kampus, stabilointirakenteen mallinnus ja mittaukset	5.4.2024	pdf	A-insinöörit Civil Oy
30	Geotekniikan maaperätietoa	xx.xx.2024	pdf	
31	Väyläviraston lausunto	20.11.2023	pdf	Väylävirasto
32	Katusuunnitelma, toteutuspiirustus	xx.xx.2024	pdf	A-insinöörit Civil Oy
33	Kunnallistekninen suunnitelma	xx.xx.2024	pdf	A-insinöörit Civil Oy
34	Mittausosaston suunnittelijan peruspaketti (zip)	xx.xx.2024	zip	Vantaan kaupunki
35	Alue-energiaverkon viitesuunnitelmaluonnos ja maakentän alustava simulointi	26.01.2023	pdf	Sweco Oy
36	59268 Toimivuustarkastelut (ID 300506)	08.05.2023	pdf	A-insinöörit Civil Oy

28 § **Lausunto hallituksen esityksestä uuden 40 a §:n lisäämiseksi rakentamislakiin sekä luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista / TeA**

VD/4017/03.00.00/2024

TeA/RL/EK

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoja ehdotuksesta lisätä rakentamislakiin uusi 40 a pykälä, jossa säädettäisiin asumisen ja majoittumisen määritelmistä. Ministeriö pyytää lausuntoja myös rakentamislain nojalla annettavasta asuin-, majoitus- ja työtila-asetuksesta. Lausunto tulee antaa viimeistään 6.6.2024. Uusi rakentamislaki (751/2023) on vahvistettu 21.4.2023, mutta laki ei ole vielä voimassa.

Hallituksen tavoitteena on asuntojen vuokrausta koskevan lainsäädännön selkeyttäminen ja majoitusliiketoimintaa koskeva lainsäädännön uudistaminen vastaamaan nykypäivän tarpeita ja käytäntöjä. Samalla varmistetaan asuntojen lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset ja tehdään mahdolliseksi entistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin.

Rakentamislakiin esitetyllä muutoksella asumiseksi katsottaisiin vähintään neljän viikon oleskelu. Asumista olisi myös asunnon, jossa vuokranantaja on itse kirjoilla, lyhytaikainen vuokraus alle neljän viikon jaksoissa. Jos vuokranantaja ei olisi asunnossa kirjoilla, ja vuokraisi asuntoa alle neljä viikkoa kestävillä sopimuksilla, olisi kyse majoittumisesta. Kunta voisi rakennusjärjestyksellään määrätä, olisiko alle neljän viikon majoittuminen sallittua vai kiellettyä majoittumisen sallivan kaavamerkinnän lisäksi myös asuinrakennuksissa ja asumiseen kaavoitetulla alueella. Muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026.

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtilasta korvaisi ympäristöministeriön asetuksen asuin-, majoitus- ja työtiloista (1108/2017) säännökset. Uusi asetus perustuisi sisällöllisesti suurelta osin edellä mainittuun asetukseen, ja nyt annettavalla asetuksella tehtäisiin vain joitakin täsmennyksiä ja tarkennuksia. Tarkoituksena on selkeyttää asuinrakennuksen ja sen rakennuspaikan suunnittelusta ja asumiseen tarkoitettujen tilojen ominaisuuksista rakentamislaissa (751/2023) asetettuja vaatimuksia. Lisäksi asetuksella täsmennetään korjaus- ja muutostöitä koskevia, asuinrakennuksen ja sen rakennuspaikan suunnittelulle ja asumiseen tarkoitettujen tilojen ominaisuuksille asetettuja vaatimuksia sekä huomioidaan uuden rakentamislain velvoite asuin-, majoitus- tai työhuoneen varustamista ikkunalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 28

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa ympäristöministeriölle liitteen mukainen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi 40 a §:n lisäämiseksi rakentamislakiin ja ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus-, ja työtiloista.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi 40 a §:n lisäämiseksi rakentamislakiin ja luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista
- Hallituksen esitysluonnos laiksi rakentamislain muuttamisesta
- Ympäristöministeriön asetusluonnos asuin-, majoitus- ja työtiloista
- Perustelumuistio ympäristöministeriön asuin-, majoitus- ja työtila-asetuksesta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennusvalvontapäällikkö Risto Levanto, puh. 050 401 1382
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Ympäristöministeriö
Viite: VN/17257/2023

VANTAAN KAUPUNGIN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA UUDEN 40 A §:N LISÄÄMISEKSI RAKENTAMISLAKIIN SEKÄ LUONNOKSESTA YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ASUIN-, MAJOITUS- JA TYÖTILOISTA

Vantaan kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto rakentamislakiin lisättäväksi ehdotetusta 40 a §:stä sekä luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista. Lausunnon antamisen määräaika on 6.6.2024.

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain (751/2023) 1.3.2023 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Lausunnolla olevassa ehdotuksessa on tarkoitus korjata rakentamislakia lyhytvuokrauksen osalta ennen kuin sen soveltaminen alkaa. Korjaus kohdistuu erityisesti terminologian selkeyttämiseen asumisen, majoittumisen ja lyhytvuokrauksen osalta niin, että hallitusohjelman linjauksen mukaisesti asuntojen vuokrausta selkeytetään, sekä majoitusliiketoimintaa koskeva lainsäädäntö uudistetaan vastaamaan nykypäivän tarpeita ja käytäntöjä, varmistaen lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset, mahdollistamalla samalla nykyistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin.

Uusi asetus perustuisi sisällöllisesti suurelta osin voimassa olevaan ympäristöministeriön asetukseen (1108/2017), ja nyt annettavalla asetuksella tehtäisiin vain joitakin täsmennyksiä ja tarkennuksia.

Vantaan kaupunki lausuu ehdotukseen seuraavaa:

Rakentamislain 40 a §

Rakentamislakiin on esitetty lisättäväksi uusi 40 a §, jonka tarkoituksena on määritellä, milloin asuinhuoneiston vuokraaminen ja käyttäminen on asumista ja milloin majoittumista. Ehdotuksen mukaan asumisena pidettäisiin ensisijaisesti jatkuvaa asumista. Lisäksi asuinhuoneiston vuokraamista vähintään neljän viikon kestoisilla sopimuksilla sekä omassa käytössä olevan

Vantaan kaupunki, Vanda stad
Kirjaamo, Registraturen
PL 1100, PB 1100
01030 Vantaan kaupunki, Vanda stad

Puhelin (vaihde), Telefon 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala, Verksamhetsområde
Matkapuhelin, Mobiltelefon
Y-tunnus, FO-nummer 01246109
ID 2937576

asuinhuoneiston tilapäistä luovuttamista neljää viikkoa lyhyemmissä ajanjaksoissa pidettäisiin asumisena. Majoittumisella tarkoitetaan ehdotuksen mukaan kalustetun tilan tarjoamista tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille. Ehdotetun pykälän 3 momentin mukaan kunta voisi rakennusjärjestyksellä määrätä alle neljä viikkoa kestävien lyhytvuokraussuhteiden sallittavuudesta asunnossa, joka ei ole kotikuntalain (201/1994) mukaisesti omistajan omassa käytössä.

Vantaan kaupunki pitää perusteltuna, että asuminen ja majoittuminen määritellään lain tasolla. Ehdotettua neljän viikon määräaikaa voidaan pitää kannatettavana. Selkeän määräajan asettaminen on viranomaisvalvonnan kannalta tarpeellista. Hallitusohjelman mukaan lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytysten varmistamisen ohella havaittuihin ongelmiin puuttuminen tulee tehdä mahdolliseksi. Ehdotusta tulisikin arvioida myös asunto-osakeyhtiöiden aseman kannalta, ja voimaantulon yhteydessä asunto-osakeyhtiölain muutoksella tulisi tarjota taloyhtiöille keinoja puuttua häiritsevään majoitustoimintaan.

Vantaan kaupunki kiinnittää erityisesti huomiota ehdotetun pykälän kolmanteen momenttiin. Ehdotuksen perustelujen mukaan kunta voisi rakennusjärjestyksellään määrätä, onko alle neljä viikkoa kestävä lyhytvuokraussuhde sallittu asuinhuoneistossa, jossa asunnon omistaja ei ole kotikuntalain mukaisesti kirjoilla. Jos rakennusjärjestyksessä ei mainittaisi mitään lyhytvuokrauksesta, olisi lyhytvuokraus sallittua.

Lyhytvuokrauksen sallittavuuden määrittämistä rakennusjärjestyksellä voidaan pitää ongelmallisena. Rakentamislain 17 §:n mukaan rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin. Asemakaavaprosessissa kulloinkin kysymyksessä olevalle alueelle osoitettujen aluevarausten taustalla on perusteellinen maankäytöllinen arviointi, jonka pohjalta eri käyttötarkoituksen osoittamille alueille kohdistuu erilaisia asemakaavamääräyksiä. Asumisella ja majoittumisella on maankäytöllisesti hyvin erilaisia vaikutuksia. Tosiasiassa lyhytaikainen vuokraustoiminta tapahtuu valtaosin asemakaavan osoittamilla asuintonteilla. Ehdotetusta säännöksestä voi seurata tilanteita, joissa asemakaavassa ainoastaan asumiseen osoitettua tonttia saisi käyttää rakennusjärjestyksen nojalla myös majoitukseen. Tämä voi johtaa asemakaavan vastaisen majoitustoiminnan hallitsemattomaan lisääntymiseen asumiseen tarkoitetuilla tonteilla. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota, että kaavassa osoitettuun käyttötarkoitukseen liittyy ennakoitavissa olevia ja oikeutettuja odotuksia. Edellä todetun perusteella ratkaisua, jolla mahdollistetaan lainvoimaisten asemakaavojen syrjäyttäminen rakennusjärjestyksen määräyksellä ei voida pitää perusteltuna.

Vantaan kaupunki kiinnittää huomiota myös rakentamislain 17 §:n muotoiluun ja kysyy, voidaanko lyhytvuokrauksen sallittavuudesta ylipäätään määrätä rakennusjärjestyksellä. Rakentamislain 17 §:n mukaan rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvat määräykset suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta. Lisäksi mainitun pykälän mukaan

määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia. Rakennusjärjestyksen laatimisen yhteydessä on kuitenkin vaikeaa tai jopa mahdotonta arvioida määräysten kohtuuttomuutta yksittäiselle kiinteistönomistajalle tai oikeuden haltijalle, mikä voi johtaa valitusten lisääntymiseen rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksestä. Pykälän jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota myös siihen, että valtuustokauden vaihtuessa neljän vuoden välein lyhytvuokrausta koskevaa määräystä saatetaan muuttaa kunkin valtuustokauden aikana, mikä voi johtaa vaikeasti ennakoitavaan ja jopa kohtuuttomaan tilanteeseen kiinteistönomistajien ja oikeuden haltijoiden kannalta.

Lopuksi Vantaan kaupunki toteaa, että pykälän 3 momenttia nyt esitetyssä muodossa voidaan lukea ristiriitaisesti esitetyn perustelutekstin kanssa. Pykälän sanamuoto viittaa siihen, että lähtökohtaisesti lyhytvuokraus on kiellettyä mutta kunta voisi rakennusjärjestyksellään sallia mainitun toiminnan. Pykälän perusteluissa kuitenkin todetaan, että mikäli rakennusjärjestyksessä ei mainittaisi mitään lyhytvuokrauksesta, olisi se sallittua. Vantaan kaupunki pitää perusteluista esitetystä poiketen parempana vaihtoehtona sitä, että rakennusjärjestyksessä pitää erikseen todeta lyhytvuokrauksen sallittavuus. Jos mainintaa ei ole, lyhytvuokraus olisi kiellettyä. Perusteluissa esitetty tulkinta saattaisi johtaa tilanteeseen, jossa kunta ei ole tosiasiallisesti tehnyt päätöstä lyhytvuokrauksen sallittavuudesta, vaan lyhytvuokraus tulisi sallittavaksi suoraan lain nojalla.

Vantaan kaupunki toteaa lausuntonaan, että ehdotetun 40 a §:n lisääminen rakentamislakiin edellyttää perusteellisempaa vaikutusten arviointia, ja täsmällisempää muotoilua.

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista

1 § Soveltamisala
Soveltamisalaa koskevan 1 §:n 2 momentin mukaan omaan käyttöön rakennettu loma-asunto on vapautettu asetuksen 4–10 §:n vaatimuksista.

Omaan käyttöön rakennettujen loma-asuntojen vapauttaminen asetuksen 4–10 §:n vaatimuksista voi aiheuttaa ongelmia tilanteissa, joissa alun perin omaan käyttöön rakennettu loma-asunto myydään tai luovutetaan eteenpäin. Lisäksi rakennusvalvonnan näkökulmasta omaan käyttöön rakentamista on lupavaiheessa hankala luotettavasti todentaa. Soveltamisalan rajaaminen tällä tavoin voi johtaa asetuksen säännösten kiertämiseen.

2 § Määritelmiä
Ei lausuttavaa.

3 § Asuin-, majoitus- ja työtilan suunnittelutehtävä
Ei lausuttavaa.

4 § Asuin- ja majoitushuone sekä työtila
Ehdotetun 4 §:n 2 momentin mukaan asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonekorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä ja pientalossa 2,4 metriä, mikä vastaa voimassa olevaa asetusta. Uutena asiana on ehdotettu, että asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonealasta enintään 20 prosenttia voi alittaa tämän vähimmäiskorkeuden, ei kuitenkaan alle 2,2 metriä. Matalampi osuus ei saa olennaisesti heikentää huoneen toimivuutta tai vähentää päivänvalon määrää.

Ehdotettua 20 prosentin rajaa voidaan pitää perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena.

5 § Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan ikkuna
Maankäyttö- ja rakennuslain 117 j §:n mukaan työtilan ja yhden asuinhuoneistossa olevan asuinhuoneen valaistus saadaan järjestää myös toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla. 1.1.2025 voimaan tulevassa rakentamislaissa ei vastaavaa säännöstä enää ole. Asetusehdotuksen mukaan työtilan valaistus voidaan kuitenkin järjestää myös toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla taikka osaksi tai kokonaan keinovalolla, jos työn luonne niin edellyttää.

Vantaan kaupunki pitää perusteltuna, että jatkossa ei voida toteuttaa asuinhuoneita, joihin tulee ainoastaan välillistä luonnonvaloa. Työtilan osalta ehdotuksella mahdollistetaan jatkossakin työtilan valaistuksen järjestäminen välillisellä luonnonvalolla, mitä voidaan pitää perusteltuna. Käytännössä säännös voi kuitenkin johtaa siihen, että lupavaiheessa ilmoitettu huoneen käyttötarkoitus ei vastaa huoneen tosiasiallista käyttötarkoitusta. Viranomaisvalvonnan kannalta tällaiseen muutokseen on vaikea tai jopa mahdotonta jälkikäteen puuttua.

Pykälään on ehdotettu lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan ikkunavaatimuksesta voidaan poiketa majoitusrakennuksen laajamittaisessa korjauksessa tai muutettaessa rakennuksen käyttötarkoitus majoituskäyttöön sekä uutta majoitusrakennusta rakennettaessa enintään 20 prosentissa majoitushuoneista. Perustelutekstin mukaan ikkunattomien majoitushuoneiden lukumäärää ei rajoitettaisi silloin, kun kysymys olisi laajamittaisesta korjauksesta tai käyttötarkoituksen muutoksesta majoitusrakennukseksi. Tällä haluttaisiin tukea kiertotaloutta joustavoittamalla nykyisen rakennuskannan mahdollista muuttamista majoituskäyttöön. Uutta majoitusrakennusta rakennettaessa voitaisiin ikkunavaatimuksesta poiketa enintään 20 prosentissa majoitushuoneista.

Rakennusvalvonnan kannalta ehdotetulla 3 momentin lisäyksellä ei ole käytännön vaikutusta.

6 § Asuin-, ja majoitustilojen lattian suhde maanpintaan
Ei lausuttavaa.

7 § Asuinhuoneiston koko
Ei lausuttavaa.

8 § Asuinhuoneiston tilat ja varustus
Ei lausuttavaa.

9 § Kulkuväylät
Ehdotuksen mukaan porraskäytävät, kerrostasanteet ja eteiset on mitoitettava siten, että henkilöiden kulkeminen ja tavaroiden kuljettaminen on sujuvaa. Tavarankuljetus voidaan järjestää myös hissillä.

Asetuksessa olisi syytä lisäksi huomioida paarinkuljetuksen vaatima tilatarve, jotta kulkuväylät mitoitetaan siten, että ensihoitohenkilöstön toimintamahdollisuudet tulee huomioiduksi.

10 § Kerroskorkeus
Ei lausuttavaa.

11 § Voimaantulo
Ei lausuttavaa.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hallitusohjelmassa linjataan, että selkeytetään asuntojen vuokrausta sekä majoitusliiketoimintaa koskeva lainsäädäntö uudistetaan vastaamaan nykypäivän tarpeita ja käytäntöjä, sekä varmistetaan lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset, mahdollistetaan samalla nykyistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin Hallitusohjelmassa on myös kirjaus tarpeesta selvittää lainsäädännön muuttamista siten, ettei oman asunnon satunnainen ja lyhytaikainen vuokraus vaikuta kahden vuoden yhtäjaksoiseen asumisaikaan, mikä on edellytys oman asunnon myyntivoiton verovapaudelle.

Esityksessä ehdotetaan muutettavan rakentamislakia niin, että rakentamislakiin (751/2023) lisättäisiin 40 a §, jossa säädettäisiin, miten asuminen, majoittuminen ja lyhytvuokraus tulkitaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ....1
PERUSTELUT....3
1 Asian tausta ja valmistelu....3
1.1 Tausta....3
1.2 Valmistelu....3
2 Nykytila ja sen arviointi....5
3 Tavoitteet....9
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset....9
4.1 Taloudelliset vaikutukset....9
4.2 Ympäristövaikutukset....11
4.3 Vaikutukset viranomaistoimintaan....12
4.4 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset....12
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot....12
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset....12
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot....12
5.2.1 Tanska....12
5.2.2 Ruotsi....14
5.2.3 Norja....14
6 Lausuntopalaute....14
7 Säännöskohtaiset perustelut....15
8 Lakia alemman asteinen sääntely....16
9 Voimaantulo....16
10 Toimeenpano ja seuranta....16
11 Suhde muihin esityksiin....16
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys....17
12.1 Kansanvaltaisuus ja oikeusvaltioperiaate....17
12.2 Yhdenvertaisuus....17
12.3 Omaisuuden suoja....17
LAKIEHDOTUS....19
Rakentamislain muuttamisesta....19
LIITE....20
RINNAKKAISTEKSTI....20
Rakentamislain muuttamisesta....20

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain (751/2023) 1.3.2023 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Tasavallan presidentti on vahvistanut lain ja se on myös julkaistu. Tässä ehdotuksessa on tarkoitus korjata rakentamislakia lyhytvuokrauksen osalta ennen kuin sen soveltaminen alkaa Korjaus kohdistuu erityisesti terminologian selkeyttämiseen asumisen, majoittumisen ja lyhytvuokrauksen osalta niin, että hallitusohjelmassa linjauksen mukaisesti asuntojen vuokrausta selkeytetään, sekä majoitusliiketoimintaa koskeva lainsäädäntö uudistetaan vastaamaan nykypäivän tarpeita ja käytäntöjä, varmistaen lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset, mahdollistamalla samalla nykyistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin.

Keskeistä ehdotuksessa on myös ottaa huomioon rakentamislain ”korjaussarjan” lausuntopalautteessa esitettyjä näkökantoja. Huomiot keskittyivät asunnon ja majoitustilan määrittelyyn ja eroihin.

1.2 Valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä. Asuin-, majoitus- ja työtila-asetuksen valmisteluun on osallistunut ympäristöministeriön nimittämä valmisteluryhmä, jossa edustettuina ovat olleet; Kiinteistöliitto, Vuokranantajat, Helsingin kaupungin rakennusvalvonta, Rakennusteollisuus RT, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, Kiinteistön omistajat ja rakennuttajat (Rakli), sekä Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus ARA.

Osana lainsäädäntövalmistelua ympäristöministeriö järjesti myös 28.02.2024 sidosryhmätilaisuuden koskien lyhytvuokrausta, ja sen pohjalta kyselyn tilaisuuteen osallistuneille. Kyselyn tulokset otettiin huomioon jatkovalmistelussa. Sidosryhmätilaisuuden kyselystä nousi esiin muun muassa tarve eritellä tarkemmin loma-asunto ja loma-asunnon lyhytaikainen vuokraus, milloin ja missä tapauksissa asunnon lyhytaikainen vuokraus olisi sallittua, sekä määrien ”ammatillisesti tarjottava” sekä ”jatkuva majoituskäyttö”. Majoituskäytön osalta huomioitiin, että vuokrauksen ja majoittumisen määrittely tulisi olla selkeä, eikä majoittumisen keston tarkastelun katsottu olevan asianmukainen ratkaisu määrittelyyn. Palautteessa katsottiin, että majoittumisen ja asumisen rajanvedossa tulisi huomioida oleskeluajan lisäksi se, onko toiminta järjestetty ammattimaisen toimijan kautta. Asutun asunnon tarjoamista majoittumiseen lukuisiakin kertoja vuodessa ei katsottu tulkittavan asumiskäyttötarkoituksen vastaiseksi. Kyselyn vastauksissa myös katsottiin, että majoitustoiminnan määrittely olisi tärkeä täsmäyttää asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain kanssa.

Kyselypalautteessa keskeisenä huomiona oli myös, että asuntojen ja loma-asuntojen lyhytaikaisluovutuksen mahdollistama jakamistalous hyödyttävät asuntoa vuokraavia, asunnonomistajia, ympäröivää talousaluetta sekä ilmastoa. Lyhytaikaisluovutuksen markkina on jo olemassa, mutta sen potentiaali on tulevaisuudessa entistä suurempi, sillä liikkuvuuden trendi tulee tulevaisuudessa kasvamaan entisestään. Ihmisten asumistarpeiden pääasiallisena määrittäjänä on työ. Epätyypillisten työsuhteiden, kuten kausi-, projekti-, freelance-työsuhteiden, sekä moni-

paikkaisen työn yleistyvä tarve liikkua – ja asua – työn perässä lisääntyy. Työntekijöiden liikkuvuuden sujuvoittaminen on merkityksellistä sekä inhimillisesti että taloudellisesti. Yksi keskeisimpiä Suomen talouskasvua rajoittavia tekijöitä on työntekijöiden ja työpaikkojen välinen kohtaanto-ongelma, jossa maantieteellisellä sijainnilla on merkitystä. Lisäksi matkailuliiketoiminta on murroksessa – sohvasurffaus, vertaismajoitus ja talovahtitoiminta ovat kysyttyjä vaihtoehtoja. Asuntojen lyhytaikaisluovutuksen oikeudellisen aseman selkeyttäminen lisää joustavuutta ja parantaa jokaisen mahdollisuuksia löytää sopivanhintaisia asumisratkaisuja työelämän ja vapaa-ajan tarpeita varten. Tällä hetkellä lyhytaikaiseen luovutukseen kytkeytyvä lainsäädäntö ei tunnista lyhytaikaisen luovutuksen toimialaa, vaan lainsääntely perustuu asuin- ja majoitustoiminnan kategorisiin jakolinjoihin. Tämä asettaa toimialan haastavaan välitilaan, jossa kaupungit ja kunnat tekevät omatoimisia päätöksiään. Elinkeinon ennakoitavan harjoittamisen takaamiseksi lyhytaikainen luovutus vaatii sääntelyä, joka takaa yhdenvertaisuuden kaikille lyhytaikaisluovutusta harjoittaville.

Sidosryhmätilaisuuden jälkeen järjestetyssä kyselyssä ehdotettiin majoittumiseksi katsottavan olevan:

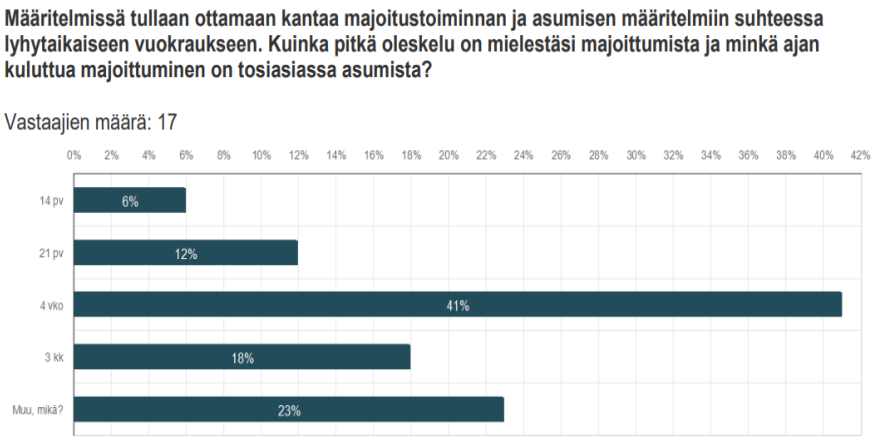

Taulukko 1. Sidosryhmäkyselyn kysymys majoittumisen ja asumisen aikarajasta

	n	Prosentti
14 pv	1	5,9%
21 pv	2	11,8%
4 vko	7	41,2%
3 kk	3	17,6%
Muu, mikä?	4	23,5%

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen – Oleskelun pituus

Saadun palautteen mukaan keskeistä myös on, että lyhytaikaista vuokrausta koskevat kysymykset tulisi ratkaista ensisijaisesti lain tasolla, uudessa rakentamislaissa. Laissa tulisi säätää, että

rakentamislupaa edellyttävänä olennaisena käyttötarkoituksen muutoksena ei pidetä asuinhuoneiston vuokrausta vähintään 28 vuorokautta kestävillä sopimuksilla tai asuinhuoneiston ei-ammattimaista luovuttamista tätä lyhyemmissä jaksoissa. Sen lisäksi, että määritellään, minkä mittainen luovutus rinnastettaisiin aina asumiseen, tulisi nimenomaisesti todeta, että myös lyhyemmät luovutukset ovat mahdollisia, kun toiminta on ei-ammattimaista. Aikaraja, jonka jälkeen lyhytaikainen luovutus rinnastuu asumiseen, tulisi olla enintään 4 viikkoa. Keskimääräinen viipymä hotelleissa on alle 2 vuorokautta, joten lyhyempikin ajanjakso (14 pv) rinnastuu enemmän asumiseen kuin hotellitoimintaan. Ei-ammattimainen toiminta voitaisiin määritellä toimijan lyhytaikaisessa vuokrauksessa olevien asuntojen lukumäärän perusteella. Lisäksi muualla lainsäädännössä tulisi mahdollistaa tehokas puuttuminen esim. häiriötilanteisiin.

Kyselypalautteessa keskeisenä pidettiin sitä, että Orpon hallitusohjelman mukaiset kirjaukset lyhytaikaisesta vuokrauksesta toteutetaan lain tasolla.

2 Nykytila ja sen arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 55 §:n mukaan asemakaavassa osoitetaan ”ne yleiset tai yksityiset tarkoitukset, joihin maa- tai vesialueet on aiottu käytettäviksi”. Jos alueella ei ole asemakaavaa, asetetaan mm. rakennuspaikalle vaatimuksia (MRL 116 §). Näin ollen esimerkiksi asuinhuoneiston olennainen käyttötarkoituksen muutos edellyttää rakennuslupaa (MRL 125 §:n 5 mom.). Muutoksen katsotaan olevan olennainen, jos sillä on vaikutusta kaavan toteuttamiseen ja muuhun maankäyttöön sekä rakennukselta vaadittaviin ominaisuuksiin. Esimerkiksi loma-asunnon muuttaminen pysyvään asumiskäyttöön vaatii luvan. Käyttötarkoituksen muutoksen olennaisuutta arvioidaan lähinnä lyhytaikaisen majoituksen osalta kahden peruskriteerin kautta: vaikutus kaavan toteuttamiseen ja muuhun maankäyttöön sekä rakennukselta vaadittaviin ominaisuuksiin.

Ympäristöministeriön asuin-, majoitus- ja työtiloista MRL:n nojalla annetussa asetuksessa (1008/2017) majoitustilalla tarkoitetaan kalustettua huonetilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu tarjottavaksi ammattimaisesti tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille. Asetus koskee uuteen rakennukseen tai rakennuksen laajennukseen sijoitettavia tai rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti muutettaessa muodostettavia asuin-, majoitus- ja työtiloja. Asetuksen perustelumuistiossa majoitustilaan rinnastetaan asuinhuoneisto, jota tarjotaan toistuvasti asiakkaille lyhyillä, alle puolen vuoden vuokrasopimuksilla.

Paloturvallisuudesta annetussa ympäristöministeriön asetuksessa (848/2017) majoitustiloilla tarkoitetaan tiloja, kuten hotelleja, lomakoteja ja asuntoloita, jotka yleensä ovat ympärivuorokautisessa käytössä ja joissa ei ole hoidettavia tai eristettäviä henkilöitä. Olennaista on toiminnan ammattimaisuus, jolle luonteenomaista on ansaintatarkoitus.

Asuin-, majoitus- ja työtiloista annetun asetuksen perustelumuistion mukaan Airbnb-tyyppinen lyhytaikainen majoitustoiminta kuuluisi majoitustoiminnan piiriin asetusta sovellettaessa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että yksittäisen asunnon lyhytkestoinen ja toistuva vuokraaminen tulkittaisiin majoitustoiminnaksi esimerkiksi paloturvallisuusasetusta sovellettaessa. Sanotun asetuksen perustelumuistion mukaan toimintaa arvioidaan siihen liittyvän ansaintatarkoituksen perusteella. Asetuksessa majoitustilalla tarkoitettiin kalustettua huonetilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu ammattimaisesti tarjottavaksi tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille. Asuinhuoneisto, jota tarjottaisiin toistuvasti asiakkaille lyhyillä, alle puolen vuoden vuokrasopimuksilla, katsottiin rinnastuvan myös majoitustilaan. Tätä kuuden kuukauden mittaista aikarajaa ei ole

pidetty asianmukaisena. Rakentamislain valmistelun yhteydessä Marinin hallituskaudella ministeriö sai palautetta, että asumiseksi olisi tulkittava puolta vuotta lyhyempi aika.

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätös KHO 2014:143 otti kantaa omakotitalossa Kotkan kaupungissa harjoitettuun majoitustoimintaan, jota ei pidetty vaikutuksiltaan kaavan pääkäyttötarkoituksen mukaisena. Tapauksessa ympäristölautakunta oli kieltänyt yhtiötä, joka rakennuksen ja tontin omisti, käyttämästä asemakaavassa erillispientalojen korttelialueeksi (AO/s) osoitetulla korttelialueella ranta-alueella sijaitsevaa tonttia majoitustoimintaan. Asemakaavamääräyksen mukaan alueelle oli sallittua sijoittaa myös työ- ja palvelutiloja enintään 50 prosenttia tontin käytetystä rakennusoikeudesta. Lupia käyttötarkoituksen muuttamiselle ei ollut haettu. Kaavoituksessa käytetään asumiselle ja matkailupalveluille eri merkintöjä niiden erilaisten vaikutusten vuoksi. Kiinteistön laajamittainen vuokraaminen loma-asuntokäyttöön ei vastannut vaikutuksiltaan asemakaavassa nimenomaisesti sallittua pienimuotoista työ- ja palvelutilojen sijoittamista asuntotonteille. Tontille majoittuvat henkilöt olivat alueella vieraina toisin kuin alueella pysyvästi asuvat omakotiasukkaat. Tämä merkitsi KHO:n mukaan naapuruston kannalta muun muassa pysyvään asutukseen nähden heikompaa sosiaalista kontrollia. Toiminta oli asemakaavan ja voimassa olevan rakennusluvan vastaista.

Korkein hallinto-oikeus korosti toiminnan tyypillisiä vaikutuksia. Asemakaava ja asemakaavassa määritellyt eri alueiden käyttötarkoitukset synnyttävät oikeustilan, jossa alueiden eri käyttötarkoituksien oletetaan myös tosiasiallisilta vaikutuksiltaan vastaavan niiden yleisesti miellettyä luonnetta. Taannehtivaa vaikutusta ei asemakaavoilla ole. Laillisesti ja myönnettyjen lupien mukainen toiminta voi jatkua, vaikka toiminta olisikin myöhemmin voimaan tulleen asemakaavan vastaista.[1]

Vakituiselle asumiselle ja matkailupalveluille käytetään vakiintuneesti eri kaavamerkintöjä.[2] Loma-asumisen eroavuus pysyvästä ilmenee, paitsi MRL 125.5 §:n nimenomaisessa säännöksessä, jonka mukaan lupaa edellyttävänä käyttötarkoituksen muutoksena pidetään loma-asunnon käytön muuttamista pysyvään asumiseen, myös monissa yksityiskohtaisissa rakentamismääräyksissä. Euroopan unionin energiamääräykset suhtautuvat loma-asumiseen lievemmin. Uudelleenlaaditun rakennusten energiatehokkuusdirektiivin EPBD (2010/31/EY) mukaan energiatehokkuuden vähimmäisvaatimuksista vapautettuja ovat muun muassa vuodessa vähemmän kuin neljän kuukauden ajan loma-asumiseen tarkoitetut asuinrakennukset. Asiasta säädetään MRL 117 g §:ssä (1151/2016). Ympärivuotisesti loma-asuntona käytettävissä oleva huoneisto katsotaan asuin-, majoitus- ja työtiloista annetun asetuksen (1008/2017) perustelumuistion (20.12.2017) mukaan asuinhuoneistoksi. Mikään ei luonnollisesti estä rakentamasta vain osan aikaa vuodesta käytettäväksi tarkoitettua loma-asuntoa vastaamaan pysyvältä asumiselta vaadittavia teknisiä ominaisuuksia.

Kotkan tapauksessa kysymys ei ollut siitä, etteikö rakennus olisi täyttänyt vaadittavia teknisiä rakentamismääräyksiä. Kiinteistöllä sijaitsevaa omakotitaloa oli vuonna 2011 myönnetyn rakennusluvan perusteella laajennettu sekä mahdollistettu piharakennuksen ja varaston rakenta-

[1] *Jääskeläinen:* RY Rakennettu Ympäristö 5/2014 s. 52–53.

[2] Ympäristöministeriön asetuksessa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä (342/2000) loma- ja matkailualueen yleisenä kirjainmerkintänä on R. Loma-asuntojen korttelialue täsmennetään merkinnällä RA ja matkailupalvelujen vastaavasti merkinnällä RM. Asumista osoitetaan yleisesti kirjaimella A.

minen. Yhtiö, joka harjoitti kiinteistöllä majoitustoimintaa, vetosi siihen, että kiinteistöä käytetään vähemmän kuin sen ympärivuotinen käyttötarkoitus sallisi. Yhtiö myös esitti, että naapureista vain yksi asuu kiinteistöllään.

Korkein hallinto-oikeus turvautui perusteluissaan toistuvista lyhytkestoisista majoitusjaksoista johtuviin erilaisiin tosiasiallisiin vaikutuksiin verrattuna pysyvään omakotiasumiseen. Perustelu heikommasta sosiaalisesta kontrollista naapuruston kannalta on mielenkiintoinen.[3] Rakennuslupaharkinnassa ei sosiaalisia vaikutuksia varsinaisesti noteerata. Toisaalta alueiden käytön suunnittelun eräänä yleisenä tavoitteena on MRL 5 §:n mukaan sosiaalisesti toimivan elin- ja toimintaympäristön luomisen edistäminen. Yksityiskohtaisten kaavojen kautta sosiaaliset vaikutukset muodostuvat välillisesti lupaharkinnassa huomioon otettavaksi. Esimerkkinä voisi mainita kaavamääräyksen, joka määrittelee asuntojen vähimmäiskeskikoon, tai perheasunnoiksi soveltuvien asuntojen vähimmäismäärän. Sen sijaan kaava ei voi velvoittaa käyttämään rakennusta. Rakennus voi jäädä tyhjilleen ilman että viranomainen voi määrätä sitä käytettäväksi. Ainoa viranomaisvelvoite voi johtua rakennuksen kunnossapitoa koskevasta MRL 166 §:n säännöksestä. Jos suurempi pysyvän asumisen rakennusryhmä jää tyhjillensä ja joitakin siihen kuuluvia rakennuksia ryhdytään käyttämään lomailuun, niin sosiaalinen kontrolli silloin pikemminkin lisääntyy eikä vähene.

Olennaisena oikeuskysymyksenä oli ratkaista, voitiinko yksinomaista majoitustoimintaa pitää asemakaavan tarkoittamana pääkäyttötarkoituksen mukaisena omakotiasumisena. Korkein hallinto-oikeus katsoi, hallinto-oikeuden tavoin, ettei kiinteistön laajamittainen vuokraaminen loma-asuntokäyttöön liioin vastannut vaikutuksiltaan asemakaavassa nimenomaisesti sallittua pienimuotoisten työ- ja palvelutilojen sijoittamista asuntotonteille. Sallittavaa kaavan mukaan olisi käyttää osaa (enintään 50 %) rakennuskannasta työ- ja palvelutiloina. Näin ei tapauksessa ollut siinä vaiheessa kun viranomainen tilanteeseen puuttui. Väestörekisteristä ja maistraatista tarkistettujen tietojen mukaan kiinteistöllä ei asuttu pysyvästi eikä tilapäisesti.

Kotkan tapauksen kaltainen ratkaisu koskee velvoitemenettelyä Paraisilla. Rakennusvalvonnan tietoon oli tullut, että merenrantakiinteistöllä sijaitsevaa noin 200 m²:n suuruista omakotitaloa markkinoidaan ja käytetään majoitustilana, jossa on kaksi erillistä huoneistoa. Kiinteistö sijoittui rantayleiskaavan mukaiselle asuntoalueelle (A2). Kaavan mukaan voidaan rakentaa rakennuksia asumista varten ja/tai sellaisia työtiloja, jotka eivät aiheuta asumiselle tai ympäristölle haittaa. Korkein hallinto-oikeus arvioi päätöksessään KHO 8.3.2017 taltio 1037, ettei sillä, onko ollut kysymys ammattimaisesta toiminnasta tai sillä, että toteutuneita majoituksia on ollut kapasiteettiin nähden vähän, ole ratkaisevaa oikeudellista merkitystä. Merkitystä ei ollut myöskään sillä, että vain osaa rakennuksesta oli käytetty majoitustoimintaan. Yleiskaavassa on erikseen osoitettuja matkailupalveluiden (RM) alueita. Toiminnassa on ollut kysymys pysyvän asumisen alueelle epätyypillisistä lyhytkestoisista, 1–11 vuorokauden mittaisista majoitusjaksoista. Rakennusvalvonta oli voinut velvoittaa lopettamaan tiloissa harjoitetun majoitustoiminnan sakon uhalla.[4]

Liiketoiminnan luonteisuus ei yksinään ollut ratkaisevaa linjaratkaisussa KHO:2014:143 (RY 5/14 s. 52-53). Erillispientalojen korttelialueella sijaitsevaa pientaloa vuokrattiin Kotkassa yksinomaan lyhytkestoiseen majoitustoimintaan. Vuosikirjapäätöksessään KHO katsoi, ettei toiminta vastannut kaavan pääkäyttötarkoituksen mukaista omakotiasumista. Sallittavuuden kan-

[3] *Jääskeläinen:* RY Rakennettu Ympäristö 5/2014 s. 53.
[4] *Jääskeläinen:* Pysyvistä ja tilapäisistä käyttötarkoitusmuutoksista. RY Rakennettu Ympäristö 2/2018 s. 26.

nalta ratkaisevia olivat toiminnan tyypilliset vaikutukset, jotka rinnastuivat lomailuun. Kaavoituksessa käytetään asumiselle ja matkailupalveluille eri merkintöjä niiden erilaisten vaikutusten vuoksi.

Samantapaisesti korkein hallinto-oikeus ratkaisi velvoitemenettelyä koskevan tilanteen Paraisilta päätöksellään KHO 8.3.2017 taltio 1037. Rakennusvalvonnan tietoon oli tullut, että merenrantakiinteistöllä sijaitsevaa n. 200 neliöistä omakotitaloa markkinoidaan ja käytetään majoitustilana, jossa on kaksi erillistä huoneistoa. Kiinteistö sijaitsee rantayleiskaavan mukaisella asuntoalueella (A2). Kaavan mukaan voidaan rakentaa rakennuksia asumista varten ja/tai sellaisia työtiloja, jotka eivät aiheuta asumiselle tai ympäristölle haittaa. Korkein hallinto-oikeus arvioi, ettei sillä, onko ollut kysymys ammattimaisesta toiminnasta tai sillä, että toteutuneita majoituksia on ollut kapasiteettiin nähden vähän, ole ratkaisevaa oikeudellista merkitystä. Merkitystä ei ole myöskään sillä, että vain osaa rakennuksesta on käytetty majoitustoimintaan. Yleiskaavassa on erikseen osoitettuja matkailupalveluiden (RM) alueita. Toiminnassa on ollut kysymys pysyvän asumisen alueelle epätyypillisistä lyhytkestoisista, 1–11 vuorokauden mittaisista majoitusjaksoista. Rakennusvalvonta on voinut velvoittaa lopettamaan tiloissa harjoitettu majoitustoiminta sakon uhalla.

KHO:2021:76 Helsingin rakennusvalvontaviranomainen oli sakon uhalla velvoittanut asunto-osakeyhtiön kiinteistönomistajana sekä X Oy:n toiminnanharjoittajana ja vuokralaisena lopettamaan asunto-osakeyhtiön omistamalla tontilla olevan kerrostalon 11 asuinhuoneiston käyttö majoitustiloina. X Oy oli vuokrannut huoneistot asunto-osakeyhtiön osakkeenomistajilta. Myös huoneistot X Oy:lle vuokranneet osakkeenomistajat, kuten A, oli velvoitettu sakon uhalla lopettamaan osakeomistuksensa perusteella hallitsemiensa asuinhuoneistojen käyttö majoitustiloina. Kerrostalossa oli 44 asuntoa ja liikehuoneistoja. Kerrostalo sijaitsi Helsingin ydinkeskustassa tontilla, joka oli osoitettu asemakaavassa asuntokerrostalojen korttelialueeksi (AK). Kysymyksessä olevat 11 huoneistoa olivat rakennusluvan mukaan asuinhuoneistoja. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa oli X Oy:n ja A:n valituksista otettava kantaa hallintopakon edellytyksiin. Tällöin oli ensin arvioitava, oliko rakennuksen osan eli kysymyksessä olevien 11 asuinhuoneiston käyttötarkoitusta muutettu vuokraustoiminnan johdosta rakennuslupaa edellyttävällä tavalla olennaisesti. Mikäli asuinhuoneistojen käytön katsottiin edellyttäneen rakennuslupaa, asiassa oli vielä erikseen otettava kantaa siihen, oliko A asuinhuoneiston X Oy:lle vuokranneena osakkeenomistajana voitu sakon uhalla velvoittaa lopettamaan puheena olevan asuinhuoneiston käyttö majoitustilana.

Käyttötarkoituksen muutoksen luvanvaraisuutta koskevan harkinnan lähtökohtana oli paitsi myönnetty rakennuslupa myös kulloinkin kysymyksessä olevalle alueelle kaavassa osoitetut aluevaraukset. Tällöin oli tapauskohtaisesti arvioitava sitä, vastasivatko luvanvaraisuutta koskevan harkinnan kohteena olevan käytön tyypilliset vaikutukset paitsi myönnettyä rakennuslupaa myös alueelle kaavassa osoitetun käyttötarkoituksen yleistä luonnetta sekä siihen liittyviä ennakoitavissa olevia ja oikeutettuja odotuksia. Selvyyden vuoksi korkein hallinto-oikeus myös totesi, että maankäyttö- ja rakennuslain nojalla tapahtuvassa harkinnassa ei ollut ratkaisevaa se, oliko harjoitetun toiminnan katsottava kuuluvan jakamistalouden tai alustatalouden ilmenemismuotoihin vai ei, vaan olennaista oli sen sijaan se, millaisia konkreettisia vaikutuksia toiminnalla kulloisessakin yksittäistapauksessa oli.

X Oy:n harjoittamassa kalustettujen asuinhuoneistojen vuokraustoiminnassa oli ollut toiminnan laajuus ja huoneistojen vuokraamisen yhteydessä tarjotuista palveluista saatu selvitys huomioon ottaen kysymys majoitustoiminnan luonteisesta lyhytkestoisten majoitusjaksojen toistuvasta tarjoamisesta. Yhtiön vuokraamissaan huoneistoissa harjoittama toiminta ei sen laatu ja laajuus huomioon ottaen ollut tyypillisiltä vaikutuksiltaan vastannut asemakaavan pääkäyttötarkoituk-

sen ja rakennusluvan mukaista asuinkerrostaloasumista vaan se oli ollut asemakaavan ja rakennusluvan vastaisesti majoitustoimintaa. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että X Oy oli voitu toiminnanharjoittajana ja vuokralaisena velvoittaa sakon uhalla lopettamaan vuokraamiensa huoneistojen käyttö majoitustiloina.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että velvoite rakennusluvan ja asemakaavan vastaisen käytön lopettamiseksi voitiin kohdistaa samanaikaisesti eri tahoihin, jos näillä kullakin oli oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa velvoitetta. Kysymys oli velvoitteesta, joka voitiin toteuttaa eri tavoilla. Osakkeenomistaja, joka oli vuokrannut osakeomistuksensa perusteella hallitsemansa huoneiston, vastasi osaltaan siitä, että huoneistoa käytettiin rakennusluvan ja asemakaavan mukaiseen tarkoitukseen. Osakkeenomistajalla oli vuokrasopimus päättämällä oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus estää huoneiston käyttö muuhun tarkoitukseen. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että A oli osakkeenomistajana voitu velvoittaa sakon uhalla lopettamaan vuokraamansa asuinhuoneiston käyttö majoitustilana.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on ympäristöministeriön osalta hallitusohjelman mukaisesti selkeyttää lyhytvuokraukseen liittyvä sääntely ilmiön yleistyttyä voimakkaasti. Kunnille halutaan antaa työkalu tehdä paikallisiin olosuhteisiin sopiva ratkaisu joko sallia tai rajoittaa ammattimaista lyhytvuokrausta, sillä majoitusalan, lyhytvuokrauksen ja asuntomarkkinan tilanteet ovat erilaisia eri puolilla maata. Esityksellä halutaan sallia yli neljä viikkoa kestävä oleskelu sekä oman asunnon lyhytaikainen vuokraus. Esitys selkiyttää pelisääntöjä eri toimijoiden osalta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Lyhytvuokrauksella (mukaan lukien Airbnb) on vaikutus vuokramarkkinoihin sekä alueelliseen kehitykseen. Kunnan mahdollisuus määrätä rakennusjärjestyksellä lyhytvuokrauksesta voi parantaa tai heikentää luonteeltaan ammattimaisen lyhytvuokrausliiketoiminnan edellytyksiä kyseessä olevassa kunnassa. Lyhytvuokrauksesta määrääminen rakennusjärjestyksellä voi vaikuttaa hotellipalvelujen kysyntään.

Lyhytvuokraus helpottaa työvoiman liikkuvuutta ja tukee matkailua, erityisesti sesonkiaikoina, jolloin majoituspalvelujen kysyntä kasvaa.

Kaupunkien vuokratuoton sekä Airbnb tuoton vertailussa käy selkeästi ilmi, että Airbnb:n kautta vuokrattavat asunnot tuottavat paremmin kuin vuokra-asunnot. Ainoa poikkeus tähän on Vantaa, jossa pitkäaikainen vuokratuotto on Airbnb tuottoa korkeampi.

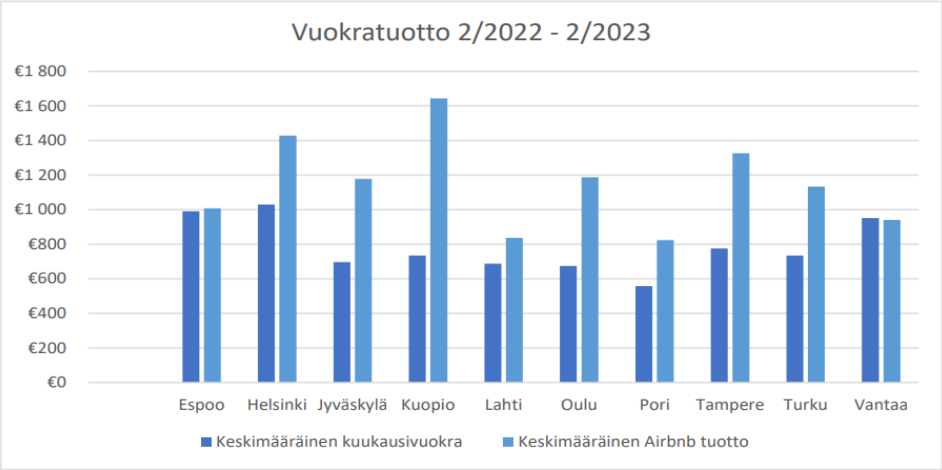

Taulukko 3. Vuokratuotto 02/2022 – 02/2023

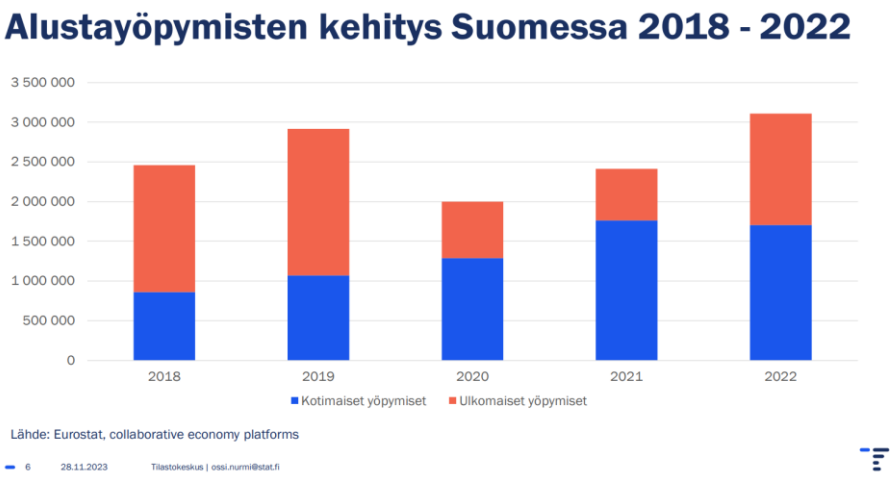

Taulukko 4. Alustayöpymisten kehitys Suomessa 2018 – 2022

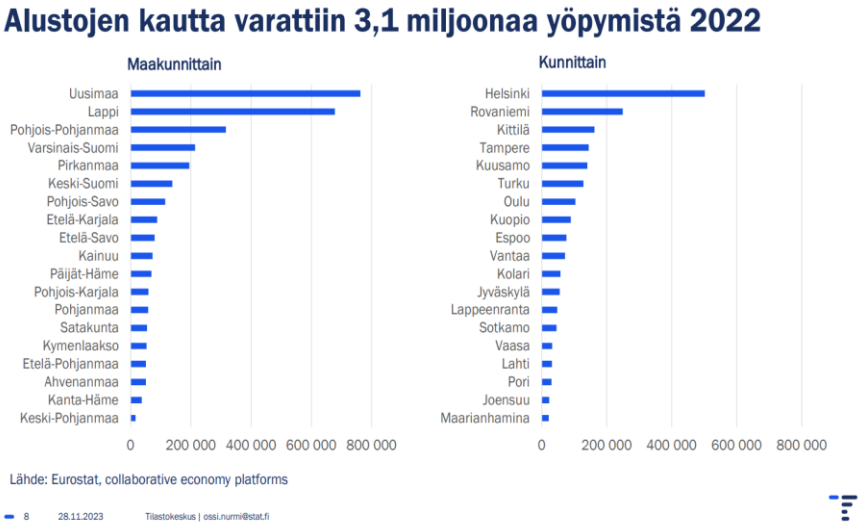

Taulukko 5. Alustojen varaukset 2022

Suomalainen Airbnb-majoittajan mediaanitulo kuukaudessa oli 1 196 euroa kuukaudessa. Ero parhaan ja heikomman kunnan keskimääräisen kuukausituoton välillä on lähes 3 600 euroa kuukaudessa. Vähemmän suosituissa kunnissa kuukausituotto on mediaanilla tarkasteltuna lähes 300 euroa aktiivisia kuntia pienempi. Koronan takia suosiotaan menettänyt Airbnb-toiminta on elpymässä. Tämä korostuu eniten kohteita sisältävien kuntien dataa tarkastellessa. Esimerkiksi kahden suurimman Airbnb-kunnan, Helsingin ja Rovaniemen, kuukausituotto nousi yli 50 prosenttia. Reaalituotot ovat todennäköisesti kuitenkin laskeneet huomattavalla osalla Airbnb-toimijoita sähkön hinnan nousun takia.

Maakuntia tarkastellessa muutokset ovat isoja. Edellisen vuoden menestynein maakunta keskimääräisellä kuukausituotolla mitattuna, Kanta-Häme, tippui sijalle 10. Kyseisen maakunnan keskimääräinen kuukausituotto putosi lähes 600 euroa. Jo edellisenä vuonna vähiten tuottaneissa maakunnista Etelä-Pohjanmaa, Satakunta ja Pohjanmaa menettivät lähes 100 € lisää keskimääräisestä Airbnb-kuukausituotosta. Myös heikoimman varausasteen omaavan Etelä-Karjalan huono onni jatkuu. Koronan vuoksi suljettu itäraja pysyy kiinni venäläisturisteilta Ukrainan sodan takia. Suurien kaupunkien suosio on selvässä nousussa ja Lapin joidenkin kohteiden suosio laskussa. Tästä hyvä esimerkki on, että Tampere ja Turku ovat syrjäyttivät Kolarin ja Kittilän kohteiden määrässä tilastojen kärkipäässä. Airbnb-majoittajalle riskittömiä paikkakuntia on vähän. Muutama toistuvasti tuottavampien joukossa oleva kunta kuitenkin löytyy: Asikkala, Mäntyharju ja muutama Lapin kunta.

4.2 Ympäristövaikutukset

Lyhytvuokrauksella on myönteisiä ympäristövaikutuksia, kun olemassa olevaa rakennuskantaa hyödynnetään tehokkaammin jakamistalouden myötä. Jos lyhytvuokraus lisää turismia, sillä voi olla negatiivisia ympäristövaikutuksia.

4.3 Vaikutukset viranomaistoimintaan

Esitys selkeyttä asumisen ja majoittumisen määritelmiä ja näin yhtenäistää viranomaistoimintaa. Esitys mahdollistaa kunnan rakennusjärjestyksen hyödyntämisen kuntakohtaisiin tarpeisiin vastaamiseksi.

4.4 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Lyhytvuokrauksen lainsäädännön selkeyttäminen ja kuntien mahdollisuus vaikuttaa paremmin lyhytvuokraukseen alueellaan voivat lisätä vakituisten asukkaiden tyytyväisyyttä tilanteessa, jossa lyhytaikaiseen vuokraukseen liittyy ongelmallisia lieveilmiöitä.

Esityksellä ei ole sukupuolivaikutuksia.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Kun rakentamislakia valmisteltiin Marinin hallituskaudella, päädyttiin siihen, että asumisen ja majoittumisen määritelmä säädetään asetustasolla. Asuin-, majoitus- ja työtila-asetuksen valmistelun yhteydessä oli tarkoitus määritellä, kuinka pitkä oleskelu katsotaan asumiseksi. Rakentamislain korjaussarjaan saadussa lausuntopalautteessa kuitenkin pyydettiin lyhytaikaisen vuokraustoiminnan määrittelemistä laissa.

Lyhytaikaista vuokrausta koskeva lainsäädäntö jakautuu ympäristöministeriön lisäksi oikeusministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiovarainministeriön hallinnonaloille. Lyhytaikaisen majoitustoiminnan erityinen sääntely puuttuu Suomessa. Orpon hallitusohjelman kirjausten toteuttamisen kannalta on keskeistä, että eri hallinnonalat selkeyttävät tahoillaan lyhytaikaiseen vuokraukseen liittyvää lainsäädäntöä. Huomioon on otettava myös se, että erityinen sääntely voisi johtaa lisätaakkaan.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

5.2.1 Tanska

Vuonna 2019 Tanska otti käyttöön uuden kodin jakamista koskevan lainsäädännön. Toukokuun ensimmäisenä päivänä 2019 alkaen loma-asuntolakiin on otettu käyttöön uusia sääntöjä, jotka sisältävät erityisen vuokrakaton oman, ympärivuotisen asunnon vuokraamiselle loma- ja vapaa-ajan tarkoituksiin jne. Vuokrakatto on 70 päivää kalenterivuodessa. 70 päivää on voimassa riippumatta siitä, vuokraatko toimiston kautta vai onko omistaja/käyttäjä vastuussa vuokrauksesta. Yhteensä vuokrien enimmäismäärä on 70 päivää kalenterivuodessa. Kunta voi päättää korottaa 70 päivän vuokrakattoa enintään 100 päivään. Jos kunta päättää korottaa vuokrakattoa, säännöistä seuraa, että päätös on julkaistava kunnan verkkosivuilla ja siitä on ilmoitettava kaavoitus-

ja maaseutualuevirastolle sähköpostitse. Päätös on pääsääntöisesti tehtävä kalenterivuoden aikana siten, että se tulee voimaan seuraavan kalenterivuoden aikana. Kunta ei voi asettaa 70 päivää pienempää rajaa.

Jos omistaja tai käyttäjä vuokraa vain osia omasta ympärivuotisesta asunnostaan, esimerkiksi huonetta, sovelletaan Tanskan loma-asuntolain 1 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia sääntöjä. Sekä yksityishenkilöiden että yritysten liike- tai pitkäaikaiseen kiinteistöjen vuokraamiseen loma- ja vapaa-ajan tarkoituksiin ja niin edelleen. Yli vuodeksi tarvitaan kaavoitus- ja maaseutualueviraston lupa. Lain päätarkoituksena on estää maan virkistysalueisiin kohdistuvan paineen lisääntyminen ja varmistaa, että oikeusministeriön kiinteistönhankintalakia (hankintalaki) ei kierretä. Lakia hallinnoidaan siis suppeasti sen varmistamiseksi, että vuokrauksesta ei tule omistajien ammattia. Siksi kaupallinen tai pitkäaikainen vuokraus ei yleensä ole sallittua, paitsi erityisen rajoitetuissa tapauksissa. Toisaalta yksityishenkilöiden vuokraus, joka ei ole loma-asuntolaissa tarkoitettua kaupallista, on sallittua eikä vaadi lupaa.

Suunnittelu- ja maaseutuvirasto arvioi tarkasti ja yksilöllisesti, onko vuokraus kaupallista. Arvioinnissa otetaan huomioon muun muassa seuraavat perusteet: vuokrauksen laajuus, Oma käyttö sekä (kesä)mökkien lukumäärä ja sijainti. Lain päätarkoituksena on estää maan virkistysalueisiin kohdistuvan paineen lisääntyminen ja varmistaa, että oikeusministeriön kiinteistönhankintalakia ei kierretä. Erityistapauksissa voi olla tarpeen sisällyttää useita tekijöitä erityiseen yksilölliseen arviointiin, esimerkiksi vuokratulon määrä ja se, onko vuokra ammattimaisempi. Tammikuussa 2021 julkaistiin opas loma-asuntojen vuokrauksen nykyisistä säännöistä ja hallinnollisista käytännöistä. Yritykset ja yhdistykset saavat yleensä ja käytännön mukaan vuokrata/lainata huoneistoa vain loma- ja vapaa-ajan tarkoituksiin, jos kyse on vuokraamisesta/lainaamisesta voittoa tavoittelemattomaan tarkoitukseen. Yritysten ja yhdistysten on aina haettava lupa tällaiseen vuokraukseen Tanskan loma-asuntolain 1 §:n 4 momentin mukaisesti. Yritykset voivat vuokrata/lainata loma-asuntoja/loma-asuntoja työntekijöilleen loma- ja vapaa-ajan tarkoituksiin, ja niiden on aina haettava lupa tällaiseen vuokraukseen Tanskan loma-asuntolain 1 §:n 4 momentin mukaisesti. Suunnittelu- ja maaseutualuevirasto valvoo oman ympärivuotisen asunnon vuokraamista koskevien sääntöjen noudattamista. Kunta voi kuitenkin avustaa selvityksissä ja vuokrasuhdetta koskevien asiatietojen toimittamisessa suunnittelu- ja kehittämisviraston valvontaa varten. Kunnalla ei ole velvollisuutta huolehtia yksittäisten tapausten tiedottamisesta, mutta sillä on oikeus osallistua tapaustietoihin. Vuokrakatto on 30 päivää 1.1.2021 alkaen.

Verovuoden 2021 osalta Tanskassa toimivien majoittajien on luotava yksilöllinen koodi Tanskan veroviranomaiselle (Skat.dk), jotta he voivat jakaa tietonsa turvallisesti. Kun tiedot on jaettu, majoittajat voivat saada etuja, kuten mahdollisuuden jakaa ensisijainen koko asunto 70–100 yöksi vuodessa sekä verovapaat tulot (29 900 Tanskan kruunua ensisijaisista kohteista ja 42 700 Tanskan kruunua kesämökeistä).

Loma-asuntolain säännöksiä sovelletaan kaikkeen talojen tai huoneiden vuokraamiseen loma- ja vapaa-ajan tarkoituksiin riippumatta siitä, sijaitseeko kohde maaseutuvyöhykkeellä, kaupunkialueella vai loma-asuntoalueella. Laki kattaa myös kaikenlaiset kiinteistöt ja rakennukset aiemmasta käytöstä riippumatta sekä leirintäalueet. Loma-asuntojen, joustavien asuntojen, muiden asuntojen ja huoneiden kaupallinen vuokraus lomailijoille edellyttää loma-asuntolain mukaista lupaa kaavoitus- ja maaseutualuevirastolta.

Jos kansalainen vuokraa koko ympärivuotisen käytössä olevan asuntonsa lomailijoille, vuokraus voi tapahtua enintään 70 päivää kalenterivuodessa.

5.2.2 Ruotsi

Vaikka Airbnb on yleistynyt, sen vaikutus Ruotsissa on toistaiseksi ollut rajallinen moniin muihin maihin verrattuna. Yksi oletetuista syistä tähän on suhteellisen tiukka vuokralainsäädäntö. Kaksi vuokralainsäädännön näkökohtaa, jotka ovat keskeisiä Airbnb-kontekstissa, ovat, että vuokralainen ei saa alivuokrata asuntoa ilman vuokranantajan tai vuokratuomioistuimen lupaa maalain (SFS 1970: 994) 12 §:n 39 ja 40 momentin mukaan ja että vuokranantaja ei saa periä vuokralaiselta korkeampaa vuokraa kuin vuokrasopimuksessa on määritelty, maalain 12 luvun 19 §:n mukaan. Tästä säännöstä on kuitenkin poikkeuksia. Jos vuokranantaja ei anna vuokralaisen alivuokrata asuntoa, vuokralainen voi valittaa alueelliseen RentTribunaliin, Hyresnämndeniin. RentTribunal sallii vuokralaisen alivuokrata, jos tietyt ehdot täyttyvät, eikä vuokratuomioistuimen päätöksestä voi valittaa. Airbnb-kontekstissa on myös tärkeää huomata, että jos vuokralainen haluaa alivuokrata asunnon useille eri alivuokralaisille tietyn ajanjakson aikana, vuokralainen tarvitsee vuokranantajan (tai vuokratuomioistuimen) luvan kussakin erillisessä tapauksessa. Koska vuokranantajalla ei ole taloudellista kannustinta sallia tällaisia alivuokrauksia, jos vuokranantaja ei voi periä lisämaksua, tämä on johtanut tilanteeseen, jossa vuokra-asuntoja alivuokrataan harvoin Airbnb:n kautta, vaikka vuokralainen ei käyttäisikään niitä esimerkiksi loma-aikoina. Kiinteistölain 40 §:ää, joka koskee vuokra-asunnon alivuokrausta Airbnb:n kautta, ei ole käsitelty yhdessäkään kahdeksasta alueellisesta vuokratuomioistuimesta. Tukholman vuokratuomioistuin on kuitenkin kokeillut vastaavan lainsäädännön soveltuvuutta vuokralaisten omistamiin asuntoihin.

5.2.3 Norja

Norjan paikallishallinto- ja modernisointiministeriön (the Norwegian Ministry of Local Government and Modernization) uusi lyhytaikaista vuokrausta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1. tammikuuta 2020. Se sisältää erilaisia säädöksiä isännöimäsi omaisuuden tyypin mukaan. Majoitettavien öiden määrää ei ole rajoitettu: yksityisomistuksessa olevat talot ja huoneet yksityisomistuksessa olevissa taloissa, loma-asunnot sekä rivitalot ja pienasunnot. Taloyhtiöissä ("borettslag") on nyt oikeus vuokrata 30 yötä ilman hallituksen lupaa. Tämän lisäksi hallitus voi rajoittaa majoitettavien öiden määrää. Osakehuoneistoissa ("boligsameie") on oletuksena 90 yön rajoitus majoittamiselle. Yhteisomistajat voivat kuitenkin halutessaan poistaa yörajan, laskea sen 60 yöhön tai nostaa sen 120 yöhön.

Uuden seitsemännen kohdan 24 §:ssä säädetään seuraavaa: Koko asuinalueen lyhytaikainen vuokraus yli 90 päivää vuodessa ei ole sallittua. Lyhytaikaisella vuokrauksella tarkoitetaan sitä, että vuokrataan enintään 30 peräkkäiseksi päiväksi. Yhtiöjärjestyksellä voidaan poiketa 90 päivän rajasta, ja siinä tapauksessa se voidaan asettaa 60–120 päiväksi. Tällainen päätös edellyttää vähintään kahden kolmasosan enemmistöä vuosikokouksessa annetut äänet. Ensimmäistä, kolmatta ja neljättä virkettä sovelletaan muihin kuin osakehuoneistoihin, joissa kaikkia yksiköitä käytetään loma-asuntoina.

6 Lausuntopalaute

Hallituksen esitys on ollut lausunnoilla 25.04.2024–06.06.2024 välisen ajan. Lausuntoja on ehdotuksesta antanut seuraavat tahot: xxx

7 Säännöskohtaiset perustelut

40 a §. *Asuminen, majoittuminen ja lyhytvuokraus*. Orpon hallitusohjelman kirjauksen mukaan: ”Selkeytetään asuntojen vuokrausta sekä majoitusliiketoimintaa koskeva lainsäädäntö vastaamaan nykypäivän tarpeita ja käytäntöjä. Varmistetaan lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset, mutta mahdollistetaan samalla nykyistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin”.

Rakentamislakiin lisättäisiin uusi 40 a §. Asumisella tarkoitettaisiin ensisijaisesti jatkuvaa asumista osoitteessa, jossa ollaan kotikuntalain (201/1994) mukaisesti kirjoilla. Jatkuvaksi asumiseksi katsottaisiin myös omassa käytössä olevassa vapaa-ajan asunnossa oleskelu. Sen takia 1 momentissa ei mainita kotikuntalakia. Asumisen määritelmä olisi linjassa rakennusten paloturvallisuudesta annetun ympäristöministeriön asetuksen (848/2017) 5 §:n mukaisen asunnon määritelmän ”asunnoilla asumiseen käytettäviä tiloja, kuten asuinhuoneistoja ja vapaa-ajan asuntoja” kanssa.

Asumiseksi miellettäisiin myös tilanteet, joissa esimerkiksi niin sanottu lähetetty työntekijä oleskelee kalustetussa asuinhuoneistossa työntekoon tarvittavan ajan, kuten esimerkiksi rakennustyömaalla työskentelevä henkilö, vieraileva professori yliopistokaupungissa tai oopperalaulaja Savonlinnassa oopperajuhlien harjoitus- ja näytösperiodin ajan. Asumiseksi katsottaisiin niin ikään kalustetussa asunnossa oleskelu esimerkiksi putkiremontin aikana. Näissä tilanteissa asuminen ei edellyttäisi kirjoilla oloa.

Asumiseksi katsottaisiin lähtökohtaisesti kaikki vähintään neljä viikkoa kestävillä sopimuksilla tapahtuvat asunnon hallintaoikeuden luovuttamiset. Tätä lyhyemmät hallintaoikeuden luovutukset katsottaisiin majoittumiseksi. Asumiseksi tulkittaisiin myös omassa käytössä olevan asunnon tilapäiset luovuttamiset, vaikka ne kestäisivät alle neljä viikkoa. Näin ollen asuntoa, jossa on itse kirjoilla tai jota itse käyttää vapaa-ajan asuntonaan, voisi hyödyntää lyhytvuokraukseen esimerkiksi oman lomansa aikana, mutta asuminen ei mahdollistaisi ammattimaista lyhytvuokraustoimintaa.

Asumiseen käytettävät rakennukset sijoittuisivat kaavoituksellisesti asumiseen varatuille alueille ja asuinrakennuksissa noudatettaisiin asuinrakennuksia koskevia palomääräyksiä. Jos asuinrakennus haluttaisiin muuttaa majoitusrakennukseksi, edellyttäisi se käyttötarkoituksen muutosta ja sen vuoksi rakentamislupaa sekä mahdollisesti poikkeamislupaa.

Majoittumisella tarkoitettaisiin kalustetun majoitustilan ammattimaista luovuttamista asiakkaille. Palomääräysten (848/2017) 5 §:n mukaan majoitustiloilla tarkoitetaan tiloja, kuten hotelleja, lomakoteja ja asuntoloita, jotka yleensä ovat ympärivuorokautisessa käytössä ja joissa ei ole hoidettavia tai eristettyjä henkilöitä.

Majoitusrakennuksiin sovellettaisiin majoitusrakennuksia koskevia palomääräyksiä ja ne sijoittuisivat kaavoituksellisesti matkailupalveluiden alueelle.

Samaa asuinhuoneistoa tai rakennusta ei voisi käyttää sekä asumiseen että ammattimaiseen lyhytvuokraustoimintaan. Alle neljä viikkoa kestävillä sopimuksilla luovutettu asuinhuoneiston hallinta tulkittaisiin majoittumiseksi ja yli neljä viikkoa kestävä luovutus asumiseksi. Rakennusta koskisivat erilaiset rakentamismääräykset ja kaavamääräykset luovutuksen kestosta riippuen. Hellalla varustetut vapaa-ajan asunnot, kesämökit ja vuokrattavat lomamökit olisivat asuinrakennuksia ja niiden rakentaminen edellyttäisi rakentamislupaa.

Jos asuinhuoneistoa, jossa kukaan ei olisi kotikuntalain mukaisesti kirjoilla, vuokrattaisiin kalenterivuoden aikana sekä yli että alle neljän viikon sopimuksilla, katsottaisiin toiminta majoittumiseksi. Jos asuinhuoneistossa kirjoilla oleva henkilö vuokraisi omaa kotiansa eri mittaisilla sopimuksilla, katsottaisiin toiminta asumiseksi.

Kunta voisi rakennusjärjestyksellään määrätä, onko alle neljä viikkoa kestävä lyhytvuokrassuhde sallittu asuinhuoneistossa, jossa asunnon omistaja ei ole kotikuntalain mukaisesti kirjoilla. Näin mahdollistettaisiin lyhytvuokrauksen kuntakohtaisista eroista johtuva tarve määrätä lyhytvuokrauksen sallittavuudesta. Lyhytvuokrausta koskevat haasteet ovat muutamassa isossa kaupungissa suurempia kuin koko valtakunnassa keskimäärin. Muutaman kaupungin mahdollinen tarve rajoittaa lyhytvuokrausta ei näin ollen johtaisi kaiken lyhytvuokrauksen rajoittamiseen tarpeettomasti. Jos rakennusjärjestyksessä ei mainittaisi mitään lyhytvuokrauksesta, olisi lyhytvuokraus sallittua.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

9 Voimaantulo

10 Toimeenpano ja seuranta

11 Suhde muihin esityksiin

Oikeusministeriö on käynnistämässä asuinhuoneistojen vuokrausta koskevan sääntelyn uudistamisen. Asiassa tulee yhdessä majoitusliiketoimintaa koskevan kirjauksen osan kanssa harkittavaksi myös sen selkeyttäminen, mikä on vuokrausta ja mikä majoitustoimintaa ja /tai mikä on vuokrausta tai lyhytaikaista majoitustoimintaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön yleislaki, laki majoitus- ja ravitsemistoiminnasta, sisältää vain matkustajailmoitusta koskevan sääntelyn (EU-velvoite).

Työ- ja elinkeinoministeriön osalta voidaan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annettua lakia tarkastella tästä näkökulmasta, esimerkiksi olisiko laissa tarkoituksenmukaista määritellä lyhytaikainen majoitustoiminta ja matkustajailmoitusta koskevan velvoitteen soveltuminen siihen. Koska kyseessä on majoitustoimintaa koskeva yleislaki, lain säännöksillä voi olla tulkintavaikutuksia muuhun lainsäädäntöön ilman varsinaista lakiviittaustakin. Työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle kuuluu myös lyhytaikaisia vuokramajoituspalveluja koskevien tietojen keruusta ja jakamisesta annettu EU-asetusta (STR-asetusta) koskevat neuvottelut ja harkinta sen mukaisen rekisteröintivelvoitteen käyttöönotosta. Tämän osalta olisi tarkoituksenmukaista laatia arviomuistio tai tilata selvitys mahdollisista rekisteröintivelvoitteen vaikutuksista sen jälkeen, kun EU-säädöksen sisältö on varmistunut.

Majoitustoiminnan käsite voi olla määritelty eri säännöksissä eri tavoin. Lyhytaikaisen majoitustoiminnan määrittely voi edellyttää toimintaa erityisesti koskevien säännösten laatimista.

Käsitteistön selkeyttämiseen liittyy myös kysymys STR-asetuksen mukaisen rekisteröintijärjestelmän käyttöönotosta. Asetus kattaa resitaalin mukaan vuokrasuhteet 6 kk määräaikaisiin sopimuksiin asti. Määrittely voi olla ristikkäinen muun olemassa olevan sääntelyn kanssa. Majoitusliiketoiminnan osalta kirjauksessa on kyse siitä, miten ja missä toimintaa saa harjoittaa eli ensisijaisesti saako toimintaa harjoittaa kyseisellä kaava-alueella ja asunto-osakeyhtiössä. Jos ei saa, pitäisikö tietyn laajuinen / muotoinen toiminta mahdollistaa. Toisaalta kysymys on siitä, mitä velvoitteita toiminnanharjoittajan on huomioitava, esimerkiksi turvallisuussääntelyn osalta, jos toiminta muuten on sallittua, ja onko näiden noudattamiskynnystä tarkoituksenmukaista tarkastella lyhytaikaisen majoitustoiminnan osalta. Nykypäivän tarpeiden mukaisuuteen liittyy myös matkustajailmoitusta koskevat sääntelytarpeet (sähköinen tunnistautuminen ja allekirjoitus), joita koskevia muutoksia tosin rajoittaa EU-oikeus (Schengenin sopimus).

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Ehdotettu sääntely koskettaa perusoikeuksia, kuten perustuslain 15 §:ssä turvattua omaisuudensuojaa sekä ihmisten oikeutta osallistua perustuslain 2 § ja 20 §:n mukaisesti yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

12.1 Kansanvaltaisuus ja oikeusvaltioperiaate

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Rakentamista koskeva lainsäädäntö on lähtökohdiltaan julkisen vallan käyttöä. Julkisella hallintotehtävällä viitataan perustuslaissa laajaan hallinnollisten tehtävien kokonaisuuteen, joihin kuuluu esimerkiksi lakien toimeenpanoon sekä yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen oikeuksia, velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon liittyviä tehtäviä (HE 1/1998 vp s. 179/I).

12.2 Yhdenvertaisuus

Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Yhdenvertaisen kohtelun vaatimus on hallintotoiminnan kulmakiviä ja keskeinen lähtökohta rakentamisessa. Yhdenvertaisuuden vaatimus edellyttää, että henkilöihin kohdistuvat lain erottelut eivät saa olla mielivaltaisia eivätkä erot henkilöiden välillä saa muodostua kohtuuttomiksi (PeVL 8/2020 vp, s. 2).

12.3 Omaisuuden suoja

Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Ympäristölainsäädännölle tyypilliseen tapaan omaisuuden käytön rajoitusta koskeva sääntely noudattaa joustavampaa sääntelytapaa kuin perusoikeusrajoituksista johtuva tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden vaatimus perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaan muutoin edellyttäisi. Omaisuudensuojaa on tarkasteltava yhdessä ympäristöperusoikeuden ja oikeusturvan muodostamassa kokonaisuudessa. Rakentaminen perustuu pääosin kuntien toimivallassa olevaan kaavoitukseen. Olennaista on, ettei yleisen edun nimissä loukata yksilön oikeutta nauttia omaisuudestansa silloin, kun ympäristöperusoikeudesta ei objektiivisesti voida johtaa rajoituksia, joita ilmankin riittävä ympäristönsuojelun taso on saavutettavissa.

Lyhytaikaisen majoitustoiminnan rajoittamista on arvioitava myös omaisuudensuojakysymyksenä erityisesti, jos rajoitettaisiin asunto-osakeyhtiön omistajien mahdollisuutta tarjota asuntoa lyhytvuokraukseen.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäviksi seuraavat lakiehdotukset: /
Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään seuraavasti:

40 a §

Asuminen, majoittuminen ja lyhytvuokraus

Asuminen tarkoittaa ensisijaisesti jatkuvaa asumista. Asumisena pidetään myös asuinhuoneiston vuokrausta vähintään neljä viikkoa kestävillä sopimuksilla sekä omassa käytössä olevan asuinhuoneiston tilapäistä luovuttamista tätä lyhyemmissä ajanjaksoissa.

Majoittuminen tarkoittaa kalustetun tilan tarjoamista tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille.

Kunta voi rakennusjärjestyksellään määrätä alle neljä viikkoa kestävien lyhytvuokraussuhteiden sallittavuudesta asunnossa, joka ei ole kotikuntalain (201/1994) mukaisesti omistajan omassa käytössä.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

_____

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

Liite
Rinnakkaisteksti

Laki

Rakentamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
	40 a §
	Asuminen, majoittuminen ja lyhytvuokraus
	Asuminen tarkoittaa ensisijaisesti jatkuvaa asumista. Asumisena pidetään myös asuinhuoneiston vuokrausta vähintään neljä viikkoa kestävillä sopimuksilla sekä omassa käytössä olevan asuinhuoneiston tilapäistä luovuttamista tätä lyhyemmissä ajanjaksoissa.
	Majoittuminen tarkoittaa kalustetun tilan tarjoamista tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille.
	Kunta voi rakennusjärjestyksellään määrätä alle neljä viikkoa kestävien lyhytvuokraussuhteiden sallittavuudesta asunnossa, joka ei ole kotikuntalain (201/1994) mukaisesti omistajan omassa käytössä.
	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Ympäristöministeriön asetus

asuin-, majoitus- ja työtiloista

Ympäristöministeriön päätöksen mukaisesti säädetään rakentamislain (751/2023) 40 § nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee uuteen rakennukseen tai rakennuksen laajennukseen sijoitettavia tai rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti muutettaessa muodostettavia asuin-, majoitus- ja työtiloja.

Rakennettaessa loma-asunto omaa käyttöä varten ei sovelleta tämän asetuksen 4–10 §:iä.

Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä tätä asetusta on sovellettava vain, jos alkuperäinen ratkaisu on tarkoitukseensa soveltumaton. Rakennuksen korjaus- ja muutostyöt voidaan muutoin tehdä alkuperäistä ratkaisua noudattaen.

Muutostöiden johdosta asumisolosuhteet eivät saa heikentyä.

2 §

Määritelmiä

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *asuinhuoneella* huonetilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu jatkuvaan asumiskäyttöön. Asuinhuoneena ei pidetä eteistä, käytävää, WC- ja pesutilaa tai näihin verrattavaa huonetilaa. Keittiö on asuinhuone, joka on ensisijaisesti ruoanvalmistusta ja ruokailua varten,

2) *asuinhuoneistolla* eli asunnolla keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen ja loma-asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jolla on oma välitön sisäänkäyntinsä,

3) *asuinkerrostalolla* vähintään kaksikerroksista, useita asuinhuoneistoja käsittävää asuinrakennusta, jossa eri asuinhuoneistoihin kuuluvia tiloja on päällekkäin,

4) *huonealalla* huoneen alaa, jonka rajoina ovat huonetta ympäröivien seinien pinnat tai niiden ajateltu jatke, huonealaan ei kuitenkaan lueta 1,6 metriä matalampaa tilaa,

5) *huoneistoalalla* alaa, jota rajaavat toisaalta huoneistoa ympäröivien seinien, toisaalta huoneiston sisällä olevien kantavien seinien ja muiden rakennukselle välttämättömien rakennusosien huoneiston puoleiset pinnat, huoneistoalaan ei kuitenkaan lueta 1,6 metriä matalampaa tilaa,

6) *huonekorkeudella* kohtisuoraa mittaa huoneen lattiapinnasta sen kattopintaan,

7) *kerroskorkeudella* kahden päällekkäisen lattiapinnan kohtisuoraa etäisyyttä,

8) *majoitushuoneella* kalustettua huonetilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu tarjottavaksi ammattimaisesti tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille,

9) *pientaloilla* erillispientaloja sekä kytkettyjä pientaloja,

10) *työtilalla* tilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu työskentelyyn.

3 §

Asuin-, majoitus- tai työtilojen suunnittelutehtävä

Pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on tehtävänsä mukaisesti huolehdittava rakennuksen suunnittelussa siitä, että rakennus täyttää käyttötarkoituksen mukaisesti asuin-, majoitus- tai työtiloja koskevat olennaiset tekniset, toiminnalliset ja arkkitehtoniset vaatimukset.

4 §

Asuin- ja majoitushuone sekä työtila

Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan koon ja muodon on huoneen aiottu käyttö ja kalustettavuus huomioon ottaen oltava tarkoitukseensa soveltuvia.

Asuin- ja majoitushuoneen ja työtilan huonealan on kuitenkin aina oltava vähintään 7 neliömetriä. Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonekorkeuden on oltava vähintään 2,5 metriä. Pientalossa mainittu vähimmäiskorkeus on 2,4 metriä. Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonealasta enintään 20 prosenttia voi alittaa tämän vähimmäiskorkeuden, ei kuitenkaan alle 2,2 metriä. Matalampi osuus ei saa olennaisesti heikentää huoneen toimivuutta tai vähentää päivänvalon määrää. Jos huoneen sisäkatto poikkeaa vaakasuorasta, huonekorkeus on määritettävä huonealan keskikorkeutena.

Asuinhuoneen suunnittelussa on otettava huomioon ilmansuuntien ja ympäristön häiriötekijöiden vaikutus.

5 §

Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan ikkuna

Asuin- ja majoitushuoneen ikkunan valoaukon on oltava vähintään 1/10 huonealasta. Ikkunan sijoituksen ja muun järjestelyn on varmistettava huoneen valoisuus, näkymä ulos huoneesta sekä huoneen kalustettavuus. Asuin- ja majoitushuoneen ikkunan tai sen osan on oltava avattavissa. Jos työtilassa on ikkuna, valoaukon on oltava vähintään 1/10 työtilan huonealasta, jollei työtilan valaistusta ole järjestetty toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla tai työn luonteen niin edellyttäessä osaksi tai kokonaan keinovalolla.

Etäisyyden asuinhuoneen pääikkunan edessä samassa tai naapurikiinteistössä olevaan vastapäiseen rakennukseen on oltava vähintään yhtä suuri kuin vastapäisen rakennuksen korkeus huoneen lattiatasolta mitattuna, ellei asemakaavasta muuta johdu. Pääikkunan edessä on kuitenkin oltava vähintään 8 metrin etäisyyteen asti rakentamatonta tilaa. Pientalossa voi mainittu etäisyys tontilla tai rakennuspaikalla olla viihtyisyyden vaatimukset huomioon ottaen pienempikin, kuitenkin siten, että 45 asteen valokulma huoneen lattiatasoon nähden täyttyy.

Ikkunavaatimuksesta voidaan poiketa majoitusrakennuksen laajamittaisessa korjauksessa tai muutettaessa rakennuksen käyttötarkoitus majoituskäyttöön sekä uutta majoitusrakennusta rakennettaessa enintään 20 prosentissa majoitushuoneista.

6 §

Asuin- ja majoitustilojen lattian suhde maanpintaan

Asuin- ja majoitushuoneen lattian on oltava pääikkunaseinän kohdalla olevan maanpinnan yläpuolella. Osassa huoneiston asuinhuoneista lattia voi kuitenkin sijaita enintään metrin maanpinnan alapuolella. Asuin- ja majoitustilojen sisäänkäynnin korkeusaseman on sijaittava maanpinnan suhteen luontevasti.

7 §

Asuinhuoneiston koko

Asuinhuoneiston huoneistoalan on oltava vähintään 20 neliömetriä. Opiskelija-asunnon ala on oltava vähintään 16 neliömetriä, jos yhteisissä tiloissa on tarkoituksenmukaiset oleskelu- tai muiden toimintojen tilat, jotka ovat helposti saavutettavissa.

8 §

Asuinhuoneiston tilat ja varustus

Asuinhuoneiston tilojen ja pohjaratkaisun on oltava aiottu käyttäjämäärä, asuntojen yhteiset tilat ja käyttötarpeiden muutokset huomioon ottaen asumisen kannalta tarkoituksenmukaisia. Asuinhuoneistossa on oltava toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset tilat lepoa, oleskelua ja yhdessäoloa, ruokailua ja ruoanvalmistusta, hygienian hoitoa sekä asumiseen liittyvää välttämätöntä huoltoa ja säilytystä varten.

Asuinhuoneistossa tai sen käytössä on oltava asianmukaiset tilat vaatehuoltoa ja irtaimiston säilytystä sekä polkupyörien, lastenvaunujen sekä ulkoilu- ja apuvälineiden säilytystä varten.

Tilat on varustettava niiden käytön edellyttämillä kiintokalusteilla, varusteilla sekä teknisillä asennuksilla. Asuinhuoneistossa on kuitenkin aina oltava wc- ja pesutilat sekä riittävä perusvarustus ruoanvalmistusta varten.

9 §

Kulkuväylät

Porraskäytävät, kerrostasanteet ja eteiset on mitoitettava siten, että henkilöiden kulkeminen ja tavaroiden kuljettaminen on sujuvaa. Tavarankuljetus voidaan järjestää myös hissillä.

Asunnoista on päästävä vaivattomasti ja turvallisesti pihan leikki- ja oleskelualueille sekä muihin tiloihin ja alueille, jotka palvelevat rakennuksen käyttöä. Autopaikat ja jätehuoltotilat on sijoitettava sekä huoltoajo piha-alueella järjestettävä siten, etteivät ne aiheuta häiriötä tai vaaraa asumiselle tai piha-alueen käytölle.

10 §

Kerroskorkeus

Asuinkerrostalon kerroskorkeuden on oltava vähintään kolme metriä.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaan hankkeeseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä x.x.2024

Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen

Yliarkkitehti Harri Hakaste

LUONNOS

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
Harri Hakaste

Muistio
12.04.2024

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS ASUIN-, MAJOITUS- JA TYÖTILOISTA

1 Yleistä

Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtilasta korvaisi ympäristöministeriön asetuksen asuin-, majoitus- ja työtiloista (1108/2017) säännökset. Uusi asetus perustuisi sisällöllisesti suurelta osin edellä mainittuun asetukseen, ja nyt annettavalla asetuksella tehtäisiin vain joitakin täsmennyksiä ja tarkennuksia.

Tarkoituksena on selkeyttää asuinrakennuksen ja sen rakennuspaikan suunnittelusta ja asumiseen tarkoitettujen tilojen ominaisuuksista rakentamislaissa (751/2023) asetettuja vaatimuksia. Lisäksi asetuksella täsmennetään korjaus- ja muutostöitä koskevia, asuinrakennuksen ja sen rakennuspaikan suunnittelulle ja asumiseen tarkoitettujen tilojen ominaisuuksille asetettuja vaatimuksia.

2 Nykytilanne

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) on muutettu 01.01.2025 voimaan tulevalla rakentamislailla (751/2023). Rakentamislailla halutaan parantaa sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi sekä rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Hallitusohjelman mukaisesti hallituksen tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa kaavoitus-, lupa- ja valitusprosesseja. Tämän toteuttamiseksi hallitus uudistaa maankäytön ja rakentamisen sääntelyä sekä purkaa normeja, mukaan lukien sääntelyn keventämisen, joka koskee koko Suomen rakentamismääräyskokoelmaa (lait, asetukset ja ohjeet). Hallitus korjaa säädettyä rakentamislakia niin, että hallinnollinen taakka kevenee ja byrokratia vähenee.

Rakentamislain 40 § säädetään asuin-, majoitus- ja työtilan vaatimuksista. Se sisältää asetuksenantovaltuuden säätää ympäristöministeriön asetuksella uuden rakennuksen rakentamista, rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta koskevia tarkempia säännöksiä rakennuksen suhteesta ympäristöönsä, asuin-, majoitus- ja työtilojen koosta, tiloista, varustuksesta ja valaistuksesta, asuin-, majoitus- ja työtilojen ovista, kulkuaukoista ja kulkuyhteyksistä sekä teknisistä ratkaisuista, joilla voidaan luoda edellytykset matkaviestinten kuuluvuuteen sisätiloissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 j §:än nähden muuttuisi mahdollisuus valaistuksen järjestämisestä toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan mahdollisuus koskee sekä yhtä asuinhuoneiston asuinhuonetta että työtilaa. Uuden säännöksen mukaan ainoastaan työtilan valaistus voitaisiin järjestää toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla. Muutoksen syynä on se, että alun perin lähinnä alkoveja koskenutta sääntelyä on alettu soveltaa pienten asuntojen makuuhuoneisiin. Uuden sääntelyn mukaan asuinhuoneisiin olisi johdettava suoraa luonnonvaloa. Työtilan valaistus voitaisiin sen sijaan edelleen järjestää välillisellä luonnonvalolla. Säännöstä voitaisiin soveltaa esimerkiksi monitoimitilan vetäytymistilaan ja asuinhuoneiston työpisteenä käytettävään tilaan.

Pyrittäessä kestävämpään maankäyttöön lisäämällä kaupunkitiheyttä, saatetaan vaikuttaa kielteisesti asuinrakennusten päivänvaloon. Tiiviisti rakennetuilla alueilla ympäröivät rakennukset voivat vähentää huomattavasti käytettävissä olevaa päivänvaloa, johtaen huonosti päivänvalaistuihin tiloihin ja vähemmän terveelliseen sisäympäristöön. Riittämätön päivänvalo johtaa myös suurempaan sähkökulutukseen keinotekoisen valaistuksen seurauksena. Rakentamistiheyden parantamisella on myös vaikutusta hiilipäästöjä vähentävästi. Eurooppalaisen standardin EN 17037 (päivävalostandardi) vuodelta 2018 huomioiminen suunnittelussa ja rakentamisessa on yksi tapa edistää tilojen riittävää päivänvaloa. Standardi määrittelee vähimmäisvaatimukset luonnonvalon saatavuudelle ja riittäville näkymille ja kertoo muun muassa, kuinka käyttää päivänvaloa sisätiloissa ja vähentää heijastusta.

Mainitut, suunnittelua koskevat säännökset ovat selvästi teknisluonteisia, ministeriön omaa toimialaa koskevia asioita. Sen vuoksi asetuksenantovaltuus säädettiin rakentamislaissa ympäristöministeriölle.

Rakentamismääräysten mukainen rakennuksen korjaus- ja muutostyö tulee siirtymäkauden voimassa olevan säännöksen mukaan toteuttaa siten, että rakentamismääräyksiä sovelletaan, jollei niissä nimenomaisesti toisin määrätä, siltä osin kuin toimenpiteen

laatu ja laajuus sekä rakennuksen tai sen osan mahdollisesti muutettava käyttötapa edellyttävät.

Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Soveltamisala

Ehdotetussa 1 §:ssä säädettäisiin asetuksen soveltamisalasta. Asetus koskisi uuteen rakennukseen tai rakennuksen laajennukseen sijoitettavia asuin-, majoitus- ja työtiloja. Asetus koskisi edellä mainittujen tilojen osalta myös olevan rakennuksen vaipan sisällä rakennettavan asuin-, majoitus- tai työtilan ominaisuuksia. Asuntoihin ja rakennukseen välittömästi liittyvät ulko-oleskelu- ja leikkialueet katsottaisiin myös kuuluviksi asetuksen soveltamisalaan.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin, että asetuksen 4–10 §:iä ei sovellettaisi omaa, ympärivuotista käyttöä varten rakennetussa loma-asunnossa. Taustalla on ajatus siitä, että loma-asunnossa, joka rakennetaan vain omaa käyttöä varten, voidaan tinkiä pysyvältä asunnolta edellytettävästä vaatimustasosta. Esimerkiksi pienessä kesämökissä huonekorkeus voi olla vaadittua matalampi. Liiketoimintaa varten rakennettavia loma-asuntoja tämä liudennus ei koskisi.

Rakennuksen korjaus- ja muutostyössä tätä asetusta sovellettaisiin vain, jos alkuperäinen ratkaisu olisi tarkoitukseen soveltumaton. Tällä tarkoitettaisiin erittäin puutteellisesti varustettuja tai valoisuuden ja sijainnin suhteen olennaisesti asetuksen vaatimuksista poikkeavia tai ympäristöolosuhteiden osalta heikkoja, korjattavia tiloja. Muutoin rakennuksen korjaus- ja muutostyöt voitaisiin tehdä noudattaen alkuperäistä ratkaisua tässä asetuksessa säädettyjen asioiden osalta.

Muutosten johdosta asuin-, majoitus- tai työskentelytilojen turvallisuus, toimivuus ja viihtyisyys eivät saisi heikentyä. Rakentamislain 30 § mukaan rakennuksen korjaus- ja muutostyössä on otettava huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet eivätkä ne saa ilman painavaa syytä heikentyä korjaus- tai muutostyössä. Rakennuksen on myös sovelluttava aiottuun käyttöönsä. Muutettaessa olennaisesti rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta, olisi näiden säännösten lisäksi otettava huomioon rakentamislain muut tähän aiheeseen liittyvät säädökset, erityisesti 12 §:n vaatimus rakennustaiteen ja kaupunkikuvan vaalimisesta.

2 §. Määritelmiä

Asetuksen 2 §:ssä määriteltäisiin asetuksessa käytettäviä käsitteitä.

Asuinhuoneena pidettäisiin huonetta, joka olisi ensisijaisesti tarkoitettu jatkuvaan asumiskäyttöön. Asuinhuoneena ei pidettäisi eteistä, käytävää tai WC- ja pesutilaa tai näihin verrattavaa huonetilaa. Keittiö tai keittotila olisi asuinhuone, joka olisi ensisijaisesti ruoan- valmistusta ja ruokailua varten.

Asuinhuoneistolla tarkoitettaisiin keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jolla olisi oma välitön sisäänkäyntinsä. Myös jatkuvassa asuinkäytössä oleva loma-asuntona käytettävissä oleva huoneisto katsottaisiin asuinhuoneistoksi riippumatta sen omistus- ja hallintamuodoista. Sen sijaan majoitustilojen kokonaisuutta kuten hotellia ei katsottaisi asuinhuoneistoksi.

Asuinkerrostalo olisi vähintään kaksikerroksinen, useita asuinhuoneistoja käsittävä asuinrakennus, jossa eri asuinhuoneistoihin kuuluvia tiloja olisi päällekkäin.

Huonealalla tarkoitettaisiin huoneen alaa, jonka rajoina ovat huonetta ympäröivien seinien pinnat tai niiden ajateltu jatke. Huonealaan ei luettaisi 1,6 metriä matalampaa tilaa.

Huoneistoalalla tarkoitettaisiin alaa, jota rajaavat toisaalta huoneistoa ympäröivien seinien, toisaalta huoneiston sisällä olevien kantavien seinien ja muiden rakennukselle välttämättömien rakennusosien huoneiston puoleiset pinnat.

Huonekorkeus olisi kohtisuora mitta huoneen lattiapinnasta sen kattopintaan.

Kerroskorkeus olisi kahden päällekkäisen lattiapinnan kohtisuora etäisyys.

Majoitushuoneella tarkoitettaisiin kalustettua huonetilaa, kuten hotellihuonetta, huoneistoa tai muu vastaavaa majoitusta varten varattavaa yksikköä, joka on ensisijaisesti tarkoitettu ammattimaisesti tarjottavaksi tilapäistä majoitusta tarvitseville asiakkaille.

Pientaloja olisivat erillispientalot sekä kytketyt pientalot. Pientaloissa ei yleensä olisi asuntoja päällekkäin. Kuitenkin esimerkiksi kytketyssä pientalossa voisivat asunnot osittain, esimerkiksi rinteessä limittyä päällekkäisiksi. Pientaloja ovat muun muassa omakoti- ja paritalot sekä kaupunkipientalot sekä rivitalot. Kaupunkipientalolla tarkoitetaan viereiseen asuntoon kytkettyä, yleensä kaksi- tai kolmikerroksista kaupunkimaista omakotitaloa.

Työtilalla tarkoitettaisiin tilaa, joka on ensisijaisesti tarkoitettu työskentelyyn.

3 §. Asuin-, majoitus- tai työtilojen suunnittelutehtävä

Kolmannessa pykälässä määrättäisiin, että pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan olisi tehtävänsä mukaisesti huolehdittava rakennuksen suunnittelussa siitä, että rakennus täyttäisi käyttötarkoituksen mukaisesti asui- ja majoitushuoneita tai työtiloja koskevat olennaiset tekniset, toiminnalliset ja arkkitehtoniset vaatimukset.

4 §. Asuin- ja majoitushuone sekä työtila

Ensimmäisen momentin mukaan asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan koon ja muodon olisi huoneen aiottu käyttö ja kalustettavuus huomioon ottaen oltava tarkoitukseensa soveltuvia. Tähän liittyvät huoneen kalustettavuus esimerkiksi ruokailua, lepoa tai yhdessäoloa varten, valoisuus ja yhteydet, sekä näkymät ulos. Kalustettavuuden esittäminen pääpiirustuksissa olisi yksi tapa, joka auttaisi hahmottamaan asunnon tilojen mittasuhteita käytännössä.

Toisen momentin mukaan asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonealan, aiemmin säädetyn mukaisesti, olisi aina oltava vähintään 7 neliömetriä. Asuin-, majoitus- ja työtilan huonekorkeuden olisi oltava vähintään 2,5 metriä. Pientalossa mainittu vähimmäiskorkeus olisi 2,4 metriä. Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan huonealasta enintään 20 prosenttia voi alittaa tämän vähimmäiskorkeuden, ei kuitenkaan alle 2,2 metriä. Tämä mahdollistaisi esimerkiksi huoneistokohtaisen ilmanvaihtojärjestelmän toteuttamisen. Matalampi osuus ei saa kuitenkaan olennaisesti heikentää huoneen toimivuutta tai vä-

hentää luonnonvalon määrää. Tämä tulee ottaa erityisesti huomioon koteloitujen kanavien sijoittelussa. Jos huoneen sisäkatto poikkeaisi vaakasuorasta, huonekorkeus olisi määritettävä huonealan, johon edellä määritelmän mukaan eivät kuulu alle 1,6 metriä korkeat tilat, keskikorkeutena. Näillä säännöksillä säilytettäisiin nykyisin noudatettu taso asuin- ja majoitushuoneissa sekä työtiloissa.

Kolmannen momentin mukaan olisi asuinhuoneen suunnittelussa otettava huomioon ilmansuuntien ja ympäristön häiriötekijöiden vaikutus. Ilmansuuntien huomioon ottamisella tarkoitettaisiin myös suoran auringonvalon pääsääntöistä mahdollisuutta paistaa huoneistoon. Ilmansuuntien harkitsemiseen vaikuttava ympäristön häiriötekijä saattaisi olla esimerkiksi vilkasliikenteinen tie tai huomattavan korkea varjostava rakennus. Kaunis näköala ja maisema taas voisivat olla pohjoisen puolelle suuntaamista puoltavia tekijöitä. Suunnittelussa kiinnitetään huomiota myös auringon lämmittävään vaikutukseen ja huolehditaan tarvittavasta ikkunoiden varjostuksesta ja riittävästä viilennyksestä.

5 §. Asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan ikkuna

Ehdotetulla 5 §:llä säädettäisiin tarkemmin asuin- ja majoitushuoneen sekä työtilan ikkunan riittävästä koosta ja valoisuuden sekä viihtyisyyden kannalta tarkoituksen mukaisesta sijoittamisesta. Ikkunan koon tulisi olla vähintään kymmenesosa huoneen tai tilan huonealasta. Tällä varmistettaisiin riittävä luonnonvalon saanti. Asuin- ja majoitustilan ikkunan tai sen osan olisi oltava avattavissa ainakin osittain. Tämä mahdollistaisi huonekohtaisen tuuletettavuuden myös tekniikan häiriötilanteessa. Ikkunan tarkoituksenmukainen sijoittaminen tarkoittaisi kalustettavuuden sekä näkymien ja ilmansuuntien sekä erilaisten kalustamisratkaisujen huomioon ottamista suunnittelussa. Ikkunan korkeusaseman valinnassa merkityksellistä olisi huoneen käyttötarkoituksen mukaisesti sijoittaa ikkuna siten, että huoneen käyttäjillä olisi luonteva yhteys ulkotilaan, luontoon tai rakennettuun ympäristöön. Asuin- ja majoitushuoneen ikkunan olisi oltava avattavissa tuulettamista varten, ja tämä ikkuna voi olla muukin kuin huoneen pääikkuna tai sen osa. Silloin, kun työtilassa on ikkuna, tulisi sen olla alaltaan vähintään kymmenesosa tilan alasta. Työtilan valaistus voidaan järjestää myös toisen tilan kautta tulevalla välillisellä luonnonvalolla taikka osaksi tai kokonaan keinovalolla, jos työn luonne niin edellyttää. Tämä voi olla tilanne esimerkiksi maan alla sijaitsevassa laboratoriossa Asuinhuoneen suunnittelussa voidaan soveltaa standardia EN 17037:2018. Standardin mukaan huomioitavaa suunnittelussa on näkymä huoneesta, mahdollinen häikäisy, hajavalo sekä suora auringon säteily.

Toisessa momentissa säädettäisiin aikaisemman säännöksen mukaisesti, että etäisyyden asuinhuoneen pääikkunan edessä samassa tai naapurikiinteistössä olevaan vastapäiseen rakennukseen olisi oltava vähintään yhtä suuri kuin vastapäisen rakennuksen korkeus huoneen lattiatasolta mitattuna, ellei asemakaavasta muuta johdu. Pääikkunan edessä olisi kuitenkin oltava vähintään 8 metrin etäisyyteen asti rakentamatonta tilaa. Pientalossa voisi mainittu etäisyys samalla tontilla tai rakennuspaikalla olla viihtyisyyden vaatimukset huomioon ottaen pienempikin. Esimerkiksi asunnon omaa ulko-oleskelutilaa rajaava aita olisi mahdollinen myös alle 8 metrin etäisyydellä pääikkunan edessä. Kuitenkin olisi viihtyisyyden ja valoisuuden kannalta edellytettävä 45 asteen valokulman täyttymistä huoneen lattiatasoon nähden.

Kolmannessa momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta poiketa ikkuna–vaatimuksesta majoitusrakennuksen laajamittaisessa korjauksessa tai muutettaessa rakennuksen käyttötarkoitusta majoituskäyttöön. Ikkunattomien majoitushuoneiden lukumäärää ei rajoitettaisi silloin, kun kysymys olisi laajamittaisesta korjauksesta tai käyttötarkoituksen muutoksesta majoitusrakennukseksi. Tällä haluttaisiin tukea kiertotaloutta joustavoittamalla nykyisen rakennuskannan mahdollista muuttamista majoituskäyttöön.

Uutta majoitusrakennusta rakennettaessa voitaisiin ikkunavaatimuksesta poiketa enintään 20 prosentissa majoitushuoneista.

6 §. Asuin- ja majoitustilojen lattian suhde maanpintaan

Pykälässä ehdotetaan säädettävän, että asuin- ja majoitustilan lattian olisi oltava pääikkunaseinän kohdalla olevan maanpinnan yläpuolella. Osassa huoneiston asuinhuoneista lattia voisi kuitenkin sijaita enintään metrin maanpinnan alapuolella. Määräys vaikuttaisi voimassa olevan sääntelyn mukaisesti myönteisesti asuin- ja majoitustilan viihtyisyyteen.

Myös sisäänkäynti asuin- ja majoitustilaan olisi sijoitettava maanpinnan suhteen luontevasti. Tällä vähennettäisiin tarpeettomia maan ja maiseman muokkauksia ja vaikutettaisiin inhimillisen mittakaavan syntymiseen rakennetussa ympäristössä. Tasoerojen tarvetta voidaan vähentää esimerkiksi säältä suojaavalta sisäänkäyntikatoksella. Sisäänkäynnin kattaminen mahdollistaa sisäänkäyntitasanteen nostamisen lähelle huoneiston lattiapintaa.

7 §. Asuinhuoneiston koko

Pykälässä ehdotetaan säädettävän aikaisemman sääntelyn mukaisesti, että asuinhuoneiston huoneistoalan olisi oltava vähintään 20 neliömetriä. Määräys asunnon vähimmäiskoosta vastaa muita pohjoismaisia säännöksiä.

Opiskelija-asunnoissa huoneistoalan on oltava vähintään 16 neliömetrin suuruinen, kunhan yhteisillä tiloilla, jotka voivat olla myös muussa opiskelija-asuntoa palvelevassa ja helposti saavutettavassa rakennuksessa, lisätään käytettävissä olevaa tilaa. Yhteisillä oleskelu- ja muiden toimintojen tiloilla tarkoitettaisiin esimerkiksi talopesulaa, talosaunaa tai vapaa-ajanviettoon ja yhdessäoloon tarkoitettua tilaa. Määriteltäessä yhteisten tilojen saavutettavuutta tulee huomioida myös valtioneuvoston asetus rakennusten esteettömyydestä (241/2017). Opiskelija-asunnolla tarkoitettaisiin opintotukilain (65/1994) mukaiseen opintotukeen oikeuttavaan koulutukseen osallistuville henkilöille tarkoitettuja asuntoja. Opiskelija-asumiseen voidaan ajatella myös ns. opiskelijahuoneratkaisua, jossa on oma lukollinen ovi, asuinhuoneistoa vastaava ääneneristys, oma wc sekä peseytymis- ja ruuanvalmistusmahdollisuus. Tähän ratkaisumalliin sisältyisi yhteisen oleskelun mahdollistavia tiloja ja siinä voitaisiin ottaa huomioon myös tilaratkaisujen muuntojoustavuus.

8 §. Asuinhuoneiston tilat ja varustus

Kahdeksannen pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin asuinhuoneiston tiloista. Niiden pitäisi olla aiottu käyttäjämäärä, asuntojen yhteiset tilat ja käyttötarpeiden muutokset huomioon ottaen asumisen kannalta tarkoituksenmukaisia. Asuinhuoneistossa olisi oltava toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset tilat lepoa, oleskelua ja yhdessäoloa ruokailua ja ruoanvalmistusta, hygienian hoitoa sekä asumiseen liittyvää välttämätöntä huoltoa ja säilytystä varten.

Toisessa momentissa edellytettäisiin asuinhuoneistossa tai sen käytössä olevan asianmukaiset tilat vaatehuoltoa ja irtaimiston säilytystä sekä polkupyörien, lastenvaunujen, ulkoiluvälineiden sekä liikkumisen apuvälineiden säilytystä varten.

Kolmannessa momentissa määrättäisiin asuinhuoneiston varustamisesta niiden käytön edellyttämillä kalusteilla, varusteilla sekä teknisillä asennuksilla. Asuinhuoneistossa

olisi kuitenkin aina oltava WC- ja pesutilat, sekä riittävä perusvarustus ruoanvalmistusta varten. Nämä vaatimukset mahdollistavat kuitenkin ratkaisut, joissa asunnon varustelun loppuunsaattamisesta vastaa erillisen sopimuksen mukaan asunnon ostaja.

9 §. Kulkuväylät

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin, että porraskäytävät ja kerrostasanteet ja eteiset olisi mitoitettava siten, että henkilöiden kulkeminen ja tavaroiden kuljettaminen on sujuvaa. Tällä tarkoitettaisiin, ettei esimerkiksi tavanomaisten kalusteiden siirtämiseen tarvittaisi erityisiä apuvälineitä tai koneita. Tavarankuljetus voitaisiin järjestää myös hissillä.

Pykälän toisessa momentissa ehdotetaan säädettävän tarkemmin, että leikki- ja oleskelualueille ja muihin tiloihin ja alueille olisi päästävä asunnoista vaivattomasti ja turvallisesti. Autopaikat, ajo autopaikoille, jätehuoltotilojen sijoitus ja huoltoajo piha-alueella olisi myös järjestettävä siten, etteivät ne aiheuttaisi häiriötä tai vaaraa asumiselle ja piha-alueen muulle käytölle.

Esteettömyyteen liittyvästä mitoituksesta säädetään rakennuksen esteettömyydestä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (241/2017). Poistumisesta palon sattuessa ja siihen liittyvästä tilamitoituksesta säädetään ympäristöministeriön asetuksessa paloturvallisuudesta (848/2017). Kulkuväylien osalta huomioitavaa on ympäristöministeriön asetus käyttöturvallisuudesta (1007/2017).

Ehdotettu pykälä yhdistää aiemman ympäristöministeriön asetuksen asuin-, majoitus ja työtiloista (1008/2017) pykälien 9 ja 10 sisällön.

10 §. Kerroskorkeus

Kymmenennessä pykälässä säädettäisiin voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, että kerrostalon kerroskorkeuden on oltava vähintään 3 metriä. Kerroskorkeus ehdotetaan pysytettäväksi ennallaan.

11 §. Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan tammikuun ensimmäisenä päivänä 2025. Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaan hankkeeseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Asetuksen voimaan tullessa vireillä olevalla hankkeella tarkoitetaan rakennusvalvonnassa vireillä olevaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakennus- tai toimenpidelupa-asiaa. Voimaantulon jälkeen vireille tulleilla hankkeilla tarkoitetaan hankkeita, joita koskeva rakentamislupa on jätetty rakennusvalvontaan asetuksen voimaantulon jälkeen.

3 Asetusehdotusten hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Säädöksellä halutaan varmistaa hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti sääntelyn keventäminen ja sujuvoittaminen, jolla voidaan katsota olevan taloudellisia vaikutuksia. Säädösehdotuksella halutaan näin sujuvoittaa niin nykyisen rakennuskannan joustavaa majoituskäyttöä ja omaan käyttöön tarkoitettua loma-asuntorakentamista. Taloudellisten vaikutusten ei kuitenkaan katsota olevan merkittäviä, koska rakentamisen vaatimustaso on aiemman sääntelyn mukainen.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Asetuksella toteutetaan hallitusohjelman kirjausta sääntelyn keventämisestä ja sujuvoittamisesta joka myös edesauttaa viranomaisten toimintaa. Keskeisimpiä näistä ovat omaan käyttöön rakennettavien vapaa-ajan asuntojen rajaaminen asetuksen vaatimusten ulkopuolelle sekä huoneen minimikorkeudesta poikkeavan osuuden tarkempi määrittely.

Selkeällä, yhtenäisellä ja oikealla säädöstasolla olevalla sääntelyllä arvioidaan olevan vaikutusta säännösten aiempaa yhtenäisempään soveltamiseen. Luotaessa edellytykset viranomaistoiminnan yhtenäistymiselle toiminnan ennakoitavuuden arvioidaan paranevan ja kuntakohtaisten soveltamiserojen vähenevän.

3.3 Ympäristövaikutukset

Asetuksella arvioidaan olevan jossain määrin vaikutuksia rakennetun ympäristön kiertotalouteen helpottamalla olemassa olevan rakennuskannan käyttötarkoituksen muuttamista majoituskäyttöön.

3.4 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Asetuksella voidaan katsoa olevan yksilöiden hyvinvointia edistäviä vaikutuksia asuinmukavuutta huomioivan sääntelyn myötä.

Asetuksella ei ole sukupuolivaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Asetusehdotus lähetettiin lausunnolle 25.4.2024 Määräpäivä lausuntojen antamiselle oli 6.6.2024. Ympäristöministeriön asetusehdotuksesta saatiin noin xx lausuntoa ja ehdotusta muokattiin niiden perusteella.

5 Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä xx.xx.2024.

29 § Vantaan kaupungin lausunto Senkkerin luoteisosan ympäristöluvasta, maa-ainesluvasta ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula / TeA

VD/3012/11.01.01.09/2024

TeA/MSI/LMU/JST/PKA/JRA/EK

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Vantaan kaupungin lausuntoa Senkkeri Oy:n hakemaa ympäristölupaa, maa-aineslupaa ja toiminnan aloittamislupaa koskien. Esitetään, että aluehallintovirastolle annetaan liitteen mukainen lausunto.

Asia

Senkkeri Oy hakee ympäristönsuojelulain 527/2014 § 27 mukaista ympäristölupaa ja maa-aineslain 555/1981 mukaista maa-aineslupaa Senkkerin alueen luoteisosalle maavallin rakentamiseksi. Vallin tukirakenteeseen käytetään kiveä, joka otetaan toiminta-alueen ottoalueelta ja vastaanotetaan ulkopuolelta. Toiminnalle haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaista toiminnan aloituslupaa.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaisen lausuntoa erityisesti siitä, vaikeuttaako hakemuksen mukainen toiminta alueen käyttämistä yleis- ja maakuntakaavoissa varattuun tarkoitukseen, mukaan lukien kaavoissa esitetyt viheryhteystarve -merkinnät.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Lausunnossa on ilmoitettava asian diaarinumero ESAVI/49835/2023. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 5.6.2024 asti.

Hanketoiminnan kuvaus

Senkkeri Oy hakee ympäristönsuojelulain 527/2014 § 27 mukaista ympäristölupaa ja maa-aineslain 555/1981 mukaista maa-aineslupaa Senkkerin alueen luoteisosalle maavallin rakentamiseksi. Toiminnalle haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaista toiminnan aloituslupaa. Yhteiskäsittelyluvan voimassaoloajaksi haetaan 20 vuoden määräaikaista lupaa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Vallin tukirakenteeseen käytetään kiveä, joka otetaan toiminta-alueen ottoalueelta ja vastaanotetaan ulkopuolelta. Maavallin rakentamisessa käytetään kierrätyshiekoitussepeliä ajoväylillä ja kenttäalueilla. Hiekoituskiviaines käsitellään tarpeen mukaisesti käsittelyasemalla ennen sen käyttöä. Louhinta-alueen pintamaat käytetään maavallin rakentamisessa. Maavallin rakentamisen yhteydessä voi olla maa-ainesten käsittelyasema, jossa vastaanotettavia maa-aineksia ja kiviaineksia voidaan tarvittaessa mm. välivarastoida, suorittaa toimenpiteitä laadun varmistamiseksi tai seuloa. Vastaanotettavia massoja voidaan käyttää suoraan maavalliin tai ohjata uudelleen käyttöön. Maavallin täyttöaineksissa voi olla mukana vieraslajeja.

Koko hankealueen pinta-ala on noin 70,3 hehtaaria, josta kiven ottoalue (vallin tukirakennetta varten) on noin 17,3 hehtaaria ja maavalli noin 40,8 hehtaaria. Käsittelyasema on noin 3–5 ha, joka loppuvaiheessa on maavallia. Louhinta toteutetaan tasolle +42 mmp (N2000). Vallin alue tasataan tarvittavilta osin. Maavallin alueen maanpinta on noin tasolla +45 mmp ja tasattuna noin +50 mmp. Täyttöä tulee +90 mmp (N2000) tasolle nykyisestä maanpinnasta laskien keskimäärin noin 30–45 metriä.

Toiminta sijoittuu Tuusulan Metsäkylään Senkkerin louhinta-alueen ja kiertotalousalueen luoteisosaan. Toiminta sijoittuu seuraaville kiinteistöille: 858-411-2-342 Lauri, Senkkeri Oy (valli) 858-411-1-179 Hannele, Seepsula Oy (ottoalue, käsittelyalue ja valli) 858-411-2-233 Metsola 2, Senkkeri Oy (valli) 858-411-2-354 Perälä, Senkkeri Oy (ottoalue ja valli) 858-411-1-185 Kalliola, yksityishenkilö (valli) 858-411-14-68 Focus II, yksityishenkilö (valli).

Maavallia on suunniteltu pääosin Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi osayleiskaavan maa- ja metsätalousalueella, ja osittain Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavan mukaiselle maavallialueelle. Tuusulan yleiskaavassa 2040 maavallin alueella on merkittynä yhdyskuntateknisen huollon alue (ylijäämämaa-ainesten sijoitusalue). Uusimaakaavassa 2050 alueella on mm. maa-aineshuollon kehittämisaluemerkintä.

Senkkerin alue on lentomeluvyöhykkeellä, noin viiden kilometrin etäisyydellä lentokentästä. Ympäristössä on muutakin teollisuus- ja kiertotaloustoimintaa sekä asutusta. Uusimaakaavan viheryhteystarve suunnittelualueen länsipuolella. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa Tuusulan maankäyttö alueelle on määritelty kiertotaloustoiminnalle.

Alueelle liikennöidään yksityiseltä Senkkerin metsätieltä, josta liikennöinti suuntautuu pääosin länteen ja etelään Vantaan puolelle kehä III:lle sekä vähäisemmin itäreitin kautta Myllykyläntien kautta Tuusulanväylälle. Kehä IV:lle sen valmistuttua liikennöinti voisi tapahtua sitä kautta. Alueelle kuljetaan nykyisellään Senkkerin metsätieltä pääosin Senkkerin louhinta-alueen itäpuolta.)

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 29

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle liitteen mukainen lausunto.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula
- Lausuntopyyntö Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
yleiskaavasuunnittelija Paula Kankkunen, puh. 050 302 3992

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto

Viite: Lausuntopyyntö Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula, ESAVI/49835/2023

Vantaan kaupungin lausunto Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamisluvasta, Tuusula

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaisen lausuntoa erityisesti siitä, vaikeuttaako hakemuksen mukainen toiminta alueen käyttämistä yleis- ja maakuntakaavoissa varattuun tarkoitukseen, mukaan lukien kaavoissa esitetyt viheryhteystarve -merkinnät. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 5.6.2024 asti.

Vantaan kaupunki antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Vantaan kaupunki on hankkeen Ympäristövaikutusten arviointi -selostuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että hanke ei ole yleiskaavojen mukainen. Hankealue on Tuusulan voimassa olevissa yleiskaavoissa osoitettu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, josta osalla sallitaan suojavallien rakentaminen, ja vain pieni osa on osoitettu ottoalueeksi. Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa 2033 alue on pääosin maa- ja metsätalousvaltainen alue M-11 ja osin maa-ainesten ottoalue EO, Nahkela-Siippoo-Rusutjärvi osayleiskaavassa MT-3. Tuusulan valituksenalaisessa yleiskaavassa 2040 maavallin kohdalla on yhdyskuntateknisen huollon aluemerkintä.

Senkkerin suunniteltu maantäyttö ja valli rajautuu Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan 2020 maa- ja metsätalousvaltaiseen (M) ja yhdyskuntateknisen huollon alueeseen (ET). Vantaan yleiskaavassa 2020 osoitettu ekologinen runkoyhteys -merkintä on osoitettu tälle Luoteis-Vantaan metsäiselle ekologiselle yhteysalueelle maakuntakaavan merkintää huomioiden. (Anna Ojala, 2018, Vantaan ekologiset yhteydet).

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki

Puhelin (vaihde) 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala
Matkapuhelin
Y-tunnus 01246109
ID 2938931

Sekä Vantaan puolella että Tuusulan puolella hankealue on rakentamatonta metsäistä aluetta, sijaiten maakunnallisella laajalla ekologisella käytäväalueella, jolle Uusimaa-kaavassa 2050 on osoitettu viheryhteystarve-merkintä. Merkintä osoittaa yhteystarpeen Seutulasta Tuusulan Metsäkylään sekä yhteyden Keskuspuiston ja Seutulan välissä. Kyseinen käytäväalue on myös osa Helsingin seudun viherkehään kuuluvaa yhteyttä. (Uusimaakaava 2050, Selostuksen liiteaineisto 1: Viheryhteystarpeiden kuvaukset, uudenmaanliito.fi). Hankealue vaikutusalueineen kuuluu Kirkkonummen-Nuuksion ylimaakunnallisen ekologisen verkoston itäisimpään rajaukseen alueelle. (Uudenmaan ekologisten verkostojen selvityksessä)

Hanke tulisi merkittävästi kaventamaan tätä tärkeää seudullista metsäistä viheryhteyttä Vantaan ja Tuusulan välillä. Vantaan puolella on todettu olevan myös liito-oravalle hyvin soveltuvaa aluetta ja säilytettävä tärkeä yhteys. Seudullisen viherrakenteen kytkeytyneisyyden näkökulmasta on huolestuttavaa, että hankealueen pohjoispuolelle olisi jäämässä vain noin 40 metrin levyinen metsäalue, jonka senkään säilymisestä ei ole varmuutta. Tällainen kapea kaistale ei laisinkaan vastaa suosituksi ekologisen yhteyden leveydeksi taajamien ulkopuolella on 500–1000 metriä (mm. Väre, S. & Krisp, J. 2005: Ekologinen verkosto ja kaupunkien maankäytön suunnittelu).

Maakuntakaavan viheryhteystarve-merkintä on ohjeellinen eikä osoita tarkkaa leveyttä eikä paikkaa, mutta määrää kuitenkin että: ”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava, että merkinnällä osoitettu yhteystarve säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa lajiston liikkumismahdollisuudet, virkistys ja ulkoilumahdollisuudet sekä ylläpitää maisema- ja luontoarvoja. Viheryhteyden tarkkaa sijaintia ratkaistaessa on selvitettävä, että yhteydellä on edellytykset toimia osana laajempaa ekologista ja virkistyksellistä verkostoa.” Mikäli Senkkerin maa-ainesten otto ja valli toteutuvat suunnitellulla tavalla, tämä ekologinen yhteys käytännössä katkeamaan, sillä sen leveys kapenisi merkittävästi.

Vantaan ekologisen verkostot -selvityksessä (Julkaisu Vantaan kaupunki) on tarkasteltu Vantaan ekologista verkostoa sen eri osien eli metsä- ja puustoisen verkoston, avointen biotooppien verkoston ja siniverkoston kautta, koska eri verkostot poikkeavat toisistaan lajistoltaan. On huomattava, että vaikka Vantaanjoen varsi toimii maakunnallisena yhteytenä, Vantaanjoki on virtavesiyhteys avoimessa tai mosaiikkimaisessa ympäristössä, eikä korvaa yhteystarvetta Seutulasta Tuusulan Metsäkylään. Vantaan kaupunki katsoo, että ekologisen verkoston osoittaminen Vantaanjokea pitkin ei riittävästi turvaa seudullisen metsäisen ekologisen verkoston jatkuvuutta yli kuntarajojen.

Hankkeella on myös Vantaan puolella avautuvaan valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaan kielteisiä vaikutuksia. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan kaikki arvioidut hankevaihtoehdot

muuttaisivat pysyvästi Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan viljelymaiseman taustamaisemaa teollisemmaksi ja ihmisperäisemmäksi.

Hankealueen korkeus on lopputilassa niin suuri, että hankealue väistämättä tulee rajoittamaan lähialueiden maankäyttömahdollisuuksia rakentamisen aikana, koska hanke on kestoltaan niin pitkä, lupaa vallin rakentamiselle haetaan kahdeksikymmeneksi vuodeksi. Valmis valli/täyttömäki muuttaa pysyvästi maisemaa.

Hankealueelle sijoittuu liikennettä koskevia yhteystarve-merkintöjä sekä maakuntakaavassa että Vantaan ja Tuusulan yleiskaavoissa. Vaikka merkinnät eivät osoita yhteystarpeiden tarkkoja sijainteja, on niiden toteutusmahdollisuus huomioitava hankealueen rajauksessa.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
PL 1100
01030 Vantaan kaupunki

Puhelin (vaihde) 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala
Matkapuhelin
Y-tunnus 01246109
ID 2938931

Ympäristöluvat

Hakija

Senkkeri Oy

Asia

Senkkerin luoteisosan ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Tuusula

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoanne asiakohdassa mainitusta hakemuksesta viimeistään **23.5.2024**.

Tuusulan kunnan sekä Vantaan kaupungin kaavoitusviranomainen: Kaavoituksesta vastaavalta viranomaiselta pyydetään lausuntoa erityisesti siitä, vaikeuttaako hakemuksen mukainen toiminta alueen käyttämistä yleis- ja maakuntakaavoissa varattuun tarkoitukseen, mukaan lukien kaavoissa esitetyt viheryhteystarve -merkinnät.

Uudenmaan liitto: Lausuntoa pyydetään erityisesti siitä, vaikeuttaako hakemuksen mukainen toiminta alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen, mukaan lukien kaavassa esitettyyn viheryhteystarpeeseen.

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy: Lausunto pyydetään Päijännetunnelin läheisyyden vuoksi.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Lausunnossa on ilmoitettava asian diaarinumero **ESAVI/49835/2023.**

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa https://ylupa.avi.fi.

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä asiointisähköpostiimme ymparistoluvat.etela@avi.fi.

Lisätietoja antavat

Ympäristöylitarkastaja Sari Lansola, puh. 0295 016 496
Ympäristöneuvos Päivi Vilenius, puh. 0295 016 308
sähköposti: etunimi.sukunimi@avi.fi

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus / ympäristö ja luonnonvarat
Varsinais-Suomen ELY-keskus/ kalatalousviranomainen
Tuusulan kunta
Tuusulan kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen
Tuusulan kunnan kaavoitusviranomainen
Vantaan kaupunki
Vantaan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomainen
Vantaan kaupungin kaavoitusviranomainen
Uudenmaan liitto
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihde: 0295 016 000
ymparistoluvat.etela@avi.fi | www.avi.fi

30 § Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024-2028 / TeA

VD/4825/11.00.01.00/2023
TeA/SP/JA/EK

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma on valmistunut ja toimintasuunnitelma esitetään vietäväksi kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Toimintasuunnitelman luonnos oli 24.1.2024–27.2.2024 kuntalaisten nähtävillä mielipiteiden esittämistä varten ja lausuntokierroksella. Toimintasuunnitelmaa on täydennetty kaupunkiympäristölautakunnan 16.1.2024 antaman pöytäkirjalausuman sekä saapuneiden lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta.

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnos 2024–2028 on valmistunut. Toimintasuunnitelman taustalla on 2022 valmistunut meluselvitys, jonka mukaan Vantaalla tie- ja katuliikenteen melulle altistuu noin 77 000 asukasta. Vantaan kaupungin vastuulla on ylläpitämiensä katujen meluntorjunta.

EU:n ympäristömeludirektiivin (2002/49/EY) ja sen kansallisesti täytäntöön panemiseksi annetun lain (ympäristönsuojelulaki 527/2014) ja asetuksen (1107/2021) mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä viiden vuoden välein meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jossa on oltava määriteltynä toimenpiteet, joilla viranomaiset seuraavan viiden vuoden aikana torjuvat ympäristömeluongelmia. EU:n ympäristömeludirektiivin mukainen meluntorjunnan toimintasuunnitelma tehdään Vantaalla nyt kolmatta kertaa.

Toimintasuunnitelman laatiminen alkoi kesällä 2023, ja se tulee olla valmis 18.7.2024 mennessä. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmalla pyritään torjumaan melua ja sen vaikutuksia, sekä ehkäisemään melun lisääntymistä hiljaisilla alueilla. Toimintasuunnitelman valmistelemiseksi koottiin työryhmä ympäristökeskuksen, rakennusvalvonnan, liikennesuunnittelun, kadunsuunnittelun, yleiskaavoituksen, asemakaavoituksen, toimitilajohtamisen, kestävä kaupunki -tiimin sekä viestintä- ja vuorovaikutuspalveluiden edustajista.

Meluntorjunnan toimenpideluonnokset suunnitelmakaudelle 2024–2028 koostuvat 47 yksityiskohtaisesta toimenpiteestä, jotka jakautuvat 12 tavoitteelliseen toimenpiteeseen, joita ovat:

- meluntorjunta maankäytön suunnittelussa,
- herkkien kohteiden suojaaminen,
- kaupungin työntekijöiden kouluttaminen ja perehdyttäminen meluun ja meluntorjuntaan,
- kestävän liikkumisen edistäminen,
- sähköisen liikenteen kehittäminen,
- nopeuksien alentaminen ja liikennehidasteiden käyttö,
- melua vaimentavien päällysteiden käyttö kaduilla,
- rakenteellisen meluntorjunnan toteuttaminen,
- kitkarenkaiden käytön lisääminen Vantaalla,
- ääniympäristöltään hiljaisten ja laadukkaiden alueiden turvaaminen ja ääniympäristöjen kehittäminen,
- meluselvitysaineiston kehittäminen,

- tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta.

Ympäristönsuojelulain 527/2014 152 § mukaisesti meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydettävä lausunto vaikutusalueen kunnilta, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Väylävirastolta, Liikenne- ja viestintävirastolta ja lentoaseman pitäjältä. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Kaupunkiympäristölautakunta 16.1.2024 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään pyytää lausunnot ja asettaa meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnos YSL 152 § perusteella nähtäville 30 päiväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmistoliiton, perussuomalaisten, kristillisdemokraattien, Liike Nytin ja sosialidemokraattien lautakuntaryhmät yhtyivät:
“Puut ja pensaat vaimentavat melua tehokkaasti heijastamalla, absorboimalla ja siroamalla ääntä. Kasvillisuus myös sitoo pölyä ja pienhiukkasia. Mekaanisen meluntorjunnan lisäksi meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa tulee huomioida kasvillisuuden hyödyntäminen.”

_____

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma on valmistunut. Meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnos esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 16.1.2024. Toimintasuunnitelman luonnokselle annettiin pöytäkirjalausuma, toimintasuunnitelman täydentämisestä kasvillisuuden hyödyntämisellä.

Toimintasuunnitelmaa on täydennetty pöytäkirjalausuman mukaiseksi lisäämällä suunnitelmaan kaksi uutta toimenpidettä.

1.6. Huomioidaan kasvillisuuden meluhaittoja vähentävä vaikutus asemakaavoituksessa ja kaupunkisuunnittelussa.
1.7. Huomioidaan suojametsien meluhaittoja vähentävä vaikutus metsänhoitosuunnitelmien laadinnassa.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnos oli kaupunkiympäristölautakunnan 16.1.2024 päätöksen ja ympäristönsuojelulain 152 § mukaisesti nähtävillä ja lausuntokierroksella 24.1.2024–27.2.2024. Toimintasuunnitelman luonnoksesta kuulutettiin kaupungin verkkosivuilla 24.1.2024. Nähtävillä olosta ja mahdollisuudesta mielipiteiden antamiseen tiedotettiin Vantaan Sanomissa, Vantaan kaupungin verkkosivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Toimintasuunnitelman luonnokseen saapui 4 lausuntoa ja 9 mielipidettä. Vastineen on esitetty meluntorjunnan toimintasuunnitelman liitteissä 3 ja 4.

Merkittävimpinä täydennyksinä lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta, toimintasuunnitelmaa on:

- Täydennetty osiolla lentomelulle altistumisesta.
- Täydennetty tarkemmalla altistujamäärien kasvun syiden arvioinnilla.
- Täydennetty kaupunkihiljaisilla ja potentiaalisesti hiljaisilla alueilla, jotka sijaitsevat luonnonsuojelualueilla.
- Täydennetty osiolla toimintasuunnitelman seurannasta ja arvioinnista.

Kaupunkiympäristölautakunta 14.5.2024 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 30

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028
- Meluntorjunnan toimintasuunnitelman liitteet
- Alkuperäiset lausunnot (4 kpl) Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnoksesta 2014–2028

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
Ympäristösuunnittelija Jouni Ahtiainen, puh. 043 827 2543
jouni.ahtiainen@vantaa.fi

VANTAAN MELUNTORJUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2024-2028

LIITE: Kaupunginhallitus 03.06.2024 / 30 §

SISÄLLYSLUETTELO

VANTAAN MELUNTORJUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA 2024-2028 1

SISÄLLYSLUETTELO 2

TIIVISTELMÄ 4

SAMMANDRAG 5

ABSTRACT 6

JOHDANTO 7

YMPÄRISTÖMELUDIREKTIIVI JA LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN TAUSTA 9

MELUNTORJUNNAN TOIMINTASUUNNITELMAN SISÄLTÖ JA RAJAUKSET ..11

Käytetyt melutasojen ohjearvot 12

LIIKENNEMELU VANTAALLA 13

Direktiivin mukaisesti altistujamäärälaskennat. 14

Kansalliset altistujamäärälaskennat. 15

Lentomelualueiden altistujamäärät 17

Melun terveysvaikutukset 18

HILJAISET JA ÄÄNIYMPÄRISTÖLTÄÄN MIELLYTTÄVÄT ALUEET 19

Kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden ja alueiden kartoitus ... 19

Hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden asukaskysely 22

MELUNTORJUNTA VANTAAN KAUPUNGILLA 24

Meluntorjunnan pitkän aikavälin strategia 24

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018–2023 toteutuminen. 26

Toimenpide 1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa 26
Toimenpide 2. Kestävän liikkumisen edistäminen 29
Toimenpide 3. Meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta. 30
Toimenpide 4. Sähköisen liikenteen kehittäminen. 30
Toimenpide 5. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö kaduilla. 31

Toimenpide 6. Hiljaisten alueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa . 32
Toimenpide 7. Meluselvitysaineiston käytön kehittäminen 32
Toimenpide 8. Meluesteiden toteuttaminen 33
Toimenpide 9. Nopeusrajoitusten alentaminen 33
Toimenpide 10. Kitkarenkaiden osuuden kasvaminen 33

MELUNTORJUNNAN TOIMENPITEET VUOSILLE 2024-2028 35

Toimenpide 1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa 35
Toimenpide 2. Herkkien kohteiden suojaaminen 39
Toimenpide 3. Kaupungin työntekijöiden kouluttaminen ja perehdyttäminen ... 40
Toimenpide 4. Kestävän liikkumisen edistäminen. 40
Toimenpide 5. Sähköisen liikenteen kehittäminen. 41
Toimenpide 6. Nopeuksien alentaminen ja liikennehidasteiden käyttö. 42
Toimenpide 7. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö. 42
Toimenpide 8. Rakenteellisen meluntorjunnan toteuttaminen. 43
Toimenpide 9. Kitkarenkaiden käytön lisääminen Vantaalla. 45
Toimenpide 10. Ääniympäristöltään hiljaisten ja laadukkaiden alueiden turvaaminen ja ääniympäristöjen kehittäminen. 45
Toimenpide 11. Meluselvitysaineiston kehittäminen. 47
Toimenpide 12. Tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja -neuvonta. . 47

TOIMINTASUUNNITELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI 48

KUULEMINEN, TIEDOTUS JA PÄÄTÖKSENTEKO 48

LÄHDELUETTELO 50

LIITTEET:

Liite 1 – Toteutetut nopeusrajoitukset ja hidasteet Vantaan katuverkolla 2018–2023
Liite 2 – Ratikan yhteydessä toteutettavaksi suunnitellut meluesteet
Liite 3 – Lausunnot ja vastineet
Liite 4 – Mielipiteet ja vastineet

Julkaisija
Vantaan kaupunki
05/2024
Kaupunkiympäristön toimiala/Ympäristökeskus
Kansikuvan kuvaaja Sami Lievonen, 2.6.2016

TIIVISTELMÄ

EU:n ympäristömeludirektiivin (2002/49/EY) ja Valtioneuvoston asetuksen (1107/2021) mukaisesti, Vantaan kaupungin tulee laatia meluntorjunnan toimintasuunnitelma viiden vuoden välein. Siinä määritetään toimenpiteet, joilla kaupunki torjuu ympäristömelua seuraavat viisi vuotta. Vantaan ensimmäinen toimintasuunnitelma valmistui vuonna 2013 ja viimeisin 2018.

Toimintasuunnitelmassa esitetään meluntorjunnan toimintasuunnitelman lainsäädännölliset taustat ja sisältörajaukset, edellisen toimintakauden meluntorjuntatoimenpiteiden toteutuminen, toimintasuunnitelman lähtökohdat ja meluselvityksen keskeisimmät tulokset. Lisäksi suunnitelmassa esitetään Vantaan kaupungin pitkän ja lyhyen aikavälin meluntorjuntakeinot seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Vuoden 2022 Vantaan kaupungin meluselvityksen mukaan yli 55 desibelin L_{den}-tason päivä-ilta-yö tieliikennemelualueilla asuu Vantaalla noin 77 000 asukasta ja Raideliikenteen melualueilla 6 500 asukasta. Edellisen toimintakauden meluselvityksen mukaan vuonna 2017 tieliikenteen melualueilla asui noin 55 000 asukasta ja raideliikenteen melualueilla asui noin 6 700 asukasta. Melualueilla asuvien määrä on kasvanut, mutta tuloksiin vaikuttavat muun muassa laskentatavan muutos uudistuneen CNOSSOS-EU melulaskentamallin myötä.

Kaupungin tiivistyessä ja väkiluvun kasvaessa tärkeimmät meluntorjunnan keinot seuraavalle viisivuotiskaudelle koskevat meluntorjunnan kannalta kokonaisvaltaista maankäytön ja liikenteen suunnittelua. Meluntorjunnan pitkän aikavälin strategiassa on yhdyspintoja useisiin muihin kaupungin strategioihin, jotka toteutuessaan tukevat Vantaan tie- ja katuliikenteen meluntorjuntaa.

Toimintasuunnitelman valmistelemiseksi koottiin työryhmä ympäristökeskuksen, rakennusvalvonnan, liikennesuunnittelun, kadunsuunnittelun, yleiskaavoituksen, asemakaavoituksen, toimitilajohtamisen, kestävä kaupunki -tiimin sekä viestintä- ja vuorovaikutuspalveluiden edustajista.

SAMMANDRAG

I enlighet med EU:s direktiv om omgivningsbuller (2002/49/EG) och stadsrådets förordning (1107/2021) ska Vanda stad utarbeta en verksamhetsplan för bullerbekämpning vart femte år. I den fastställs de åtgärder som staden ska vidta för att bekämpa omgivningsbuller under de kommande fem åren. Vandas första verksamhetsplan blev färdig år 2013 och den senaste 2018.

I verksamhetsplanen presenteras den rättsliga bakgrunden till och innehållsbegränsningarna i verksamhetsplanen för bullerbekämpning, hur den tidigare verksamhetsperiodens bullerbekämpningsåtgärder har genomförts, verksamhetsplanens utgångspunkter och bullerutredningens viktigaste resultat. I planen redogörs dessutom för Vanda stads metoder för bullerbekämpning på kort och lång sikt för nästa femårsperiod.

Enligt Vanda stads bullerutredning 2022 bor ca 77 000 invånare i Vanda i vägtrafikbulleromräden på över 55 decibel L_{den}-nivå dag-kväll-natt och 6 500 invånare i spårtrafikbulleromräden. Enligt den föregående verksamhetsperiodens bullerutredning bodde cirka 55 000 invånare i vägtrafikbulleromräden och cirka 6 700 invånare i spårtrafikbulleromräden år 2017. Antalet personer som bor i bulleromräden har ökat, men resultaten påverkas bland annat av räknesättet som har förändrats på grund av den förnyade bullerberäkningsmodellen CNOSSOS-EU.

I takt med att staden förtätas och invånarantalet ökar kommer de viktigaste metoderna för bullerbekämpning för nästa femårsperiod att inrikta sig på all markanvändnings- och trafikplanering. I strategin för bullerbekämpning på lång sikt finns kontaktytor till många andra städers strategier, och när dessa genomförs stöder de bekämpningen av buller från väg- och gatutrafiken i Vanda.

För beredningen av verksamhetsplanen sattes en arbetsgrupp ihop bestående av representanter för miljöcentralen, byggnadstillsynen, trafikplaneringen, gatuplaneringen, generalplaneringen, detaljplaneringen, lokalledningen, teamet för en hållbar stad samt informations- och interaktionstjänsterna.

ABSTRACT

Compliant with the EU's Directive 2002/49/EC on the assessment and management of environmental noise and the Government Decree (1107/2021), the City of Vantaa shall compile a noise-control action plan at five-year intervals. The action plan specifies the measures with which the city will prevent environmental noise during the next five years. Vantaa’s first action plan was completed in 2013 and the latest in 2018.

The action plan presents the legislative backgrounds and content limits of the noise-control action plan, realization of the noise-control measures over the previous operating period, starting points of the action plan, and essential results of the noise assessment. In addition, the plan presents the City of Vantaa's short- and long-term noise-control measures for the next five years.

According to Vantaa's 2022 noise analysis, the number of residents in Vantaa who are exposed to day-evening-night noise level exceeding Lden 55 dB amounts to around 77,000, whereas the number of residents exposed to rail transit noise areas amounts to 6 500. According to the previous operating period, in 2017, the number of residents in Vantaa who were exposed to day-evening-night noise level exceeding Lden 55 dB amounted to around 55,000. The figure was 6 700 for rail transit noise areas. The number of those exposed to noise has increased, but the results are also affected by the reformed CNOSSOS-EU calculation model.

As the city structure becomes more and more compact and as the population keeps on increasing, the most important noise-control methods over the next five years will strongly focus on comprehensive land-use and traffic planning. The long-term noise-control strategy has interactions with several other city strategies that, when realized, will support Vantaa's road-traffic noise control.

A team consisting of representatives of the environment center, building supervision, transportation planning, street planning, local master planning, local detailed planning, facilities management, sustainable city team, as well as communications and interaction services was established to prepare the action plan.

JOHDANTO

Liikenteen, teollisuuden ja vapaa-ajantoiminnan aiheuttama ympäristömelu on yksi merkittävimpiä ympäristöongelmia Euroopassa. Arvion mukaan noin 20 % Euroopan Unionin väestöstä altistuu melutasoille, jotka eivät ole hyväksyttäviä niiden haitallisten terveysvaikutusten takia. Melu on merkittävä elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä heikentävä ympäristöongelma myös Suomessa ja Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) mukaan vuonna 2017 noin 600 000 ihmistä asui Suomessa liikennemelualueilla. (1)

Euroopan unionin tavoitteena on korkeatasoinen terveyden ja ympäristönsuojelu, mihin sisältyy melulta suojaaminen. Euroopan parlamentin ja neuvoston ympäristömeludirektiivin 2002/49/EY tavoitteena on antaa ympäristömelua koskevien toimenpiteiden kehittämiseksi keinoja lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tätä varten ympäristömeludirektiivissä on määritelty EU:n jäsenvaltioille yhtenäiset melunlaskentatavat ja -suureet ja arviointimenetelmät meluongelman kartoitukseen. Ympäristömeludirektiivi edellyttää EU:n jäsenvaltioita laatimaan strategiset meluselvitykset, sekä melun hallintaan ja vähentämiseen tähtäävät toimintasuunnitelmat.

Ympäristömelulla tarkoitetaan ulkona esiintyvää, ei-toivottua tai haitallista ihmisen toiminnan aiheuttamaa ääntä, kuten kulkuvälineiden, tie-, raide- ja lentoliikenteen, sekä teollisuuslaitosten toiminnan aiheuttamaa ääntä. Haitoilla tarkoitetaan ihmiselle aiheutuvia terveyshaittoja ja häiritsevyydellä melun aiheuttamaa kielteisenä koettua elämystä.

Vantaalle on laadittu kolme EU:n ympäristömeludirektiivin edellyttämää meluselvitystä vuosina 2012 ja 2017 ja 2022 sekä kaksi ympäristömeludirektiivin edellyttämää toimintasuunnitelmaa vuosina 2013 ja 2018. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmilla pyritään torjumaan melua ja sen vaikutuksia, sekä ehkäisemään melun lisääntymistä hiljaisilla alueilla.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelma päivitetään vähintään viiden vuoden välein ja päivittämisen yhteydessä arvioidaan edellisessä toimintasuunnitelmassa asetettujen toimenpiteiden toteutuminen. Tämä on Vantaan kaupungin kolmas EU:n ympäristömeludirektiivin edellyttämä meluntorjunnan toimintasuunnitelma.

Vantaan kaupungin vastuulla on ylläpitämiensä katujen meluntorjunta. Maanteiden meluntorjunnasta vastaavat Väylävirasto ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskus (ELY-keskus). Maanteiden meluesteet suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Rautateiden meluntorjunnasta vastaa Väylävirasto. Lentoaseman melunhallinnasta vastaa Finavia Oyj.

Tämän meluntorjunnan toimintasuunnitelman on laatinut ympäristökeskuksen, rakennusvalvonnan, liikennesuunnittelun, kadunsuunnittelun, yleiskaavoituksen, asemakaavoituksen, toimitilajohtamisen, kestävä kaupunki - tiimin sekä viestintä- ja vuorovaikutuspalveluiden edustajista koottu työryhmä.

Ympäristömeludirektiivin mukainen CNOSSOS-EU -melulaskentamalli poikkeaa edellisellä selvityskierroksella käytetystä laskentamallista, eikä tämän kierroksen direktiivin mukaisia laskelmia voida verrata aikaisempien selvitysten tuloksiin.

Direktiivin mukaisen meluselvityksen yhteydessä lasketut kansallisen mallinnusmenetelmän tulokset tarjoavat vertailukelpoisemman kuvan melutilanteen kehittymisestä. Kansallisella menetelmällä laskettuja tuloksia voidaan paremmin verrata edellisen meluselvityksen selvityksen tuloksiin.

YMPÄRISTÖMELUDIREKTIIVI JA LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN TAUSTA

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/49/EY ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta (ympäristömeludirektiivi) tuli voimaan 18.7.2002 (1). Direktiivin tavoitteena on saada jäsenvaltioiden melutasoista vertailukelpoisia tietoja. Direktiivi määrittelee yhteisölle yhteisen toimintamallin, jonka avulla voidaan välttää, ehkäistä tai vähentää ympäristömelulle altistumisen haittoja, jollaiseksi katsotaan myös melun häiritsevyys. Haittoja vähennetään tärkeysjärjestyksessä. Ympäristömeludirektiiviä on täydennetty vuonna 2015 direktiivillä (EU) 2015/996, jonka liitteessä on esitetty yhteinen laskentamenettely (31). Laskentamenetelmä on päivitetty vuonna 2021 direktiivillä (EU) 2021/1226 (32).

Ympäristömeludirektiivi velvoittaa jäsenvaltioita:

- tekemään meluselvitykset ympäristömelulle altistumisesta,
- laatimaan toimintasuunnitelman melun ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi,
- välittämään tietoa ympäristömelusta ja sen vaikutuksista kansalaisille.

Euroopan yhteisössä on otettu käyttöön yhteiset melun tunnusluvut: päivä-ilta-yömelutaso (painotettu keskiäänitaso) eli vuorokausimelutaso L_{den} ja yömelutaso $L_{yö}$. Nämä ovat pitkän ajan keskiäänitasoja, jotka määritellään vuoden päivä-, ilta- ja yöaikojen sekä sääolojen kannalta keskivertovuoden perusteella. Melun tunnuslukujen mukaiset meluvyöhykkeet arvioidaan yhteisillä laskenta- ja mittausmenetelmillä.

Meluselvitystä käytetään meluntorjunnan toimintasuunnitelman laadinnan taustana. Toimintasuunnitelmassa esitetään muun muassa lainsäädännöllistä taustaa, meluselvityksen tulosten tiivistelmä, käytetyt ohjearvot sekä lyhyen ja pitkän ajan meluntorjunnan toimenpiteet. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan voi kuulua toimia, jotka liittyvät liikennesuunnitteluun, maankäytön suunnitteluun, teknisiin toimiin melulähteissä, hiljaisempien melulähteiden valintaan, melun leviämisen ajalliseen tai alueelliseen rajoittamiseen sekä muihin rajoituskeinoihin, kuten taloudelliseen ohjaukseen.

Ympäristömeludirektiivin kansallisesta täytäntöönpanosta säädetään ympäristönsuojelulaissa 52/2014 pykälissä 151 § – 153 §. Ympäristönsuojelulaissa säädetään meluselvitysten ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmien laatimismenettelystä. Valtioneuvoston asetus Euroopan yhteisön edellyttämistä

meluselvityksistä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmista (801/2004) säädetään meluntorjunnan toimintasuunnitelman sisällöstä, melun tunnusluvuista, aikataulusta sekä tietojen toimittamisesta. Melun terveysvaikutukset arvioidaan Euroopan Ympäristökeskuksen toimesta, perustuen toimitettuihin meluselvitysten tuloksiin.

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma on tarkistettava vähintään viiden vuoden välein niiden laatimisesta, jolloin toimintasuunnitelma ja tarvittaessa myös meluselvitys uusitaan. Toimintasuunnitelmaa on myös tarkistettava tarvittaessa muulloinkin, jos alueella ilmenee melutilanteeseen oleellisesti vaikuttava uusi tekijä.

MELUNTORJUNNAN TOIMINTASUUNNITELMAN SISÄLTÖ JA RAJAUKSET

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmien sisällöstä säädetään Valtioneuvoston asetuksella (1107/2021) seuraavasti:

- Tiedot toimintasuunnitelman laatijasta
- Tiivistelmä meluselvityksen tuloksista
- Tiedot käytetyistä melutasoa koskevista ohjearvoista
- Arvio melulle altistuvien henkilöiden määrästä
- Toimenpiteitä vaativien ongelmien ja tilanteiden yksilöinti
- Kuvaus toimintasuunnitelman kohteesta tai kohteista
- Tiedot käytössä olevista ja valmisteltavista meluntorjuntatoimista
- Tiedot seuraavien viiden vuoden aikana toteutettavista meluntorjuntatoimista
- Pitkän ajan suunnitelma melun aiheuttamien haittojen vähentämiseksi
- Arvio hiljaisista alueista väestökeskittymissä
- Tiedot rahoituksesta
- Suunnitelma täytäntöönpanosta ja tulosten arvioinnista
- Arvio toimintasuunnitelman mukaisten torjuntatoimien vaikutuksesta melulle altistuvien henkilöiden määrään
- Tiedot ympäristönsuojelulain 25 b §:n mukaisesta yleisön kuulemisesta
- Tiivistelmä toimintasuunnitelmasta.

Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 meluntorjunnan toimenpiteet kohdistuvat kaupungin katuverkoston liikennemelun ennaltaehkäisyyn ja torjumiseen.

Ympäristöluvanvaraisia, yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia tai tietojärjestelmään kirjattuja laitoksia on Vantaalla noin 160. Näiden toimintojen aiheuttamaa melua rajoitetaan ympäristölupamenettelyllä, ympäristölupavalvonnalla ja ympäristönsuojelulain mukaisella valvonnalla. Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvoja sovelletaan ympäristöluvissa ja valvonnassa siten, että laitosten melutasot eivät ylitä asuinalueilla päiväajan keskiäänitasoa ($L_{Aeq,7–22}$) 55 dB, eikä yöajan keskiäänitasoa ($L_{Aeq,22-7}$) 50 dB. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa ei siten ole käsitelty teollisuuden tai muiden melua tuottavien laitosten toiminnassa syntyvää melua.

Käytetyt melutasojen ohjearvot

Päivä-ilta-yömelutasoa (päivä 7–19, ilta 19–22, yö 22–7) eli L_{den} ja yömelutasoa (22–7) $L_{yö}$ käytetään ympäristömeludirektiivin edellyttämissä meluselvityksissä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmissa. Nämä ovat pitkän ajan keskiäänitasoja, jotka määritellään vuoden päivä-, ilta- ja yöaikojen sekä sääolojen kannalta keskivertovuoden perusteella. Toimintasuunnitelman melutasot on esitetty ympäristömeludirektiivin edellyttämillä keskiäänitason L_{den} ja $L_{yö}$ ohjearvoilla.

Kansallisista melutason ohjearvoista säädetään Valtioneuvoston päätöksellä (993/1992). Päätöstä sovelletaan meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa sekä rakentamisen lupamenettelyissä. Päätös sisältää melutasojen päivä- ja yöajan keskiäänitasojen ohjearvot ulkona ja sisätiloissa, ja ne on esitetty taulukossa 1. Ympäristömeludirektiivin melutasoja ei voida verrata kansallisiin melutason ohjearvoihin

Taulukko 1. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista ulkona ja sisätiloissa. L_{Aeq} (993/1992). (2)

Alueen kuvaus, ulkona	**Päiväajan (klo 7–22) keskiäänitason ohjearvot**	**Yöajan (22–7) keskiäänitason ohjearvot**
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45–50 1) 2)
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB 3)

Alueen kuvaus, sisällä	**Päiväajan (klo 7–22) keskiäänitason ohjearvot**	**Yöajan (22–7) keskiäänitason ohjearvot**
Asuin-, potilas- ja majoitushuoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoustilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

1) Uusilla alueilla melutason yöajan ohjearvoa on 45 dB.

2) Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöajan ohjearvoa.

3) Yöajan ohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleensä käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapea kaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoon

LIIKENNEMELU VANTAALLA

Viimeisin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys on tehty Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien, Väyläviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyönä vuonna 2022.

Meluselvitys laadittiin maanteiden, pää- ja kokoojakatujen sekä rautateiden vuoden 2021 liikennetiedoilla ja selvityksessä laskettiin ympäristömelulle altistuvien asukkaiden määrät. Meluselvityksessä liikennemelun leviämismallinnukset ja asukasmäärien laskennat tehtiin kahdella eri menetelmällä. Ympäristömeludirektiivin edellyttämällä mallinnus ja laskentamenetelmällä sekä kansallisella yhteispohjoismaalaisella menetelmällä. Menetelmät on tarkemmin kuvattu **Ympäristömeludirektiivin mukaisessa Vantaan meluselvityksessä 2022**.

2022 selvityksessä mallinnettu katu- ja maantieverkko on esitetty kuvassa 1. 2022 lähtötietoaineistoa täydennettiin myös katualueita, jotka eivät olleet mukana edellisessä meluselvityksessä. Tällaisia katuja sijaitsee muun muassa Tikkurilassa, Viertolassa, Korsossa, Jokivarressa, Pukinmäessä, Nikinmäessä, Ilolassa, Hiekkaharjussa, Ylästössä, Hämeenkylässä ja Vapaalassa. 2017 selvityksessä mukana olleet kadut on esitetty kuvassa 1 sinisellä ja 2022 selvitykseen mukaan otetut kadut on esitetty kuvassa punaisella.

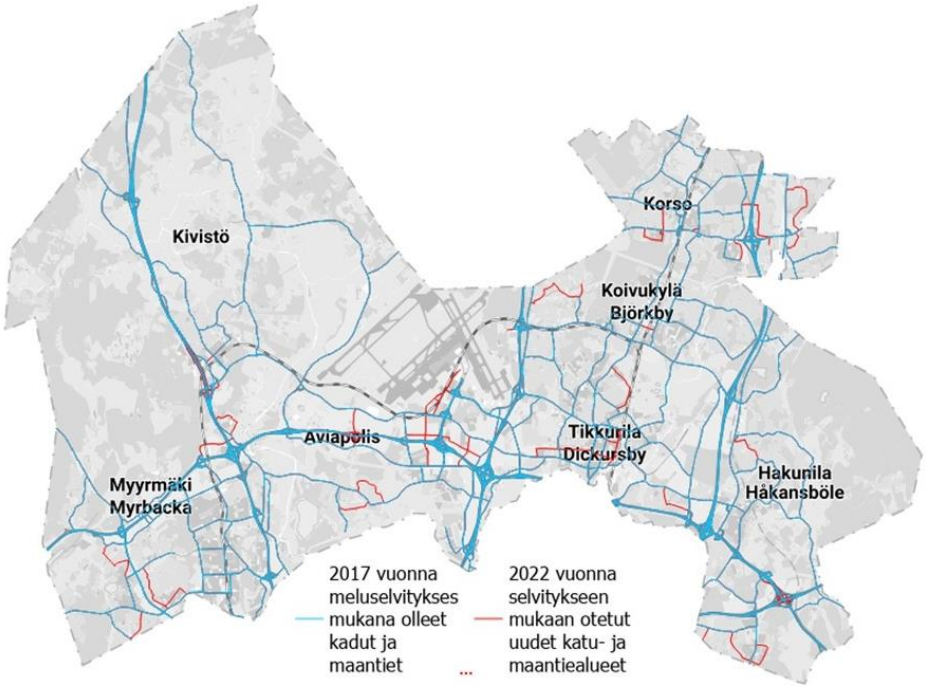

Kuva 1. 2017 selvityksessä mukana olleet kadut ja 2022 selvitykseen mukaan otetut kadut.

Direktiivin mukaisesti altistujamäärälaskennat.

Vuoden 2021 lopussa Vantaan asukasluku oli noin 237 231. Vantaan asukasmäärä on kasvanut edellisen selvityksen jälkeen kasvanut 11 % eli 22 626 asukkaalla. Taulukossa 2 on esitetty Vantaan yli 55 dB päivä-ilta-yömelutasolle L_{den} altistuvat asukasmäärät.

Taulukko 2. Asukasmäärät rakennuksissa, joihin kohdistuu yli 55 dB päivä-ilta-yö L_{den} melutaso

	Asukkaiden laskentamenetelmän versio	Laskentavuosi 2021	Laskentavuosi 2017	Laskentavuosi 2012
Kadut ja maantiet	2021	**77333**		
	2018		54 797	
	2016		94 644	77 470
	2021	29245		
Direktiivimaantiet	2018		29 727	
	2016		46 394	31 230
	2021	6541		
Rautatiet	2018		6711	
	2016		13 161	9 280

Viimeisimmässä meluselvityksessä käytetty altistuvien asukkaiden laskentamenetelmä poikkeaa edellisen kierroksen selvityksessä käytetyistä laskentatavasta, eikä altistuvien asukkaiden määrää voi näin ollen verrata edellisten kierrosten altistuvien asukkaiden määriin. Nyt käytetyllä laskentamenetelmällä saadut tulokset ovat määritystavan eron takia vuoden 2012 menetelmää pienempiä, mutta vuoden 2017 menetelmää suurempia. Laskentamenetelmän eroa on havainnollistettu kuvassa 2.

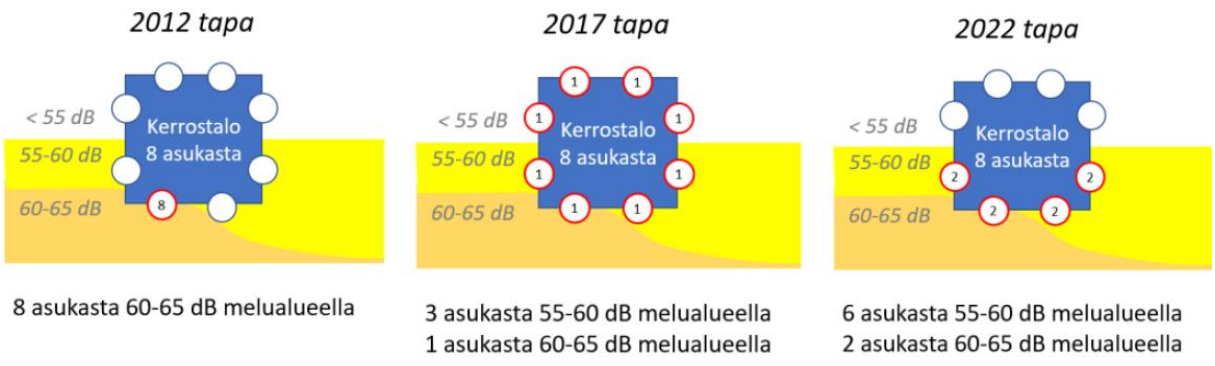

Kuva 2. Melulle altistuvien asukkaiden määrän laskenta direktiivin mukaisella menetelmällä.

Kansalliset altistujamäärälaskennat.

Direktiivin mukaisen meluselvityksen yhteydessä laadittiin mallinnukset myös kansallisella yhteispohjoismaalaista laskentamenetelmää käyttävällä mallinnusmenetelmällä. Altistuvien asukkaiden määrä ja rakennusten sijoittuminen tietylle meluvyöhykkeelle määritettiin rakennukseen kohdistuvan suurimman julkisivuäänitason perusteella. Asukasmäärien laskentamenetelmä on sama kuin vuosina 2017 ja 2012, joten tulokset ovat lähtökohtaisesti vertailukelpoisia ja tulokset antavat paremman kuvan asukasmäärissä tapahtuneesta muutoksesta. Laskentamenetelmä on havainnollistettu kuvassa 3 ja laskentojen tulokset taulukoissa 3, 4 ja 5.

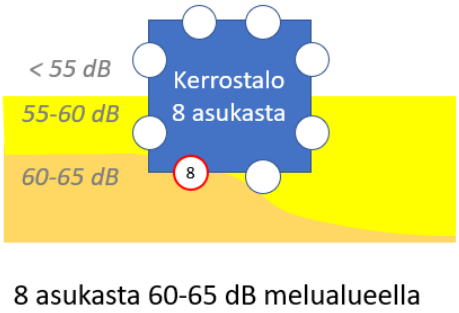

Kuva 3. Melulle altistuvien asukkaiden määrän laskenta kansallisissa laskennoissa.

Taulukko 3. Tie- ja katuliikenteen päiväajan ekvivalenttimelutason LAeq,7–22 yli 55 dB meluvyöhykkeiden asukasmäärät tällä ja kahdella edellisellä kierroksella.

Yli 55 dB altistujat	2022 selvitys	2017 selvitys	2012 selvitys
Vantaa	71 532	53 941	52 170

Taulukko 4. Direktiivin tarkoittamien maanteiden (yli 3 miljoonaa ajoneuvoa vuodessa) päiväajan ekvivalenttimelutason LAeq,7–22 yli 55 dB meluvyöhykkeiden asukasmäärät tällä ja kahdella edellisellä kierroksella.

Yli 55 dB altistujat	2022 selvitys	2017 selvitys	2012 selvitys
Vantaa	18 574	15 385	16 130

Taulukko 5. Rautateiden päiväajan ekvivalenttimelutason LAeq,7–22 yli 55 dB meluvyöhykkeiden asukasmäärät tällä ja kahdella edellisellä kierroksella.

Yli 55 dB altistujat	2022 selvitys	2017 selvitys	2012 selvitys
Vantaa	3 448	8 272	5 010

Vantaan kaupungin 237 200 asukkaasta

- 30 % (noin 71 500 asukasta) asuu **katujen ja maanteiden** yli 55 dB meluvyöhykkeellä,
    - näistä 32 % asuu rakennuksessa, jossa on myös hiljainen ulkoseinä.
- 8 % (noin 18 600 asukasta) asuu direktiivin mukaisten **maanteiden** yli 55 dB meluvyöhykkeillä,
    - näistä 11 % asuu rakennuksessa, jossa on myös hiljainen ulkoseinä.
- 1 % (noin 3 400 asukasta) asuu **rautateiden** yli 55 dB meluvyöhykkeellä,
    - näistä 11 % asuu rakennuksessa, jossa on myös hiljainen ulkoseinä.

Direktiivin mukaiset maantiet ovat vilkasliikenteisiä väyliä ja teitä, joiden liikennemäärä on yli 3 miljoonaa ajoneuvoa vuodessa. Hiljaisella ulkoseinällä tarkoitetaan julkisivua, johon kohdistuu vähintään 20 dB vähemmän melua kuin rakennuksen meluisimpaan julkisivuun. Hiljaisen ulkoseinän rakennuksissa on tyypillisesti melulta suojassa oleva sisäpiha ja vähintään osa asunnoista avautuu hiljaisempaan suuntaan.

Tällä kierroksella meluvyöhykkeet mallinnettiin ensimmäistä kertaa myös niin, että vyöhykkeiden muodostumisessa huomioidaan myös tie ja raideliikenteen yhteisvaikutus.

- 32 % (74700 asukasta) asuu rakennuksissa, jotka sijaitsevat **tie- tai raideliikenteen yli 55 dB meluvyöhykkeellä tai niiden yhteisvaikutuksen meluvyöhykkeellä**.

Edelliseen selvitykseen verrattuna katujen ja maanteiden meluvyöhykkeiden (L_{Aeq},7–22) pinta-ala on kasvanut 6 % ja direktiivin mukaisten maanteiden 2 %. Rautateiden meluvyöhykkeiden pinta-ala on pienentynyt 36 %. Rautateiden osalta pienentymisen selittää mallissa käytettyjen ajonopeuksien pienentyminen tarkentuneiden GPS-nopeustietojen myötä.

Edelliseen kierrokseen verrattuna melulle altistuvien (L_{Aeq},7–22 > 55 dB) asukkaiden osuus on asukasmäärän kasvu huomioituna

- kasvanut 5,0 prosenttiyksikköä katujen ja direktiivin mukaisten maanteiden osalta,
- kasvanut 0,7 prosenttiyksikköä direktiivin mukaisten maanteiden osalta,
- pienentynyt 2,4 prosenttiyksikköä rautateiden osalta.

Altistujamäärän kasvu 17 600 asukkaalla johtuu suurelta osin melualueiden täydennysrakentamisesta vuosina 2017–2021. Täydennysrakentamisen osuus asukasmäärän kasvusta on yli 10 000 asukasta. Arviossa ei ole huomioitu vuonna 2016 valmistuneita, mutta vasta vuoden 2017 puolella asutettuja rakennuksia. Melualueiden asukasmäärän kasvuun vaikuttaa merkittävästi myös sellaisten katujen huomioon ottaminen, jotka eivät olleet mukana edellisessä meluselvityksessä. Tällaisia katuja sijaitsee muun muassa Tikkurilassa, Viertolassa, Korsossa, Jokivarressa, Pukinmäessä, Nikinmäessä, Ilolassa, Hiekkaharjussa, Ylästössä, Hämeenkylässä ja Vapaalassa.

Rautatiemelulle altistuvien asukkaiden määrän pienentyminen johtuu tarkentuneista lähtötiedoista. Aikaisemmilla kierroksilla raideliikenteen nopeutena melumallissa on lähtökohtaisesti käytetty suurinta mahdollista nopeusrajoitusten tai kaluston mahdollistamaa nopeutta. Nyt käytettävissä oli edellisistä kierroksista poiketen GPS-seurantaan perustuvaa todellista ajonopeustietoa. Uusimman tuloksen arvioidaan vastaavan aiempaa paremmin todellista melutilannetta.

Asukasmäärien laskentamenetelmä ei huomioi, rakennuksilta edellytä ääneneristävyyttä, joka on mitoitettu siten, että melutason ohjearvot eivät ylity sisätiloissa. Altistujamäärät eivät näin ollen kuvaa asuintiloissa liikennemelulle altistuvien määrää, vaan pelkästään asukasmäärää rakennuksissa, jotka sijaitsevat osittain tai kokonaan melualueella.

Lentomelualueiden altistujamäärät

Finavia Oyj:n laatiman lentokonemeluselvityksen perusteella Covid-19-poikkeustilanne romahdutti liikennemäärät vuonna 2020 ja 2022 alkanut Ukrainan sota ja Venäjän ilmasulku vaikuttaa erityisesti Aasian liikenteeseen. Lentomelun Lden yli 5 dB alueella asuvien asukkaiden määrät on esitetty taulukossa 6.

- Vuonna 2021 Lden yli 55 dB melun piirissä asuvien määrä (2 100 asukasta) oli kymmenesosa pandemiaa edeltäneeseen tilanteeseen nähden. Näistä 1 574 asui Vantaalla.
- Vuonna 2022 Lden yli 55 dB melun piirissä asuvien määrä (12 300 asukasta) oli noin puolet pandemiaa edeltäneeseen tilanteeseen nähden. Näistä suurin osa asuu Vantaalla. Vantaalaisten tarkempaa osuutta ei ole selvitetty. (3)

Taulukko 6. Lentomelun Lden yli 55 dB alueella asuvien asukkaiden määrä pääkaupunkiseudulla.

Vuosi	Asukasmäärä pääkaupunkiseudulla
2016	23 000
2017	25 000
2018	24 000
2019	24 000
2020	2 400
2021	2 100
2022	12 300

Melun terveysvaikutukset

Ympäristömelu heikentää elinympäristön viihtyvyyttä ja voi aiheuttaa unihäiriöitä sekä levon puutetta. Toistuva tai voimakas altistuminen melulle voi johtaa stressireaktioon ja herkistymiseen ärsykkeelle, mikä voi ilmetä fysiologisina häiriöinä, kuten sydän- ja verenkiertoelimistön ongelmina. Lisäksi on todettu, että jatkuva melualtistus saattaa kasvattaa verenpainetaudin, sepelvaltimotaudin ja sydäninfarktin riskiä (4), ja mahdollisesti suurentaa aivohalvauksen riskiä (5) (6). Ympäristömelun vaikutukset mielenterveyteen ovat myös tunnistettu (7) (8). Suomessa ympäristömelu on tunnistettu toiseksi suurimmaksi terveyshaittoja aiheuttavaksi ympäristötekijäksi pienhiukkasten jälkeen (9).

Terveysvaikutusten arviointi tehdään vuoden 2020 muutosdirektiivin 2020/367 mukaisella menettelyllä Euroopan ympäristökeskuksen toimesta. Laskennat valmistuvat vuonna 2024 ja tuloksista tiedotetaan erikseen niiden valmistumisen ja julkaisun jälkeen.

HILJAISET JA ÄÄNIYMPÄRISTÖLTÄÄN MIELLYTTÄVÄT ALUEET

Terveyttä tukeva, hyvinvointia luova ja saavutettava viherrakenneverkosto on tärkeä osa monimuotoista virkistäytymistä. Virkistykseen käytettävien alueiden äänimaisemalla on suuri merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta. Lisäksi hyvä äänimaisema osaltaan houkuttelee asukkaitta hyödyntämään kyseisten alueiden virkistys- ja liikuntamahdollisuuksia.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelun yhteydessä laadittiin kuntalaisille kysely hiljaisista ja ääniympäristöltään miellyttävistä alueista Vantaalla sekä Kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitus.

Kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden ja alueiden kartoitus

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelun yhteydessä toteutettiin kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitus. Kartoitus on suunniteltu auttamaan kuntalaisia löytämään ääniympäristöltään parhaiten heidän tarpeitaan vastaavat virkistysalueet ulkoilua ja rentoutumista varten. Kartta tarjoaa kuntalaisille tietoa heidän lähialueillaan ja Vantaalla sijaitsevien metsien, puistojen, peltojen, kallioiden, vesistöjen, kasvillisuusalueiden sekä maapeitteisten aukioiden äänitasosta. Aineistoa hyödynnetään myös Vantaan viheralueiden sekä ääniympäristöltään hiljaisten ja miellyttävien alueiden kehittämisessä.

Kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartta (kuva 4) on julkaistu Vantaan karttapalvelussa https://kartta.vantaa.fi/

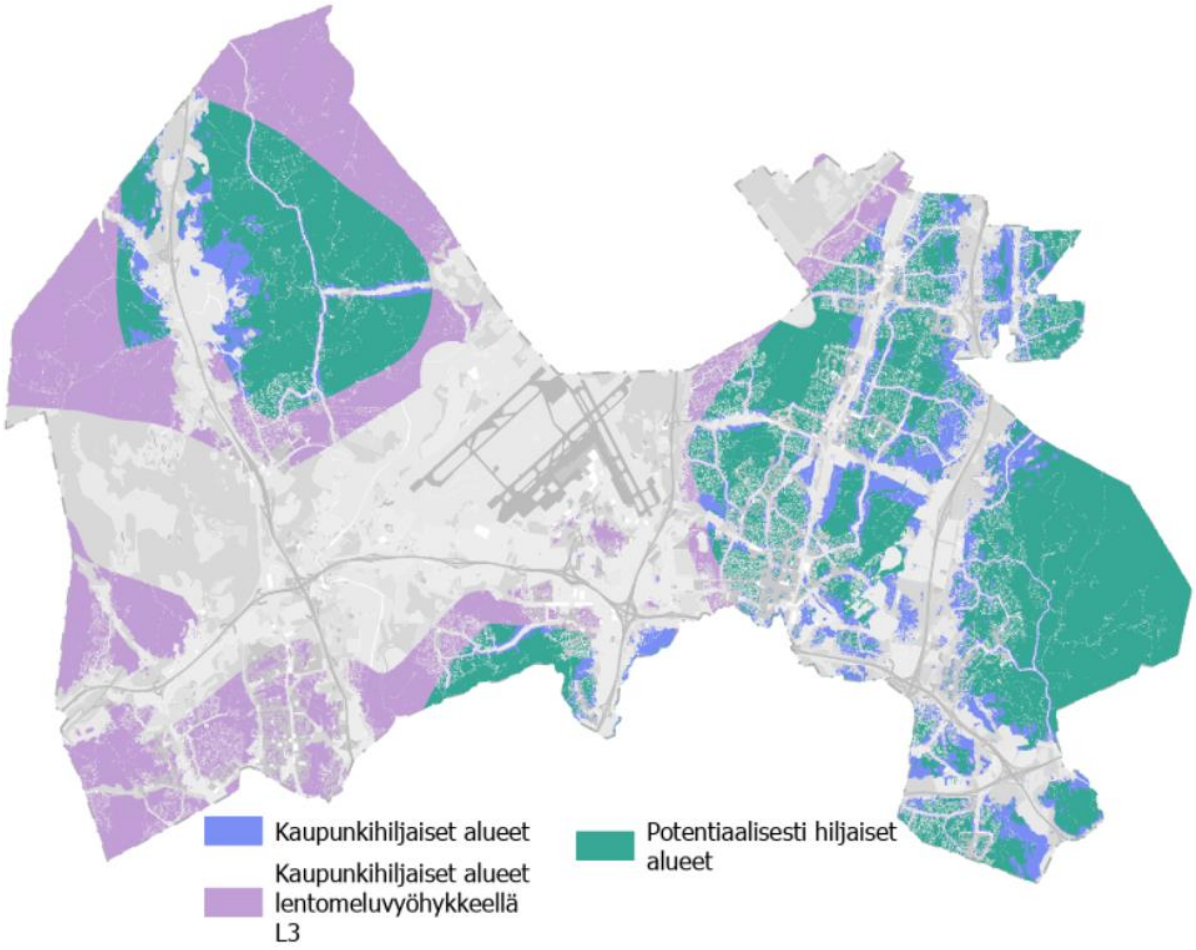

Kuva 4. Kaupunkihiljaiset ja potentiaalisesti hiljaiset alueet Vantaalla

Kartoituksessa alueet on jaettu keskiäänitason suhteen kolmeen luokkaa:

Kaupunkihiljaiset alueet: Nämä ovat alueita, joilla päiväaikaan (klo 07.00–22.00) melutaso ei todennäköisesti ylitä 55 dB, eikä yöaikainen (klo 22.00–07.00) melutaso ylitä 50 dB.

Kaupunkihiljaiset alueet lentomeluvyöhykkeellä L3 (L_{den} 50–55 dB): Näillä alueilla on samat melutasoluokitukset, kuin kaupunkihiljaisilla alueilla, mutta lentomelu saattaa olla häiritsevän voimakasta ylilentojen aikana.

Potentiaalisesti hiljaiset alueet: Näillä alueilla on potentiaalisesti mahdollista saavuttaa Valtioneuvoston asetuksen 1107/2021 mukaiset hiljaisuuden kriteerit, joiden mukaan päiväaikainen melutaso ei ylitä 50 dB ja eikä yöaikainen melutaso ylitä 45 dB.

Tulevaisuudessa kartta-aineistoa päivitetään säännöllisesti uusien asuinalueiden ja liikennejärjestelyjen myötä. Viiden vuoden välein tehdään laajempi päivitys, joka perustuu direktiivin mukaiseen meluselvitykseen. Aluekohtaisten tarkempien selvitysten myötä kartta-aineistoa voidaan täydentää varmistetuilla asetuksen mukaisilla hiljaisilla alueilla sekä muilla mahdollisilla ääniympäristöön laatuun liittyvillä kriteereillä.

On huomioitava, että nykyinen liikennemeluaineisto ei kata kaikkia pienempiä ja vähemmän liikennöityjä katuja, joten niiden melutasoja ei ole huomioitu kartoituksessa. Tällaisten katujen läheisyydessä liikennemelua esiintyy erityisesti ajoneuvojen ohiajon aikaan ja eniten katujen välittömässä läheisyydessä. Näiden katujen läheisyydessä liikennemelun keskiäänitaso kuitenkin vaimenee nopeasti etäämmälle siirryttäessä.

Kartoituksen tausta-aineistona käytettiin HSY:n Helsingin seudun maanpeiteaineistoa, Vantaan ympäristömeludirektiivin mukaisen liikennemeluselvityksen aineistoa sekä yleiskaavan mukaisia lentomeluvyöhykkeitä. Kartta-aineistossa on pyritty huomioimaan myös merkittävimmät ympäristömelua tuottavat laitokset ympäristölupien yhteydessä laadittujen meluselvitysten pohjalta.

Kaupunkihiljaisten- ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitus on suuntaa antava, eikä sen tuloksia voida sellaisenaan käyttää alueiden suojeluun. Aineisto antaa kuitenkin tärkeää pohjatietoa alueiden ääniympäristöstä ja sitä voidaan käyttää ääniympäristöjen tarkemman arvioinnin ja huomioinnin tukena sekä hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden turvaamisen- ja suojelun kehittämisessä.

Osa kartoitetuista kaupunkihiljaisista ja potentiaalisesti hiljaisista alueista sijaitsee Natura-alueilla, luonnonsuojelualueilla tai alueilla, jolla on luonnonsuojelualuevaraus. Näiden alueiden säilyvyys on luonnonsuojelun myötä jo turvattu, mutta äänimaiseman säilymiseen on tärkeää kiinnittää tulevaisuudessa huomiota. Näillä alueilla sijaitsevat kartoitetut kaupunkihiljaiset ja potentiaalisesti hiljaiset alueet on esitetty kartalla kuvassa 5.

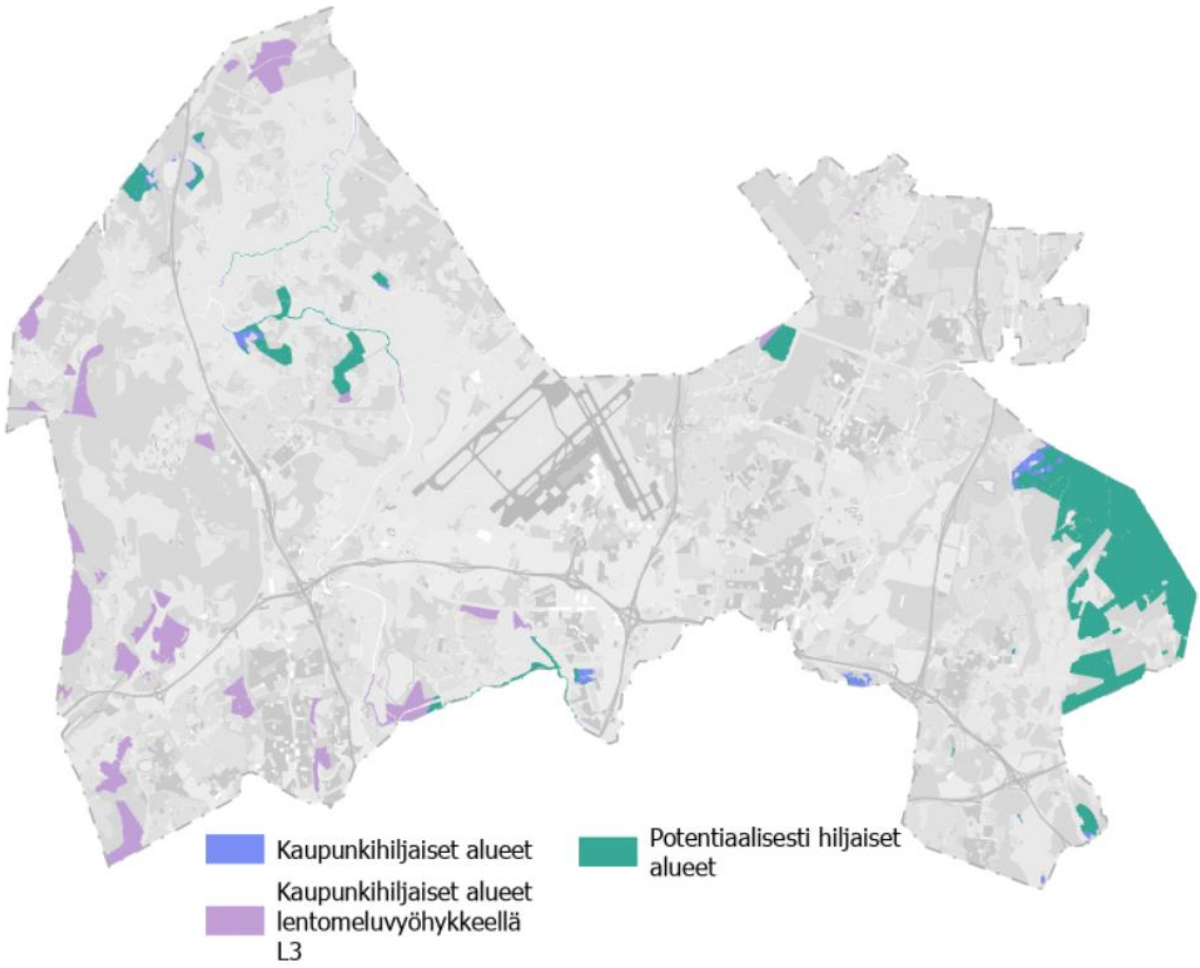

Kuva 5. Kaupunkihiljaiset ja potentiaalisesti hiljaiset alueet, jotka sijaitsevat Natura-alueilla, luonnonsuojelualueilla tai alueilla, joilla on luonnonsuojelualuevaraus.

Hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden asukaskysely

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelun aikana järjestettiin asukaskysely. Siinä kysyttiin kuntalaisten kokemuksia äänimaisemaltaan hiljaisista ja miellyttävistä alueista lähiympäristössä ja yleisesti Vantaalla. Kysely oli avoinna 10.10.2023–7.11.2023 välisenä aikana. Siitä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median alustoilla. Asukaskyselyn tarkemmat tulokset julkaistaan keväällä 2024.

Suurin osa vastaajista kokee, että heidän kotiympäristössään ja Vantaalla yleisesti löytyy alueita, jotka ovat äänimaisemaltaan hiljaisia tai miellyttäviä. Virkistäytymiseen käytettyjen alueiden äänimaiseman miellyttävyyttä ja hiljaisuutta pidetään erittäin tärkeänä. Äänimaisema vaikuttaa merkittävästi siihen, millä alueilla vastaajat virkistäytyvät. Ääniympäristö vaikuttaa merkittävästi myös alueiden houkuttelevuuteen ja viihtyisyyteen. Alueiden ja reittien miellyttävyydessä

korostuvat rauhallisuus, luonnon elementit ja luonnon äänet. Näitä arvostettiin jopa enemmän kuin varsinaista hiljaisuutta.

Kotien lähistöllä sijaitseville alueille ja reiteille vieraillaan pääsääntöisesti viikoittain tai päivittäin. Alueille saavutaan usein kävellen, mikä viittaa niiden läheisyyteen ja helppoon saavutettavuuteen. Yleisimmät liikkumismuodot ovat kävely ja pyöräily, mutta alueita ja reittejä käytetään myös hiihtämiseen.

Muualla sijaitseville alueille vieraillaan tavallisesti viikoittain tai harvemmin, mutta reittejä käytetään eniten päivittäin. Kävelyn ja pyöräilyn lisäksi alueille saavutaan usein autolla tai julkisella liikenteellä. Yleisimmät liikkumismuodot ovat kävely ja pyöräily, mutta alueita ja reittejä käytetään myös hiihtämiseen.

Taustamelua kuuluu lähes kaikilla alueilla, mutta suurin osa vastaajista ei koe alueiden taustamelua kovin häiritsevänä. Reiteillä ja erityisesti muualla Vantaalla sijaitsevilla reiteillä taustamelu kuuluu häiritsevämpänä. Yleisimmät taustamelun lähteet ovat tie- ja lentoliikenne.

Kartalle merkityt alueet ja reitit heijastavat kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitusta. Osa kyselyssä mainituista alueista ja reiteistä sijaitsee kuitenkin alueilla, joilla kartoituksen mukaan esiintyy tie-, raide- tai lentoliikenteen melua. Yleiskaavan lentomelualueilla tämä voi selittyä lentoliikenteen poikkeustilanteella. Toteutuneet lentomelualueet ovat yleiskaavan lentomeluvyöhykkeitä pienemmät. Lisäksi alueet voivat olla hyvin hiljaisia silloin, kun alueella ei ole lentokoneiden ylilentoja.

Kartoitetuille melualueille asukkaiden merkitsemät hiljaiset ja äänimaisemaltaan miellyttävät alueet vahvistavat käsitystä siitä, että ääniympäristön laatu ei tarkoita pelkästään hiljaisuutta. Luonto ja luonnollinen ääniympäristö, kuten lintujen laulu ja veden solina sekä yleinen rauhallisuus, auttavat parantamaan alueen ääniympäristöön liittyvää kokemusta.

Kyselyn tulokset viittaavat siihen, että olemassa olevien ääniympäristöltään laadukkaiden alueiden säilyttäminen on tärkeää. Virkistyskäyttöön tarkoitettujen alueiden kehittämisessä on erittäin tärkeää huomioida alueiden luontoon, ääniympäristöön, saavutettavuuteen ja yleiseen viihtyisyyteen liittyvät arvot yhdessä toisiinsa liittyvänä kokonaisuutena.

MELUNTORJUNTA VANTAAN KAUPUNGILLA

Kaupunkirakenteen tiivistäminen kestävän kasvun mukaisesti ohjaa kasvua keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille. Valtaosa uudesta asuntokaavoituksesta on sijoittunut viime vuosina yleiskaavan 2020 kestävän kasvun vyöhykkeelle (2022 noin 95 % kaavoitetusta asumisen nettoalasta), joka on yleiskaavan strateginen merkintä, jolla ohjataan kasvua asemanseuduille ja ratikan varteen. Keskustojen ja joukkoliikenneympäristöjen rakentaminen on samalla lisännyt melualueella asuvien asukkaiden määrää.

Melun arviointi, huomiointi ja torjunta edellyttävät laajaa yhteistyötä eri toimialojen välillä. Kukin yksikkö pyrkii arvioimaan suunnitelmien ja hankkeiden mahdollisia vaikutuksia meluun ja vaikuttaako ympäristömelu suunnitteluun. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä yksiköiden, asiantuntijoiden ja viranomaisten välillä, jotta suunnitelmissa varmistetaan tarvittavat toimenpiteet terveellisen ja viihtyisän asumisen varmistamiseksi.

Vantaan alueen maanteiden, kuten Hämeenlinnanväylän, Tuusulanväylän, Lahdenväylän, Kehä III:n, Vihdintien ja Kulomäentien) meluntorjunnasta vastaavat Väylävirasto sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus). Lisäksi Väyläviraston vastuulla on rautatieliikenteen meluntorjunta. Lentoaseman melunhallinnasta vastaa Finavia Oyj.

Meluntorjunnan pitkän aikavälin strategia

Vantaan liikennepoliittisessa ohjelmassa 2023 Vantaa on jaettu viiteen erilaisia liikkumisolosuhteita kuvaavaan liikkumisalueeseen. Jokaiselle liikkumisalueelle on määritelty aluekohtaiset suunnitteluperiaatteet, jotka ohjaavat kulkumuotojen priorisointia ja suunnittelua kullakin alueella. Läpileikkaavana tavoitteena Vantaalla on kestävien kulkumuotojen osuuksien kasvattaminen ja kaikkien liikenneratkaisujen yhtenä tavoitteena on liikenneturvallisuuden parantuminen. Kaavoituksessa ja väylien suunnittelussa otetaan huomioon liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutukset sekä niille altistuvat asukkaat.

Infrahankkeiden investointitarpeet 2027 alkaen (Tila 6.9) -selvityksessä on listattu tarpeellisia perusparannuksen ja kehittämisen kohteita, joiden tavoitteina ovat muun

muassa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistäminen, liikennemelun torjunta sekä autoliikenteen sujuvoittaminen. Tavoitteena on mahdollistaa turvallinen, kestävä ja sujuva liikkuminen koko Vantaan alueella sekä edesauttaa terveellisempien ja viihtyisämpien liikkumis- ja asuinympäristöjen muodostumista.

Vantaan resurssiviisauden tiekartassa 2021–2025 esitetään tavoitteet hiilineutraalille Vantaalle vuoteen 2030 mennessä. Tiekartan hiilineutraaliustavoite tukee myös Vantaan katuliikenteen melulle altistuvien asukkaiden vähentymistä. Vantaan resurssiviisauden tiekartalla esitetään toimenpiteitä, joilla pyritään vähentämään liikkumistarvetta, lisäämään pyöräilyn ja kävelyn kulkutapaosuuden kasvattamista, julkisen liikenteen osuutta sekä lisäämään sähköisten ajoneuvojen määrää liikenteessä. Nämä toimenpiteet vähentävät myös liikenteen meluhaittoja. Viheralueiden säilyttämisen ja saavutettavuuden parantamisen tavoite tukee äänimaisemaltaan hyvien viheralueiden säilymistä ja saavutettavuutta.

Vantaa on mukana Euroopan komission ympäristönsuojeluun sitoutuneiden eurooppalaisten kaupunkien vihreä kaupunki -aloitteessa (Green City Accord), jonka yhtenä kärkiteemana on liikennemelulle altistumisen vähentäminen. Indikaattorina on liikennemelulle altistuvien asukkaiden määrä ja tavoitteena vähentää altistuvien asukkaiden määrää 10 % vuoteen 2030 mennessä.

Vantaan 11.1.2023 voimaan tulleessa uudessa yleiskaavassa on huomioitu koko Vantaata koskeva lentomelun ja liikennemelun torjuntatarve. Edelliseen yleiskaavaan verrattuna lentomelualueita päivitettiin ja täydennettiin lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeellä. Yleiskaavalla ohjataan ja rajoitetaan asuin- ja herkkien kohteiden rakentamista lentomelualueilla. Koko Vantaata koskeva lento- ja liikennemelun torjuntatarve on huomioitu myös Vantaan rakennusjärjestyksessä, jossa lentomelualueiden lisäksi huomioidaan myös yleiskaavan lentomeluvyöhykkeiden ulkopuoliset alueet sekä kaupunkiympäristön ja liikenteen kehittyminen tulevaisuudessa.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018–2023 toteutuminen.

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa tavoitteelliset toimenpiteet vuosille 2018–2023 olivat:

1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa
2. Kestävän liikkumisen edistäminen
3. Meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta
4. Sähköisen liikenteen kehittäminen
5. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö kaduilla
6. Hiljaisten alueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa
7. Meluselvitysaineiston kehittäminen
8. Meluesteiden toteuttaminen.

Näiden toimenpiteiden lisäksi liikennemelusta aiheutuvaa haittaa on pyritty vähentämään ajonopeuksia alentamalla sekä vaikuttamalla asukkaiden talvirengasvalintoihin. Näihin liittyvät toimenpiteet on esitetty kohdissa:

9. Nopeusrajoitusten alentaminen ja hidasteet
10. Kitkarenkaiden käytön osuuden kasvattaminen.

Toimenpide 1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa

1.1. Arvioidaan alustavasti suunnittelualueen melutilannetta ja sen huomioimisen tarvetta jokaisen kaavatyön yhteydessä

Ympäristömelu huomioidaan jokaisen asemakaavan yhteydessä. Mikäli suunnittelualue sijaitsee melualueella tai on riski melualueiden laajenemisesta suunnittelualueelle tulevaisuudessa. Tällöin laaditaan meluselvitys, joka toteutetaan 2021 käyttöönotetun kaupungin meluselvitysohjeen mukaisesti. Meluselvityskonsulteille suunnattu ohje sisältää yksityiskohtaiset ohjeet hyvän meluselvityksen laatimiseksi ja laadun varmistamiseksi.

11.1.2023 voimaan tullut uusi yleiskaava vahvistaa lentomelun huomioimista Vantaan kaupungin maankäytön suunnittelussa. Edelliseen yleiskaavaan verrattuna lentomelualueita päivitettiin ja täydennettiin lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeellä.

Koko Vantaata koskeva lento- ja liikennemelun torjuntatarve on huomioitu myös Vantaan rakennusjärjestyksessä, jossa lentomelualueiden lisäksi huomioidaan myös yleiskaavan lentomeluvyöhykkeiden ulkopuoliset alueet sekä kaupunkiympäristön ja liikenteen kehittyminen tulevaisuudessa.

Rakennusjärjestyksen päivittäminen meluntorjunnan osalta on käynnistynyt. Voimassa olevaan rakennusjärjestykseen verrattuna meluntorjuntaan liittyvää ohjeistusta pyritään selkeyttämään ja sitä täydennetään lentokoneiden laskeutumisvyöhykkeellä. Samassa yhteydessä päivitetään myös rakentajille suunnattu rakentamisohje rakennuksen ulkovaipan ääneneristysvaatimuksista.

Asemakaavoituksessa on pilotoitu Autodes Forma -suunnittelutyökalua. Työkalulla on mahdollista tehdä suunnittelua tukevia suuntaa antavia melumallinnuksia jo varhaisessa vaiheessa suunnittelua. Tämä mahdollistaa liikennemelun paremman huomioimisen kaavoituksessa jo ennen varsinaisen meluselvityksen teettämistä, kun erilaisia massoitteluratkaisuja vasta harkitaan.

1.2. Varmistetaan tarvittavien asiatuntijoiden osallistuminen kaavatyöhön.

Melun huomiointiin kaupunkisuunnittelussa on vakiintuneet käytännöt. Melun suhteen haastavissa kohteissa asiantuntija kutsutaan mukaan suunnittelutyöhön ja käytetään asiantuntija konsultteja. Melun suhteen haastavissa asemakaavoissa on pidetty lisäksi suunnittelukokouksia Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa, joissa ratkaisuja meluun liittyviin haasteisiin on etsitty yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

1.3. Järjestetään suunnittelijoille melukoulutusta.

Kaupunkiympäristön toimialan työntekijöille on järjestetty meluun ja sen huomiointiin liittyvä koulutus. Koulutukseen osallistui 117 henkilöä ja koulutusmateriaali on kaikkien työntekijöiden saatavilla. Lisäksi rakennusvalvonta on järjestänyt työntekijöilleen meluun, runkomeluun ja tärinään liittyvää koulutusta.

1.4. Ennaltaehkäistään melun syntyä maankäytön suunnittelun keinoin vaikuttamalla ihmisten liikkumistottumuksiin ohjaamalla asumista ensisijaisesti keskustoihin, asemanseuduille sekä joukkoliikennevyöhykkeille.

Täydennysrakentamisella ohjataan kasvua keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeelle. Valtaosa uudesta asuntokaavoituksesta on sijoittunut

viime vuosina yleiskaavan 2020 kestävän kasvun vyöhykkeelle (2022 noin 95 % kaavoitetusta asumisen nettoalasta). Keskustojen ja joukkoliikenneympäristöjen täydennysrakentamisella pyritään vähentämään yksityisautoilua ja siten vähentämään tieliikennemelua. Keskustojen ja joukkoliikenneympäristöjen täydennysrakentamiskohteet sijaitsevat usein olemassa olevilla liikennemelualueilla, joten täydennysrakentaminen on samalla lisännyt melualueella asuvien asukkaiden määrää.

1.5. Pyritään sijoittamaan asuinrakennukset ja herkät kohteet melualueiden ulkopuolelle.

Kaupunkirakenteen tiivistymisestä huolimatta erityisesti laajoissa asemakaavakohteissa suuri osa asuinrakennuksista voidaan sijoittaa melualueiden ulkopuolelle esimerkiksi vähentämällä asuinrakennuksiin kohdistuvaa melua sijoittamalla liikerakennuksia, pysäköintilaitoksia tai muita ei-meluherkkiä toimintoja asuinrakennusten suojaksi.

1.6. Rakennusten massoittelulla ja sijoittelulla pyritään vähentämään uusien melulle altistuvien kohteiden määrän kasvua tiivistyvillä alueilla.

Kaupunkirakennetta tiivistäessä ei kaikkia asuinrakennuksia voida sijoittaa melualueiden ulkopuolelle. Tällöin massoitteluratkaisuilla voidaan suojata piha-alueet ja suurin osa korttelien asuinrakennuksista. Lisäksi valtaosa melualueilla sijaitsevista asuinhuoneistoista voidaan ohjata avautumaan myös hilaisemmalle puolelle rakennusta.

Lisäksi meluhaittoja ehkäistään erilaisilla suunnitteluratkaisuilla kuten läpitalon asunnoilla, hybriditalo-, luhtitalo- ja sivukäytävä ratkaisuilla, parvekevyöhykkeillä, parvekkeiden sijoitelulla ja niiden melusuojauksella sekä asuntojen tuuletukseen ja viilennykseen liittyvillä teknisillä ratkaisuilla.

1.7. Melun huomioon ottaminen kaavamääräyksissä.

Asemakaavoituksessa kaavamääräyksillä varmistetaan herkkien kohteiden ja asuinrakennusten pihojen melusuojaus, melualueilla sijaitsevien parvekkeiden lasittaminen, sisätilojen riittävä äänitasoero tie-, lento- ja raideliikennemelua vastaan sekä asuntojen tuuletukseen tai viilennykseen liittyvän meluhaitan vähentäminen.

Toimenpide 2. Kestävän liikkumisen edistäminen

2.1. Raitiotien yleissuunnitelman laadinta välillä Länsimäki–Lentoasema.

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan Vantaan ensimmäisen pikaraitiotielinjan toteuttamisesta. Vantaan ratikka on noin 19 kilometriä pitkä raitiotielinja, joka kulkee Helsinki-Vantaan lentoasemalta Jumbon ja Tikkurilan kautta Hakunilaan ja siitä Länsimäen kautta Mellunmäen metroasemalle. Poikittainen raideliikenneyhteys on osa pääkaupunkiseudun pikaraitiotieverkostoa ja Vantaan ensimmäinen raitiotielinja. Ratikan rakentaminen voi alkaa syksyllä 2024 ja liikennöinti vuonna 2029.

2.2. Runkolinjan 570 käyttöönotto välillä Mellunmäki–Aviapolis.

Tulevaa ratikkalinjaa kulkeva runkolinja 570 on aloittanut liikennöinnin elokuussa 2021. Linjan reitti on Mellunmäki – Rajakylä – Jakomäki – Vaarala – Hakunila – Tikkurila – Vantaanportti – Aviapolis – Lentoasema. Se korvasi Vantaan poikittaisliikenteessä samaa reittiä kulkeneen 562-linjan. Syksyllä 2023 Vantaalla kulki yhteensä 8 runkolinjaa.

2.3. Pysäköinnin kehittäminen.

Autojen pysäköintiä on kehitetty Vantaalla enenevissä määrin hyötyjä maksaa – periaatteen mukaisesti sekä pyritty suosimaan tehokkaita pysäköintiratkaisuja. Tiiviillä asuinalueilla pysäköintipaikat pyritään keskittämään pysäköintilaitoksiin. Kadunvarsipysäköinti muuttui maksulliseksi vuoden 2018 alusta Tikkurilan, Myyrmäen ja Kivistön keskustoissa. Maksullisuusalueet laajenivat kesällä 2021. Kaikilla autojen liityntäpysäköintialueilla on vaadittu vuoden 2022 kesästä alkaen joko voimassa oleva HSL:n tai VR:n lippu ja/tai maksu. Vuoden 2023 alussa julkaistiin Pysäköinnin kehittäminen Vantaalla –raportti, joka linjaa pysäköinnin kehittämistä tulevina vuosina.

Yleisen pyöräpysäköinnin suunnitelma valmistui 2021. Suunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan 2021–2025. Yleistä pyöräpysäköintiä on lisätty Vantaalla vuosittain ja sen laatua on parannettu mm. korvaamalla pyörätelineitä runkolukittavilla telineillä. Vantaan asuntoalueiden pysäköinnin mitoitusohje päivitettiin vuonna 2018 ja ohje on tarkoitus päivittää uudelleen vuonna 2024.

2.4. Pyöräilyn laatukäytävän kehittäminen.

Pyöräliikenteen baanaverkko on esitetty Vantaan yleiskaavassa 2020. Baanaosuuksia on valmistunut Kivistössä keskustaan itään sekä Tikkurilasta Hakunilan suuntaan. Asemakaavoissa on varauduttu baanaverkon toteuttamiseen varamaalla katutilasta riittävästi tilaa.

Toimenpide 3. Meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta.

3.1. Arvioidaan alustavasti suunnittelualueen melutilannetta ja sen huomioimisen tarvetta jokaisen kaavatyön yhteydessä

Neuvoja kiinteistöjen omatoimiseen meluntorjuntaan -ohje löytyy vantaan kaupungin verkkosivuilta osoitteesta **https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Neuvoja%20kiinteist%C3%B6jen%20omatoimiseen%20liikennemelutorjuntaan.pdf.**

Oppaan tarkoituksena on antaa kiinteistöjen omistajille ja taloyhtiöille perustiedot toimenpiteistä, joilla on mahdollista parantaa asuinpaikan melutilannetta omatoimisesti. Opas tarjoaa lähtötiedot melun ominaisuuksista ja äänen leviämisestä sekä melua koskevista säädöksistä ja määräyksistä. Oppaassa annetaan tietoa mm. rakennusten tontille sijoittelun ja rakennesuunnittelun, kuten ikkuna- ja seinärakenteiden, merkityksestä melun vaimentamisessa sekä meluaitojen rakentamisesta. Opas on laadittu Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien yhteistyönä ja se on luettavissa kaupunkien verkkosivuilta. Ohje kiinteistöjen omatoimiseen meluntorjuntaan löytyy vantaan kaupungin verkkosivuilta.

Toimenpide 4. Sähköisen liikenteen kehittäminen.

4.1. Sähköautojen latauspisteitä rakennetaan vuosittain yleissuunnitelma mukaisesti.

Sähköautojen latausverkoston kehittäminen on toteutunut osittain. Vantaalla oli kesällä 2023 yleiseen käyttöön tarkoitettuja sähköautojen latauspisteitä 72 kpl. Latauspisteet sijaitsevat suurimmaksi osaksi kaupallisten kiinteistöjen pihoilla.

Sähköautojen latauspisteiden kehittämiseksi laadittiin yleissuunnitelma Vantaan Energian kanssa vuonna 2017. Latauspisteet siirtyivät Vantaan Energialta Oomi Energian hallintaan vuonna 2020. Oomi ei ole ollut halukas toteuttamaan

latauspisteitä Vantaan Energian kanssa laaditun suunnitelman mukaisesti, vaan toteuttaa ja ylläpitää latauspisteitä markkinaehtoisesti.

Kaupunki on laatinut latausinfrastruktuurin toteutussuunnitelmat toimipisteilleen. Suunnitelmat on laadittu 28 kohteeseen (varikoita, virastoja ja oppilaitoksia), joissa on tai on tulossa kaupungin omia ja liisattuja sähköautoja. Osa kohteista on siirtynyt Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuualueelle. Latauspisteiden toteutus on aloitettu kiireellisyysjärjestyksessä kaupungin varikoista ja toimipisteistä, joissa on jo käytössä sähköautoja.

Yksityisten kiinteistöjen osalta edellytetään sähköautojen latauspisteiden rakentamista, latauspisteitä edellyttävän lain 733/2020 mukaisesti. Lisäksi asemakaavoissa on annettu määräyksiä latauspaikkojen toteutuksesta.

4.2. Sähköbussien latausasemia toteuttaminen tarpeen mukaan.

HSL-liikenteessä oli sähköbusseja käytössä vuonna 2023 yhteensä 436 kpl, mikä on 34 % HSL-liikenteen busseista. Sähköbussien määrä bussiliikenteessä on kasvanut joka vuosi vuodesta 2018 alkaen. Vantaalle vuonna 2021 valmistuneelle Ojangon bussivarikolle rakennettiin useita sähköbussien latauspisteitä. Sähköbussien latausasemia on rakennettu lisäksi runkolinjojen päätepysäkeille Myyrmäkeen vuonna 2021 ja Lentoasemalle vuonna 2022. Myyrmäen latausasemaa laajennetaan vuonna 2024.

Toimenpide 5. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö kaduilla.

5.1. Selvitetään vuosittaisen päällystysohjelman sopivien katukohteiden päällystäminen SMA 11 -päällysteellä.

Vuosien 2018–2023 välillä SMA-11-päällystettä on käytetty vain Maratontiellä (2837 m2, vuonna 2018). Suomen vaihtelevat sääolosuhteet ja lämpötilanvaihtelut sekä nastarenkaiden käyttö heikentää SMA-11 päällysteen pitkäaikaista kestävyyttä. Suurin osa aiemmista SMA-11 päällysteistä päällysteen kunnostuksen yhteydessä korvattu pitkäaikaisen kestävyyden vuoksi SMA-16 päällysteellä. Osassa katuja voi olla vielä valuasfaltilla paikattuja SMA-11 osuuksia.

Suomen olosuhteisiin soveltuvien, käyttökelpoisten ja paremmin kulutusta kestävien hiljaisten päällysteiden kehittäminen on ollut erittäin hidasta, eikä saataville ole tullut SMA-11 päällystettä korvaavia parempia vaihtoehtoja. Uutena ilmiönä sähköautojen lisääntyminen lisää myös asfaltin kulumista.

Toimenpide 6. Hiljaisten alueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa

6.1. Huomioidaan kaavoituksessa hiljaiset ja hiljaisiksi koetut alueet ja ne pyritään turvaamaan suunnittelussa.

Kaavoituksessa on mahdollisuuksien mukaan pyritty huomiomaan kaavoitusalueen ääniympäristön olemassa oleva hyvä laatu ja sen mahdollinen säilyttäminen. Liikennemelualueilla rakentaminen usein mahdollistaa jo olemassa olevien mutta meluisien viheralueiden äänimaiseman parantamisen, koska uusilla rakennuksilla voidaan suojata niiden taakse jääviä viheralueita. Täydennysrakentamisessa viheralueet pyritään suojaamaan siten, että päiväajan keskiäänitaso alittaa 55 dB ja yöajan keskiäänitaso 50 dB. Uusilla asuinalueilla tavoitellaan 45 dB:n yöajan keskiäänitasoa.

Vantaan kaupunki on 2022 valmistuneen meluselvityksen pohjalta laatinut potentiaalisesti hiljaisten alueiden ja kaupunkihiljaisten alueiden kartoituksen. Kartoituksen tavoitteena on antaa kuntalaisille mahdollisuus tarkastella, löytyykö esimerkiksi kodin läheisyydestä piha-aluetta, metsää, puistoa, tai muuta virkistäytymiseen soveltuvaa kaupunkihiljaista tai potentiaalisesti hiljaista aluetta.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelun aikana järjestettiin asukaskysely, jossa kysyttiin kuntalaisten kokemuksia äänimaisemaltaan hiljaisista ja miellyttävistä alueista lähiympäristössä ja yleisesti Vantaalla. Kysely oli avoinna 10.10. – 7.11.2023 ja siitä tiedotettiin kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median alustoilla.

Toimenpide 7. Meluselvitysaineiston käytön kehittäminen

7.1. Kootaan laaditut meluselvitykset yhteen meluntorjunnan tiedonvälittämisen kehittämiseksi.

Vantaan koko kaupunkia koskeva kansallisella laskentamenetelmällä laadittu meluselvitys on karttapalveluna asukkaiden ja suunnittelijoiden saatavilla osoitteessa **https://kartta.vantaa.fi/** karttatasolla Luonto ja ympäristö → Melualueet.

Asemakaavojen meluselvitysaineistojen sisällyttämisessä kaupungilla käytössä olevaan paikkatietojärjestelmään paikkatietomuodossa on ollut haasteita, koska meluselvitysaineistoja ei ole toimitettu kaupungille paikkatietomuodossa.

Meluselvityksissä tarkastellaan usein myös erilaisia suunnitteluvaihtoehtoja ja lopullinen toteutus voi myös osittain poiketa asemakaavan yhteydessä tehdystä meluselvityksestä. Kaupungilla on otettu käyttöön aineisto, johon asemakaavojen meluselvitykset voidaan aluekohtaisesti linkittää ja siten helpottaa niiden hyödyntämistä muiden asemakaavojen valmistelussa.

Toimenpide 8. Meluesteiden toteuttaminen

8.1. Kunnallistekniikan investointien kuntatekniikan hankkeiden taloussuunnitelman 2018–2021 Talvikkitien välillä Raatetie – Leinikkitie sekä Vanhan Porvoontien Kokkokalliontiestä pohjoiseen meluesteiden toteuttaminen

Vanhan Porvoontien Kokkokalliontiestä pohjoiseen meluesteiden toteuttamista on selvitetty, mutta katutilan niukkuuden vuoksi ratkaisua ei ole löytynyt. Meluhaittaa vähentävinä toimenpiteinä on alueelle toteutettu raskaan liikenteen läpiajokielto, nopeusrajoituksen alennus sekä automaattinen kameravalvonta. Talvikkitien välillä Raatetie – Leinikkitie meluesteet ovat siirtyneet investointiohjelmassa eteenpäin.

8.2. Osallistutaan Väyläviraston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen meluntorjuntahankkeisiin.

Vantaan alueella olevien maanteiden meluesteet suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Kaupunki on lupautunut varaamaan oman rahoitusosuuden, kun ELY-keskuksella on mahdollisuus osallistua omalla kustannusosuudellaan.

Toimenpide 9. Nopeusrajoitusten alentaminen

Vantaan kaupungin katuverkolla on 2018–2023 välisenä aikana alennettu nopeusrajoituksia 12 kohteessa (Liite 1). Korotettuja suojateitä ja risteyksiä on toteutettu 5 kohteessa ja töyssyjä on toteutettu 5 kohteessa.
Korotetut suojatiet ja risteykset. Töyssyjen sekä korotettuja suojateiden ja -risteyksien toteuttamista rajoittaa maaperän soveltuvuus, töyssyistä aiheutuva liikennetärinä sekä linja-autoreitit, erikoiskuljetusreitit ja raskas liikenne.

Toimenpide 10. Kitkarenkaiden osuuden kasvaminen

Vantaan kaupunki on ollut vuosina 2022 ja 2023 mukana kampanjoissa, joilla kannustetaan pääkaupunkiseudun autoilijoita miettimään talven rengasvalintoja

myös ympäristön kannalta. Kyse on Helsingin kaupungin kitkarengaskampanjasta, jossa ovat mukana myös muut pääkaupunkiseudun kaupungit, HSY ja ympäristöministeriö. Vaikka kampanjan pääviesti on ollut kitkarenkaiden vaikutus katupölyn määrään, on kitkarenkailla merkittävä vaikutus myös rengasmeluun.

MELUNTORJUNNAN TOIMENPITEET VUOSILLE 2024-2028

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan tavoitteelliset toimenpiteet vuosille 2024–2028 ovat:

1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa
2. Herkkien kohteiden suojaaminen
3. Kaupungin työntekijöiden kouluttaminen ja perehdyttäminen meluun ja meluntorjuntaan
4. Kestävän liikkumisen edistäminen
5. Sähköisen liikenteen kehittäminen
6. Nopeuksien alentaminen ja liikennehidasteiden käyttö
7. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö kaduilla
8. Rakenteellisen meluntorjunnan toteuttaminen
9. Kitkarenkaiden käytön lisääminen Vantaalla
10. Ääniympäristöltään hiljaisten ja laadukkaiden alueiden turvaaminen ja ääniympäristöjen kehittäminen
11. Meluselvitysaineiston kehittäminen
12. Tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta.

Tavoitteelliset toimenpiteet koostuvat 49 tarkemmasta ja yksityiskohtaisemmasta tavoitekohtaisesta toimenpiteestä.

Toimenpide 1. Meluntorjunta maankäytön suunnittelussa

1.1. Arvioidaan suunnittelualueen melutilanne jokaisen kaavatyön yhteydessä ja tarvittaessa laaditaan meluselvitys.

Vastuu:	Asema- ja yleiskaavoitus, ympäristökeskus
Vaikutukset:	Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa ja altistujamäärien väheneminen
Kustannukset:	Meluselvitykset noin 104 000 €/vuosi
Aikataulu:	Jatkuva

1.2. Varmistetaan tarvittavien asiatuntijoiden osallistuminen kaavatyöhön.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus, ympäristökeskus
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa
Aikataulu: Jatkuva

1.3. Ennaltaehkäistään melun syntyä maankäytön suunnittelun keinoin vaikuttamalla ihmisten liikkumistottumuksiin ohjaamalla asumista ensisijaisesti keskustoihin, asemanseuduille sekä joukkoliikennevyöhykkeille.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Yksityisautoilun vähentäminen

1.4. Pyritään sijoittamaan asuinrakennukset melualueiden ulkopuolelle ja ehkäistään melulle altistuvien asukkaiden määrän kasvua rakennusten massoittelulla ja sijoittelulla. Tarvittaessa varmistetaan meluhaittojen vähentäminen asuntojen avautumista, tuuletusta ja viilennystä koskevilla kaavamääräyksillä.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän vähentäminen
Aikataulu: Jatkuva

1.5. Edistetään kaavarunkotöissä uusien asuinalueiden ääniympäristön huomiointia kokonaisuuksina ja huomioidaan myös liikkumisreitit.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Melulle altistumisen vähentäminen
Aikataulu: Jatkuva

1.6. Huomioidaan kasvillisuuden meluhaittoja vähentävä vaikutus asemakaavoituksessa ja kaupunkisuunnittelussa.

Vastuu: Asemakaavoitus
Vaikutukset: Meluhaittojen vähentäminen ja ääniympäristöjen parantaminen
Aikataulu: Jatkuva

1.7. Huomioidaan suojametsien meluhaittoja vähentävä vaikutus metsänhoitosuunnitelmien laadinnassa.

Vastuu: Metsänhoito
Vaikutukset: Meluhaittojen vähentäminen ja ääniympäristöjen parantaminen
Aikataulu: Jatkuva

1.8. Kehitetään ja yhdenmukaistetaan melun huomioon ottamista kaavamääräyksissä

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa

1.9. Edistetään melun huomiointia parantavien suunnittelutyökalujen pilotointia ja käyttöönottoa.

Vastuu: Asemakaavoitus
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa
Kustannukset: Kustannukset riippuvat työkaluista ja käyttöönoton laajuudesta
Aikataulu: 2024–2028

1.10. Selvitetään yhteistyössä muiden kuntien kanssa ulkovaipan ääneneristystä parantavien rakennusteknisten ratkaisuiden hyödyntämistä suunnittelussa. Selvityksessä tarkastellaan ikkunoihin sekä tuuletusikkunoihin ja -luukkuihin liittyvien ratkaisujen toimivuutta, toteutettavuutta ja luotettavuutta.

Vastuu: Ympäristökeskus, rakennusvalvonta, asemakaavoitus.
Vaikutukset: Melulle altistumisen vähentäminen
Kustannukset: Selviää myöhemmin
Aikataulu: 2025

1.11. Selvitetään liikennemelualueen asukasmäärät rakennuksissa, joissa on riski, että rakennusajan mukainen äänitasoero ei riitä torjumaan ohjearvojen mukaisesti nykyisenlaista liikennemelua

Vastuu: Ympäristökeskus, asema ja yleiskaavoitus, rakennusvalvonta. yhteistyö pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa.
Vaikutukset: Altistujamäärien selvittäminen
Kustannukset: Konsulttityönä tehtävän selvityksen laajuus ja kustannukset selviävät myöhemmin.
Aikataulu: 2024–2025

1.12. Kehitetään viranomaisten välistä yhteistyötä meluun ja kaupunkirakenteen tiivistymiseen liittyvien haasteiden ratkaisemisessa.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus, ympäristökeskus
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa ja melulle altistuvien määrän väheneminen.
Aikataulu: Jatkuva

1.13. Päivitetään Vantaan kaupungin meluselvitysohje ympäristöministeriön julkaiseman Melun- ja tärinäntorjuntaratkaisut sekä niiden vaikutukset kaavoituksessa – ohjeen sekä Uudenmaan ELY-keskuksessa valmisteltavana olevan Melun ja tärinän torjunta maankäytön suunnittelussa – ohjeen päivityksen pohjalta.

Vastuu: Ympäristökeskus
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa
Kustannukset: Virkatyö
Aikataulu: 2024

1.14. Päivitetään rakennusjärjestystä meluntorjunnan osalta selkeämmäksi ja huomioimaan 11.1.2023 voimaantulleen yleiskaavan lentomelu- ja laskeutumisvyöhykkeet.

Vastuu: Rakennusvalvonta
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän väheneminen.

Kustannukset: Virkatyö
Aikataulu: 2024

1.15. Päivitetään rakentajille suunnattu rakentamisohje rakennuksen ulkovaipan ääneneristysvaatimuksista. Päivitetyn rakennusjärjestyksen mukaiseksi.

Vastuu: Rakennusvalvonta
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän väheneminen.
Kustannukset: Virkatyö
Aikataulu: 2024

Toimenpide 2. Herkkien kohteiden suojaaminen

2.1. Tarkistetaan herkkien kohteiden ääniympäristön tila alueellisten toimitilaverkkoselvitysten ja hankekohtaisten tarveselvitysten yhteydessä

Vastuu: Kiinteistöt ja tilat
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen herkkien kohteiden suunnittelussa ja melulle altistuvien määrän vähentäminen
Kustannukset: Pääsääntöisesti virkatyö.
Aikataulu: Toimitilaverkkoselvitysten ja tarveselvitysten yhteydessä.

2.2. Tarkastetaan sekä mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan parannetaan herkkien kohteiden melusuojausta laajennusten ja merkittävien muutostöiden yhteydessä.

Vastuu: Kiinteistöt ja tilat
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän vähentäminen ja ääniympäristön parantaminen.
Kustannukset: Kustannukset riippuvat toteutettavista toimenpiteistä.
Aikataulu: Jatkuva

2.3. Pyritään sijoittamaan uudet herkät kohteet melualueiden ulkopuolelle tai varmistetaan niiden hyvä ääniympäristö melusuojauksella ja vaiheittain rakentamisella.

Vastuu: Asemakaavoitus, kiinteistöt ja tilat.
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän vähentäminen
Kustannukset: Kustannukset riippuvat toteutettavista toimenpiteistä.
Aikataulu: Jatkuva

Toimenpide 3. Kaupungin työntekijöiden kouluttaminen ja perehdyttäminen

3.1. Järjestetään kaupungin työntekijöille säännöllisesti melukoulutusta ja varmistetaan uusien työntekijöiden perehdyttäminen. Lisäksi järjestetään tarvittaessa tarkempia yksikkötasoisia melukoulutuksia.

Vastuu: Kaupunkiympäristön toimiala
Vaikutukset: Meluntorjunnan huomioiminen maankäytön suunnittelussa.
Kustannukset: Kustannukset riippuvat koulutuksista ja osallistujamääristä.
Aikataulu: Jatkuva

Toimenpide 4. Kestävän liikkumisen edistäminen.

4.1. Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuu: Liikennejärjestelmäsuunnittelu
Vaikutukset: Yksityisautoilun ja liikennemelun vähentäminen
Kustannukset: Infran kehittämiseen tavoitteena vuoteen 2026 mennessä 3,5 milj. €/v.
Aikataulu: 2023–2028

4.2. Kävelyn edistämisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuu: Liikennejärjestelmäsuunnittelu
Vaikutukset: Yksityisautoilun ja liikennemelun vähentäminen.
Aikataulu: 2023–2028

4.3. Pysäköinnin kehittäminen-raportin linjausten ja toimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuu: Liikennejärjestelmäsuunnittelu
Vaikutukset: Yksityisautoilun ja liikennemelun vähentäminen
Aikataulu: 2023–2028

4.4. Vantaan liikennepoliittisen ohjelman kestävää liikkumista edistävien toimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuu: Liikennejärjestelmäsuunnittelu
Vaikutukset: Yksityisautoilun ja liikennemelun vähentäminen
Aikataulu: 2023–2028

Toimenpide 5. Sähköisen liikenteen kehittäminen.

5.1. Mahdollistetaan sähköbussien latausasemien toteuttaminen tarpeen mukaan.

Vastuu: Liikennejärjestelmäsuunnittelu, HSL
Vaikutukset: Liikennemelun vähentäminen
Aikataulu: Jatkuva

5.2. Edistetään sähköautojen latauspisteiden toteuttamista lainsäädännöllistä minimitasoa enemmän mm. asemakaavamääräyksillä, tontinluovutusehdoilla ja toteutussopimuksilla.

Vastuu: Asemakaavoitus, kiinteistöt ja tilat
Vaikutukset: Liikennemelun vähentäminen
Aikataulu: Jatkuva

Toimenpide 6. Nopeuksien alentaminen ja liikennehidasteiden käyttö.

6.1. Hyödynnetään soveltuvissa kohteissa nopeusrajoitusten alentamista sekä hidasteita katuverkon meluhaittojen vähentämiskeinoina.

Vastuu: Liikenteen- ja kadunsuunnittelu
Vaikutukset: Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Kustannukset: Kustannukset riippuvat kohteista ja toteutetuista toimenpiteistä
Aikataulu: Jatkuva

6.2. Osallistutaan MAL-suunnitelman toimenpiteeseen väyläkohtaisen ajonopeuksien laskun vaikutusten selvittämiseksi kaupunkirakenteen sisällä valtion väyläverkolla sekä toimenpiteen valmisteluun ja yhteistyötapaamisiin kaupungin osalta.

Vastuu: Kaupunkiympäristön toimiala, kaupunkisuunnittelu, liikenteen- ja kadunsuunnittelu, ympäristökeskus
Vaikutukset: Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Aikataulu: 2024 lähtien

Toimenpide 7. Melua vaimentavien päällysteiden käyttö.

7.1. Etsitään ratkaisuja SMA-11-päällysteen käyttöön ja soveltuvuuteen liittyviin haasteisiin.

Vastuu: Liikenteen ja kadunsuunnittelu
Vaikutukset: Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Kustannukset: Virkatyö
Aikataulu: 2024–2028

7.2. Selvitetään kohteet, joissa SMA 11-päällystettä tai muuta vastaavaa päällystettä on mahdollista hyödyntää meluhaittojen vähentämisessä.

Vastuu: Liikenteen- ja kadunsuunnittelu
Vaikutukset: Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Kustannukset: Kustannukset riippuvat käytetystä päällysteestä ja päällystyskohteesta.
Aikataulu: 2024–2025

Toimenpide 8. Rakenteellisen meluntorjunnan toteuttaminen.

8.1. Etsitään ratkaisuja Talvikkitien välillä Raatetie – Leinikkitie meluesteen toteuttamisen edistämiseksi ja rahoituksen turvaamiseksi.

Vastuu: Liikenteen- ja kadunsuunnittelu
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän väheneminen
Kustannukset: 2,4 miljoonaa
Aikataulu: Jatkuva

8.2. Selvitetään ja edistetään kiertotalouden hyödyntämistä meluntorjuntaratkaisuiden toteuttamiseksi.

Vastuu: Liikenteen ja kadunsuunnittelu, ympäristökeskus, kiinteistöt ja tilat
Vaikutukset: Meluntorjuntakohteiden toteutumisen edistäminen
Aikataulu: Jatkuva

8.3. Tarkistetaan meluntorjuntakohteiden ajantasaisuus ja selvitetään, onko Vantaalla muita kohteista, joissa kaupungin toteuttama meluntorjunta on tarpeen ja toteutettavissa.

Vastuu: Liikenteen- ja kadunsuunnittelu
Vaikutukset: Melulle altistuvien määrän väheneminen
Kustannukset: Virkatyö, Selvitystarve konsulttityönä.
Aikataulu: 2024–2025

8.4. Varmistetaan ratikan yhteydessä rakennettavien meluesteiden toteuttaminen (Liite 2).

Vastuu:	Liikenteen ja kadunsuunnittelu, ratikkahanke
Vaikutukset:	Melulle altistuvien määrän väheneminen
Kustannukset:	n. 3,5 milj.
Aikataulu:	Jatkuva

8.5. Osallistutaan sovituilla rahoitusosuuksilla ELY-keskuksen Vantaan alueella toteutettavien meluesteiden kustannuksiin.

Vastuu:	Kaupunkiympäristön toimiala
Vaikutukset:	Melulle altistuvien määrän väheneminen
Kustannukset:	Vantaan osuus Väyläviraston meluntorjuntakohteista 25 % osuudella laskettuna 7,7–8,5 milj.
Aikataulu:	Riippuu Väylävirastosta ja kohteiden toteutusaikataulusta.

8.6. Edistetään tiedonvaihtoa ja yhteistyötä ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa meluntorjuntahankkeiden toteutumisratkaisuiden löytämiseksi.

Vastuu:	Kaupunkisuunnittelu, ympäristökeskus, liikenteen ja kadunsuunnittelu.
Vaikutukset:	Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Kustannukset:	Virkatyö.
Aikataulu:	Jatkuva

8.7. Edistetään MAL-suunnitelman toimenpidettä kaupunkirakenteen tiivistymisen edellyttämän valtion väylien meluntorjunnan kustannustenjaon vastuiden ja periaatteiden tarkastamisesta.

Vastuu:	Kaupunkiympäristön toimiala
Vaikutukset:	MAL-suunnitelman mukainen kaupunkirakenteen tiivistäminen ja melulle altistumisen ehkäisy.
Kustannukset:	Virkatyö
Aikataulu:	2024–2028

Toimenpide 9. Kitkarenkaiden käytön lisääminen Vantaalla.

9.1. Selvitetään kitkarenkaiden käytön prosenttiosuus Vantaalla ja edistetään prosenttiosuuden kasvua.

Vastuu: Ympäristökeskus
Vaikutukset: Liikennemelun ja altistujamäärien vähentäminen
Kustannukset: Virkatyö
Aikataulu: 2024–2028
Kitkarenkaiden osuus selvitetään vuosittain

9.2. Välitetään kuntalaisille tietoa kitkarenkaiden käytön, melu- ja ilmanlaatuvaikutuksista.

Vastuu: Ympäristökeskus
Vaikutukset: Tietoisuuden lisääminen
Kustannukset: 1000–2000 €/vuosi
Aikataulu: Vuosittain

Toimenpide 10. Ääniympäristöltään hiljaisten ja laadukkaiden alueiden turvaaminen ja ääniympäristöjen kehittäminen.

10.1. Parannetaan Aviapoliksen keskuspuiston äänimaisemaa alueen kaavoituksen ja rakentamisen yhteydessä.

Vastuu: Asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: 2024–2028

10.2. Välitetään kuntalaisille tietoa potentiaalisesti hiljaisista ja ääniympäristöltään miellyttävistä alueista Vantaalla.

Vastuu: Ympäristökeskus
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: Jatkuva´

10.3. Selvitetään keinoja hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden suojeluun ja kehittämiseen.

Vastuu: Ympäristökeskus, viheralueiden suunnittelu
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: 2024–2025

10.4. Selvitetään ääniympäristöllisesti tärkeiden alueiden virallistamisen mahdollisuuksia suojelun tehostamiseksi.

Vastuu: Ympäristökeskus, viheralueiden suunnittelu
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: 2024–2025

10.5. Vahvistetaan ääniympäristön huomiointia viheralueiden kehittämisessä ja suunnittelussa.

Vastuu: Viheralueiden suunnittelu, ympäristökeskus
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: Jatkuva

10.6. Turvataan ääniympäristöltään hyvien alueiden saavutettavuus.

Vastuu: Ympäristökeskus, viheralueiden suunnittelu, kaupunkisuunnittelu
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: Jatkuva

10.7. Kootaan keinoja olemassa olevien ääniympäristöjen kehittämiseksi hiljaisemmiksi tai miellyttävimmäksi.

Vastuu: Ympäristökeskus, viheralueiden suunnittelu
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: Jatkuva

10.8. Vahvistetaan äänimaiseman, virkistyksen, luontoarvojen sekä saavutettavuuden synergioita.

Vastuu: Ympäristökeskus, viheralueiden suunnittelu, Kaupunkisuunnittelu
Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen
Aikataulu: Jatkuva

Toimenpide 11. Meluselvitysaineiston kehittäminen.

11.1. Edistetään meluselvitysaineistojen hyödyntämistä ja käytettävyyttä.

Vastuu: Ympäristökeskus, asema- ja yleiskaavoitus
Vaikutukset: Meluselvitysaineistojen hyödynnettävyyden parantaminen
Aikataulu: 2024–2028

Toimenpide 12. Tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja -neuvonta.

12.1. Välitetään kuntalaisille tietoa ja ohjeistusta omatoimisesta meluhaittojen vähentämisestä ja omatoimisen meluntorjunnan toteuttamisesta.

Vastuu: Ympäristökeskus, rakennusvalvonta
Vaikutukset: Tietoisuuden lisääminen
Aikataulu: Jatkuva

12.2. Välitetään kuntalaisille tietoa melusta ja melun terveysvaikutuksista

Vastuu: Ympäristökeskus
Vaikutukset: Tietoisuuden lisääminen
Aikataulu: Jatkuva

TOIMINTASUUNNITELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Toimintasuunnitelman edistymistä seurataan vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 työryhmässä. Toimintasuunnitelman toteutumisen kokonaisvaltainen arviointi tehdään meluntorjunnan toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä. Useat toimenpiteet liittyvät myös muihin kaupungin strategioihin ja ohjelmiin, ja näitä toimenpiteitä seurataan strategioiden ja ohjelmien toteutuksen yhteydessä. Esimerkiksi asumisen ohjaamista keskustoihin, asemanseuduille ja joukkoliikennevyöhykkeille seurataan vuosittain Resurssiviisauden tiekartan toteutumisen seurannan yhteydessä. Osa jatkuvista toimenpiteistä varmistetaan jokaisen kaavatyön ja suunnitelman yhteydessä.

KUULEMINEN, TIEDOTUS JA PÄÄTÖKSENTEKO

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa laadittaessa suunnitelmaluonnoksesta on pyydettävä lausunto vaikutusalueen kunnilta ja valtion valvontaviranomaisilta, Liikenne- ja viestintävirastolta, lentoaseman pitäjältä sekä valtioneuvoston asetuksella säädettäviltä muilta tahoilta. Kaikille muille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus tutustua suunnitelmaluonnokseen sekä esittää siitä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnoksesta pyydettiin lausunnot Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Väyläviraston, Liikenne- ja viestintävirastolta, Finavia Oyj:ltä, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupungeilta. Toimintasuunnitelman luonnoksesta saatiin 4 lausuntoa. Tiivistelmät saapuneista lausunnoista ja niiden vastineet on esitetty liitteessä 3.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnoksesta kuulutettiin yleisölle 24.1.2024 Vantaan kaupungin verkkosivuilla ja 31.1.2024 paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä. Toimintasuunnitelma oli nähtävillä 24.1.2024 - 27.2.2024 Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen verkkosivuilla sekä Vantaa-infoissa Tikkurilassa, Korsossa ja Myyrmäessä. Mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen tiedotettiin

myös kaupungin verkkosivuilla ja ympäristökeskuksen sosiaalisen median alustoilla. Suunnitelmaluonnoksesta saatiin 9 mielipidettä. Tiivistelmät saapuneista muistutuksista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet on esitetty liitteessä 4.

LÄHDELUETTELO

1. European Environment Agency. Environmental noise in Europe 2020. EEA Report No 22/2019.

2. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 29.10.1992/993.

3. Finavia Oyj. Helsinki-Vantaan lentoasema lentomeluselvitys, Toteutunut tilanne vuonna 2022. 2023.

4. Miten melu vaikuttaa terveyteen? Teoksessa Huutoja hiljaisuuteen. Vuorinen, H. S., Heinonen-Guzejev, M. [ed.] O. ja Peltomaa, M. Ampuja. 2014.

5. Road traffic noise is associated with increased cardiovascular morbidity and mortality and all-cause mortality in London. Halonen, J. I., Hansell, A. L., Gulliver, J., Morley, D., Blangiardo, M., Fecht, D., Toledano, M. B.,. s.l. : European Heart Journal 2015 Oct 14;36(39):2653-2661, 2015.

6. Road traffic noise and stroke: a prospective cohort study. European Heart Journal, Vol. 32, Issue 6:737–744. Sørensen ym. (2011).

7. Association between aircraft, road and railway traffic noise and. Seidler, A., Hegewald, J., Seidler, A.L., Schubert, M., Wagner, M., Droge, P., Haufe, E., Schmitt,. s.l. : Environmental Research 2017 vol. 152:263–271, 2017.

8. Acute effects of visits to urban green environments on cardiovascular physiology in women: A field experiment. Lanki, T., Siponen T., Ojala A., Korpela, K., Pennanen, A., Tiittanen, P., Tsunetsugu, Y., Kawaga, T. & Tyrväinen, L. s.l. : Environmental research Vol. 159/2017: 176-185, 2017.

9. Ympäristöaltisteisiin liittyvä tautitaakka Suomessa. Asikainen A., Hänninen O., Pekkanen, J. s.l. : Ympäristö- ja terveys 5:68-74, 2013.

Vantaa
Vanda

TOTEUTETUT NOPEUSRAJOITUKSET JA HIDASTEET VANTAAN KATUVERKOLLA 2018–2023

Taulukko 1. Nopeusrajoitusten alentamiskohteet Vantaan katuverkolla vuosina 2018–2023.

Nopeusrajoitus	Katu	Kohde
50 --> 40	Talvikkitie	Tikkurilantie - Valkoisenlähteentie
50 --> 40	Tikkurilantie	Jokiniemenkatu - Santaradantie
50 --> 40	Keimolanmäentie-Radioasemantie	Tikkurilantiestä pohjoiseen
50 --> 40	Asolanväylä	Koivukylänväylä - Ulrikankuja
40 --> 30	Varistontie - Niittäjänkuja - Niittypolku	Luhtitie - Martinkyläntie
40 --> 30	Ollaksentie	Jokitie - Kääpätie (eli Ollaksentie koko pituudelta)
40 --> 30	Urheilutie	Valkoisenlähteentie - Ohratie
40 --> 30	Vanha Nurmijärventie	Vantaanlaaksontie - Tuulitie
40 --> 30	Tammistonkatu	Tammiston kauppatie - Tammistontie
40 --> 30	Talkootie	Talvikkitie - Kyläkaivontie
40 --> 30	Laurantie	Hanabölentie - Peijaksentie
40 --> 30	Haapatie	Koivukylänväylä - Koivukylän puistotie

LUONNOS

Taulukko 2. Suojateiden ja risteysten korotukset sekä töyssyt vuosina 2018–2023.

Korotetut suojatiet ja risteykset	• Kenraalintie - Kanniston koulu • Ongenkoukku – Koukkupuisto • Karsikkokuja – Vihtapuisto • Keimolankaarre – Lincolninaukio • Vartiotie - Länsimäentieltä tuleva liittymä
Töyssyt	• Ongenkoukku 11–13 • Ongenkoukku 29 • Tavitie 15 • Tavitie 13 • Tavitie 1

RATIKAN YHTEYDESSÄ TOTEUTETTAVAKSI SUUNNITELLUT MELUESTEET

Taulukko 1. Ratikan yhteydessä toteutettavaksi suunniteltu meluntorjunta oleskelualueiden suojaamiseksi.

Katu	Alkupaalu	Este	Pituus (m)	Kustannusarvio (€)	Karttaviite	KArtta
Tikkurilantie	7450	Meluseinä mp + 3 m	75	225 000	1	Kartta 1
Tikkurilantie	7500	Meluseinä mp + 3 m	100	300 000	2	Kartta 1
Tikkurilantie	7600	Meluseinä tsv + 3 m	110	330 000	3	Kartta 1
Tikkurilantie	7750	Meluseinä tsv + 3 m	130	390 000	4	Kartta 1
Tikkurilantie	7850	Meluseinä tsv + 3 m	30	90 000	5	Kartta 1
Tikkurilantie	8100	Meluseinä tsv + 3 m	55	165 000	6	Kartta 1
Tikkurilantie	8400	Meluseinä tsv + 3 m	80	240 000	7	Kartta 2
Kyytitie	13200	Melukaide mp + 2 m	75	150 000	8	Kartta 5
Hakunilantie	14900	Meluseinä tsv + 2,5 m	110	275000	9	Kartta 6
Hakunilantie	15000	Meluseinä tsv + 2 m	45	202 000	10	Kartta 6
Hakunilantie	15050	Melukaide tp + 1,4 m	70	56 000	11	Kartta 6
Tilustie	15800	Melukaide kv + 1,5 m	35	28 000	12	Kartta 7
Tilustie	15850	Melukaide kv + 1,5 m	30	24 000	13	Kartta 7
Tilustie	15900	Melukaide kv + 1,5 m	95	76 000	14	Kartta 7
				Yhteensä: 2 551 000 €		

LUONNOS

Taulukko 2. Julkisivujen suojaksi suunnitellut meluesteet, jotta sisämelun ohjearvot eivät ylity asuinrakennuksissa.

Katu	Alkupaalu	Este	Pituus (m)	Kustannus-arvio (€)	Karttaviite	Kartta
Kyytitie	11010	Meluseinä mp + 2 m	75	150 000	A	Kartta 3
Kyytitie	11110	Meluseinä mp + 3 m	100	300 000	B	Kartta 3
Kyytitie	11810	Melukaide mp + 1,2 m	110	88 000	C	Kartta 4
Hakunilantie	15300	Meluseinä tsv + 1,7 m	18	30 600	D	Kartta 6
Hakunilantie	15400	Meluseinä tsv + 4 m	14	56 000	E	Kartta 6 ja 7
Hakunilantie	15580	Meluseinä tsv + 1,6 m	24	38 400	F	Kartta 6 ja 7
Länsimäentie	17150	Melukaide mp + 1,4 m	40	32 000	G	Kartta 8
				Yhteensä: 695 000 €		

Taulukko 3. Asuinalueiden suojaksi suunnitellut korvaavat meluesteet.

Katu	Alkupaalu	Korkeus	Pituus (m)	Kustannus-arvio (€)	Karttaviite	Kartta
Kyytitie	11010	1,5 m	87	69 000	K01	Kartta 3
Kyytitie	11110	1 m	220	176 000	K02	Kartta 4
Pelto-ojantie	11810	1 m	31	24 800	K03	Kartta 4
				Yhteensä: 269 800 €		

LUONNOS

Kartta 1. Meluesteet 1–6

Kartta 2. Melueste 7

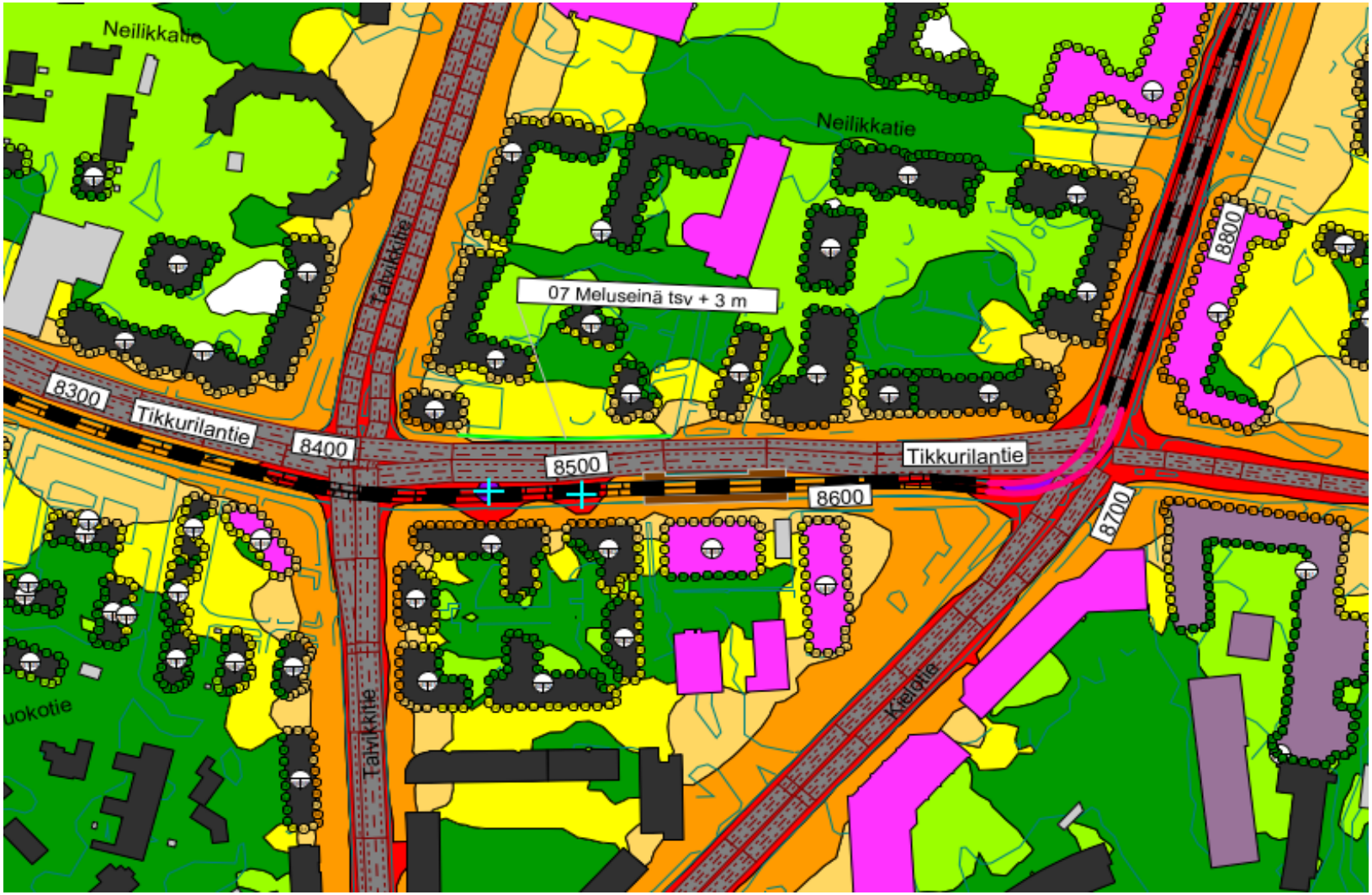

Kartta 3. Meluesteet A, B, K01

Kartta 4. Meluesteet C, K02, K03

Kartta 5. Melueste 8

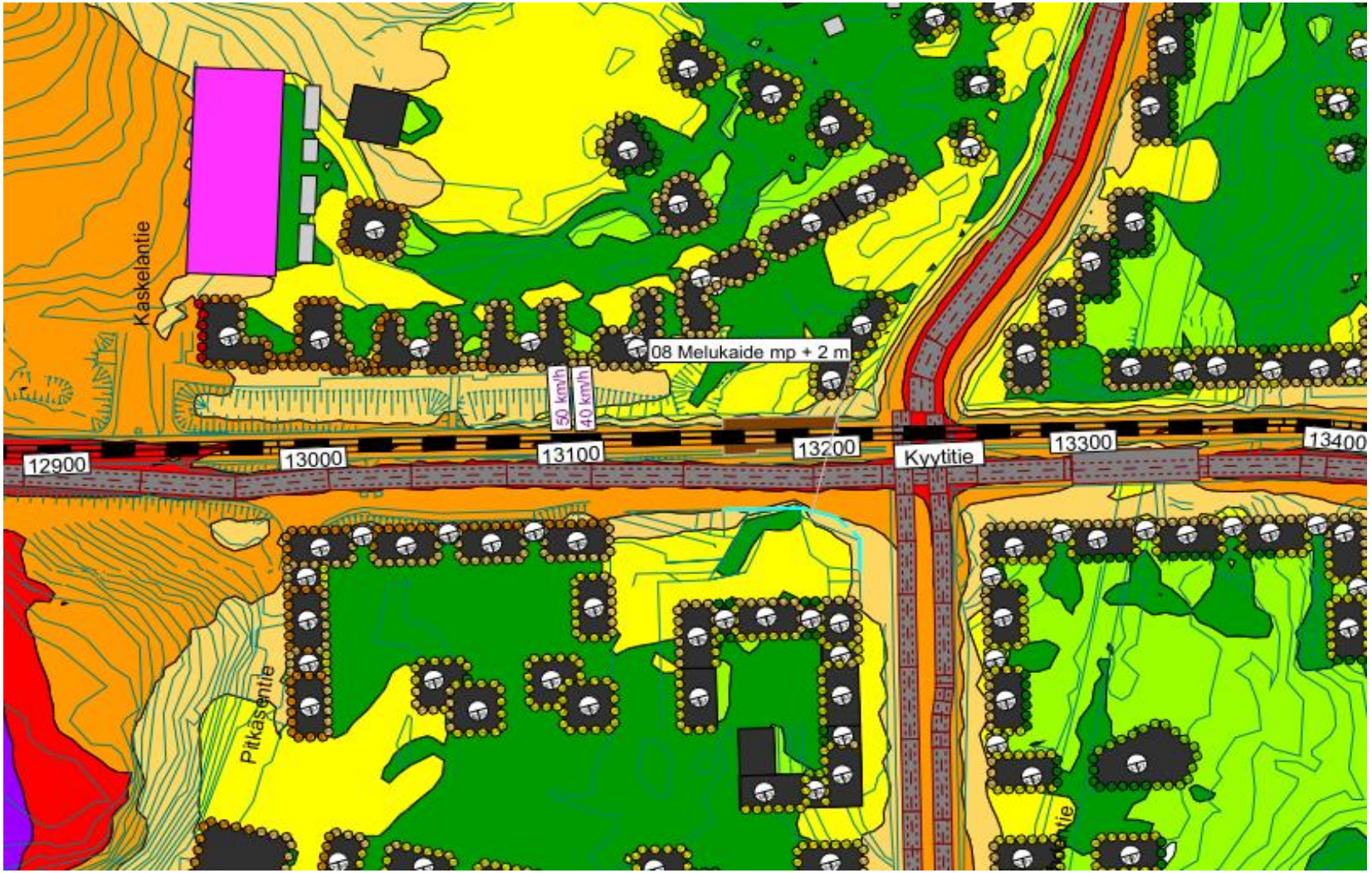

Kartta 6. Meluesteet 9, 10, 11, D, E, F

Kartta 7. Meluesteet 12, 13, 14, E, F

Kartta 8. Melueste G

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Lausunnon antaja	Lausunto	Vastine
Helsingin kaupunki 23.2.2024	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut antaa Vantaan ympäristökeskuksen pyynnöstä lausunnon Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksesta. Meluntorjunnan toimintasuunnitelma on riittävästi taustoitettu muun muassa lainsäädännön osalta. Siinä esitetään viimeisimmän meluselvityksen keskeisimmät tulokset sekä edellisen toimintakauden meluntorjuntatoimenpiteiden toteutuminen. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupungin eri tahojen kanssa, mikä lisää sen toteutettavuutta ja vastuutahojen sitoutuneisuutta. Vantaan pitkän aikavälin meluntorjunnan tavoitteet nousevat eri strategioista ja ohjelmista, joihin Vantaan kaupunki on sitoutunut. Monet tavoitteet liittyvät kaupungin tiivistämiseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Sen myötä yksityisautoilun odotetaan vähenevän, mutta toisaalta asumisen lisääntyminen melualueelle lisää meluntorjunnan tarvetta ja haasteita. Toimenpiteiden ja tavoitteiden seurantaa ei suunnitelmassa esitetä, mutta oletettavasti se toteutetaan kaupungin strategioiden ja ohjelmien seurannan myötä. Suunnitelma sisältää 12 tavoitteellista toimenpidettä, jotka koostuvat 47 tarkemmasta ja yksityiskohtaisemmasta toimenpiteestä. Tavoitteelliset toimenpiteet ovat selkeitä ja hyvin muodostettuja. Toimenpiteitä on laajalla skaalalla kestävän liikkumisen edistämisestä meluesteiden rahoituksen varmistamiseen. Meluntorjunta ja ääniympäristön kehittäminen vaatiikin monipuolista keinovalikoimaa ja vahvaa monialaista yhteistyötä. Toimenpiteille on määritetty vastuutaho ja toteutusaikataulu. Toimenpiteiden vaikutukset on kuvattu varsin lyhyesti. Esimerkiksi	Toimintasuunnitelman edistymistä seurataan vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 työryhmässä. Toimintasuunnitelman toteutumisen kokonaisvaltainen arviointi tehdään meluntorjunnan toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä. Useat toimenpiteet liittyvät myös muihin kaupungin strategioihin ja ohjelmiin, ja näitä toimenpiteitä seurataan strategioiden ja ohjelmien toteutuksen yhteydessä. Esimerkiksi asumisen ohjaamista keskustoihin, asemanseuduille ja joukkoliikennevyöhykkeille seurataan vuosittain resurssiviisauden tiekartan toteutumisen seurannan yhteydessä. Osa jatkuvista toimenpiteistä varmistetaan jokaisen kaavatyön ja suunnitelman yhteydessä. Toimintasuunnitelmaa on täydennetty kappaleella ”Toimintasuunnitelman seuranta ja arviointi” Useat toimenpiteet kohentavat melutilanteen lisäksi myös esimerkiksi ilmanlaatua tai liikenneturvallisuutta, mutta tässä meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on tuotu esiin vain toimenpiteiden vaikutukset melun vähentämiseen ja sen leviämisen torjuntaan.

	kestävää liikkumista edistävien toimenpiteiden yhteydessä voisi tuoda esiin myös muut olennaiset hyödyt, kuten ilmastopäästöjen väheneminen, ilmanlaadun paraneminen ja yleisen aktiivisuuden ja liikenneturvallisuuden paraneminen. Suunnitelma sisältää jonkin verran toimenpiteitä, jotka on esitetty muissa ohjelmissa tai linjauksissa. Voi olla tarpeen, että niiden toteutumista edistetään myös meluntorjunnan toimintasuunnitelmalla. Osassa toimenpiteistä jää hieman avoimeksi, mitä toimenpide sisältää käytännössä. Kovin abstraktien toimenpiteiden toteuttaminen, seuranta ja raportointi voi olla vaikeaa. Vantaan kaupunki toteutti asukaskyselyn hiljaisista ja ääniympäristöltään miellyttävistä alueista vuonna 2023. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin hyvin meluntorjunnan toimintasuunnitelman laadinnassa. Suunnitelmassa onkin useita toimenpiteitä hiljaisten ja rauhallisten alueiden kehittämiseksi. Kyselyn lisäksi toteutettiin kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitus, mikä lisää asukkaiden mahdollisuuksia hakeutua rauhallisempiin paikkoihin. On hyvä, että kartoituksessa on huomioitu myös lentomelu. Suunnitelma sisältää paljon toimenpiteitä melutilanteen huomioon ottamiseksi maankäytön suunnittelussa, mikä on ensiarvoisen tärkeää. Osa toimista voi olla jo vakiintuneita käytäntöjä, mutta toisaalta on hyvä, että maankäytön suunnittelun moninaiset mahdollisuudet melun huomioon ottamiseksi tulevat suunnitelmassa esille. Yhtenä toimenpiteenä on varmistaa pikaraitiotien yhteydessä rakennettavien meluesteiden toteuttaminen. Tämä toimenpide on tärkeä, mikäli meluntorjunnan toteutusta ei vielä ole sidottu ratikkahankkeeseen. Jälkikäteen raitioliikenteen melu- ja tärinäongelmien ratkaiseminen on hankalaa.	

Finavia Oyj 27.2.2024	Vantaan kaupungin ympäristökeskus on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksesta 27.2.2024 mennessä. Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksessa on tarkasteltu useita eri toimintatapoja ja ratkaisuja, joiden avulla kaupunki pyrkii vähentämään ympäristömelun vaikutuksia. Toimintasuunnitelma perustuu aiemmin laadittuun meluselvitykseen ja hiljaisten alueiden kartoitukseen. Luonnoksessa on esitetty laajasti eri tasoisia meluntorjunnan toimintatapoja toimintojen sijoittamisen suunnittelusta liikenneväylien teknisiin ratkaisuihin ja kulkuvälineiden ominaisuuksiin vaikuttamiseen. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on todettu, että Vantaan asukasmäärä on kasvanut 11 % eli noin 22 600 asukkaalla edellisen meluselvityksen jälkeen. Kansallisella menetelmällä laskettujen melualueilla asuvien määrät (menettelyssä ei ole ollut muutoksia) ovat edellisestä selvityksestä muuttuneet seuraavasti: Tie- ja katuliikenne +33 %, maantieliikenne +21 % ja rautatieliikenne -58 %. Rautatieliikenteen melualueet ovat selvityksessä aiempaa pienempiä laskentoihin tarkentuneiden nopeustietojen vuoksi. Katu- ja maantietieliikenteen melualueiden pinta-alat ovat laajentuneet 2–6 %. Lukujen perusteella havaitaan, että tie- ja katuliikenteen melualueilla asuvien määrä on kasvanut kolminkertaisesti suhteessa kaupungin asukasmäärän kasvuun. Raportista puuttuu hyvin keskeinen analyysi siitä, että johtuuko melualueella asuvien määrän kasvu täydennysrakentamisesta melu- alueille. Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksessa esitetään maankäytön suunnittelu ensisijaisena meluvaikutusten vähentämisen keinona. Finavia Oyj on samaa mieltä, että maankäytön suunnittelu on meluntorjunnan keskeinen keino. Maankäytön suunnittelussa tehdään valinta siitä, että sijoittuvatko asuinalueet alueille, joissa melua esiintyy vähän vai alueille, joissa melun määrä on suurempi tai melutapahtumia esiintyy toistuvasti. Maankäy-	Altistujamäärän kasvu 17 600 asukkaalla johtuu suurelta osin melualueiden täydennysrakentamisesta vuosina 2017–2021. Täydennysrakentamisen osuus asukasmäärän kasvusta on yli 10 000 asukasta. Arviossa ei ole huomioitu vuonna 2016 valmistuneita, mutta vasta vuoden 2017 puolella asutettuja rakennuksia. Melualueiden asukasmäärän kasvuun vaikuttaa merkittävästi myös sellaisten katujen huomioon ottaminen, jotka eivät olleet mukana edellisessä meluselvityksessä. Tällaisia katuja sijaitsee muun muassa Tikkurilassa, Viertolassa, Korsossa, Jokivarressa, Pukinmäessä, Nikinmäessä, Ilolassa, Hiekkaharjussa, Ylästössä, Hämeenkylässä ja Vapaalassa. Uusia asuinrakennuksia on rakennettu keskeisille sijainneille nykyisen kaupunkirakenteen lomaan. Tämä on kaupungin tavoitteiden mukaista täydennysrakentamista, ja on tiedostettu, että samalla tuodaan uusia asukkaita lähelle melunlähteitä. Täydennysrakentamisella mahdollistetaan kestävien kulkumuotojen osuuden kasvu, jottei autoliikenteen määrä kasvaisi samassa suhteessa asukasmäärän kanssa. Toimintasuunnitelmaa on täydennetty altistuvien asukasmäärien tarkastelun osalta ja toimintasuunnitelmaan on lisätty tiedot lentomelulle altistumisesta. Lentomelualueille rakentamista rajoitetaan Vantaan yleiskaavalla ja rakennusjärjestyksellä. Lisäksi täydennysrakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota rakennuksen ääneneristävyyteen.

	tön suunnitteluun vaikuttavat monet muutkin seikat ja tämän vuoksi melu tulee huomioida asumisviihtyvyyden kannalta merkittävänä osana kokonaisuuden kannalta. Finavia katsoo, että kaupungin maan- käytön suunnittelun päätöksenteossa melun merkitystä tulee nykyisestä painottaa siten, että melualueille ja niiden välittömään läheisyyteen ei sijoiteta uusia melulle herkkiä toimintoja eikä uusia kokonaisia kaupunginosia rakenneta perustelemalla niitä täydennysrakentamiskohteina. Tie- ja raideliikenteen melun torjumiseksi voidaan kohdentaa erilaisia melulähteeseen vaikuttavia ratkaisuja. Lentoliikenteen melua havaitaan Vantaan kaupungin alueella laajasti, ja sen vaikutusten vähentämiseksi Finavia on tehnyt merkittäviä parannustoimenpiteitä, mutta uusia tehokkaita keinoja ei enää ole. Lentokonemelu leviää ylhäältä päin ja siksi sen vaikutusten hallitsemiseksi ei ole esittää juuri muita teknisiä ratkaisuja kuin sisätilojen suojaaminen riittävillä ulkorakenteiden ääneneristävyysvaatimuksilla. Tämän vuoksi Finavia korostaa maankäytön suunnittelun ja toimintojen sijoittamisen päätöksenteon tärkeyttä erityisesti lentokonemelun osalta. Vantaalla on pitkään ollut käytössä erityisesti lentokonemelua vastaan uusien melulle herkkien rakennusten ääneneristävyysvaatimukset, joita Finavia on pitänyt hyvinä perusperiaatteina. Toimintasuunnitelmassa on todettu rakennusjärjestyksen päivittämisen käynnistäminen. Finavia katsoo, että vaatimusten lähtökohtien ja periaatteiden tarkastelu on paikallaan, ja toivoo, että tässä tehdään yhteistyötä Finavian kanssa.	

Liikenne- ja viestintävirasto 19.2.2024	Vantaan kaupungin ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta koskien Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnosta. Traficom on huolissaan, että meluselvitysten mukaan melulle altistuvien asukkaiden määrä on Vantaalla kasvanut. Hiljaisten alueiden kartoittaminen ja huomiointi ja vaaliminen sekä niiden saavutettavuuden edistäminen hyvä asia ja tärkeä pitää yllä, mm. koska pääsy hiljaisille alueille kompensoi jonkin verran melun aiheuttamaa häiritsevyyttä. Todellisen resurssien määrä ja suuntaaminen hiljaisten alueiden tavoitteiden saavuttamiseksi jää kuitenkin tässä dokumentissa epäselväksi. Näemme hyvänä, että meluntorjuntatoimet on nidottu hiilineutraaliustavoitteeseen, koska näillä on selkeät synergiaedut, kuten mm. kestävän liikkumisen edistäminen ja liikennesuoritteeseen, liikenteen sähköistymiseen ja ajonopeuksiin vaikuttaminen. Helsinki-Vantaan lentomelun torjuntatoimia koskevien suunnitelmien osalta toteamme, että tässä Vantaa on monin tavoin edelläkävijä. Kun kaupungin sijainti on haastava HKI-Vantaan lentomelun kannalta, on lentomelun huomioiminen mm. rakennusjärjestyksen päivityksessä tärkeää ja näemme hyvänä, että luonnoksessa asiaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Traficom näkee erittäin hyvänä, että suunnitelmassa/kaavoituksessa/ohjeistuksissa on huomioitu melualueiden lisäksi myös laskeutumisvyöhykkeet ja puskurivyöhykkeet konkreettisina toimina, kuten tiukempina äänieristysmääräyksinä. Hienoa on, että lentomelun osalta on huomioitu varautuminen myös liikenteen tulevaan kehittymiseen. Hyvää suunnitelmaluonnoksessa on myös asukkaiden informaatio-ohjauksen kehittämistä koskevat toimenpiteet.	Hiljaisten alueiden kehittäminen on yhä alkuvaiheessa ja kehittämistä tehdään pääsääntöisesti virkatyönä. Mahdollisesti tarvittavien konsulttitöiden tarve ja laajuus tai mahdolliseen rakenteelliseen meluntorjuntaan tarvittavat resurssit eivät vielä ole tiedossa. Hiljaisten alueiden kehittämisen resurssien määrää ei siten voida luotettavasti arvioida.

Uudenmaan ELY-keskus 8.3.2024	Uudenmaan ELY -keskuksen (UUDELY) ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualue toteaa, että luonnos meluntorjunnan toimintasuunnitelmaksi 2022—2028 jatkaa vuosina 2013 ja 2018 tehtyjen meluntorjuntasuunnitelmien linjaa. Raportti on pääosin informatiivinen ja antaa kaupungin asukkaille ja muille tahoille hyvän kuvan siitä, miten meluntorjuntaa aiotaan toteuttaa Vantaalla toimintasuunnitelman toteutusaikana 2024–2028. Meluntorjunnan toimintasuunnitelman johdanto-osa on kattava ja antaa hyvän kuvan työn lainsäädännöllisistä lähtökohdista, käytetyistä meluindikaattoreista sekä toimintasuunnitelman valmistelusta Vantaalla. Toimintasuunnitelmassa on myös tuotu riittävästi esiin, miksi meluselvitykset ja toimintasuunnitelma tehdään. Lisäksi toimintasuunnitelmassa tuodaan esiin melun aiheuttamia haittoja sekä vaikutuksia alueiden käyttöön, alueiden viihtyisyyteen ja ihmisten elinoloihin. Lisäksi raportissa on nostettu esiin hiljaiset ja ääniympäristöltään miellyttävät alueet, joilla on suuri merkitys ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta. Uudenmaan ELY-keskus pitää hyvänä, että kaupunkilaiset on otettu mukaan hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden selvittämiseen. Ympäristömeludirektiivin 2002/49/EY yksi tärkeimmistä tarkoituksista on lisätä ihmisten tietoisuutta melusta ja mahdollisuuksia parantaa oman asuinympäristönsä ääniympäristön laatua. On hyvä, että Vantaa aikoo myös lisätä panostusta tiedon jakamiseen asukkaille toimintasuunnitelman toimenpiteen 12. Tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta mukaisesti. Vantaan nykyistä melutilannetta ja melulähteitä kuvataan raportissa muuten riittävästi, mutta lentoliikenteestä aiheutuvaa melulle altistumista ei ole esitetty toimintasuunnitelmassa lainkaan. Lentomelulle altistuvien lukumäärän esittäminen olisi tarkoituksenmukaista, koska lentomelun huomiointi liittyy myös esitettyihin toimenpiteisiin. Raportissa on myös tarkasteltu aiemman toimintasuunnitelman toteutumista vuosina	Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan on lisätty tiedot lentomelulle altistumisesta Vantaalla. Lentomelualueille rakentamista rajoitetaan Vantaan yleiskaavalla ja rakennusjärjestyksellä. Lisäksi täydennysrakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota rakennuksen ääneneristävyyteen. Toimintasuunnitelman edistymistä seurataan vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 työryhmässä. Toimintasuunnitelman toteutumisen kokonaisvaltainen arviointi tehdään meluntorjunnan toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä. Useat toimenpiteet liittyvät myös muihin kaupungin strategioihin ja ohjelmiin, ja näitä toimenpiteitä seurataan strategioiden ja ohjelmien toteutuksen yhteydessä. Esimerkiksi asumisen ohjaamista keskustoihin, asemanseuduille ja joukkoliikennevyöhykkeille seurataan vuosittain Resurssiviisauden tiekartan toteutumisen seurannan yhteydessä. Osa jatkuvista toimenpiteistä varmistetaan jokaisen kaavatyön ja suunnitelman yhteydessä. Toimintasuunnitelmaa on täydennetty kappaleella ”Toimintasuunnitelman seuranta ja arviointi” Ruotsin- ja englanninkieliset tiivistelmät on lisätty toimintasuunnitelmaan.

	2018–2022. Raportin perusteella toimintasuunnitelman tavoitteita on pystytty edistämään toimintakaudella, vaikka joiden tavoitteiden osalta toteutumisessa on ollut haasteita. Osin tavoitteiden toteutumisen tarkastelu jää pintapuoliseksi, koska toimenpiteillä ei ole ollut selkeitä seurantamittareita. Tästä syystä jää epäselväksi, kuinka tehokkaasti eri toimenpiteet on saatu toteutettua ja minkälaisia vaikutuksia toimenpiteillä on saavutettu. Toimintasuunnitelmassa esitetyt pitkän aikavälin strategiat vaikuttavat hyviltä meluntorjunnan ja ääniympäristöjen laadun kehittymisen kannalta. Erityisesti kestävän liikenteen, kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistäminen on melun ja muiden liikenteen haittojen vähentämisen kannalta hyvä tavoite. Sähköisen liikenteen osalta on hyvä huomioida se, että sähköautojen tuoma etu meluhaittojen vähentämisessä rajoittuu vain sellaisille katu- ja tieosuuksille, joissa liikenteen nopeus on alle 40–50 km/h. Sen sijaan kaupunkirakenteen tiivistymiseen liittyy melulle altistumisen ja hyvän ääniympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen osalta haasteita. Kaupunkirakenteen tiivistyessä tulee kiinnittää erityistä huomiota melulle altistumisen hallintaan sekä asukkaiden tasa-arvoiseen kohteluun. Kaavoitettaessa meluisille alueille tulee huolehtia siitä, että sisätilojen suojaamisen lisäksi asukkaille tarjotaan asuntoja, jotka aukeavat myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle julkisivulle. Tällä lisätään merkittävästi asukkaiden asumisviihtyisyyttä ja asumisen laatua. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistämisessä tulee huolehtia siitä, että asukkailla on riittävästi lähiympäristössään ääniympäristöltään laadukkaita virkistys- ja puistoalueita. Riittävät, laadukkaat ja helposti saavutettavat viheralueet ovat tärkeitä asukkaiden viihtyisyyden ja terveyden edistämisen kannalta. Lisäksi viheralueilla on merkittäviä etuja ilmastonmuutoksen aiheuttamien sään ääri- ilmiöiden aiheuttamien haittojen hallinnassa.	

	Yhtenä meluntorjunnan haasteena Vantaalla on lentomelu. Lentomelualueille sijoitettavien asumisen ja asuinrakennusten osalta ei riitä se, että rakennusten sisätilat saadaan suojattua ohjearvot ylittävältä melulta. Lentomelualueilla tulisi kiinnittää huomiota myös piha-alueiden melutasoihin ja niiden ääniympäristön laatuun. Koska lentomelun leviämistä piha-alueille, virkistysalueille, puistoihin tai muille asukkaiden virkistäytymisen kannalta merkittäville alueille ei voida estää, tulisi asutuksen lisäämistä lentomelulle altistuville alueilla välttää. Uudelle toimintakaudelle 2024–2028 toimintasuunnitelmassa esitellään 12 varsinaista tavoitteellista toimenpidettä ja niihin liittyen yhteensä 47 yksityiskohtaisempaa tavoitekohtaista toimenpidettä. UUDELY:n mielestä esitetyt varsinaiset toimenpiteet ja tavoitekohtaiset yksityiskohtaisemmat tavoitteet ovat hyviä ja niiden toteutuminen parantaa meluasioiden huomiointia eri toimialojen toiminnassa sekä eri hankkeiden suunnittelussa. Toimenpiteiden toteutuminen todennäköisesti myös vähentää pitkällä aikajänteellä melulle altistumista Vantaalla. Koska tavoitteita ja yksityiskohtaisia tavoitteita on runsaasti, Uudenmaan ELY-keskuksen mielestä olisi hyvä, että toimintasuunnitelmassa nostettaisiin esiin muutamia selkeitä kärkihankkeita, joilla on merkittävä vaikutus melulle altistumiseen tai kaupunkilaisten lähiympäristön ääniympäristöjen laatuun. On myös hyvä, että toimintasuunnitelmassa kiinnitetään runsaasti huomiota melupäästöjen vähentämiseen (nopeudet, liikennemäärät, kestävä liikenne jne.). Näihin on tärkeää panostaa jatkossa entistä enemmän, koska melupäästöjä pienentämällä meluntorjuntatavoitteet voidaan saavuttaa nopeimmin ja edullisimmin. Melupäästöjen alentuminen lisäisi myös rakennuskelpoisen maan pinta-alaa ja lisäisi hiljaisten alueiden osuutta. Lisäksi tarvittavien meluesteiden määrä todennäköisesti vähenisi ja niiden rakennuskustannukset laskisivat. Uudenmaan ELY-keskus näkee toimintasuunnitelman merkittävimpänä puutteena	

	ja kehitystarpeena esitettyjen toimenpiteiden seurantaohjelman ja seurantamittareiden puuttumisen. Ilman toimivia seurantamittareita ja seurantaohjelmaa toimenpiteiden toteutuminen jää epävarmaksi, eikä mahdollisia muutostarpeita toimenpiteiden saavuttamiseksi voida tehdä toimintasuunnitelman toteutusjaksolla. Tältä osin toimintasuunnitelmaa on vielä tarve kehittää. Toimintasuunnitelmasta puuttuu toistaiseksi ruotsin ja englannin kielisettiivistelmät, jotka tulee olla lopullisessa versiossa ja jotka toimitetaan komissiolle osana toimintasuunnitelmaa.	

MIELIPITEET JA VASTINEET

Mielipiteen antaja	Mielipide	Vastine
Asukas 3.2.2024	Suunnitelmassa vaikuttaa olevan oleellinen puute, koska lentomelualueella asuvien määrää ei ole asiakirjassa mainittu. Tieto on oleellinen, joten se on syytä lisätä.	Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan on lisätty tiedot lentomelulle altistumisesta Vantaalla.
Kaksi asukasta 18.2.2024	Alueella olemme kiinnittäneet huomiota erityisesti liikennemeluun. Vaikutelmamme on, että sekä Louhelantiellä että Vaskivuorentiellä liikenteen määrä on kasvanut viime vuosina. Varsinkin kesäöisin, kun nukumme tuuletusikkuna auki, liikenteen aiheuttaman taustamelun huomaa selkeästi. Tähän toivoisimme parannusta. Kaivokselan pellot (Haltiantien ja Kaivokselan tien välissä) ovat olleet tärkeä virkistysalue. Kuljemme usein koiriemme kanssa peltojen reunoilla ja halki kulkevia kävelypolkuja pitkin. Maisemallisesti nämä ovat meille erittäin arvokkaita. Haittapuolena tällä alueella, kuten Jokiuomanpuistossa, on Hämeenlinnanväylältä kantautuva liikennemelu. Erityisesti Martinlaaksontien ja Hämeenlinnanväylän risteyksen alueelta, joka on hieman maastonmuodoiltaan matalampaa aluetta, välittyvä liikennemelu on subjektiivisesti koettuna merkittävä. Olemmekin monesti toivoneet, josko Vantaan kaupunki voisi myös olla yhteydessä Uudenmaan ELY-keskukseen ja ehdottaa meluesteiden rakentamista, erityisesti tälle alueelle. Kesäisin Silvolan vetokannaksen uimapaikka on ahkerassa käytössä. Tämän alueen viihtyvyyttä voisi myös parantaa, jos Hämeenlinnan väylän ympärillä olisi meluesteitä. Kokonaisuutena olemme nauttineet asua Myyrmäessä. Olemme myös tutustuneet aiempaan Myyrmäen alueen kehittämissuunnitelmaan ja sen historiaan. Pidämme Myyrmäen kokonaisarkkitehtuurista ja alkuperäisestä ideasta, että jokaisesta Myyrmäen kolkasta on korkeintaan 10 minuutin kävelymatka puistomaisiin ulkoilualueisiin. Seuraavaksi toivomme, että äänimaailma saadaan vastaamaan visuaalista ilmettä.	Vaskivuorentien liikennemäärässä ei viime vuosina ole tapahtunut merkittävää muutosta. Pitkällä aikavälillä kaupunki kuitenkin kasvaa ja kehittyy. Vantaan kaupunki ei voi meluntorjunnan toimintasuunnitelmassaan asettaa toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta vastaa Uudenmaan ELY-keskus tai Väylävirasto. Silvolan Vetokannaksen alue on tärkeä virkistysalue vantaalaisille. Yleiskaavassa nykyinen Silvolan työpaikka-alue on osoitettu pääkäyttötarkoitukseltaan asumiseen. Jotta alueelle voisi sijoittaa asumista, tulee asuinrakennuksissa ja niiden oleskelupihoilla saavuttaa melutason ohjearvot. Tämä edellyttää Hämeenlinnanväylän melun torjumista meluesteillä tai muilla rakenteilla. Nämä ratkaisut alentavat melutasoa myös Vetokannaksella. Alueen kehittäminen on pitkän aikavälin suunnitelma.

Asukas 24.2.2024	Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa 2013–2018 oli nostettu UUD24 Mt152 Metsola -tieosuus. Vaihtoehtoina oli nopeusrajoitusten alentaminen tai hiljainen päällyste. Kumpikaan ei ymmärtääkseni jostain syystä toteutunut ja seuraavassa toimintasuunnitelmassa. 2018–2023 kohdetta ei ole mainittu. Ehdotankin, että UUD24 Mt152 kohde nostettaisiin esille Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa 2024–2028 ja nopeusrajoitus nykyisillä paikoillaan muutettaisiin 50 kilometristä 40 kilometriin tunnissa. Kohde on mäen päällä ja sen ylittää suojatie. Katson, että nopeus alenee mäelle noustaessa luonnollisesti molemmista suunnista ajettaessa ja hiljaisempi vauhti edistäisi myös suojatietä ylittävien jalankulkijoitten havainnointia. Hiljaisen päällysteen sijaan nopeuden alentaminen maksaisi vähemmän ja olisi pienemmällä työllä toteutettavissa.	Vantaan kaupunki ei voi meluntorjunnan toimintasuunnitelmassaan asettaa toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta vastaa Uudenmaan ELY-keskus tai Väylävirasto. Välitämme ehdotuksen Mt152 nopeusrajoituksen alentamisesta Uudenmaan ELY-keskukselle käsiteltäväksi. Vantaan kaupunki tulee osallistumaan MAL-suunnitelman toimenpiteeseen väyläkohtaisten ajonopeuksien laskun vaikutusten selvittämiseksi kaupunkirakenteen sisällä valtion väyläverkolla.
Asukas 24.2.2024	Vantaan meluntorjuntaohjelmaa varten haluan huomiota Kuusijärven alueelle kuuluvaan liikennemeluun, joka pahimmillaan, vallitsevan lounaistuulen puhaltaessa, varmasti ylittää kaikki sallitut rajat. Näin siitä huolimatta, että Kuusijärvellä vierailee päivittäin satoja ihmisiä. Sadat lapset viettävät siellä vapaa-aikaansa sellaisen melun keskellä, jota ei päiväkotien pihoilla sallittaisi. Myös luonto ja lähiseudun asukkaat, joihin itse lukeudun, kärsivät Lahdenväylän ja Vanhan lahdentie liikennemelusta. Kuusijärven yleisötapahtumissa kaupungin edustajat ovat puolustautuneet sillä, että alueelle sijoitetaan uusia rakennuksia niin että ne torjuvat melua. Niin ei ole vuosien aikana tapahtunut, mutta moottoritien vastakkaiselle puolelle on noussut jättimäisiä halleja, joiden betoniseinät kääntävät länteen pyrkivää melua Kuusijärven suuntaan. Liikennemelu vie ikävällä tavalla pohjaa pois kaikilta Kuusijärven alueen muuten niin hienoilta suunnitelmilta. Se odottaa tehokkaita torjuntakeinoja.	Kuusijärven virkistysalue on olemassa oleva virkistysalue. Virkistysalueen sijainti on sekä liikennemelun, että liikennemelun torjunnan kannalta haastava. Lahdenväylän ja Vanhan lahdentien vaikutukset alueen melutasoihin arvioidaan kuusijärven kehittämisen yhteydessä. Kuusijärven virkistysalueen hyvät luonto ja virkistys mahdollisuudet osaltaan kompensoivat liikennemelun koettua häiritsevyyttä. Asukkaat ovat nostaneet kuusijärven virkistysalueen esille ääniympäristöltään hiljaisten ja miellyttävien alueiden asukaskyselyssä, vaikka alueella koettiin olevan liikenteestä peräisin olevaa taustamelua. Lahdenväylän varteen on kuusijärven ääniympäristön parantamiseksi suunniteltu melueste, mutta melueesteen rahoitus ja toteutuminen on epävarmaa.
Asukas 25.2.2024	Esitän Tikkurilantielle välillä Niittytie-Osmankäämintie nykyisen nopeusrajoituksen alentamista 50 kilometriä tunnissa 40 kilometriin tunnissa.	Vantaan kaupungilla laaditaan selvitys, jossa tarkastellaan Vantaan katuverkon ja alemman tieverkon

	- Viime vuosina ja tällä hetkellä asuntorakentaminen on ollut katuosuuden vaikutusalueelle runsasta. - Lisää asuntoja on nousemassa alueelle, kunhan suhdannetilanne parantuu. - Liikennemäärä kadulla on runsastunut reilusti. - Raitti on melkoisen suora ja leveä, joten nopeudet helposti ylittävät sallitun. Suojateitä osuudella on useita, joten alempi nopeusrajoitus turvaisi myös jalankulkijoita ja pyöräilijöitä paremmin. - Vanhempi pientalo- ja rivitalokanta on heikosti suojattua liikennemelun vaikutuksia vastaan. - Tuleva ratikkaliikenne antaa myös oman lisänsä äänimaailmaan. Toivon, että myös sen tuoma ympäristökuorma melun suhteen on otettu asukkaiden kannalta huomioon. Vantaan kaupungin toivon aktiivisesti olemaan yhteistyössä Finavian kanssa lentoliikenteen melun suitsimisessa. Koivuhaan runsastuneen kerrostalokannan ylitse suuntautuvan kiitoradan jatkeen tuottama meteli on todella inhottavaa. Toisinaan jopa raskaat suihkumoottoriset pitkänmatkan koneet jylisevät talojemme ylitse. Siinä on asumisviihtyvyys ja huonot unenlahjat kovilla!	nopeusrajoituksia ja niiden mahdollista alentamista (liikennejärjestelmäsuunnittelun työohjelma 2024) Vantaan kaupunki osallistuu aktiivisesti Finavia oyj:n melunhallintaan liittyvään viranomaisten ja Finavian väliseen yhteistyöhön.
Asukas 27.2.2024	Tulevatko kaupungin eri vastuuyksiköt toteuttamaan meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa. Miten turvataan meluntorjuntasuunnitelman mukaisten päätösten toteutuminen vanhoilla ja uusilla asuinalueilla? Millaiset ovat asukkaiden mahdollisuudet valvoa, onko meluntorjunta meluntorjuntasuunnitelman mukaista? Toivon, että aluesuunnittelu Vantaalla toimisi jo sovituin ja tärkeinä pidettyjen arvojen mukaisesti, jotta monin tavoin suojellut ja asukkaille tärkeät alueet säilyisivät virkistyskäytössä. Monimuotoinen luonto auttaa sopeutumaan ilmastonmuutokseen ja luonnossa liikkuminen lisää fyysistä ja psyykkistä terveyttä. Lähiluonto on helposti saavutettavissa ja sitä tulee suojella. Ajankohtainen esimerkki toiminnasta, missä alueen tärkeää merkitystä eikä aiempia sopimuksia huomioida. Asemakaavamuutosehdotus, Lounaniityn päiväkoti 002478. 1. Vie Viherkummun asukkailta suuren lähivirkistysalueen, sekä joen varren virkistyskäyttöön varatun kehittämisvyöhykkeen, että urheilu-virkistyspalveluihin varatun alueen.	Meluntorjunnan toimintasuunnitelma on suunnitelma, jossa asetetaan toimenpiteet ja tavoitteet, joilla kaupunki pyrkii ehkäisemään ja torjumaan melulle altistumista sekä edistämään hiljaisten alueiden säilymistä ja niiden kehittämistä. Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa on täydennetty toimintasuunnitelman toteutumisen seurannan osalta. Toimintasuunnitelman edistymistä seurataan vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman työryhmässä. Toimintasuunnitelman toteutumisen kokonaisvaltainen arviointi tehdään ja raportoidaan meluntorjunnan toimintasuunnitelman päivityksen yhteydessä. Lounaniityn päiväkodin asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 12.3. –

	(Vantaa on luvannut jättää joen rannat rakentamatta ja kehittää virkistyskäyttöä) 2. Tuhoaa suuren luonnonniityn. Vuosi 2024–2025 Vantaalla vietetään niittyjen teemavuotta. Niityt ovat tärkeitä kasvi- ja eläinlajeille ja siten luonnonmonimuotoisuudelle. (ViVa 2023) Pörriäisistä oltiin huolissaan 2021. Vantaa on hakenut ennallistamisrahaa kolmelle kohteelle. 3. Kaventaa oleellisesti, ohjeellista ulkoilureittiä, virkistysalue yhteyttä ja ekologista runkoyhteyttä. 4. Päiväkoti on huonosti saavutettavissa julkisilla. (Vantaan strategiassa uudet julkiset rakennukset tulee olla saavutettavissa julkisilla.) 5. Tuo melua hiljaiseksi koetulle alueelle ja valtavan henkilöauto- ja huoltoliikenteen kulkemaa aivan omakotialueen keskeltä. Alue on ns. pussinperä, eli ei ole läpiajoliikennettä. 6. Alue on Länsi-/Etelä-Vantaan suurin ykkösluokan pohjavesialue. 7. Alue on maisemallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. (YM, VAMA 2021 kohta nro 9). 8. Suomi on allekirjoittanut EU:n biodiversiteettisopimuksen. Tekstissä lukee, niittyjä tulee suojella kuin aarniometsiä. (Valitusmahdollisuus)	18.4.2024. Mielipide välitettiin huomioitavaksi tältä osin Lounaniityn kaavoituksen yhteydessä.
Asukas 27.2.2024	"...Liikennemelualueilla rakentaminen usein mahdollistaa jo olemassa olevien mutta meluisien viheralueiden äänimaiseman parantamisen, koska uusilla rakennuksilla voidaan suojata niiden taakse jääviä viheralueita..." Saattaa olla validi silloin kun rakennetaan jo rakennettuun ympäristöön tai esim. peltomaiselle alueelle. Mutta jos rakentamista suunnitellaan metsäalueelle, joka nykyisellään mielletään "potentiaalisesti hiljaiseksi" alueeksi, mielestäni tämä ei toimi. Metsä itsessään tuottaa sitä äänimaisemaa, jonka asukkaat mieltävät arvokkaaksi ja puusto vaimentaa liikenteen melua. Rakentaminen on Vantaalla isoin uhka asukkaiden tärkeille lähimetsille. Voidaanko vireillä olevissa asemakaavamuutoksissa huomioida "potentiaalisesti hiljaiset" alueet niin että pyrittäisiin säilyttämään näillä alueilla sijaitsevat asukkaille tärkeät lähimetsät virkistysmetsinä? Asukkaat arvostavat lin-	Kaavoitettaessa ja rakennettaessa ääniympäristöltään hyvillä alueilla, alueiden hyvä ääniympäristö pyritään säilyttämään. Potentiaalisesti hiljainen alue on määritelmänä suuntaa antava eikä määritelmälle voida antaa virallista suojelullista asemaa. Tällaisten alueiden kartoitus edistää äänimaiseman huomiointia kaupunkisuunnittelussa, helpottaa ääniympäristöjen kehittämistä ja antaa asukkaille lisätietoa alueiden ääniympäristöstä. Toimintakauden aikana Vantaan kaupungilla selvitetään mahdollisuuksia äänimaisemalta tärkeiden alueiden virallistamiseksi ja sitä

	nunlaulua ja tuulen suhinaa puissa. Kuitenkin tiivistyvä rakentaminen uhkaa näitä alueita. Pikkuhiljaa, sukupolvi sukupolvelta virkistysmetsiä nakerretaan pienemmäksi ja pienemmäksi. Kuitenkin juuri metsän laajuus on merkittävä tekijä luontoarvojen säilyttämisen kannalta. Asemakaavoituksessa tarkastellaan uusia rakennusalueita läntti läntiltä määritellen alue eri arvoluokkiin luontotyypeittäin. Tämä luokittelu ei kerro siitä millainen metsän virkistysarvo on asukkaille. Eikä se kerro siitä millainen arvo alueella on kokonaisuutena, kun tarkastellaan laajempaa metsäaluetta ja alueen pirstomisen vaikutuksia. Vantaan kaupungin apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila on syksyllä 2023 antanut suullisen linjauksen, jonka mukaan arvokkaisiin metsiin ei suunnitella asumista. Ehdotan ja toivon, että jatkossa kaavoitusta voitaisiin ohjata myös niin, että "potentiaalisesti hiljaiset alueet" ovat osa arvokasta metsää kaupungin määritelmän mukaan. Sitähän ne ovat asukkaille. Dokumentissa s. 42–43 on esitetty toimenpiteitä, koskien tavoitetta: Ääniympäristöltään hiljaisten ja laadukkaiden alueiden turvaaminen ja ääniympäristöjen kehittäminen. Toimenpiteet ovat sinänsä hyviä, mutta jäävät hyvin epämääräiseksi. Asian tärkeyden korostamiseksi ja konkretian lisäämiseksi ehdotan seuraavaa toimenpidettä lisättäväksi: 10.9. Tarkastellaan asemakaavoituksessa "potentiaalisesti hiljaiseksi" miellettyjä metsäisiä alueita virkistysarvoltaan arvokkaina alueina ja pyritään mahdollisuuksien mukaan säilyttämään nämä alueet kokonaisina. Vastuu: Kaupunkiympäristölautakunta Vaikutukset: Hiljaisten alueiden säilyminen Aikataulu: Jatkuva	kautta parantaa ääniympäristöltään arvokkaiden alueiden suojelua. Toimintasuunnitelmaa on täydennetty kartalla sellaisista kaupunkihiljaisista tai potentiaalisesti hiljaisista alueista, jotka sijaitsevat luonnonsuojelualueilla ja ovat sitä kautta suojeltuja.
Asukas 27.2.2024	Olen asunut Vantaanlaaksossa vuodesta 1992 Hämeenlinnan väylän läheisyydessä. Liikenteen melu on näiden 30v aikana kasvanut todella paljon. Niin päivisin kuin öisin. Joitakin vuosia sitten meluaitaa rakennettiin Hämeenlinnan väylällä Vantaanlaakson Martinlaakson kohdalla mutta sen rakentaminen lopetettiin juuri taloyhtiöni kohdalla. Lisäksi myös lentomelu on Vantaanlaakson asukkaiden	Vantaan kaupunki ei voi meluntorjunnan toimintasuunnitelmassaan asettaa toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta vastaa Uudenmaan ELY-keskus tai Väylävirasto Mielipide on välitetty Uudenmaan ELY-keskukselle mahdollisia toimenpiteitä varten

	riesana. Em. asiat vaikuttavat siihen, ettei halua kesällä pitää ikkunoita, ovea auki eikä oleskella ulkona pienellä pihalla. Jos tämän meluaidan rakentaminen on Suomen valtion asia hoitaa, meneekö tämä mielipide meluaidan jatkorakentamiseen eteenpäin oikeaan virastoon?	
Seutulan Kyläyhdistys ry. 27.2.2024	Meluntorjunnan toimintasuunnitelman asukaskysely oli avoinna 10.10.2023 – 7.11.2023 kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median alustoilla. Allekirjoittaneelta ja Seutulan kyläyhdistykseltä jäi tämä asukaskysely huomaamatta. Kyselyssä kysyttiin kuntalaisten kokemuksia äänimaisemaltaan hiljaisista ja miellyttävistä alueista lähiympäristössä. Seutulan suuralueella - Seutula, Riipilä, Reuna, Syväoja - on hiljaisia ja miellyttäviä alueita. Ekologiset käytävät ja ekologiset runkoyhteydet yhdistävät luonnonsuojelualueita toisiinsa. Nämä alueet ovat yleiskaavan mukaan suojeltavia alueita. Seutulassa oleva lähivirkistysalue, kuntorata, on nykykunnossa tehoton. Se ei vastaa lähiliikuntamääräysten mukaisia vaatimuksia. Kuntoradan vieressä on melua ja pölyä aiheuttavia toimijoita. Alue ei sovellu virkistyskäyttöön. Ympäristöluvan varaisia, yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia laitoksia on Vantaalla n. 160. Kiilassa näitä suuria ja häiritseviä teollisia toimijoita on 15. Kiilan alue on laajaa kiertotalousaluetta. Kiertotalouslaitosten toiminnot ovat yhteiskunnan kannalta välttämättömiä. Toimintasuunnitelmassa ei ole käsitelty teollisuuden tai muiden melua tuottavien laitosten toiminnassa syntyvää melua. Toimintasuunnitelmassa todetaan, että näiden toimintojen aiheuttamaa melua rajoitetaan ympäristölupamenettelyllä ja ympäristösuojelulain mukaisella valvonnalla. Seuranta ja valvonta eivät kuitenkaan vastaa todellisuutta. Laitokset ovat vuosien aikana saaneet uusia ympäristölupia toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi eli toiminnan laajentamiseksi. Ympäristöluvissa ei ole huomioitu laitosten aiheuttamia melu-, pöly-, räjäytys-, murskaus-, liikenne- ja vesipäästöjen yhteisvaikutuksia. Erityisesti Katriinantien raskaanliikenteen melu on lisääntynyt kohtuuttomasti.	Toimintasuunnitelmassa ei voida asettaa toimenpiteitä, jotka ohjaisivat ympäristönsuojelulakiin perustuvaa laitosvalvontaa tai -luvitusta, tai asettaa valtion väyliin liittyviä toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta vastaa Uudenmaan ELY-keskus tai Väylävirasto. Mielipide on välitetty Uudenmaan ELY-keskukselle mahdollisia toimenpiteitä varten

	Meluntorjuntasuunnitelmassa pitää tarkemmin huomioida Vantaan yleiskaavassa olevat meluisimmat teolliset alueet esim. Kiilan alue ja ko. alueisiin liittyvä raskas liikenne esim. Katriinantie. Kiilan alueen ilmanlaatu on HSY:n tutkimusten mukaan pääkaupunkiseudun huonoimpia.	

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausunto | UUDELY/10138/2023

8.3.2024 | Julkinen

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
Asematie 7
01300 VANTAA
kirjaamo@vantaa.fi

Viite Lausuntopyyntönne 25.1.2024, Dnro VD/4825/11.00.01.00/2023

Lausunto Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksesta

Vantaan kaupunki on laatimassa ympäristönsuojelulain 151 ja 152 §:n mukaista meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa, jonka aikataulusta ja sisällöstä on säädetty erikseen valtioneuvoston asetuksella (1107/2021). Lausunto toimintasuunnitelman luonnoksesta on pyydetty Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ympäristönsuojelulain 152 §:n perusteella.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Uudenmaan ELY -keskuksen (UUDELY) ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue toteaa, että luonnos meluntorjunnan toimintasuunnitelmaksi 2022—2028 jatkaa vuosina 2013 ja 2018 tehtyjen meluntorjuntasuunnitelmien linjaa. Raportti on pääosin informatiivinen ja antaa kaupungin asukkaille ja muille tahoille hyvän kuvan siitä, miten meluntorjuntaa aiotaan toteuttaa Vantaalla toimintasuunnitelman toteutusaikana 2024–2028.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman johdanto-osa on kattava ja antaa hyvän kuvan työn lainsäädännöllisistä lähtökohdista, käytetyistä meluindikaattoreista sekä toimintasuunnitelman valmistelusta Vantaalla. Toimintasuunnitelmassa on myös tuotu riittävästi esiin, miksi meluselvitykset ja toimintasuunnitelma tehdään. Lisäksi toimintasuunnitelmassa tuodaan esiin melun aiheuttamia haittoja sekä vaikutuksia alueiden käyttöön, alueiden viihtyisyyteen ja ihmisten elinoloihin. Lisäksi raportissa on nostettu esiin hiljaiset ja ääniympäristöltään miellyttävät alueet, joilla on suuri merkitys ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta. Uudenmaan ELY-keskus pitää hyvänä, että kaupunkilaiset on otettu mukaan hiljaisten ja ääniympäristöltään miellyttävien alueiden selvittämiseen. Ympäristömeludirektiivin 2002/49/EY yksi tärkeimmistä tarkoituksista on lisätä ihmisten tietoisuutta melusta ja

mahdollisuuksia parantaa oman asuinympäristönsä ääniympäristön laatua. On hyvä, että Vantaa aikoo myös lisätä panostusta tiedon jakamiseen asukkaille toimintasuunnitelman toimenpiteen 12. *Tiedon jakaminen ja meluntorjunnan ohjeistus ja neuvonta* mukaisesti.

Vantaan nykyistä melutilannetta ja melulähteitä kuvataan raportissa muuten riittävästi, mutta lentoliikenteestä aiheutuvaa melulle altistumista ei ole esitetty toimintasuunnitelmassa lainkaan. Lentomelulle altistuvien lukumäärän esittäminen olisi tarkoituksenmukaista, koska lentomelun huomiointi liittyy myös esitettyihin toimenpiteisiin.

Raportissa on myös tarkasteltu aiemman toimintasuunnitelman toteutumista vuosina 2018–2022. Raportin perusteella toimintasuunnitelman tavoitteita on pystytty edistämään toimintakaudella, vaikka joiden tavoitteiden osalta toteutumisessa on ollut haasteita. Osin tavoitteiden toteutumisen tarkastelu jää pintapuoliseksi, koska toimenpiteillä ei ole ollut selkeitä seurantamittareita. Tästä syystä jää epäselväksi, kuinka tehokkaasti eri toimenpiteet on saatu toteutettua ja minkälaisia vaikutuksia toimenpiteillä on saavutettu.

Toimintasuunnitelmassa esitetyt pitkän aikavälin strategiat vaikuttavat hyviltä meluntorjunnan ja ääniympäristöjen laadun kehittymisen kannalta. Erityisesti kestävän liikenteen, kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edistäminen on melun ja muiden liikenteen haittojen vähentämisen kannalta hyvä tavoite. Sähköisen liikenteen osalta on hyvä huomioida se, että sähköautojen tuoma etu meluhaittojen vähentämisessä rajoittuu vain sellaisille katu- ja tieosuuksille, joissa liikenteen nopeus on alle 40–50 km/h. Sen sijaan kaupunkirakenteen tiivistymiseen liittyy melulle altistumisen ja hyvän ääniympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen osalta haasteita.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä tulee kiinnittää erityistä huomiota melulle altistumisen hallintaan sekä asukkaiden tasa-arvoiseen kohteluun. Kaavoitettaessa meluisille alueille tulee huolehtia siitä, että sisätilojen suojaamisen lisäksi asukkaille tarjotaan asuntoja, jotka aukeavat myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle julkisivulle. Tällä lisätään merkittävästi asukkaiden asumisviihtyisyyttä ja asumisen laatua. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistämisessä tulee huolehtia siitä, että asukkailla on riittävästi lähiympäristössään ääniympäristöltään laadukkaita virkistys- ja puistoalueita. Riittävät, laadukkaat ja helposti saavutettavat viheralueet ovat tärkeitä asukkaiden viihtyisyyden ja terveyden edistämisen kannalta. Lisäksi viheralueilla on merkittäviä etuja ilmastonmuutoksen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden aiheuttamien haittojen hallinnassa.

Yhtenä meluntorjunnan haasteena Vantaalla on lentomelu. Lentomelualueille sijoitettavien asumisen ja asuinrakennusten osalta ei riitä se, että rakennusten sisätilat saadaan suojattua ohjearvot ylittävältä melulta. Lentomelualueilla tulisi kiinnittää huomiota myös piha-alueiden melutasoihin ja niiden ääniympäristön

laatuun. Koska lentomelun leviämistä piha-alueille, virkistysalueille, puistoihin tai muille asukkaiden virkistäytymisen kannalta merkittäville alueille ei voida estää, tulisi asutuksen lisäämistä lentomelulle altistuville alueilla välttää.

Uudelle toimintakaudelle 2024–2028 toimintasuunnitelmassa esitellään 12 varsinaista tavoitteellista toimenpidettä ja niihin liittyen yhteensä 47 yksityiskohtaisempaa tavoitekohtaista toimenpidettä. UUDELY:n mielestä esitetyt varsinaiset toimenpiteet ja tavoitekohtaiset yksityiskohtaisemmat tavoitteet ovat hyviä ja niiden toteutuminen parantaa meluasioiden huomiointia eri toimialojen toiminnassa sekä eri hankkeiden suunnittelussa. Toimenpiteiden toteutuminen todennäköisesti myös vähentää pitkällä aikajänteellä melulle altistumista Vantaalla. Koska tavoitteita ja yksityiskohtaisia tavoitteita on runsaasti, Uudenmaan ELY-keskuksen mielestä olisi hyvä, että toimintasuunnitelmassa nostettaisiin esiin muutamia selkeitä kärkihankkeita, joilla on merkittävä vaikutus melulle altistumiseen tai kaupunkilaisten lähiympäristön ääniympäristöjen laatuun.

On myös hyvä, että toimintasuunnitelmassa kiinnitetään runsaasti huomiota melupäästöjen vähentämiseen (nopeudet, liikennemäärät, kestävä liikenne jne.). Näihin on tärkeää panostaa jatkossa entistä enemmän, koska melupäästöjä pienentämällä meluntorjuntatavoitteet voidaan saavuttaa nopeimmin ja edullisimmin. Melupäästöjen alentuminen lisäisi myös rakennuskelpoisen maan pinta-alaa ja lisäisi hiljaisten alueiden osuutta. Lisäksi tarvittavien meluesteiden määrä todennäköisesti vähenisi ja niiden rakennuskustannukset laskisivat.

Uudenmaan ELY-keskus näkee toimintasuunnitelman merkittävimpänä puutteena ja kehitystarpeena esitettyjen toimenpiteiden seurantaohjelman ja seurantamittareiden puuttumisen. Ilman toimivia seurantamittareita ja seurantaohjelmaa toimenpiteiden toteutuminen jää epävarmaksi, eikä mahdollisia muutostarpeita toimenpiteiden saavuttamiseksi voida tehdä toimintasuunnitelman toteutusjaksolla. Tältä osin toimintasuunnitelmaa on vielä tarve kehittää.

Toimintasuunnitelmasta puuttuu toistaiseksi ruotsin ja englannin kielisettiivistelmät, jotka tulee olla lopullisessa versiossa ja jotka toimitetaan komissiolle osana toimintasuunnitelmaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Larri Liikonen ja ratkaissut yksikön päällikkö Mikko Kantokari.
Merkintä asiakirjan sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

Tämä asiakirja UUDELY/10138/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUDELY/10138/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Liikonen Larri 08.03.2024 15:34

Ratkaisija Kantokari Mikko 08.03.2024 15:35

Vantaan kaupunki
Kirjaamo

kirjaamo@vantaa.fi

Lausuntopyyntö 25.1.2024, VD/4825/11.00.01.00/2023

Finavia Oyj:n lausunto Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksesta

Vantaan kaupungin ympäristökeskus on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksesta 27.2.2024 mennessä.

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksessa on tarkasteltu useita eri toimintatapoja ja ratkaisuja, joiden avulla kaupunki pyrkii vähentämään ympäristömelun vaikutuksia. Toimintasuunnitelma perustuu aiemmin laadittuun meluselvitykseen ja hiljaisten alueiden kartoitukseen. Luonnoksessa on esitetty laajasti eri tasoisia meluntorjunnan toimintatapoja toimintojen sijoittamisen suunnittelusta liikenneväylien teknisiin ratkaisuihin ja kulkuvälineiden ominaisuuksiin vaikuttamiseen.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on todettu, että Vantaan asukasmäärä on kasvanut 11 % eli noin 22 600 asukkaalla edellisen meluselvityksen jälkeen. Kansallisella menetelmällä laskettujen melualueilla asuvien määrät (menettelyssä ei ole ollut muutoksia) ovat edellisestä selvityksestä muuttuneet seuraavasti: Tie- ja katuliikenne +33 %, maantieliikenne +21 % ja rautatieliikenne -58 %. Rautatieliikenteen melualueet ovat selvityksessä aiempaa pienempiä laskentoihin tarkentuneiden nopeustietojen vuoksi. Katu- ja maantietieliikenteen melualueiden pinta-alat ovat laajentuneet 2–6 %. Lukujen perusteella havaitaan, että tie- ja katuliikenteen melualueilla asuvien määrä on kasvanut kolminkertaisesti suhteessa kaupungin asukasmäärän kasvuun. Raportista puuttuu hyvin keskeinen analyysi siitä, että johtuuko melualueella asuvien määrän kasvu täydennysrakentamisesta melualueille.

Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnoksessa esitetään maankäytön suunnittelu ensisijaisena meluvaikutusten vähentämisen keinona. Finavia Oyj on samaa mieltä, että maankäytön suunnittelu on meluntorjunnan keskeinen keino. Maankäytön suunnittelussa tehdään valinta siitä, että sijoittuvatko asuinalueet alueille, joissa melua esiintyy vähän vai alueille, joissa melun määrä on suurempi tai melutapahtumia esiintyy toistuvasti. Maankäytön suunnitteluun vaikuttavat monet muutkin seikat ja tämän vuoksi melu tulee huomioida asumisviihtyvyyden kannalta merkittävänä osana kokonaisuuden kannalta. Finavia katsoo, että kaupungin maankäytön suunnittelun päätöksenteossa melun merkitystä tulee nykyisestä painottaa siten, että melualueille ja niiden välittömään läheisyyteen ei sijoiteta uusia melulle herkkiä toimintoja eikä uusia kokonaisia kaupunginosia rakenneta perustelemalla niitä täydennysrakentamiskohteina.

Tie- ja raideliikenteen melun torjumiseksi voidaan kohdentaa erilaisia melulähteeseen vaikuttavia ratkaisuja. Lentoliikenteen melua havaitaan Vantaan kaupungin alueella laajasti, ja sen vaikutusten vähentämiseksi Finavia on tehnyt merkittäviä parannustoimenpiteitä, mutta uusia tehokkaita keinoja ei enää ole. Lentokonemelu leviää ylhäältä päin ja siksi sen vaikutusten hallitsemiseksi ei ole esittää juuri muita teknisiä ratkaisuja kuin sisätilojen suojaaminen riittävillä ulkorakenteiden ääneneristävyysvaatimuksilla. Tämän vuoksi Finavia korostaa maankäytön suunnittelun ja toimintojen sijoittamisen päätöksenteon tärkeyttä erityisesti lentokonemelun osalta.

Vantaalla on pitkään ollut käytössä erityisesti lentokonemelua vastaan uusien melulle herkkien rakennusten ääneneristävyysvaatimukset, joita Finavia on pitänyt hyvinä perusperiaatteina. Toimintasuunnitelmassa on todettu rakennusjärjestyksen päivittämisen käynnistäminen. Finavia katsoo, että vaatimusten lähtökohtien ja periaatteiden tarkastelu on paikallaan, ja toivoo, että tässä tehdään yhteistyötä Finavian kanssa.

Lisätiedot

Lisätietoja Finaviassa antaa ympäristöasiantuntija Satu Routama, puhelin 020 708 2278, satu.routama@finavia.fi.

FINAVIA OYJ
Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Kirsi Pitkäranta
johtaja, kestävä kehitys

Tiedoksi

Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Y:\Meluasiat\END\2024-2028\Muut_toimijat\Vantaa\Vantaa_Meluntorjunnan_toimintasuunnitelma_2024-2028_luonnos_Finavian_lausunto_27022024.docx

Vantaan ympäristökeskus
Vantaan kaupungin kirjaamo
Asematie 7
01300 Vantaa

Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden lausunto Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024-2028 luonnoksesta

HEL 2024-001456 T 11 00 01

VD/4825/11.00.01.00/2023

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut antaa Vantaan ympäristökeskuksen pyynnöstä lausunnon Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024-2028 luonnoksesta.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelma on riittävästi taustoitettu muun muassa lainsäädännön osalta. Siinä esitetään viimeisimmän meluselvityksen keskeisimmät tulokset sekä edellisen toimintakauden meluntorjuntatoimenpiteiden toteutuminen.

Suunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupungin eri tahojen kanssa, mikä lisää sen toteutettavuutta ja vastuutahojen sitoutuneisuutta.

Vantaan pitkän aikavälin meluntorjunnan tavoitteet nousevat eri strategioista ja ohjelmista, joihin Vantaan kaupunki on sitoutunut. Monet tavoitteet liittyvät kaupungin tiivistämiseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Sen myötä yksityisautoilun odotetaan vähenevän, mutta toisaalta asumisen lisääntyminen melualueelle lisää meluntorjunnan tarvetta ja haasteita. Toimenpiteiden ja tavoitteiden seurantaa ei suunnitelmassa esitetä, mutta oletettavasti se toteutetaan kaupungin strategioiden ja ohjelmien seurannan myötä.

Suunnitelma sisältää 12 tavoitteellista toimenpidettä, jotka koostuvat 47 tarkemmasta ja yksityiskohtaisemmasta toimenpiteestä. Tavoitteelliset toimenpiteet ovat selkeitä ja hyvin muodostettuja. Toimenpiteitä on laajalla skaalalla kestävän liikkumisen edistämisestä meluesteiden rahoituksen varmistamiseen. Meluntorjunta ja ääniympäristön kehittäminen vaatiikin monipuolista keinovalikoimaa ja vahvaa monialaista yhteistyötä.

Postiosoite
PL 58235
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
https://www.hel.fi/

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

Toimenpiteille on määritetty vastuutaho ja toteutusaikataulu. Toimenpiteiden vaikutukset on kuvattu varsin lyhyesti. Esimerkiksi kestävää liikkumista edistävien toimenpiteiden yhteydessä voisi tuoda esiin myös muut olennaiset hyödyt, kuten ilmastopäästöjen väheneminen, ilmanlaadun paraneminen ja yleisen aktiivisuuden ja liikenneturvallisuuden paraneminen.

Suunnitelma sisältää jonkin verran toimenpiteitä, jotka on esitetty muissa ohjelmissa tai linjauksissa. Voi olla tarpeen, että niiden toteutumista edistetään myös meluntorjunnan toimintasuunnitelmalla. Osassa toimenpiteistä jää hieman avoimeksi, mitä toimenpide sisältää käytännössä. Kovin abstraktien toimenpiteiden toteuttaminen, seuranta ja raportointi voi olla vaikeaa.

Vantaan kaupunki toteutti asukaskyselyn hiljaisista ja ääniympäristöltään miellyttävistä alueista vuonna 2023. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin hyvin meluntorjunnan toimintasuunnitelman laadinnassa. Suunnitelmassa onkin useita toimenpiteitä hiljaisten ja rauhallisten alueiden kehittämiseksi. Kyselyn lisäksi toteutettiin kaupunkihiljaisten ja potentiaalisesti hiljaisten alueiden kartoitus, mikä lisää asukkaiden mahdollisuuksia hakeutua rauhallisempiin paikkoihin. On hyvä, että kartoituksessa on huomioitu myös lentomelu.

Suunnitelma sisältää paljon toimenpiteitä melutilanteen huomioon ottamiseksi maankäytön suunnittelussa, mikä on ensiarvoisen tärkeää. Osa toimista voi olla jo vakiintuneita käytäntöjä, mutta toisaalta on hyvä, että maankäytön suunnittelun moninaiset mahdollisuudet melun huomioon ottamiseksi tulevat suunnitelmassa esille.

Yhtenä toimenpiteenä on varmistaa pikaraitiotien yhteydessä rakennettavien meluesteiden toteuttaminen. Tämä toimenpide on tärkeä, mikäli meluntorjunnan toteutusta ei vielä ole sidottu ratikkahankkeeseen. Jälkikäteen raitioliikenteen melu- ja tärinäongelmien ratkaiseminen on hankalaa.

Lisätiedot

Anne Leppänen, ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 34366
anne.m.leppanen(a)hel.fi

Esa Nikunen
ympäristöjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 58235
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
https://www.hel.fi/

Puhelin
09 310 1691

Y-tunnus
0201256-6

Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

LAUSUNTO

Vantaan kaupunki/Kirjaamo

kirjaamo@vantaa.fi

Päiväys/Datum
19.02.2024
Dnro/Dnr
TRAFICOM/51226/04.04.05.01/2024
Viite/Referens
VD/4825/11.00.01.00/2023

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024-2028 luonnoksesta

Vantaan kaupungin ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta koskien Vantaan kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024-2028 luonnosta.

Traficom on huolissaan, että meluselvitysten mukaan melulle altistuvien asukkaiden määrä on Vantaalla kasvanut.

Hiljaisten alueiden kartoittaminen ja huomiointi ja vaaliminen sekä niiden saavutettavuuden edistäminen hyvä asia ja tärkeä pitää yllä, mm. koska pääsy hiljaisille alueille kompensoi jonkin verran melun aiheuttamaa häiritsevyyttä - todellisen resurssien määrä ja suuntaaminen hiljaisten alueiden tavoitteiden saavuttamiseksi jää kuitenkin tässä dokumentissa epäselväksi.

Näemme hyvänä, että meluntorjuntatoimet on nidottu hiilineutraaliustavoitteeseen, koska näillä on selkeät synergiaedut, kuten mm. kestävän liikkumisen edistäminen ja liikennesuoritteeseen, liikenteen sähköistymiseen ja ajonopeuksiin vaikuttaminen.

Helsinki-Vantaan lentomelun torjuntatoimia koskevien suunnitelmien osalta toteamme, että tässä Vantaa on monin tavoin edelläkävijä. Kun kaupungin sijainti on haastava HKI-Vantaan lentomelun kannalta, on lentomelun huomioiminen mm. rakennusjärjestyksen päivityksessä tärkeää ja näemme hyvänä, että luonnoksessa asiaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Traficom näkee erittäin hyvänä, että suunnitelmassa/kaavoituksessa/ohjeistuksissa on huomioitu melualueiden lisäksi myös laskeutumisvyöhykkeet ja puskurivyöhykkeet konkreettisina toimina, kuten tiukempina äänieristysmääräyksinä. Hienoa on, että lentomelun osalta on huomioitu varautuminen myös liikenteen tulevaan kehittymiseen.

Hyvää suunnitelmaluonnoksessa on myös asukkaiden informaatio-ohjauksen kehittämistä koskevat toimenpiteet.

Ilme Jarno
Verkostojohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 19.2.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

31 § **Vastaus keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa (kvalt)/ TeA**

VD/6532/00.02.00.03/2023

TeA/HWe/RTu/ EK

Keskustan valtuustoryhmä sekä 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa arvioisi, voitaisiinko suunniteltuja katujen, puistojen, päiväkotien, koulujen, kirjastojen, kulttuuri- ja liikuntapaikkojen, toimistorakennusten sekä muun julkisen infrastruktuurin korjaus- ja investointihankkeita aikaistaa siten, että niitä käynnistettäisiin kaavailtua enemmän etupainotteisesti jo vuonna 2024 myöhempien vuosien sijaan. Rakennusalan suhdannetilanteen vuoksi nyt voisi olla mahdollisuus saada kustannustehokkaalla hinnalla urakkatarjouksia erilaisiin rakentamishankkeisiin.

Vantaalla katuverkon laskennallinen korjausvelka on noin 210 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Vantaalla on n. 200 km rakentamattomia vanhojen pientaloalueiden katuja. Käytännössä vanhoja yksityisteitä, jotka ovat siirtyneet kaupungin kunnossapitoon. Näiden rakentamisvelka on karkeasti arvioiden noin 300 miljoonaa euroa. Osittain edellä mainitut katukohteet ovat päällekkäin, mutta karkeasti voi arvioida, että kokonaissumma on vähintäänkin 350 miljoonaa euroa. Vantaa on jo pidempään kroonisesti käyttänyt katuihinsa tarvetta vähemmän rahaa.

Nykyinen katujen rakentamisen noin 40 miljoonaa euron perusbudjettitaso ei mahdollista korjaus- tai rakennusvelan suunnitelmallista hallintaa, koska kasvava Vantaa tarvitsee välttämättä kunnallistekniikan investointeja uusille asuin- ja työpaikka-alueilleen. Vastaavalla tavalla korjaus- ja investointivelkaa on kertynyt vuosien varrella myös päiväkoteihin, kouluihin, kirjastoihin, toimistorakennuksiin sekä kuntalaisia palvelevaan julkiseen infraan.

Yhtenä esimerkkinä investointivajeen vaikutuksesta on Vantaan kaupunginvaltuustossa 9.10.2023 käsittelyssä oleva vastaus 26 valtuutetun aloitteeseen luistelukenttien avoinna pitämisestä. Vastauksen yhteydessä käy ilmi, että Vantaalla on neljä pientä tekojäätä ja viides, Vantaan ensimmäinen iso tekojää, valmistuu Hakunilaan. Naapurikaupunki Espoossa on sen sijaan jo 11 tekojäätä.

Pito- ja vetovoima veronmaksajien silmissä rapistuu, jos Vantaan palvelutaso erkaantuu merkittävällä tavalla naapurikaupungeista.”

Kaupunginvaltuusto 9.10.2023 § 16

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistetavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Infrahankkeiden tarkempi rakentamisohjelma laaditaan kerrallaan tuleville neljälle vuodelle. Neljän vuoden rakentamisohjelmaan valitaan mm. hankkeet, joihin liittyy sopimus- tai avustusvelvoitteita. Mikäli ohjelmaan valitut hankkeet eivät jostain syystä käynnisty, voidaan arvioida tuleville vuosille ohjelmoitujen hankkeiden aikaistamista olemassa olevan investointimäärärahan puitteissa. Infran parhaan rakentamiskauden hankkeisiin pyritään varaamaan rakennuttamis- ja rakentamisresurssit jo ennen kauden käynnistymistä. Rakentamiskauden ollessa käynnissä ns. sulan maan aikana urakoitsijaresursseja on yleensä niukasti vapaina, mikä vaikuttaa urakkatarjousten hintatasoon nostavasti.

Rakentamisen aikatauluttamiseen ja aikaistamiseen vaikuttaa erityisesti suunnitelmavalmius. Vähänkin laajemman katu- tai puistohankkeen rakennussuunnittelemien laatiminen kestää noin vuoden. Rakennussuunnitelmia ei ole tarkoituksenmukaista laatia varastoon, koska suunnitelmat vanhenevat teknisesti jo muutaman vuoden kuluessa. Katu- ja puistosuunnittelun rajallisia henkilöresursseja ei voida sitoa tulevaisuuden mahdollisiin rakennushankkeisiin, vaan niitä ensi sijassa tarvitaan seuraavan vuoden kohteiden suunnitteluun ja suunnitteluttamiseen.

Infrahankkeiden kustannukset eivät ole asuntorakentamisen heikosta suhdanteesta huolimatta laskeneet yhtään. Teoriassa talosektorin heikko suhdanne voi lisätä pääasiassa talohankkeiden maanrakennusurakoitsijoiden halukkuutta tarjota myös kunnallisteknisiä urakoita. Tämä jää nähtäväksi Vantaan lähiaikojen urakkakilpailutuksissa. Rakentamiskustannukset ovat nousseet n. 20 % vuodesta 2019. Kustannusnousu on viime aikoina tasaantunut, mutta jäänyt edelleen korkeaksi.

Aloitteen tekijät ovat huomioineet katujen ja puistojen palvelualueenkin esiin tuoman huolen katujen ja puistojen rakentamistarpeeseen nähden liian pienestä investointimäärärahasta, korjausvelasta ja rakentamattomien pientaloalueiden katujen kunnosta. Asian saattaminen paremmalle tasolle vaatii investointimäärärahan korottamista. Vuosien 2024–2027 investointitaso on ensimmäisenä vuotena 45 M€ ja seuraavina vuosina 43 M€. Tällä investointitasolla voidaan toteuttaa ainoastaan yleiskaavan mukaisen sisäänpäin tiivistyvän kaupungin kunnallistekniikkaa sekä kehittää maltillisesti kävelyn, pyöräilyn, joukkoliikenteen sekä henkilöautoliikenteen olosuhteita ja ulkoliikuntapaikkoja. Sen sijaan määräraha ei riitä laajoihin uusiin asuinalueisiin, pääkatuyhteyksien ja väylien parantamiseen, baanoihin, melusuojaukseen eikä vanhojen alueiden katujen ja puistojen perusparantamiseen. Arvioitu kokonaistarve vuosille 2027–2040 on yhteensä 1077 milj. euroa ja vuotuisen keskimääräisen investointitason tulisi olla n. 77 M€.

Toimitilarakennusten osalta korjausten aikaistaminen ei ole myöskään mahdollista taloudellisista eikä henkilöresurssisyistä.

———

Kaupunginhallitus 03.06.2024 § 31

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa keskustan valtuustoryhmälle ja 15:lle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- allekirjoitettu keskustan valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436 ja omaisuudenhallintapäällikkö Riikka Tuomi, puh. 050 312 4852 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan katujen, rakennusten ja muun julkisen infrastruktuurin korjaamista ja investoimista tulee aikaistaa	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Me aloitteen allekirjoittajat esitämme, että Vantaa arvioisi, voitaisiinko suunniteltuja katujen, puistojen, päiväkotien, koulujen, kirjastojen, kulttuuri- ja liikuntapaikkojen, toimistorakennusten sekä muun julkisen infrastruktuurin korjaus- ja investointihankkeita aikaistaa siten, että niitä käynnistettäisiin kaavailtua enemmän etupainotteisesti jo vuonna 2024 myöhempien vuosien sijaan. Rakennusalan suhdannetilanteen vuoksi nyt voisi olla mahdollisuus saada kustannustehokkaalla hinnalla urakkatarjouksia erilaisiin rakentamishankkeisiin. Vantaalla katuverkon laskennallinen korjausvelka on noin 210 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Vantaalla on n. 200 km rakentamattomia vanhojen pientaloalueiden katuja. Käytännössä vanhoja yksityisteitä, jotka ovat siirtyneet kaupungin kunnossapitoon. Näiden rakentamisvelka on karkeasti arvioiden noin 300 miljoonaa euroa. Osittain edellä mainitut katukohteet ovat päällekkäin, mutta karkeasti voi arvioida, että kokonaissumma on vähintäänkin 350 miljoonaa euroa. Vantaa on jo pidempään kroonisesti käyttänyt katuihinsa tarvetta vähemmän rahaa. Nykyinen katujen rakentamisen noin 40 miljoonaa euron perusbudjettitaso ei mahdollista korjaus- tai rakennusvelan suunnitelmallista hallintaa, koska kasvava Vantaa tarvitsee välttämättä kunnallistekniikan investointeja uusille asuin- ja työpaikka-alueilleen. Vastaavalla tavalla korjaus- ja investointivelkaa on kertynyt vuosien varrella myös päiväkoteihin, kouluihin, kirjastoihin, toimistorakennuksiin sekä kuntalaisia palvelevaan julkiseen infraan. *Yhtenä esimerkkinä investointivajeen vaikutuksesta on Vantaan kaupunginvaltuustossa 9.10.2023 käsittelyssä oleva vastaus 26 valtuutetun aloitteeseen luistelukenttien avoinna pitämisestä. Vastauksen yhteydessä käy ilmi, että Vantaalla on neljä pientä tekojäätä ja viides, Vantaan ensimmäinen iso tekojää, valmistuu Hakunilaan. Naapurikaupunki Espoossa on sen sijaan jo 11 tekojäätä.*	Aloitteen tekijän nimi: *Keskustan valtuustoryhmä* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Pirjo Luokkala 2. Eeva Tikkanen 3. Jouko Jääskeläinen 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Tiina Tuomela 6. Nina Nummela 7. Juha Järä 8. Juha Suoniemi 9. Milad Dehghan 10. Niilo Kärki 11. Tuukka Saimen 12. Kai-Ari Lundell 13. Markku Weckman 14. Janne Hartikainen 15. Tarja Eklund

Pito- ja vetovoima veronmaksajien silmissä rapistuu, jos Vantaan palvelutaso erkaantuu merkittävällä tavalla naapurikaupungeista. Kaupunginvaltuusto 9.10.2023 Keskustan valtuustoryhmä	

32 § Vastaus Paula Lehmuskallion ja 37 muun valtuutetun aloitteeseen kiireellisten toimenpiteiden aloittamiseksi meluvallin korjaamiseksi Kehä III:n varrella (kvalt) / TeA

VD/2957/00.02.00.03/2023

TeA/HW/EK

Paula Lehmuskallio sekä 37 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Meluvalli kehä III:n pohjoispuolella alkaen liittymästä Vanha Porvoontie on vajonnut alle alueen maanpinnan tason; meluhaitta ylittää selkeästi raja-arvot (valtioneuvoston päätös 993/92). Haitta on vakava ja koskee suurta osaa Kuusikon aluetta.

Hankkeesta on olemassa Liikenneviraston (Väylävirasto) hankekortti UUD18 Kt 50 Kuninkaala Kuusikko. Hankekortti on vuodelta 2013, joten lähtötiedot hankkeesta ovat vanhan meluvallin painumisen myötä vanhentuneet.

Allianssi Vantaan Energia/Afry/YIT rakentaa Kuusikon alueelle tilavuudeltaan 1000 000 k-m3 lämmön kausivaraston. Tästä syntyvää kalliolouhetta voi hyödyntää mm. meluvallirakenteissa ja on tässä tapauksessa myös kokonaistaloudellisesti järkevää.

Tilaisuus ongelman korjaamiseksi on nyt ainutlaatuinen ja toimenpiteisiin on tartuttava heti!

Vantaan kaupungin tulee olla Kuninkaalan kaupunginosan edustajana aktiivinen, yhdistävä osapuoli ELY-keskuksen ja Allianssin välillä.”

Kaupunginvaltuusto 24.4.2023 § 16

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistetavaksi.

—

Kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valitamme vastauksemme viivästystä, mutta huolellinen valmistelu on vaatinut ulkopuolisen asiantuntijaselvityksen teettämistä.

Lähtökohtaisesti vastuu Kehä III:n melusuojauksesta kuuluu pelkästään Väylävirastolle. Kaupunki on pitkään korostanut kaikissa tienpitoon ja tienpidon rahoitukseen liittyvissä lausunnoissaan ja viranomaisneuvotteluissa Kuusikon alueen melusuojauksen kiireellisyyttä ja pyrkinyt yhteistyössä valtion väyläviranomaisten kanssa löytämään asiaan ratkaisun.

Kaupunki on valtion teiden varrellekin rakentanut ja rakentamassa eräitä meluvalleja liittyen rakentamisen ylijäämämassojen tai betonimurskeen resurssiviisaaseen käyttöön. Edellytyksinä ovat riittävä tila, kaupungin maanomistus ja pohjamaan kantavuus. Sen sijaan kaupunki pidättäytyy meluseinien rakentamisesta yleisten teiden varrelle.

Vantaan Energian kausivaraston louhintatöiden aloitus on viivästynyt alkuperäisestä suunnitelmasta, mutta työt ovat käynnistymässä lähiaikoina. Louheen tai maamassojen saatavuudella ei sinänsä ole suurta merkitystä aloitteen mukaisen meluvallin toteutukseen ja ajoitukseen Vanha Porvoontien länsipuolella, koska tarvittaessa kaupunki saa louhetta tai maamassoja omista rakennushankkeistaankin.

Katujen ja puistojen palvelualue on yhteistyössä HSY:n asiantuntijoiden kanssa selvittänyt meluvallin korotusta osuudella Kalkkitie – Vanha Porvoontie. Välittömästi Kalkkitien pään itäpuolella sijaitsee kaupungin omistama n. 7–25 m leveä puistokaistale (VL), jolla sijaitsee HSY:n omistama jätevesipumppaamo huoltoteineen. Käytännössä vesihuoltolinjat, pumppaamo ja huoltotie estävät meluvallin korottamisen sellaiselle laajuudelle tai korkeudelle, josta olisi merkittävää hyötyä laajemmalle alueella. Vaikka HSY päätyisi saneeraamaan pumppaamolle menevän huoltotien, niin sen pintaa ei voida nostaa merkittävästi. Pumppaamoa on päästävä huoltamaan ja vesihuoltolinjojen saneerauksen on onnistuttava myös jatkossa.

Talvella 2024 laaditun kohdekohtaisen meluselvityksen mukaan meluvallin korotus noin kahdella metrillä sekä kivikorimuurin toteuttaminen vallin päälle kaikkein pahimpaan kohtaan parantaisi lähialueen melutilannetta. Selvityksen perusteella voidaan todeta, että valtioneuvoston päätöksen ohjearvotasot eivät ole saavutettavissa kummallakaan tutkitulla meluntorjuntavaihtoehdolla. Molemmilla meluntorjuntavaihtoehdoilla saavutetaan kuitenkin huomattavia parannuksia asuinalueella vallitseviin melutasoihin.

Väylän hankekortissa UUD18 Kt 50 Kuninkaala - Kuusikko on varauduttu melutason alentamiseen meluseinällä. Uuden, vuonna 2022 Kehä III:n välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio tiesuunnitelman yhteydessä laaditun meluselvityksen mukaan Kuusikon itäosan melusuojaus edellyttäisi maanpinnasta viisi metriä korkeaa meluseinää. Kuusikossa näin korkean aidan korvaaminen meluvallilla on käytännössä mahdotonta tilanpuutteen vuoksi, vaikka maaperä sinänsä on kantavaa. Viisi metriä korkean meluvallin toteutus vaatii yli 20 m leveän maakaistaleen.

Vallin korottamisen vuoksi meluvallin kohdalla sijaitseva nykyinen puusto joudutaan kokonaisuudessaan kaatamaan, joten uusi meluvalli aiheuttaa ylempänä rinteessä sijaitseville kiinteistöille entistä selvemmän näköyhteyden Kehätien suuntaan. Ko. puistokaistale ei toistaiseksi ole kaupungin omistuksessa ja meluvallin nostaminen vaatisi myös ELY-keskuksen luvan. Lisäksi vallin luiska ulottuisi todennäköisesti yksityisen kiinteistön puolelle, mikä edellyttää ko. maanomistajan lupaa.

Kaupunki laatii vuoden 2024 aikana melusuojauksen toteutuksesta vielä tarkemman tasoisen suunnitelman, jolla selvitetään toteutuskustannukset ja varmistetaan erityisesti, ettei valli vaaranna HSY:n jätevesipumppaamon ja -linjan toimivuutta ja kunnossapitoa. Mikäli meluvallin korotus osoittautuu edelleen toteutuskelpoiseksi ja kustannustehokkaaksi, niin kaupunki pyrkii hankkimaan tarvittavat suunnitelmat ja luvat sekä toteuttamaan sen 2025 aikana.

Kaupunki on myös selvittänyt aloitteen mukaisen meluvallin toteutusta ”Kt 50 Kehä III parantaminen välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio”- hankkeen rakentamisen yhteydessä osana kaupungin kustannusosuutta. Em. valtion väylähankkeella ei ole kuitenkaan varmuutta rahoituksesta ja toteutusajankohdasta, joten kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista odottaa sitä, vaan toteuttaa se tarvittaessa omien ohjelmiensa ja voimavarojensa mukaisesti.

Kaupunginhallitus 03.06.2024 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) antaa Paula Lehmuskalliolle ja 37 muulle valtuutetulle aloitteen allekirjoittaneelle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Paula Lehmuskallion ja 37 muun valtuutetun aloite kiireellisten toimenpiteiden aloittaminen meluvallin korjaamiseksi Kehä III:n varrella

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 24.4.2023	
Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
KIIREELLISTEN TOIMENPITEIDEN ALOITTAMINEN MELUVALLIN KORJAAMISEKSI KEHÄ III.N VARRELLA Meluvalli kehä III:n pohjoispuolella alkaen liittymästä Vanha Porvoontie on vajonnut alle alueen maanpinnan tason; meluhaitta ylittää selkeästi raja-arvot (valtioneuvoston päätös 993/92. Haitta on vakava ja koskee suurta osaa Kuusikon aluetta. Hankkeesta on olemassa Liikenneviraston (Väylävirasto) hankekortti UUD18 Kt 50 Kuninkaala Kuusikko. Hankekortti on vuodelta 2013, joten lähtötiedot hankkeesta ovat vanhan meluvallin painumisen myötä vanhentuneet. Allianssi Vantaan Energia/Afry/YIT rakentaa Kuusikon alueelle tilavuudeltaan 1000 000 k-m3 lämmön kausivaraston. Tästä syntyvää kalliolouhetta voi hyödyntää mm. meluvallirakenteissa ja on tässä tapauksessa myös kokonaistaloudellisesti järkevää. Tilaisuus ongelman korjaamiseksi on nyt ainutlaatuinen ja toimenpiteisiin on tartuttava heti! Vantaan kaupungin tulee olla Kuninkaalan kaupunginosan edustajana aktiivinen, yhdistävä osapuoli ELY-keskuksen ja Allianssin välillä. Vantaalla 24.4.2023 Paula Lehmuskallio Kaupunginvaltuutettu (Kok)	Aloitteen tekijän nimi: *Paula Lehmuskallio* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jouko Jääskeläinen 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Juha Järä 4. Milad Dehghan 5. Suvi Karhu 6. Kai-Ari Lundell 7. Tiina Tuomela 8. Antero Eerola 9. Marjo Vacker 10. Lauri Kaira 11. Manav Phull 12. Markku Weckman 12. Eve Rämö 13. Anitta Orpana 14. Pirkko Letto 15. Lasse Norres 16. Jussi Särkelä 17. Katja Siniketo-Pietilä 18. Minna Heikkinen 19. Mika Kasonen 20. Pirjo Luokkala 21. Jussi Vähäkangas 22. Tarja Eklund 23. Maarit Raja-Aho 24. Oskari Iivarinen 25. Tuire Kaimio 26. Vaula Norrena 27. Tuomas Mutanen 28. Mika Niikko 29. Janne Hartikainen 30. Maija Rautavaara 31. Nina Nummela 32. Juha Suoniemi 33. Reija Friman 34. Siri Ahokas 35. Stefan Åstrand 36. Ida Tamminen 37. Erika Veltheim

33 § Vastaus Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila (kvalt) / TeA

VD/4494/00.02.00.03/2023

TeA/AK/RLe/PWa/EK

Mika Kasonen, Maarit Raja-Aho ja Eve Rämö sekä 31 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme selvitystä, miten Vantaan kaupunki on ottanut huomioon aikaisemmin rakennettujen rakennusten väestönsuojien rakennusvelvoitteen. Aikaisempina vuosina rakennettujen päiväkotien, koulujen tms. väestönsuojat ovat ilmeisesti jääneet rakentamatta, vaikka pelastustoimi virallisesti lausunut, ettei puolla sellaisia rakennushankkeita, joista puuttuu lain vaatimat väestönsuojat. Näitä pelastustoimen lausuntoja ei ole toimitettu päätöksentekoon.

Rakennusvalvonnassa on käytetty 10 vuoden siirtymäaikaa rakennusvelvoitteen osalta. Nyt siirtymäaika on menossa umpeen ja väestönsuojat pitäisi käsittääksemme rakentaa. Laki väestönsuojien rakennusvelvoitteesta ei ole muuttunut.

Euroopassa on sota ja lain velvoittamat väestönsuojat ovat nyt, jos koskaan tärkeitä rakentaa. Moni kuntalainen on huolissaan siitä, mistä oma mahdollinen suoja kriisitilanteessa löytyy.

Pyydämme myös selvitystä, kuinka monta kohdetta on jätetty lain vaatiman velvoitteen ulkopuolelle, sekä kaupungin, että yksityisten yritysten kohdalla. Sekä selvitys siitä, miten nämä velvoitteet aiotaan suorittaa ja millaisella aikataululla? ”

Kaupunginvaltuusto 19.6.2023 § 27

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Pelastuslain 71 § mahdollistama väestösuojan rakentamisen lykkäys viidellä vuodella on varsin tavanomaista laajoissa rakentamishankkeissa (esim. asuntorakentamisen korttelikokonaisuudet). Rakennusvalvonnan tiedossa ei ole, että yksityisten toimijoiden osalta väestönsuojia olisi jäänyt toteuttamatta myönnetyn aikarajan puitteissa.

Hankkeissa, joissa on haettu pelastuslain 71 § mukaista lykkäystä tai vapautusta väestönsuojan rakentamiselle, on poikkeuksetta pyydetty pelastuslaitoksen lausunto. Näin myös Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa. Ko. lausunto on ollut osa lupa-aineistoa. Rakennusluvissa pyydetyt lausunnot on listattu luettelomaisesti ja lausuntojen osalta on todettu, onko lausuntoa puollettu tai ei. Sitä, kuinka selkeästi esittelijä on asian varsinaisessa rakennuslupajaoston tai lupajaoston kokouksessa esiin tuonut, ei jälkeenpäin pysty selvittämään.

Toimitilojen rakennushankkeissa on haettu ja saatu viime vuosina vapautusta tai lykkäystä väestönsuojan toteutuksesta. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuus uudisrakentamisen yhteydessä mahdollistaa
rakennusvalvontaviranomaisen harkinnan asiassa seuraavasti (Pelastuslaki 28.12.2018/1353 71 §) :
”Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan sallia rakennettavaksi kahta tai useampaa rakennusta varten yhteisen väestönsuojan, jos se rakennetaan viiden vuoden kuluessa
ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta. Rakennusluvan myöntävä viranomainen voi sallia yhteisen väestönsuojan rakennettavaksi myöhemminkin kuin viiden vuoden kuluessa ensimmäisen rakennuksen osittaisesta loppukatselmuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.”

Joissakin tapauksissa kohteen väestönsuojapaikkojen on voitu osoittaa olevan kohteen tontin ulkopuolella toisessa rakennuksessa sijaitsevassa väestönsuojassa. Yksityiskohtaisemmat kohdekohtaiset perustelut lykkäämiselle on esitetty kunkin hankkeen osalta hakijan toimittamassa rakennuslupahakemuksen liitteessä. Perusteluina lykkäyksen tai vapautuksen hakemiselle on käytetty muun muassa:

- alueellista väestönsuojapaikkojen riittävyyttä
- kustannusvaikutuksia
- kestävän kehityksen näkökulmaa
- käytettävyyttä rauhanaikaisessa toiminnassa

Vantaan kaupungin toimitilahankkeissa vapautus väestönsuojan rakentamisesta on myönnetty yhteensä kahdeksaan pysyvään rakennukseen, joiden väestönsuojatilat on ollut osoitettavissa samalla tontilla tai lähettyvillä olevista rakennuksista. Väestönsuojien rakentamiseen on myönnetty 5 vuoden lykkäys yhteensä kuuteen rakennukseen. Nämä rakennuksen ovat valmistuneet vuosina 2018–2024, jolloin määräaika suojien toteutukselle umpeutuu vuosina 2023–2029.

Väestönsuojan toteutuksesta viiden vuoden lykkäyksen saaneisiin kohteisiin on laadittu suunnitelma yhdessä rakennusvalvonnan kanssa ja hankkeet ollaan viemässä valmisteilla olevaan investointiohjelmaan rahoituksen järjestämiseksi. Vaadittavien suojahuoneiden koko vaihtelee 34–150 m²:iin ja ne on suunniteltu tapauskohtaisesti toteutettavaksi kyseessä olevan päiväkodin tai koulun piharakennuksina, lähettyvillä olevan uuden päiväkotirakennuksen yhteyteen tai erillishankkeina. Erillishankkeina väestönsuojat on toteutettavissa suurempina useampaa kohdetta palvelevina.

Maailmantilanne huomioiden väestönsuojien rakentaminen suurempina kokonaisuuksina olisi perusteltua kuntalaisten paremman suojautumismahdollisuuksien näkökulmasta verrattuna nykytilanteeseen, jossa velvoitteet täytetään toteuttamalla esimerkiksi 34 m²:n erillinen piharakennus suojautumista varten. Laajemmilla kokonaisratkaisuilla olisi saatavissa paremmin myös rauhanajan toissijaista käyttöä. Tämäntyyppisien ratkaisujen edistämiseen ei nykyisillä suunnittelu- ja investointiresursseilla ole kuitenkaan varauduttu.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 33

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Mika Kasoselle, Maarit Raja-Aholle ja Eve Rämölle sekä 31 muulle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liite:
- allekirjoitettu Mika Kasosen, Maarit Raja-Ahon ja Eve Rämön sekä 31 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan väestönsuojien tila

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaan väestönsuojien tila Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme selvitystä, miten Vantaan kaupunki on ottanut huomioon aikaisemmin rakennettujen rakennusten väestönsuojien rakennusvelvoitteen. Aikaisempina vuosina rakennettujen päiväkotien, koulujen tms. väestönsuojat ovat ilmeisesti jääneet rakentamatta, vaikka pelastustoimi virallisesti lausunut, ettei puolla sellaisia rakennushankkeita, joista puuttuu lain vaatimat väestönsuojat. Näitä pelastustoimen lausuntoja ei ole toimitettu päätöksentekoon. Rakennusvalvonnassa on käytetty 10 vuoden siirtymäaikaa rakennusvelvoitteen osalta. Nyt siirtymäaika on menossa umpeen ja väestönsuojat pitäisi käsittääksemme rakentaa. Laki väestönsuojien rakennusvelvoitteesta ei ole muuttunut. Euroopassa on sota ja lain velvoittamat väestönsuojat ovat nyt, jos koskaan tärkeitä rakentaa. Moni kuntalainen on huolissaan siitä, mistä oma mahdollinen suoja kriisitilanteessa löytyy. Pyydämme myös selvitystä, kuinka monta kohdetta on jätetty lain vaatiman velvoitteen ulkopuolelle, sekä kaupungin, että yksityisten yritysten kohdalla. Sekä selvitys siitä, miten nämä velvoitteet aiotaan suorittaa ja millaisella aikataululla? *19.6.2023*	Aloitteen tekijän nimi: *Mika Kasonen* *Maarit Raja-Aho* *Eve Rämö* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Marjo Vacker 2. Vaula Norrena 3. Markku Weckman 4. Tiina Tuomela 5. Jouko Jääskeläinen 6. Tanja Aidanjuuri 7. Oskari Iivarinen 8. Pirjo Luokkala 9. Paula Lehmuskallio 10. Lauri Kaira 11. Eeva Tikkanen 12. Hanna Valtanen 13. Heli Hakala 14. Mikko Viilo 15. Anssi Aura 16. Naima El Issaoui 17. Mikko Viilo 18. Maija Rautavaara 19. Reija Friman 20. Nina Nummela 21. Niilo Kärki 22. Susanna Kaiju 23. Katja Siniketo-Pietilä 24. Suvi Karhu 25. Juha Järä 26. Anitta Orpana 27. Tuire Kaimio 28. Siri Ahokas 29. Faysal Abdi 30. Eva Tawasoli 31. Sirpa Siru Kauppinen

34 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 51/2024

VD/8164/03.01.02.00/2023

PT/HN/EK

Korvauksenhakija on toimittanut 26.3.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 51/2024 oikaisemiseksi. Esitetään oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Korvauksenhakija on alun perin vaatinut kaupungilta yhteensä 668,00 euron vahingonkorvausta hänen makuuhuoneensa ikkunan rikkoutumisesta. Korvauksenhakijan mukaan ikkuna on rikkoontunut urakan aikana tehtyjen räjäytystöiden seurauksena. Vahinkorahaston asiamies on 11.3.2024 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin näkemyksen mukaan ikkunan rikkoutumisella ei ole syy yhteyttä esirakentamisen yhteydessä tehtyjen räjäytystöiden kanssa.

Oikaisuvaatimus

Jätän oikaisuvaatimuksen tarkoituksenmukaisuusperusteella, sillä en edelleenkään hyväksy sitä, että kohteen urakoitsijan, Louhintakonsulttien antama lausunnon lopputulos (”emme ole aiheuttaneet mitään”), on oikein.

Enkä myöskään hyväksy sitä, että Vantaan Kuntatekniikan keskus myötäilee omassa kannanotossaan, mitä en ole nähnyt, tätä konsultin selostusta. Louhintakonsulttien mittari, jonka lukemiin he perustavat ”syyttömyytensä” sijaitsi eri rakennuksessa kuin rikkimennyt ikkuna. Rakennus oli matala autohalli, siis täysin eri rakennus kuin 8-asuinkerroksinen talo, jossa asun ja joka vavahteli koko kesän kunnolla.

Faktat ovat:

1) ikkuna oli ehjä ennen louhintatöiden alkua – alkukatselmus tehty
2) räjäytystyöt tärinöineen alkoivat, ikkuna rikkoutui 4/23
3) loppukatselmuksessa todettiin, ettei ole työmaan aiheuttamaa 8/23
4) en ole omatoimisesti rikkonut ikkunaani

Vahingonkorvauslain mukaan vahingonkärsijän on osoitettava syy- ja seuraussuhde vahingonaiheuttaneen toiminnan ja seurauksen välillä. Olen sen selkeästi osoittanut toiminnan: työt naapurikiinteistöllä räjäytyksineen ja tärinöineen jatkuivat koko kevät-kesän 23. Seurauksena rikkimennyt ikkuna.

Räjäytystyö on luokiteltu yleisvaarallisiin toimintoihin, joihin on mahdollista soveltaa jopa ankaran vastuun periaatetta, joka ei edes edellytä tuottamuksellisuutta. Tässä valossa edellytän asian uudelleen harkintaa ja uutta päätöstä.

Kaupunkiympäristön toimialan vastine

Vahingonkorvauslain mukaan toiselle tahallaan tai tuottamuksesta aiheutettu vahinko on korvattava.

Näyttötaakka vahingosta on korvausta vaativalla taholla. Korvauksenhakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Kohteen urakoitsija on teettänyt kohteessa loppukatselmuksen. Loppukatselmuksen mukaan vahingot eivät ole syntyneet muistion mukaan työmaan toimintojen takia eikä urakoitsija näin ol len koe olevansa korvausvelvollinen korvausvaatimukseen.

Kohteen rakennuttaja on ollut Vantaan kaupungin kadut ja puistot palvelualue. Kaupungin kanta korvausvaatimukseen on sama kuin mitä loppukatselmusmuistiossa 28.8.2023 on kerrottu.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys

Korvauksenhakijan oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia erityisiä seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis edelleen katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää edellä mainituin perustein oikaisuvaatimusta hylättäväksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 34

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 51 / 2024.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

35 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 71/2024

VD/1095/03.01.02.00/2024

PT/HN/EK

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 15.4.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 71/2024. Hakija oli väistänyt vastaan tulevaa aura-autoa. Ohitettuaan aura-auton tien reuna petti aton alta ja auto liukui ojaan osuen puuhun. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 15.4.2024 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147).

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen

Haen oikaisua 15.4.2024 tehdylle viranhaltijapäätökselle VD/1095/03.01.02.00/2024 liittyen 19.1.2024 tapahtuneeseen autovahinkoon, joka on kuvattu alkuperäisessä korvausvaatimuksessa.

Hakija on ajanut tien oikeassa laidassa vastaantulevan ajoneuvon vuoksi. Hakija ei kuitenkaan ole ajanut aurausvallissa kiinni, mutta tien laita oli silti pettänyt. Hakijan onnettomuuspäivänä 19.1.2024 ottamasta kuvasta (Kuva 2) ja 24.2.2024 ottamasta kuvasta (Kuva 1) on havaittavissa onnettomuuspaikka ja tien sortumiskohta. Kuvasta on havaittavissa, että tie on aurattu kantavan ajoradan reunan yli tyhjän päälle. Ennen onnettomuutta kantavan tien reuna ei ole ollut havaittavissa, vaan tie on näyttänyt hakijalle normaalilta kantavalta tieltä. Hakijan ei ole voinut silmämääräisesti arvioida mihin ajoradan kantava

osuus rajoittuu ja mistä kantamaton tyhjän päälle aurattu tien reuna alkaa. Jos kyseinen onnettomuuskohta olisi ollut merkitty asianmukaisella aurausviitalla ja tie olisi aurattu kapeammaksi, ei onnettomuutta olisi tapahtunut.

Hakijan näkemyksen mukaan tienhoito on ollut huolimatonta. Kuvista on nähtävissä, että hakijan autovahingolla ja ylileveällä aurauksella on syy-yhteys. Ottaen huomioon hakijan osoittama syy-yhteys autovahingon ja tienpitäjän huolimattoman tienhoidon välillä, Vantaan kaupunki on hakijan näkemyksen mukaan korvausvelvollinen. Hakija vaatii syntyneestä autovahingosta alkuperäisen korvausvaatimuksen mukaista 1000 euron korvaussummaa. Hakijan näkemyksen mukaan Vantaan kaupungin tuottamuksellinen vahingonteko ja huolimaton tienhoito on kyseisessä Hakijan tapauksessa ilmeistä.

Kunnossapidon lausunto

Tienkäyttäjän tulee sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole kunnossapidon laiminlyönnistä ja kunnossapidon näkökulmasta takaisinvaatimus on aiheeton ja kunnossapitotyöt on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti.

Keliolosuhteet 19.1.2024 kello 7: lumikuuroja ja ilmanlämpö -6,6 astetta.

Perustelut

Kadun aurauksessa on tapahtunut selkeä virhe. Kyse on yliauratusesta, jossa aura on aurannut kadun liian leveältä, jopa kadun vieressä olevan ojan päältä. Kyse ei ole sellaisesta seikasta, jonka auton kuljettaja ei ole voinut havaita edes noudattaessaan asianmukaista huolellisuutta ja varovaisuutta.

Aurausvirhe olisi ollut estettävissä merkitsemällä tien reuna asianmukaisilla aurausviitoilla.

Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 35

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 71 / 2024.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

~~**Päätelmät**~~

~~Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteen takia pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.~~

~~Asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa, eikä kyseessä ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa vahingonkorvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.~~

~~**Vahinkorahaston asiamiehen esitys**~~

~~Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.~~

~~Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.~~

Perustelut

Kadun aurauksessa on tapahtunut selkeä virhe. Kyse on yliaurauksesta, jossa aura on aurannut kadun liian leveältä, jopa kadun vieressä olevan ojan päältä. Kyse ei ole sellaisesta seikasta, jonka auton kuljettaja ei ole voinut havaita edes noudattaessaan asianmukaista huolellisuutta ja varovaisuutta.

Aurausvirhe olisi ollut estettävissä merkitsemällä tien reuna asianmukaisilla aurausviitoilla.

~~**Kaupunginjohtajan esitys:**~~

~~Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 71 / 2024.~~

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä oikaisuvaatimus ja suorittaa hakijalle vahingonkorvausta 1000 euroa.

—

Päätös:
Päätettiin edellä mainituin perustein hyväksyä oikaisuvaatimus ja suorittaa hakijalle vahingonkorvausta 1000 euroa.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

36 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 74/2024

VD/1065/03.01.02.00/2024

PT/HN/EK

Korvauksenhakija (jäljempänä hakija) on toimittanut 29.4.2024 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen koskien vahinkorahaston asiamiehen päätöstä § 74/2024. Hakijan auton pohja osui ajoradalla olleeseen jääpolanteeseen. Vahingon seurauksena auton pohjapanssari vaurioitui. Vahinkorahaston asiamies hylkäsi 15.4.2024 antamassaan päätöksessä hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta, eikä tämän syy yhteyttä vahinkoon.

Vahingonkorvauslain mukaisesti se taho, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Korvauksenhakijan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus vahingon syntymisessä. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastuussa olevalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän havaitaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa esimerkiksi kadulta vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Saman lain 5 §:n mukaan ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioiden tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Oikaisuvaatimus perusteluineen
Vahinkorahaston asiamieheltä tulleessa kielteisessä päätöksessä yksi päätöksen tärkeimmistä hylkäysperusteista on ollut se, että kaupunki ei korvaa jos ”katu on pidetty tyydyttävässä kunnossa kohtuullisen ajan puitteissa lumentulon jälkeen.” Tässä onkin koko korvausvaatimuksen pointti. Kohtuullinen aika auraukselle on 1–3 päivää lumentulon jälkeen, Terätien alkupää (talot 1–5) oli auraamatta noin 1,5–2 viikkoa. Olemme Terätien alkupäässä jo tottuneet siihen, että meidän pätkää ei

aurata heti ensimmäisten joukossa, mutta osa ongelmaa on se (kuten tässäkin tapauksessa) että Terätien loppupätkä on samansuuntainen kuin Höylätie ja Höylätie yhdistyy Terätiehen hyvin lyhyellä pätkällä kävelytietä, joka myös aurataan, kun Höylätie aurataan. Eli, aura ajaa Höylätien jatkaa kävelytien ja jatkaa Terätien loppuosan mutta ei palaa auraamaan Terätien alkuosaa. Terätie on niin kapea, että talvella mahtuu vain yksi auto kerrallaan tielle, joten ei pysty ajamaan ”sivussa” tai väistämään auraamattomuuden tekemiä uria! Kun tie oli näin pitkään auraamatta keskelle tietä, muodostui paljon normaalia korkeampi ja kovempi ”jäämuodostuma” johon autoja rikkoontui / jäi jumiin. Omakin auto suht. uusi hyväkuntoinen laatuauto, pohjapanssarissa ei mitään aiempaa ongelmaa.

Toivon että Vantaan kaupunki pystyy nyt ottamaan vastuun virheestään ja korvaa virheestä johtuneet kustannukset.

Kunnossapidon lausunto
Tienkäyttäjän tulee sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään. Pohjapanssarin aiemmasta kunnosta ei valitettavasti ole tietoa. Jos auton maavara on erityisen matala, auton pohjakin vaurioalttiimpi.

Terätie on hoitoluokituksessa III-luokan katuverkkoa.

Toimenpiteidenosalta kyseessä ei ole kunnossapidon laiminlyömisestä, joten kunnossapidon näkökulmasta korvausvaatimus on aiheeton. Kunnossapitotyöt on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti.

Päätelmät
Vaihtelevien keliolosuhteiden seurauksena polanteet paikoin sulivat ja jäätyivät, aiheuttaen kelirikkoja. Ajoradan epätasaisuudet haittasivat liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä. Vantaan kaupungin katujen kunnossapito katsoo huolehtineensa kunnossapitovelvollisuudestaan.

Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteen takia pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Tienkäyttäjällä on myös vastuu noudattaa olosuhteiden edellyttämää varovaisuutta ajoneuvon kuljettamisessa.

Asiassa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tahallista tai tuottamuksellista vahingontekoa, eikä kyseessä ei ole myöskään ankaran vastuun tilanne, jossa vahingonkorvausvastuu syntyisi tuottamuksesta riippumatta.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Hakijan esittämässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä. Asiassa esitetyn näytön perusteella on siis katsottava, että Vantaan kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.
Kaupunginhallitus 3.6.2024 § 36

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 74 / 2024.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
Hannele Nordman, vahinkorahaston asiamies
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: Kirjaudu sisään (https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/Oikaisuvaatimus-paatokselle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje Hallintovalitus hallinto-oikeudelle yksilöasioissa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/ erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivustolta.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: Aloita asiointi (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)
Virka-aika: klo 8.00−16.15